

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΜΕ ΘΕΜΑ:

«ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ Νο 2601/98»

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
Κος ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΠΟΜΠΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ, Α.Μ. 2052

ΠΑΤΡΑ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	6239
----------------------	------

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	ΣΕΛ.
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
ΜΕΡΟΣ Α'	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ^ο	12
Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΑΙ Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΑΓΟΡΑ	12
1.α Έρευνα της ICAP	12
1.β Η τουριστική κίνηση σε Ευρωπαϊκό και Παγκόσμιο Επίπεδο	18
1.γ Προτάσεις – τάσεις και προοπτικές για την ελληνική και διεθνή αγορά το 2000	19
1.δ Τα πρώτα στοιχεία του Π.Ο.Τ. για το 1999	23
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ^ο	30
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	30
2.α Χρηματοδοτική πολιτική της κοινότητας – Κανονισμός 2052/88	30
2.α.1 Κοινοτικά Ταμεία – Στόχοι και Αποστολή	32
2.α.2 Μορφές παρέμβασης Κοινοτικών Ταμείων	34
2.α.3 Χρηματοδοτήσεις από την Ε.Τ.Ε.	35
2.α.4 Κοινοτικά Προγράμματα (Μ.Ο.Π. – Σ.Π.Α.) (φωτοτυπία απόφασης του Συμβουλίου 13.7.1992)	36
2.α.5 Ευρωπαϊκές Τράπεζες – Δ.Ο.	44
2.α.6 Κοινοτικά Προγράμματα για τον τουρισμό	50
2.α.7 Δεύτερο Πακέτο Ντελόρ (Β' Κ.Π.Σ.)	54
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ^ο	58
Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	58
3.α Κανονισμοί Χρηματοδότησης Εμπορικών Τραπεζών	58
3.β Επιδότηση ΟΑΕΔ	64
3.γ Ο.Τ.Α.	67

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4°	70
Γ' ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ (Κ.Π.Σ.)	70
4.α Γενικά	70
4.α.1 Σ.Π.Α.	72
4.α.2 Πέντε στόχοι του Σ.Π.Α.	73
4.β Γ' Κ.Π.Σ. – Επενδύσεις στην Ελλάδα	83
4.β.1 Γενικά	83
4.β.2 Νόμος 2601/1998 (Παράθεση του Νόμου από φωτοτυπία)	84
4.β.3 Ειδική Έκδοση του Ε.Ο.Τ. (Σεπτέμβριος 1998) και σχετικές αναφορές Φ.Ε.Κ.	84
4.β.4 Απαιτούμενα δικαιολογητικά για τις Π.Ο.Τ.Α. (Παράθεση Φ.Ε.Κ. υπ' αριθ. 149 και 822)	86
ΜΕΡΟΣ Β'	87
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1°	88
ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ – ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ	88
1. Γενικά	
Έρευνα της ICAP, Νοέμβριος 1999, Πίνακες και Στατιστικές	88
2. Βόρεια Ελλάδα	103
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2°	135
ΝΗΣΙΩΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ – ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ	135
2.α Εισαγωγή	135
2.β.1 Ρόδος – Κως	147
2.γ Λέρος	159
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3°	160
ΚΥΚΛΑΔΕΣ	160
3.α Σύρος – Τήνος – Μύκονος	164

3.β	Πάρος – Επενδυτικό Πρόγραμμα	165
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4°		166
ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ		166
4.α	Εισαγωγή – Μικροί τόποι με μεγάλες δυνατότητες. Έργα προϋπολογισμού	166
4.β	Χίος	173
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5°		176
ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ		176
5.α	Γενικά	176
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6°		180
ΚΡΗΤΗ		180
6.α	Εισαγωγή	180
ΜΕΡΟΣ Γ'		187
ΕΠΙΛΟΓΟΣ		188
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ		188
•	Νέο Επιχειρηματικό Τοπίο στον Τουρισμό	188
	Οι προτάσεις των ΞΕΕ και ΠΟΞ	188
	Οι προτάσεις του ΗΑΠΑ	189
	Οι προτάσεις του ΣΕΤΕ	191
	Οι προτάσεις της ΕΠΕΣΤ	191
•	Αγροτουρισμός	192
•	Τουριστική Ανάπτυξη Παραδοσιακών Οικισμών	193
•	Αθλητισμός και Ψυχαγωγία	195
•	Συνεδριακός Τουρισμός	196
•	Θαλάσσιος Τουρισμός	197
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ		198

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Πατώντας το κατώφλι του 21^{ου} αιώνα, όλες οι εκτιμήσεις μιλούν για μια παγκόσμια οικονομία, της οποίας κινητήριες δυνάμεις θα είναι τρεις υπερ-βιομηχανίες υπηρεσιών: η τεχνολογία πληροφοριών, οι τηλεπικοινωνίες και ο τουρισμός.

Η ανεργία είναι μία από τις κύριες οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα περισσότερα κράτη του κόσμου. Οι περισσότερες νέες θέσεις εργασίας σήμερα προέρχονται από τον τομέα των υπηρεσιών, ο οποίος είναι τόσο σημαντικός για τις αναπτυγμένες όσο και για τις αναπτυσσόμενες οικονομίες. Ο τουρισμός, μία από τις κύριες δραστηριότητες του τομέα των υπηρεσιών, ευθύνεται ήδη άμεσα ή έμμεσα για το 10% και πλέον της παγκόσμιας απασχόλησης.

Ο Τουρισμός έχει τη δυνατότητα να δημιουργήσει εκατομμύρια νέες θέσεις εργασίας σε παγκόσμιο επίπεδο, τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα, να ενθαρρύνει τις επενδύσεις και να αυξήσει τα έσοδα του δημοσίου. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η συνεργασία του κράτους και των ιδιωτών τόσο στο να αποκτήσει ο τουρισμός τη θέση που του ανήκει στην οικονομία και την απασχόληση και να γίνει η αγορά πιο ανοιχτή και ανταγωνιστική, όσο και στο να δημιουργηθεί το κατάλληλο θεσμικό πλαίσιο για την ανάπτυξη του τουρισμού και να ελαχιστοποιηθούν τα εμπόδια στην ανάπτυξη.

Υπάρχει παραδοσιακά η αντίληψη στα εθνικά κέντρα λήψης αποφάσεων ότι ο τουρισμός παράγει θέσεις εργασίας χαμηλής εξειδίκευσης και αποδοχών, κάτι που δεν συμβιβάζεται με τα δεδομένα της νέας χιλιετίας. Έρευνες αποδεικνύουν ότι ο τουρισμός δημιουργεί θέσεις εργασίας σε όλο το φάσμα της απασχόλησης, από εξειδικευμένα στελέχη σε αεροπορικές εταιρείες και γραφεία ταξιδιών, μέχρι υπαλλήλους καταστημάτων και σερβιτόρους. Επίσης, ο

τουρισμός δημιουργεί πολλές θέσεις εργασίας μερικής ή περιοδικής απασχόλησης που καλύπτουν τα υπάρχοντα κενά.

Τέλος, ο τουρισμός, δημιουργεί νέες θέσεις εργασίας σε περιοχές που πλήττονται από τη λεγόμενη διαρθρωτική ανεργία (κέντρα πόλεων, αγροτικές κοινωνίες, κ.ά.).

Η σημαντικότερη συνεισφορά των εθνικών κυβερνήσεων είναι να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη της απασχόλησης στον τομέα του τουρισμού, δημιουργώντας ένα περιβάλλον που να ευνοεί την ανάπτυξη, τις ιδιωτικοποιήσεις και τις επενδύσεις.

Ειδικότερα οι κυβερνήσεις θα πρέπει:

Να συμπεριλάβουν τον τομέα του τουρισμού σε όλα τα προγράμματα απασχόλησης, να προωθήσουν νομοθετήματα που διευκολύνουν την ευελιξία και κινητικότητα της αγοράς εργασίας, να προωθήσουν την απελευθέρωση της αγοράς του τουρισμού, να προχωρήσει σε μεγαλύτερες επενδύσεις στον τομέα της υποδομής (αεροδρόμια, οδικοί άξονες, κλπ.) να αποφεύγουν την βαριά φορολογία στον κλάδο του τουρισμού και να αναβαθμίσουν τα προγράμματα εκπαίδευσης και εξειδίκευσης του ανθρώπινου δυναμικού που εργάζεται στον τουρισμό.

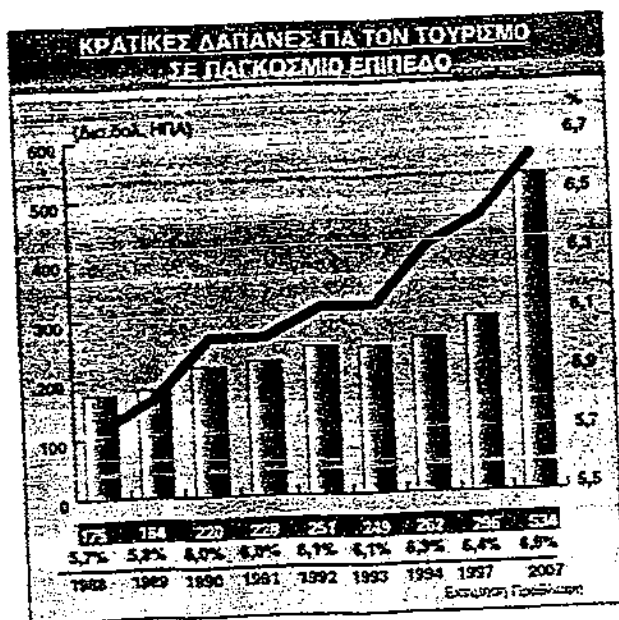
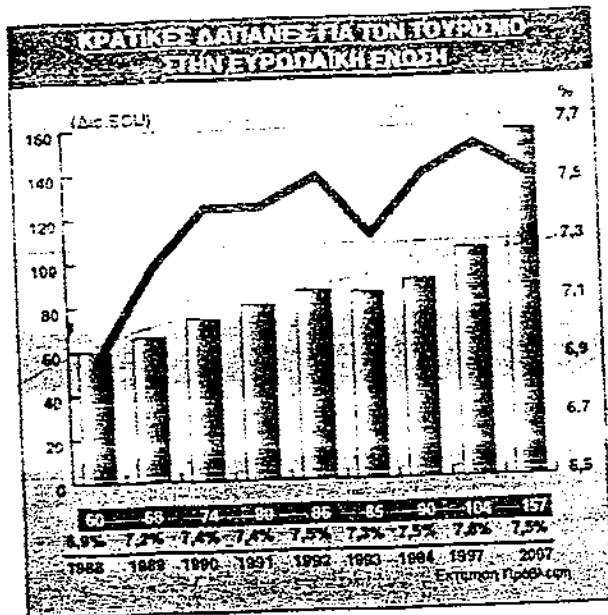
Ο τομέας του τουρισμού εμπεριέχει πολλές και διαφορετικές υπηρεσίες και προϊόντα και τα οικονομικά του στοιχεία είναι τόσο διασπαρμένα στην οικονομία ώστε η συμβολή του πολλές φορές περνά απαρατήρητη.

Όμως, αυτό που σήμερα κανείς δεν μπορεί να αγνοήσει, είναι ότι ο τουρισμός είναι ένας υγιής και δυναμικός κλάδος της παγκόσμιας οικονομίας, δημιουργώντας έσοδα, συμβάλλοντας στα Εθνικά ΑΕΠ (Ακαθάριστα Εθνικά Προϊόντα), ενθαρρύνοντας τις επενδύσεις και τονώνοντας την απασχόληση.

Όμως, ο πιο σημαντικός σταθμός στο τέλος του 20^{ου} αλλά και της αρχής του 21^{ου} αιώνα είναι η Νομισματική Ένωση στην Ευρώπη και νομίζω ότι πρέπει να αναφερθούμε εδώ και σε αυτήν.

Η σταδιακή εγκαθίδρυση της οικονομίας και της νομισματικής ένωσης και η χρησιμοποίηση του ευρώ αποτελεί ένα σημαντικό βήμα για την ολοκλήρωση

της Ευρώπης. Ένα βήμα που ανοίγει νέες δυνατότητες αλλά και δημιουργεί νέες απαιτήσεις στις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις.

Η νομισματική ένωση θα αγγίξει την καθημερινή ζωή των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θα επηρεάσει την ευημερία και την σταθερότητα των οικονομιών της Ευρώπης. Γι' αυτό και είναι αναγκαίο να γίνει σοβαρή προετοιμασία για την εισαγωγή του ενιαίου νομίσματος. Στο σημείο αυτό, οι δημόσιες αρχές των κρατών – μελών και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχουν παίξει ένα σημαντικό ρόλο. Αλλά, εξίσου σημαντικό ρόλο έχουν να παίξουν και οι τράπεζες αλλά και οι επιχειρήσεις.

Η Ευρώπη βαδίζει προς ένα ισχυρό και σταθερό νόμισμα το οποίο διεκδικεί πλήρως τη θέση του μεταξύ και των διεθνών νομισμάτων και θα συμβάλλει αποτελεσματικά στην διεθνή νομισματική σταθερότητα.

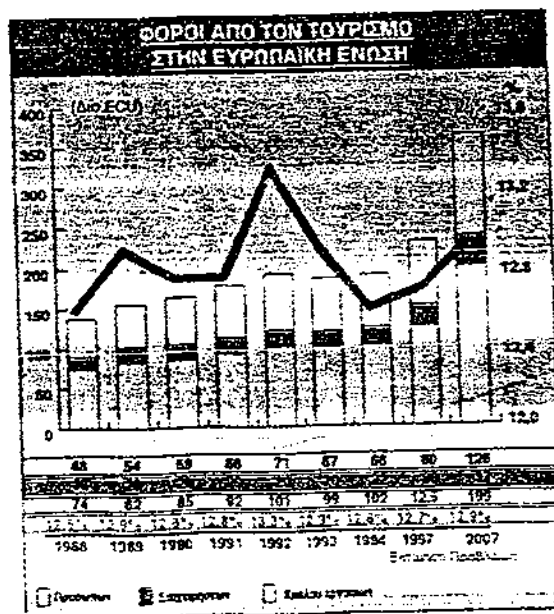
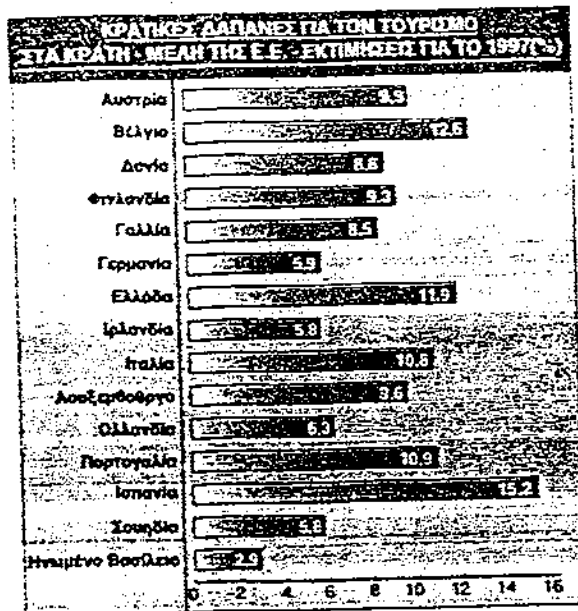
Το ευρώ κατά τα πρώτα έτη της χρήσης του, αναμένεται να καταλάβει ένα μερίδιο μεταξύ 35% και 40% της διεθνούς αγοράς αγαθών και υπηρεσιών. Με το ενιαίο νόμισμα, ο πολίτης δεν θα χάνει πλέον χρήματα σε συναλλαγματικές προμήθειες για τις μετακινήσεις του και για τα τουριστικά ταξίδια στο εξωτερικό. Επίσης, με την ανάδειξη του ευρώ σε κύριο νόμισμα διεθνών συναλλαγών θα ενισχυθεί η εμπιστοσύνη των τρίτων χωρών στην Ευρωπαϊκή οικονομία, στην Ελληνική οικονομία και βέβαια στην ανάπτυξη της διασυνοριακής επιχειρηματικής συνεργασίας.

Βεβαίως, η μετάβαση στο ευρώ αποτελεί σημαντική πρόκληση για τις επιχειρήσεις. Η εισαγωγή του ευρώ αποτελεί ιδιαίτερα μεγάλη πρόκληση για την βιομηχανία, το εμπόριο, τον τουρισμό και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Η έγκαιρη προετοιμασία σημαίνει μικρότερο κόστος προσαρμογής.

Η τουριστική βιομηχανία αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα οικονομικής δραστηριότητας που θα αποκομίσει σημαντικά οφέλη από την μετάβαση στο ευρώ. Θα εξοικονομηθούν πόροι, τόσο για τους διοργανωτές ταξιδιών, όσο και για τους τουρίστες. Οι δραστηριότητες που σχετίζονται με τον τουρισμό έχουν σημαντική διεθνή διάσταση. Ως εκ τούτου, από την στιγμή που ο τουρισμός αναπτύχθηκε σημαντικά, η χρήση διαφόρων νομισμάτων ήταν ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά του.

Το ευρώ, αυτό καθαυτό, δεν θα είναι λοιπόν ένα ακόμη ξένο νόμισμα. Θα είναι το νόμισμα που θα αντικαταστήσει τα εθνικά νομίσματα, στα οποία

εκπληρώνονται σήμερα οι διάφορες συναλλαγές. Θα αντικαταστήσει επίσης ένα σύνολο ξένων νομισμάτων με τα οποία εργάζονται σήμερα οι εταιρείες.

Οι μεταβολές αυτές αφορούν όλες τις κατηγορίες επιχειρήσεων είτε σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με τον τουρισμό, είτε αναπτύσσουν δραστηριότητα σε άλλους τομείς. Η προσαρμογή θα είναι δυσχερέστερη για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Και δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις αποτελούν πάνω από το 95% των τουριστικών επιχειρήσεων και διαθέτουν λιγότερους τεχνικούς, χρηματοοικονομικούς και ανθρώπινους πόρους για την αντιμετώπιση της αλλαγής.

Η έγκαιρη προσαρμογή των ελληνικών τουριστικών επιχειρήσεων στα δεδομένα του ευρώ θα καθορίσει σε μεγάλο βαθμό το μέλλον τους. Οι ελληνικές επιχειρήσεις και ιδιαίτερα οι μικρομεσαίες θα πρέπει πολύ σύντομα να απαιτήσουν στα νέα δεδομένα, που δημιουργούνται με την έλευση του ενιαίου νομίσματος, τη χρήση νέων χρηματοδοτικών εργαλείων και τον έντονο ανταγωνισμό που αναμένεται να προκύψει μεταξύ των προορισμών της Ευρώπης, αλλά και μεταξύ χωρών της ζώνης του ευρώ και τρίτων χωρών.

Οι επιχειρήσεις που θα ενταχθούν στο ευρώ θα αποκομίσουν ουσιαστικά οφέλη που θα προκύψουν από τη μείωση των συναλλαγματικών κινδύνων, τη μείωση των επιτοκίων χορηγήσεων, τη μείωση του κόστους συναλλαγών και τη μεγαλύτερη διαφάνεια και συγκρισιμότητα των τιμών. Επίσης, μετά το ευρώ θα είναι περισσότερο εξαιρετική η έμφαση στην ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών που θα καθορίσει και τη μεγαλύτερη ζήτηση ενός προορισμού σε σχέση με άλλους.

Η σωστή προβολή της Ελλάδας και η αλλαγή της επιχειρηματικής νοοτροπίας των Ελλήνων θα αποτελέσουν τα κύρια όπλα απέναντι στο νέο ανταγωνιστικό περιβάλλον που δημιουργείται. Η Ελλάδα θα πρέπει να κατανοήσει τη σημασία των αλλαγών και να αρχίσει τις αναγκαίες προσαρμογές. Πρέπει να κατανοήσουμε ότι η πορεία αυτή συνεπάγεται κόστος σε χρήμα και χρόνο και πάνω απ' όλα συνεπάγεται αλλαγή νοοτροπίας. Οι τουριστικές επιχειρήσεις, όπως και όλες οι επιχειρήσεις πρέπει να επωφεληθούν από τις ευκαιρίες που παρουσιάζονται σήμερα.

Ο ελληνικός τουρισμός πρέπει να αξιοποιήσει με τον καλύτερο τρόπο τα πλεονεκτήματα της οικονομικής και νομισματικής ένωσης. Να προσαρμοστεί εγκαίρως για να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις της εισαγωγής στο ευρώ.

WTC

Ο κλάδος του τουρισμού στην Ε.Ε. (σε δισ. ECU)

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1997E	2007Π
Καταναλωτικές δαπάνες	359,02	403,75	424,73	451,92	468,75	459,64	460,57	554,18	966,12
Χορηγικές δαπάνες	59,65	66,45	74,20	79,90	85,01	85,21	89,75	104,07	156,95
Επενδύσεις κεφαλαίου	123,95	144,05	156,39	172,01	197,00	170,00	173,60	215,46	368,02
Εξαγωγές	172,78	193,69	222,59	236,89	245,92	249,49	261,49	326,39	531,98
Εισαγωγές	162,54	180,58	197,72	206,09	220,60	222,75	239,71	206,26	550,44
Α.Ε.Π.	562,86	627,40	680,26	734,63	777,06	751,58	765,69	921,82	1.463,63
Επιχειρηματικές πωλήσεις	86,53	94,60	101,60	108,29	112,36	119,45	125,21	149,67	234,30
Αποδορισμό εσόδων	649,39	722,00	781,86	842,92	899,45	871,03	890,89	1.071,49	1.697,93
Επιπλέον φοροών	137,50	154,98	164,00	176,22	192,13	186,16	189,54	230,23	361,21
Απασχόληση (σε εκατ. άτομα)	19,17	19,86	20,05	20,48	20,43	19,48	19,43	19,07	20,92

Τουρισμός
Ποσοστό επί του εθνικού συνόλου

	1988 (%)	1989 (%)	1990 (%)	1991 (%)	1992 (%)	1993 (%)	1994 (%)	1997E (%)	2007Π (%)
Καταναλωτικές δαπάνες	13,73	13,81	13,59	13,44	13,30	13,22	12,98	13,22	14,14
Χορηγικών καταναλωτικών δαπανών	6,87	7,19	7,1	7,1	7,51	7,34	7,53	7,58	7,50
Επενδύσεων	12,85	13,21	13,21	14,21	16,68	15,70	14,72	15,08	15,65
Εξαγωγών	15,06	14,64	15,98	16,0	16,22	16,09	15,29	14,55	13,66
Εισαγωγών	14,02	13,51	14,24	13,9	14,71	15,19	14,86	14,62	15,12
Α.Ε.Π.	12,49	12,78	13,26	13,6	13,24	12,78	12,41	12,53	12,76
Επιχειρηματικών πωλήσεων	12,61	12,28	12,82	12,78	13,30	12,92	12,58	12,70	12,91
Απασχόλησης	13,15	13,39	13,28	13,54	13,70	13,30	12,62	12,82	13,05

Πραγματική ετήσια αύξηση του τουρισμού στην Ε.Ε. (2007 = 10 χρόνια)

	1989 (%)	1990 (%)	1991 (%)	1992 (%)	1993 (%)	1994 (%)	1997E (%)	2007Π (%)
Καταναλωτικές δαπάνες	2,82	1,32	1,06	0,40	-0,79	-0,20	0,50	34,69
Χορηγικές δαπάνες	5,76	7,51	-2,27	-4,20	-1,90	2,65	2,93	22,83
Επενδύσεις κεφαλαίου	10,15	4,24	4,71	11,27	-14,43	-0,08	10,43	38,23
Εξαγωγές	6,08	14,56	5,23	4,12	0,67	3,51	11,66	40,94
Εισαγωγές	4,58	10,06	-3,49	8,76	0,37	5,64	14,19	53,41
Α.Ε.Π.	5,87	3,82	-2,70	2,40	-4,09	-0,12	7,50	29,39
Επιχειρηματικές πωλήσεις	3,84	0,85	1,36	0,45	0,41	0,70	4,74	07,57
Αποδορισμό εσόδων	5,80	3,59	2,63	7,15	-0,69	0,35	3,19	39,12
Επιπλέον φοροών	3,57	0,98	2,14	-0,27	-4,63	-5,35	3,45	9,68

Ελληνικός τουρισμός (σε δισ. δολάρια ΗΠΑ)

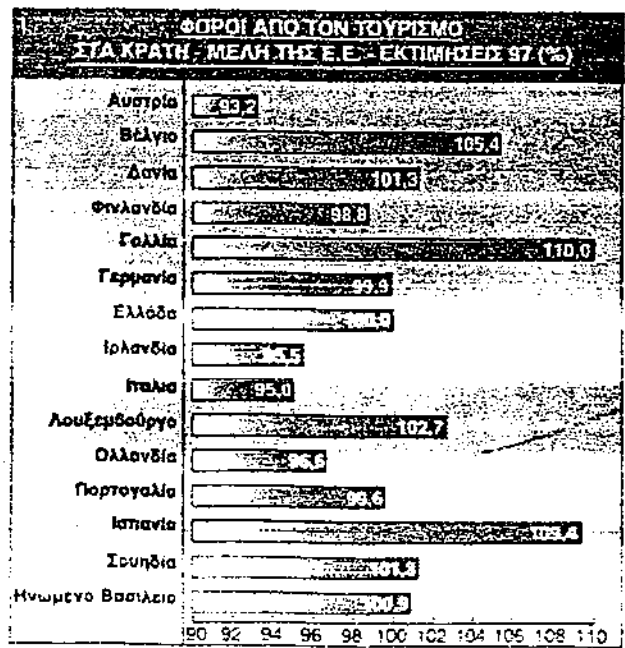
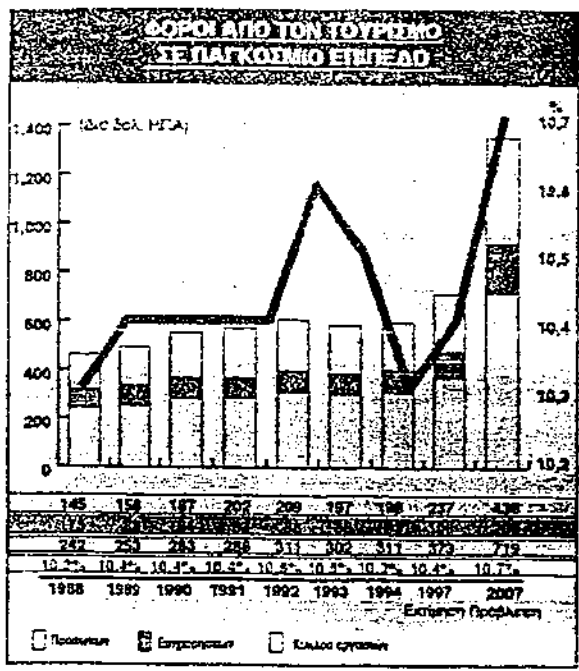
	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1997E	2007Π
Καταναλωτικές δαπάνες	2,77	3,44	4,41	4,73	5,14	4,43	4,06	5,58	12,50
Κρατικές δαπάνες	1,09	1,22	1,57	1,57	1,76	1,60	1,71	2,16	3,56
Επενδύσεις κεφαλαίου	3,17	4,18	3,52	5,12	3,89	3,18	3,80	5,20	10,26
Εξαγωγές	2,74	2,31	2,97	3,01	3,79	3,85	4,43	5,43	10,67
Εισαγωγές	2,02	2,20	2,83	2,89	3,24	2,84	3,07	3,87	9,94
ΔΕΠ	7,74	8,96	9,64	11,56	11,33	10,23	10,92	14,50	27,06
Επιχειρηματικές πωλήσεις	1,47	1,50	1,41	1,95	2,15	2,14	2,27	2,89	5,36
Ακαθάριστο έσοδο	9,21	10,46	11,47	13,51	13,48	12,36	13,19	17,39	32,42
Σύνολο φόρων	1,73	1,83	2,19	2,77	2,83	2,56	2,98	4,11	8,39
Απασχόληση (σε εκατ άτομα)	0,47	0,54	0,68	0,63	0,49	0,47	0,48	0,51	0,57

Ελληνικός τουρισμός: ποσοστό επί του εθνικού συνόλου

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1997E	2007Π
	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)
Καταναλωτικών δαπανών	7,62	9,08	9,37	9,46	9,17	8,35	7,20	7,76	9,29
Κρατικών δαπανών	10,09	10,85	11,84	11,21	11,45	11,48	11,88	11,92	11,92
Επενδύσεων κεφαλαίου	30,67	36,94	26,55	35,71	25,69	23,50	27,10	25,78	25,96
Εξαγωγών	21,56	18,61	20,67	18,90	20,99	23,80	24,60	24,80	18,89
Εισαγωγών	12,49	12,69	13,02	10,36	12,60	11,99	12,22	11,78	12,89
ΔΕΠ	14,50	16,52	14,48	16,34	14,56	13,98	14,04	14,65	14,75
Συνόλου φόρων	14,50	16,52	14,48	16,34	14,56	13,98	14,04	14,65	14,75
Απασχόλησης	12,95	14,73	12,95	14,72	13,32	12,80	12,81	13,48	13,71

Ελληνικός τουρισμός: πραγματική ετήσια αύξηση (2007 = 10 χρόνια)

	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1997E	2007Π
	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)
Καταναλωτικές δαπάνες	24,37	4,78	3,90	-1,31	-8,79	-12,54	15,31	60,35
Κρατικές δαπάνες	-10,99	4,04	-3,48	3,11	-1,14	2,63	5,64	20,35
Επενδύσεις κεφαλαίου	29,89	-26,71	39,27	-28,97	-10,70	17,97	16,97	39,12
Εξαγωγές	-12,52	12,04	6,47	19,92	8,00	10,15	5,76	15,46
Εισαγωγές	12,55	13,72	-7,28	8,52	-6,05	6,28	12,92	57,56
ΔΕΠ	77,98	-12,87	16,73	-10,50	-4,81	1,84	11,80	34,04
Επιχειρηματικές πωλήσεις	2,50	0,55	3,44	0,44	4,65	1,45	7,15	32,09
Ακαθάριστο έσοδο	15,67	-11,11	14,61	-8,92	-3,25	1,78	11,00	23,88
Απασχόληση	14,21	-10,95	10,99	-8,01	-4,02	3,44	7,31	10,95

ΜΕΡΟΣ Α'

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1°

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΑΙ Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΑΓΟΡΑ

1.α ΕΡΕΥΝΑ ΤΗΣ ICAP

Σύμφωνα με την πολύ ενδιαφέρουσα μελέτη που εκδόθηκε το Νοέμβριο του 1999 από τη διεύθυνση μελετών της ICAP Α.Ε. ο τουρισμός σε παγκόσμιο επίπεδο εμφανίζεται ως η κυριότερη οικονομική δραστηριότητα.

Η μέση ετήσια ανάπτυξη του τουρισμού (μετρούμενη σε αριθμό ταξιδιών) θα συνεχίζει να αυξάνεται σημαντικά κατά την δεκαπενταετία 1995 – 2010. Έναντι της μέσης ετήσιας αύξησης των ταξιδιών κατά 5,7% την περίοδο 1985 – 1995, την περίοδο 1996 – 2000 η μέση ετήσια αύξηση προσδιορίζεται στο 3,4%. Για την περίοδο 2000 – 2005 προβλέπεται να αγγίξει το 4,4% και από το 2005 – 2010 προβλέπεται μέση ετήσια αύξηση κατά 4,3%.

Αυτό μεταφράζεται σε 1 δις αφίξεις το 2010 και σε 700 εκατ. Αφίξεις το έτος 2000. Μέσα στην παγκόσμια αγορά το μερίδιο της Ευρώπης παρουσιάζεται με συνεχή κάμψη, την τελευταία εικοσαετία (επισημαίνει η έρευνα) κυρίως λόγω του αυξανόμενου ανταγωνισμού από εκτός Ευρώπης, κοντινούς ή μακρινούς προορισμούς, που διαθέτουν πλέον ικανοποιητικές υποδομές, παρέχουν ποιοτικές υπηρεσίες, φθηνότερο τουριστικό προϊόν και προσιτή μεταφορά.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση ωστόσο, εξακολουθεί να διατηρεί την ηγετική θέση της στο παγκόσμιο τουρισμό και να είναι η κύρια περιοχή προέλευσης και ο κύριος προορισμός του διεθνούς τουριστικού ρεύματος από άποψη αφίξεων και αναχωρήσεων, εσόδων και διεθνών εμπορικών ανταλλαγών.

Τα συνολικά έσοδα της Ευρωπαϊκής Τουριστικής Βιομηχανίας αναμένεται να αυξηθούν από 1,2 τρις δολάρια. Το 1997 σε 2 τρις δολάρια το

2007. Η απασχόληση στον τουρισμό στον κοινοτικό χώρο αναμένεται να αυξηθεί μέχρι το 2007 από 12,8% της συνολικής απασχόλησης σε 13%, με τη δημιουργία 1,85 εκατ. νέων θέσεων απασχόλησης.

Έχει καταστεί φανερό, επισημαίνεται στην έρευνα ότι οι χρηματοδοτήσεις των διαρθρωτικών ταμείων δεν επαρκούν για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του Ευρωπαϊκού τουρισμού, δεδομένης της έλλειψης ειδικής κοινοτικής πολιτικής, καθώς και της αδυναμίας υιοθέτησης ενός, έστω και στοιχειώδους, πολυετούς προγράμματος. Επιπλέον, οι υφιστάμενες κοινοτικές πολιτικές (πχ. περιβάλλοντος, προστασίας καταναλωτή) αλλά και το αυξανόμενο κόστος της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης επιβαρύνουν το λειτουργικό κόστος της Ευρωπαϊκής Τουριστικής Βιομηχανίας και κυρίως εκείνης των χωρών του Νόμου, επιδεινώνοντας την ανταγωνιστικότητά τους.

Ισπανία	1999 100%	Μεταβολή 1998-1999	2010 100%	Μεταβολή 1999-2010
Πρόσθετη Ισπανική Δαση	5	71	156	156
Επιχειρησιακή ανάπτυξη	10	27	76	76
Κυβερνητικές δαπάνες	13	71	206	206
Επενδύσεις	15	114	269	269
Εξογαίες	15	53	132	132
Άλλες εξογαίες	100	53	66	66
Συνολική τουριστική ζήτηση	157	101	272	272
Τουριστικό κλάδο ΑΕΠ	73	11	22	22
Τουριστικό ΑΕΠ	79	102	215	215
(για το σύνολο της οικονομίας)				
Κλάδοι τουριστικής υποδομής	10	100	83	83
Συνολική τουριστική υποδομή σε εκατ.		90	235	235
Τουρκία	100%	Μεταβολή 1998-1999	Επί % του συνόλου	Μεταβολή 1999-2010
Πρόσθετη Τουρκική Δαση		160	301	301
Επιχειρησιακή ανάπτυξη		0	0	0
Κυβερνητικές δαπάνες		69	74	74
Επενδύσεις		68	113	113
Εξογαίες		69	127	127
Άλλες εξογαίες		69	40	40
Συνολική τουριστική ζήτηση		91	258	258
Τουριστικό κλάδο ΑΕΠ		12	53	53
Τουριστικό ΑΕΠ		95	165	165
(για το σύνολο της οικονομίας)				
Κλάδοι τουριστικής υποδομής		71	83	83
Συνολική τουριστική υποδομή σε εκατ.		65	152	152
Πηγή: World Bank				

ΔΟΡΥΦΟΡΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ

Κόσμος	1999 σε δισ. δολάρια	Επί % του συνόλου	Μεταβολή 1998-1999	2010 σε δισ. δολάρια	Επί % του συνόλου	Μεταβολή 1999-2010
Προσωπική κατανάλωση	2.104,1		2,7		11,0	2,8
Επιχειρηματική κατανάλωση	397,5		4,4		-	2,9
Κυβερνητικές δαπάνες	247,1		-0,9		6,7	2,4
Επενδύσεις	733,2		3,9		10,9	1,9
Εξαγωγές	598,3		5,2		7,9	5,7
Άλλες εξαγωγές	394,7		2,2		6,0	5,7
Συνολική τουριστική ζήτηση	4.475,5		4,5		6,0	3,4
Τουριστικό κλαδικό ΑΕΠ	1.328,8		4,7		4,3	2,9
Τουριστικό ΑΕΠ	3.549,9		4,3		11,6	3,0
(για το σύνολο της οικονομίας)						
Κλαδική τουριστική απασχόληση	67,8		1,8		3,3	2,4
Συνολική τουριστική απασχόληση σε εκατ.	197,3		1,0		9,0	2,6
Ευρώπη	1999 σε δισ. δολάρια	Επί % του συνόλου	Μεταβολή 1998-1999	2010 σε δισ. δολάρια	Επί % του συνόλου	Μεταβολή 1999-2010
Προσωπική κατανάλωση	838,0		6,5		13,2	2,5
Επιχειρηματική κατανάλωση	147,7		9,7		-	2,6
Κυβερνητικές δαπάνες	130,5		0,8		9,2	2,3
Επενδύσεις	318,6		6,3		14,7	3,2
Εξαγωγές	295,8		4,6		8,4	5,0
Άλλες εξαγωγές	189,7		4,6		6,4	5,0
Συνολική τουριστική ζήτηση	1.919,1		6,2		6,4	3,1
Τουριστικό κλαδικό ΑΕΠ	475,4		8,0		4,5	2,6
Τουριστικό ΑΕΠ	1.460,8		6,6		14,0	2,6
(για το σύνολο της οικονομίας)						
Κλαδική τουριστική απασχόληση	14,5		7,5		4,1	0,9
Συνολική τουριστική απασχόληση σε εκατ.	47,8		6,8		13,6	1,0

Ευρωπαϊκή Ένωση	1999 σε δισ. βολάρια	Μεταβολή 1998-1999	Επί % του συνόλου	Μεταβολή 1999-2010
Προσωπική κατανάλωση	746,1	9,1	13,7	2,3
Επιχειρηματική κατανάλωση	127,7	2,6		2,5
Κυβερνητικές δαπάνες	124,7	0,5		2,3
Επενδύσεις	270,2	1,5	15,4	0,9
Εξαγωγές	220,0	2,6		5,0
Άλλες εξαγωγές	165,2	2,6		2,3
Συνολική τουριστική ζήτηση	1.653,8			
Τουριστικό κλάδο ΑΕΠ	418,8			
Τουριστικό ΑΕΠ	1.262,7			
για το σύνολο της οικονομίας				0,6
Κλάδικη τουριστική απασχόληση	7,5		1,2	0,5
Συνολική τουριστική απασχόληση σε εκατ.	22,1			
Υπόλοιπη Δυτική Ευρώπη	1999 σε δισ. βολάρια	Μεταβολή 1998-1999	Επί % του συνόλου	Μεταβολή 1999-2010
Προσωπική κατανάλωση	46,9			
Επιχειρηματική κατανάλωση	17,1			
Κυβερνητικές δαπάνες	8,9			
Επενδύσεις	21,5			
Εξαγωγές	22,7			
Άλλες εξαγωγές	1,2			
Συνολική τουριστική ζήτηση	127,3			
Τουριστικό κλάδο ΑΕΠ	21,1			
Τουριστικό ΑΕΠ	103,2			
για το σύνολο της οικονομίας				
Κλάδικη τουριστική απασχόληση				
Συνολική τουριστική απασχόληση σε εκατ.				
Κεντρική και Ανατ. Ευρώπη	1999 σε δισ. βολάρια	Μεταβολή 1998-1999	Επί % του συνόλου	Μεταβολή 1999-2010
Προσωπική κατανάλωση	45,9			
Επιχειρηματική κατανάλωση	3,0			
Κυβερνητικές δαπάνες	7,9			
Επενδύσεις	21,0			
Εξαγωγές	53,6			
Άλλες εξαγωγές	10,5			
Συνολική τουριστική ζήτηση	138,1			
Τουριστικό κλάδο ΑΕΠ	25,2			
Τουριστικό ΑΕΠ	95,0			
για το σύνολο της οικονομίας				
Κλάδικη τουριστική απασχόληση	5,7			1,0
Συνολική τουριστική απασχόληση σε εκατ.	21,3			1,3

1.β Η ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΣΕ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΑΙ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΟΙ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Όπως αναφέρεται στην έρευνα της ICAP A.E. σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, στις πρώτες θέσεις των Ευρωπαϊκών Χωρών από πλευράς εσόδων βρίσκονται η Γαλλία, η Ισπανία και η Ιταλία, καθώς για την καθεμιά τα έσοδα ξεπερνούν τα 26,6 δις ευρώ.

Σύμφωνα με μετρήσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού για την τουριστική κίνηση, η Ελλάδα το 1998 καταλαμβάνει την 16^η θέση από πλευράς αφίξεων τουριστών με 11,1 εκατ. και την 26^η θέση από πλευράς εισπράξεων με περίπου 4 δις δολάρια ενώ τοποθετείται εντός των 40 σημαντικότερων προορισμών από πλευράς κίνησης και εισπράξεων.

Από πλευράς κατάταξης, η χώρα μας κατέχει την ίδια θέση με το 1995, προσελκύοντας το 1,8% της παγκόσμιας τουριστικής κίνησης και τρεις θέσεις χαμηλότερη από το 1990, όπου κατείχε τη 13^η θέση. Ο διεθνής τουρισμός εμφάνισε αύξηση της τάξης του 2,4% στις αφίξεις τουριστών το 1998 έναντι του 1997, οι οποίες ανήλθαν στα 625 εκατομμύρια τουρίστες. Αντίστοιχα οι διεθνείς εισπράξεις από τον τουρισμό εόρτασαν το 1998 τα 444,7 δις δολάρια εμφανίζοντας αύξηση κατά 2%.

Οι 40 χώρες που αναφέρεται στον πίνακα του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού προσέλκυσαν 538,6 εκατ. τουρίστες που αφορούν το 86,1% της παγκόσμιας τουριστικής κίνησης. Ωστόσο, καθοριστικό στοιχείο που χαρακτήρισε την προηγούμενη τουριστική περίοδο ήταν η οικονομική κρίση στις χώρες της Ασίας. Το γεγονός αυτό, που αλυσιδωτά επεκτάθηκε και στις άλλες αγορές, επηρέασε την παγκόσμια τουριστική κίνηση και ειδικότερα τις χώρες της ΝΑ Ασίας και του Ειρηνικού.

Οι 40 πρώτες χώρες το 1998 με βάση τα έσοδα που καταγράφει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού εισέπραξαν 388,8 δις δολάρια, αποτελώντας το 87,4% των εσόδων από τον διεθνή τουρισμό.

Πέραν της Ανατολικής Ασίας και των χωρών του Ειρηνικού που συνολικά το 1998 εμφάνισαν μείωση στις αφίξεις κατά 1,2% και κατά 6,9% στις εισπράξεις, όλες οι άλλες περιοχές εμφάνισαν αύξηση στην κίνηση. Το 60% της

παγκόσμιας τουριστικής κίνησης προσελκύουν οι ευρωπαϊκοί προορισμοί, καθώς το 1998 οι αφίξεις στην Ευρώπη εόρτασαν τα 361,5 εκατ. τουρίστες, εμφανίζοντας αύξηση κατά 3% έναντι του 1997.

Σε ό,τι αφορά στις εισπράξεις, εκ των πραγμάτων στο σύνολό τους οι ευρωπαϊκοί προορισμοί εισπράττουν το μεγαλύτερο μέρος των διεθνών εισπράξεων και τα έσοδά τους εόρτασαν τα 226,1 δις δολάρια το 1998.

1.γ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ – ΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΑΓΟΡΑ ΤΟ 2000

Ο κλάδος των τουριστικών επιχειρήσεων χαρακτηρίζεται από τάσεις συγκέντρωσης σε λιγότερες, ισχυρότερες και όσο το δυνατόν καθετοποιημένες και εξειδικευμένες επιχειρήσεις, οι οποίες αναμένεται να συνεχιστούν και τα επόμενα έτη. Η εικόνα αυτή αναμένεται να είναι περισσότερο έντονη στους εκτός ξενοδοχειακούς κλάδους του τουριστικού τομέα, τονίζεται στην έρευνα.

Στην ελληνική αγορά ειδικότερα, η τάση αυτή θα εκδηλωθεί μέσω συγχωνεύσεων, κοινοπραξιών και άλλων μορφών συνεργασίας, κάτι που ήδη παρατηρείται και που θα αποτελέσει τη σημαντικότερη εξέλιξη στους κλάδους των διοργανωτών ταξιδιών, των τουριστικών γραφείων, των επιχειρήσεων ενοικιάσεως αυτοκινήτων, στο επαγγελματικό γιώτινγκ και στα κρουαζιερόπλοια, παράλληλα με την αυξανόμενη παρουσία ευρωπαϊκών επιχειρήσεων ιδίων κεφαλαίων.

Είναι προφανές ότι θα υπάρξουν αυξανόμενες συνεργασίες ευρωπαϊκών και ελληνικών συμφερόντων αλλά και ότι η θέση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων όλων των κλάδων (95% σε ευρωπαϊκό επίπεδο και οπωσδήποτε και στην Ελλάδα) θα καταστεί δυσχερής αν αυτού του μεγέθους οι επιχειρήσεις δεν κατορθώσουν να ενταχθούν σε δίκτυα οικονομιών κλίμακας και γενικά συνεργασιών, να εκσυγχρονιστούν, να οργανώσουν και να εξειδικεύσουν το προϊόν τους, να εξασφαλίσουν έγκαιρη ενημέρωση για τις συνθήκες των αγορών και τις εξελίξεις που επηρεάζουν τις συνθήκες αυτές και φυσικά να ενσωματώσουν στη λειτουργία τους τις νέες τεχνολογίες, επιτυγχάνοντας και τη δική τους ενσωμάτωση σε ηλεκτρονικά δίκτυα πληροφόρησης και κρατήσεων.

Στο πλαίσιο αυτό της σημαντικής προοπτικής για τον ελληνικό τουρισμό, καθοριστική ρόλο θα διαδραματίσει η επιχειρηματική κινητικότητα στον κλάδο. Σε πρώτη φάση, κλειδί στις επιχειρηματικές εξελίξεις αποτελεί η συμπεριφορά των επιχειρηματιών του τουριστικού τομέα που θα πρέπει να προχωρήσουν στην υιοθέτηση νέων χρηματοοικονομικών εργαλείων αλλά και νέων επιχειρηματικών σχημάτων.

Οι εξαγορές και συγχωνεύσεις αλλά και γενικά οι συνεργασίες μεταξύ των επιχειρηματιών αποτελούν καθοριστικό σημείο στη δημιουργία επώνυμου και ανταγωνιστικού προϊόντος. Η σχέση των τουριστικών επιχειρήσεων με το χρηματιστήριο, η προσέλκυση επιχειρηματιών από τους άλλους κλάδους της οικονομίας στον τουρισμό, η ανάπτυξη των καζίνο, αλλά και ο ρόλος που θα διαδραματίσουν οι τράπεζες, καθώς αναπτύσσουν σημαντικές τουριστικές δραστηριότητες, αποτελούν μια σειρά από τους νέους παράγοντες που θα επηρεάσουν την επιχειρηματική δραστηριότητα και εν τέλει το τελικό τουριστικό προϊόν.

Το διεθνές ξενοδοχειακό περιβάλλον, με σαφή πιο συγκεκριμένα χαρακτηριστικά, αλλά και με περισσότερο υγιή οικονομικά δεδομένα, χαρακτηρίζεται από ένα σημαντικό κύμα συνεργασιών μεταξύ των επιχειρηματιών του ξενοδοχειακού κλάδου.

Το μεγαλύτερο μέρος των επιχειρηματικών κινήσεων εντοπίζεται στον επονομαζόμενο χώρο των αστικών ξενοδοχείων και λιγότερο στο χώρο των ξενοδοχείων διακοπών, με την κυριαρχία των διεθνών αλυσίδων και με τη συνεχή επέκτασή τους στον ξενοδοχειακό χώρο. Η επιχειρηματική αυτή κινητικότητα δεν έχει επηρεάσει σε μεγάλο βαθμό τις ελληνικές ξενοδοχειακές επιχειρήσεις. Η απουσία επώνυμου ξενοδοχειακού προϊόντος με τη δημιουργία υγιών επιχειρηματικών σχημάτων, ο κατακερματισμός των επιχειρήσεων σε συνδυασμό με την αδιαφορία τους για σύναψη νέων επιχειρηματικών σχημάτων, αποτελούν τα κύρια χαρακτηριστικά της ελληνικής αγοράς.

Οι εξαγορές και οι συγχωνεύσεις αλλά και γενικότερα οι συνεργασίες μεταξύ των επιχειρηματιών, η είσοδος νέων επενδυτικών σχημάτων στον

ευρύτερο χώρο του τουρισμού και της ψυχαγωγίας, αναμένεται να δημιουργήσουν ανάπτυξη νέων μορφών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

Για το έτος 2000 η τουριστική κίνηση προς τη χώρα μας εκτιμάται ότι θα παρουσιάσει και νέα αύξηση της τάξης του 6% ως 8% σε σχέση με το 1999, τάση η οποία αποδίδεται στους παρακάτω παράγοντες:

- α) Στην ισχυρή αντοχή την οποία έδειξε συνολικά η χώρα μας ως τουριστικός προορισμός το 1999, παρά τις αντίξοες συνθήκες του πολέμου στη Γιουγκοσλαβία και των σεισμών του Σεπτεμβρίου στην Αθήνα.
- β) Στις πρώτες ενδείξεις για αυξημένη ζήτηση προϊόντων στην Ελλάδα από τις βασικές αγορές.
- γ) Στις συνθήκες σταθερού περιβάλλοντος που προωθεί η χώρα μας από άποψη ασφαλείας, οικονομικής ανάπτυξης και πολιτικής ομαλότητας.
- δ) Στη βελτίωση και στον εκσυγχρονισμό της υποδομής (αεροδρόμια, οδικό δίκτυο, μετρό, ακτοπλοΐα των ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων, καθώς και στη γενικότερη βελτίωση του επιπέδου των προσφερόμενων υπηρεσιών.
- ε) Στον προσδοκώμενο σημαντικό ρόλο που αναμένεται να διαδραματίσει η διαφημιστική εκστρατεία του ΕΟΤ στην προσέλκυση του τουριστικού ρεύματος (η συνολική δαπάνη θα ξεπεράσει τα 10 δις δρχ.).

Το συνολικό μέγεθος της αγοράς των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων για το έτος 2000 εκτιμάται ότι θα ανέλθει στο επίπεδο των 400 δις δρχ. παρουσιάζοντας αύξηση κατά 3,4% σε σχέση με το 1999.

ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΕΜΕΝΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΣΤΟΙΧΙΑΣ

	Ενδοχρηστές υποδοχής τουριστών	Ταξιδιωτικοί επιχειρηματίες σε περιοχές εξαγωγής τουριστών	Διασυναγερτές πελάτες σε περιοχές εξαγωγής
Ζήτηση πελατών	Εγκαιρή χρήση για παράδοση ευρώ από από το χρονο των επιχειρήσεων Σταδιακή ζήτηση από τους τουρίστες	Οι τοπικοί πελάτες μάλλον θα χρησιμοποιούν το εθνικό νόμισμα μέχρι το 2002	Οι πελάτες σε εθνικό επίπεδο θα πωρασουν σταδιακά στο ευρώ
Γενική ενημέρωση	Οι Ευρωπαίοι τουρίστες θα είναι σχετικά καλά ενημερωμένοι ιδιαίτερα ανάγκες πληροφόρησης για τους μη ευρωπαϊούς τουρίστες	Το προσωπικό θα είναι η κύρια πηγή πληροφόρησης	Εξοικειωσή πελάτων με τις νέες τιμές σε ευρώ
Ανομορφή τιμών	Η διπλή ανομορφή τιμών βοηθά στην εξοικείωση του προσωπικού και των πελατών. Αναγραφή ισοτιμιών μετατροπής για διάφορα νομίσματα.	Το Ηλεκτρονικό Σύστημα Κρατήσεων (EPC/CRS) παροχών τη δυνατότητα μετάβασης από ευρώ σε εθνικά νομίσματα. Οι αναρτημένοι τιμικάτάλογοι μπορούν να συμπληρώνουν την ενημέρωση.	Οι τιμικάτάλογοι πρέπει να μετασφραγιστούν πριν από το 2002. Αυτό είναι ουσιαστικό εκ των προτέρων προγραμματισμό.
Προμηθευτές	Οι τοπικοί προμηθευτές θα αλλάξουν σταδιακά.	Συντονισμός με μεγάλους προμηθευτές.	Αναθέωρηση μακροπρόθεσμων συμβολαίων, ιδιαίτερα με χώρες εκτός Ευρώπης.
Τιμολόγηση	Η διαφάνεια των τιμών θα ενθαρρύνει τους τουρίστες να ζητούν τιμές σε ευρώ	Βαθμιαία αλλαγή σε ευρώ μεταξύ 1999 και 2002.	Η μετάβαση θα συντελεστεί πολύ πριν από το 2002, διότι τα προϊόντα που θα πωληθούν το 2002 ετοιμάζονται πολύ νωρίτερα.
Διανομή	Δυνατότητα προσέγγισης νέων πελατών με νέες μεθόδους διανομής και ιδιαίτερα μέσω Internet.	Δυνατότητα προσέγγισης νέων πελατών με νέες μεθόδους διανομής και ιδιαίτερα μέσω Internet.	Ενημέρωση δικτύου διανομής σχετικά με τα σχέδια μετάβασης.
Κατάρτιση προσωπικού	Το προσωπικό υποδοχής πρέπει να είναι εξοικειωμένο με τις νέες τιμές, τους κανόνες μετατροπής και τα μέσα πληρωμής.	Κατάρτιση προσωπικού στις διαδικασίες Υπηρεσιών Παγκόσμιας Διανομής (GDS) σε ευρώ.	Ανάγκη γενικής πληροφόρησης. Επεξήγηση θεμάτων σχετιών με συμβόλαια σε όρους συναλλαγμάτων με εταιρίες εκτός ΕΕ.
Μέσα πληρωμής	Αναθέωρηση της πολιτικής σχετικά με την αποδοχή των μέσων πληρωμής. Πιθανή αύξηση στη χρήση χρωματικών καρτών. Μείωση της διακίνησης ξένου συναλλάγματος.	Παροχή βασικών πληροφοριών γύρω από το ευρώ. Προσαρμογή τεμαχικών ηλεκτρονικών πληρωμών μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2001.	Το ευρώ είναι μια ευκαιρία μείωσης των τραπεζικών λογαριασμών σε της ΟΝΕ.
Συστήματα πληροφορικής	Τα συστήματα διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων χρειάζονται προσαρμογή. Ανάγκη προσαρμογής ταμειακών μηχανών σε μπαρ και εστιατόρια.	Προσαρμογή των Ηλεκτρονικών Συστημάτων Κρατήσεων / Υπηρεσιών Παγκόσμιας Διανομής.	Προσαρμογή των Ηλεκτρονικών Συστημάτων Κρατήσεων / Υπηρεσιών Παγκόσμιας Διανομής.

1.5 ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ Π.Ο.Τ. ΓΙΑ ΤΟ 1999

Διάφορες ενδιαφέρουσες εξελίξεις αποκαλύπτουν τα πρώτα στοιχεία του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού για την τουριστική κίνηση και τα έσοδα από τον τουρισμό κατά το 1999, στο σύνολο των κυριότερων προορισμών παγκοσμίως και σχεδόν σε όλες τις χώρες – προορισμούς του κόσμου.

Τα στοιχεία αυτά δημοσιοποιήθηκαν πολύ πρόσφατα και αποτελούν την πρώτη σημαντική και τεκμηριωμένη καταγραφή των σημαντικότερων στατιστικών εξελίξεων και τάσεων στην παγκόσμια τουριστική αγορά για τη χρονιά που πέρασε.

Ξεκινώντας από τα στοιχεία που δίνει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού για την Ελλάδα, τα οποία, βεβαίως, ενδεχομένως να μην είναι και απολύτως ακριβή όσον αφορά τις αφίξεις η χώρα μας φαίνεται να διατηρεί την 16^η θέση παγκοσμίως, με 11,462 εκατ. αφίξεις με πολύ μικρή διαφορά από την Πορτογαλία (11.600 εκατ. αφίξεις) και ποσοστό αύξησης σε σχέση με το 1998 της τάξης του 5%, ενώ η Πορτογαλία είχε αντίστοιχα, αύξηση κατά 2,7%. Δεν αποκλείεται με τη συγκέντρωση και επεξεργασία των τελικών στατιστικών στοιχείων για το 1999, η Ελλάδα να κλείσει ακόμα περισσότερο τη σχετική «ψαλίδα» καθώς οι εκτιμήσεις των περισσότερων παραγόντων της αγοράς, τοποθετεί το ποσοστό αύξησης της κίνησης κατά το 1999 μεταξύ 8 – 10%. Η χώρα μας «στρογγυλοποίησε» και το ποσοστό του μεριδίου αγοράς που κατέχει στην Ευρώπη, από 2,9% σε 3%, μοιραζόμενη στη σχετική κατάταξη την 11^η θέση με την Πορτογαλία.

Ενδιαφέρουσα είναι η εξέλιξη που προκύπτει από τα στοιχεία για τα έσοδα από τον τουρισμό. Αν και τα στοιχεία που δόθηκαν από τον ΠΟΤ είναι ατελή για πολλές χώρες, ή βασίζονται σε προβλέψεις, η χώρα μας εμφανίζει έσοδα 5.471 δις δολαρίων, με ποσοστό αύξησης σε σχέση με το 1998, 5,6%. Κατά τα φαινόμενα, στην τελική κατάταξη των προορισμών με τα μεγαλύτερα έσοδα για το 1999, η Ελλάδα έχει αρκετές πιθανότητες να καταχωρηθεί στους πρώτους είκοσι προορισμούς, από την 27^η θέση την οποία κατείχε στην αντίστοιχη κατάταξη του 1998. Ούτως ή άλλως, το ποσοστό αύξησης που εμφανίζει συγκαταλέγεται στα 12 καλύτερα όλων των κύριων προορισμών και

είναι το τέταρτο μεγαλύτερο μεταξύ των χωρών της Ευρώπης, με μεγαλύτερο όλων αυτό της Ρωσίας (19,4%).

Σε επίπεδο ευρύτερων περιοχών, τις πλέον εντυπωσιακές επιδόσεις εμφάνισαν οι προορισμοί της Ανατολικής Ασίας και του Ειρηνικού, όπου ύστερα από δύο συνεχή έτη αρνητικών μεγεθών, υπήρξε αύξηση αφίξεων κατά 7,5%, με συνολικά 93,679 εκατ. αφίξεις. Ωστόσο, οι «πρωταγωνιστές» του 1999, στον τομέα της αύξησης της τουριστικής τους κίνησης ήταν οι προορισμοί της Κεντρικής Αμερικής, συνολική αύξηση αφίξεων κατά 23%, οι προορισμοί της Μέσης Ανατολής με ποσοστό 17,5%, οι προορισμοί της Νοτίου Αμερικής με αύξηση 10% και αυτοί της Αφρικής με αύξηση 9%.

Η Ευρώπη, αν και διατηρεί αδιαμφισβήτητα την πρωτοκαθεδρία μεταξύ των περιοχών – προορισμών, με μερίδιο αγοράς 58,7% (στη δεύτερη θέση οι προορισμοί της Αμερικής με 19,3%) και περίπου 386 εκατ. αφίξεις, είχε οριακή αύξηση της τάξης του 1%, ενώ το 1998 σε σχέση με το 1997 είχε αύξηση αφίξεων κατά 3,1%.

Αν μάλιστα αναγάγουμε τα σχετικά στοιχεία σε ορίζοντα πενταετίας, από το 1995 δηλαδή, τότε η τάση είναι σαφώς φθίνουσα (96/95 αύξηση 4,5%, 97/96 αύξηση 4,8%, 98/97 αύξηση 3,1%, 99/98 αύξηση 1%). Αν επιστρέψουμε στα στοιχεία ανά χώρα, μεταξύ των κύριων προορισμών παγκοσμίως, το «χρυσό μετάλλιο» απονέμεται σαφώς στην Αίγυπτο, η οποία είχε μία θεαματική και εντυπωσιακή ανάκαμψη με αύξηση της κίνησης κατά σχεδόν 40%). Ποσοστό που είναι ακόμα μεγαλύτερο αν λάβουμε υπόψη μας ότι το 1998, η κίνηση στην Αίγυπτο έκλεισε με απώλειες της τάξης του 12,1% σε σχέση με το 1997 (λόγω του θλιβερού συμβάντος στο Λούξορ).

Εντυπωσιακά ποσοστά αύξησης αφίξεων κατέγραψαν επίσης το Μαρόκο με +21,8%, η Αργεντινή με 22,8% και η Ζιμπάμπουε με 17,3%. Στον αντίποδα, τις μεγαλύτερες απώλειες είχαν η Τουρκία με 24,1%, η Κροατία με 17,3% και η Ουγγαρία με 13,8% (έχασε περίπου 2 εκατ. τουρίστες). Στην κορυφή της παγκόσμιας κατάταξης δεν υπήρξαν σημαντικές μεταβολές, με τη Γαλλία, την Ισπανία και τις ΗΠΑ να κατέχουν τις πρώτες τρεις θέσεις αντίστοιχα.

Ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι εξελίξεις γύρω από την Κίνα, η οποία είχε αύξηση κατά 8% φθάνοντας τα 2.047 εκατ. αφίξεις. Οι αφίξεις όμως στο Χονγκ Κονγκ (10.4 εκατ. αφίξεις) το οποίο αποτελεί πλέον και πάλι τμήμα της επικράτειας της Κίνας από τον περασμένο Ιούλιο, αναφέρονταν ως αφίξεις σε ξεχωριστό προορισμό. Αν συνυπολογιστούν, τότε η Κίνα περνάει πλέον στην τέταρτη θέση, ξεπερνώντας την Ιταλία.

ΕΙΣΟΔΙΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ

	Εισοδήματα σε δ.δ.δ.δ.					Απόδοση σε ποσο %					Απόδοση σε δ.δ.δ.δ.			
	1995	1996	1997	1998	1999	1995	1996	1997	1998	1999	1995	1996	1997	1998
Εισοδήματα	1.100.000	1.200.000	1.300.000	1.400.000	1.500.000	10,0	10,5	11,0	11,5	12,0	1.100.000	1.200.000	1.300.000	1.400.000
Απόδοση	10,0	10,5	11,0	11,5	12,0	10,0	10,5	11,0	11,5	12,0	10,0	10,5	11,0	11,5
Απόδοση	10,0	10,5	11,0	11,5	12,0	10,0	10,5	11,0	11,5	12,0	10,0	10,5	11,0	11,5
Απόδοση	10,0	10,5	11,0	11,5	12,0	10,0	10,5	11,0	11,5	12,0	10,0	10,5	11,0	11,5

	Έσοδα σε εκατ. Ευρώ					Μερίδιο αγοράς %				Μεταβολή %				
	1995	1996	1997	1998	1999	1995	1996	1997	1998	1999	96/95	97/96	98/97	99/98
Ευρώπη	211.015	221.463	221.927	219.649		51,8	50,6	50,4	52,0		5,0	0,2	3,5	
Γαλλία	27.527	28.357	28.009	29.931	24.657	13,0	12,8	12,6	13,0		3,0	-1,2	6,9	6,3
Ιταλία	28.729	30.017	29.714	29.809	31.000	13,6	13,6	13,4	13,0		4,5	-1,0	0,3	4,0
Γερμανία	25.388	26.690	26.651	29.737	25.179	12,0	12,1	12,0	12,9		5,1	-0,1	11,6	9,5
Βρετανία	18.554	19.173	20.039	20.978	20.972	8,8	8,7	9,0	9,1		3,3	4,5	4,7	0,0
Γαλλοβελγία	17.867	17.445	16.488	16.429	9.570	8,5	7,9	7,4	7,2		2,4	3,5	0,4	-0,2
Αυστρία	13.492	12.780	10.991	11.184	11.259	6,4	5,8	5,0	4,9		5,3	14,0	1,8	0,7
Πολωνία	6.614	8.444	8.679	7.946	6.100	3,1	3,8	3,9	3,5		27,7	2,4	8,4	23,2
Ελβετία	9.365	8.826	7.915	7.815	7.355	4,4	4,0	3,6	3,4		5,8	-10,3	3,3	5,9
Τουρκία	4.957	5.962	8.088	7.809	5.000	2,3	2,7	3,6	3,4		20,3	28,7	3,4	26,0
Ολλανδία	6.563	6.548	6.323	6.803	7.051	3,1	3,0	2,8	3,0		3,7	3,1	7,6	3,6
Ρωσία	4.312	6.869	7.164	6.508	7.771	2,0	3,1	3,2	2,8		29,3	4,3	42,2	19,4
Βέλγιο	5.859	5.963	5.270	5.437		2,8	2,7	2,4	2,4		1,8	-11,6	3,2	
Ουγγαρία	3.863	3.416	5.340	5.407		1,8	1,5	2,4	2,4		11,8	36,3	1,1	
Ελλάδα	4.136	3.723	3.772	5.182	5.471	2,0	1,7	1,7	2,5		10,0	1,3	37,4	5,6
Πορτογαλία	4.339	4.265	4.244	4.853	4.923	2,1	1,9	1,8	2,1		1,2	0,5	14,3	1,5
Τσεχία	2.875	4.075	3.647	3.719	3.600	1,4	1,8	1,8	1,8		27,1	10,3	2,0	1,2
Σλοβενία	2.891	3.001	3.189	3.252	3.206	1,3	1,4	1,5	1,5		1,1	7,1	1,8	1,6
Καναδάς	2.246	2.014	2.330	2.771	2.591	0,9	0,8	1,0	1,1		1,1	1,1	1,0	0,0
Ουγγαρία	1.714	2.246	2.330	2.771	2.591	0,8	1,1	1,1	1,1		3,5	0,0	0,0	0,0
Ρουμανία	194.353	198.434	208.635	208.635		96,1	96,2	96,2	96,2		0,1	0,1	0,1	0,1
Σύνολο	377.000	377.000	377.000	377.000	377.000	100,0	100,0	100,0	100,0					

Πηγή: Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού (WTO)

**ΚΥΡΙΟΙ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΙ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ
ΑΦΙΞΕΙΣ ΞΕΝΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ**

	Αφίξεις (σε χιλ.)				Μηρίδιο ετησίως %				Μη τριμηνία %				
	1995	1996	1997	1998	1999	1995	1996	1997	1998	96/97	97/98	98/97	99/98
Αμερική	20.577	21.930	23.419	25.023	97	100	100	100					
Μεγάλη Βρετανία	11.125	11.941	12.557	13.158	100	100	100	100					
Γαλλία	1.100	1.150	1.200	1.250	100	100	100	100					
Γερμανία	2.200	2.250	2.300	2.350	100	100	100	100					
Αυστρία	1.100	1.150	1.200	1.250	100	100	100	100					
Ιταλία	1.100	1.150	1.200	1.250	100	100	100	100					
Σύνολο	25.702	27.571	29.076	30.281	100	100	100	100					
Αμερική	11.125	11.941	12.557	13.158	100	100	100	100					
Μεγάλη Βρετανία	2.200	2.250	2.300	2.350	100	100	100	100					
Γαλλία	1.100	1.150	1.200	1.250	100	100	100	100					
Γερμανία	1.100	1.150	1.200	1.250	100	100	100	100					
Αυστρία	1.100	1.150	1.200	1.250	100	100	100	100					
Ιταλία	1.100	1.150	1.200	1.250	100	100	100	100					
Σύνολο	25.702	27.571	29.076	30.281	100	100	100	100					

	Αριθμοί επί τ.δ.			Αλφριθμοί επί τ.δ.						Μηνιαίοι				
	1993	1996	1997	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	
Επιχειρήσεις	332.454	353.700	370.616	381.939	385.910	59,7	59,0	59,8	60,0	59,7	4,5	4,8	5,1	1,0
Εργαζόμενοι	60.033	62.406	67.410	70.000	71.400	17,7	17,6	18,2	18,3	18,3	4,0	7,9	8,0	2,0
Παραγωγές	38.803	40.541	43.252	47.749	51.958	11,5	11,5	11,7	12,5	13,3	4,5	6,7	6,8	2,3
Εκδοχές	31.057	32.853	34.087	34.820	35.039	9,2	9,3	9,2	9,1	9,1	3,3	3,8	3,8	0,5
Εκδόσεις	1.746	25.163	25.515	25.745	25.780	7,0	7,1	7,5	7,5	7,5	3,2	3,8	3,8	0,3
Εκδόσεις	1.746	19.410	19.320	18.780	17.940	5,2	5,1	5,2	5,2	5,2	2,9	3,4	3,4	0,3
Εκδόσεις	1.746	17.000	17.000	17.330	17.330	5,1	5,1	5,1	5,1	5,1	2,9	3,4	3,4	0,3
Εκδόσεις	1.746	15.000	15.000	15.000	15.000	4,4	4,4	4,4	4,4	4,4	2,9	3,4	3,4	0,3
Εκδόσεις	1.746	13.000	13.000	13.000	13.000	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8	2,9	3,4	3,4	0,3
Εκδόσεις	1.746	11.000	11.000	11.000	11.000	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2	2,9	3,4	3,4	0,3
Εκδόσεις	1.746	9.000	9.000	9.000	9.000	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,9	3,4	3,4	0,3
Εκδόσεις	1.746	7.000	7.000	7.000	7.000	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,9	3,4	3,4	0,3
Εκδόσεις	1.746	5.000	5.000	5.000	5.000	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	2,9	3,4	3,4	0,3
Εκδόσεις	1.746	3.000	3.000	3.000	3.000	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	2,9	3,4	3,4	0,3
Εκδόσεις	1.746	1.000	1.000	1.000	1.000	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	2,9	3,4	3,4	0,3

πηγή: Παιδιάτρως Οργανισμός Τουρισμού (WTO)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2°

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

2.α ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 2052/88

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα με τον κανονισμό 2052/88 προέβη στην μεταρρύθμιση των διαρθρωτικών ταμείων, ώστε να καταστούν αποτελεσματικότερες οι παρεμβάσεις τους και καθόρισε πέντε στόχους προς τους οποίους θα κατευθύνεται η χρηματοδοτική της δράση με σκοπό να επιτευχθεί η οικονομική και κοινωνική συνοχή. Με βάση το νέο κανονισμό οι διαρθρωτικές παρεμβάσεις πραγματοποιούνται σε συνεργασία με το ενδιαφερόμενο κράτος-μέλος και διέπονται από μακροχρόνιο προγραμματισμό. Αυτό σημαίνει ότι προαπαιτούμενο της υποβολής των αιτημάτων χρηματοδότησης είναι η κατάρτιση από το κράτος-μέλος σχεδίου περιφερειακής ανάπτυξης και κατόπιν η διαπραγμάτευση με την Επιτροπή για το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Με την μεταρρύθμιση των διαρθρωτικών ταμείων επικεντρώθηκε η κοινοτική χρηματοδοτική δράση στις λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές οι οποίες όμως προσελκύουν και τους περισσότερους τουρίστες. Με αυτόν τον τρόπο ο τουρισμός περιλαμβάνεται στη γενική περιφερειακή πολιτική της Κοινότητας κυρίως μέσω των στόχων 1 (ανάπτυξη υποβαθμισμένων περιοχών), 2 (περιοχές σε βιομηχανική παρακμή) και 5B (προώθηση της ανάπτυξης αγροτικών περιοχών).

Σε τοπικό επίπεδο η στρατηγική αυτή εκφράζεται με τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων, ενσωματωμένων σε λειτουργικά προγράμματα τα οποία πρέπει να εντάσσονται στο πλαίσιο του προγράμματος ανάπτυξης της

οικείας περιοχής προκειμένου να είναι επιλέξιμα. Αλλά και πριν την μεταρρύθμιση τα κοινοτικά χρηματοδοτικά μέσα (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης – ΕΤΠΑ – καθώς και τα Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα – ΜΟΠ -) συνέβαλαν με διάφορους τρόπους στην ανάπτυξη του τουρισμού τόσο στην Ελλάδα όσο και στις άλλες χώρες της Κοινότητας. Μεταξύ 1975 – 1985 το ΕΤΠΑ παρείχε βοήθεια, για έργα που συνδέονταν άμεσα με τον τουρισμό, η οποία ανέρχεται σε 168 εκατ. ECU, ποσό που αντιπροσωπεύει το 1,2% των συνολικών δαπανών του. Εκτός αυτού, με τα ΜΟΠ δόθηκε σημαντική ώθηση στον τουρισμό αφού απορρόφησε το 13% από σύνολο 3,2 δις ECU.

Μέσα στο νέο πλαίσιο λειτουργίας των διαρθρωτικών ταμείων, το ΕΤΠΑ μπορεί να χρηματοδοτήσει προγράμματα άμεσης και έμμεσης τουριστικής υποδομής όπως ξενοδοχεία, κέντρα αθλητισμού, αποκατάσταση αρχαιολογικών χώρων, κατασκευή λιμανιών, αεροδρομίων, δρόμων κλπ. Εξάλλου, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων – ΕΓΓΠΕ – μπορεί να παρεμβαίνει για την ανάπτυξη τουριστικών δραστηριοτήτων που είναι συμπληρωματικές προς τις αγροτικές και να δημιουργήσει έτσι τις προϋποθέσεις για την ανάπτυξη του αγροτουρισμού. Επίσης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο – ΕΚΤ - ενισχύει τον τουριστικό τομέα μέσω των χρηματοδοτήσεων του για προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης και επιμόρφωσης των απασχολούμενων σε οποιοδήποτε τομέα της τουριστικής βιομηχανίας. Τέλος, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων χρηματοδοτεί σε ποσοστό μέχρι 50% επενδύσεις τουριστικού χαρακτήρα όπως, ξενοδοχεία, τουριστικά χωριά κλπ. Τα επενδυτικά δάνεια είναι ατομικά ή συνολικά και στην τελευταία περίπτωση χορηγούνται σε τράπεζες ή άλλα χρηματοδοτικά ιδρύματα με σκοπό να επαναχορηγηθούν στους ενδιαφερόμενους με τη μορφή πιστώσεων.

Το πλαίσιο κοινοτικής στήριξης για το στόχο 1 και για την περίοδο 1989 – 1994 ανέρχεται σε 1613 εκατ. ECU στο σύνολο των περιοχών, ενώ στο στόχο 2 ο τουρισμός απορρόφησε το 7.5% της συνολικής βοήθειας και στο στόχο 5B το 6.7%. Κατά τη διαπραγμάτευση των ΣΠΑ δόθηκε προτεραιότητα στα μέτρα που βελτιώνουν την ποιότητα των τουριστικών καταλυμάτων και υπηρεσιών,

ενισχύουν την ανάπτυξη των εναλλακτικών μορφών τουρισμού και αμβλύνουν την εποχικότητα.

Ο τουρισμός λόγω της πολυμορφίας του μπορεί να ενταχθεί σε πολλά κοινοτικά προγράμματα τα οποία αφορούν κοινοτικές πρωτοβουλίες στους τομείς της οικονομίας, της τεχνολογίας, των κοινωνικών θεμάτων και της εκπαίδευσης. Μερικά κοινοτικά προγράμματα είναι πχ. COMMET, LINGUA, ENVIREG, INTERREG κτλ.

Τέλος, η Κοινότητα έλαβε πολλές φορές θέση υπέρ της ενίσχυσης του τουρισμού, κυρίως για επενδύσεις στην ξενοδοχειακή βιομηχανία, στη δημιουργία κέντρων αναψυχής και άλλων εγκαταστάσεων οι οποίες ενισχύουν την τουριστική υποδομή αλλά και διευκολύνουν τους καταναλωτές.

2.α1 ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ – ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Τα Κοινοτικά Ταμεία είναι:

➤ ΕΤΠΑ: Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

Προορίζεται να συμβάλλει στη διάρθρωση των κυριότερων περιφερειακών ανισοτήτων μέσω συμμετοχής στην ανάπτυξη και στην διαρθρωτική αναπροσαρμογή των περιοχών που παρουσιάζουν καθυστέρηση στην ανάπτυξη τους καθώς και στην ανασυγκρότηση των τουριστικών περιοχών που βρίσκονται σε παρακμή. Το ΕΤΠΑ αποτελεί το σημαντικότερο μέσο υλοποίησης του στόχου της ανάπτυξης και της διαρθρωτικής προσαρμογής των περιοχών που παρουσιάζουν καθυστέρηση και διαδραματίζει αποφασιστικό ρόλο στην ανασυγκρότηση περιοχών οι οποίες πλήττονται έντονα από τουριστική παρακμή.

➤ ΕΚΤ: Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Πρωταρχικό καθήκον του ΕΚΤ είναι η καταπολέμηση της μακρόχρονης ανεργίας τόσο στον κλάδο του τουρισμού αλλά και γενικότερα σε πολλούς κλάδους. Φροντίζει ακόμη για την επαγγελματική ένταξη των νέων. Συμβάλλει στην προώθηση της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής και αποτελεί μέσο

αποφασιστικής σημασίας για την προώθηση μιας συνολικής πολιτικής της Κοινότητας στο θέμα της απασχόλησης των ανθρώπων στον τουρισμό και αλλού.

➤ **ΕΓΤΠΕ: Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων**

Στο πλαίσιο της ενίσχυσης της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής των κρατών μελών, το ΕΓΤΠΕ αποτελεί το κυριότερο μέσο για την ανάπτυξη του αγροτουρισμού στην προοπτική της μεταρρύθμισης της κοινής πολιτικής στο θέμα του αγροτουρισμού.

Οι στόχοι των Κοινοτικών Ταμείων είναι:

1. Προώθηση της ανάπτυξης στις λιγότερο ανεπτυγμένες τουριστικά περιοχές.
2. Προώθηση της περιφέρειας, των παραμεθόριων περιοχών ή τμημάτων περιοχών που πλήττονται από τουριστικό μαρασμό.
3. Καταπολέμηση της ανεργίας μακράς διάρκειας.
4. Διευκόλυνση της επαγγελματικής ένταξης των νέων.
5. Προώθηση του αγροτουρισμού και επιτάχυνση της προσαρμογής των αγροτικών περιοχών στον τουρισμό.

Η αποστολή των ταμείων είναι:

⇒ **ΕΤΠΑ:** έχει ως αποστολή την υποστήριξη των στόχων 1 και 2 και συμμετέχει στις δράσεις του στόχου 5B. Ειδικότερα συμβάλλει στην ενίσχυση:

- α) των παραγωγικών επενδύσεων (ιδιωτικών και δημόσιων)
- β) της δημιουργίας ή του εκσυγχρονισμού της τουριστικής υποδομής που με τη σειρά της συμβάλλει στην ανάπτυξη ή ακόμη και την αναμόρφωση των περιφερειών.

Συμβάλλει επίσης, στην υποστήριξη μελετών ή πειραματικών ενεργειών περιφερειακής τουριστικής ανάπτυξης και ειδικότερα στις παραμεθόριες περιοχές των κρατών-μελών.

☞ ΕΚΤ: Έχει ως πρωταρχική αποστολή την στήριξη των δράσεων της κοινότητας στην επαγγελματική εκπαίδευση και την ενίσχυση για την πρόσληψη προσωπικού στις τουριστικές επιχειρήσεις. Οι κατηγορίες ατόμων τις οποίες αφορά η στήριξη του ΕΚΤ είναι οι εξής:

- α) άνεργοι μακράς διάρκειας
- β) νέοι μετά την περίοδο της υποχρεωτικής σχολικής φοίτησης.

Το ΕΚΤ συμμετέχει επίσης στη χρηματοδότηση μέτρων που είναι αναγκαία για την υλοποίηση των στόχων 1, 2 και 5B, καθώς και για την προσέλκυση νέου προσωπικού.

☞ ΕΓΤΠΕ: Έχει ως σημαντικότερη αποστολή την εξασφάλιση καλού βιοτικού επιπέδου για τους ανθρώπους που ασχολούνται με τον αγροτουρισμό.

2.α2 ΜΟΡΦΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ

Η χρηματοδοτική παρέμβαση των διαρθρωτικών κοινοτικών ταμείων αλλά και άλλων κοινοτικών χρηματοδοτικών οργάνων παρέχεται με διάφορες μορφές χρηματοδότησης ανάλογα με τη φύση των ενεργειών. Όσον αφορά τα διαρθρωτικά ταμεία η χρηματοδότηση παρέχεται με μία από τις ακόλουθες μορφές:

1. Συγχρηματοδότηση λειτουργικών προγραμμάτων.
2. Συγχρηματοδότηση εθνικού καθεστώτος ενισχύσεων.
3. Χορήγηση χρημάτων με τη μορφή επιχορηγήσεων τα οποία κατά κανόνα διαχειρίζεται ένας ενδιάμεσος φορέας που ορίζεται από το Ελληνικό κράτος σε συμφωνία με την επιτροπή της κοινότητας, ο οποίος εξασφαλίζει τη δίκαιη κατανομή των επιχορηγήσεων.
4. Συγχρηματοδότηση κατάλληλων σχεδίων για την τουριστική ανάπτυξη.
5. Ενίσχυση σε υλικοτεχνική βοήθεια.
6. Δάνεια ή άλλες μορφές συγχρηματοδότησης συγκεκριμένων τουριστικών επενδύσεων.
7. Χρηματοδότηση μελετών.

2.α3 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΜΕΛΕΤΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ (Ε.Τ.Ε.)

Η ΕΤΕ εξασφαλίζει δάνεια με ευνοϊκές συνθήκες, προκειμένου να συμβάλλει σε επενδύσεις που αποβλέπουν στην ισόρροπη ανάπτυξη της κοινότητας. Είναι αυτόνομο ΝΠΔΔ και το κεφάλαιό της συγκροτείται από συμμετοχές των κρατών – μελών της κοινότητας.

Η ΕΤΕ αναζητεί πόρους στις κεφαλαιαγορές των χωρών – μελών της ΕΟΚ όπως και στις διεθνείς χρηματαγορές για να χρηματοδοτεί με μακροπρόθεσμα δάνεια προγράμματα όπως είναι όσα:

1. συμβάλλουν στην οικονομική ανάπτυξη των περιοχών που δεν είναι ανεπτυγμένες τουριστικά ή παρουσιάζουν προβλήματα τουριστικής ανάπτυξης.
2. παρουσιάζουν ενδιαφέρον για περισσότερες από μία χώρες – μέλη ή ακόμη και για το σύνολο της κοινότητας.
3. συμβάλλουν στον εκσυγχρονισμό τουριστικών ή άλλων επιχειρήσεων ή στη δημιουργία νέων οικονομικών δραστηριοτήτων.

Η ΕΤΕ χορηγεί πιστώσεις και δάνεια, χωρίς να χρηματοδοτεί το σύνολο της επένδυσης, τα οποία δεν ξεπερνούν το 50% του κόστους των πάγιων εγκαταστάσεων.

Ακόμη, μερικές φορές η ΕΤΕ χρηματοδοτεί και δανειοδοτεί μικρομεσαίες τουριστικές επιχειρήσεις. Τα χορηγούμενα από την ΕΤΕ δάνεια είναι χαμηλότοκα γιατί δεν σκοπεύει σε κέρδη αλλά στην ανάπτυξη περιοχών που ανήκουν στα κράτη – μέλη της κοινότητας.

2.α4 ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ (ΜΟΠ – ΣΠΑ)

(Απόφαση του Συμβουλίου της 13^{ης} Ιουλίου 1992, βλ. Παράρτημα)

ΜΟΠ: Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα

Πρόκειται για ολοκληρωμένα αναπτυξιακά κυρίως προγράμματα των χωρών της Μεσογείου, τα οποία χρηματοδοτούνται από τα διαρθρωτικά ταμεία της ΕΟΚ. Στα ΜΟΠ εντάσσονται προγράμματα υποδομής, εκπαίδευσης, προβολής, προγραμματισμού κλπ.

Τα ΜΟΠ και οι τομείς που καλύπτουν ρυθμίζονται με τον υπ' αριθ. 2088/85 κανονισμό της ΕΟΚ. Με τα προγράμματα αυτά οι βόρειες χώρες – μέλη της κοινότητας ενισχύουν τις νότιες χώρες – μέλη, στις οποίες περιλαμβάνεται και η Ελλάδα. Η εφαρμογή των ΜΟΠ άρχισε τυπικά από την 1^η Ιουλίου 1985 και ήταν μια νέα κοινοτική πολιτική για ενίσχυση των μεσογειακών περιοχών που βρίσκονταν σε δυσμενέστερη θέση σε σχέση με τις βόρειες περιοχές της κοινότητας, οι οποίες ήταν περισσότερο ανεπτυγμένες.

Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 10 και την παράγραφο 1 του άρθρου 11 του κανονισμού της κοινότητας, ορίζεται ότι η χρηματοδοτική συνδρομή της κοινότητας για την υλοποίηση των ΜΟΠ γίνεται με ετήσιες χορηγήσεις των ταμείων από ένα ειδικό κομμάτι του προϋπολογισμού με τίτλο «Ολοκληρωμένα Μεσογειακά Προγράμματα – Πρόσθετη ενίσχυση».

Τα σχέδια που χρηματοδοτούνται από τα ΜΟΠ θα πρέπει να είναι ενταγμένα σε περιφερειακά προγράμματα ανάπτυξης, τα οποία καταρτίζονται από τις ενδιαφερόμενες περιοχές και αποσκοπούν στην ανάπτυξή τους με αξιοποίηση των νέων κυρίως ανθρώπων και στην αναδιάρθρωση του παραγωγικού τους δυναμικού τόσο στον τουρισμό όσο και στη γεωργία, τη βιομηχανία κλπ.

Σύμφωνα με το άρθρο 18 του κανονισμού των ΜΟΠ από το 1987 η αρμόδια επιτροπή της κοινότητας καταρτίζει λεπτομερή έκθεση σχετικά με την εκτέλεση των ΜΟΠ. Αυτή περιέχει τις χρηματοδοτικές πηγές της εκτέλεσης καθώς και την οικονομική και κοινωνική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που επιτεύχθηκαν. Επίσης, από το 1987 η επιτροπή καταρτίζει πίνακα για το σύνολο

των χρηματοδοτικών κοινοτικών παρεμβάσεων καθώς και για τη συμβολή των παρεμβάσεων αυτών στην υλοποίηση των ΜΟΠ.

Οι προαναφερθείσες εκθέσεις και καταστάσεις με τη γνώμη της επιτροπής υποβάλλονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Κοινότητας. Εκτός από την παραπάνω επιτροπή της κοινότητας λειτουργούν και άλλες επιτροπές, στις χώρες-μέλη στις οποίες εφαρμόζονται τα ΜΟΠ, σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Οι τελευταίες αυτές επιτροπές θέτουν στη διάθεση της επιτροπής της κοινότητας κάθε στοιχείο ή έγγραφο, προκειμένου να μπορεί βάσει αυτών να ελέγχει η τελευταία την πορεία εφαρμογής των ΜΟΠ σε κάθε περιοχή του κράτους-μέλους.

Κάθε κράτος-μέλος υποβάλλει τα προγράμματα που θέλει να ενταχθούν στις χρηματοδοτικές γραμμές των ΜΟΠ, στη Συμβουλευτική Επιτροπή, που αποφαινεται για την ένταξή τους. Οι ιδιώτες επιχειρηματίες που θέλουν να χρηματοδοτηθούν από τα ΜΟΠ υποβάλλουν τα προγράμματα τους μαζί με τις σχετικές οικονομοτεχνικές μελέτες, στα αρμόδια υπουργεία του κράτους.

Τα ποσοστά χρηματοδότησης από τα ΜΟΠ δεν μπορούν να ξεπερνούν το 70% εκτός από την περίπτωση έργων υποδομής με ιδιαίτερο αναπτυξιακό ενδιαφέρον. Η Ελλάδα έχει κάνει χρήση του παραπάνω δικαιώματός της και έχει υποβάλλει σχετικά προγράμματα στην κοινότητα και έχει λάβει χρηματοδότηση γι' αυτά.

Η παρακολούθηση εφαρμογής των ΜΟΠ γίνεται κατά περιφέρεια από την επιτροπή παρακολούθησης η οποία αποτελείται από εκπροσώπους της κοινότητας, του κράτους-μέλους και της τοπικής αυτοδιοίκησης. Η παραπάνω επιτροπή συνεδριάζει κάθε τρίμηνο τουλάχιστον και υποβάλλει έκθεση για την πορεία και τα προβλήματα εφαρμογής του προγράμματος στο υπουργείο εθνικής οικονομίας και στην κοινότητα.

Ένας από τους στόχους των ΜΟΠ είναι η προαγωγή του τουρισμού, συμπεριλαμβανομένων και των μεταφορών που σχετίζονται με τη δραστηριότητα αυτή. Έτσι, μέσω των ΜΟΠ δίνονται κεφάλαια για την ανέγερση ξενοδοχειακών μονάδων και άλλων βοηθητικών καταλυμάτων. Εκτός όμως από

τα κεφάλαια και για έργα αναδομής καθώς και για την κατασκευή δρόμων, για βελτίωση αεροδρομίων, λιμανιών κλπ. Σε όλα τα παραπάνω προτεραιότητα έχουν τα έργα που πρέπει να γίνουν σε μη ανεπτυγμένες τουριστικά περιοχές της Ελλάδας ή σε αγροτικές περιοχές, αφού είναι πολιτική της κοινότητας να προωθείται ο αγροτουρισμός και ο τουρισμός σε περιοχές που δεν έχουν αναπτυχθεί, τουριστικά, επαρκώς.

ΣΠΑ: Σχέδια Περιφερειακής Ανάπτυξης

Πρόκειται για επιχειρησιακά προγράμματα διαφόρων περιοχών των κρατών-μελών που χρηματοδοτούνται από τα διαρθρωτικά ταμεία της ΕΟΚ. Για την υλοποίηση των προγραμμάτων αυτών η κοινότητα προτίθεται να παράσχει τεχνική βοήθεια με τη μορφή προκαταρκτικών μελετών, ενημερωτικών σεμιναρίων, αποστολή εμπειρογνομώνων από το εξωτερικό κλπ.

Στον τομέα του τουρισμού, ο επιδιωκόμενος στόχος του υπ' αριθμόν 4 άξονα προτεραιότητας του κοινοτικού πλαισίου στήριξης για την Ελλάδα είναι η καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των τουριστικών δυνατοτήτων της χώρας με ενίσχυση κυρίως των μικρών ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, των έργων υποδομής καθώς και μέσω της κατάλληλης επαγγελματικής κατάρτισης.

Άλλα Κοινοτικά Προγράμματα σχετικά με τον τουρισμό:

☛ Τουρισμός: Σχέδιο Κοινοτικών Δράσεων υπέρ του τουρισμού

Το πρόγραμμα αυτό αφορά τα κάτωθι πεδία δράσης:

1. Βελτίωση των γνώσεων στον τομέα του τουρισμού και ενίσχυση της συνοχής των δράσεων.

Στόχος της δράσης της Κοινότητας είναι να εξασφαλιστεί η καλύτερη συνοχή των μέτρων που λαμβάνονται υπέρ του τουρισμού, με την βελτίωση των γνώσεων που αφορούν τα χαρακτηριστικά, τις συνιστώσες και τις εξελίξεις του. Πιο συγκεκριμένα:

- α) Ανάπτυξη των κοινοτικών στατιστικών για τον τουρισμό.

β) Κατάρτιση εμπειριστατωμένων μελετών, με τη βοήθεια των οποίων θα καθίσταται δυνατή η καλύτερη γνώση των τουριστικών δραστηριοτήτων, η αξιολόγηση των επιπτώσεων που έχουν οι υφιστάμενες κοινοτικές πολιτικές υπέρ του τουρισμού, η ανάλυση των προοπτικών που διανοίγονται για νέες μορφές τουρισμού και η ανάπτυξη στρατηγικών προσαρμοσμένων στην εξέλιξη της ζήτησης.

γ) Διαβουλεύσεις με τους επαγγελματίες που εργάζονται στο χώρο του τουρισμού στην Κοινότητα.

2. Χρονικός καταμερισμός των διακοπών

Η δράση της Κοινότητας αποσκοπεί στον καλύτερο εποχιακό καταμερισμό του τουρισμού μέσω των ακόλουθων μέτρων:

α) Υποστήριξη της δημιουργίας ενός διεθνούς πλαισίου, στόχος του οποίου θα είναι η ανταλλαγή πληροφοριών και η παρακολούθηση των δραστηριοτήτων που αναπτύσσουν οι κυβερνήσεις και η τουριστική βιομηχανία.

β) Υποστήριξη των μέτρων που έχουν ως στόχο το συντονισμό των δράσεων και στρατηγικών για την προώθηση της εκμετάλλευσης των υποδομών και του εξοπλισμού του τουρισμού κατά τις περιόδους εκτός τουριστικής αιχμής.

3. Διεθνικές δράσεις

Στόχος της δράσης της Κοινότητας, είναι να ευνοηθούν οι διεθνικές πρωτοβουλίες ανάπτυξης του τουρισμού που αφορούν πολυάριθμους εξειδικευμένους κλάδους του τομέα:

α) Υποστήριξη της συνεργασίας μεταξύ παραμεθόριων περιοχών.

β) Υποστήριξη των πρωτοβουλιών διεθνικού χαρακτήρα, οι οποίες συμβάλλουν στη βελτίωση της πληροφόρησης των τουριστών, ιδίως χάρη στη χρήση νέων τεχνολογιών.

γ) Ανάπτυξη της τουριστικής συνεργασίας με την Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη, με την μεταφορά τεχνογνωσίας όσον αφορά την κατάρτιση και τη

θέση σε εφαρμογή στρατηγικών προώθησης, το μάρκετινγκ και τη σύσταση μικρομεσαίων τουριστικών επιχειρήσεων.

δ) Υποστήριξη της τουριστικής και τεχνικής συνεργασίας στα πλαίσια συμπράξεων μεταξύ των πόλεων.

ε) Υποστήριξη προτύπων – σχεδίων με στόχο τη συνεργασία του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα υπέρ της ανάπτυξης τόσο των παραδοσιακών τουριστικών περιοχών που βρίσκονται σε παρακμή, καθώς και των λιγότερο αναπτυγμένων περιοχών της υπαίθρου.

4. Οι τουρίστες ως καταναλωτές

Η δράση της Κοινότητας αποσκοπεί στο να υποστηρίζει τις πρωτοβουλίες για τη βελτίωση της πληροφόρησης των τουριστών, καθώς και της προστασίας τους, σε τομείς όπως τα υπάρχοντα συστήματα κατάταξης, τα θέματα "time-sharing", οι υπεράριθμες κρατήσεις και οι διαδικασίες προσφυγής.

5. Πολιτιστικός τουρισμός

Στόχος της δράσης της Κοινότητας είναι να αξιοποιηθεί η πολιτιστική της κληρονομιά για τουριστικούς σκοπούς και ταυτόχρονα να ενθαρρυνθεί η καλύτερη γνώση των πολιτισμών, των παραδόσεων και των τρόπων ζωής των Ευρωπαίων.

α) Υποστήριξη πρωτοβουλιών που στοχεύουν στον καθορισμό νέων ευρωπαϊκών πολιτιστικών διαδρομών τουριστικού χαρακτήρα, σε συνεργασία με τις ενδιαφερόμενες περιοχές και τις τοπικές αρχές και στη διάδοση των πληροφοριών αυτών στο κοινό μέσω φυλλαδίων και δημοσιεύσεων.

β) Υποστήριξη της ανταλλαγής εμπειριών στο πεδίο των τεχνικών διαχείρισης επισκεπτών.

γ) Παροχή κινήτρων και ενισχύσεων για την χρησιμοποίηση ευρωπαϊκών δικτύων, που θα καθιστούν δυνατή την ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ τουριστικών και πολιτικών φορέων, ιδίως με στόχο την αξιοποίηση της κληρονομιάς.

6. Τουρισμός και Περιβάλλον

Η δράση της Κοινότητας στον τομέα της αλληλεπίδρασης μεταξύ τουρισμού και περιβάλλοντος έχει ως στόχο να ευνοήσει τη μεγαλύτερη μέριμνα για το περιβάλλον.

- α) Υποστήριξη των πρωτοβουλιών που στοχεύουν στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των τουριστών και αυτών που παρέχουν υπηρεσίες σχετικά με την αλληλεπίδραση τουρισμού και περιβάλλοντος ιδίως με τη δημιουργία ευρωπαϊκού βραβείου.
- β) Υποστήριξη των καινοτόμων προτύπων – δράσεων που στοχεύουν στην συμφιλίωση του τουρισμού με την προστασία της φύσης σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο, ιδίως των παράκτιων και ορεινών περιοχών των προστατευόμενων δρυμών και πάρκων, πχ. μέσω μέτρων για την παροχή οδηγιών στους επισκέπτες.
- γ) Υποστήριξη της ανάπτυξης δικτύων με αντικείμενο τις διεθνικές ανταλλαγές εμπειριών που αφορούν μεταξύ άλλων, τα προβλήματα περιβάλλοντος και την ενδεχόμενη επίλυσή τους στα πλαίσια της τουριστικής εκμετάλλευσης των τοποθεσιών και της διαχείρισής τους.
- δ) Υποστήριξη των πρωτοβουλιών που ευνοούν τις ήπιες μορφές τουρισμού.

7. Αγροτικός τουρισμός

Στόχος της δράσης της Κοινότητας στον τομέα αυτό είναι η ανάπτυξη τουριστικών δραστηριοτήτων στην ύπαιθρο, ιδίως του αγροτικού τουρισμού, των μικρών οικογενειακών ξενοδοχείων ή των δραστηριοτήτων των σωματείων, δήμων ή τοπικών φορέων.

- α) Υποστήριξη των πρωτοβουλιών σύναψης εταιρικών σχέσεων μεταξύ φορέων σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, ούτως ώστε να καταστεί δυνατή η ανταλλαγή εμπειριών και η μεταφορά των εφαρμοζόμενων πρακτικών με τη διοργάνωση επισκέψεων, σεμιναρίων με την ανταλλαγή εμπειρογνομώνων και την εκπόνηση διεθνικών προτύπων σχεδίων ιδίως στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης.

β) Βελτίωση της πληροφόρησης των φορέων στην ύπαιθρο και της πρόσβασης που έχουν στα διάφορα διαθέσιμα κοινοτικά συστήματα παροχής ενισχύσεων στο χώρο του αγροτικού τουρισμού, ιδίως με την έκδοση εκκλιόμενων εγγράφων και τη δημοσίευση εγχειριδίου των φορέων.

γ) Παροχή κινήτρων για τη βελτίωση της ποιότητας της προσφοράς αγροτικού τουρισμού, και υποστήριξη μέτρων για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στον τουρισμό της υπαίθρου.

8. Κοινωνικός Τουρισμός

Στόχος της δράσης της Κοινότητας στον τομέα αυτό είναι να διευκολυνθεί η πρόσβαση στον τουρισμό ομάδων προσώπων, τα οποία για διάφορους λόγους, ιδίως κοινωνικούς και υγείας, αντιμετωπίζουν δυσχέρειες να κάνουν διακοπές.

9. Τουρισμός των νέων

Στόχος της δράσης της Κοινότητας στον τομέα αυτό είναι να προαχθεί η καλύτερη γνώση του πολιτισμού και του τρόπου ζωής στα κράτη-μέλη από την πλευρά της νεολαίας, και να διευκολυνθούν οι διακοπές των νέων.

α) Μελέτη της δυνατότητας διασυνδέσεων ανάμεσα στις «κάρτες νέων».

β) Υποστήριξη μελέτης για τη σκοπιμότητα δημιουργίας δεικτών ανταλλαγών στο χώρο των «ευρωπαϊκών τάξεων» (σχολικών ταξιδιών στα οποία συμμετέχουν παραπάνω από ένα κράτη-μέλη).

10. Κατάρτιση

Στόχος της δράσης της Κοινότητας στο πεδίο αυτό είναι να ευνοηθεί η ανταγωνιστικότητα της τουριστικής βιομηχανίας, με την τόνωση του επαγγελματισμού στον κοινοτικό τουρισμό.

α) Ενημέρωση των νέων όσον αφορά στις δυνατότητες που παρέχει ο τουριστικός τομέας και τα τουριστικά επαγγέλματα.

β) Υποστήριξη των δράσεων που έχουν ήδη αναληφθεί με σκοπό τον προσδιορισμό των επαγγελματικών προσόντων του τομέα αυτού και βελτίωση

της αμοιβαίας ενημέρωσης για τα προσόντα που αποκτούνται στα διάφορα κράτη-μέλη.

γ) Ενθάρρυνση της συμμετοχής των τουριστικών επιχειρήσεων και των εργαζομένων τους στα υφιστάμενα κοινοτικά προγράμματα και δράσεις κατάρτισης.

δ) Υποστήριξη των σχεδίων συνεργασίας διεθνικού χαρακτήρα, στα οποία συμμετέχουν πανεπιστήμια, τουριστικές σχολές, επαγγελματίες από το χώρο του τουρισμού ή οι ενδιαφερόμενες διοικητικές αρχές, ιδίως όσον αφορά την κατάρτιση στους τομείς του αγροτικού, πολιτιστικού και περιβαλλοντικού τουρισμού.

ε) Υποστήριξη των δικτύων που αποσκοπούν στη βελτίωση της ποιότητας της επαγγελματικής κατάρτισης, ούτως ώστε να ανέλθει η ποιότητα των παρεχόμενων τουριστικών υπηρεσιών.

11. Προβολή σε τρίτες χώρες

Στόχος της δράσης της Κοινότητας στο πεδίο αυτό είναι να γίνουν ελκυστικότερα τα ταξίδια με προορισμό την Ευρώπη για τουρίστες από μακρινές χώρες. Για την εφαρμογή της δράσης αυτής, λαμβάνονται μέτρα περιοριζόμενα σε πρότυπα σχέδια, τα οποία προβάλλουν την Ευρώπη ως τουριστικό προορισμό στις αγορές των μακρινών χωρών των οποίων η ανάπτυξη ενδέχεται να έχει επίπτωση στον κοινοτικό τουρισμό και κατά κύριο λόγο στην αγορά της Βορείου Αμερικής και της Ιαπωνίας.

2.α5 ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ – ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

1. Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)

Το ΕΤΠΑ ιδρύθηκε το 1975 για να στηρίξει τις προσπάθειες των κρατών-μελών της Κοινότητας που επιδιώκουν την ανάπτυξη των περιοχών τους που μειονεκτούν και οι πόροι του προέρχονται από τον κοινοτικό προϋπολογισμό.

Οι χορηγήσεις του ΕΤΠΑ χωρίζονται σε δύο κατηγορίες και αποβλέπουν στην ισόρροπη ανάπτυξη τόσο των περιφερειών των κρατών όσο και των κρατών μελών της Κοινότητας μεταξύ τους.

Η μία κατηγορία αποτελεί το τμήμα «εντός ποσοτώσεων» και καλύπτει το 95% των διαθέσιμων πόρων. Η άλλη αποτελεί το τμήμα «εκτός ποσοτώσεων».

α) «Εντός ποσοτώσεων»

- Επενδύσεις που διατηρούν θέσεις ή δημιουργούν θέσεις απασχόλησης στη βιομηχανία και στις υπηρεσίες. Οι ενισχύσεις του ΕΤΠΑ μπορούν να φτάσουν μέχρι το 20% του κόστους των επενδύσεων, χωρίς όμως να υπερβαίνουν το 50% των ενισχύσεων που χορηγούνται από τα κράτη – μέλη τα προγράμματα αυτά.
- Έργα υποδομής για την περιφερειακή ανάπτυξη όπως δρόμους, λιμάνια, βιομηχανικές ζώνες, τουριστικές εγκαταστάσεις, η συμβολή του ΕΤΠΑ μπορεί να φράσσει το 40% του κόστους της επένδυσης. Οι επενδύσεις, για τις οποίες ζητούνται οι ενισχύσεις πρέπει να είναι ενταγμένα σε περιφερειακά προγράμματα ανάπτυξης που βασίζονται σε μελέτες που θα αποδεικνύουν το οικονομικό και κοινωνικό όφελος από τις επενδύσεις αυτές.

β) «Εκτός ποσοτώσεων»

Αντιπροσωπεύει το 5% των πόρων του ΕΤΠΑ και χρηματοδοτεί ειδικά κοινοτικά μέτρα, χωρίς προκαθορισμένες αναλογίες μεταξύ των κρατών-μελών. Οι ενισχύσεις αυτές δεν παρέχονται σε μεμονωμένα επενδυτικά προγράμματα αλλά σε πολυετή αναπτυξιακά προγράμματα ορισμένων περιοχών. Κάθε

πρόγραμμα περιλαμβάνει σύνολο μέτρων και σχεδίων που αφορούν επενδύσεις, συμβουλευτικές υπηρεσίες, προώθηση καινοτομιών, δημιουργία επιχειρησιακών κεφαλαίων ή απόκτησή τους. Το 1993 από το ποσό των 1,69 δις ECU της κοινοτικής παρέμβασης το 86% των κονδυλίων προήλθε από το ΕΤΠΑ.

2. Χρηματοδοτήσεις από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕ)

Η ΕΤΕ εξασφαλίζει δάνεια με ευνοϊκές συνθήκες προκειμένου να συμβάλλει σε επενδύσεις που αποβλέπουν στην ισόρροπη ανάπτυξη της κοινότητας. Είναι αυτόνομο ΝΠΔΔ και το κεφάλαιό της συγκροτείται από συμμετοχές των κρατών μελών της κοινότητας.

Χρηματοδοτεί μακροπρόθεσμα δάνεια προγραμμάτων που:

- α) Συμβάλλουν στην ανάπτυξη των προβληματικών περιοχών της Κοινότητας.
- β) Παρουσιάζουν ενδιαφέρον για τις περισσότερες χώρες ή το σύνολο της Κοινότητας.
- γ) Συμβάλλουν στον εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων ή δημιουργία νέων οικονομικών δραστηριοτήτων.

Η ΕΤΕ χορηγεί πιστώσεις – δάνεια που δεν ξεπερνούν το 50% του κόστους των παγίων εγκαταστάσεων. Υπάρχουν περιπτώσεις που η ΕΤΕ χρηματοδοτεί πιστωτικά ιδρύματα που στη συνέχεια χρηματοδοτούν μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (και τουριστικές επιχειρήσεις). Η διάρκεια των δανείων είναι 5 – 12 χρόνια για βιομηχανικές κυρίως επενδύσεις.

Η τράπεζα χορηγεί, κατά κανόνα, δανειά της σε δέσμη νομισμάτων. Οι προτιμήσεις των δανειοληπτών μπορούν να ληφθούν υπόψη, εφόσον το επιτρέπουν τα διαθέσιμα της τράπεζας. Επειδή η τράπεζα λειτουργεί σε μη κερδοσκοπική βάση τα επιτόκια των δανείων της είναι συνάρτηση του κόστους άντλησης των εκταμιευόμενων νομισμάτων που ισχύουν κατά την ημερομηνία υπογραφής των συμβάσεων ή σε ορισμένες περιπτώσεις, κατά την ημερομηνία κάθε εκταμίευσης και δεν αναθεωρούνται. Τα επιτόκια των δανείων κυμαινόμενου επιτοκίου καθορίζονται ανά τρίμηνο ή εξάμηνο.

Η εξόφληση γίνεται σε ισόποσες εξαμηνιαίες ή ετήσιες τοκοχρεολυτικές δόσεις, στα νομίσματα και στις αναλογίες νομισμάτων στις οποίες έχει εκταμειωθεί το δάνειο. Υπάρχει περίοδος χάριτος που εξαρτάται από το χρόνο αποπεράτωσης του έργου. Εφόσον το επιτρέπουν τα διαθέσιμα της τράπεζας, μπορεί να χορηγήσει δάνεια που εξοφλούνται σε μία δόση στο τέλος της συμβατικής περιόδου.

Προϋπόθεση για τη χορήγηση δανείου από την τράπεζα είναι η ύπαρξη εγγύησης από το κράτος μέλος στην επικράτεια του οποίου πραγματοποιείται η συγκεκριμένη επένδυση. Δεν υπάρχουν έξοδα για την κατάρτιση της σύμβασης και οι πρώτες μπορούν να είναι ανεπίσημες.

3. Διεθνής Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης του ΟΗΕ

Κυριότεροι σκοποί:

- α) Να συντελεί στην ανασυγκρότηση και ανάπτυξη των περιοχών των κρατών μελών με τη χορήγηση δανείων για παραγωγικές επενδύσεις.
- β) Να προωθήσει ιδιωτικές επενδύσεις και να τις συμπληρώσει με τις παροχές δανείων από τα κεφάλαιά της στα κράτη μέλη.
- γ) Να βοηθήσει στην ανάπτυξη του διεθνούς εμπορίου την ισορροπία του ισοζυγίου πληρωμών και στην ενθάρρυνση των διεθνών επενδύσεων.

Η τράπεζα δε χορηγεί δάνεια μόνο σε κράτη μέλη αλλά και σε ιδιωτικές επιχειρήσεις, εφόσον υπάρχουν οι κατάλληλες προϋποθέσεις και εγγυήσεις ότι τα δάνεια αυτά θα συμβάλλουν στην ανάπτυξη των κρατών μελών.

4. Διεθνής Εταιρεία Χρηματοδοτήσεων

Σκοποί:

- α) Η επένδυση κεφαλαίων σε συνεργασία με ιδιώτες κεφαλαιούχους, σε παραγωγικές επιχειρήσεις με ελαστικό επιτόκιο και διάρκεια εξόφλησης από 5 – 15 ετών.
- β) Δημιουργία επαφών και μεσολαβήσεων μεταξύ κεφαλαιούχων και επιχειρήσεων που έχουν ανάγκη και προβλήματα χρηματοδοτήσεων.
- γ) Ενθάρρυνση ιδιωτικών επενδύσεων γενικώς σε παραγωγικούς σκοπούς.

Για τη χρηματοδότηση ιδιωτικών επιχειρήσεων από την ΔΕΧ πρέπει το συνολικό κεφάλαιο της επιχείρησης να περνάει το ποσό των 500.000 \$ και το 50% της χρηματοδότησης να έχει καλυφθεί από το ιδιωτικό κεφάλαιο.

5. Ταμείο Συνοχής

Στις 12 Φεβρουαρίου 1993 η επίσημη εφημερίδα των Κοινοτήτων δημοσίευσε το πλήρες κείμενο των προτάσεων Κανονισμού για την ίδρυση του Ταμείου Συνοχής. Το ταμείο αυτό ιδρύθηκε για να βοηθήσει τη σύγκλιση των οικονομικών των κρατών μελών του «νότου» με τις αναπτυγμένες οικονομίες του «βορρά» με σκοπό να γίνει εφικτή η ευρωπαϊκή ενοποίηση.

Η κοινότητα έτσι επιδιώκει και θέτει αυστηρότατα κριτήρια χρηματοδότησης όπως αυτό της διακοπής της χρηματοδότησης του κράτους μέλους εάν αυτό δεν επιτυγχάνει την απαραίτητη οικονομική σύγκλιση ή εμφανίζει υπερβολικό δημόσιο έλλειμμα. Απαραίτητη προϋπόθεση για την συμμετοχή στο ταμείο είναι η συνεπής εφαρμογή των προγραμμάτων σύγκλισης τα οποία ενέκρινε την 1^η Μαρτίου 1993 η Νομισματική Επιτροπή της ΕΟΚ.

Όπως προκύπτει από το κείμενο του Κανονισμού, ο τρόπος έγκρισης των προγραμμάτων των Ταμείων Συνοχής θα είναι αρκετά πιο αυστηρός, όπως επίσης και ο έλεγχος στον οποίο θα υπόκειται το κράτος μέλος.

Το Ταμείο Συνοχής θα χρηματοδοτήσει με 15,5 δις ECU έργα στους τομείς περιβάλλοντος και μεταφορών των τεσσάρων χωρών της Συνοχής (Ελλάδα, Ιρλανδία, Ισπανία, Πορτογαλία). Το ποσοστό συγχρηματοδότησης των έργων αυτών από το Ταμείο μπορεί να κυμανθεί από 80% έως 85% του συνολικού κόστους.

Οι παραπάνω τομείς συνδυασμένοι αποτελούν την απαραίτητη υποδομή για την ανάπτυξη νέων μορφών τουρισμού αλλά και γενικά της τουριστικής οικονομικής δραστηριότητας κυρίως της περιφέρειας (αεροδρόμια, μαρίνες κλπ.). Επίσης, θα βοηθήσουν στην κατάρτιση και επιμόρφωση των απασχολούμενων στον τουριστικό κλάδο.

Μία σχετική κατανομή των κονδυλίων έχει ως εξής:

- Ελλάδα 16 – 20% του συνόλου
- Ιρλανδία 7 – 10% του συνόλου
- Ισπανία 52 – 58% του συνόλου
- Πορτογαλία 16 – 20% του συνόλου

Σύμφωνα με το προσχέδιο του κανονισμού και με τις παραπάνω ποσοστώσεις το ταμείο θα διαθέσει 10 δις ECU για την περίοδο 1993 – 1997. Το ποσό αυτό κατανέμεται ως εξής: 1,5 δις το 1993 και στη συνέχεια αύξηση του ποσού κατά 250 εκατ. ώστε το 1997 θα φτάσει τα 2,5 δις ECU. Αναμένεται ότι η Ελλάδα θα εισπράξει το ποσό των 2 δις ECU με την προϋπόθεση ότι θα τηρηθεί κατά γράμμα το πρόγραμμα σύγκλισης της οικονομίας της χώρας. Εάν μια χώρα «φύγει» από το δρόμο σύγκλισης τότε η Επιτροπή έχει δικαίωμα να παγώσει τις πιστώσεις για τα νέα προγράμματα.

6. Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (FEOGA)

Το ταμείο αυτό είναι το βασικό χρηματοδοτικό όργανο της κοινής αγροτικής πολιτικής. Στο πλαίσιο της διαφοροποίησης των δραστηριοτήτων του αγροτικού κόσμου, υπάρχουν κοινοτικά μέτρα για την προώθηση του αγροτικού τουρισμού. Προβλέπονται κοινοτικές ενισχύσεις υπέρ του τουρισμού τόσο στο επίπεδο των γεωργικών εκμεταλλεύσεων όσο και σε γενικότερο επίπεδο: όπως είναι οι βασικές υποδομές, οι δραστηριότητες στον τομέα της ψυχαγωγίας, η δημιουργία φυσικών πάρκων κλπ.

Ο Κανονισμός ΕΟΚ αριθ. 2328/91 του Συμβουλίου της 15.7.1991 όσον αφορά στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των γεωργικών διαρθρώσεων προβλέπει καθεστώς ενισχύσεων για τις επενδύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις – μεταξύ των επιλέξιμων επενδύσεων περιλαμβάνονται και οι σχετικές τουριστικές δραστηριότητες. Οι επενδύσεις αυτές έχουν ως κύριο στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων κυρίως χάρη στη διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων στο χώρο της εκμετάλλευσης.

Οι επενδύσεις αυτές είναι επιλέξιμες στο σύνολο της κοινότητας αλλά οφείλουν να πληρούν τους γενικούς όρους που προβλέπει ο κανονισμός: ο κάτοχος της εκμετάλλευσης θα πρέπει να ασκεί γεωργική δραστηριότητα ως κύρια δραστηριότητα και να παρουσιάσει πρόγραμμα ουσιαστικής βελτίωσης της εκμετάλλευσης. Αναλαμβάνει επίσης την υποχρέωση να τηρεί απλοποιημένη λογιστική και να έχει εισόδημα ανά ανθρώπινη μονάδα εργασίας κατώτερο από το εισόδημα αναφοράς που ορίζει το κράτος μέλος.

Η κοινοτική συνδρομή καλύπτει μεταξύ 25 – 65% του κόστους των επενδύσεων ανάλογα με το κράτος μέλος και τις περιφέρειες. Δεδομένου ότι οι επενδύσεις που αφορούν τον τουρισμό εντάσσονται στο σύνολο των επενδύσεων που πραγματοποιούνται στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις δεν είναι δυνατός ο ακριβής καθορισμός του ποσού της κοινοτικής ενίσχυσης που αφιερώνεται στον τουρισμό. Κατά τη διάρκεια των 3 τελευταίων ετών, ο ετήσιος μέσος όρος της κοινοτικής συνδρομής, η οποία επιβαρύνει τον προϋπολογισμό του FEOGA τμήμα προσανατολισμού, ανέρχεται σε 145,5 δις ECU για το σύνολο των επενδύσεων ένα μικρό μέρος των οποίων αφορά τον αγροτουρισμό.

7. Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Χρηματοδοτεί δραστηριότητες που αποβλέπουν στην εφαρμογή ενιαίας κοινωνικής πολιτικής με δωρεάν συνδρομή σε προγράμματα που στοχεύουν στο να βελτιώσουν την απασχόληση στην κοινότητα.

Η βοήθεια του ταμείου χορηγείται με τη μορφή ποσοστού επί των απαιτούμενων για κάθε πρόγραμμα δαπανών και κατά προτεραιότητα έχει υποχρέωση να αφιερώσει το 40% του προϋπολογισμού του σε πέντε περιοχές που θεωρούνται υποβαθμισμένες, όπως η Ιρλανδία, η Β. Ιρλανδία, η Ελλάδα, η Ν. Ιταλία, τα υπερπόντια διαμερίσματα της Γαλλίας.

Το υπόλοιπο 60% του προϋπολογισμού του προορίζεται για περιοχές που πλήττονται από την ανεργία ή την κακή διάρθρωση της οικονομίας τους. Οι παρεμβάσεις του ΕΚΤ υπέρ του τουρισμού είναι σημαντικές αλλά είναι εύκολο να προσδιοριστούν επακριβώς. Το ΕΚΤ στηρίζει κατά προτεραιότητα όσον

αφορά στις υπηρεσίες τις ενέργειες κατάρτισης και τις ενισχύσεις για την πρόσληψη προσωπικού στον τομέα του τουρισμού. Το ΕΚΤ χρηματοδοτεί επίσης τις ενέργειες κατάρτισης στον τομέα του αγροτικού τουρισμού. Σε όλες τις περιπτώσεις η χρηματοδοτική ενίσχυση που παρέχει το ΕΚΤ συμπληρώνει την ενέργεια που διαχειρίζεται το ΕΤΠΑ. Ακολουθούν πίνακες σχετικά με το ΕΚΤ.

2.α6 ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ

1. LEADER

Αποτελεί πρόγραμμα για την ανάπτυξη του αγροτουρισμού και της αγροτικής οικονομίας. Στις 15 Μαρτίου 1991 αποφασίστηκε η πρωτοβουλία LEADER, η οποία αποσκοπεί στην προώθηση της τοπικής ανάπτυξης μέσω της χρηματοδότησης πρωτοβουλιών που προέρχονται από τοπικούς φορείς. Μεταξύ των επιλέξιμων ενισχύσεων τα μέτρα που αφορούν τον αγροτικό τουρισμό αντιπροσωπεύουν ένα σημαντικό μέρος, δεδομένου ότι το 40% της ενίσχυσης διατίθεται για την εν λόγω πρωτοβουλία (400 ECU), η χρηματοδότηση θα γίνει από το FEOGA και το ΕΚΤ.

Η κοινότητα μπορεί να συνδράμει στη χρηματοδότηση μεμονωμένων και συλλογικών επενδύσεων που συνδέονται με τις αγροτικές δραστηριότητες, την αποκατάσταση και ανάπτυξη αγροτικών κατασκευών και τόπων που παρουσιάζουν τουριστικό ενδιαφέρον, τα μέτρα που αποσκοπούν στη διεύρυνση της τουριστικής περιόδου, σύμφωνα με τα σχέδια που προτείνονται στα πλαίσια των επιχειρησιακών προγραμμάτων επιλεγμένων τοπικών ομάδων.

Για την Ελλάδα έχει ήδη εγκριθεί κονδύλι ύψους 52 εκατ. ECU, το οποίο θα χορηγηθεί στις παρακάτω τοπικές ομάδες ή εταιρείες, οι οποίες είναι ενδεικτικές όσον αφορά στους τόπους και στις περιοχές που θα λάβουν χώρα οι επενδύσεις.

2. INTERREG

Στο πλαίσιο του προγράμματος αυτού μπορούν να επωφεληθούν οι ενδιαφερόμενοι για την ανάπτυξη των ενεργειών διασυνοριακής συνεργασίας υπέρ του τουρισμού, συμπεριλαμβανομένου του αγροτικού τουρισμού καθώς και η ανάπτυξη και η διαχείριση για τουριστικούς σκοπούς των φυσικών πάρκων που διασχίζονται από σύνορα. Η συνολική συνδρομή των κοινοτικών ταμείων προς αυτού του είδους τις πρωτοβουλίες για την περίοδο 1990 – 1993 εκτιμάται σε 800 εκατ. ECU.

3. REGIS

Με την πρωτοβουλία αυτή αποσκοπείται η ενίσχυση των πλέον απομακρυσμένων περιφερειών της επικράτειας. Η εν λόγω πρωτοβουλία, η οποία εγκρίθηκε τον Ιούλιο του 1990, προβλέπει συνδρομή ύψους 300 εκατ. ECU για μέτρα τα οποία μεταξύ άλλων ενισχύουν τις τουριστικές δραστηριότητες και την ανάπτυξη του εν λόγω τομέα.

4. RESIDER & RENAVAL

Το Resider αφορά τις περιφέρειες οι οποίες έχουν θιγεί ιδιαίτερα από την παρακμή της βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβα. Το Renaval αφορά τις περιφέρειες που έχουν πληγεί από την παρακμή των ναυπηγείων.

Τα δύο προγράμματα προβλέπουν ρητά την δυνατότητα κοινοτικής ενίσχυσης για επενδύσεις που αφορούν τουριστικές δραστηριότητες.

ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Προγράμματα για το περιβάλλον που αφορούν και τον τουρισμό

Από τα τέσσερα κοινοτικά προγράμματα δράσης για το περιβάλλον, που έχουν εφαρμοστεί μέχρι σήμερα προκύπτει 200 περίπου νομοθετικές πράξεις. Οι πράξεις αυτές επικεντρώνονται σε δύο κύρια θέματα, το πρώτο αφορά την καταπολέμηση της ρύπανσης και την περιβαλλοντική καταστροφή που συντελείται όσον αφορά στα ύδατα, τον ατμοσφαιρικό αέρα και τις ακουστικές ενοχλήσεις. Το δεύτερο κύριο θέμα είναι η βελτίωση της διατήρησης των

φυσικών πόρων και καλύπτει τη διατήρηση της φυσικής κληρονομιάς, τους ειδικούς βιότοπους κλπ. Ως παραδείγματα των μέτρων αυτών μπορούν να αναφερθούν η οδηγία για τα ύδατα και ο καθορισμός ορίων ρύπανσης, ο περιορισμός του θορύβου που προέρχονται από τα αεροσκάφη κλπ.

Μία σχετική πρόοδος επιτεύχθηκε πρόσφατα με την έγκριση από μέρος του Συμβουλίου στις 15.11.1991 ενός κανονισμού για τη δημιουργία ενός συστήματος χορήγησης του κοινοτικού οικολογικού συστήματος. Η Επιτροπή εξέδωσε το 5^ο πρόγραμμα δράσης της κοινότητας για το περιβάλλον με τον τίτλο «στόχος η αειφορία». Τα μέτρα τα οποία πρόκειται να ληφθούν στο πλαίσιο του προγράμματος αυτού, δεν θα επικεντρώνονται ειδικά στην προστασία συγκεκριμένων στοιχείων του περιβάλλοντος, αλλά θα αφαιρούν κατά κύριο λόγο την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στους κύριους οικονομικούς φορείς, οι οποίοι περιλαμβάνουν σε κοινοτικό επίπεδο τη βιομηχανία, τις μεταφορές, την ενέργεια, τον τουρισμό. Το πρόγραμμα ορίζει ορισμένες κατευθυντήριες αρχές, οι οποίες περιλαμβάνουν την αρχή της πρόληψης, την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», την οικονομική αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα από άποψη κόστους, καθώς και την νομική αποτελεσματικότητα. Στο πλαίσιο αυτό προτείνεται η τροποποίηση των υφιστάμενων μηχανισμών χρηματοδοτικής στήριξης και η λειτουργία των διαρθρωτικών ταμείων με τρόπο που να ανταποκρίνεται καλύτερα στο στόχο της «αειφορίας».

Πρόκειται να προταθεί μια συνολική στρατηγική για τη διαχείριση και την προστασία των παράκτιων ζωνών. Κύριος στόχος είναι η σταθερή ανάπτυξη των παράκτιων ζωνών και των πόρων τους σύμφωνα με την φέρουσα ικανότητα του αντίστοιχου περιβάλλοντος. Επιπλέον, παρά τα προβλήματα παρακολούθησης και τη δυσκολία συγκέντρωσης στοιχείων, η εκστρατεία σχετικά με τις γαλάζιες σημαίες είχε σημαντικά αποτελέσματα στην ευαισθητοποίηση των καταναλωτών και των βιομηχανικών κλάδων στα διάφορα προβλήματα που αφορούν το περιβάλλον.

Την περίοδο αυτή στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων ΕΚΤ, FEOGA, ΕΤΠΑ, το πρόγραμμα ENVIREG συμβάλλει στην προστασία του περιβάλλοντος

και την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης. Το πρόγραμμα LIFE, που είναι ένα χρηματοδοτικό μέσο για το περιβάλλον, θα συμπεριλάβει μια δέσμη προγραμμάτων μικρότερης κλίμακας όπως το MEDSPA, NORSPA, ACE, ACNAT, συμβάλλοντας έτσι στην αύξηση της αποτελεσματικότητας και τη βελτίωση του συντονισμού. Το Συμβούλιο συμφώνησε ότι το LIFE θα πρέπει να λειτουργήσει κατ' αρχήν για μια περίοδο πέντε χρόνων.

Επιπλέον, ετοιμάζεται μια νέα οδηγία η οποία στοχεύει στην επέκταση της διαδικασίας εκτίμησης στις υψηλότερες βαθμίδες λήψης των οικονομικών αποφάσεων σχετικά με τις χρήσεις γης, δηλαδή στη φάση πριν την εκπόνηση των συγκεκριμένων σχεδίων, τα οποία στον τομέα του τουρισμού θα περιλαμβάνουν τα ακόλουθα: εγκαταστάσεις για χειμερινά σπορ, γηπέδων γκολφ, μαρίνες, οργανωμένα κέντρα διακοπών, ξενοδοχειακά συγκροτήματα, χώρους κατασκηνώσεων και στάθμευσης τροχόσπιτων και κέντρα αναψυχής.

Σε ότι αφορά ειδικότερα στις χρηματοδοτήσεις που δόθηκαν στον τομέα «τουρισμός και περιβάλλον» τα σημαντικότερα προγράμματα είναι:

➤ **ENVIREG**

Το πρόγραμμα αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία για τον τομέα του τουρισμού και ιδίως στην περιφέρεια της Μεσογείου. Πράγματι, ένας από τους ειδικούς στόχους του ENVIREG είναι η μείωση της ρύπανσης στις παράκτιες ζώνες και ιδίως της Μεσογείου, η οικονομία των οποίων εξαρτάται σημαντικά από την τουριστική δραστηριότητα. Προτεραιότητα δίνεται μεταξύ άλλων στις ζώνες οι οποίες παρουσιάζουν σημαντική αύξηση πληθυσμού, κατά τη διάρκεια της περιόδου των διακοπών.

Εξάλλου, το επίπεδο της τουριστικής δραστηριότητας στις παράκτιες ζώνες αποτέλεσε ένα από τα κριτήρια για τον καθορισμό της κατανομής της κοινοτικής συνδρομής, ύψους 500 εκατ. ECU, μεταξύ των προτεινόμενων λειτουργικών προγραμμάτων.

➤ MEDSPA

Μέσω του MEDSPA (στρατηγική και σχέδιο δράσης για την προστασία του περιβάλλοντος στην περιοχή της Μεσογείου) η Επιτροπή πραγματοποίησε κατά τη διάρκεια της περιόδου 1986 – 1991 μια σειρά από συνεκτικές και συμπληρωματικές παρεμβάσεις, ικανές για να δημιουργήσουν ευνοϊκές συνθήκες για την ανάπτυξη κοινωνικοοικονομικών δραστηριοτήτων συμβιβασιμων με τις περιβαλλοντολογικές απαιτήσεις.

Αυτές οι παρεμβάσεις είχαν βέβαια ένα χαρακτήρα επίδειξης και παρότρυνσης παρέχοντας καλύτερο προσανατολισμό των επενδύσεων και της υποδομής καθώς επίσης και μια ισχυρή επίδραση σε άλλους τομείς της οικονομίας μεταξύ των οποίων ο τουρισμός και η αλιεία. Η χορήγηση από τον προϋπολογισμό για τα έξι χρόνια ανήλθε σε 39 εκατ. ECU. Η κοινοτική συνδρομή καθορίστηκε σε 50% κατά ανώτατο όριο του συνολικού κόστους των σχεδίων που λειτουργούν ως κίνητρο στους ακόλουθους τομείς:

- Διαχείριση υγρών και στερεών αποβλήτων
- Διαχείριση επικίνδυνων τοξικών αποβλήτων
- Επεξεργασία αστικών λυμάτων
- Προστασία βιότοπων

Συνολικά, τα κράτη μέλη που βρέχονται σε μεγάλη έκταση από τη Μεσόγειο έχουν λάβει χρηματοδότηση της τάξης των 8,5 εκατ. ECU, ενώ τα άλλα Μεσογειακά κράτη μέλη περίπου 5 εκατ. ECU.

2.α7 ΠΑΚΕΤΟ ΝΤΕΛΟΡ II – ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

Οι προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την περίοδο 1993 – 1997 και που στοχεύουν να καλύψουν και να χρηματοδοτήσουν τις αποφάσεις που λήφθηκαν στο Μάαστριχ ονομάστηκαν «Πακέτο Ντελόρ II» από το όνομα του προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Jacques Delors.

Οι προτάσεις αυτές προκάλεσαν μια άνευ προηγουμένου κινητικότητα στις διαπραγματευτικές επιτροπές χωρών για το πώς θα συμβάλλουν λιγότερο στη συγκέντρωση των κοινοτικών ποσών αλλά και το πώς θα εκταμιεύσουν περισσότερα από την κατανομή του κοινοτικού προϋπολογισμού.

Ο βασικός στόχος της Επιτροπής είναι η μεταρρύθμιση μέσα από την προσπάθεια για την εμπέδωση των κεκτημένων, η διάρθρωση των ανεπαρκειών και η προσαρμογή των διατιθέμενων μέσων στις νέες προκλήσεις που διαγράφονται για τα επόμενα 5 χρόνια.

Τα ποσά που θα λάβουν οι χώρες μέλη θα διατεθούν από το Ταμείο Συνοχής και από τα διαρθρωτικά ταμεία. Η Ελλάδα έχει καταρτίσει σε συνεργασία με τις 13 Περιφέρειες της χώρας πίνακα με τα έργα που προτείνει για χρηματοδότηση από τα κοινοτικά κονδύλια.

Ακολουθούν τα σημαντικότερα έργα που προτάθηκαν ανά περιφέρεια (συνοπτικά):

☛ **Κεντρική Μακεδονία.** Δίνεται προτεραιότητα στους οδικούς άξονες (Εγνατία Οδός), το Μετρό της Θεσσαλονίκης, σωστή διαχείριση των υδάτων, διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς.

☛ **Δυτική Μακεδονία.** Τα κυριότερα έργα του ενεργειακού τομέα, γουνοποιία.

☛ **Ανατολική Μακεδονία – Θράκη.** Συνέχιση Εγνατίας Οδού και εθνικών οδικών δικτύων. Εκσυγχρονισμός λιμανιών Αλεξανδρούπολης, Καβάλας, ενίσχυση τηλεπικοινωνιακής υποδομής, δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης Κομοτηνής και Αλεξανδρούπολης.

☛ **Ήπειρος.** Δημιουργία οδικών αξόνων, ζεύξη Ρίου – Αντιρρίου.

☛ **Θεσσαλία.** Προτεραιότητα δίνεται στη συμπλήρωση της οικονομικής δραστηριότητας που υπάρχει στην περιοχή όπως οι βιομηχανικές ζώνες, η εκτροφή του Αχελώου, η ανάπτυξη των εγκαταστάσεων ανώτατης παιδείας. Προτείνεται επίσης, η σύνταξη χωροταξικής μελέτης για να διαπιστωθούν οι δυνατότητες της περιφέρειας στην τουριστική ανάπτυξη.

☛ **Πελοπόννησος.** Ο τουρισμός είναι ο βασικότερος τομέας όπου στηρίζονται τα προτεινόμενα σχέδια λόγω της περιορισμένης τουριστικής υποδομής που παρατηρείται στην περιφέρεια Πελοποννήσου. Σημαντικό στοιχείο που λαμβάνεται υπόψη είναι οι αξιολογοί αρχαιολογικοί χώροι και τα φυσικά τοπία και η σύνδεσή τους με την τουριστική ανάπτυξη.

☞ **Στερεά Ελλάδα.** Τα κύρια έργα που προτείνονται αφορούν την ορθολογική χρήση της γης, στο οδικό και σιδηροδρομικό δίκτυο αλλά και την τουριστική αξιοποίηση των πολλών και μη ανεπτυγμένων τουριστικών περιοχών με τον καθορισμό ζωνών τουριστικής και παραθεριστικής κατοικίας.

☞ **Δυτική Ελλάδα.** Για την περιφέρεια αυτή βασικό θεωρείται το έργο της ζεύξης Ρίου – Αντιρρίου, η αξιοποίηση των λιμανιών, η δημιουργία αεροδρομίου και η κατασκευή τεχνολογικού πάρκου.

☞ **Ιόνια Νησιά.** Η τουριστική υποδομή διαπνέει όλα τα σχέδια για την ανάπτυξη αυτής της περιφέρειας. Επίσης, έργα ύδρευσης, αποχέτευσης, συγκοινωνιακής υποδομής, καθαρισμού λυμάτων κλπ.

☞ **Νησιά Αιγαίου.** Τα έργα αφορούν την καλύτερη επικοινωνία των νησιών με την Ηπειρωτική Ελλάδα αλλά και τη δημιουργία συνθηκών για προσέλκυση επενδύσεων. Προτείνονται επίσης έργα για την υποστήριξη της τουριστικής υποδομής.

☞ **Κρήτη.** Η ανάπτυξη του χειμερινού τουρισμού με τη δημιουργία των κατάλληλων έργων, η αναβάθμιση των εγκαταστάσεων των λιμανιών και των αεροδρομίων και τα έργα αγροτικής υποδομής αποτελούν τα βασικότερα σημεία των προτάσεων για την περιφέρεια της Κρήτης.

☞ **Αττική.** Η ύδρευση της πρωτεύουσας, η επεξεργασία των αποβλήτων και η δημιουργία βασικών έργων υποδομής θέτονται με άμεση προτεραιότητα για την πολυπληθέστερη περιοχή της χώρας μας.

Τα ποσά που αναμένει η χώρα μας από το Πακέτο Ντελόρ II είναι 70 δις ECU συν 15 δις ECU από τα ταμεία συνοχής. Βέβαια τα ποσά αυτά αναφέρονται με κάθε επιφύλαξη καθώς την ώρα που γραφόταν αυτή η εργασία ανακοινώθηκε επικείμενη μείωση των κονδυλίων για τη χώρα μας. Επίσης, η κατανομή των κονδυλίων μπορεί να αλλάζει καθώς αλλάζει και η κυβέρνηση της χώρας.

**ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΔΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΤΕΙΝΟΝΤΑΙ
ΓΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ**

	Μήκος		Κόστος		Εκτιμώμενος
	Ολικό	Προς κατασκευή	δισ. δρχ.	δισ. ECU	χρόνος αποπεράτωσης
1. Εύζωνοι - Θεσ/νίκη - Αθήνα - Κόρινθος - Πάτρα	800	500	550	2,3	2010
2. Ηγουμενίτσα - Μέτσοβο - Θεσ/νίκη Αλεξ/πολη - Κήφισοι	740	560	500	2,1	2010
3. Μέτσοβο - Βόλος	200	200	200	0,8	2010
4. Κόρινθος - Τρίπολη - Καλαμάτα	150	90	75	0,3	2000
5. Θεσ/νίκη - Σέρρες - Προμαχώνας	130	100	48	0,2	2010
6. Ζεύξη Ρίου - Αντιρρίου			80	0,34	1997
7. Ελευσίνα - Σταυρός - Α/Δ Σπάτων	50	50	200	0,8	1997
8. Ηγουμενίτσα - Πάτρα - Καλαμάτα	480	150	320	1,3	2010
9. Βορ. άξονας Κρήτης	310	30	25	0,1	2010
ΣΥΝΟΛΟ	2860	1680	1998	8,24	2010

Οδικοί άξονες	1.998
Λιμενικά	-
Αεροδρόμια	50
Α/Δ Σπάτων	200
Υδρευση - Αποχέτευση	50
Αντιπλημμυρικά έργα	50
Πολεοδομικές αναπλάσεις	33
Εγγειοβελτιωτικά	716
Σύνολο	3.097

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3°

Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

3.α ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Εδώ πρέπει να διευκρινίσουμε ότι οι εμπορικές τράπεζες χρηματοδοτούν επιχειρήσεις και οργανισμούς σύμφωνα με τους Γενικούς Κανόνες Χρηματοδοτήσεων τους οποίους θεσπίζει η Τράπεζα της Ελλάδας η οποία είναι και υπεύθυνη για τον έλεγχο των χρηματοδοτήσεων που χορηγούνται από τις εμπορικές τράπεζες.

Οι κανόνες έχουν ως εξής:

1.1 Υποβολή από τις τράπεζες στην Τράπεζα της Ελλάδας ονομαστικών καταστάσεων πελατών τους για οφειλές πάνω από 100.000.000 δρχ. Οι εμπορικές τράπεζες και οι λοιποί πιστωτικοί οργανισμοί υποχρεούνται να αναγγέλλουν εγγράφως στην τράπεζα της Ελλάδας, εντός εικοσαήμερου από τη λήξη κάθε ημερολογιακού εξαμήνου, την υφιστάμενη στο τέλος του εξαμήνου συνολική οφειλή κάθε επιχείρησης πάσης φύσεως χορηγήσεις και τις εν ισχύει εκδοθείσες επιστολές προς την ίδια επωνυμία, σε δραχμές 100.000.000 και άνω. Τυχόν μεταγενέστερη μείωση της οφειλής κάτω από το προαναφερόμενο όριο δεν συνεπάγεται τη διακοπή της αναγγελίας του υπολοίπου, εκτός αν αυτή κατέλθει κάτω του ποσού των 10.000.000, οπότε και διαγράφεται η επιχείρηση από το σχετικό πίνακα.

1.2 Πιστωτικά Υπόλοιπα Χορηγήσεων. Η εμφάνιση τυχόν πιστωτικών υπολοίπων σε χορηγητικούς λογαριασμούς κεφαλαίου κίνησης κρίνεται σαν άτοκη κατάθεση όψεως από τη δανειοδοτούμενη επιχείρηση και συνεπώς υπάρχει υποχρέωση εμφάνισης στην κατάσταση Υπολοίπων Καταθέσεων για τον υπολογισμό των υποχρεωτικών τοποθετήσεων.

1.3 Χρηματοδότηση επιχειρήσεων που δεν τηρούν λογιστικά βιβλία Γ' κατηγορίας του Κ.Φ.Σ. Οι επιχειρήσεις που χρηματοδοτούνται από τις τράπεζες πέραν του ποσού των 2.000.000 δρχ. υποχρεούνται στη τήρηση, πέραν του υπό Κ.Φ.Σ. προβλεπόμενων βιβλίων/στοιχείων και επίσημου βιβλίου ταμείου θεωρημένο υπό της οικείας εφορίας. Η παράλειψη τήρησης βιβλίου ταμείου από τις επιχειρήσεις δεν αποτελεί παράβαση κανόνων χρηματοδότησης της οικονομίας εφόσον από τα λοιπά στοιχεία και βιβλία που τηρούν είναι δυνατόν να ελέγχεται η χρησιμοποίηση των παρεχόμενων πιστώσεων σύμφωνα με τους ισχύοντες πιστωτικές κανόνες.

1.4 Χρηματοδότηση επιχειρήσεων με ποσά μεγαλύτερα από το 1/5 των κεφαλαίων της χρηματοδότητριας τράπεζας. Οι συγκεκριμένες αιτήσεις των τραπεζών αναφέρουν με λεπτομέρεια τις συγκεκριμένες ανάγκες που καλύπτει η πρόσθετη χρηματοδότηση καθ' υπέρβαση του 1/5 των κεφαλαίων της τράπεζας και τις ασφάλειες που θα καλύψουν τη σχετική χρηματοδότηση. Αναφέρεται από την αιτούσα τράπεζα αναλυτικά κάθε διαθέσιμο πρόσθετο στοιχείο και άλλες πληροφορίες που επηρεάζουν, κατά την εκτίμησή της, τις προοπτικές της επιχείρησης και το μέγεθος του πιστωτικού κινδύνου που θα αναλάβει η τράπεζα με τη χορήγηση του ζητούμενου δανείου. Αιτιολογείται γιατί δεν είναι εφικτό η αναγκαία πρόσθετη χρηματοδότηση να καλυφθεί από άλλες πηγές. Η τράπεζα υποβάλλει σχετική έκθεση αξιολόγησης, με τραπεζικά κριτήρια και βεβαιώνει ότι η προς χρηματοδότηση επιχείρηση είναι βιώσιμη και ότι διασφαλίζεται επαρκώς η εξυπηρέτηση του δανείου. Εξαιρούνται από τις πιο πάνω υποχρεώσεις αιτήματα τραπεζών για έγκριση χρηματοδότησης και υπέρβασης του 1/5 των κεφαλαίων τους, οι εξής δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμοί: ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ και Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

1.5 Πιστοποιητικό Ασφαλιστικής Ενημερότητας. Δεν επιτρέπεται η δανειοδότηση επιχειρήσεων από τράπεζα ή οποιοδήποτε άλλο πιστωτικό ίδρυμα, χωρίς την προσκόμιση βεβαίωσης του ΙΚΑ και άλλων ασφαλιστικών οργανισμών κύριας ασφαλίσεως μισθωτών, για την ύπαρξη οποιασδήποτε οφειλής της επιχείρησης από ασφαλιστικές εισφορές προς αυτό. Για τους

αλληλόχρεους λογαριασμούς η ισχύς της βεβαίωσης είναι δίμηνη από την ημερομηνία έκδοσής της. Για τις άλλες περιπτώσεις η βεβαίωση ισχύει για το μήνα έκδοσής της.

Πρέπει οι βεβαιώσεις να περιέχουν μία από τις παρακάτω φράσεις:

- α) Το προσωπικό της ανωτέρω επιχείρησης ασφαρίζεται στο ΙΚΑ για όλους τους κλάδους ασφάλισης.
- β) Το προσωπικό ή μέρος του προσωπικού της ανωτέρω επιχείρησης ασφαρίζεται στο ΙΚΑ για τον κλάδο σύνταξης και για τον κλάδο ασφάλειας στο ταμείο.
- γ) Το προσωπικό ή μέρος του προσωπικού της ανωτέρω επιχείρησης ασφαρίζεται στο ΙΚΑ για τον κλάδο ασθένειας και για τον κλάδο σύνταξης ασφαρίζεται στο Ταμείο.

1.6 Αποδεικτικά ενημερότητας χρεών προς το Δημόσιο. Από την 1.1.92 οι τράπεζες υποχρεούνται να απαιτούν την προσκόμιση του αποδεικτικού στην κατάρτιση συμβάσεων δανείων ή ανοικτού λογαριασμού και στις αυξήσεις συμβάσεων ανοικτού ποσού των 500.000 δρχ. καθώς και σε κάθε εκταμίευση άνω του ποσού αυτού. Η ισχύς του αποδεικτικού αυτού είναι τετράμηνη. Από την υποχρέωση προσκόμισης αποδεικτικού απαλλάσσονται οι δήμοι, οι κοινότητες, ΝΠΔΔ, οι τράπεζες, η ΔΕΗ, ο ΟΤΕ, ο ΟΣΕ. Επίσης εξαιρούνται φυσικά ή νομικά πρόσωπα που δεν αποκτούν εισόδημα από την Ελλάδα ή δεν έχουν μόνιμη εγκατάσταση, προκειμένου για εταιρείες στην Ελλάδα.

2. Χρηματοδότηση αποκατάστασης διατηρητέων και παραδοσιακών κτιρίων που προορίζονται για επαγγελματική εκμετάλλευση.

- **Ύψος δανείου:** μέχρι ποσοστού 70% της προϋπολογιζόμενης δαπάνης.
- **Διάρκεια:** μέχρι 25 χρόνια, περιλαμβανομένης περιόδου χάριτος 2 ετών. Οι τόκοι της περιόδου χάριτος θα κεφαλαιοποιούνται.
- **Επιτόκιο:** το βασικό επιτόκιο που ισχύει για τα κοινά στεγαστικά δάνεια.

Προϋπόθεση για την χορήγηση δανείων με τους παραπάνω όρους αποτελεί η μη υπαγωγή της επένδυσης στο νόμο 1892/90. Για την χορήγηση δανείων απαιτείται συνηγορία κατά περίπτωση του ΥΠΕΧΩΔΕ και του Υπουργείου

Πολιτισμού και Επιστημών. Στην περίπτωση αυτή εμπλέκεται και ο ΕΟΤ καθώς είναι αυτός που χορηγεί την άδεια λειτουργίας της μέλλουσας επιχείρησης.

Συγκεκριμένα, η άδεια λειτουργίας τουριστικών καταλυμάτων σε παραδοσιακά κτίρια (αφού σε αυτές τις επιχειρήσεις αναφερόμαστε) χορηγείται από τον Γενικό Γραμματέα του ΕΟΤ. Τα καταλύματα αυτά μπορούν να έχουν οποιαδήποτε μορφή ξενοδοχειακής επιχείρησης ή και περισσότερες από αυτές ταυτόχρονα. Στην τελευταία περίπτωση η άδεια χορηγείται για την επικρατέστερη μορφή καταλύματος.

Για να χορηγηθεί η άδεια λειτουργίας απαιτούνται ορισμένες προηγούμενες εγκρίσεις. Συγκεκριμένα:

1. Έγκριση καταλληλότητας κτιρίου

Κριτήρια:

- α) Αξιόλογο κτιρίου από αρχιτεκτονική σκοπιά εγκατάστασης στη συγκεκριμένη περιοχή.
- β) Σκοπιμότητα δημιουργίας της συγκεκριμένης εγκατάστασης στην συγκεκριμένη περιοχή.
- γ) Ύπαρξη σχετικής πρόβλεψης στο πρόγραμμα τουριστικής ανάπτυξης.
- δ) Η σκοπιμότητα διάσωσης του κτιρίου με την μετατροπή του σε τουριστική εγκατάσταση.
- ε) Οι ανάγκες της περιφερειακής ανάπτυξης.
- στ) Η βιωσιμότητα της τουριστικής εγκατάστασης που πρόκειται να ιδρυθεί.

2. Έγκριση αρχιτεκτονικής μελέτης και προμελετών.

Η αρχιτεκτονική μελέτη είναι απαραίτητη για τη στερέωση ή επισκευή ή έστω συντήρηση του κτιρίου και τη μετατροπή του σε τουριστική εγκατάσταση. Συγκεκριμένες προδιαγραφές δεν υπάρχουν. Εν τούτοις θα πρέπει να προβλέπεται η ύπαρξη στοιχειωδών σύγχρονων ανέσεων με τη δημιουργία των σχετικών εγκαταστάσεων (αποχέτευση

κλπ.). Σχετικά με τις προμελέτες, πρέπει να πούμε ότι εξαρτώνται από τη γενική κατάσταση του κτιρίου. Αφορούν τη στατική στερέωση και τις ηλεκτρομηχανολογικές και υδραυλικές εγκαταστάσεις που γίνονται, εφόσον κριθούν αναγκαίες.

3. Έγκριση της επίπλωσης και του λοιπού κινητού εξοπλισμού.

Βασικό κριτήριο για την χορήγηση της έγκρισης αυτής είναι η χρησιμοποίηση επίπλωσης που να ταιριάζει με το κτίριο και την εσωτερική διαμόρφωσή του. Πριν από την χορήγηση άδειας λειτουργίας, ο ΕΟΤ προβαίνει σε αυτοψία με αρμόδιο όργανό του.

4. Χρηματοδότηση επιχειρήσεων για την αποκατάσταση ζημιών σε πάγιες εγκαταστάσεις και εξοπλισμό που προέρχονται από θεομηνίες, πυρκαγιές και λοιπά έκτακτα γεγονότα.

Τα παραπάνω δάνεια χορηγούνται με το επιτόκιο και τους λοιπούς όρους που ισχύουν για την τραπεζική χρηματοδότηση επενδύσεων στους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας στους οποίους εντάσσονται οι επιχειρήσεις που υπέστησαν ζημιές.

4. Δανεισμός σε συνάλλαγμα ιδιωτικών και δημοσίων επιχειρήσεων (Δημοτικών και Κοινοτικών Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ΝΠΔΔ, ελεύθερων επαγγελματιών)

Π.Δ.Ε. 1976/19.9.91 εγκ. Νο 40030, 40122

α) Δάνεια για κεφάλαιο κίνησης.

Θα καλύπτουν ανάγκες για κεφάλαιο κίνησης όπως αγορά πρώτων υλών, είτε από το εσωτερικό, είτε από το εξωτερικό, λοιπές δαπάνες παραγωγής και λειτουργικές ανάγκες. Πληρωμή υποχρεώσεων στο εξωτερικό από δάνεια που έχουν συνάψει σε προγενέστερο χρόνο, πληρωμή τεχνογνωσίας στο εξωτερικό κλπ.

β) Δάνεια για πάγιες εγκαταστάσεις και εξοπλισμό.

Θα καλύπτουν δαπάνες ανέγερσης, επέκτασης, συμπλήρωσης, αποπεράτωσης και αγοράς κτιριακών εγκαταστάσεων καθώς και δαπάνες αγοράς καινούργιου ή μεταχειρισμένου τεχνολογικού εξοπλισμού. Είναι δυνατή η δανειοδότηση για την αγορά οικοπέδου. Το ποσό της δανειοδότησης δε θα ξεπερνά το 70% της αξίας του αγοραζόμενου μηχανολογικού εξοπλισμού ή του συνολικού προϋπολογιστικού κόστους των παγίων εγκαταστάσεων.

γ) Δάνεια για την αγορά μεταφορικών μέσων.

Η διάρκεια, ο τρόπος εξόφλησης, το ποσοστό χρηματοδότησης, ο τρόπος εκταμίευσης και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που θα προσκομίζονται, θα καθορίζονται από τη χρηματοδοτούσα τράπεζα.

1. Διάρκεια δανείων

Η διάρκεια των δανείων δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 12 μηνών.

Η παράταση των δανείων δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 6 μηνών.

2. Επιτόκια δανείων

Το εκάστοτε ισχύον επιτόκιο, στη διεθνή διατραπεζική αγορά και για τη χρονική περίοδο εκτοκισμού κατ' επιλογή του πελάτη, προσαυξανόμενο μέχρι 2 εκατοστιαίες μονάδες.

3. Διάθεση δανείων

- α) Απευθείας από το εξωτερικό
- Για πληρωμή πάσης φύσεως υποχρεώσεων των δανειζομένων για τις οποίες επιτρέπεται η χορήγηση συναλλάγματος.
 - Για την απόκτηση εκ μέρους εξαγωγικών επιχειρήσεων στο εξωτερικό Π.Ε. για την κάλυψη συναφών λειτουργικών δαπανών προς προώθηση εξαγωγών.
- β) Στο εσωτερικό
- Για πληρωμή πάσης φύσεως υποχρεώσεων των δανειζομένων που αφορούν την οικονομική τους δραστηριότητα.
 - Για την απόκτηση μετοχών ή εταιρικών μεριδίων ελληνικών επιχειρήσεων υπό την προϋπόθεση ότι ο δανειοδοτούμενος εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχείρησης.
 - Για άνοιγμα λογαριασμού συναλλάγματος.

3.β ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΟΑΕΔ

Ο ΟΑΕΔ διαθέτει ένα πρόγραμμα επιδότησης ξενοδοχειακών επιχειρήσεων με σκοπό τη διατήρηση θέσεων εργασίας. Η επιδότηση αυτή αφορά μονάδες που λειτουργούν εκτός Αθηνών και Θεσσαλονίκης. Με πιο απλά λόγια αφορά εποχιακά ξενοδοχεία τα οποία επιδοτεί με σκοπό την πληρωμή (με επίδομα ανεργίας) των υπαλλήλων τους για όσο χρονικό διάστημα δεν εργάζονται σε αυτά. Ο οργανισμός εκδίδει κάθε χρόνο διευκρινιστική εγκύκλιο με τις προϋποθέσεις και τις διαδικασίες για την υπαγωγή στο πρόγραμμα ξενοδοχειακών μονάδων.

➤ Προϋποθέσεις

Στο πρόγραμμα μπορούν να υπαχθούν οι κάθε μορφής ξενοδοχειακές επιχειρήσεις εφόσον πληρούν τις παρακάτω προϋποθέσεις:

- α) Λειτουργούν εκτός της τέρως Διοικήσεως Πρωτεύουσας και του Πολεοδομικού συγκροτήματος Θεσσαλονίκης.
- β) Είναι εποχιακές, διέκοψαν δηλαδή τις εργασίες τους κατά την προηγούμενη πενταετία τουλάχιστον για 2 χρόνια πριν από την 10^η Νοεμβρίου εκτός εάν μετείχαν σε ένα τουλάχιστον από τα προηγούμενα προγράμματα διατήρησης θέσεων εργασίας για τη χειμερινή περίοδο ή είναι νέες οπότε θα πρέπει να διέκοψαν τη λειτουργία τους κατά το προηγούμενο έτος πριν από την 10^η Νοεμβρίου.
- γ) Λειτουργούν με άδεια του ΕΟΤ.

➤ **Δικαιολογητικά**

Η ενδιαφερόμενη επιχείρηση οφείλει να υποβάλλει στο γραφείο απασχόλησης της πλησιέστερης υπηρεσίας του ΟΑΕΔ τα εξής δικαιολογητικά:

- α) **Αίτηση επιδότησης.** Πρέπει να περιέχει τα τυπικά στοιχεία της επιχείρησης (επωνυμία, διεύθυνση, τηλέφωνο, νομικό εκπρόσωπο, κλπ.) καθώς και της μονάδας (ξενοδοχείου) για την οποία ζητάει την επιδότηση, το χρονικό σημείο (ημερομηνία, έτος) που άρχισε να λειτουργεί η μονάδα, τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολεί, την ημερομηνία έναρξης και λήξης της επιμήκυνσης των εργασιών της και τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχολήσει κατά τη διάρκεια της επιμήκυνσης.
- β) **Υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986** ότι οι εργαζόμενοι που θα απασχολήσει στην επιμήκυνση δεν ανήκουν στο μόνιμο προσωπικό της, ότι δηλαδή δεν εργάστηκαν κατά τους χειμερινούς μήνες των 2 τελευταίων ετών της προηγούμενης πενταετίας που διέκοψε τη λειτουργία της.
- γ) **Βεβαίωση του ΕΟΤ για την εποχιακή λειτουργία της επιχείρησης,** ότι δηλαδή διέκοψε τις εργασίες της σε δύο τουλάχιστον από τα 5 τελευταία έτη και ποια ακριβώς. Πρέπει επίσης να αναφέρει και το χρονικό σημείο που άρχισε να λειτουργεί η μονάδα. Η βεβαίωση αυτή δεν είναι αναγκαία για τα ξενοδοχεία που έχουν υπαχθεί σε ένα τουλάχιστον προηγούμενο σχετικό πρόγραμμα, οπότε αρκεί να αναφερθεί στην αίτηση επιδότησης ο αριθμός της σχετικής υπουργικής απόφασης.

δ) Άδεια του ΕΟΤ για την λειτουργία της επιχείρησης.

ε) Αναλυτική κατάσταση των εργαζομένων κατά την επιμήκυνση. Ο εργοδότης υποβάλλει επίσης τα βιβλιάρια των εργαζομένων της τελευταίας διετίας στην κατά τόπο αρμόδια υπηρεσία. Αυτή επιστρέφει τα βιβλιάρια αφού προηγουμένως συμπληρώσει σε αυτά το χρονικό διάστημα που αυτός ζήτησε επιδότηση λόγω επιμήκυνσης. Εάν μια ξενοδοχειακή επιχείρηση διατηρεί σε λειτουργία περισσότερες μονάδες θα πρέπει να υποβληθούν για κάθε μία από αυτές, που ζητάει επιδότηση, ξεχωριστά δικαιολογητικά.

στ) Φωτοτυπίες των σελίδων των ασφαλιστικών βιβλιαρίων με τα επικολληθέντα στην επιμήκυνση ένσημα, εφοδιασμένες με την υπογραφή και σφραγίδα του εργοδότη. Πρέπει να υποβληθούν κατά το δυνατόν μέσα σε 15 ημέρες από τη λήξη της επιμήκυνσης και διατηρούνται στο φάκελο του εργοδότη.

➤ Διάρκεια επιδότησης

Η επιδοτούμενη επιμήκυνση μπορεί να αρχίσει από την 1^η Νοεμβρίου και για τις επιχειρήσεις Β. Ελλάδος και Β. Σποράδων από 16 Οκτωβρίου ή αργότερα (όχι όμως νωρίτερα) και να τελειώσει το αργότερο 4 μήνες μετά την έναρξή της.

➤ Το ύψος της επιδότησης

Ο ξενοδόχος θα επιδοτηθεί με 1800 δρχ. για κάθε ημέρα εργασίας που πραγματοποιήθηκε στην επιμήκυνση το πολύ όμως για 25 ημέρες εργασίας για κάθε εργαζόμενο κατά μήνα και 100 ημέρες εργασίας για όλη τη χειμερινή περίοδο. Εδώ πρέπει να σημειώσουμε ότι ο εργοδότης δεν μπορεί αν επιδοτηθεί για τον εργαζόμενο που κατά την έναρξη της επιμήκυνσης δεν είχε συμπληρώσει τον απαιτούμενο για την επιδότηση ανεργίας αριθμό ημερομισθίων. Ο ξενοδοχοϋπάλληλος θα λάβει τα ημερήσια επιδόματα ανεργίας που εδικαιούτο κατά την έναρξη της επιμήκυνσης, μειωμένα κατά τον αριθμό των ημερών εργασίας που πραγματοποιήθηκαν στη διάρκειά της.

➤ Διευκρινίσεις

Διευκρινίζουμε ότι για την επιδότηση του ξενοδόχου δεν είναι αναγκαία και απαραίτητη η επιδότηση του ξενοδοχοϋπαλλήλου. Ο πρώτος μπορεί να επιδοτηθεί και στην περίπτωση που ο δεύτερος δεν ασκήσει, από οποιοδήποτε λόγο, μετά τη λήξη της επιμήκυνσης το δικαίωμα που είχε για επιδότηση κατά την έναρξή της εφόσον η υπηρεσία έχει σημειώσει στο ασφαλιστικό βιβλιάριο ότι ο ξενοδόχος έχει ζητήσει επιδότηση.

Ο εργοδότης μπορεί να αντικαταστήσει τον εργαζόμενο που δεν θα δεχθεί να απασχοληθεί στην επιμήκυνση ή θα σταματήσει από οποιοδήποτε άλλο λόγο την εργασία του κατά τη διάρκειά της με άνεργο άλλης ξενοδοχειακής μονάδας και να επιδοτηθεί γι' αυτόν, εφόσον όμως ο άνεργος είχε συμπληρώσει τον απαιτούμενο αριθμό ημερομισθίων κατά την έναρξη της επιμήκυνσης και δεν έχει ασκήσει το δικαίωμα επιδότησης μέχρι την αντικατάσταση.

Μετά το πέρας των παραπάνω διαδικασιών εάν η αρμόδια για την επιδότηση του ξενοδόχου υπηρεσία διαπιστώσει ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις υπαγωγής του στο πρόγραμμα, μεριμνεί για την έκδοση και γνωστοποίηση της υπουργικής απόφασης για την παροχή της επιδότησης.

Το πρόγραμμα αυτό του ΟΑΕΔ είναι σημαντικός αρωγός των εποχιακών ξενοδοχειακών μονάδων κατά τους χειμερινούς μήνες, βοηθώντας στη διατήρηση του εργατικού δυναμικού τους. Η φύση των μονάδων αυτών απαιτεί ένα τέτοιο πρόγραμμα που ελαφρύνει τα βάρη τους και βοηθά στην επιβίωσή τους και γιατί όχι στην ανάπτυξη των οικονομικών δραστηριοτήτων τους.

3.γ Ο.Τ.Α. – ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Η σωστή τουριστική ανάπτυξη προϋποθέτει συμμετοχή και συνεργασία ατόμων, επιχειρήσεων, τοπικής αυτοδιοίκησης και κρατικών φορέων. Ειδικά η τοπική αυτοδιοίκηση μπορεί να παίξει κυρίαρχο και δημιουργικό ρόλο στην περιφερειακή ανάπτυξη. Είναι ο φορέας που γνωρίζει καλύτερα τα προβλήματα της περιοχής, τη γεωγραφία και τις πιθανότητες ανάπτυξης.

Χρόνια τώρα γίνεται προσπάθεια για την ενίσχυση των ΟΤΑ ώστε να παίξουν το ρόλο του στρατηγικού επενδυτή στην περιφερειακή ανάπτυξη. Η ενίσχυση του ρόλου της τοπικής αυτοδιοίκησης γίνεται με πολλούς τρόπους.

Κατ' αρχήν, ο ΕΟΤ παραχωρεί προς τους δήμους και τις κοινότητες δημόσιες εκτάσεις για τουριστική ανάπτυξη με κάποιες βέβαια προϋποθέσεις. Συγκεκριμένα, οι ΟΤΑ θα πρέπει να αναλαμβάνουν πλήρη διοίκηση και διαχείριση των εκτάσεων που παραχωρούνται εάν πρόκειται για εκτάσεις, δεν θα πρέπει να υποβαθμίζονται οι υπηρεσίες που παρέχουν και τέλος θα πρέπει να υπάρχουν συγκεκριμένα προγράμματα για αξιοποίηση που, αφού προωθηθούν με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, να εγκριθούν από το Νομαρχιακό Συμβούλιο. Επίσης, τόσο στις Νομαρχίες όσο και στους ΟΤΑ προσφέρεται από τον ΕΟΤ τεχνική βοήθεια.

➤ Προγραμματικές συμβάσεις

Για τη μελέτη και εκτέλεση έργων ή προγραμμάτων ανάπτυξης μιας περιοχής και για παροχή υπηρεσιών, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης μπορούν να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις με φορείς του δημοσίου τομέα.

Στις προγραμματικές συμβάσεις είναι δυνατή η συμμετοχή και των επιχειρήσεων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, συνδέσμων, δήμων και κοινοτήτων, συνεταιρισμών, επιμελητηρίων και επιστημονικών φορέων δημοσίου δικαίου. Οι προγραμματικές δηλώσεις επικυρώνονται από τους Νομάρχες στην περιοχή των οποίων πρόκειται να εκτελεστούν. Στις προγραμματικές συμβάσεις απαραίτητα ορίζονται το έργο, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των συμβαλλομένων, οι πόροι που θα διατεθούν τα ποσά χρηματοδότησης και το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης έργων ή των προγραμμάτων ή παροχής υπηρεσιών.

Με την ίδια σύμβαση ορίζεται επίσης ο συμβαλλόμενος φορέας στον οποίο ανατίθεται ή ο τρίτος στον οποίο μπορεί να ανατεθεί η διαχείριση, εκμετάλλευση και συντήρηση των έργων του προγράμματος μετά την

ολοκλήρωσή του. Οι συμβαλλόμενοι φορείς για την εκτέλεση των προγραμματικών συμβάσεων μπορεί να χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, τον τακτικό προϋπολογισμό και από τους προϋπολογισμούς των φορέων που συμμετέχουν.

Ήδη έχουν προωθηθεί αρκετές προγραμματικές συμβάσεις μεταξύ τοπικής αυτοδιοίκησης και ΕΟΤ είτε μόνου είτε με άλλους κρατικούς φορείς. Με το θεσμό αυτό δίνεται κίνητρο και μέσο στους ΟΤΑ αλλά και σε επιχειρηματικούς φορείς για τη συμμετοχή τους σε έργα υποδομής αλλά και εκμετάλλευσης του τουρισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4°

Γ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

4.α ΓΕΝΙΚΑ

Με ένα σημαντικό «οπλοστάσιό» πολιτικών και οικονομικών επιχειρημάτων και αξιώσεις αντάξιες της συμβολής του στην εθνική οικονομία και στην αναπτυξιακή προσπάθεια, ο τουρισμός διεκδικεί, αυτές τις ημέρες, δυναμικά και τεκμηριωμένα, ένα σημαντικό μερίδιο από το Γ Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Η απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης να επιλέξει μεταξύ τριών σχεδίων προτάσεων, την πλέον «διεκδικητική» και υψηλή ως προς τους επιδιωκόμενους στόχους (700 δισ. δρχ.) και να προσέλθει με αυτήν στις σχετικές διαπραγματεύσεις με το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και στο Υπουργικό Συμβούλιο, έχει πολλές προεκτάσεις και εμπεριέχει διαστάσεις μείζονος σημασίας όχι απλώς για το αναπτυξιακό μέλλον του τομέα αλλά και για την κυβερνητική πολιτική, γενικότερα, απέναντί του. Κι αυτό καθώς:

➤ **Πρώτον**, το Γ Κ.Π.Σ. αποτελεί στην ουσία μια «τελευταία ευκαιρία» για τον ελληνικό τουρισμό να θωρακιστεί και να ενισχυθεί ανταγωνιστικά, τόσο όσον αφορά τις απαιτούμενες κρατικές και ιδιωτικές υποδομές όσο και την υλοποίηση συγκεκριμένων επενδυτικών προγραμμάτων, με απώτερο στόχο τη σημαντική διαφοροποίηση της Ελλάδας στη διεθνή αγορά και το πέρασμά της στις τουριστικές υπηρεσίες του επόμενου αιώνα.

➤ **Δεύτερον**, η κρισιμότητα που προσδίδεται στην αυξημένη συμμετοχή του τουρισμού σε αυτό το Κ.Π.Σ., δικαιολογείται και από το γεγονός ότι η υλοποίηση του κύριου κορμού των προγραμμάτων και των επενδύσεων που θα γίνουν στο πλαίσió του, θα συμπέσει χρονικά με το τελικό στάδιο προετοιμασίας της χώρας

για τη διοργάνωση της Ολυμπιάδας του 2004, στις ευεργετικές επιπτώσεις και ευκαιρίες της οποίας επενδύει τα μάλα ο ελληνικός τουρισμός.

⇒ *Τρίτον*, ως κίνηση και πράξη, ανεξαρτήτως του τελικού αποτελέσματος, η διεκδίκηση τόσο υψηλών κονδυλίων για τον τομέα τουρισμού, μπορεί να ερμηνευτεί και ως πρόσκληση – πρόκληση προς όλες τις εμπλεκόμενες και άμεσα ενδιαφερόμενες πλευρές να αναλάβουν τις ευθύνες τους και να λάβουν ξεκάθαρη θέση απέναντι στον τουρισμό.

Υπό αυτή την έννοια σε πρώτο επίπεδο, το Υπουργείο Ανάπτυξης και ο ΕΟΤ θα πρέπει, από την πλευρά τους, να φροντίσουν να μην επαναληφθούν ούτε κατά το ελάχιστο, τα προβλήματα και τα λάθη που χαρακτήρισαν την εφαρμογή και υλοποίηση του Β' Κ.Π.Σ. και να δημιουργήσουν μηχανισμούς και υπηρεσίες ικανές να αντεπεξέλθουν στις αυξημένες απαιτήσεις σχεδιασμού, προγραμματισμού και επίτευξης των στόχων που θέτουν με τις απαιτήσεις τους.

Σε δεύτερο επίπεδο, η κυβέρνηση ως συλλογικό όργανο θα πρέπει να αποδείξει με τις τελικές αποφάσεις της για κατακερματισμό του νέου κοινοτικού πακέτου, αν εκλαμβάνει τον τουρισμό ως τομέα που πρωταγωνιστεί στην ανάπτυξη και στη βελτίωση βασικών δεικτών της οικονομίας της χώρας και όχι ως μία δραστηριότητα την οποία «θυμάται» σε προεκλογικούς λόγους και εξαγγελίες, ή όταν εξυπηρετείται κάποια άλλη, άσχετη με το κλάδο, σκοπιμότητα.

Ειδικά όσον αφορά το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, θα πρέπει με άνωθεν παρεμβάσεις, να αλλάξει τη γενικότερη, επεικώς απαράδεκτη, νοοτροπία με την οποία αντιμετωπίζουν οι υπηρεσίες του (και οι διάφοροι καρεκλοκένταυροι αυτών) τον τομέα και τους τουριστικούς επιχειρηματίες. Και βασική ευθύνη όλων των αρμοδίων κυβερνητικών φορέων είναι να απλούστευτούν οι διαδικασίες και να παταχθεί η απίστευτη γραφειοκρατία, που παγιδεύουν τους επιχειρηματίες και επενδυτές σε πραγματικές «οδύσσειες».

Οι επιχειρηματίες, τέλος, αφού εξασφαλιστούν οι παραπάνω προϋποθέσεις να ανταποκριθούν με υπευθυνότητα και ωριμότητα, όπως συνήθως οι περισσότεροι εξ αυτών πράττουν, για να αξιοποιήσουν κάθε

παρεχόμενη ευκαιρία και δυνατότητα αναβάθμισης και βελτίωσης των προϊόντων και υπηρεσιών τους.

Τα 700 δισ. δρχ. που ζητεί από το νέο Κ.Π.Σ. μέσω του Σχεδίου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΣΠΑ) για τον τομέα Τουρισμού, το Υπουργείο Ανάπτυξης, είναι ένα μέγεθος που πραγματικά ξεπέρασε τις προσδοκίες ακόμα και των πιο αισιόδοξων τουριστικών φορέων και επιχειρηματιών. Το άλμα από τα 170 δισ. δρχ. του Β' Κ.Π.Σ. στα 700 δισ. δρχ. είναι φυσικά τεράστιο και εντυπωσιακό. Μια ρεαλιστική και ψύχραιμη προσέγγιση του ερωτήματος που τίθεται για το βαθμό επιτυχίας του είναι πως πολύ δύσκολα θα επιτευχθεί αυτός ο στόχος.

Ωστόσο, η βασική «φιλοσοφία» που το διέπει, αυτή του διεκδικούμε τα μέγιστα για να εξασφαλίσουμε, στη χειρότερη περίπτωση, τα απαραίτητα, υιοθετείται για πρώτη φορά σε τέτοια ένταση και έκταση στον τομέα του τουρισμού. Και κάτω από αυτό το πρίσμα, είναι μία κίνηση που πρέπει να υποστηριχθεί μέχρι τέλους.

4.α₁ Σ.Π.Α. ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΑΚΤΙΝΟΓΡΑΦΙΑ ΝΕΟΥ «ΔΟΓΜΑΤΟΣ»

Το κείμενο του Σχεδίου Περιφερειακής Ανάπτυξης για τον τομέα τουρισμού, το οποίο παρουσιάσθηκε μαζί με τα αντίστοιχα σχέδια των άλλων τομέων του Υπουργείου Ανάπτυξης, παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον καθώς αφενός σκιαγραφεί και αναλύει τους βασικούς στόχους του Υπουργείου για τον τουρισμό και αφετέρου επιχειρεί μια αρκετά ειλικρινή καταγραφή της κατάστασης που επικρατεί σήμερα στον ελληνικό τουρισμό, παράλληλα με μια «κριτική» που επικεντρώνεται στις δυσχέρειες και τα προβλήματα του Β' Κ.Π.Σ. και που φυσικά απευθύνεται κατά κύριο λόγο στις προηγούμενες πολιτικές ηγεσίες του τομέα.

Κυριότερα χαρακτηριστικά του κειμένου, τα βασικά σημεία του οποίου παρουσιάζουμε παρακάτω, παραμένουν οι υψηλοί στόχοι που θέτει, δηλαδή:

- Δημόσια δαπάνη της τάξης των 332 δισ. δρχ. και αύξηση του ποσοστού δημόσιας δαπάνης από περίπου 25% του Β' Κ.Π.Σ. σε περίπου 47,4%.

- Προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων της τάξης των 368 δισ. δρχ. ενώ παράλληλα θα επιδιωχθεί βελτίωση και ανάλογη προσαρμογή των όσων προβλέπονται από τις διατάξεις του Αναπτυξιακού Νόμου.

Οι βασικοί τομείς παρέμβασης, όπως περιγράφονται στο ΣΠΑ είναι οι εξής:

- Εκσυγχρονισμός των υποδομών των τουριστικών επιχειρήσεων όλων των μεγεθών και όλων των κλάδων (ξενοδοχείων, ενοικιαζόμενων δωματίων και διαμερισμάτων, κάμπινγκ, σκαφών αναψυχής, μαρίνων, μεταφορικών μέσων κλπ.) και ενθάρρυνση δημιουργίας πρόσθετης προσφοράς υψηλής στάθμης.
- Εκπαίδευση και επιμόρφωση του ανθρώπινου δυναμικού σε ευρεία κλίμακα.
- Πιστοποίηση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών με τη χρήση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας (ISO).
- Δημιουργία δικτύων ηλεκτρονικής διαχείρισης των δεδομένων και πληροφόρησης.
- Δημιουργία των αναγκαίων υποδομών που είναι απαραίτητες για την ανάπτυξη κάθε μορφής εναλλακτικού τουρισμού και ενίσχυση της επιχειρηματικής δραστηριότητας ώστε να καταστούν οι σχετικοί «θύλακες» εκμεταλλεύσιμοι.
- Οργάνωση και ενίσχυση των μεγάλων ειδικών επενδύσεων (ΠΟΤΑ, Συνεδριακό Κέντρο Αθηνών, ίδρυση θεματικών πάρκων, όπως πχ. εκείνο της Μυθολογίας κλπ.).

4.α2 ΟΙ ΠΕΝΤΕ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΣΠΑ

Όλη η πεμπουσία του ΣΠΑ «συμπυκνώνεται» σε πέντε βασικούς κρίσιμους στόχους με πληθώρα προτεινόμενων αξόνων και δράσεων παρέμβασης. Οι στόχοι αυτοί είναι:

☞ **Στόχος 1.** Ο στόχος 1 εξειδικεύει το γενικό στόχο της αναβάθμισης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών σε όλους τους τομείς που συνθέτουν το τουριστικό προϊόν και της διατήρησης της ποιότητάς του προς την

κατεύθυνση τόσο του εκσυγχρονισμού της υφιστάμενης τουριστικής ανωδομής και υποδομής και του εμπλουτισμού της όσο και της δημιουργίας προσφοράς υψηλής στάθμης, μέσω επενδύσεων υλικών και άυλων παρεμβάσεων με προτεραιότητα τις πραγματοποιούμενες βάσει πολυετών επιχειρησιακών σχεδίων με διαχρονικά εξελισσόμενους στόχους πιστοποιούμενους σε ετήσια βάση. Ο στόχος αυτός υλοποιείται εξ ολοκλήρου με ιδιωτικές επενδύσεις εκσυγχρονισμού και εμπλουτισμού της σύνθεσης των υπηρεσιών υφιστάμενων τουριστικών επιχειρήσεων όλων των κλάδων: κύριων και μη κύριων τουριστικών καταλυμάτων, κέντρων εστίασης και αναψυχής, τουριστικών γραφείων, τουριστικών λεωφορείων, επιχειρήσεων *rent a car*, επιχειρήσεων κρουαζιερόπλοιων και γιώτινγκ.

Οι σχετικές δράσεις θα πρέπει να περιλαμβάνουν πάγιες εγκαταστάσεις και εξοπλισμό, μέσα (αυτοκίνητα, τουριστικά πλοία, κρουαζιερόπλοια κλπ.), και να συνδυάζονται με δράσεις οργάνωσης, προβολής, επιμόρφωσης κλπ.

☞ **Στόχος 2.** Ο στόχος 2 καλύπτει την ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού, για τις οποίες η χώρα διαθέτει ισχυρά συγκριτικά πλεονεκτήματα (πολιτιστικός, θαλάσσιος, οικολογικός κλπ.).

Οι προτεινόμενες μορφές τουρισμού (ορισμένες των οποίων είναι «ήπιες»), εμπλουτίζουν το ελληνικό τουριστικό προϊόν ώστε να αποκτήσει την αναγκαία πολυμέρεια και πληρότητα, εξυπηρετώντας και τους δύο γενικούς στόχους του ΣΠΑ. Το χαρακτηριστικό ορισμένων από τις ανωτέρω μορφές θεματικού τουρισμού (και των επιμέρους υποδιαιρέσεών τους) είναι ότι διακινούν διεθνώς τουριστική πελατεία αυξημένης εισοδηματικής στάθμης (πχ. συνεδριακός τουρισμός, πολιτιστικός - αστικός τουρισμός, θαλάσσιος τουρισμός κλπ.) και ταυτόχρονα υψηλού μορφωτικού επιπέδου, ότι συμβάλλουν στην άμβλυση της εποχικότητας και ότι πεδίο ανάπτυξής τους δεν είναι μόνον ή κατ' ανάγκη οι τουριστικές περιοχές της χώρας μας, αλλά αντίθετα, ορισμένες από τις μορφές αυτές αρμόζουν σε μη αναπτυγμένες τουριστικά περιοχές της ενδοχώρας και των νησιών.

Με αυτή την έννοια, ο στόχος 2 έχει μια σημαντική πολιτισμική, συναλλαγματική και περιφερειακή διάσταση. Η ανάπτυξη των ειδικών μορφών τουρισμού δεν προϋποθέτει μόνο τη δημιουργία (επέκταση ή και εκσυγχρονισμό) των αναγκαίων κατά περίπτωση υποδομών, αλλά και δράσεις οργανωτικού χαρακτήρα, εξειδικευμένου marketing και εκπαίδευσης – επιμόρφωσης προσωπικού σε νέα ειδικά επαγγέλματα. Αυτό ισχύει για όλες τις ειδικές μορφές που προτείνεται να ενταχθούν στο ΣΠΑ.

Όταν ολοκληρωθούν οι ήδη ενταγμένες στο Β' Κ.Π.Σ. (τομεακό πρόγραμμα και ΠΕΠ) μαρίνες, δεν θα απαιτείται πλέον να προωθηθούν άλλες ως δημόσιες επενδύσεις. Όσον αφορά στον ορεινό, περιπατητικό, οικολογικό, πολιτιστικό και θεραπευτικό τουρισμό, είναι απαραίτητο να γίνει ανασχεδιασμός των παρεμβάσεων του Δημοσίου.

Επιδίωξή μας πρέπει να είναι η συγκρότηση και διαμόρφωση συγκεκριμένου προϊόντος που θα εμπλουτίζει την ελληνική τουριστική προσφορά με συνεκτικές και αλληλοϋποστηριζόμενες ενέργειες στο πλαίσιο συμπλεγμάτων δραστηριοτήτων.

Ορισμένες από τις θεματικές μορφές τουρισμού εξ ορισμού απαιτούν δημόσιες επενδύσεις, για την εξασφάλιση των αναγκαίων υποδομών τους, όπως ο ορεινός, ο πολιτιστικός, ο οικολογικός τουρισμός, ο οικολογικός τουρισμός, ενώ άλλες, όπως ο συνεδριακός, ο αθλητικός (γκολφ, προπονητικός), αναπτύχθηκαν και μπορούν να συνεχίσουν να αναπτύσσονται με υποδομές του ιδιωτικού τομέα.

Ειδικό μέτρο θα πρέπει να καλύψει τη δημιουργία του Συνεδριακού Κέντρου της Αθήνας, που, όπως φαίνεται, δεν μπορεί παρά να αποτελέσει μικτή επένδυση (δημόσιος και ιδιωτικός τομέας). Προτείνεται η διαφοροποίηση του θεραπευτικού τουρισμού και του τουρισμού υγείας από τις λοιπές, αποκαλούμενες συνήθως εναλλακτικές ή ήπιες μορφές τουρισμού, και η υπαγωγή των σχετικών επενδύσεων στις εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής που θα προωθούνται αποκλειστικά από ιδιωτικούς φορείς, ως ιδιωτικές επενδύσεις.

Το ίδιο ισχύει και για τα χιονοδρομικά κέντρα, εφόσον βέβαια προκύψει μελλοντικά συγκεκριμένο επενδυτικό ενδιαφέρον από ιδιωτικούς ή άλλους φορείς, και εφόσον καταρτιστούν οι αναγκαίες μελέτες κόστους – ωφέλειας. Στην ίδια βάση θα πρέπει να ανασχεδιαστούν και οι δράσεις για την προώθηση του ορεινού και περιπατητικού τουρισμού, με εξειδίκευση κατά περιοχές. Οι εν λόγω δράσεις θα πρέπει να αντιμετωπιστούν είτε στο πλαίσιο ενός εθνικού προγράμματος ανάπτυξης ορεινού τουρισμού είτε στο πλαίσιο των ΠΕΠ, στο βαθμό που θα αναβαθμίζεται το οργανωτικό επίπεδο και η στελέχωση των περιφερειών, είτε στο πλαίσιο ειδικών χωρικών πολιτικών για επιμέρους κατηγορίες χώρου σε διανομαρχιακό ή διαπεριφερειακό επίπεδο (ορεινοί όγκοι, παράκτιες περιοχές, νησιά, κλπ.).

Οι δράσεις θα πρέπει να επιλέγονται με διαδικασίες πρόσκλησης για υποβολή προτάσεων, αφού προηγουμένως θα έχουν προσδιοριστεί οι σχετικές χωρικές κατευθύνσεις. Μεταξύ των βασικών κριτηρίων επιλογής θα πρέπει να είναι ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας (έργα, προβολή, διαχείριση επισκεπτών, κατάρτιση, θέσεις απασχόλησης, κλπ.) και η συμπληρωματικότητα αυτών των δράσεων με άλλες δραστηριότητες (πολιτιστικές δραστηριότητες, ορεινά αθλήματα, κλπ.) και δράσεις, στο πλαίσιο του υποπρογράμματος «Τουρισμός» ή σε συνδυασμό με δράσεις άλλων τομέων.

Για την επίτευξη σχετικής «πληρότητας» στο χώρο των εναλλακτικών μορφών τουρισμού, σκόπιμο είναι να γίνει εμπλουτισμός τους και με την ειδική μορφή του αγροτουρισμού, με την έννοια της προσφοράς δυνατοτήτων για διαφοροποιημένες και εξειδικευμένες αγροτικές δραστηριότητες, σε συνδυασμό με παραδοσιακά καταλύματα, τοπική κουζίνα, έθιμα, εκδηλώσεις κλπ.

Επίσης, σκόπιμο είναι να γίνει επέκταση και σε μορφές τουρισμού περιπέτειας, σε συνδυασμό με δραστηριότητες ειδικού αθλητισμού (αναρρίχηση, αεροπτερισμός, rafting, καγιάκ, καταδύσεις κλπ.). Οι σχετικές δράσεις δύνανται να περιλαμβάνουν κατασκευή σχετικών ελαφρών εγκαταστάσεων και μικρών έργων υποδομής και διευκόλυνσης προσπέλασης, συγκρότηση δικτύων, ενημέρωση και προβολή, κατάρτιση στελεχών και οδηγών, εκπαιδευτικά προγράμματα κλπ.

Για την προώθηση του οικολογικού τουρισμού μπορούν να προβλεφθούν ειδικές δράσεις, πιλοτικού χαρακτήρα, λόγω της ιδιαιτερότητας και της ευαισθησίας των ελληνικών οικοσυστημάτων και του καινοτόμου χαρακτήρα παρόμοιων δράσεων για τον ελληνικό χώρο. Για την προώθηση των σχετικών δράσεων είναι δυνατό να γίνει συνεργασία με φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, με οικολογικές οργανώσεις καθώς και με ερευνητικούς και πανεπιστημιακούς φορείς, όχι μόνο στο επίπεδο της υλοποίησης αλλά και στο επίπεδο του σχεδιασμού.

Οι σχετικές δράσεις θα περιλαμβάνουν κατασκευή ελαφρών έργων υποδομής, διαχείριση επισκεπτών, ενέργειες ενημέρωσης και προβολής, εκπαιδευτικά προγράμματα, συγκρότηση φορέων διαχείρισης κλπ.

Για την επιλογή και χωροθέτηση των εγκαταστάσεων και υποδομών όλων των ανωτέρω μορφών τουρισμού θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι υπό εκπόνηση σχετικές μελέτες που έχει αναθέσει το κράτος (ΕΟΤ: ορεινού όγκου Πίνδου, Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας: ορεινού όγκου Παρνασσού, ΥΠΕΧΩΔΕ: χωροταξικές μελέτες περιφερειών, 2 μελέτες για τη χωροθέτηση δικτύων χιονοδρομικών κέντρων, υδροθεραπευτηρίων, γηπέδων γκολφ και συνεδριακών κέντρων σε εθνικό επίπεδο κλπ.).

Ο πολιτιστικός τουρισμός εξαιτίας του ευρύτατου φάσματος που περιλαμβάνει, πρέπει να αποτελέσει αυτοτελές μέτρο. Ένα μέρος των σχετικών δράσεων σκόπιμο είναι να συνδυάζεται με αντίστοιχες δράσεις του προγράμματος «Πολιτισμός» (πχ. διαχείριση επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους, οργάνωση και προβολή καλλιτεχνικών και λαογραφικών εκδηλώσεων, δίκτυα τοπικών ή ειδικών μουσείων, αναστηλώσεις και αναχρησιμοποίησεις διατηρητέων κτιρίων, ανάδειξη παραδοσιακών συνόλων και συνηθειών).

Ένα ειδικό πρόγραμμα συγκρότησης εθνικού δικτύου παραδοσιακών καταλυμάτων μπορεί να αποτελέσει αυτοτελή ειδική δράση στο πλαίσιο του μέτρου ή και ανεξάρτητο μέτρο. Σχετικές ενέργειες μπορεί να είναι:

- Έργα συντήρησης και αναδιαμόρφωσης διατηρητέων κτιρίων και παραδοσιακών συνόλων, και μετατροπή τους σε καταλύματα και χώρους άλλων χρήσεων,

- Καταγραφή, αποτύπωση, συγκρότηση χωροταξικής βάσης δεδομένων, συστήματος γεωγραφικών πληροφοριών (GIS) για τους παραδοσιακούς οικισμούς και τους υπάρχοντες τουριστικούς πόρους στην περιοχή τους (καταλύματα, μνημεία, μουσεία, βιότοποι, σπήλαια, ορεινά καταφύγια, αγκυροβόλια κλπ.),
- Καθιέρωση δομών πιστοποίησης παραδοσιακών καταλυμάτων,
- Δικτύωση επιχειρηματικών φορέων,
- Συγκρότηση φορέα διαχείρισης,
- Κατάρτιση τεχνητών και στελεχών,
- Ενιαίες ενέργειες προβολής,
- Κατάρτιση τοπικών ξεναγών

Οι επιλέξιμοι φορείς υλοποίησης μπορεί να είναι κατά περίπτωση ιδιώτες, δημοτικές επιχειρήσεις, αναπτυξιακές εταιρίες και συμπράττοντες φορείς. Οι επιλέξιμες περιοχές θα προσδιοριστούν σε τμήματα της χώρας που διαθέτουν παραδοσιακούς οικισμούς, και μπορεί να ενταχθούν είτε στο πλαίσιο των ΠΕΠ είτε των ειδικών χωρικών πολιτικών (πχ. ορεινοί όγκοι, νησιά, κλπ.).

Γενικά, οι παραδοσιακοί οικισμοί και τα μεμονωμένα παραδοσιακά κτίρια θα έχουν αυξημένο ρόλο στο πρόγραμμα ανάπτυξης των ήπιων μορφών τουρισμού, γιατί προσφέρονται για να δεχθούν καταλύματα, συμπληρωματικές τουριστικές χρήσεις και λοιπές πολιτιστικές και κοινωνικές χρήσεις σε ολόκληρη την ορεινή ενδοχώρα και τα μικρά νησιά.

Είναι κατά συνέπεια, δυνατό, όλες οι ανάγκες διαμονής, εστίασης, αναψυχής της πελατείας ορισμένων μορφών τουρισμού, όπως πχ. ορεινού, περιπατητικού, οικολογικού, πολιτιστικού τουρισμού, αγροτουρισμού κ.ά., να καλύπτονται σε παραδοσιακά κτίρια με δημόσιες ή ιδιωτικές επενδύσεις.

Άλλη κατεύθυνση προς την οποία θα είναι σκόπιμο να κινηθεί ο σχετικός με τον πολιτιστικό τουρισμό προγραμματισμός, είναι ο αστικός τουρισμός (διακοπές λίγων ημερών για αξιοθέατα – μορφωτικές εμπειρίες και διασκέδαση / ψώνια) και οι πολιτιστικές διαδρομές.

➤ **Στόχος 3.** Ο στόχος 3 εξυπηρετεί και τους δύο γενικούς στόχους του ΣΠΑ, με την έννοια ότι ολόκληρη σχεδόν η ελληνική τουριστική προσφορά αποτελείται από ΜΜΕ όλων των κλάδων. Ο στόχος αυτός διαφοροποιείται από το στόχο 1, γιατί επιδιώκει την ανάληψη οργανωτικών κυρίως πρωτοβουλιών από τις ΜΜΕ καθώς και πρωτοβουλιών συνεργασίας για την επίτευξη οικονομιών κλίμακας. Η ενέργεια ενίσχυσης των ΜΜΕ βάσει του υπο-προγράμματος «Τουρισμός» του Β' ΚΠΣ προβλέπεται να καλύψει τους στόχους και το φυσικό αντικείμενό της και προτείνεται να συνεχιστεί και στο Γ' ΚΠΣ, λόγω της αυξημένης ζήτησης εκ μέρους των τουριστικών ΜΜΕ και των διευρυνόμενων αναγκών για την αντιμετώπιση του εντεινόμενου εσωτερικού και διεθνούς ανταγωνισμού.

Ιδιαίτερα, προτείνεται να συνεχιστούν οι δράσεις για εκσυγχρονισμό της μηχανοργάνωσης των επιχειρήσεων και για συνεργασίες και συμπράξεις. Σκόπιμο είναι να σχεδιαστούν και νέες δράσεις που θα είναι επιλέξιμες στο πλαίσιο μιας ή περισσότερων προσκλήσεων για υποβολή προτάσεων, λαμβάνοντας υπόψη της μελλοντικές απαιτήσεις των τουριστικών επιχειρήσεων.

Τέτοιες δράσεις μπορεί να είναι:

- Συστήματα ηλεκτρονικού εμπορίου και ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων (EDI),
- Δικτύωση με εσωτερικά και διεθνή επιχειρηματικά και επικοινωνιακά δίκτυα,
- Διασύνδεση με Internet και εγκατάσταση Intranet.
- Συστήματα διασφάλισης ποιότητας και περιβαλλοντικών ελέγχων (συμπεριλαμβανομένης της προσαρμογής των ξενοδοχείων σε σύστημα κατάταξης με αστέρια),
- Διεθνικές συνεργασίες και συμπράξεις,
- Διεθνικές συνεργασίες και συμπράξεις,
- Διασυνδέσεις, συμπράξεις, ανάπτυξη δικτύων μεταξύ περισσότερων του ενός κλάδων των υφιστάμενων τουριστικών επιχειρήσεων ή/και περισσότερων της μίας επιχειρήσεων του ίδιου τουριστικού κλάδου στην κατεύθυνση παροχής πιο ολοκληρωμένου τουριστικού προϊόντος.

- Εξειδίκευση σε νέες μορφές και εμπλουτισμός του προϊόντος κλπ.
- Κατάρτιση στελεχών ΜΜΕ για την προσαρμογή στην ΟΝΕ.

Ειδικό μέτρο πιστεύουμε ότι πρέπει να αποτελέσει η δημιουργία δικτύου συμβουλευτικών και μελετητικών φορέων με εξειδίκευση στις τουριστικές ΜΜΕ για παροχή συμβουλών και τεχνογνωσίας σε θέματα οργάνωσης, εξελίξεων στους αντίστοιχους κλάδους, συμμετοχής σε κοινοτικά ή εθνικά χρηματοδοτικά προγράμματα, marketing κλπ.

☛ **Στόχος 4.** Ο στόχος 4 καλύπτει πολιτικές επιμόρφωσης – εκπαίδευσης και απορρόφησης εκπαιδευμένου ανθρώπινου δυναμικού που απασχολείται ή εμπλέκεται σε τουριστικούς τομείς, σε τρόπο που, πέρα από την εύλογη κοινωνική σημασία του, έχει μια σημαντική συμβολή στην υλοποίηση και των δύο γενικών στόχων, αφού τελικά το ανθρώπινο δυναμικό αποτελεί καθοριστικό παράγοντα αναβάθμισης και γενικά ποιότητας σε έναν τομέα εντάσεως εργασίας, όπως ο τουριστικός. Η συμβολή του τουρισμού στην απασχόληση μέσω του Γ΄ Κ.Π.Σ. μπορεί να είναι πολύπλευρη, με τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, την επέκταση της τουριστικής περιόδου και την άμβλυση της εποχικότητας, την απασχόληση σημαντικού αριθμού γυναικών, τη δημιουργία νέων ειδικοτήτων, την ανάδειξη νέων προορισμών και νέων τουριστικών πόρων, την ανάπτυξη νέων και ειδικών μορφών τουρισμού.

Σε πολλές περιοχές της χώρας μέσω της τουριστικής ανάπτυξης μπορεί να δοθεί διέξοδος σε σημαντικά κοινωνικά προβλήματα (ανεργία, ανισότητα ευκαιριών, απασχόληση νέων και γυναικών κλπ.) και έτσι θα διασφαλιστούν δυνατότητες για αύξηση της κοινωνικής συνοχής.

Μέσω των προγραμμάτων κατάρτισης και επιμόρφωσης, καθώς και με δράσεις ενημέρωσης των κατοίκων των τουριστικών περιοχών θα επιδιωχθεί, μεταξύ άλλων, η ομαλή ένταξη των ομάδων επισκεπτών στο κοινωνικό περιβάλλον των τοπικών κοινωνιών.

☛ **Στόχος 5.** Ο στόχος 5 προορίζεται να καλύψει το υφιστάμενο «έλλειμμα» στη σύνδεση του τουριστικού τομέα με τους άλλους παραγωγικούς κλάδους: τομείς όπως η κατασκευή, ο εξοπλισμός και η διακόσμηση

τουριστικών εγκαταστάσεων κάθε μορφής, τα ψώνια, η εστίαση και αναψυχή, η ικανοποίηση μορφωτικών και γενικά πολιτιστικών ενδιαφερόντων των τουριστών κ.ά. θα επιδιωχθεί να συνδεθούν με την παραγωγή παραδοσιακών προϊόντων του πρωτογενούς (γεωργία, κτηνοτροφία, αλιεία) και δευτερογενούς τομέα (βιοτεχνία, χειροτεχνία) και της σύγχρονης πολιτιστικής παραγωγής (εικαστικές τέχνες, γράμματα). Με αυτό τον τρόπο θα ενισχυθεί η επαφή του τουρίστα με την ιστορία, την παράδοση και τη σύγχρονη ελληνική τέχνη, αλλά και με την ζωή του σύγχρονου Έλληνα.

Ο τουρίστας θα προσεγγίζει το αυθεντικό, αυτό που διαφοροποιεί την Ελλάδα από τους άλλους προορισμούς, αυτό, που της προσδίδει μια μοναδική ποιότητα.

Ο συσχετισμός του ειδικού στόχου 4 με τους δύο γενικούς στόχους του ΣΠΑ είναι προφανής. Δράσεις για τη διάσωση και καθιέρωση της ελληνικής κουζίνας (εθνικής και τοπικών) και τη δημιουργική εξέλιξή της, δράσεις ένταξης παραδοσιακών αγροτικών προϊόντων στο τουριστικό προϊόν, δράσεις ενίσχυσης της παραδοσιακής χειροτεχνίας δια του τουρισμού και δράσεις προσέγγισης και εξοικείωσης του τουρίστα με τη σύγχρονη ελληνική τέχνη καλύπτονται από το στόχο αυτό.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

1. Ποιοτικός εκσυγχρονισμός υφιστάμενων επιχειρήσεων/εγκαταστάσεων. Εμπλουτισμός προϊόντος τούτς. Δημιουργία προσφοράς υψηλής στάθμης με προτεραιότητα στην πραγματοποιούμενη βάσει πολυετών επιχειρησιακών σχεδίων με διαχρονικά εξελισσόμενους στόχους πιστοποιούμενους σε ετήσια βάση	Απαραίτητος	462.000	66,00	184.000	55,65
2. Μορφές θεματικού τουρισμού	Απαραίτητος	84.000	12,00	38.400	11,56
3. Ενίσχυση ανταγωνιστικότητας ΜΜΕ όλων των κλάδων	Απαραίτητος	84.000	12,00	42.000	12,65
4. Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού	Απαραίτητος	28.000	4,00	28.000	8,43
5. Βελτίωση συμβολής του τομέα με τομείς παραγωγής παραδοσιακών προϊόντων και τη σύγχρονη πολιτιστική παράγωγη	Απαραίτητος	21.000	3,00	17.850	5,38
6. Συμπληρωματικές ενέργειες	Απαραίτητος	-21.000	3,00	21.000	6,32
ΣΥΝΟΛΑ		700.000	100,00	332.050	100,00

4.β Γ' Κ.Π.Σ. – ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

4.β₁ Γενικά

Όσον αφορά ειδικά τον τομέα του τουρισμού οι διαθέσιμοι πόροι δημόσιας δαπάνης που προβλέπονται από το 3^ο ΚΠΣ ανέρχονται σε 270 δισ. δρχ., ενώ λίγο υψηλότερη προβλέπεται η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα, η οποία αναμένεται να ανέλθει στο ύψος των 300 δισ. δρχ. Συνολικά ο τουρισμός απορροφά 570 δισ. δρχ. επί συνόλου 15.700 δισ. δρχ. κατέχοντας 3,6% στο σύνολο του πακέτου.

Όσον αφορά τις επενδύσεις που υπήχθησαν τόσο στον αναπτυξιακό νόμο 1892/90 όσο και στο πλαίσιο του τροποποιημένου πλέον αναπτυξιακού (δηλαδή του 2601/1998) στην έρευνα προκύπτει ότι τη χρονική περίοδο 1991 – 1998 εγκρίθηκαν από το νόμο 1852/90 931 επενδυτικά σχέδια. Το συνολικό ύψος του 931 επενδύσεων ανέρχεται σε 250.994.994 χιλ. δρχ. ενώ οι επιχορηγήσεις ανέρχονται σε 70.536.106 χιλ. δρχ. καλύπτοντας δηλαδή το 28% κατά μέσο όρο των συνολικών επενδύσεων. Το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων των επιχειρήσεων των οποίων εγκρίθηκαν οι επενδύσεις ανέρχεται σε 127.352.121 χιλ. δρχ. ενώ από την υλοποίηση αυτών των επενδύσεων δημιουργούνται 8.397 νέες θέσεις εργασίας και 30.265 νέες κλίνες.

Η κατανομή των επενδύσεων του Ν. 1892/90 των εταιρικών του κλάδου κατά γεωγραφική περιφέρεια σύμφωνα με τα στοιχεία όπως αυτά προέρχονται από τη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδυτικών του ΥΠ.ΕΘ.Ο. φανερώνει πως οι περισσότερες επενδύσεις αφορούν τη γεωγραφική περιφέρεια των Δωδεκανήσων, όπου κατά το χρονικό διάστημα 1991 – 1998 εγκρίθηκαν 155 επενδυτικά σχέδια συνολικής αξίας 52.143.144 χιλ. δρχ. (μερίδιο 20,8% στο σύνολο των επενδύσεων).

Ακολουθεί η περιφέρεια της Κρήτης (όσον αφορά τον αριθμό των επενδύσεων) στην οποία εγκρίθηκαν 133 επενδυτικά σχέδια συνολικής αξίας 38.309.799 χιλ. δρχ. (μερίδιο 15,3% επί του συνόλου).

Στην Αττική εγκρίθηκαν 55 επενδυτικά σχέδια συνολικού ποσού 22.309.086 χιλ. δρχ. (ποσοστό 8,9% του συνόλου).

Όμως στο σημείο αυτό πρέπει να αναφερθούμε στο νέο αναπτυξιακό νόμο (2601/1998) και κατ' αρχάς να δούμε τι λέει ο νόμος αυτός).

4.β₂ Νόμος 2601/1998 (βλ. Παράρτημα)

Το νομοσχέδιο δημοσιοποιήθηκε στα τέλη Δεκεμβρίου από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Γ. Παπαντωνίου και μία από τις βασικότερες επιδιώξεις του είναι η αυστηρότερη σύνθεση των επιχορηγήσεων με τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης.

Με το σχέδιο νόμου επιδιώκεται ο περιορισμός της δημοσιονομικής επιβάρυνσης, αφού προβλέπεται η αντικατάσταση της δωρεάν επιχορήγησης με επιδότηση επιτοκίου και φορολογικές απαλλαγές για επενδύσεις που πραγματοποιούν υφιστάμενες επιχειρήσεις. Η δωρεάν επιχορήγηση θα διατηρηθεί για τις νεοϊδρυόμενες επιχειρήσεις.

Από το κείμενο του νέου αναπτυξιακού νόμου θα δούμε τα σημεία που αφορούν τον τουρισμό και τις τουριστικές επιχειρήσεις ενώ αυτούσιο το κείμενο του νόμου παρουσιάζεται σε χωριστό παράρτημα.

4.β₃ Ειδική Έκδοση του Ε.Ο.Τ. (Σεπτέμβριος 1998) και σχετικές αναφορές Φ.Ε.Κ.

- **ΦΕΚ 797/Β/86:** 2647/ΥΠ.Ε.Θ.Ο./ΕΙΔ. 135 ΕΟΤ 19.11.1986 Απόφαση Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας «Μέτρα για την ελεγχόμενη τουριστική ανάπτυξη και τη αναβάθμιση της τουριστικής προσφοράς περιοχών της χώρας. Καθορισμός περιοχών Ελέγχου Τουριστικής Ανάπτυξης» (βλ. σελ. 164(21)τΒ).
- **ΦΕΚ 1130/Β/18.12.1997:** Απόφαση υπ' αριθ. 4504/11.12.1997 «Τροποποίηση της 2647/ΥΠ.Ε.Θ.Ο./ΕΙΔ. 135 ΕΟΤ/19.11.1986 απόφασης Υφυπουργού Εθν. Οικονομίας «μέτρα για την ελεγχόμενη τουριστική ανάπτυξη και την αναβάθμιση της τουριστικής προσφοράς περιοχών της Χώρας – Καθορισμός περιοχών ελέγχου τουριστικής ανάπτυξης» (1000 κλίνες Θεσσαλονίκη) (βλ. σελ. 164(34δ)τΒ).

- **ΦΕΚ 61/Δ/88:** Από 20.1.88 Π.Δ. «Όροι δόμησης τουριστικών εγκαταστάσεων σε εκτός σχεδίου γήπεδα» (βλ. σελ. 164(1)τΒ).
- **ΦΕΚ 474/Δ/91:** «Καθορισμός όρων και περιορισμών δόμησης για την ανέγερση τουριστικών εγκαταστάσεων σε γήπεδα εντός σχεδίων πόλεως και εκτός ορίων οικισμών κάτω των 2000 κατοίκων καθορισθέντων βάσει του 24.4.1985 Π.Δ/τος (Δ' 181) ως ισχύει, των νήσων Κρήτης, Ρόδου και Κερκύρας καθώς και του νομού Χαλκιδικής» (βλ. σελ. 164 (2δ(1)τΒ).
- **ΦΕΚ 786/Α/20.10.1994:** Υπ' αριθ. 166/20.10.94 ΚΥΑ «Τροποποίηση και συμπλήρωση των διατάξεων της υπ' αριθ. 69269/5387 Κοινής Απόφασης Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας & Δημοσίων Έργων και Τουρισμού» (βλ. σελ. 24(62α)τΔ).
- **ΦΕΚ 755/Β/31.8.1995:** Υπ' αριθ. 24635/23.8.1995 Απόφαση των Υπουργών Τουρισμού και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας & Δημοσίων Έργων που αφορά στην «Ανάθεση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων για ορισμένες δραστηριότητες της πρώτης (α') κατηγορίας του άρθρου 3 του ν. 1650/1986 στους Γενικούς Γραμματείς των Περιφερειών της Χώρας, εξαιρουμένης της Περιφέρειας Αττικής» (βλ. σελ. 24(92λζ)τΔ).
- **ΦΕΚ 254/Α/15.12.1997:** Ν. 2545/10.12.1997 «Βιομηχανίες και Επιχειρηματικές Περιοχές και άλλες διατάξεις» (άρθρο 29, ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Π.Ο.Τ.Α.) (βλ. σελ. 156(17)τΒ).
- **ΦΕΚ 149/Β/20.2.1998:** ΚΥΑ υπ' αριθ. Τ/751/Β/10.2.1998 «Απαιτούμενα δικαιολογητικά, διαδικασίες και ρύθμιση λοιπών λεπτομερειών για την εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 29 του Ν. 2545/97 «Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές και άλλες διατάξεις» (Π.Ο.Τ.Α.) (βλ. σελ. 156(18α)τΒ).
- **ΦΕΚ 822/Β/6.8.98:** ΚΥΑ με αριθ. Τ/3522/9.7.98 «Γενικές κατευθύνσεις τουριστικής πολιτικής για τη δημιουργία ΠΟΤΑ κατά τις διατάξεις της παρ. 3, του άρθρου 29 του Ν. 2545/97 «Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές και άλλες διατάξεις» (βλ. σελ. 156(18ια)τΒ).

- **ΦΕΚ 922/Β/14.12.1994:** ΚΥΑ 43965/94 «Καθορισμός του είδους και της έκτασης των επενδυτικών έργων που περιλαμβάνονται στις επενδύσεις εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής των εγκαταστάσεων και εξοπλισμού των ξενοδοχειακών μονάδων, για την υπαγωγή της στις διατάξεις του Ν. 1892/90 (βλ. σελ. 164(87)τΒ).
- **ΦΕΚ 870/Β/19.8.1998:** ΚΥΑ 58692/98 «Είδος και έκταση των έργων, που πρέπει να περιλαμβάνονται στα επενδυτικά προγράμματα ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για τον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων και εξοπλισμού των τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings) τάξης Γ' και ανώτερης για να θεωρείται ο εκσυγχρονισμός αυτός ως ολοκληρωμένης μορφής και να είναι δυνατή η εφαρμογή των ενισχύσεων του Ν. 2601/98» (βλ. σελ. 156(18:θ)τΒ).

4.β₄ Απαιτούμενα Δικαιολογητικά για τις Π.Ο.Τ.Α.

Παράθεση στο Παράρτημα ΦΕΚ υπ' αριθ. 149 και 822

Προκειμένου να πραγματοποιηθεί ο χαρακτηρισμός και η οριοθέτηση έκτασης ως Περιοχής Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης (Π.Ο.Τ.Α.) απαιτείται η εκ μέρους των ενδιαφερομένων επενδυτών (δηλαδή φυσικών και νομικών προσώπων του ιδιωτικού ή του δημοσίου τομέα) υποβολή σχετικής αίτησης, που να συνοδεύεται από τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

α) Παρουσίαση του φορέα ίδρυσης και εκμετάλλευσης της Π.Ο.Τ.Α. (σύνθεση, φυσιογνωμία κλπ.).

β) Έκθεση συνοπτικής παρουσίασης της φυσιογνωμίας της περιοχής. Η έκθεση περιλαμβάνει ενδεικτικά τη θέση της περιοχής ως προς το ευρύτερο της φυσικό και αναπτυξιακό χώρο, γεωμορφολογικά δεδομένα, κλιματικά δεδομένα, στοιχεία για την συγκοινωνιακή υποδομή και τις λοιπές εξυπηρετήσεις, δημογραφικά και οικονομικά δεδομένα της περιοχής, αναπτυξιακά δεδομένα, κλπ.

- γ) Έκθεση αναλυτικής παρουσίασης της υφιστάμενης κατάστασης στον τομέα του τουρισμού, που περιλαμβάνει ενδεικτικά μεγέθη τουριστικής ζήτησης και προσφοράς με αναφορά σε ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία και εκτιμήσεις.
- δ) Περιγραφή της προτεινόμενης για τη δημιουργία ΠΟΤΑ έκτασης και της άμεσης ευρύτερης περιοχής.
- ε) Έκθεση παρουσίασης του προγράμματος τουριστικής αξιοποίησης με πρόταση για τις εντός ΠΟΤΑ επιμέρους χρήσεις γης στο πλαίσιο της εφαρμογής του νόμου.
- στ) Έκθεση κατ' αρχήν αξιολόγησης των χωροταξικών και περιβαλλοντικών εκπτώσεων από την ίδρυση και λειτουργία της ΠΟΤΑ.

ΜΕΡΟΣ Β'

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1°

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

ΓΕΝΙΚΑ - ΕΡΕΥΝΑ ΤΗΣ ICAP, ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1999 – ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΑΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ

Μία ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα μελέτη για τα ελληνικά ξενοδοχεία έρχεται να αποδείξει άλλη μια φορά τη δύναμη και τη δυναμική ενός κλάδου πολλά υποσχόμενου για την ελληνική οικονομία. Η μελέτη με τίτλο «Ξενοδοχειακές Επιχειρήσεις – Νοέμβριος 1999», που εκπονήθηκε από τη διεύθυνση μελετών της ICAP Α.Ε., αναφέρεται στα τεκταινόμενα στον τουριστικό κλάδο στην Ελλάδα και διεθνώς – κυρίως σε ό,τι αφορά τα ξενοδοχεία υψηλών κατηγοριών (LUX, Α' και Β' κατηγορίας) στα οποία εστιάζει, παρουσιάζοντας τις μεγαλύτερες ξενοδοχειακές επιχειρήσεις της επικράτειας και όχι μόνο.

Αναλύονται το ξενοδοχειακό δυναμικό της χώρας και η διαχρονική εξέλιξή του, δίνονται στοιχεία της τελευταίας πενταετίας για τις εγκρίσεις αρχιτεκτονικών σχεδίων και επενδύσεις, αναλύεται η τουριστική κίνηση στην Ελλάδα την περίοδο 1992 – 1998, δίνονται στοιχεία για την ξενοδοχεία σε ανταγωνίστριες χώρες αλλά και σε διεθνές επίπεδο, αλλά επίσης σημαντικό είναι πως εκτιμάται το συνολικό μέγεθος αγοράς των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων την περίοδο 1993 – 1998. Παράλληλα γίνεται ανάλυση του μεγέθους αγοράς ανά κατηγορία Lux, Α' και Β' τάξης.

Λόγω του μεγάλου μεγέθους – σε αριθμό σελίδων και πινάκων ενδιαφέροντος – της έρευνας, θα αναφερθούμε σε ειδικά στοιχεία που αφορούν το μέγεθος της αγοράς, τις πωλήσεις, την κατάταξη των επιχειρήσεων με βάση την πορεία τους μέσα στο 1998 και μερικά άλλα δεδομένα που συμπληρώνουν

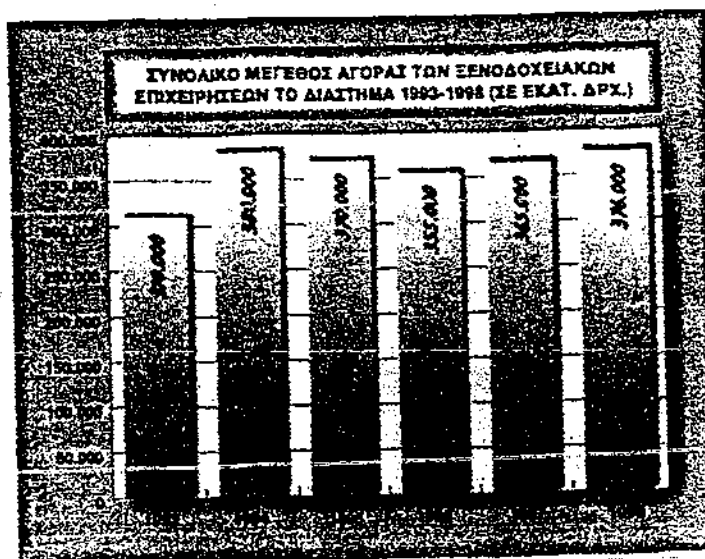
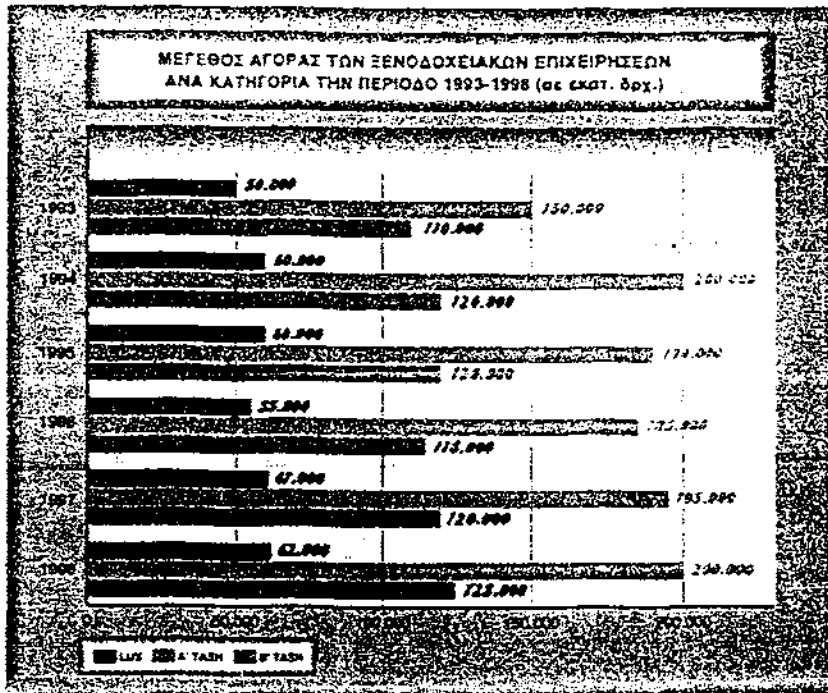
την εικόνα. Θα επανέλθουμε ωστόσο παρουσιάζοντας και άλλα στοιχεία της έρευνας σε επόμενο τεύχος.

Σύμφωνα με τα βασικά συμπεράσματα της μελέτης, ο κλάδος του τουρισμού μαζί με αυτόν της εμπορικής ναυτιλίας αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους συναλλαγματοφόρους κλάδους της ελληνικής οικονομίας, κυρίως όσον αφορά τις προοπτικές του καθώς και το ρόλο που καλείται να παίξει στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας στο προσεχές μέλλον. Σύμφωνα με τελευταίες μελέτες εκτιμάται πως ο κλάδος του τουρισμού αντιπροσωπεύει το περίπου 20% του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος, ενώ το αποκτώμενο ετησίως τουριστικό συνάλλαγμα είναι της τάξης των 9 δισ. δρχ. από το οποίο το περίπου 38% προέρχεται από τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις.

Τα κυριότερα σημεία της μελέτης αναφέρονται παρακάτω:

- Το χρονικό διάστημα των τελευταίων εννέα ετών (1990 – 1998) λειτούργησαν στη χώρα 1.362 νέα ξενοδοχειακά συγκροτήματα, σημειώνοντας συνολική αύξηση κατά 21,2% τη συγκεκριμένη περίοδο. Σύμφωνα με στοιχεία του 1998, το 49,7% του συνολικού δυναμικού της χώρας αντιπροσωπεύει τα ξενοδοχεία Γ' κατηγορίας.
- Η μεγαλύτερη συγκέντρωση ξενοδοχειακών κλινών το 1998 παρουσιάζεται στις περιφέρειες της Κρήτης, των Δωδεκανήσων και της Στερεάς Ελλάδας, οι οποίες από κοινού διατηρούν μερίδιο 53,7% επί του συνόλου των κλινών που λειτουργούν σε ολόκληρη τη χώρα.
- Χρυσή χρονιά για τον ελληνικό τουρισμό χαρακτηρίστηκε το έτος 1994, κατά το οποίο οι συνολικές αφίξεις αλλοδαπών τουριστών έφθασαν στο μέγιστο σημείο τους, σημειώνοντας αύξηση κατά 14% σε σχέση με το 1993. Η διετία που ακολούθησε δεν ήταν και τόσο ενθαρρυντική καθ' ότι μείωση παρουσίασε ο αριθμός των αφίξεων αλλοδαπών τουριστών τόσο το 1995 (μείωση κατά 5,2%) όσο και το 1996 (μείωση κατά 8,7%). Όσον αφορά τη διετία 1997 – 1998 η τουριστική κίνηση προς τη χώρα μας ανακάμπτει σημαντικά, παρουσιάζοντας ποσοστιαία αύξηση της τάξης του 8,2% το 1997, σε σχέση με το 1997.

- Η Γερμανία και η Βρετανία αποτελούν τις δύο κυριότερες αγορές των τουριστικών υπηρεσιών της Ελλάδας τα τελευταία χρόνια. Συγκεκριμένα, το 1998 το 36,8% του συνόλου των αφίξεων των αλλοδαπών τουριστών στη χώρα μας προήλθε από τις δύο προαναφερόμενες χώρες.
- Τους βασικότερους πελάτες των ελληνικών ξενοδοχείων αποτελούν οι αλλοδαποί τουρίστες οι οποίοι για το 1998 διατηρούν μερίδιο 75,3% επί του συνόλου των διανυκτερεύσεων.
- Έντονη είναι η εποχικότητα του ελληνικού τουρισμού, καθ' ότι ο μήνας Αύγουστος συγκεντρώνει τις περισσότερες διανυκτερεύσεις με ποσοστό 20,6% επί του συνόλου των διανυκτερεύσεων για το 1998.
- Η γεωγραφική συγκέντρωση των διανυκτερεύσεων είναι χαρακτηριστική, καθ' ότι ο μεγαλύτερος αριθμός διανυκτερεύσεων αλλοδαπών τουριστών πραγματοποιήθηκε το έτος 1998 στις περιφέρειες του Νότιου Αιγαίου και της Κρήτης, οι οποίες κάλυψαν από κοινού το 59,1% του συνόλου των διανυκτερεύσεων.
- Η αύξηση του τουριστικού ρεύματος προς τη χώρα μας τη διετία 1997 – 1998 οδήγησε και στην αύξηση της μέσης ετήσιας πληρότητας των ξενοδοχειακών καταλυμάτων, η οποία ανήλθε στο 58,4% το 1997 και στο 61% το 1998.
- Η μέση ετήσια πληρότητα των μεγαλύτερων ξενοδοχειακών μονάδων της χώρας εκτιμάται για το έτος 1998 στο περίπου 78%, ενώ τα έσοδα των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων μόνο από τα ενοίκια των υπνοδωματίων εκτιμάται ότι δεν υπερβαίνουν το 50% του συνολικού κύκλου εργασιών τους για το ίδιο έτος. Όσον αφορά τις συνολικές πωλήσεις των μεγαλύτερων επιχειρήσεων του κλάδου, εμφανίζουν ποσοστιαία αύξηση κατά 11,13% το 1998/97 έναντι 14,2% την περίοδο 1997/1996.
- Το μέγεθος της αγοράς των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων (Lux, Α' και Β' κατηγορίας) εκτιμάται για το 1998 στο ύψος των 376 δισ. δρχ. έναντι 365 δισ. δρχ. το 1997, παρουσιάζοντας αύξηση της τάξης του 3% την ίδια περίοδο.

- Η διαφημιστική δαπάνη των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων παρουσίασε σημαντική αύξηση την περίοδο 1998/97 (ποσοστιαία μείωση της τάξης του 33,75% για το 1998).
- Έντονες είναι οι ανακατατάξεις (εξαγορές κλπ.) στο χώρο κυρίως των μεγάλων ξενοδοχειακών αλυσίδων της χώρας, ενώ οι σημαντικές επιχειρηματικές ενέργειες πολλών τραπεζικών ομίλων επικεντρώνονται στην αθηναϊκή αγορά, όσον αφορά τις δραστηριότητές τους στον τομέα του τουρισμού. Αρκετοί επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται στον τουριστικό τομέα σχεδιάζουν την είσοδό τους στη χρηματιστηριακή αγορά, μέσω της οποίας θα αντλήσουν κεφάλαια, ενώ και στο χώρο αυτό οι τράπεζες αναμένεται να διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο. Αρκετές είναι οι αλλαγές στην έως τώρα δομή λειτουργίας του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού, ο οποίος προτίθεται να παραχωρήσει στην ιδιωτική αγορά αρκετά σημαντικά περιουσιακά του στοιχεία.
- Όσον αφορά το 3^ο ΚΠΣ, ο τουρισμός απορροφά 570 δισ. δρχ. επί συνόλου 15.700 δισ. δρχ., με υψηλότερη για πρώτη φορά τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στο ύψος των 300 δισ. δρχ.
- Η καθιέρωση του ενιαίου ευρωπαϊκού νομίσματος (ευρώ) καθώς και η εισαγωγή των νέων τεχνολογιών στο χώρο τόσο του ευρωπαϊκού όσο και του ελληνικού τουρισμού αναμένεται να εισαγάγουν πολλά καινοτομίες αλλά και διευκολύνσεις στο μηχανισμό λειτουργίας του τουριστικού κυκλώματος.
- Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι τουριστικές επιχειρήσεις στην Ελλάδα είναι διαρθρωτικής φύσεως και σχετίζονται με την έντονη γεωγραφική συγκέντρωση της τουριστικής δραστηριότητας, την αυστηρή εποχική ζήτηση, την επικράτηση του μαζικού τουρισμού χαμηλής συναλλαγματικής απόδοσης και την ελλιπή υποδομή των υπηρεσιών του δημόσιου τομέα. Ο συνδυασμός όλων των παραπάνω συντελεί στην περιορισμένη ανταγωνιστικότητα του τουριστικού προϊόντος.
- Όσον αφορά τη μελλοντική πορεία του τουρισμού στη χώρα μας, αισιόδοξες διαγράφονται οι προοπτικές για τη διετία 1999 – 2000.

Συγκεκριμένα, για το 1999 εκτιμάται αύξηση του τουριστικού ρεύματος στη χώρα μας της τάξης του 5% έως 7%, ενώ για το έτος 2000 αναμένεται νέα αύξηση της τάξης του 6% έως 8% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Τέλος, σχετικά με το συνολικό μέγεθος της αγοράς των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων για το 2000 εκτιμάται να ανέλθει στο επίπεδο των 400 δισ. δρχ. (αύξηση κατά 3,4 σε σχέση με το 1999).

**ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΝΟΙΚΙΑ ΥΠΝΟΔΩΜΑΤΙΩΝ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ
ΕΚ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

ΕΤΑΙΡΙΑ	1999	2000	ΕΤΑΙΡΙΑ	1999	2000
ΑΘΗΝΑΙΟΝ ΞΕΝΟΔ. & ΤΟΥΡ. ΕΠΙΧ. ΑΕ	2.712.341	2.069.594	ΟΛΥΜΠΙΑΚΕΣ ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΑΕ	1.200.000	1.200.000
ΑΣΤΗΡ ΑΕΕ	200.000	200.000	ΠΟΣΙΔΩΝ ΑΕ	1.000.000	1.000.000
ΔΑΣΚΟΤΕΙΣ ΑΕ	120.000	120.000	ΠΡΑΝ ΚΑΜΠΑ ΑΕ	1.000.000	1.000.000
ΛΑΜΙΑ ΑΕ	115.700	122.772	ΑΚΤΗ ΜΕΣΟΤΙΣ ΑΕ	1.000.000	1.000.000
ΗΛΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΕ	100.000	100.000	ΜΙΣΤΡΑΚΙΔΟΥ ΑΕ	1.000.000	1.000.000
ΞΕΝΟΔΟΧΙΑ ΚΑΝΑΡΙΝΩΝ ΝΗΣΩΝ ΑΕ	915.272	810.000	ΣΑΝΟΜ ΑΕΕ	1.000.000	1.000.000
ΑΣΤΥ ΑΕΕ	100.000	100.000	ΒΑΡΕΛΕΒΟΝΙΤΣΑ ΑΕ	1.000.000	1.000.000
ΟΛΥΜΠΟΣ ΖΕΥΣ ΑΕ	100.000	100.000	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΕΣΟΔ. ΕΠΙΧ. ΑΕ	1.000.000	1.000.000
ΓΕΤΟΕΚ ΑΕ	100.000	222.700	ΑΕΙΜΕΝΑ ΑΕΕ	1.000.000	1.000.000
ΤΕΑΣ ΑΕ	100.000	150.390	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ ΑΕ	1.000.000	1.000.000
ΚΑΡΗ ΤΟΥΡ. ΕΠΙΧ. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΑΕ	1.448.000	1.000.000	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΑΕ	1.000.000	1.000.000
ΠΡΑΝΙΑ ΑΕΕ	100.000	100.000	ΛΑΡΚΑ ΑΕ	1.000.000	1.000.000
ΒΑΡΝΑ ΑΕ	100.000	100.000	ΟΛΥΜΠΟΣ ΑΕ	1.000.000	1.000.000
ΜΟΝΤΑΝ ΑΕΕ	100.000	100.000	ΣΥΝΑΓΩΜΗ ΑΕ	1.000.000	1.000.000
ΚΑΜΠΕΛΑΚΙ ΑΕ	100.000	100.000	ΜΟΝΤΑΝ ΑΕ	1.000.000	1.000.000
ΟΛΥΜΠΟΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΑΕ	100.000	100.000	ΚΑΤΑΡΑΧΗ ΚΑΡΑΜΟΥΝΙΤΣΑΣ ΑΕ	1.000.000	1.000.000
ΠΑΙΔΟΤΑΞΙΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΚΑΡΑΜΟΥΝΙΤΣΑΣ ΑΕ	100.000	100.000	ΣΥΝΑΓΩΜΗ ΑΕ	1.000.000	1.000.000
ΚΑΡΑΜΟΥΝΙΤΣΑ ΑΕ	100.000	100.000	ΜΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ ΑΕ	1.000.000	1.000.000
ΠΑΥΤΟΣ ΑΕ	100.000	100.000	ΑΙΟΝΟΜΟΝΟΤΗΤΑ ΑΕ	1.000.000	1.000.000
ΚΟΡΝΕΛΙΟΥ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΕΠΙΧ.	100.000	100.000	ΑΕΙΜΕΝΑ ΑΕΕ	1.000.000	1.000.000
ΚΥΡΕΟΠΟΥΛΟΣ ΑΕ	100.000	100.000	ΑΕΙΜΕΝΑ ΑΕΕ	1.000.000	1.000.000
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΕΠΙΧ. ΑΙΓΑΙΟΥ ΑΕ	100.000	100.000	ΑΙΟΝΟΜΟΝΟΤΗΤΑ ΑΕ	1.000.000	1.000.000
ΝΕΛ ΓΡΕΚΟ ΑΕ	100.000	100.000	ΠΕΛΑΓΟΣ ΑΕ	1.000.000	1.000.000
ΑΝΙΣ	100.000	100.000	ΜΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ ΑΕ	1.000.000	1.000.000
ΜΑΝΤΖΑΡΑ ΑΕ	100.000	100.000	ΕΝΩΣΗ ΑΕ	1.000.000	1.000.000
ΜΑΝΟΣ ΑΕ	100.000	100.000	ΚΟΙΤΑΡΑΧΗ ΣΑΒΕΤΕ	1.000.000	1.000.000
EL GRECO ΤΟΥΡ. ΕΠΙΧ. ΚΡΗΤΗΣ ΑΕ	100.000	100.000	ΑΕΙΜΕΝΑ ΑΕΕ	1.000.000	1.000.000
Ο ΚΟΛΟΙΣΟΣ ΑΕ	100.000	100.000	ΚΑΡΑΒΑΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΑΕ	1.000.000	1.000.000
ΣΤΑΝΛΕΥ ΑΕ	100.000	100.000	ΚΑΡΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΑΕ	1.000.000	1.000.000
ΔΙΑΚΟΜΕΣ ΑΕ	223.700	223.700	ΥΠΕ ΑΕ	1.000.000	1.000.000
ΑΚΤΗ ΒΡΑΥΡΩΝΟΣ ΑΕ	100.000	100.000	ΦΙΛΑΞ ΑΕ	1.000.000	1.000.000
ΝΟΥΤΕΛ ΑΘΗΝΩΝ ΑΕ	915.272	810.000	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΑ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ	1.000.000	1.000.000
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΡΟΔΟΥ ΑΕ	100.000	100.000	ΠΡΩΤΟΜΑΡΤΙΝΙ ΑΕ	1.000.000	1.000.000
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΑΕ	100.000	100.000	ΑΓΑΠΗ ΜΟΤΕΛ ΑΕ	1.000.000	1.000.000
Ρ.Ε.Σ.Τ.Ε. ΑΕ	100.000	100.000	ΑΚΤΗ ΚΑΡΑΜΟΥΝΙΤΣΑΣ ΑΕ	1.000.000	1.000.000
ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΕ	100.000	100.000	ΜΙΡΑΣΟΣ ΑΕ	1.000.000	1.000.000
ΑΤΤΙΚΟΣ ΟΥΡΑΝΟΣ ΑΕ	100.000	100.000			
ΗΛΕΚΤΡΑ ΑΕΕ	726.511	640.348	Πηγή: ΙΚΑΡ		

(σε χιλ. Ευρ.)

ΕΣΟΔΑ ΟΡΙΣΜΕΝΟΝ ΕΚ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΑΝΑ ΚΑΙΝΗ (1998)

Εταιρία	Αριθμός Καμένων	Εσοδα (1998) € Δ'000	Εταιρία	Αριθμός Καμένων	Εσοδα (1998) € Δ'000
ΒΑΡΔΗ ΞΕΝΟΔ. ΕΠΙΧ. ΑΕ	72	162.180	EL GRECO ΤΟΥΡ. ΕΠΙΧ. ΚΡΗΤΗΣ ΑΕ	650	
ΑΣΤΥ ΑΣΤΕ	178	149.815	ΛΥΤΟΣ ΑΕ	701	
ΑΘΗΝΑΙΟΝ ΞΕΝΟΔ. & ΤΟΥΡ. ΕΠΙΧ. ΑΕ	1.160	147.731	ΑΓΑΠΗ ΜΗΠΗΣ ΑΕ	616	
ΜΟΥΣΑΜΙΑ ΑΦΟΙ ΑΣΕ	134	130.100	ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗ ΑΦΟΙ ΑΤΕ	938	
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΑΕ	200	110.690	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΡΟΔΟΥ ΑΕ	760	
ΟΛΥΜΠΙΟΣ ΖΕΥΣ ΑΕ	180	107.091	ΚΥΠΡΙΩΤΗΣ Γ. ΥΙΟΙ ΑΕ	1.116	
ΛΑΜΨΑ ΑΕ	77	104.225	CANDIA ΑΣΤΕ	638	
ΒΑΡΝΙΜΑ ΑΕ	131	92.497	ΛΑΜΠΡΙΝΟΣ Φ.Γ. ΑΕ	598	
ΗΛΕΚΤΡΑ ΠΑΛΑΣ ΞΕΝΟΔ. ΕΠΙΧ. Β. ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ	220	80.855	ΔΙΑΚΟΜΒΑΛΗΣ ΑΕ	514	
ΗΛΕΚΤΡΑ ΑΣΤΕ	16	78.250	ΜΑΝΤΩΝΑΝΑΚΗΣ ΑΕ	519	
ΗΛΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΕ	120	74.311	ΔΑΙΔΑΛΟΣ ΑΕ	606	914
ΚΑΡΑΒΕΛ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΑΕ	6	71.650	ΛΟΥΗΣ ΤΟΥΡ. ΞΕΝΟΔ. ΕΠΙΧ. ΚΡΗΤΗΣ ΑΕ	767	875.1
ΜΑΝΤΖΑΒΕΛΑΚΗΣ Α. ΑΕ	13	65.115	ΚΑΨΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΑΕ	2.588	861.6
ΑΣΤΗΡ ΑΣΕ	130	63.600	ΛΑΓΚΑΣ ΑΕ	560	818.1
ΝΟΥΟΤΕΛ ΑΘΗΝΩΝ ΑΕ	11	60.167	ΞΕΝΑΚΗΣ Α. ΑΕ	360	813.1
ΠΤΑΝΙΑ ΑΣΤΕ	1	58.000	ΟΛΥΜΠΙΚ ΟΥΕΛΣ ΑΕ	598	810.1
ΚΑΨΗ ΤΟΥΡ. ΕΠΙΧ. ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ ΑΕ	1	51.013	ΟΛΥΜΠΙΑΚΕΣ ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΑΕ	879	691.9
ΑΝΙΣΣΑ ΑΕ	1	47.075	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ ΑΕ	885	677.8
ΔΑΣΚΟΤΕΛΣ ΑΕ	1	46.000	Ρ.Ε.Σ.Τ.Ε. ΑΕ	1.133	667.4
ΦΑΙΣ ΑΣΤΑ	1	45.000	Δ.Ε.Τ.Ε.Α. ΤΟΥΡ. ΕΠΙΧ. ΑΚΤΗΣ ΑΜΜΟΥΔΑΡΑΣ ΑΕ	590	655.7
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΑ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ	1	44.000	ΔΙΑΚΟΠΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΒΟΙΑ ΑΕ	654	650.9
ΖΑΜΠΕΤΑΚΗΣ Μ. ΑΕ	1	43.000	ΚΥΑΝΗ ΑΚΤΗ ΑΣΕΚΑ	590	640.9
ΟΛΥΜΠΙΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΑΕ	1	42.000	ΧΩΡΙΟ ΙΚΑΡΟΣ ΞΕΝΟΔ. ΕΠΙΧ. ΑΕ	590	630.0
ΓΕΚΕ ΑΕ	1	41.000	ΑΠΟΛΛΩΝ ΤΟΥΡ. ΕΠΙΧ. ΑΕ	590	620.0
MIRASOL ΑΕ	1	40.000	ΑΚΤΗ ΚΑΡΔΑΜΑΙΝΑ - ΚΩΣ ΑΣΕ	590	610.0
ΑΣΗΜΕΡΙΑ ΑΚΤΗ ΑΕ	1	39.000	ΤΟΞΟΤΗΣ ΑΕ	101	600.0
ΧΑΠΙΜΑΓΚ ΕΛΛΑΣ ΑΕ	1	38.000	ΑΙΓΑΙΩΝ ΑΣΤΕ	180	590.0
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΧΑΝΔΡΗ (ΕΛΛΑΣ) ΑΕ	1	37.000	ΣΟΥΛΟΥΝΙΑΣ Ν. ΑΕ	185	580.0
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΑΕ	1	36.000	ΚΩΣΤΑΡΙΑΔΗΣ Κ. ΑΒΕΤΕ	185	570.0
ΣΤΑΝΛΕΥ ΑΕ	1	35.000	Ο ΚΟΛΟΣΣΟΣ ΑΕ	187	560.0
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΟΥΡ. & ΞΕΝΟΔ. ΕΠΙΧ. ΑΕ	1	34.000	ΓΕΡΑΚΙΝΑ ΑΕ	1154	550.0
ΑΚΤΗ ΒΡΑΥΡΥΝΟΣ ΑΕ	1	33.000	ΑΚΤΗ ΜΕΣΟΠΤΗΣ ΑΕ	2.188	530.7

**ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ Ν. 1892/90 ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΤΗΝ
ΠΕΡΙΟΔΟ 1991-1998**

Γεωγραφική περιφέρεια	Αριθμός επενδύσεων	Υψος επένδυσης (σε χιλ. δρχ.)	Ιδια κεφάλαια (σε χιλ. δρχ.)	Επιχορήγηση (σε χιλ. δρχ.)
Δωδεκάνησα	155	52.143.144	25.910.179	15.577.387
Κρήτη	133	38.309.799	17.604.715	9.464.952
Αττική	55	22.309.086	13.680.587	5.541.810
Αν. Μακεδονία - Θράκη	82	21.416.741	6.962.585	7.863.864
Κεντρική Μακεδονία	72	17.521.843	9.315.202	4.442.541
Ιονία Νήσοι	57	15.298.023	8.166.299	3.854.310
Στερεά Ελλάδα	41	14.762.131	7.735.438	4.006.692
Βόρειο Αιγαίο	74	14.490.031	7.314.260	5.003.689
Πελοπόννησος	39	12.887.771	7.315.038	3.709.840
Δυτική Ελλάδα	44	9.597.380	4.860.665	2.467.915
Θεσσαλία	61	8.933.984	5.883.705	2.117.496
Ηπειρος	45	8.369.210	4.764.236	2.070.667
Βόρειο Αιγαίο	45	7.864.368	4.419.760	2.235.690
Δυτική Μακεδονία	24	6.838.850	3.163.619	1.807.416
Σύνολο	931	250.994.994	127.457.421	70.536.106

Πηγή: ΜΕΠΕΟ, Γενική Διεύθυνση Στατιστικών Υπηρεσιών

**ΠΑΙΡΟΤΗΤΑ (%) ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ
ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1993-1998**

Περιφέρειες	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Βόρειο Αιγαίο	72,4	80,7	70,9	67,6	75,1	78,2
Αττική	46,1	46,8	47,0	47,7	48,0	53,3
Κρήτη	77,1	82,5	70,2	64,6	72,2	76,7
Κεντρική Μακεδονία	50,9	59,3	54,3	51,7	58,9	53,9
Ιονία Νήσοι	64,9	68,7	69,1	60,1	66,2	75,7
Πελοπόννησος	37,0	38,3	36,6	37,8	37,2	39,9
Στερεά Ελλάδα	33,1	35,2	34,7	34,6	34,6	36,7
Θεσσαλία	41,1	43,1	39,8	39,6	39,5	41,1
Δυτική Ελλάδα	39,6	43,1	40,1	38,5	40,3	43,6
Αν. Μακεδονία - Θράκη	47,1	40,4	41,0	43,6	46,5	43,7
Βόρειο Αιγαίο	56,1	58,2	56,0	52,5	54,2	54,7
Ηπειρος	45,0	46,2	44,5	43,2	43,2	43,9
Δυτική Μακεδονία	40,3	38,8	33,6	39,0	41,9	40,8
Σύνολο	56,8	60,6	56,3	54,5	58,4	61,6

Πηγή: ΔΑΦΕΟ

**ΟΙ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΤΟΥ Ν. 1892/90 ΣΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΩΝ
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1991-1998**

Εταιρία

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΞΕΝ. ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.
 ΕΡΕΤΡΙΑ ΒΙΛΑΤΖ Α.Ε.
 ΜΕΤΑΚΟΝΣULTING ΕΠΕ
 ΛΑΡΑ ΤΟΥΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
 ΡΟΔΟΣ ΠΑΛΛΑΣ Α.Ε.
 Γ. ΚΥΠΡΙΩΤΗΣ & ΥΙΟΙ Α.Ε.
 ΑΣΤΕΡ Α.Ε.
 Γ. ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΚΗΣ ΑΣΤΕΡ
 Ι. ΠΑΤΕΡΑΚΗΣ Α.Ε.
 ΧΑΝΔΡΗ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.
 ΚΑΡΑΒΕΛ Α.Ε.
 ΚΑΨΗ Α.Ε.
 ΚΑΨΗ Α.Ε.
 ΤΟΥΡ. ΞΕΝΟΔ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.
 ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΟΥΡ. ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ Α.Ε.
 ΒΑΡΝΙΜΑ Α.Ε.
 ΑΘΗΝΑΙΟΝ Α.Ε.
 ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠ. Α.Ε.
 ΤΟΥΡ. ΞΕΝΟΔ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΕΝΤΕΤΟΥΡ
 ΓΕΝΙΚΑ ΤΟΥΡ. & ΞΕΝΟΔ. ΕΠΙΧ. ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε.
 ΟΛΥΜΠΙΟΣ ΖΕΥΣ Α.Ε.
 ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΡΑΓΙΩΣ ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΥ
 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΑ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.
 STANLEY ΞΕΝΟΔ. ΤΟΥΡ. ΕΠΙΧ. Α.Ε.
 ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΧΑΝΔΡΗ Α.Ε.
 ΑΚΤΗ ΜΕΣΟΠΤΗΣ Α.Ε.
 PALADIES LENA MARY Α.Ε.
 ΤΟΥΡ. ΕΠΙΧ. ΡΟΔΟΥ ΜΠΑΓΚΑΛΟΥΣ Α.Ε.
 ΒΕΛΟΥΧΙ Α.Ε.
 ΓΚΡΚΑΜΕΡ Α.Ε.
 ΑΚΤΗ ΚΑΡΔΑΜΑΙΝΑ - ΚΩΣ Α.Ε.Ε.
 ΘΡΑΚΗ ΠΑΛΛΑΣ Α.Ε.
 ΚΑΖΙΝΟ & ΞΕΝΙΑ ΘΡΑΚΗΣ Α.Ε.
 ΖΗΤΑ PALACE Α.Ε.
 ΠΑΜΑΡ Α.Ε.
 ΑΦΟΙ ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Α.Ε.
 ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΕΣΤΕ VILLAGE INN
 ΦΑΕΘΩΝ Α.Ε.
 Θ. ΝΙΤΣΙΑΚΟΣ Α.Ε.
 ΝΕΑ ΘΗΡΑΪΚΗ ΑΣΤΕ

ΠΗΡ: ΜΕΣΟ ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Από τα 195 αρχιτεκτονικά σχέδια κατασκευής ξενοδοχειακών μονάδων που εγκρίθηκαν το 1998 από τον ΕΟΤ, επισημαίνεται στην έρευνα, αντιστοιχούν συνολικά 19.651 κλίνες και 10.114 δωμάτια 4 ξενοδοχεία πολυτελείας, 33 ξενοδοχεία Α΄ τάξης, 55 ξενοδοχεία Β΄ τάξης, 79 ξενοδοχεία Γ΄ τάξης και 24 ξενοδοχεία Δ΄ και Ε΄ τάξης.

Οι περισσότερες εγκρίσεις αρχιτεκτονικών σχεδίων κατασκευής ξενοδοχειακών μονάδων το έτος 1998 αφορούν μονάδες Γ΄ τάξης συνολικής δυναμικότητας 2.280 δωματίων και 4.494 κλινών, που αντιπροσωπεύουν το 22,5% του συνολικού αριθμού των δωματίων και το 23% του συνολικού αριθμού των κλινών που εγκρίθηκαν το έτος 1998. Σημειώνουμε πως το 1997 εγκρίθηκαν 161 σχέδια, ενώ το 1996 εγκρίθηκαν 94 σχέδια.

Όσον αφορά τις επενδύσεις που υπήχθησαν τόσο στον αναπτυξιακό νόμο 1892/90 όσο και στο πλαίσιο του τροποποιημένου πλέον αναπτυξιακού (δηλαδή του 2601/1998) στην έρευνα προκύπτει ότι τη χρονική περίοδο 1991 – 1998 εγκρίθηκαν από το νόμο 1892/90 931 επενδυτικά σχέδια. Το συνολικό ύψος των 931 επενδύσεων ανέρχεται σε 250.994.994 χιλ. δρχ. ενώ οι επιχορηγήσεις ανέρχονται σε 7.536.106 χιλ. δρχ., καλύπτοντας δηλαδή το 28% κατά μέσο όρο των συνολικών επενδύσεων. Το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων των επιχειρήσεων των οποίων εγκρίθηκαν οι επενδύσεις ανέρχεται σε 127.352.121 χιλ. δρχ. ενώ από την υλοποίηση αυτών των επενδύσεων δημιουργούνται 8.397 νέες θέσεις εργασίας και 30.265 νέες κλίνες.

Η κατανομή των επενδύσεων του Ν. 1892/90 των εταιριών του κλάδου κατά γεωγραφική περιφέρεια, σύμφωνα με τα στοιχεία όπως αυτά προέρχονται από τη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του ΥΠ.ΕΘ.Ο. φανερώνει πως οι περισσότερες επενδύσεις αφορούν τη γεωγραφική περιφέρεια των Δωδεκανήσων, όπου κατά το χρονικό διάστημα 1991 – 1998 εγκρίθηκαν 155 επενδυτικά σχέδια συνολικής αξίας 52.143.144 χιλ. δρχ. μερίδιο 20,8% στο σύνολο των επενδύσεων).

Ακολουθεί η περιφέρεια της Κρήτης (όσον αφορά τον αριθμό των επενδύσεων) στην οποία εγκρίθηκαν 133 επενδυτικά σχέδια συνολικής αξίας 38.309.799 χιλ. δρχ. (μερίδιο 15,3% επί του συνόλου).

Στην Αττική εγκρίθηκαν 55 επενδυτικά σχέδια συνολικού ποσού 22.309.086 χιλ. δρχ. (ποσοστό 8,9% επί του συνόλου). Επίσης, παρουσιάζονται οι μεγαλύτερες επενδύσεις του Ν. 1892/90 στον κλάδο των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων για την περίοδο 1991 – 1998. Σύμφωνα με τα στοιχεία, 40 επενδυτικά σχέδια ξεπέρασαν σε αξία το ύψος του 1 δισ. δρχ., το συνολικό ύψος επένδυσης των οποίων ανήλθε σε 55.212.473 χιλ. δρχ., αντιπροσωπεύοντας το 22% του συνόλου των επενδύσεων που εγκρίθηκαν τη συγκεκριμένη περίοδο.

Η κατανομή των διανυκτερεύσεων σύμφωνα με την έρευνα οδηγεί στα εξής συμπεράσματα:

1. Καθίσταται προφανές ότι τους βασικότερους πελάτες των ελληνικών ξενοδοχείων αποτελούν οι αλλοδαποί τουρίστες.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με στοιχεία του 1998, διατηρούν μερίδιο της τάξης του 75,3%, ενώ επί συνόλου 56.549.442 διανυκτερεύσεων, οι 42.565.008 διανυκτερεύσεις πραγματοποιήθηκαν από ξένους τουρίστες. Το υπόλοιπο 24,7% του συνόλου των διανυκτερεύσεων πραγματοποιήθηκε από Έλληνες τουρίστες.

2. Αύξηση της τάξης του 11,47% σημειώθηκε στις διανυκτερεύσεις αλλοδαπών τουριστών το έτος 1994 σε σχέση με το 1993. Αντίθετα, την κρίσιμη χρονιά για τον ελληνικό τουρισμό, το έτος 1995, οι διανυκτερεύσεις των αλλοδαπών τουριστών παρουσίασαν μείωση της τάξης του 4,64% έναντι του 1994. Το έτος 1996 παρουσίασαν ακόμη μεγαλύτερη μείωση, η οποία ήταν της τάξης του 8,4% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Από το 1997 και μετά οι διανυκτερεύσεις των αλλοδαπών τουριστών παρουσιάζουν αύξηση και συγκεκριμένα κατά 12,7% την περίοδο 1997/1996 και κατά 6,4% την περίοδο 1998/1997.

3. Διαχρονική αύξηση με μικρούς όμως ρυθμούς παρατηρείται στον αριθμό των διανυκτερεύσεων των ημεδαπών τουριστών την περίοδο 1992-1998. Συγκεκριμένα, μικρή αύξηση κατά 0,97% παρουσίασαν οι διανυκτερεύσεις των ημεδαπών τουριστών το 1993 σε σχέση με το 1992, αύξηση κατά 1,46% και 2,35% παρουσίασαν τις περιόδους 1994/1993 και 1995/1994 αντίστοιχα, ενώ

μείωση κατά 0,6% σημείωσαν το 1996 έναντι του 1995. Σημαντικότερη ήταν η αύξηση στις διανυκτερεύσεις των ημεδαπών τουριστών την περίοδο 1997/1996 (αύξηση κατά 7,4%) και λίγο μικρότερη την περίοδο 1998/1997 (αύξηση κατά 4,6%).

Όσον αφορά, τέλος, τη μέση πληρότητα του συνόλου των ξενοδοχειακών μονάδων, η μείωση στον αριθμό του συνόλου των διανυκτερεύσεων το 1995 και το 1996 οδήγησε σε μείωση της μέσης πληρότητας από 60,63% το 1994 σε 56,62% το 1995 και σε 54,37% το 1996. Κατά αντιστοιχία η μέση πληρότητα του συνόλου των ξενοδοχειακών μονάδων ανήλθε σε 58,37% το 1997 και σε 61,55% το 1998.

Αναλυτικά, οι περιφέρειες στις οποίες ξενοδοχειακά καταλύματα παρουσίασαν πληρότητα μεγαλύτερη του 50% για το έτος 1998 είναι το Νότιο Αιγαίο, η Κρήτη, η Αττική, η Κεντρική Μακεδονία, οι Ιόνιοι Νήσοι και το Βόρειο Αιγαίο.

Στο σύνολο της χώρας το 1998 η πληρότητα όλων των ξενοδοχειακών καταλυμάτων ανήλθε στο 61,6% ενώ το 1997 και το 1996 ανήλθε στο 58,4% και 54,4% αντίστοιχα. Μειωμένη πληρότητα το 1998 σε σχέση με το 1997 εμφάνισαν οι περιφέρειες της Κεντρικής Μακεδονίας, της Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης και της Δυτικής Μακεδονίας.

Για το έτος 1998 τη μεγαλύτερη πληρότητα παρουσίασαν τα ξενοδοχειακά καταλύματα στην περιφέρεια του Νοτίου Αιγαίου, η οποία ανήλθε σε 78,2%, ενώ τη μικρότερη παρουσίασαν τα ξενοδοχειακά καταλύματα στην περιφέρεια της Στερεάς Ελλάδας, η οποία ήταν της τάξης του 36,7%. Όσον αφορά τα στοιχεία πληρότητας κατά το πρώτο πεντάμηνο του 1999, τα οποία προέρχονται από ευρεία δειγματοληπτική έρευνα της ΕΣΥΕ σε 288 ξενοδοχεία της χώρας δυναμικότητας 87.573 κλινών και τα οποία αντιπροσωπεύουν το περίπου 60% του συνόλου των πραγματοποιηθεισών διανυκτερεύσεων, τα ξενοδοχεία Α' τάξης εμφανίζουν τη μεγαλύτερη πληρότητα κατά το πρώτο πεντάμηνο του 1999 (73,4%) και ακολουθούν τα ξενοδοχεία Β' τάξης (65,2%) και Γ' τάξης (52,2%). Όσον αφορά το σύνολο των μονάδων του δείγματος, εμφανίζει πληρότητα 56,9% το 1999, έναντι 57,6% το 1998.

ΒΟΡΕΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

Ευτυχώς ο πόλεμος στη γειτονική Γιουγκοσλαβία έληξε πριν βουλιάξει ο τουρισμός της Β. Ελλάδος. Όχι πως δεν τον τραυμάτισε – όπως τραυμάτισε και άλλους τομείς και δραστηριότητες – αλλά δεν τον κατάστρεψε κιόλας.

Το μεγαλύτερο πλήγμα δέχθηκε ο οδικός τουρισμός και φυσικά ο τουρισμός από τις χώρες Visegrad (Πολωνία, Τσεχία, Σλοβακία, Ουγγαρία), αγορές που χρησιμοποιούν περισσότερο το Ι.Χ. και το τουριστικό λεωφορείο, παρά το αεροπλάνο ως μέσο μεταφοράς. Αποδέκτες οδικού τουρισμού στην βόρεια Ελλάδα είναι κυρίως η Πιερία, οι περιοχές Ασπροβάλτα, Βράσνα, Σταυρός, η Θεσσαλονίκη και ορισμένες περιοχές της Χαλκιδικής. Έτσι, κυρίως η Πιερία, δέχθηκε αντίστοιχα τις μεγαλύτερες συνέπειες αυτής της κάθετης πτώσης του οδικού τουρισμού. Αλλά και άλλες περιοχές της Δυτικής, Ανατολικής, Κεντρικής Μακεδονίας και της Θράκης που στήριζαν πολλά στους περαστικούς και συχνά διανοούμενους εμπόρους και επαγγελματίες δέχθηκαν σοβαρά πλήγματα.

Τα στοιχεία και η ανάλυση των στατιστικών δεδομένων που υπάρχουν και ενίοτε παρουσιάζουν σοβαρές αποκλίσεις, δυσκολεύουν την εξαγωγή συγκεκριμένων συμπερασμάτων, ωστόσο είναι γνωστό πως πραγματικά η Βόρεια Ελλάδα ευρισκόμενη γεωγραφικά πιο κοντά στον χάρτη των πολεμικών επιχειρήσεων απ' ό,τι η υπόλοιπη Ελλάδα, επηρεάστηκε σημαντικά απ' αυτές, σε συγκεκριμένες περιοχές και για συγκεκριμένους λόγους.

Παρατηρώντας τα στοιχεία του πρώτου εξαμήνου του 1999 και συγκρίνοντάς τα με την αντίστοιχη περίοδο του 1998 τα πράγματα δεν είναι τελικά τόσο απογοητευτικά. Η Διεύθυνση Τουρισμού Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας αναφέρει πως με πτήσεις τσάρτερ στο αεροδρόμιο Μακεδονία το πρώτο εξάμηνο του 1999 έφτασαν τους 164.340 τουρίστες έναντι 153.119 του 1998 και έναντι 133.763 του 1997. Δηλαδή παρατηρείται αύξηση της τάξης του 7,33% το 1999 έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 1998.

Όσον αφορά τώρα στον αριθμό των πτήσεων τσάρτερ στο συγκεκριμένο αεροδρόμιο το πρώτο εξάμηνο του 1999 μειώθηκε κατά 1,91% έναντι του 1998, δηλαδή από 1.309 έγιναν 1284. Αυτό απλώς σημαίνει πως πιο μεγάλα

αεροσκάφη μετέφεραν περισσότερους τουρίστες, μειώνοντας οι εταιρίες τον αριθμό πτήσεων προς την περιοχή.

Για την τόνωση του οδικού τουρισμού στις περιοχές που επλήγησαν από την κρίση του Κοσσυφοπεδίου, ως γνωστόν το Υπουργείο Ανάπτυξης και ο ΕΟΤ έχουν πάρει σημαντικά μέτρα, όπως έξτρα πρόγραμμα κοινωνικού και εσωτερικού τουρισμού, έξτρα πρόγραμμα διαφήμισης των Νομών Θεσσαλονίκης, Χαλκιδικής, Πιερίας, επιδότηση με 6000 δρχ. ανά άτομο για οδικούς τουρίστες από χώρες Visegrad, Ειδικό πρόγραμμα επικοινωνίας σε χώρες της δυτικής Ευρώπης και Αμερικής, τα οποία άρχισαν να αποδίδουν σημαντικά.

Μέτρα που ελήφθησαν για την αντιμετώπιση της κρίσης

Ο ΕΟΤ – έπειτα από εξαντλητική επεξεργασία – πρότεινε εξειδικευμένα μέτρα που αξιοποιούν τις ιδιαιτερότητες και τις δυνατότητες της κάθε αγοράς και που αντιμετωπίζουν τα προβλήματα με τρόπο αποτελεσματικό.

Η αναγκαία συναίνεση για την υλοποίηση των μέτρων αυτών εξασφαλίστηκε μέσω της συζήτησής τους στο Εθνικό Συμβούλιο Τουρισμού στο οποίο εκπροσωπούνται οι εθνικής εμβέλειας συλλογικοί φορείς όλων των κλάδων του τουρισμού, αλλά και – ειδικά για τις περιοχές που εξαρτώνται από τις αγορές των χωρών Visegrad – με πρόσκληση όλων των τοπικών συλλογικών φορέων σε κοινή σύσκεψη στην οποία εξέθεσαν τις προτάσεις τους.

Τα μέτρα αυτά διαρθρώνονται σε επιμέρους έκτακτα προγράμματα και όσον αφορά τις ευαίσθητες περιοχές και αγορές:

1. Πρόγραμμα επικοινωνίας μέσω διαφήμισης και δημοσίων σχέσεων για τις αγορές της Δυτικής Ευρώπης και των ΗΠΑ, συνολικού ύψους ενός περίπου δισ. δρχ.
2. Πρόγραμμα επικοινωνίας που αφορά την ενίσχυση των περιοχών της χώρας που παρουσιάζουν ευαισθησία, δηλαδή της Χαλκιδικής, της Καβάλας, της Πιερίας και της Θεσσαλονίκης σε συνεργασία με τους τοπικούς φορείς. Το πρόγραμμα θα υλοποιηθεί μέσω των νομαρχιακών επιτροπών τουρισμού της κάθε περιοχής, με στόχο την ενίσχυση της

τουριστικής δραστηριότητας μέσω του εσωτερικού τουρισμού. Ο ΕΟΤ θα καλύψει έως το 50% της αντίστοιχης δαπάνης για κάθε περιοχή, διαθέτοντας συνολικά προϋπολογισμό περίπου 300 εκατ. δρχ. (Το πρόγραμμα αφορά και τους Νομούς Κερκύρας, Θεσπρωτίας, Πρεβέζης, Λάρισας και Μαγνησίας).

3. Πρόγραμμα κοινωνικού τουρισμού με προορισμό τις παραπάνω περιοχές προϋπολογισμού περίπου 400 εκατ. δρχ.
4. Πρόγραμμα ενίσχυσης του οδικού τουρισμού από τις χώρες Visegrad (Πολωνία, Ουγγαρία, Τσεχία, Σλοβακία). Το πρόγραμμα έχει στόχο να συμβάλλει στην άρση των συνεπειών που έχουν προκληθεί λόγω της αδυναμίας οδικής κίνησης μέσω Γιουγκοσλαβίας προς τη χώρα μας. Αφορά τον οργανωμένο οδικό τουρισμό που κινείται από τα τουριστικά γραφεία. Δια του προγράμματος αυτού παρέχοντας κίνητρα για την χρήση των εναλλακτικών οδικών προσβάσεων προς την χώρα καθώς και για τη χρήση συνδυασμού οδικής και θαλάσσιας μεταφοράς μέσω Αδριατικής. Ο προϋπολογισμός του προγράμματος είναι περίπου 1 δισ. και εφαρμογή του υπολογίζεται ότι θα διευκολύνει την άφιξη αυτές για την φετινή τουριστική περίοδο. Το πρόγραμμα θα οργανώσει και θα συντονίσει ο ΕΟΤ.
5. Πρόγραμμα συνδιαφήμισης με τους τουριστικούς πράκτορες του αεροπορικού τουρισμού στις χώρες Visegrad. Το πρόγραμμα έχει στόχο να επιταχύνει τις πωλήσεις στον τομέα της αεροπορικής μεταφοράς στις παραπάνω αγορές. Ο προϋπολογισμός του είναι 140 εκατ. δρχ. Το πρόγραμμα θα οργανώσει και θα συντονίσει ο ΕΟΤ.

Τα πέντε μέτρα, που προαναφέρθηκαν, συνθέτουν την ολοκληρωμένη παρέμβαση στην τουριστική αγορά. Η παρέμβαση αυτή έχει σκοπό να ενισχύσει την εμφανιζόμενη αυξητική τάση της Ελλάδας ως τουριστικού προορισμού για την φετινή περίοδο, στις αγορές όπου παρατηρείται, να υποστηρίξει τις περιοχές της χώρας που παρουσιάζουν ευαισθησία και να διευκολύνει τις ξένες αγορές, οι οποίες αντιμετωπίζουν προβλήματα εξαιτίας της κρίσης στο

Κοσσυφοπέδιο. Ο συνολικός προϋπολογισμός των μέτρων είναι περίπου τρία δισ. δρχ. όπως αναλυτικά αναφέρεται παραπάνω.

Στα ως άνω μέτρα θα πρέπει να προστεθεί και το Πρόγραμμα Εσωτερικού Τουρισμού του ΕΟΤ, που αφορά όλες τις περιοχές της χώρας και που προσφέρει εκπτώσεις σε καταλύματα σε ομάδες των τεσσάρων ατόμων και άνω. Το πρόγραμμα αυτό άρχισε να υλοποιείται από 15.6.1999.

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΤΗΣΕΩΝ ΤΣΑΡΤΕΡ			ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ %		
	1997	1998	1999	98/97	99/97	99/98
Ιανουάριος	102	119	104	16,67	1,96	-12,61
Φεβρουάριος	54	79	84	46,30	55,56	6,33
Μάρτιος	15	80	99	433,33	560,00	23,75
Απρίλιος	40	130	149	225,00	272,50	14,62
Τετράμηνο	211	408	436	93,36	106,64	6,86
Μάιος	353	383	374	8,50	5,95	-2,35
Πεντάμηνο	564	791	810	40,25	43,62	2,40
Ιούνιος	482	518	474	7,47	-1,66	-8,49
Α' εξάμηνο	1.046	1.309	1.284	25,14	22,75	-1,91
Ιούλιος	563	883		21,31	-100,00	-100,00
Επτάμηνο	1.609	1.992	1.284	23,80	-20,20	-35,54
Αύγουστος	571	677		18,56	-100,00	-100,00
Οκτάμηνο	2.180	2.669	1.284	22,43	-41,10	-51,89
Σεπτέμβριος	539	425		-21,15	-100,00	-100,00
Εννιάμηνο	2.719	3.094	1.284	13,79	-52,78	-58,50
Οκτώβριος	327	298		-8,87	-100,00	-100,00
Δεκάμηνο	3.046	3.392	1.284	11,36	-57,85	-62,15
Νοέμβριος	76	110		44,74	-100,00	-100,00
Ενδεκάμηνο	3.122	3.502	1.284	12,17	-58,87	-63,34
Δεκέμβριος	173	138		-20,23	-100,00	-100,00
Β' εξάμηνο	2.249	2.331	0	3,65	-100,00	-100,00
Ετήσιο σύνολο	3.295	3.640		10,47	-100,00	-100,00

**ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΦΙΧΘΕΝΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΜΕ ΠΤΗΣΕΙΣ
ΤΣΑΡΤΕΡ ΣΤΟ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ
ΚΑΤΑ ΤΑ ΕΤΗ 1997 - 1998 - 1999**

Εθνικότητα	1997	1998	1999	98/97	99/97	99/98
Αμερικανοί	69.200	83.019	93.317	16,17	20,80	12,99
Αυστριακοί	64.677	70.019	70.225	8,33	9,51	1,14
Α' εξάμηνο	133.753	153.115	164.340	14,57	22,85	7,33
Ιούλιος	81.957	99.744		20,24	-100,00	-100,00
Επτάμηνο	216.720	252.863	164.340	16,68	-24,17	-35,01
Αύγουστος	79.085	93.143		17,78	-100,00	-100,00
Οκτάμηνο	295.805	346.006	164.340	16,97	-44,44	-52,50
Σεπτέμβριος	63.097	51.646		-18,15	-100,00	-100,00
Εννιάμηνο	358.902	397.652	164.340	10,80	-54,21	-58,67
Οκτώβριος	26.113	20.847		-20,17	-100,00	-100,00
Δεκάμηνο	385.015	418.499	164.340	8,70	-57,32	-60,73
Νοέμβριος	5.757	6.854		19,06	-100,00	-100,00
Ενδεκάμηνο	390.772	425.353	164.340	8,85	-57,94	-61,36
Δεκέμβριος	14.942	12.276		-17,84	-100,00	-100,00
Β' εξάμηνο	271.951	284.510	0	4,62	-100,00	-100,00
Ετήσιο σύνολο	405.714	437.629		7,87	-100,00	-100,00

Στην παραπάνω κατάσταση δεν περιλαμβάνονται οι Έλληνες.

Στο μήνα Μάιο 1998 συμπεριλαμβάνονται: 48 πτήσεις και 3.834 άτομα στις 9-12/5/98

ΜΕΣΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΚΑΤΑ ΝΟΜΟ

Νομός	ΣΥΝΟΛΟ			ΜΕΤΑΒΟΛΗ %		ΙΑΝ.-ΟΚΤ.		ΜΕΤΑΒΟΛΗ %
	1995	1996	1997	96/95	97/96	1997	1998	98/97 (ΙΑΝ.-ΟΚΤ.)
Εβρου	38,22	40,54	45,35	2,42	4,71	46,35	45,28	1,07
Ροδόπης	39,21	44,52	52,31	5,31	7,79	53,36	49,68	3,68
Ξάνθης	40,00	46,99	42,67	6,55	-4,31	43,50	37,14	-6,35
Δράμας	37,89	41,43	41,80	3,54	0,37	41,90	36,98	-4,92
Καβάλας	43,15	44,83	46,94	1,68	2,12	48,56	45,13	-3,44
Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	41,08	43,76	46,51	2,69	2,75	47,82	44,58	-3,24
Σερρών	32,76	31,82	36,06	-0,93	4,24	37,26	38,09	0,84
Θεσσαλονίκης	49,44	46,87	59,10	-2,57	12,23	59,26	47,55	-11,72
Χαλκιδικής	70,58	62,48	69,08	-8,11	6,61	70,19	68,58	-1,61
Κιλκίς	14,45	17,55	20,57	3,11	3,02	20,63	19,03	-1,60
Πέλλας	32,14	28,85	30,31	-3,28	1,46	30,92	25,51	-5,41
Ημαθίας	34,44	32,20	37,00	-2,24	4,80	36,89	35,02	-1,87
Πιερίας	41,68	51,10	48,89	9,42	-2,20	50,95	49,94	-1,01
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	54,37	51,81	58,88	-2,56	7,07	60,24	55,62	-4,62
Φλώρινας	46,79	56,89	57,58	10,10	0,69	57,85	54,04	-3,81
Κοζάνης	29,68	32,13	34,95	2,45	2,82	34,45	33,96	-0,49
Καστοριάς	33,52	41,90	47,87	8,38	5,97	46,31	47,45	1,13
Γρεβενών	17,11	25,87	25,11	8,76	-0,76	24,86	19,49	-5,37
Περιφέρεια Δ. Μακεδονίας	33,70	39,16	41,89	5,45	2,74	41,15	40,08	-1,07

Πηγή: ΕΣΥΕ - ΕΟΤ

**ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΚΑΙ ΗΜΕΔΑΠΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ
ΚΑΤΑ ΝΟΜΟ**

Νομός	ΣΥΝΟΛΟ			ΜΕΤΑΒΟΛΗ %		ΙΑΝ.-ΟΚΤ.		ΜΕΤΑΒΟΛΗ %
	1995	1996	1997	96/95	97/96	1997	1998	98/97 (Ιαν.-Οκτ.)
Εβρου	279.913	311.284	354.971	11,21	14,03	306.192	305.838	-0,12
Ροδόπης	123.923	141.253	167.688	13,98	18,71	142.502	129.093	-9,41
Ξάνθης	101.510	119.145	106.887	17,37	-10,29	90.377	85.212	-5,71
Δράμας	53.737	60.168	60.542	11,97	0,62	50.627	44.521	-11,86
Καβάλας	684.371	704.788	758.408	2,98	7,61	726.683	680.376	-6,37
Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	1.243.454	1.336.638	1.448.496	7,49	8,37	1.316.381	1.245.140	-5,41
Σερρών	99.549	95.228	106.625	-4,34	11,97	93.157	97.690	4,87
Θεσσαλονίκης	1.268.350	1.180.627	1.588.822	-6,92	34,57	1.337.648	1.098.229	-17,90
Χαλκιδικής	1.916.169	1.835.092	2.125.615	-4,23	15,83	2.107.047	2.167.860	2,89
Κιλκίς	14.049	17.384	20.426	23,74	17,50	17.004	15.985	-5,99
Πέλλας	57.904	54.609	59.431	-5,69	8,83	52.573	44.720	-14,94
Ημαθίας	79.628	74.411	85.820	-6,55	15,33	71.404	66.443	-6,95
Πιερίας	403.315	466.643	527.969	15,70	13,14	502.485	489.666	-2,55
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	3.838.964	3.723.994	4.517.708	-2,99	21,23	4.181.318	3.980.593	-4,80
Φλώρινας	92.476	99.520	92.541	7,62	-7,01	77.102	74.847	-2,92
Κοζάνης	115.709	133.408	149.164	15,30	11,81	122.990	124.536	1,26
Καστοριάς	89.726	119.775	140.292	33,49	17,13	113.043	116.107	2,71
Γρεβενών	9.999	18.890	19.637	88,92	3,95	16.682	14.118	-15,37
Περιφέρεια Δ. Μακεδονίας	307.910	371.593	401.634	20,68	8,08	329.817	329.608	-0,06

Πηγή: ΕΣΥΕ - ΕΟΤ

ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΗΜΕΡΑΠΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΚΑΤΑ ΝΟΜΟ

Νομός	ΣΥΝΟΛΟ			ΜΕΤΑΒΟΛΗ %		ΙΑΝ.-ΟΚΤ.		ΜΕΤΑΒΟΛΗ %
	1995	1996	1997	96/95	97/96	1997	1998	98/97 (Ιαν.-Οκτ.)
Εβρου	263.033	294.247	333.031	11,87	13,18	285.717	285.091	-0,22
Ροδόπης	116.244	131.534	155.402	13,15	18,15	132.041	118.523	-10,24
Ξάνθης	85.752	102.255	94.237	19,25	-7,84	79.329	75.103	-5,33
Δράμας	48.630	54.528	54.777	12,13	0,46	45.655	40.568	-11,14
Καβάλας	284.676	306.195	324.375	7,56	5,94	296.571	309.497	4,36
Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	798.335	888.759	961.822	11,33	8,22	839.313	828.782	-1,25
Σερρών	89.481	84.549	91.092	-5,51	7,72	78.646	83.907	6,69
Θεσσαλονίκης	801.373	770.844	957.850	-3,81	24,26	786.831	734.978	-6,59
Χαλκιδικής	314.234	358.079	357.519	13,95	-0,16	340.738	431.634	26,68
Κιλκίς	10.161	13.728	14.921	35,10	8,69	12.709	10.274	-19,16
Πέλλας	51.771	49.542	54.067	-4,31	9,13	47.656	40.852	-14,28
Ημαθίας	68.924	64.232	73.137	-6,81	13,86	60.172	57.454	-4,52
Πιερίας	123.162	131.422	140.917	6,71	7,22	120.778	143.792	19,05
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	1.459.106	1.472.396	1.689.483	0,91	14,74	1.447.530	1.502.891	3,82
Φλώρινας	88.711	95.041	87.882	7,14	-7,53	72.957	69.801	-4,33
Κοζάνης	104.881	122.913	136.824	17,19	11,32	112.000	112.298	0,27
Καστοριάς	79.576	105.134	109.948	32,12	4,58	92.408	92.743	0,36
Γρεβενών	9.687	18.276	18.316	88,67	0,22	15.642	13.255	-15,26
Περιφέρεια Δ. Μακεδονίας	282.855	341.364	362.370	20,69	3,40	293.007	288.097	-1,68

Πηγή: ΕΣΥΕ - ΕΟΤ

ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΚΑΤΑ ΝΟΜΟ

	ΣΥΝΟΛΟ			ΜΕΤΑΒΟΛΗ %		ΙΑΝ.-ΟΚΤ.		ΜΕΤΑΒΟΛΗ %
	1995	1996	1997	96/95	97/96	1997	1998	98/97 (ΙΑΝ.-ΟΚΤ.)
Νομός								
Εβρου	16.880	17.037	21.940	0,93	28,78	20.475	20.747	1,33
Ροδόπης	7.679	9.719	12.286	26,57	26,41	10.461	10.570	1,04
Ξάνθης	15.758	16.890	12.650	7,18	-25,10	11.048	10.109	-8,50
Δράμας	5.107	5.640	5.765	10,44	2,22	4.972	4.053	-18,48
Καβάλας	399.695	398.593	434.033	-0,28	8,89	430.112	370.879	-13,77
Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας								
και Θράκης								
Σερρών	10.056	10.679	15.553	-0,7	45,64	14.511	13.783	5,02
Θρακικής	466.972	409.783	630.972	-12,25	53,98	550.817	363.251	-34,05
Κοζάνης	1.601.935	1.771.013	1.768.056	-7,80	19,71	1.766.309	1.736.226	-1,70
Κιλίκης	888	1.856	5.505	5,97	50,57	4.295	5.711	32,97
Πέλλας	6.133	8.067	5.364	-17,38	-5,86	4.917	3.868	-21,33
Ημαθίας	10.704	10.179	12.683	-4,90	24,60	11.232	8.989	-19,97
Πέρας	280.153	335.221	387.052	19,66	15,46	381.707	345.874	-9,39
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας								
Φλώρινας	3.765	4.479	4.659	18,96	4,02	4.145	5.046	21,74
Κοζάνης	10.828	10.495	12.340	-3,08	17,58	10.990	12.238	11,36
Καστοριάς	10.150	14.641	30.344	44,25	107,25	20.635	23.364	13,23
Γρεβενών	312	614	1.321	96,79	115,15	1.040	863	-17,02
Περιφέρεια Α. Μακεδονίας								
	25.055	30.229	48.664	20,65	60,98	36.810	41.511	12,77

Πηγή: ΕΣΥΕ - ΕΟΤ

**ΑΦΙΞΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΑ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΤΑ ΜΕΣΟ
ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΣΤΑΘΜΟ ΕΙΣΟΔΟΥ**

ΣΤΑΘΜΟΙ ΕΙΔΟΣΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΟΥΣ			ΜΕΤΑΒΟΛΗ %		ΙΑΝ.-ΟΚΤ.		ΜΕΤΑΒΟΛΗ %
	1995	1996	1997	96/95	97/96	1997	1998	98/97 (Ιαν.-Ιουν.)
Αεροπορικώς								
Αλεξανδρούπολης	17	840	2.868	4.841,18	241,43	2.153	18	-99,16
Θεσσαλονίκης	566.564	566.809	580.656	0,04	2,44	186.268	198.788	6,72
Καβάλας	68.980	73.413	80.702	6,43	9,93	23.340	29.202	25,12
Σιδηροδρομικώς								
Δικαίων	1.058	1.127	2.180	6,52	93,43	512	370	-27,73
Ειδομένης	24.410	19.809	29.593	-18,85	49,39	9.987	9.854	-1,33
Προμαχώνα	6.012	1.252	1.186	-79,17	-5,27	260	690	165,38
Πυθίου	5.259	6.195	3.793	17,80	-38,77	1.431	1.352	-5,52
Καυκάσου	0	0	0	-	-	0	0	-
Φλωρίνης	0	0	0	-	-	0	0	-
Θαλασσίως								
Θεσσαλονίκης	11.257	21.952	20.436	95,01	-6,91	11.0021	12.385	12,57
Οδικώς								
Δοϊράνης	4.538	45.169	59.844	895,35	32,49	23.142	4.7949	-79,48
Ευζώνων	273.002	250.648	510.334	-8,19	103,61	201.776	112.943	-44,03
Καστανίων	2.249	2.149	1.562	-4,45	-27,32	723	2.924	304,43
Κήπων	86.035	97.815	65.752	13,69	-32,78	25.284	28.902	14,31
Κρυσταλλοπηγής	30.806	40.076	63.874	30,09	59,38	26.436	41.558	57,20
Νίκης	10.704	15.799	92.119	47,60	483,07	37.066	20.829	-43,81
Ορμενίου	16.922	19.823	25.261	17,14	27,43	11.965	10.940	-8,57
Προμαχώνα	252.046	327.336	297.143	29,87	-9,22	117.663	122.339	3,97

Πηγή: ΕΣΥΕ - ΕΟΤ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Το Μητροπολιτικό Κέντρο των Βαλκανίων

Στην ενίσχυση της υποδομής της Θεσσαλονίκης για την κατοχύρωση του ρόλου της ως μητροπολιτικού κέντρου των Βαλκανίων, στην τόνωση του παραγωγικού δυναμικού της περιφέρειας καθώς και στη μείωση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων αποσκοπεί μεταξύ άλλων το σχέδιο περιφερειακής ανάπτυξης της περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας 2000 – 2006. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ολοκλήρωση της οδικής υποδομής της περιφέρειας με αιτούμενα κονδύλια ύψους 70 δισ. δρχ.

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, σύμφωνα με τον περιφερειάρχη κ. Χ. Σοφιανό έχει ιδιαίτερα σημαντική θέση στον ελλαδικό χώρο και αποτελεί την πύλη των Βαλκανίων. Τα αναπτυξιακά της πλεονεκτήματα είναι: ο μητροπολιτικός ρόλος της Θεσσαλονίκης, η διέλευση των τριών βασικών μεταφορικών αξόνων της χώρας: Εγνατία οδός, ΠΑΘΕ σιδηροδρομική γραμμή Αθηνών – Ειδομένης, η ύπαρξη του λιμανιού της Θεσσαλονίκης και του διεθνούς αεροδρομίου Μακεδονία, η έντονη βιομηχανική δραστηριότητα, η ισχυρή αγροτική παραγωγή, οι αξιόλογοι τουριστικοί πόροι και η συγκέντρωση μεγάλων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, όπως είναι το ΑΠΘ, το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας και το ΤΕΙΘ. Στο πλαίσιο του Β' ΚΠΣ υλοποιείται πρόγραμμα έργων και δράσεων συνολικού προϋπολογισμού 1,9 τρισ. Δρχ. Με την ολοκλήρωση των έργων αυτών η περιφέρεια θα είναι έτοιμη να διαδραματίσει το ρόλο της στον 21^ο αιώνα προς όφελος των κατοίκων της και ολόκληρης της ελληνικής κοινωνίας, ιδίως στο ανατολικό τμήμα της χώρας. Πρόκειται για τον άξονα που ξεκινάει από τον Κ11 και καταλήγει στον κόμβο της Θέρμης και τον άξονα που ξεκινάει από το τέλος του Πόντου και φτάνει μέχρι το Πανόραμα. Επίσης, τον άξονα Μηχανιώνας μέχρι τη διασταύρωση Τριλόφου και από τον Κ13 μέχρι τον κόμβο του αεροδρομίου.

Στο Νομό Χαλκιδικής η περιφέρεια θέτει ως προτεραιότητα την υλοποίηση του άξονα Θεσσαλονίκης – Αγίου Όρους. Στο πλαίσιο αυτό κατ' αρχήν σχεδιάζονται επεμβάσεις στην παράκαμψη Πολυγύρου, καθώς και στα

τμήματα Θέρμης – Γαλάτιστας και Πολυγύρου – Βράσταμα – Πλανά – Γομάτι. Ο εκτιμώμενος προϋπολογισμός των έργων του νομού είναι 21 δισ. δρχ.

Στο Νομό Σερρών στόχος είναι ο άξονας Μεσοράχης – Αμφίπολης. Οι σχετικές μελέτες βρίσκονται σε ώριμο στάδιο και ο προϋπολογισμός ανέρχεται στα 6 δισ. δρχ.

Όσον αφορά το Νομό Κιλκίς, το βάρος πέφτει στην ολοκλήρωση του τμήματος που οδηγεί στη βιομηχανική περιοχή, από τη διασταύρωση της Λητής μέχρι το Μαυρονέρι. Επίσης, προβλέπεται η κατασκευή δύο γεφυρών στον Αξιό ποταμό, η μία στα σύνορα και η άλλη στην περιοχή Ασπρου, όπου σχεδιάζεται και το διαμετακομιστικό κέντρο.

Για το Νομό Πέλλας η πρόταση αφορά την παράκαμψη της Παλαιάς Χώρας, συνδυαζόμενη με την πρόταση του ΥΠ.ΠΟ. για ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου. Πιθανός χρόνος δημοπράτησης του έργου είναι το πρώτο εξάμηνο του 2000, ενώ ο προϋπολογισμός ανέρχεται στα 9 δισ. δρχ.

Στο Νομό Ημαθίας προτείνεται η υλοποίηση του άξονα Βέροιας – Νάουσας – Σκύδρας, με προτεραιότητα στο τμήμα Βέροιας – Νάουσας, έργο προϋπολογισμού 9 δισ. δρχ. και για το Νομό Πιερίας η πρόταση αφορά τον περιφερειακό της Κατερίνης, στον οποίο καταλήγουν όλα τα νομαρχιακά και τα επαρχιακά δίκτυα.

Τουρισμός

Αξίζει να σημειωθεί ότι στην περιφέρεια και στο πλαίσιο του προγράμματος τουρισμός – πολιτισμός χρηματοδοτείται σημαντικός αριθμός έργων με συνολικό προϋπολογισμό άνω των 120 δισ. δρχ.

Ενδεικτικά, αναφέρονται τα έργα του Μεγάλου Μουσικής Θεσσαλονίκης, το Βυζαντινό Μουσείο της Βέροιας, το Συνεδριακό Κέντρο Βέροιας, το υδροθεραπευτήριο και το ξενοδοχείο στη Νέα Απολλωνία, το αρχαιολογικό πάρκο του Δίου, καθώς και οι εργασίες αναστήλωσης και αποκατάστασης των μονών του Αγίου Όρους. Οι Νομοί Θεσσαλονίκης, Χαλκιδικής και Πιερίας ολοκληρώνουν ένα τόξο τουριστικής ανάπτυξης στο οποίο αποδίδεται ιδιαίτερα βαρύτητα.

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ 1999

ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΑ	ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ		ΠΟΛΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ		ΝΟΜΟΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ		ΝΟΜΟΣ ΠΙΕΡΙΑΣ	
	ΑΤΟΜΑ	ΔΙΑΝ/ΣΕΙΣ	ΑΤΟΜΑ	ΔΙΑΝ/ΣΕΙΣ	ΑΤΟΜΑ	ΔΙΑΝ/ΣΕΙΣ	ΑΤΟΜΑ	ΔΙΑΝ/ΣΕΙΣ
Βρετανοί	1.079	2.997	5.266	14.191	19.080	176.803	172	638
Λίγη Ανατολής	89	156	438	922	162	1.460	2	2
Αυστραλοί - Νεοζ.	66	132	1.165	2.850	107	663	15	34
Αυστριακοί	259	465	1.157	2.387	19.789	137.519	382	3.335
Αφρικοί	32	111	679	1.524	17	140	5	15
Βέλγοι - Λουξεμ.	174	389	944	2.196	201	1.637	31	59
Βούλγαροι	797	1.487	4.078	8.816	518	1.584	321	605
Γάλλοι	502	1.189	2.712	6.892	301	1.125	529	1.061
Γερμανοί	5.722	12.183	7.818	17.862	36.533	379.089	7.034	59.143
Γιουγκοσλάβοι	1.193	2.747	4.606	10.253	484	2.248	504	1.894
Δανοί	119	226	393	886	54	269	9	16
Ελβετοί	294	1.515	882	1.922	219	1.245	36	179
Αμερικανοί	1.172	2.936	6.226	14.480	316	1.023	250	525
Ιάπωνες	93	184	2.052	3.050	102	377	12	22
Ισπανοί	164	335	1.116	2.551	68	265	25	47
Ισραηλινοί	62	105	925	1.979	52	237	36	89
Ιταλοί	1.181	4.729	6.644	15.338	555	3.359	143	265
Καναδοί	92	185	703	1.611	87	238	27	36
Κύπριοι	645	1.452	9.391	25.110	134	412	22	44
Λατινικής Αμερικής	34	80	369	743	26	109	14	30
Λατινικές χώρες	948	1.660	7.520	19.436	327	1.425	165	1.748
Μέσης Ανατολής	55	123	707	1.376	32	173	13	94
Νορβηγοί	114	193	456	969	289	1.949	0	0
Ολλανδοί	772	1.662	1.434	3.599	655	2.729	136	370
Ούγγροι	240	1.272	226	445	53	276	55	338
Ουκρανοί	17	138	55	99	3	72	15	85
Πολέκοι	106	145	321	778	939	7.700	839	4.825
Ρουμάνοι	136	365	3.581	3.714	255	1.224	1.096	2.212
Ρώσοι	434	874	2.260	4.625	2.611	14.952	956	3.265
Σκωτικοί	25	35	575	843	128	710	98	474
Σλοβάκοι	36	212	108	426	508	3.713	226	1.478
Σλοβήνοι	3	4	74	101	0	0	80	332
Σουηδοί	68	20	874	2.117	451	3.496	62	248
Τούρκοι	215	435	1.025	2.435	23	56	51	76
Τσεχοί	60	140	0	0	0	0	0	0
Τσέχοι	88	349	243	430	325	2.708	688	4.741
Φινλανδοί	60	150	549	1.382	504	2.017	52	111
Σύνολο	17.086	41.429	75.572	176.393	85.838	753.008	14.598	91.486
Ημεδαποί	47.123	101.509	188.089	378.221	34.668	85.640	25.867	55.931
Γενικό σύνολο	64.209	142.938	263.661	556.614	120.506	838.648	40.465	147.417
Μονάδες		31	45		166		104	
Ατομα		2.619		6.199		20.549		5.728
Πληρότητα		38,26		49,61		58,65		26,89

Πηγή: ΕΟΤ Δ/ση Κεντρικής - Δυτικής Μακεδονίας

Για φέτος η περιφέρεια διαθέτει το ποσό των 130 εκατ. δρχ. για την προβολή του τουρισμού με τη συμμετοχή σε εκθέσεις στο εξωτερικό και στο εσωτερικό. Στο σύνολό του το πενταετές πρόγραμμα για την προώθηση του τουρισμού που ολοκληρώνεται φέτος ανέρχεται σε 1 δισ. δρχ. Οι εκθέσεις στις οποίες συμμετέχει φέτος η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, στο διάστημα από τον Φεβρουάριο μέχρι και το Μάιο, είναι της Βιέννης, της Πράγας, του Μιλάνου, του Βερολίνου, της Μόσχας, της Βουδαπέστης, του Γκέτεμποργκ και του Βελιγραδίου. Στην Ελλάδα, στις εκθέσεις Τουριστικό Πανόραμα στην Αθήνα και στη Philoxenia της Θεσσαλονίκης.

Για το νέο πενταετές πρόγραμμα, η περιφέρεια προσανατολίζεται να διαθέσει περισσότερα κονδύλια για την προβολή του τουρισμού με ποιοτικότερο τρόπο. Η περιφέρεια προτίθεται να προχωρήσει στο νέο προγραμματισμό ύστερα από μελέτη, η οποία θα καθιστά σαφέστερους τους στόχους, ανάλογα και με τις αγορές από τις οποίες μπορεί η περιοχή να προσελκύσει πελάτες.

Το ΠΕΠ

Εξάλλου, υπερβαίνει τα 400 δισ. δρχ. το ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας για το Γ' ΚΠΣ (έναντι 270 δισ. του ΠΕΠ για το Β' ΚΠΣ) που αναμένεται να υποβληθεί προς έγκριση στην ΕΕ το φθινόπωρο. Στο πλαίσιο προετοιμασίας έργων που θα ενταχθούν στο Γ' ΚΠΣ και με τη σύμφωνη γνώμη του ΥΠΕΘΟ που ανέλαβε την υποχρέωση να τα χρηματοδοτήσει, προτείνονται δέκα νέες μελέτες συνολικού προϋπολογισμού 985 εκατ. δρχ. που αναφέρονται κατωτέρω με τον επιμέρους προϋπολογισμό τους.

- Μελέτη οδικού τμήματος κόμβου Τριλόφου – Μηχανιώνας – Επανομής, προϋπολογισμού 120 εκατ.
- Μελέτη διαμόρφωσης ανατολικής εισόδου από Κ13 ως κόμβο αεροδρομίου Μακεδονία, προϋπολογισμού 100 εκατ.
- Οδικός άξονας Θεσσαλονίκης – Πολυγύρου – Ιερισσού (τμήμα Πλανά – Γομάτι – Ιερισσός – Ουρανούπολη – Άγιον Όρος), προϋπολογισμού 150 εκατ.

- Οδικός άξονας Θεσσαλονίκης – Κιλκίς – Δοϊράνης (τμήμα από κόμβο Εγνατίας οδού μέχρι ανισόπεδο κόμβο Μαυρονερίου), προϋπολογισμού 150 εκατ.
- Οδικό τμήμα από Κ11 έως Θέρμη με συνδέσεις προς Πανόραμα, Μ. Αντύπα και Πόντου, προϋπολογισμού 100 εκατ.
- Σύνδεση ΒΙΠΕ Θεσσαλονίκης με εσωτερική περιφερειακή και κόμβο Κ16, με διασταυρώσεις προς Καλοχώρι και Μαγνησία, προϋπολογισμού 120 εκατ.
- Νέα γέφυρα στον ποταμό Στρυμόνα, περιοχή Μύρκινου – Μαυροθάλασσας, προϋπολογισμού 70 εκατ.
- Λιμάνι Νέων Μουδανιών, προϋπολογισμού 60 εκατ.
- Λιμάνι Κίτρους, προϋπολογισμού 40 εκατ.
- Έργα ύδρευσης για τη βελτίωση της ποιότητας νερού οικισμών Νομού Κιλκίς, προϋπολογισμού 50 εκατ.
- Διευθέτηση ποταμού Στρυμόνα από τον ρουφράκτη Κερκίνης μέχρι τη λίμνη Αχινού (τμήμα περιοχής Κερκίνης), προϋπολογισμού 25 εκατ. (προκαταρκτική μελέτη).

Νομός Χαλκιδικής

Η ολοκλήρωση των οδικών δικτύων του Νομού Χαλκιδικής αποτελεί θέμα πρώτης προτεραιότητας για τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση προς την κατεύθυνση ενίσχυσης της τουριστικής υποδομής. Σύμφωνα με το Νομάρχη Χαλκιδικής κ. Β. Βασιλάκη οι βασικές προτεραιότητες για το νομό αποτελούν συνέχεια των όσων ξεκίνησαν την προηγούμενη τετραετία και συγκεκριμένα: στον τομέα του τουρισμού και του πολιτισμού προβλέπονται τα εξής:

- Κατασκευή μεταφορικής υποδομής (οδικά δίκτυα).
- Δημιουργία μιας περιοχής ολοκληρωμένης τουριστικής ανάπτυξης θρησκευτικού χαρακτήρα στην προ του Άθω περιοχή.
- Ανάδειξη της διώρυγας του Ξέρξη.
- Κατασκευή Κέντρου Αριστοτελικών Μελετών.

- Κατασκευή δικτύου μικρομαρινών (πέντε μαρίνες) σε συνεργασία με τον πρώτο βαθμό αυτοδιοίκησης και την παρέμβαση της κατασκευής αλιευτικών καταφυγίων.
- Ανάδειξη του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος του οικισμού της Αφύτου, του ιστορικού κέντρου Πολυγύρου και Αρναίας, του ιστορικού οικισμού Νικήτης και του οικισμού Παρθενώνα του Νέου Μαρμαρά.
- Ανάπτυξη δικτύου αρχαιολογικών διαδρομών με κόμβους το Σπήλαιο Πετραλώνων, την αρχαία Όλυνθο και τα αρχαία Στάγειρα.

Στον τομέα της χωροταξίας και του περιβάλλοντος:

- Επέκταση και ολοκλήρωση της ειδικής χωροταξικής μελέτης στις εσωτερικές ζώνες της Χαλκιδικής.
- Εκπόνηση ειδικών σχεδίων ΖΟΕ και ΣΧΑΠ ανά δήμο και ανά προγραμματική περιοχή, με άξονα τον καθορισμένο ανά περιοχή βασικό τομέα οικονομικών δραστηριοτήτων.
- Σύσταση νομαρχιακού φορέα με αρμοδιότητα την εφαρμογή ολοκληρωμένου προγράμματος διαχείρισης υδάτινων πόρων, με ευθύνη τη συστηματική ανάπτυξη οριζόντιου τύπου ενεργειών (μελέτες management plan, πληροφόρηση, έλεγχος ποιότητας και ποσότητας κλπ.).
- Κατασκευή φράγματος Χαβρία για την ύδρευση της ευρύτερης περιοχής της Σιθωνίας και την προστασία των εκβολών από το φαινόμενο της υφαλμύρωσης. Η περίσσεια του νερού θα χρησιμοποιηθεί για την άρδευση του κάμπου της Ορμύλιας.
- Κατασκευή λιμνοδεξαμενών στον Ολύνθιο, στη Σιθωνία, στα Ζερβοχώρια.
- Κατασκευή φράγματος Καβρόλακα για την ύδρευση της πρωτεύουσας του νομού.
- Ανάπτυξη προγράμματος εξοικονόμησης κατά τη χρήση στον γεωργικό χώρο με τον έλεγχο της απώλειας και εξάτμισης νερού (40% εξατμίζεται κατά την ημερομηνία άρδευσης με εκτοξευτήρες), με την αντικατάσταση της παλαιάς τεχνολογίας συστημάτων άρδευσης και την ανάπτυξη εκστρατείας πληροφόρησης των αγροτών.

Νομός Καβάλας

Στην πλήρη τουριστική αξιοποίηση του Νομού Καβάλας αποσκοπεί η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση με παρεμβάσεις τόσο στον τομέα του χειμερινού όσο και του θερινού τουρισμού. Ο Νομός Καβάλας, όπως τονίζει ο Νομάρχης κ. Θόδωρος Καλλιοντζής, είναι ίσως ο μοναδικός νομός στο χώρο της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης που μπορεί να προσφέρει τις συγκινήσεις του χειμερινού και θερινού τουρισμού. Στις άμεσες προθέσεις εντάσσεται η περαιτέρω αναβάθμιση του υφιστάμενου χιονοδρομικού κέντρου στο Παγγαίο αλλά και η δημιουργία μαρίνας στη Θάσο. Ήδη ξεκίνησαν οι εργασίες κατασκευής της και εντός του επόμενου έτους θα έχει ολοκληρωθεί, γεγονός που συνεπάγεται ότι θα υπάρχει η δυνατότητα ελλιμενισμού σκαφών αναψυχής στο νησί της Θάσου.

Γενικότερος στόχος είναι η αναστροφή του αρνητικού επενδυτικού κλίματος που τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια ταλανίζει το νομό. Γι' αυτό πρώτη επιδίωξη είναι η δημιουργία της απαραίτητης υποδομής. Το νέο εμπορικό λιμάνι, σε συνδυασμό με την ολοκλήρωση κατασκευής του κάθετου άξονα που ξεκινά από την Εξοχή και τη διασύνδεσή του με το υπάρχον σιδηροδρομικό δίκτυο, θα καταστήσει το Νομό Καβάλας ένα από τα σπουδαιότερα διαμετακομιστικά εμπορικά κέντρα της Μεσογείου αφού από αυτό θα εξυπηρετείται ένα μεγάλο μέρος της Βαλκανικής ενδοχώρας.

Η κατασκευή και λειτουργία στη βιομηχανική περιοχή της Καβάλας του εργοστασίου παραγωγής υαλοπινάκων και float γυαλιού, η εκ νέου έναρξη αντλητικών δραστηριοτήτων των κοιτασμάτων πετρελαίου στον κόλπο της Καβάλας, ο εκσυγχρονισμός και η επέκταση των εγκαταστάσεων της βιομηχανίας φωσφορικών λιπασμάτων, αποτελούν ενέργειες που αποδεικνύουν με τον πλέον κατηγορηματικό τρόπο πως ο Νομός Καβάλας διαθέτει τεράστιες δυνατότητες ανάπτυξης και οικονομικής μεγέθυνσης, αρκεί να γίνουν αποδεκτά τα αιτήματα που κάθε φορά υποβάλλουμε στους αρμόδιους υπουργούς των εκάστοτε κυβερνήσεων.

Επιδίωξή μας είναι να μετατρέψουμε το νομό μας σε ένα κομβικό σημείο της Βαλκανικής και παρευξείνιας ζώνης, αξιοποιώντας τη γεωπολιτική του θέση

στο χώρο της Βαλκανικής. Μόνο με αυτό τον τρόπο πιστεύουμε πως θα καταφέρουμε να ξεπεράσουμε τις εγγενείς δυσκολίες που δημιουργούνται λόγω των διαρθρωτικών στρεβλώσεων που παρουσιάζουν η ελληνική οικονομία και η δημόσια διοίκηση. Ένας από τους στόχους που έχουμε θέσει, σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς, είναι η ανάπτυξη της υποδομής που θα καταστήσει το νομό έναν, καθ' όλο το έτος, μόνιμο προορισμό κάθε είδους τουριστών. Η ιστορία στάθηκε αρκετά γενναιοδωρη στην Καβάλα. Από εδώ ξεκίνησε τις εκστρατείες του ο μεγάλος πολέμαρχος της αρχαιότητας, ο Μέγας Αλέξανδρος, εδώ βαπτίστηκε η πρώτη Ευρωπαϊά χριστιανή, και εδώ βρίσκεται το αρχαίο θέατρο των Φιλίππων και τελείται το φεστιβάλ του.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Ανάπτυξη προς πάσα κατεύθυνση

Με αιχμή του δόρατος την αποπεράτωση της Εγνατίας, το σχέδιο προγραμμάτων για ένταξη στο Γ' ΚΠΣ προβλέπει πλέγματα παρεμβάσεων για τη διαμόρφωση αναπτυξιακών ζωνών σε όλους τους τομείς της οικονομικής δραστηριότητας. Λαμβάνοντας υπόψη και τους διαγραφέντες άξονες ανάπτυξης στις άλλες περιφέρειες του βορειοελλαδικού τόξου, στόχος των σχεδιαστών είναι – μέσα από τις προτεινόμενες να ενταχθούν στο Γ' ΚΠΣ παρεμβάσεις – η ευρύτερη περιοχή να τοποθετηθεί ισότιμα στο Βαλκανικό, ευρωπαϊκό και διεθνές γίγνεσθαι.

Οδικές μεταφορές

Στον τομέα των οδικών μεταφορών σαφώς και προκρίνεται η ολοκλήρωση της Εγνατίας, το μεγαλύτερο τμήμα της οποίας βρίσκεται σε φάση υλοποίησης, με κονδύλια του Β' ΚΠΣ, σύμφωνα με τους συντάκτες του σχεδίου.

Προέχει να διατεθούν πόροι από το Γ' ΚΠΣ στην ολοκλήρωση του κάθετου άξονα σύνορα πΓΔΜ – Λάρισας, με τα τμήματα:

- Σύνορα Νίκης – Φλώρινας,

- Περιφερειακός δακτύλιος Κοζάνης,
- Τριγωνικό – Λάρισα.

Έργο εθνικής σημασίας χαρακτηρίζεται και η διασφάλιση της συνέχισης των κάθετων αξόνων προς την Αλβανία και την πΓΔΜ, με αντίστοιχο υψηλών προδιαγραφών δίκτυο, καθώς και η ανάπτυξη συνδυασμένων μεταφορών. Μετά τις παρεμβάσεις του Β' ΚΠΣ το ενδοπεριφερειακό, διανομαρχιακό και ενδονομαρχιακό δίκτυο δεν θεωρείται πλέον προβληματικό. Έμφαση ωστόσο, δίνεται στην περαιτέρω βελτίωση της ενδοπεριφερειακής σύνδεσης, κυρίως στις αναπτυσσόμενες περιοχές τουριστικού ενδιαφέροντος. Προτάσσεται η κατασκευή των εθνικών οδών Φλώρινας – Καστοριάς, Φλώρινας – Έδεσσας και Γρεβενών – Καλαμπάκας.

Σε ακόμη πιο περιορισμένη κλίμακα, προτείνεται η δημιουργία δευτερευουσών διασυνδέσεων της Εγνατίας οδού και των κάθετων αξόνων με τις γεωγραφικές ζώνες τουρισμού – περιβάλλοντος, αγροτουρισμού, βιομηχανίας, βιοτεχνίας κλπ. και η προσαρμογή του τοπικού οδικού δικτύου στη νέα διοικητική διαίρεση της χώρας, με βάση το σχέδιο Καποδίστριας.

Σιδηρόδρομος

1. Προτείνεται σχεδιασμός και κατασκευή της σιδηροδρομικής Εγνατίας για τη σύνδεση των λιμανιών της Ηγουμενίτσας και της Θεσσαλονίκης με όλη τη διασυνοριακή περιοχή της Δυτικής Μακεδονίας. Η ένταξη του έργου στα διευρωπαϊκά δίκτυα συνδυασμένων μεταφορών πρέπει να αποτελέσει στρατηγικό στόχο για το Γ' ΚΠΣ, σε συνδυασμό με τη σύνδεση με την πΓΔΜ και την Αλβανία, μέσω του ήδη μελετούμενου από τον ΟΣΕ δικτύου Φλώρινας – Πόγραδετς, την ενεργοποίηση και συντήρηση του υπάρχοντος σιδηροδρομικού δικτύου Φλώρινας – Μοναστηρίου το οποίο είναι εκτός λειτουργίας τα τελευταία δέκα χρόνια και τη σιδηροδρομική σύνδεση Κοζάνης – Καστοριάς με κατεύθυνση προς Αλβανία.

2. Απαραίτητη θεωρείται και η σιδηροδρομική σύνδεση της περιφέρειας με την υπόλοιπη χώρα, με την κατασκευή των μεγάλων έργων ανακαίνισης των σιδηροδρομικών γραμμών Πλατέος – Αμυνταίου – Κοζάνης και Αμυνταίου –

Φλώρινας και την κατασκευή της σιδηροδρομικής γραμμής Κοζάνης – Καλαμπάκας.

3. Στα μικρότερης εμβέλειας έργα εντάσσεται δίκτυο κατά μήκος του βιομηχανικού άξονα Κοζάνης – Πτολεμαΐδας – Αμυνταίου, με τρένο μεγάλης ταχύτητας για την εξυπηρέτηση χιλιάδων εργαζομένων.

Τουρισμός

Η αύξηση του ρεύματος για εναλλακτικές μορφές τουρισμού, σε συνδυασμό με τις δυνατότητες της Δυτικής Μακεδονίας να αναπτύξει ήπιες μορφές τουρισμού και αγροτουρισμού, απαιτεί σημαντικής τάξης επενδύσεις στις ζώνες που έχουν χωροταξικά προσδιορισθεί, μέσω σημαντικών υλοποιούμενων δράσεων από το Β' ΚΠΣ.

- Ολοκλήρωση παρεμβάσεων στα χιονοδρομικά κέντρα Βασιλίτσας και Πισοδερίου.
- Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις στους ορεινούς όγκους και στις παραλίμνιες περιοχές (Γράμμος, Πιέρια, ορεινός όγκος Βερμίου, λεκάνη Αμυνταίου – Νυμφαίου, λίμνες Πρεσπών, λίμνη Καστοριάς, λίμνη Πολυφύτου).
- Ανάπτυξη κέντρου ορεινής ποδηλασίας, ολυμπιακού τριάθλου (κολύμπι σε λίμνη, ποδήλατο, δρόμος αντοχής), αιωροπτερισμού και ατομικού αλεξιπτώτου και ιππασίας.
- Δημιουργία φορέα μικτής μορφής, με συμμετοχή και του ιδιωτικού τομέα, για την προώθηση του τουρισμού στη Δυτική Μακεδονία.
- Σχεδιασμός των ιστορικών μονοπατιών της περιοχής από την προϊστορική περίοδο μέχρι την πρόσφατη ιστορία του τόπου.
- Πρόγραμμα ολοκληρωμένης οικιστικής αναβάθμισης και ανάδειξης του παραδοσιακού ιστού των οικισμών της περιφέρειας.
- Ολοκλήρωση των αναπλάσεων στους χώρους των εξαντλημένων ορυχείων.

Πρωτογενής τομέας

Οι πόροι του Β' ΚΠΣ για την αγροτική ανάπτυξη κατευθύνθηκαν κυρίως στη δημιουργία αρδευτικών δικτύων. Ωστόσο, για να είναι εφικτή η εκμετάλλευση των τεράστιων εκτάσεων γης υψηλής παραγωγικότητας και για να υλοποιηθούν οι στόχοι της συγκράτησης του πληθυσμού στην ύπαιθρο απαιτείται μεγάλη προσπάθεια στα εξής:

- Διαφοροποίηση του αγροτικού προϊόντος, με έμφαση στην ανάπτυξη και εμπορία αγροτικών προϊόντων υψηλής ποιότητας για τα οποία ήδη διακρίνεται η περιοχή (κρόκος, πιπεριές Φλωρίνης, γίγαντες Καστοριάς, πατάτες Πολυμύλου, κλπ.).
- Αναδιάρθρωση καλλιεργειών, με τη δημιουργία τηλεθερμαντικών θερμοκηπίων και βιολογικών καλλιεργειών.
- Μεταποίηση αγροτικών προϊόντων και καθετοποίηση της παραγωγής.
- Ανάπτυξη του αγροτουρισμού, με ταυτόχρονη αρμονική ανάδειξη και αξιοποίηση του φυσικού, πολιτιστικού πλούτου και του παραδοσιακού δυναμικού.
- Ανάπτυξη μικρών κτηνοτροφικών ζωνών και εφαρμογή οικολογικής κτηνοτροφίας.
- Ανάπτυξη της λιμναίας αλιείας.
- Προστασία και ορθολογική αξιοποίηση του δασικού πλούτου της περιφέρειας.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ – ΘΡΑΚΗΣ

Ένα Δεκαετές Σχέδιο για τον Τουρισμό

Το δεκαετές σχέδιο για τον τουρισμό στην Ανατολική Μακεδονία – Θράκη καλύπτει τη δεκαετία 1995 έως 2005. Έχει ως χρηματοδοτικό κορμό το Β' ΚΠΣ (Δεύτερο πακέτο Ντελόρ) και το Γ' ΚΠΣ (Πακέτο Σαντέρ). Συντάσσεται με διαδικασίες συμμετοχής και διαλόγου και θέτει ως βασικούς στόχους:

- Την αύξηση του αριθμού των επισκεπτών και τη βελτίωση του επιπέδου (πολιτιστικού – οικονομικού) των τουριστών.

- Την προσέλκυση επισκεπτών με ειδικά ενδιαφέροντα.
- Την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και την άμβλυση της εποχικότητας.
- Την προστασία των παρεχόμενων υπηρεσιών στις τουριστικές εγκαταστάσεις παραμονής και διανυκτέρευσης και εξυπηρέτησης τουριστών.
- Τη συμβολή στην υλοποίηση του στόχου και την παραχώρηση των ιδιοκτησιών του ΕΟΤ στους φορείς της Ν.Α. και των ΟΤΑ για αξιοποίησή τους, μέσω προγραμματικών συμβάσεων.

Έτσι δημιουργούνται τουριστικές υποδομές και γίνονται ολοκληρωμένες παρεμβάσεις. Επιχειρείται η σύνδεση τουρισμού και φυσικού περιβάλλοντος (προστασία – αναβάθμιση – ανάδειξη περιβάλλοντος) αλλά και η σύνδεση τουρισμού – πολιτισμού. Δρομολογείται πρόγραμμα επέκτασης τουριστικής περιόδου (εναλλακτικές μορφές τουρισμού). Γίνονται προσπάθειες τουριστικής προβολής αλλά και κατάρτισης ανθρώπινου δυναμικού ενώ σημαντικός στόχος είναι η δημιουργία φορέων τουρισμού.

Με έμφαση στην ανάπτυξη του θεματικού τουρισμού

Η επέκταση της τουριστικής περιόδου επιχειρείται σε συνδυασμό με την ανάπτυξη ήπιων μορφών τουρισμού. Έτσι προωθούνται:

- Ο χειμερινός τουρισμός
- Ο ορειβατικός και δασικός τουρισμός – φυσιολατρικός τουρισμός
- Ο οικολογικός και περιπατητικός τουρισμός
- Ο αρχαιολογικός και ιστορικός τουρισμός
- Ο θρησκευτικός τουρισμός
- Ο ιαματικός τουρισμός
- Ο θαλάσσιος τουρισμός
- Ο εκθεσιακός και επιχειρηματικός τουρισμός
- Ο συνεδριακός και επιστημονικός τουρισμός
- Ο εκπαιδευτικός και παιδικός τουρισμός

- Ο τουρισμός ατόμων με ειδικές ανάγκες
- Πρόγραμμα προβολής τοπικών προϊόντων θρακικής κουζίνας και γλυκών της περιοχής
- Πρόγραμμα «Οι πόλεις των κάστρων»
- Πολιτιστικές εκδηλώσεις
- Η δημιουργία ελεγχόμενης κυνηγετικής περιοχής αλλά και η χάραξη – σήμανση υφιστάμενων ορεινών και ημιορεινών μονοπατιών και μερική βελτίωσή τους.

Μέσα από προτάσεις τοπικών προγραμμάτων και λαμβάνοντας υπόψη τη διαβαλκανική διάσταση και ειδικές ρυθμίσεις (νέος αναπτυξιακός νόμος) ερευνάται η καταλληλότητα των περιοχών για την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού. Ακόμα αξιοποιείται ο θεσμός των δύο ενιαίων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων της περιφέρειας για τον συντονισμό προγράμματος εναλλακτικών μορφών τουρισμού.

Θερμαλισμός και Ιαματικός Τουρισμός

Περί τα 600.000.000 δρχ. προβλέπεται πως θα διατεθούν ειδικά για την αξιοποίηση των ιαματικών πηγών της Περιφέρειας και την προώθηση του ιαματικού τουρισμού και του θερμαλισμού. Στην περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης οι αναγνωρισμένες ιαματικές πηγές είναι οι εξής:

- Θερμιών Παρανεστίου Νομού Δράμας
- Ιαματικός Πηλός Κρηνίδων (Φιλίππων) Νομού Καβάλας
- Ελευθερών Νομού Καβάλας
- Γεννησέας (Νέας Κεσσάνης) Νομού Ξάνθης
- Εχίνου Νομού Ξάνθης
- Τραϊανούπολης / Φερρών Νομού Έβρου
- Ψαρόθερμων Σαμοθράκης Νομού Έβρου.

Προέλευση

Οι υπόθερμες και θερμές φυσικές αναβλύσεις των Θέρμων Εχίνου, Κρηνίδων και Θερμιών Παρανεστίου προέρχονται από τον υδρολογικό κύκλο. Κατά την κυκλοφορία τους στο υπέδαφος διαλύουν διάφορα στοιχεία από τα πετρώματα με τα οποία έρχονται σε επαφή. Έτσι εμπλουτίζονται σε χημικά. Η θερμοκρασία τους αυξάνεται εξαιτίας της τοπικής γεωθερμικής βαθμίδας και η ανοδική πορεία τους προς την επιφάνεια γίνεται μέσα από ρήγματα και λόγω της υδροστατικής πίεσης, της πυκνότητας του νερού και της παρουσίας αερίων. Τα ιαματικά νερά στους χώρους Ελευθερών, Νέας Κεσσάνης και Τραιανούπολης έχουν μικτή προέλευση.

Νερό της θάλασσας – κατά ένα μικρό μέρος – και νερό μετεωρικής προέλευσης – κατά μεγαλύτερο μέρος – συναντώνται σε βάθος, θερμαίνονται και με κατάλληλες διεργασίες ανέρχονται στην επιφάνεια. Τα ιαματικά νερά Ψαρόθερμων Σαμοθράκης έχουν προέλευση θαλάσσιους υδροφορείς και συγχρόνως στοιχεία που προέρχονται από την κρυστάλλωση πλουτωνιτών.

Οι ιαματικές πηγές στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης αποτελούν φυσικές εκδηλώσεις γεωθερμικών πεδίων. Πέρα από τις αναγνωρισμένες ιαματικές πηγές, χώρους με θερμά νερά συναντούμε στο Τυχερό, στα Μάγγανα και στο Αρίστηνο Έβρου.

Το γεωλογικό περιβάλλον, το θερμό νερό, αργιλοπυριτικά υλικά και πολύπλοκες βιολογικές διεργασίες έδωσαν ως τελικό προϊόν τον θεραπευτικό πηλό των Κρηνίδων.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ – ΘΡΑΚΗΣ

Κύριος στόχος η ισορροπημένη και ολοκληρωμένη ανάπτυξη

Κονδύλια ύψους 1,5 τρισ. δρχ. διεκδικεί μέσω του Γ' ΚΠΣ η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης. Προτεραιότητα δίνεται μεταξύ άλλων στους τομείς:

- Εξορθολογισμός του πρωτογενούς τομέα.
- Ενίσχυση των διαδικασιών αφομοίωσης των απωλεσθέντων θέσεων απασχόλησης του πρωτογενούς τομέα σε άλλες παραγωγικές δραστηριότητες.
- Ενίσχυση της μεταποιητικής δράσης βάσει δυνατοτήτων επιτόπιας παραγωγής τελικών προϊόντων.
- Ολοκληρωμένα δίκτυα υποδομής υψηλού ποιοτικού επιπέδου για την προσέλκυση ξένων επενδύσεων.
- Προώθηση διαπεριφερειακού, διασυνοριακού και διακοινοτικού εμπορίου.
- Δημιουργία ζωνών ορεινού οικολογικού μορφωτικού αγροτουρισμού.

Όσον αφορά την τουριστική υποδομή της περιφέρειας, το σχέδιο προβλέπει την ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων που αποσκοπούν στη δημιουργία ενός οικολογικού παραδείσου με παρεμβάσεις για τον εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος, την ενσωμάτωση απομονωμένων γεωγραφικά πληθυσμών και την ανάπτυξη ειδικών περιοχών.

Η Εγνατία Οδός. Σε ικανοποιητικούς ρυθμούς προχωρούν τα έργα της Εγνατίας στη Θράκη και μέχρι το τέλος του 1999 θα παραδοθούν τρία ως τέσσερα τμήματά της ενώ γύρω στα 2003 θα έχει τελειώσει και το τελευταίο. Τα έργα της Εγνατίας στην περιφέρεια προχωρούν σε ικανοποιητικότερο βαθμό από ό,τι σε άλλες περιοχές, ενώ ήδη έχουν δημοπρατηθεί όλα τα τμήματά της. Όσον αφορά τους κάθετους άξονες που δημιουργούνται με βάση τη συμφωνία για τη διάνοιξη τριών νέων συνοριακών διόδων και τη δημιουργία συνδετικών οδικών αρτηριών μεταξύ Ελλάδας και Βουλγαρίας, ήδη λειτουργεί ο άξονας Ορμένιο – Αλεξανδρούπολη – Βουλγαρία, συνολικού προϋπολογισμού 922 εκατ. δραχμών.

Ο άξονας Δράμα – Νέστος – Βουλγαρία βρίσκεται σε εξέλιξη καθώς έχει κατασκευαστεί το τμήμα μέχρι δύο χιλιόμετρα πριν από τα σύνορα ενώ μέχρι το τέλος του χρόνου αναμένεται να ολοκληρωθεί το ελληνικό τμήμα και θα απομείνει η κατασκευή του βουλγαρικού τμήματος. Εξάλλου έχουν κατασκευαστεί τα πρώτα πέντε χιλιόμετρα του άξονα Κομοτηνή – Νυμφαία – Βουλγαρία και αναμένεται να ολοκληρωθεί σε δύο χρόνια, ενώ έχει ολοκληρωθεί η οριστική μελέτη του άξονα Ξάνθη – Εχινός – Ρούντοζεν. Τα μεγάλα ενεργειακά έργα της ΔΕΗ στον ποταμό Νέστο περιλαμβάνουν τα υδροηλεκτρικά εργοστάσια Θησαυρού, προϋπολογισμού 170 δισ. δρχ., Πλατανόβρυσης, προϋπολογισμού 55 δισ. δρχ. και Τοξοτών προϋπολογισμού 1,5 δισ. δρχ.

Το πρόγραμμα ολοκληρωμένης ανάπτυξης της ορεινής Ροδόπης περιλαμβάνει έργα και παρεμβάσεις που αφορούν τους φυσικούς πόρους και την προστασία ευαίσθητων περιοχών, τις δραστηριότητες αναψυχής με ήπιες επεμβάσεις στο περιβάλλον, την ενίσχυση οικονομικής βάσης και των υποδομών παραγωγικών δραστηριοτήτων, τις υποδομές μεταφορών, καθώς και το οικιστικό περιβάλλον και την κοινωνική υποδομή. Η χρηματοδότηση αυτών των έργων ανέρχεται συνολικά σε 21.942.914 δρχ. που προέρχονται από το ΠΕΠ (12.903.159 δρχ.), το ΕΑΠΤΑ (2.213.000 δρχ.), το INTERREG (4.309.570) δρχ. το ΕΤΕΡΠΣ/ΕΠΠΕΡ (1.825.000 δρχ.) και το LEADER II (692.186 δρχ.). Οι βασικοί στόχοι της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας για την περίοδο 2000 – 2006, στο πλαίσιο του σχεδιασμού του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης με βάση το Σχέδιο Περιφερειακής Ανάπτυξης είναι μεταξύ άλλων η προστασία του περιβάλλοντος, η βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και η άμβλυση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων που παρατηρούνται κυρίως μεταξύ της ορεινής και της πεδινής περιοχής. Με βάση τους στόχους αυτούς διατυπώνονται ορισμένες προτεραιότητες όπως η διατήρηση των παρεμβάσεων του ΠΕΠ που αποβλέπουν στον εκσυγχρονισμό των βασικών υποδομών σε υποβαθμισμένες περιοχές η κατάρτιση και η αξιοποίηση του ενεργού ανθρώπινου δυναμικού και η διαφοροποίηση των παρεχόμενων τουριστικών υπηρεσιών με την αξιοποίηση του φυσικού περιβάλλοντος.

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΚΑΒΑΛΑΣ ΚΑΙ
ΘΑΣΟΥ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ 1999

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΚΑΒΑΛΑ		ΘΑΣΟΣ	
	ΑΤΟΜΑ	ΔΙΑΝΥΣΕΙΣ	ΑΤΟΜΑ	ΔΙΑΝΥΣΕΙΣ
Αστικοί	475	950	8.042	61.263
Πολ. Ανατολ. Μακεδ.	248	256	-	-
Πολ. Ανατολ. Θράκ.	360	452	4	12
Εκπαιδευτικοί	126	224	736	5.394
Επισκεπτικοί	210	405	37	48
Εθνοκ. - Αουλέμ.	54	138	40	318
Αλλοδαποί	1.106	2.719	851	2.335
Ελλ. Αλλοδα.	351	507	68	143
Εξωτερικοί	2.023	4.609	3.670	31.655
Αεροπορικοί	99	310	23	199
Αυτοκίνητοι	107	188	7	26
Ποδηλατοί	86	130	36	139
Παζαντοί	1.153	1.585	84	235
Παιδιά	163	177	1	1
Παντοί	62	141	21	24
Κατακλινοί	20	27	6	12
Αλλοί	388	811	93	204
Κατοίχοι	67	304	11	16
Περιελάτες	55	122	13	22
Ποδηλατοί Αμερικής	12	15	12	14
Αλλοί Ανατολ. Μακεδ.	41	93	18	18
Αλλοί Θράκ.	41	94	4	8
Κατοίχοι	398	850	540	4.488
Υπηρκοί	22	31	147	552
Κατοίχοι	26	51	42	453
Κατοίχοι	58	165	58	278
Κατοίχοι	184	1.248	26	273
Κατοίχοι	130	216	58	233
Κατοίχοι	979	1.053	36	112
Κατοίχοι	29	86	1.025	8.117
Κατοίχοι	45	96	36	38
Κατοίχοι	731	1.231	25	51
Κατοίχοι	9.909	19.284	15.776	116.681
Κατοίχοι	47.424	95.409	15.156	27.847
Κατοίχοι	57.333	114.693	30.932	144.528

ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ
ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ
ΚΑΒΑΛΑΣ (ΠΑΝΗ ΘΑΣΟΥ), 1999

ΜΟΝΑΔΕΣ 45, ΔΩΜΑΤΙΑ 1.630, ΚΛΙΝΕΣ 3.108

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΟΝΑΔΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΩΜΑΤΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ ΚΛΙΝΩΝ
Ξενοδοχεία Α' κατηγορίας	2	145	283
Ξενοδοχεία Β' κατηγορίας	8	758	1.414
Ξενοδοχεία Γ' κατηγορίας	12	366	698
Ξενοδοχεία Δ' κατηγορίας	6	81	166
Ξενοδοχεία Ε' κατηγορίας	4	52	107
Επιπλωμένα διαμερίσματα			
Επιπλωμένα διαμ. Α' κατηγορίας	1		
Επιπλωμένα διαμ. Β' κατηγορίας	1	16	26
Επιπλωμένα διαμ. Γ' κατηγορίας	9	176	340
Επιπλωμένα διαμ. Δ' κατηγορίας	1	16	26
Επιπλωμένα κατοικίες	2	12	36

Πηγή: ΕΟΤ - Διεύθυνση Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης

ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ
ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ
ΚΑΒΑΛΑΣ ΚΑΙ ΘΑΣΟΥ, 1999

ΜΟΝΑΔΕΣ 165, ΔΩΜΑΤΙΑ 3.578, ΚΛΙΝΕΣ 6.876

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΟΝΑΔΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΩΜΑΤΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ ΚΛΙΝΩΝ
Ξενοδοχεία Α' κατηγορίας	4	416	786
Ξενοδοχεία Β' κατηγορίας	18	618	1.164
Ξενοδοχεία Γ' κατηγορίας	30	1.657	3.223
Ξενοδοχεία Δ' κατηγορίας	23	353	670
Ξενοδοχεία Ε' κατηγορίας	22	282	546
Επιπλωμένα διαμερίσματα			
Επιπλωμένα διαμ. Α' κατηγορίας	1	8	16
Επιπλωμένα διαμ. Β' κατηγορίας	1	25	49
Επιπλωμένα διαμ. Γ' κατηγορίας	10	119	237
Επιπλωμένα διαμ. Δ' κατηγορίας	6	100	185

Πηγή: ΕΟΤ - Διεύθυνση Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΞΑΝΘΗΣ

Η Αναπτυξιακή Εταιρεία Νομού Ξάνθης, στο πλαίσιο των αναπτυξιακών της δραστηριοτήτων, ξεκίνησε μια πρωτοπόρα πρωτοβουλία για το Νομό Ξάνθης. Με την ανατολή του 2000 ιδρύει το Γραφείο Τουριστικής Προβολής και Ανάπτυξης που στόχο έχει να αναβαθμίσει και να προβάλλει όσο το δυνατόν πληρέστερα την προνομιά σε φυσικό και αρχαιολογικό πλούτο περιοχή. Ειδικότερα, το Γραφείο Τουριστικής Προβολής και Ανάπτυξης ασχολείται:

- Με τη διάθεση διαφημιστικού υποστηρικτικού εντύπου και οπτικο-ακουστικού υλικού, με το θέμα τις φυσικές ομορφιές, τους υδροβιότοπους, τους αρχαιολογικούς θησαυρούς του τόπου μας.
- Με την ενημέρωση των ενδιαφερομένων (τοπικοί φορείς, τουριστικά πρακτορεία, ξενοδοχειακές επιχειρήσεις κλπ.) για εκθέσεις, ημερίδες, πολιτιστικές εκδηλώσεις και γενικότερα διοργανώσεις που αφορούν την τουριστική προβολή και ανάπτυξη.
- Διοργάνωση ενημερωτικών συναντήσεων με δημοσιογράφους και τους σπερέιτορ (άλλων περιοχών), για τη γνωριμία τους με την περιοχή και τα αξιοθέατα του Νομού Ξάνθης.

ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΓΙΑ ΑΡΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΜΟΝΩΣΗΣ

Μεγάλες οι δυνατότητες τουριστικής ανάπτυξης του Νομού

Μεγάλες δυνατότητες τουριστικής ανάπτυξης με έμφαση στο θεματικό τουρισμό παρουσιάζει ο Νομός της Ξάνθης. Το άνοιγμα του βόρειου οδικού άξονα και η σύνδεση του νομού με τη Βουλγαρία (η Ξάνθη απέχει μόλις 120 χιλιόμετρα από τη Φιλιππούπολη) σε συνδυασμό με την αξιοποίηση των τεράστιων τουριστικών δυνατοτήτων του νομού (ποταμός Νέστος, λίμνη Βιστωνίδα, παραλίες Νομού Ξάνθης, ορεινός όγκος Ροδόπης κλπ.) θα βγάλει το νομό από την απομόνωση και θα προσελκύσει το ενδιαφέρον περισσότερων τουριστών.

Τα έργα που υλοποιούνται κατά το διάστημα αυτό στο νομό και οι δυνατότητές του να προσελκύσει τουρισμό από την Ελλάδα και το εξωτερικό

ήταν το αντικείμενο επίσκεψης τουριστικών δημοσιογράφων, μετά από πρόσκληση της Αναπτυξιακής Εταιρείας Ξάνθης, η οποία έχει και το βασικό ρόλο υλοποίησης των έργων που υπάγονται στο πρόγραμμα LEADER II. Το πρόγραμμα συνολικού ύψους 1,2 δισ. περιλαμβάνει τα εξής μέτρα και δράσεις:

- Αγροτουρισμός
- Τεχνική Στήριξη
- Επαγγελματική κατάρτιση
- Δημιουργία μικρών επιχειρήσεων – βιοτεχνιών και εν γένει υπηρεσιών μικρής κλίμακας
- Αξιοποίηση και εμπορία της γεωργικής και δασοκομικής παραγωγής και τοπικής αλυσίδας
- Διατήρηση και βελτίωση του περιβάλλοντος.

Όσον αφορά την τουριστική προβολή του νομού, η Αναπτυξιακή Εταιρεία Ξάνθης λαμβάνει πρωτοβουλίες σε συνεργασία με τη περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Η Αναπτυξιακή Εταιρεία Νομού Ξάνθης συμμετέχει επιπλέον στο πρόγραμμα του ΥΠΕΧΩΔΕ για την αξιοποίηση – λειτουργία της υποδομής προστατευόμενων περιοχών. Στόχος του προγράμματος αυτού είναι η προώθηση της προστασίας της φύσης, η ανάδειξη των περιοχών των υγροβιότοπων και η προστασία τους. Στην περίπτωση του Ν. Ξάνθης, το Δέλτα του Νέστου και η λίμνη Βιστωνίδα αποτελούν τα κύρια σημεία αναφοράς και υλοποίησης του προγράμματος αυτού.

Στο πρόγραμμα περιλαμβάνονται και παρεμβάσεις ήπιας μορφής με χρηματοδότηση από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Περιβάλλον» (Ε.Π.ΠΕΡ.), υποπρόγραμμα 3, όπως:

- Παρεμβάσεις ήπιας μορφής στις παραλίες Μυρωδάτου και Μαγγάνων.
- Παρεμβάσεις ήπιας μορφής στη παραλία Αβδήρων, με κατασκευή αναψυκτηρίων, συγκροτημάτων λουτήρων και τουαλετών, στεγάστρων σκίασης, θέσεων για ναυαγοσώστες κ.ά.
- Ειδικά έργα ανάδειξης της περιοχής της λίμνης Βιστωνίδας με διαμορφώσεις μονοπατιών, κατασκευή φυλακίων, στεγάστρων σκίασης

και τραπεζοκαθισμάτων, συντήρηση του υφιστάμενου παρατηρητηρίου στην αποικία των ερωδιών και διαμόρφωση εισόδου.

Το πρόγραμμα δίνει τη δυνατότητα στον τοπικό πληθυσμό της περιοχής να εμπλακεί ενεργά στην προστασία της φύσης, ενώ παράλληλα λαμβάνεται υπόψη και η δυνατότητα οικονομικής κλπ. ανάπτυξης της περιοχής. Το Κέντρο Πληροφόρησης στη Λίμνη Βιστωνίδα λειτουργεί ήδη ως χώρος αναφοράς και ενημέρωσης για τις οικολογικές αξίες – λειτουργίες της περιοχής, καθώς και ως μηχανισμός προώθησης, ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης. Παράλληλα, το Κέντρο πραγματοποιεί προγράμματα ξενάγησης και οικοτουρισμού.

Leader II και Γυναικείοι Αγροτουριστικοί Συνεταιρισμοί

Τα έργα τουριστικής υποδομής και ανάπτυξης του Νομού Ξάνθης που έχουν ενταχθεί και υλοποιούνται στο πλαίσιο του προγράμματος έχουν ορίζοντα υλοποίησης το φθινόπωρο του 2000 και εκτείνονται σε όλη την περιφέρεια του νομού. Έμφαση δίνεται στις παραθαλάσσιες περιοχές του νομού, όπως το Πόρτο Λάγος και τα Αβδηρα, την παραποτάμια ζώνη του Νέστου (Τοξότες κ.ά.), καθώς και ορεινές περιοχές της Ροδόπης.

Παράλληλα με χρηματοδότηση από το Leader II συστάθηκαν οι Γυναικείοι Αγροτουριστικοί Συνεταιρισμοί Κομνηνών και Σταυρούπολης. Ο Γυναικείος Συνεταιρισμός των Κομνηνών δραστηριοποιείται στη μεταποίηση και τυποποίηση λαχανικών με παραδοσιακές μεθόδους, την παρασκευή παραδοσιακών γλυκών και προϊόντων του δάσους, καλλιεργημένων με οικολογικές μεθόδους. Ο Γυναικείος Συνεταιρισμός Τουρισμού Υπαίθρου Σταυρούπολης δραστηριοποιείται στον αγροτουρισμό, την παραδοσιακή κουζίνα και την κατασκευή παραδοσιακών εδεσμάτων. Τα επιπλωμένα δωμάτια του συνεταιρισμού τύπου B&B φιλοξενούν επισκέπτες όλο το χρόνο, ενώ από τις γυναίκες του συνεταιρισμού προσφέρεται ξενάγηση και πακέτο δραστηριοτήτων ανάλογα με τις επιθυμίες του επισκέπτη.

Στις δραστηριότητες αυτές περιλαμβάνονται περιπατητικές διαδρομές στον ορεινό όγκο της Ροδόπης μέχρι τα βουλγαρικά σύνορα, που αναδεικνύουν

την πλούσια χλωρίδα και ορνιθοπανίδα, καθώς και κατάβαση του Νέστου με καγιάκ και φουσκωτά σκάφη, με οδηγούς και εξοπλισμό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2°

ΝΗΣΙΩΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ

2.α ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ

Η περιφέρεια Ν. Αιγαίου αποτελείται από 78 νησιά, εκ των οποίων τα 44 είναι κατοικημένα. Η Δωδεκάνησος, ο ένας από τους δύο νομούς της περιφέρειας, ξεχωρίζει για τη μακράιωνη προσφορά της στην εθνική ελευθερία και την οικονομία.

Η περιφέρεια Ν. Αιγαίου εκτιμά πως η Δωδεκάνησος αποτελεί την ατμομηχανή της περιφερειακής ανάπτυξης στην Ελλάδα. Ωστόσο, εκτιμά επίσης πως οι έντονες ενδοπεριφερειακές ανισότητες, η ανεπάρκεια των τεχνικών και κοινωνικών υποδομών, τα εποχικά προβλήματα απασχόλησης (συνέπεια της υπερανάπτυξης του τριτογενούς / τουριστικού τομέα: ο αριθμός επισκεπτών είναι δεκαπλάσιος σε σχέση με τους μόνιμους κατοίκους) αλλά και η εθνική σημασία της θωράκισης των παραμεθωρίων, καθιστούν επείγουσα και επιτακτική την ανάγκη ενός ευρέος αναπτυξιακού προγράμματος που θα δώσει λύσεις σε χρονίζοντα προβλήματα και κυρίως θα ετοιμάσει την περιοχή για τις δύσκολες άκρως ανταγωνιστικές δεκαετίες που έρχονται.

Ενόψει αυτού του σχεδιασμού, χρήσιμη είναι μια ανασκόπηση του τρέχοντος αναπτυξιακού προγράμματος. Η περιφέρεια νοτίου Αιγαίου, αξιοποιώντας την ευρωπαϊκή εμπειρία αλλά και τις δυνατότητες που διανοίχτηκαν από αυτή την εθνική επιλογή, διαμόρφωσε τα προηγούμενα χρόνια μια στρατηγική ανάπτυξης με κύριο εργαλείο το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ), ένα πρόγραμμα στο πλαίσιο του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Το ΠΕΠ νοτίου Αιγαίου 1994 – 1999 εγκρίθηκε

στις 29.7.1994 με συνολικό κόστος / προϋπολογισμό 380 εκατ. ECU, εκ των οποίων 298,8 εκατ. ECU είναι δημόσια δαπάνη (κατά 75% κοινοτική και 25% εθνική) και 81,2 εκατ. ECU ιδιωτική. Το πρόγραμμα αυτό, που κατανεμήθηκε σε 8 υποπρογράμματα, έχει ιδιαίτερη σημασία στην ανάπτυξη των νησιών. Αναφέρουμε χαρακτηριστικά τα μεγαλύτερα έργα της Δωδεκανήσου που περιελήφθησαν στο ΠΕΠ κατά υποπρόγραμμα. Αξίζει να σημειώσουμε πως από τα 72 έργα τα οποία αφορούν όλη την περιφέρεια, τα 35 αφορούν τα Δωδεκάνησα.

A) Τουριστική αξιοποίηση θαλάσσιων και πολιτισμικών πόρων. Στο υποπρόγραμμα αυτό περιλαμβάνεται η μαρίνα της Ρόδου, η μαρίνα και τα ιαματικά λουτρά της Κω, το κέντρο επισκευής και διαχείρισης σκαφών αναψυχής Ρόδου, το δίκτυο καταφυγίων τουριστικών σκαφών στην Τήλο, στην Αστυπάλαια, στην Κάρπαθο, στη Νίσυρο και στη Λέρο, η διαμόρφωση και η ανάδειξη αρχαίων μνημείων της Ρόδου, η κατασκευή υπογείων δικτύων και η στερέωση ιπποτικών οχυρώσεων της μεσαιωνικής πόλης, η αποκατάσταση βυζαντινών εκκλησιών, η ανάπλαση του ιστορικού κέντρου και η αποκατάσταση αρχαίων μνημείων της Κω, η ανάπλαση της Πόθιας Καλύμνου, η επισκευή της Ι.Μ. Ζωοδόχου Πηγής Πάτμου κ.ά.

B) Στήριξη παραγωγικών τομέων. Κύρια δράση του υποπρογράμματος είναι τα έργα μεταφορών – θαλασσιών, εναέριων και χερσαίων. Περιλαμβάνονται τα λιμάνια Καλύμνου, Καρδάμαινας, Σκάλας Πάτμου, Σύμης, Κάσου, Λειψίων, Καμείρου και Κω, έργα στα αεροδρόμια Ρόδου, Κω, Καλύμνου, Λέρου, Κάσου, Καστελλορίζου και Αστυπάλαιας, κατασκευή ελικοδρομίων (Νισύρου και Ολύμπου) και βελτιώσεις υφιστάμενων, ώστε να δημιουργηθεί ένα άρτια οργανωμένο δίκτυο. Από τις χερσαίες μεταφορές ξεχωρίζουν τα έργα στο αεροδρόμιο Ρόδου στις ανατολικές ακτές και η βελτίωση της οδού Κω – Κεφάλου. Στο ίδιο υποπρόγραμμα περιλαμβάνονται επίσης το αλιευτικό καταφύγιο Λάρδου, αναδασώσεις, αντιπυρικές λωρίδες και βελτιώσεις του δασικού οδικού δικτύου, αγροτικές υποδομές και οδοποιίες, μέθοδοι εντατικής καλλιέργειας και στήριξης της μεταποίησης.

ΚΩΔ	ΕΡΓΑ	Ο.Τ.Α. ΠΕΡΙΟΧΗ	ΕΡΓΟ	ΦΥΣΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΑΓΑΘΟΛΗ	1	Κοιν. Αγαθοληίου Νέος οικισμός	Διαφοχικές-τομεντοστρώσεις Αγαθοληίου	Διαφοχικές μήκους 500μ. και διαπλατυνσεις-τομεντο/σεις μήκους 1,20μ. Ολοκληρώθηκε η σύνδεση με οδικό δίκτυο.	Κοιν. Αγαθοληίου
ΚΑΛΥΜΝΟΙ	4	1. Πόθα-Δήμος Καλυμνών 2. Πόθα 3. Πόθα	1. Τ.Ε.Α. Καλυμνίου 2. Ανάπλαση παράλιας Πόθας 3. Λιμνή	1. Υλοποιείται 2. Ολοκληρώθηκε 3. Ολοκληρώθηκε το υποέργο που αφορούσε την κρηπίδα της νότιας πλευράς της κτιριακής αποβάθρας	1. Δ.Υ. & Τ.Ε. Δωδ/σου 2. Δήμος Καλυμνών 3. Δ.Υ. & Τ.Ε. Δωδ/σου
		4. Πόθα	4. Αεροδρόμιο		4. Δ.Υ. & Τ.Ε. Δωδ/σου
ΚΑΛΙΔΕΣ	3	1. Ολυμπος Διαφάνη 2. Ξηρά Μεσοχώρι- Λεύκος Φονία 3. Ολυμπος	1. Βελτίωση επαρχιακής οδού Ολυμπος-Διαφάνη ή 2. Βελτίωση επαρχιακής οδού Ξηρά-Μεσοχώρι- Λεύκος-Φονία 3. Κατασκευή ελικοδρομίου Ολύμπου	1. Ολοκληρώθηκε 2. Ολοκληρώθηκε 3. Υλοποιείται	1. Δ.Υ. & Τ.Ε. Δωδ/σου 2. Δ.Υ. & Τ.Ε. Δωδ/σου 3. Δ.Υ. & Τ.Ε. Δωδ/σου
ΦΟΥ	1	Φου	Λιμνή	Υλοποιείται	Λιμενικό Ταμείο Δωδ/σου
	4	1. Κοιν. Ασφενδίου 2. Δήμος Κω	1. Γυμνάσιο Ζηορίου Κω 2. Νοσοκομείο Κω	1. Ολοκληρώθηκε 2. Προσθήκη πυλματίας αρόφου, αναδιάρθρωση λεπουργιών ισχυαίου/ αρόφου διαμόρφωση περ/νιας κώρου κ.λπ. Ολοκληρώθηκε η σ' αναβάθιση κτιριακού συγκροτήματος ολοκληρώθηκε	1. Δ.Υ. & Τ.Ε. Δωδ/σου 2. Δ.Υ. & Τ.Ε. Δωδ/σου
		3. Δήμος Κω και αεροδρόμιο 4. Αεροδρόμιο	3. Βελτίωση επαρχιακής οδού Πόθος-Κω-Κεφαλος 4. Αεροδρόμιο- Ανακατάσταση αναψυχής	3. Ολοκληρώθηκε 4. Ολοκληρώθηκε	3. Δ.Υ. & Τ.Ε. Δωδ/σου 4. Δ.Υ. & Τ.Ε. Δωδ/σου

	ΕΡΓΑ	Ο.Τ.Α. ΠΕΡΙΟΧΗ	ΕΡΓΟ	ΕΥΡΕΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
	2	1. Δήμος Λαϊψών	1. Δημοτική οδόστρωση βελτισποίηση από Καπεργόμυλο έως Πλατύ Γιαλό, β) από χωριό Λαϊψών έως σκουπιδότοπο γ) από Μύκκα έως συμβολή με οδό προς Πλατύ Γιαλό	1. Ολοκληρώθηκε	Δήμος Λαϊψών
		2. Λαίον	2. Ανακατασκευή κρηδεσμάτων διαμορφώση λιμένα	2. Ολοκληρώθηκε	2. Περιφερειακό Ταμείο Δωδ/σου
ΜΕΡΟΣ	3	1. Δήμος Λέρου 2. Μερσίγγι 3. Αισθή Πούλια	1. Γυμνάσιο Τ.Ε.Α. 2. Υδατοδομημένη στη θέση Μερσίγγι 3. Βιολογικός καθαρισμός συμπληρωματικό έργο αποχέτευσης	1. Ολοκληρώθηκε 2. Ολοκληρώθηκε 3. Ολοκληρώθηκε	1. Περιφερειακό Ταμείο Δωδ/σου 2. Δήμος Λέρου 3. Δήμος Λέρου
ΜΕΡΤΗ	1	Εγκράτεια Ερασιτέτα Κατοικιών Δήμου Μεγίστης	Βελτίωση οδού βελτιστοποίηση οδών συμπληρωματικό Ερασιτέτα Κατοικιών στον Δ. Μεγίστης	Υλοποιείται	Δ.Υ. & Τ.Ε. Δωδ/σου
ΜΕΡΤΗ	1	Μακρότοπος	Ελατοδρόμο	Υλοποιείται	Δ.Υ. & Τ.Ε. Δωδ/σου
ΠΑΙΔΟΣ	1	Στάβα	Λιμνών Στάβα	Υλοποιείται	Περιφερειακό Ταμείο Δωδ/σου
ΡΟΔΟΣ	10	1. Δήμος Ρόδου Λακίνο Ρόδου 2. Δήμος Ρόδου 3. Χαλυβές 3. Γυμνάσιο Χαλυβών 4. Μερσίγγι πόλη Ρόδου 5. Μεγίστης 6. Κρασοτή Φαληράς 7. Εργαία 8. Καναλιές 9. Ακονιά 10. Εργαία	1. Μουσικό Γυμνάσιο 2. 2ο Τ.Ε.Α. Ρόδου 3. Ολοκληρώθηκε 4. Κατασκευή υπαίθριου δικτύου μεσαίου μήκους πόλης Ρόδου 5. Ποσειδάειο Γενικό Νοσοκομείο 6. Οδός αεροδρόμιο (παράκειται την πόλη της Ρόδου) 7. Μαρίνα Ρόδου 8. Κέντρο επίσκεψης και διακρίσεως ακαθόν αναψυχής 9. Λιμνών 10. Εργαία καταπέδους	1. Ολοκληρώθηκε 2. Ολοκληρώθηκε 3. Δ.Υ. & Τ.Ε. Δωδ/σου 4. Ολοκληρώθηκε 5. Υλοποιείται 6. Υλοποιείται 7. Υλοποιείται 8. Υλοποιείται 9. Υλοποιείται 10. Ολοκληρώθηκαν	1. Δ.Υ. & Τ.Ε. Δωδ/σου 2. Δ.Υ. & Τ.Ε. Δωδ/σου 3. Δ.Υ. & Τ.Ε. Δωδ/σου 4. Δ.Υ. & Τ.Ε. Δωδ/σου 5. Περιφερειακό Ταμείο Δωδ/σου 6. Δ.Υ. & Τ.Ε. Δωδ/σου 7. ΕΟΤ (Π. Αναστασίου) 8. Δ.Υ. & Τ.Ε. Δωδ/σου 9. ΕΡΕΣΑ 10. Υπ. Υγείας Προϊόντος
ΣΥΔΗ	2	1. Πυρρονές 2. Εργαία	1. Δημοτική οδόστρωση Δ. Συδης 2. Λιμνών	1. Απορρυπαντική Εργασία μήκους 5,7 χιλμ προς Πυρρονές Ολοκληρώθηκε 2. Υπό υλοποίηση	1. Δήμος Συδης 2. Περιφερειακό Ταμείο Δωδ/σου
ΤΗΛΟΣ	1	Λεβότι-Μ. Χωριό	Βελτίωση οδού από Λεβότι έως Μ. Χωριό	Ολοκληρώθηκε	Δήμος Τήλου
ΧΑΛΚΗ	1	Οικισμός Κόνη	Κατασκευή δρόμου από οικισμό προς προηγμένο υφάρων κοιμητήριο	Εργασία συνολικού μήκους 2,63μ και πλάτους 4μ. Ολοκληρώθηκε	Δήμος Χόνης

Γ) Αξιοποίηση ανθρώπινου δυναμικού. Εδώ περιλαμβάνονται οι υποδομές εκπαίδευσης. Υλοποιούνται επίσης προγράμματα κατάρτισης και καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού.

Δ) Περιβάλλον – ποιότητα ζωής. Περιλαμβάνονται βιολογικοί καθαρισμοί, αποχετεύσεις (Κοσκινού, Αρχάγγελου, ο κεντρικός αγωγός λυμάτων Αρχάγγελου – Βόδι, έργα υδρεύσεων και δεξαμενών. Ξεχωρίζουν σε αυτό το υποπρόγραμμα (στο μέτρο των κοινωνικών υποδομών) το νοσοκομείο της Ρόδου που θα είναι έτοιμο στο τέλος της Ρόδου που θα είναι έτοιμο στο τέλος του χρόνου καθώς και το νοσοκομείο της Κω.

Ε) Ενίσχυση δομών τοπικής αυτοδιοίκησης. Πρόκειται για το γνωστό ΕΑΠΤΑ, χάρη στο οποίο εκτελούνται έργα βασικών υποδομών των ΟΤΑ, καθώς και έργα προστασίας περιβάλλοντος (μηχανολογικός εξοπλισμός, ΧΥΤΑ και σκουπιδότοποι).

ΣΤ) Ειδική ολοκληρωμένη δράση νήσου Λέρου. Ένα φιλόδοξο πρόγραμμα για αλλαγή του επαγγελματικού προσανατολισμού της τοπικής κοινωνίας προς το θεραπευτήριο, με βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις και υποστήριξη πρωτοβουλιών του ιδιωτικού τομέα.

Ζ) Συμπλήρωση λειτουργικών χαρακτηριστικών έργων του Α΄ ΚΠΣ. Πρόκειται για τις ουρές του προηγούμενου ΠΕΠ, έργα τα οποία ολοκληρώθηκαν σε αυτό το ΠΕΠ.

Η) Τεχνική βοήθεια. Ένα κρίσιμο για τη διοικητική υποστήριξη του συνολικού προγράμματος υποπρόγραμμα.

Οι στρατηγικοί σκοποί της περιφέρειας είναι εν περιλήψει: α) η ενίσχυση και ολοκλήρωση του περιφερειακού αναπτυξιακού δυναμικού, β) η προώθηση ισόρροπης ανάπτυξης, γ) η τοπική ανάπτυξη, δ) η δημιουργία ενός δικτύου αστικών κέντρων, ε) η ενίσχυση των δυναμικών κλάδων, στ) η αποκέντρωση, ο εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Πιο συγκεκριμένα, και για να επιτευχθούν τα παραπάνω, η περιφέρεια ν. Αιγαίου αναζητά να διαμορφώσει τη νέα στρατηγική περιφερειακής ανάπτυξης και τα αναπτυξιακά πρότυπα και προχωρεί στην προώθηση διαρθρωτικών

μεταβολών στους κλάδους της οικονομίας και στην αξιοποίηση του ενδογενούς δυναμικού και των αναπτυξιακών δυνατοτήτων της περιφέρειας.

Ακόμη στη δημιουργία – βελτίωση υποδομών (με ιδιαίτερη έμφαση στους υδάτινους πόρους, τις μεταφορές, τις μαρίνες και τον τουρισμό) σε δράσεις για την προστασία του περιβάλλοντος και την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής, όπως και για την ενίσχυση των νησιών τρίτης ταχύτητας.

Έμφαση δίνεται στην:

- Αξιοποίηση των τοπικών πλεονεκτημάτων
- Αλιεία – αγροτική παραγωγή
- Μεταποίηση
- Τουριστική βιομηχανία
- Κινητοποίηση τοπικής επιχειρηματικότητας και δημιουργία αναπτυξιακής εταιρείας
- Αξιοποίηση ανθρώπινων πόρων
- Αξιοποίηση πηγών ενέργειας

Άμεσοι στόχοι είναι: η δημιουργία πολιτιστικής τεχνόπολης, ανάπτυξης δραστηριοτήτων υψηλής τεχνολογίας και αξιοποίηση του ειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού, η δημιουργία δικτύων μεταφορών και τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών υψηλής στάθμης, η προώθηση ενδοπεριφερειακής, διαπεριφερειακής και διασυνοριακής συνεργασίας και η ενίσχυση κοινωνικών υποδομών.

Επιχειρείται επίσης ολοκληρωμένη παρέμβαση στην τουριστική βιομηχανία (ειδικές μορφές), η ενίσχυση τοπικών ΜΜΕ, η προσέλκυση επενδύσεων καθώς και η ενίσχυση δυναμικών κλάδων – προώθηση κλαδικής αναδιάρθρωσης.

Με στόχο την αποκέντρωση και τον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης προωθούνται:

- Ειδικές δράσεις τοπικής αυτοδιοίκησης για αξιοποίηση του ενδογενούς δυναμικού.
- Ενίσχυση διοικητικών μηχανισμών με τεχνοκρατικά όργανα και διαδικασίες σχεδιασμού και διαχείρισης αναπτυξιακών προγραμμάτων.

- Μηχανοργάνωση (GIS-MIS)
 - Προώθηση τηλεματικής με έμφαση στην τηλεργασία.
- Απώτερος στόχος είναι η δημιουργία ενός καλύτερου κλίματος για την περαιτέρω ανάπτυξη των περιοχών με τις εξής θετικές επιπτώσεις:
- Ορθολογικός αναπτυξιακός σχεδιασμός
 - Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και βελτίωση της παραγωγικότητας
 - Εκσυγχρονισμός και αύξηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων
 - Δημιουργία συνθηκών ολοκληρωμένης ανάπτυξης και ευνοϊκών συνθηκών επιχειρηματικής δράσης.
 - Συγκράτηση πληθυσμού στα μικρότερα και απομακρυσμένα νησιά
 - Αναβάθμιση παρεχόμενων υπηρεσιών
 - Δημιουργία νέων τοπικών δραστηριοτήτων
 - Βελτίωση της ποιότητας του εργατικού δυναμικού
 - Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής κ.ά.

Απρίλιος '98

- Η σύσταση του Δωδεκανησιακού Οργανισμού Τουρισμού είναι το βασικότερο από τα θέματα που προβληματίζουν το νομαρχιακό συμβούλιο. Σύμφωνα με το καταστατικό, σκοπός του φορέα είναι: η εξειδίκευση της τουριστικής πολιτικής στο νησί, η μελέτη των τουριστικών ζητημάτων του νομού, η οργάνωση και ο συντονισμός όλων των τοπικών φορέων, που εμπλέκονται στον τουρισμό κ.ά.
- Σηρά επισκέφθη με τα κοινά συμβούλια που συγκροτούν τους νέους δήμους έχει ήδη ξεκινήσει ο νομάρχης κ. Γιάννης Παρασκευάς θέματα που συζητάς αναλύονται σ' αυτές είναι οι στόχοι του Ειδικού Προγράμματος Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τα κριτήρια επιλεξιμότητας των έργων που προτείνονται, αλλά και οι συγκεκριμένες ανάγκες που αντιμετωπίζουν οι περιοχές των νέων δήμων.
- Έληξε και η τελευταία φάση του προγράμματος μηχανοργάνωσης της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Δωδεκανήσου, αφού πραγματοποιήθηκε και η σύνδεσή της με το δίκτυο Internet. Έχει ιδρυθεί μείκτη εταιρία, με πρόεδρο τον ίδιο τον νομάρχη, επωνυμία της είναι Net Time A.E.

Μάιος '98

- Σύμφωνα με ανακοινώσεις του νομάρχη στη συνέντευξη τύπου της 4.5.98: Πραγματοποιήθηκε στις 3.5.98 γενική συνέλευση των μετόχων της Δ.Α.Ν.Ε., όπου αποφαι

σώθηκε η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου στα 4.650.000.000 δρχ., δηλαδή 100%. Ο νομάρχης έκανε έκκληση για χρήση του δικαίωματος, όσον αφορά την κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου, η οποία, όπως ελπίζει, θα αποβεί καρποφόρα: Ανακοίνωσε επίσης και την ανοδική πορεία των μετοχών της εταιρίας στο χρηματιστήριο.

- Εκδόθηκε στις 2 Μαΐου η απόφαση για τη χρηματοδότηση του λιμανιού της Ακαντιάς ύψους 2 δισεκατομμυρίων δραχμών.
- Ολοκληρώνεται η διαδικασία των αδειών χωροθετήσεων για τη θεμελίωση του νέου εργοστασίου της ΔΕΗ στη Ρόδο. Μέχρι τέλους του έτους θα έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες άδειες για να γίνει η δημοπράτησή του στις αρχές του 1999.
- Ειδικό πρόγραμμα, που αποβλέπει στην οικονομική τόνωση ορισμένων νησιών νομού και μάλιστα κατά την περίοδο που η τουριστική κίνηση είναι χαμηλή, ξεκίνησε η νομαρχία με πακέτο φτηνών διακοπών από τις 15 Μαΐου. Συγκεκριμένα σε πρώτη φάση που έφθανε μέχρι και 15 Ιουνίου περιλαμβάνονταν τα νησιά Αστυπάλαια, Κάρπαθος, Τήλος, Νίσυρος και Λειψοί. Η δεύτερη περίοδος κυμαίνεται από της Οκτωβρίου μέχρι 15 Νοεμβρίου. Τα κίνητρα για προσέλκυση του εσωτερικού τουριστικού κύματος σ'αυτά νησιά είναι η εκπληκτική τιμή των 19.000 δραχμών για 6 διανυκτερεύσεις, καθώς και οι ειδικές τιμές στα εστιατόρια των νησιών αυτών. Η ιδέα

ανήκει στον ίδιο το νομάρχη με φορέα υλοποίησης τους Δωδεκανησιακό Οργανισμό Τουρισμού και την Επιτροπή Κοινωνικών Θεμάτων.

- Μεγάλη ήταν η επιτυχία του επιστημονικού σεμιναρίου «Οι οχρλώσεις στη μεσογειακή λεκάνη. Τεχνολογίες διάσωσης και διατήρησης» που οργάνωσε η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Δωδεκανήσου (Διεθνές Κέντρο Μεσογειακών Μελετών) στο κέντρο Ακταίων από τις 25 μέχρι 31 Μαΐου 1998. Το σεμινάριο ήταν ενταγμένο στο πλαίσιο του 4ου πανεπιστημιακού κύκλου, για τον οποίο ο καθηγητής κ. Fulvio Zezza, διευθυντής του Ινστιτούτου Εφαρμοσμένης Γεωλογίας και Γεωτεχνικής του Πολυτεχνείου του Μπιάρι Ιταλίας, επέλεξε τη Ρόδο ως έδρα για την ανταλλαγή σε βάθος εμπειριών μεταξύ ερευνητών, επαγγελματιών και τεχνικών που ασχολούνται με την πρόληψη και διατήρηση των πολιτιστικών αγαθών. Το θέμα της διατήρησης των μνημείων και η προστασία του περιβάλλοντος είναι παράλληλες αρμοδιότητες του κ. Zezza διευθυντή της Κοινότητας των Μεσογειακών Πανεπιστημίων (CUM). Όσον αφορά τη Ρόδο, δεν είναι τυχαία η επιλογή της ως έδρας του 4ου πανεπιστημιακού κύκλου, αφού η αρχαία οχυρωμένη πόλη επιτελεί παράδειγμα για τη Μεσόγειο και ελληνική έδρα για όποιον προτίθεται να εμβαθύνει σε θέματα και μεθοδολογίες επέμβασης που αναφέρονται σε αρχιτεκτονικές κατασκευές.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 1
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 3
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 4
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 5
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 6
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 7
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 8
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 9
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 10
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 11
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 12
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 13
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 14
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 15
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 16
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 17
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 18
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 19
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 20
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 21
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 22
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 23
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 24
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 25
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 26
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 27
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 28
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 29
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 30
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 31
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 32
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 33
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 34
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 35
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 36
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 37
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 38
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 39
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 40
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 41
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 42
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 43
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 44
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 45
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 46
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 47
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 48
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 49
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 50
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 51
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 52
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 53
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 54
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 55
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 56
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 57
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 58
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 59
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 60
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 61
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 62
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 63
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 64
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 65
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 66
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 67
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 68
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 69
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 70
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 71
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 72
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 73
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 74
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 75
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 76
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 77
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 78
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 79
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 80
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 81
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 82
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 83
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 84
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 85
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 86
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 87
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 88
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 89
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 90
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 91
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 92
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 93
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 94
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 95
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 96
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 97
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 98
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 99
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 100

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 1
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 3
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 4
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 5
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 6
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 7
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 8
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 9
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 10
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 11
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 12
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 13
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 14
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 15
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 16
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 17
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 18
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 19
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 20
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 21
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 22
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 23
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 24
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 25
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 26
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 27
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 28
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 29
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 30
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 31
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 32
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 33
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 34
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 35
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 36
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 37
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 38
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 39
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 40
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 41
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 42
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 43
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 44
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 45
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 46
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 47
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 48
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 49
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 50
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 51
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 52
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 53
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 54
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 55
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 56
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 57
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 58
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 59
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 60
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 61
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 62
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 63
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 64
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 65
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 66
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 67
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 68
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 69
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 70
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 71
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 72
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 73
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 74
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 75
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 76
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 77
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 78
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 79
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 80
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 81
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 82
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 83
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 84
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 85
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 86
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 87
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 88
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 89
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 90
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 91
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 92
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 93
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 94
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 95
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 96
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 97
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 98
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 99
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 100

Ονομασία έργου	Κωδ.	Π/Υ (σε εκατ. δρα.)	Παρατηρήσεις - περιγραφή
• Μουσείο Ρόδου	Ρόδος	5.000	Στάδιο υπογράφισης συμφωνητικού
• Μουσείο Κω	Κω	400	Επιτόπιση Μ.Τ.Ε. του έργου
Είσοδο		5.400	
• Κέντρο επίσκεψης και διακρίσεως ακατών αναψυχής Ρόδου ΣΑΕ 033/2 κ.ε. 9533505	Ρόδος	650	Το Α.Τ.Δ. εισηγάγει την προμελέτη ώστε το έργο να δημοπρατηθεί με το σύστημα μελέτη-κατασκευή
Είσοδο		650	
• Δίκτυο καταφυγίων ακατών αναψυχής			Ολοκληρώθηκαν οι τεχνικές μελέτες διαδικασία εγκρίσεων
α) Καταφύγιο ακατών αναψυχής στα Λεβόδια Ήλιου		250	
β) Καταφύγιο ακατών αναψυχής στη Χώρα Αστυπάλαιας		250	
γ) Καταφύγιο ακατών αναψυχής στα Πηγάδια Καρπύθου		250	
δ) Καταφύγιο ακατών αναψυχής στους Πάλλους Νούρου		250	
ε) Καταφύγιο ακατών αναψυχής στην Αγ. Μαρίνα Λέρου		250	
Είσοδο		1.250	
• ΕΑΚ Ρόδου. Κατασκευή ανοικτού κολυμβητηρίου	Ρόδος	250	Κατασκευή ανοικτού κολυμβητηρίου 50μ. ολυμπιακών διαστάσεων
• Διαμόρφωση - ανάδειξη οροθέτηση αρχαιολογικών χώρων και μνημείων Ρόδου ΣΑΕ 014/2 κ.ε. 9514522	Ρόδος	350	
• Κατασκευή υπόγειων δικτύων μεσαιωνικής πόλης Ρόδου ΣΑΕ 033/2 κ.ε. 9533507	Ρόδος	1.000	
• Επερώση και αποκατάσταση θυσιαστηρίων ακατών Ρόδου ΣΑΕ 014/2 κ.ε. 9514523	Ρόδος	250	Επιτελείται
• Επερώση Ιππιάδ. οχυρώσεων πόλης Ρόδου ΣΑΕ 014/2 κ.ε. 9514524	Ρόδος	500	Επιτελείται
• Αρχαιολογικό πάρκο στην Ακρόπολη ΣΑΕ 075/2 κ.ε. 9575608	Ρόδος	300	Επινοείται από την τεχνική υπηρεσία του δήμου η μελέτη του έργου
• Συντήρηση αποκατάσταση και ανάδειξη αρχαίων μνημείων Κω ΣΑΕ 014/2 κ.ε. 9514525	Κω	250	
• Συντήρηση αποκατάσταση και ανάδειξη μεσαιωνικών μνημείων Κω	Κω	250	
• Ανασάση ιστορικού κέντρου και διαμόρφωσης οδού Κοινοτουριώτη ΣΑΕ 075/2 κ.ε. 9575607	Κω	100	Στάδιο συμπλήρωσης τεχνικού δελτίου
• Ανασάση παραλίας Πόθας Καλύμνου ΣΑΕ 075/2 κ.ε. 9575609	Κάλυμνος	270	
• Ανασάση - αβασηση μύλων Λέρου ΣΑΕ 075/2 κ.ε. 9575610	Λέρος	50	Στάδιο συμπλήρωσης τεχνικού δελτίου
• Επισκευή Ιερός Μονής Παλαιού Πύργου ΣΑΕ 033/2 κ.ε. 9533506	Γέφυρος	220	
Είσοδο		3.770	
• Εκσυγχρονισμός πολεμ. Αρσενάλου	Ρόδος	1.000	

Ονομασία έργου	Κωδ.	ΠΥ (σε εκατ. δρα.)	Παρατηρήσεις - περιγραφή
• Έργα αεροδρομίου Κω	...	1.000	Έργα με σκοπό την ανάπτυξη της μεταφορικής λειτουργίας του κεντρικού συγκροτήματος κεντρικών λουτρών για θεραπευτικούς και ψυχαγωγικούς σκοπούς.
• Προβολή - διαφήμιση τουρισμού	...	800	Διαφήμιση - προβολή - διαφήμιση τουριστικών προϊόντων κ.λπ.
• Αναδότηση σπηλαίων	...	200	
• Έργα αξιοποίησης σιτών	...	300	Διαφορετικές παρεμβάσεις κ.λπ.
Συνολικά	...	1.900	

Μέτρο 6: Επιδότηση	Κωδ.	ΠΥ	Παρατηρήσεις - περιγραφή
• Επιδότηση	...	200	Ενδεικτικά προβλέπεται η καταβολή ποσού προσαρτητικού
Σύνολο	...	200	

*** οφείλουν ολοκληρωθεί την περιφέρειά νομού Αγίου

Μέτρο 7: Δράσεις τουριστικής υποδομής ιδιωτικού τομέα
 Δράσεις τουρ. υποδομής ιδιωτικού τομέα

...	...	730	Πρόκειται για επιδότηση δικωτικών επενδύσεων για τουριστική υποδομή
Σύνολο	...	730	

*** οφείλουν ολοκληρωθεί την περιφέρειά νομού Αγίου

**ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ II:
 ΣΤΗΡΙΞΗ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΤΟΜΕΩΝ (ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΕΠΙΛΕΚΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΚΑΙ ΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ)**

Ονομασία έργου	Κωδ.	ΠΥ (σε εκατ. δρα.)	Παρατηρήσεις - περιγραφή
Μέτρο 8: Θεματικός μεταφορικός			
• Λιμνία Καλόμνου ΣΑΕ 070/2 κ.ε. 9470512	Καλόμνος	225	Επίδο αξιοποίησης
• Λιμνία Καρδάμηνος Υπ. ΣΑΕ 033/2 κ.ε. 9533514	Κωσ	300	Επιδότηση της ΜΤΕ
• Λιμνία Λαύριος Υπ. ΣΑΕ 070/2 κ.ε. 9470513	Πύλος	70	Επίδο
• Λιμνία Σαύτης ΣΑΕ 033/2 κ.ε. 9533515	Πύλος	170	Επιδότηση της ΜΤΕ
• Λιμνία Κόσου ΣΑΕ 070/2 κ.ε. 9470514	Κόσος	425	
• Λιμνία Λαύριος Υπ. ΣΑΕ 070/2 κ.ε. 9470515	Κόσος	200	
• Λιμνία Καμάρου Ελάϊος Ρόδου	Ρόδος	100	
• Φάση ΣΑΕ 033/2 κ.ε. 9533517			
Σύνολο		1.460	

• Αεροδρόμιο Καλόμνου (ισορροπικός περιφέρειας) ΣΑΕ 033/2 κ.ε. 9533521	Καλόμνος	300	
• Αεροδρόμιο Κω ΣΑΕ 077/2 κ.ε. 9477506 (αποκατάσταση απώλειας σφαιρίων)	Κωσ	400	
• Αεροδρόμιο Λέρου - Κόσου Καστελλοπόρου - Ασπιτιάδας ΣΑΕ 077/2 κ.ε. 9577505		300	
• Ελικοδρόμιο Νέστου ΣΑΕ 033/2 κ.ε. 9533522	Νέστος	70	
• Ελικοδρόμιο Καρπάθου ΣΑΕ 033/2 κ.ε. 9533523	Καρπάθος	70	
• Φιλοσημάνοις Α.Ι.Δ. Ασπιτιάδας - Κόσου - Λέρου - Μεγίστης		150	
Σύνολο		1.290	

ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ IV - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

Όνομα έργο	Πηλ	ΠΠ (σε εκατ. Ευ)	Παραπομπές - περιγραφή
• Αποκατάσταση κοιν. Κοσκινού Ρόδου ΣΑΕ 032/2 κ.ε. 9432527		500	
• Κεντρικός αγωγός μεταφοράς λυμάτων Ασκήγγιλου - Βοδι		1.000	Πρωτα μελέτη
• Αποκατάσταση Δ. Ασκήγγιλου 1. Μελέτη αποκατάστασης 2. Κατασκευή διαύτων		300	Επικείμετα
• Υδρευση - αποκατάσταση κοιν. Ασκήγγιλου Ρόδου		247	Υπάρχει τελικό σχέδιο
Σύνολο		2.147	
• Μεταφορά νερού στις κοιλάδες Πυλωνα και Λαρού νησίου Ρόδου			Διατίθεται μελέτη
• Υδρευση Γελάδας			Επικείμετα
• Κατασκευή υποδομής κωνίαντας Πεσίδας			Επικείμετα
• Ανάπτυξη υποδομής διαχείρισης υδατικών πόρων νησίου Ν. Λιγού		100	
Σύνολο		647	
• Μεταρρύθμιση υποδομής κωνίαντας Πυλωνα			Επικείμετα
• Νέο γενικό γρασοκείμειο Ρόδου ΣΑΕ 071/2 κ.ε. 9491505		10.000	Επικείμετα
• Νοσοκομείο Σκ		300	Επικείμετα
Σύνολο		10.300	

ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ VI: ΕΙΔΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΔΡΑΣΗ ΝΗΣΙΟΥ ΛΕΡΟΥ

Όνομα έργο	Πηλ	ΠΠ (σε εκατ. Ευ)	Παραπομπές - περιγραφή
• Βελτίωση επαρχιακής οδού Επρόκλιμος - Αίγινα Λέρου ΣΑΕ 033/2 κ.ε. 9433540		150	Στόδιο συμπλήρωσης τεχνικού σχεδίου
• Βιολογικός καθαρισμός Λέρου ΣΑΕ 033/2 κ.ε. 9433539		700	Επικείμετα
• Γενικό ΣΕ Λέρου ΣΑΕ 033/2 κ.ε. 9433541		200	Αποπερατοποίηση εγκαταστάσεων
• Οδικό δίκτυο Λέρου		150	
• Λοιπές υποδομές Λέρου		110	
Σύνολο		1.460	

Υποστήριξη πρωτοβουλιών Λέρος 440 Πρόκειται για επιδότηση ιδιωτικού τομέα ιδιωτικών επενδύσεων.

Σύμφωνα με τις οδηγίες από το ΥΠΕΘΟ, επιλέξιμες θα είναι όσες επενδύσεις πληρούν τα κριτήρια επιλογής για το ΠΕΠ (οφείλουν εγκριθεί από τις Υπηρεσιακές Επιτροπές του ν. 1892/90, των Δ.Π.Α. Ούτως από 193.500 εκατ. δραχ. σύμφωνα με τις διαδικασίες αυτού του νόμου).

Σύνολο 440

Π Ε Ρ Ι - Φ Ε Ρ Ε Ι Α Ν Ο Τ Ι Ο Υ Α Ι Γ Α Ι Ο Υ

ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΚΑΙ ΗΜΕΔΑΠΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΚΑΤΑ ΝΟΜΟ

ΝΟΜΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΟΥΣ			ΜΕΤΑΒΟΛΗ %		ΙΑΝ.-ΟΚΤ.		ΜΕΤΑΒΟΛΗ %
	1995	1996	1997	96/95	97/96	1997	1998	98/97
ΚΥΚΛΑΔΩΝ	1.306.503	1.330.767	1.470.332	1,86	10,49	1.460.946	1.699.482	16,33
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	12.905.847	11.918.673	13.137.626	-7,65	10,23	13.087.961	13.867.100	5,95
ΝΗΣΟΣ ΡΟΔΟΥ	8.937.691	8.018.603	8.833.546	-10,28	10,16	8.798.462	9.415.951	7,02
ΣΥΝΟΛΟ (ΕΚΤΟΣ ΡΟΔΟΥ)	14.212.350	13.249.440	14.607.958	-6,78	10,25	14.548.907	15.566.582	6,99

Πηγή: ΕΣΥΕ - ΕΟΤ

ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΚΑΤΑ ΝΟΜΟ

ΝΟΜΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΟΥΣ			ΜΕΤΑΒΟΛΗ %		ΙΑΝ.-ΟΚΤ.		ΜΕΤΑΒΟΛΗ %
	1995	1996	1997	96/95	97/96	1997	1998	98/97 (Ιαν.-Οκτ.)
ΚΥΚΛΑΔΩΝ	835.529	809.004	907.591	-3,17	12,19	905.176	1.067.391	17,92
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	12.130.415	11.101.227	12.374.390	-8,48	11,47	12.351.314	13.055.630	5,70
ΝΗΣΟΣ ΡΟΔΟΥ	8.343.501	7.422.051	8.238.210	-11,04	11,00	8.222.886	8.803.373	7,06
ΣΥΝΟΛΟ (ΕΚΤΟΣ ΡΟΔΟΥ)	12.965.944	11.910.231	13.281.981	-8,14	11,52	13.256.490	14.123.021	6,54

Πηγή: ΕΣΥΕ - ΕΟΤ

ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΗΜΕΔΑΠΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΚΑΤΑ ΝΟΜΟ

ΝΟΜΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΟΥΣ			ΜΕΤΑΒΟΛΗ %		ΙΑΝ.-ΟΚΤ.		ΜΕΤΑΒΟΛΗ %
	1995	1996	1997	96/95	97/96	1997	1998	98/97 (Ιαν.-Οκτ.)
ΚΥΚΛΑΔΩΝ	470.974	521.763	562.741	10,78	7,85	555.770	632.091	13,73
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	775.432	817.446	763.236	5,42	-6,63	736.647	811.470	10,16
ΝΗΣΟΣ ΡΟΔΟΥ	594.190	596.552	595.336	0,40	-0,20	575.576	612.578	6,43
ΣΥΝΟΛΟ (ΕΚΤΟΣ ΡΟΔΟΥ)	1.246.406	1.339.209	1.325.977	7,45	-0,99	1.292.417	1.443.561	11,69

2.β ΡΟΔΟΣ - ΚΩΣ

Οι στόχοι του 2^{ου} ΠΕΠ παραμένουν όχι μόνον επίκαιροι αλλά θα απαιτηθεί να ενταθούν με στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, τη βελτίωση της ποιότητας, την ενδοπεριφερειακή διάχυση των τουριστικών δραστηριοτήτων, τη διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος, τη μείωση των αρνητικών επιπτώσεων που δέχεται ο κλάδος του τουρισμού και την προσπάθεια ελέγχου της ζήτησης του τουριστικού προϊόντος. Δίνεται ιδιαίτερη σημασία στην ποιότητα στον τουρισμό καθώς και στην προστασία του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος.

Τα Δωδεκάνησα, και ιδιαίτερα η Ρόδος – που γνώρισε ξεχωριστές δόξες και μεγαλεία, αρχίζουν να αποκτούν εκ νέου την παλαιά τους αίγλη. Από άκρη σε άκρη, οι τουριστικοί προορισμοί ανανεώνονται, αναβαπτίζονται οι μονάδες, προστίθενται νέα δεδομένα, γίνονται ανοίγματα σε νέες και πλούσιες αγορές και το ενδιαφέρον της διεθνούς τουριστικής σκηνής γίνεται ολοένα και πιο έντονο. Το πρώτο πεντάμηνο του 1999 υπήρξε πολύ θετικό.

Η κίνηση από την Κύπρο μειώθηκε κατά 30,63%. Η Ιταλία παρά τα προβλήματα, παρουσίασε τελικά αύξηση κατά 7,71%. Όσον αφορά τις αφίξεις και διανυκτερεύσεις αλλοδαπών και ημεδαπών στη Ρόδο, αξίζει να σημειώσουμε πως πραγματοποιήθηκε σημαντικό ποσοστό αφίξεων.

Παρατηρείται μια σημαντική δυναμική αγορών που δεν αποτελούσαν παραδοσιακούς πελάτες, αλλά και είναι εμφανής η θετική πορεία των συγκεκριμένων προορισμών. Πέραν αυτών, η Ρόδος βρίσκεται πολύ κοντά στο να κάνει πραγματικότητα και πράξη το γνωστό και πολυσυζητημένο θεώρημα του τουρισμού δωδεκάμηνης διάρκειας καθώς, όπως όλα δείχνουν, οι επίπονες προσπάθειες των τελευταίων δύο ετών έχουν αρχίσει να αποφέρουν ικανοποιητικά αποτελέσματα. Είναι δε χαρακτηριστικό, ότι ο ανταγωνισμός που επικρατεί μεταξύ των ισχυρών τουριστικών οργανισμών στις ευρωπαϊκές αγορές και τους αναγκάζει να παρακολουθούν προσεκτικά ο ένας τις επιχειρηματικές κινήσεις του άλλου, λειτουργεί στη συγκεκριμένη περίπτωση θετικά για τη Ρόδο.

ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΔΩΔΕΚΑΗΣΟΥ 1998
ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΡΙΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΚΥΡΙΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ

ΝΗΣΙΑ	ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ									ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ		
	ΜΟΝΑΔΕΣ			ΔΩΜΑΤΙΑ			ΚΛΙΝΕΣ			ΜΟΝΑΔΕΣ	ΔΩΜΑΤΙΑ	ΚΛΙΝΕΣ
Ρόδος	502	8	510	34.262	211	34.473	65.103	397	65.500	853	8.746	13.489
Κως	257	9	266	16.053	375	16.428	30.558	714	31.272	433	7.581	9.480
Κάλυμνος	40	6	46	908	113	1.021	1.704	224	1.928	81	699	1.120
Λέρος	26	2	28	617	31	648	1.126	61	1.187	54	460	766
Πάτμος	40	2	42	925	26	951	1.753	46	1.799	78	448	776
Κάρπαθος	72	4	76	1.961	99	2.060	3.637	186	3.823	74	687	977
Κάσος	2		2	17		17	32		32	3	30	34
Σύμη	14		14	243		243	473		473	72	344	493
Τήλος	4	2	6	91	42	133	172	84	256	30	94	141
Νίαυρος	3	1	4	96	40	136	188	66	254	8	76	138
Μεγίστη	1		1	17		17	32		32	16	88	176
Αστυπάλαια	3	1	4	55	17	72	94	32	126	42	407	621
Αγαθονήσι										3	17	34
Τέλενδος		1	1		50	50		96	96	2	12	24
Λειψοί	1	1	2	15	30	45	28	54	82	10	53	107
Χάλκη	5		5	44	44	88	88	-	88	30	94	141
ΣΥΝΟΛΟ	970	37	1.007	55.304	1.034	56.338	104.988	1.960	106.948	1.790	19.941	28.721

* Εκκρεμεί η χορήγηση ειδικού σήματος λειτουργίας

**ΑΦΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΗΜΕΔΑΠΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ
ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ % ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΑΥΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟ 1970
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ**

ΕΤΗ	ΑΦΙΞΕΙΣ				ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ			
	ΗΜΕΔΑΠΟΙ	ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ	% ΜΕΤΑΒΟΛΗ	ΗΜΕΔΑΠΟΙ	ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ	% ΜΕΤΑΒΟΛΗ
1970	90.374	170.708	261.079		615.892	1.513.787	2.129.679	
1971	71.755	282.131	353.886	35,40	553.821	2.699.669	3.253.490	52,76
1972								
1973								
1974								
1975	54.637	339.461	394.098		254.581	3.045.608	3.300.189	
1976								
1977	65.031	428.552	493.583		291.244	3.917.958	4.209.202	
1978	73.917	523.648	597.565	21,06	316.795	4.924.171	5.240.966	24,50
1979	67.611	607.669	675.280	13	280.015	5.956.521	6.236.536	18,99
1980	74.014	643.555	717.569	6,26	299.318	6.433.633	6.732.951	7,95
1981	68.161	675.817	743.978	3,60	288.689	6.819.253	7.107.942	-5,56
1982	77.214	720.955	798.169	7,28	324.044	7.220.579	7.544.623	6,14
1983	94.886	643.433	738.319	-7,49	411.441	6.277.630	6.689.071	-11,33
1984	113.830	778.687	892.517	20,88	565.316	7.307.866	7.873.382	17,70
1985	111.521	898.246	1.009.767	13,13	507.695	9.039.232	9.546.934	21,25
1986	111.609	884.152	995.761	-1,38	456.163	9.339.682	9.769.805	2,33
1987	99.892	923.949	1.023.841	3,82	393.260	9.426.252	9.819.611	0,50
1988	113.331	892.193	1.005.524	-2,73	485.819	9.163.587	9.651.306	-1,71
1989	137.923	917.543	1.055.466	4,96	616.931	9.449.060	10.065.991	4,29
1990	141.659	992.009	1.133.668	7,40	616.843	10.227.137	10.843.980	7,72
1991	135.331	929.889	1.065.220	-6,04	652.420	9.615.848	10.268.268	-5,31
1992	170.662	1.149.965	1.320.627	23,97	738.687	12.008.514	12.747.201	24,14
1993	160.113	1.114.527	1.277.640	-3,36	759.782	11.545.672	12.305.454	-3,59
1994	167.250	1.306.704	1.473.954	15,37	679.934	13.509.263	14.207.197	15,46
1995	170.594	1.247.426	1.418.020	-7,31	825.268	12.166.359	13.191.627	-7,69
1996	170.731	1.170.563	1.341.294	-7,61	747.471	11.800.248	12.547.719	-7,61
1997	212.823	1.306.774	1.519.597	16,55	958.827	12.716.634	13.675.461	11,66
1998	211.253	1.409.601	1.620.854	6,67	694.332	13.292.547	14.292.879	4,67

ΛΟΙΠΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΣΤΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΙΑ

Νήσος	Γραφεία γενικού τουρισμού	Γραφεία εσωτερικού τουρισμού	Σύνολο τουριστικών γραφείων	Τουρκές επιχειρήσεις οδικών μεταφορών	Τουρκικά λεωφορεία Δ.Χ.	Ενοίκια/ναυτοκίνητα		Ενοίκια/μοτοcycles		Ξεναγοί
						Αριθμός επιχ/σεων	Αριθμός αυτ/των	Αριθμός επιχ/σεων	Αριθμός μοτ/τών	
Ρόδος	162	13	175	25	195	180	3.610	60	0	113
Κως	69	8	77	5	35	67	1.005	11	0	4
Αστυπάλαια	1	0	1	0	0	2	15	0	0	0
Κάλυμνος	10	2	12	0	0	5	45	0	0	0
Κάρπαθος	5	2	7	1	5	15	215	5	0	0
Κάσος	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Καστελλόριζο	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Λειψοί	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0
Λέρος	4	0	4	0	1	3	25	0	0	0
Νίσυρος	4	2	6	0	5	1	10	0	0	0
Πάτμος	3	0	3	0	8	4	40	1	0	1
Σύμη	4	0	4	0	0	0	0	1	0	0
Τήλος	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0
Χάλκη	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	270	27	297	31	249	277	4.965	78	0	118*

* Ο εν λόγω αριθμός αφορά τους εν ενεργεία Ξεναγούς, (Ο αριθμός των εγγεγραμμένων Ξεναγών ανέρχεται σε 136)

Πηγή: Διεύθυνση Τουρισμού Δωδεκανήσου

Ρόδος 31 Δεκεμβρίου 1998

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΚΑΛΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΡΗΣΕΙΣ
 ΤΟΥΣ ΜΗΝΕΣ ΙΟΥΝΙΟΥ, ΙΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2000 ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΧΡΟΝΙΑ

ΕΘΝΟΤΗΤΕΣ	ΑΦΙΣΕΙΣ				ΠΑΝΥΠΕΡΦΥΣΕΙΣ			
	2000	1999	1998	1997	2000	1999	1998	1997
Αγγλοι	196.16	177.912	100.632	112.165	1.091.005	1.110.181	1.110.171	1.039.529
Αυστριακοί	48.860	40.924	36.389	38.891	497.525	408.256	357.832	363.791
Βέλγοι - Λουξεμβοί	31.651	25.828	21.911	22.896	331.202	272.751	231.556	242.846
Γάλλοι	10.915	11.757	8.592	9.955	73.273	77.315	50.865	64.501
Γερμανοί	275.102	264.999	254.034	282.446	3.155.282	3.096.752	2.854.628	3.286.512
Γουγκολάβοι	4.429	3.302	3.789	4.571	40.215	29.161	33.301	42.241
Δανοί	39.053	43.992	38.117	35.765	329.754	406.022	311.240	300.836
Ελβετοί	29.351	27.767	24.153	29.020	276.990	264.712	226.779	275.831
Ιταλοί	76.234	60.561	60.720	62.505	642.704	498.958	503.646	540.993
Ισπανοί	1.803	2.490	1.675	1.756	9.061	10.732	7.509	7.725
Ιρλανδοί	999	1.193	1.403	0	9.114	12.101	14.860	0
Κύπριοι	4.170	4.681	7.458	7.783	23.914	23.461	37.068	36.556
Νορβηγοί	17.981	16.387	21.050	19.447	168.292	169.164	196.614	185.247
Ολλανδοί	39.156	34.011	28.233	35.102	404.571	355.027	294.936	369.998
Σουηδοί	51.768	54.544	55.922	55.535	437.315	454.927	467.687	474.511
Ρώσοι	3.331	4.798	4.242	0	33.977	39.593	43.531	0
Τσέχοι - Σλοβάκοι	13.678	20.532	8.311	0	132.481	205.957	78.841	0
Πολωνοί	7.075	2.296	501	0	65.108	22.145	4.857	0
Ούγγροι	5.859	4.952	2.610	0	44.296	38.712	19.991	0
Φινλανδοί	41.488	42.649	42.701	35.095	339.690	359.095	357.345	305.758
Αμερικανοί	12.664	12.824	10.958	13.079	45.967	43.815	38.501	41.035
Καναδοί	3.776	3.766	2.949	3.532	20.232	20.475	15.267	18.933
Ισραηλίτες	30.375	26.665	14.110	7.698	117.824	116.713	71.192	40.940
Ιάπωνες	3.218	2.991	2.761	4.155	7.814	6.915	6.761	9.463
Σύροι - Λιβανέζοι	2.547	3.085	3.814	1.103	15.139	20.355	25.041	7.510
Τούρκοι	9.063	5.447	5.230	1.111	34.360	19.490	21.254	5.328
Νοτιοαφρικανοί	323	417	451	432	1.236	1.351	1.985	1.846
Αιγύπτιοι - Σουδανοί	1.179	1.165	609	869	7.632	7.616	3.596	5.642
Αυστραλοί - Νεοζηλανδοί	3.917	3.350	2.950	2.652	13.886	12.755	9.933	9.528
Διάφορες εθνικότητες	28.869	22.212	17.946	26.793	146.917	127.151	112.519	213.782
ΣΥΝΟΛΟ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ	938.114	865.437	788.641	844.394	8.817.707	8.236.768	7.509.309	6.994.282
Έλληνες	146.748	152.982	136.888	140.840	652.364	696.139	621.665	612.587
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	1.084.862	1.018.419	925.529	985.234	9.470.071	8.932.907	8.130.974	7.606.869

Πηγή: Μηνιαία δελτία κίνησης τουριστικών καταλυμάτων
 Επεξεργασία στοιχείων: Διεύθυνση Τουρισμού Δωδεκανήσου

Τα καλά αποτελέσματα που πέτυχε τον προπερασμένο χειμώνα η Transavia, αλλά και η εμμονή της να συνεχίσει τα προγράμματα και την περασμένη χειμερινή περίοδο με ακόμα καλύτερα μεγέθη, προσέλκυσε το ενδιαφέρον και άλλων τουριστικών οργανισμών όπως ο Neckermann Ολλανδίας, που έσπευσαν να αποσπάσουν ένα μερίδιο της νέας αγοράς.

Υπό το πρίσμα αυτό, ο ΕΟΤ προτίθεται να υποστηρίξει και πάλι τις προσπάθειες των Ροδιτών, ενισχύοντας σε πρώτη φάση, τα χειμερινά προγράμματα με συνδιαφήμιση, ενώ θα πρέπει να προωθηθεί και μια γενικότερη δέσμη κινήτρων και διευκολύνσεων, άμεσων και έμμεσων, τόσο προς τους τουριστικούς επιχειρηματίες και τους ξενοδόχους, όσο και προς τους ξένους τουριστικούς οργανισμούς.

Σε επίπεδο αριθμών, στο διάστημα Νοεμβρίου – Μαρτίου 1998/1999, τη Ρόδο επισκέφτηκαν συνολικά 16.925 ξένοι τουρίστες που πραγματοποίησαν 69.510 διανυκτερεύσεις στα περίπου 40 ξενοδοχεία που παρέμειναν ανοικτά αυτό το διάστημα. Συγκρινόμενα με την αντίστοιχη περίοδο του 1997 – 1998 τα μεγέθη αυτά είναι αυξημένα κατά 49%, όσον αφορά στις αφίξεις και κατά 49%, όσον αφορά στις αφίξεις και κατά 64,6% και όσον αφορά στις διανυκτερεύσεις.

Από την αγορά της Ολλανδίας επισκέφθηκαν τη Ρόδο 3.600 τουρίστες, εκ των οποίων περίπου 2.400 μέσω της Transavia. Η εταιρεία αποφάσισε να εντάξει τη Ρόδο στις προγραμματισμένες πτήσεις της από το Άμστερνταμ από αυτή την περίοδο και καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου. Μέχρι τώρα εξυπηρετούσε τον προορισμό με πτήσεις τσάρτερ.

Σύμφωνα με μια πρώτη έρευνα που έχει πραγματοποιήσει η εταιρεία, το προφίλ των επιβατών του προγραμματισμένων πτήσεων από Άμστερνταμ προς Ρόδο, περίπου το 47% εξ αυτών ταξιδεύει για διακοπές, ένα 18% για επαγγελματικούς λόγους και το υπόλοιπο ποσοστό για διάφορους λόγους.

Ο μέσος όρος μεγέθους των γκρουπ είναι πέντε άτομα, με τα ζευγάρια να κατέχουν το μεγαλύτερο ποσοστό. Ο μέσος όρος διαμονής των επιβατών στο νησί είναι 18 ημέρες, με μεγαλύτερο ποσοστό το διάστημα μέχρι μια εβδομάδα, ενώ ο μέσος όρος ηλικίας των επιβατών είναι 46 έτη.

**ΑΦΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΗΣΕΙΣ ΞΕΝΩΝ ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΩΝ ΣΤΟ ΚΑΙ
12 ΜΗΝΟΥ 1998 ΚΑΙ ΠΡΟΗΓΟΥΣΕΩΣ ΕΤΩΝ**

ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΕΣ	ΑΦΙΞΕΙΣ				ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΗΣΕΙΣ			
	1998	1997	1996	1995	1998	1997	1996	1995
Αγγλοι	79.228	57.309	50.985	80.129	797.389	598.851	542.802	858.857
Αυστριακοί	43.381	38.408	30.489	21.026	431.637	398.815	305.843	228.180
Βέλγοι - Λουξεμβούργιοι	8.963	6.886	6.911	6.068	98.155	76.056	72.167	64.342
Γάλλοι	4.598	4.014	4.320	4.013	36.226	33.573	45.740	35.594
Γερμανοί	132.806	128.564	115.652	113.717	1.537.650	1.579.109	1.366.857	1.363.904
Γιουγκοσλάβοι	416	354	372	395	4.177	3.214	3.607	3.992
Δανοί	15.632	17.528	17.808	18.945	120.098	139.926	145.277	162.950
Ελβετοί	38.507	39.461	37.851	35.187	345.192	361.109	352.645	323.197
Ιταλοί	10.737	7.265	5.608	5.479	90.729	59.457	42.826	43.280
Ισπανοί	291	352	530	191	2.025	2.580	5.253	1.253
Ιρλανδοί	1.740	1.832	811	0	16.805	20.223	7.531	0
Κύπριοι	204	172	229	291	653	954	1.172	1.197
Νορβηγοί	6.456	9.493	5.938	7.982	73.435	86.987	55.096	68.570
Ολλανδοί	32.288	24.651	22.779	23.145	325.643	292.202	233.809	240.260
Σουηδοί	22.873	28.512	18.323	19.297	176.135	228.222	142.079	164.926
Ρώσοι	201	115	161	0	2.046	719	705	0
Τσέχοι - Σλοβάκοι	3.465	5.651	939	0	35.745	60.375	11.627	0
Πολωνοί	2.313	652	168	0	17.452	6.457	1.757	0
Ούγγροι	1.444	195	40	0	10.712	1.745	297	0
Φινλανδοί	11.349	16.818	15.803	13.967	87.964	138.824	121.136	112.928
Αμερικανοί	1.326	1.306	1.407	1.176	5.462	5.220	5.555	4.966
Καναδοί	323	355	223	265	1.373	2.143	846	1.416
Ισραηλίτες	3.103	3.477	4.651	3.801	21.314	21.184	28.391	19.757
Ιάπωνες	284	195	157	83	2.288	689	641	327
Σύριοι - Λιβανέζοι	16	19	9	19	82	130	34	150
Τούρκοι	519	510	419	172	1.835	1.811	1.261	996
Νοτιοαφρικανοί	117	85	56	79	528	314	250	344
Αιγύπτιοι - Σουδανοί	42	16	13	16	193	84	67	109
Αυστραλοί - Νεοζηλανδοί	827	704	652	635	3.374	2.807	2.394	2.536
Διάφορες εθνικότητες	3.115	2.109	2.116	4.612	25.988	16.401	13.904	39.704
ΣΥΝΟΛΟ ΑΦΙΞΕΩΝ	428.654	497.098	345.428	340.390	4.272.345	4.110.181	3.511.571	3.743.746
ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΗΣΕΩΝ	40.1020	404.110	345.227	392.529	4.426.000	4.501.143	3.656.126	3.655.102

Πηγή: Μηνιαία δελτία κίνησης τουριστικών καταλυμάτων
 Επί: Έτη μέχρι στοιχεία: Διεύθυνση Τουρισμού, Διοργανισμός

Κατά τη διάρκεια της θερινής περιόδου, η Transavia έχει πτήσεις για Ρόδο και από άλλες ολλανδικές πόλεις, όπως το Ρότερνταμ και το Μάαστριχ, ενώ συνολικά εξυπηρετεί άλλους 19 ελληνικούς προορισμούς.

ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΝΕΑ ΕΡΓΑ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΣΤΗ ΡΟΔΟ

1. Αποπεράτωση οδού που συνδέει το αεροδρόμιο με τις δυτικές ακτές Ρόδου (οι αφικνούμενοι στο αεροδρόμιο τουρίστες με προορισμό το Φαληράκι και τις μετά από αυτό δυτικές ακτές δεν χρειάζεται πλέον να περνούν μέσα από την πόλη της Ρόδου. Έτσι και ο χρόνος μετάβασης των τουριστών στα ξενοδοχεία μειώθηκε και το κυκλοφοριακό της πόλης αποσυμφορήθηκε.
2. Κατασκευή νέου αποχετευτικού συστήματος ομβρίων και ακαθάρτων της πόλης της Ρόδου.
3. Κατασκευή νέων πλατειών, παιδικών χαρών στην πόλη της Ρόδου.
4. Αποπεράτωση πεζοδρόμων της πόλης της Ρόδου.
5. αποπεράτωση θερμαινόμενου κολυμβητηρίου Ναυτικού Ομίλου Ρόδου, στην πόλη της Ρόδου, κατάλληλου και για προπονήσεις ολυμπιακών αγώνων.

Σε εξέλιξη:

1. Κατασκευή μαρίνας κατ' αρχάς 500 θέσεων και στη συνέχεια 1000 θέσεων στην πόλη της Ρόδου (έργο ΕΟΤ).
2. Αναστήλωση κτιρίων ιαματικών πηγών Καλλιθέας (έργο ΕΟΤ).
3. Επέκταση κεντρικού λιμένος στον κόλπο της Ακαντιάς.
4. Κατασκευή καρνάγιου.
5. Βρίσκεται στο στάδιο της αποπεράτωσης το νέο γενικό νοσοκομείο της Ρόδου.
6. Ανάπτυξη από τον ΕΟΤ του συνεδριακού τουρισμού. Είναι ενθαρρυντικό το γεγονός ότι το έτος 1998 πραγματοποιήθηκαν 130 συνέδρια έναντι 80 που πραγματοποιήθηκαν το 1997. Να σημειώσουμε εδώ ότι σε όλα τα συνέδρια που διεξήχθησαν στη Ρόδο, η βοήθεια της διεύθυνσης του ΕΟΤ Δωδεκανήσου ήταν ουσιαστική και υλοποιήθηκε με διάφορους τρόπους.

(Διευκολύνσεις στην οργάνωση των συνεδρίων, προσφορά πληροφοριακού υλικού λευκωμάτων ΕΟΤ Ελλάς, λειτουργία Hospitality desk, προσφορά της παράστασης Ήχος και Φως, καθώς και με επιχορηγήσεις μέσω της διεύθυνσης δημοσίων και διεθνών σχέσεων του ΕΟΤ).

**ΑΦΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ 1998
ΚΑΙ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ ΣΤΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ**

ΝΗΣΙΑ	ΑΦΙΞΕΙΣ				ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ			
	1998	1997	1996	1995	1998	1997	1996	1995
Ρόδος	1.084.862	1.018.439	925.529	985.234	9.470.071	8.932.907	8.130.974	8.893.160
Κως	467.628	434.110	384.557	392.529	4.426.986	4.301.143	3.686.128	3.885.102
Κάλυμνος	13.936	11.411	11.806	15.735	75.776	60.507	66.404	98.637
Λέρος	2.983	2.656	3.426	3.301	14.795	13.556	19.796	15.157
Πάρος	15.027	13.907	11.650	14.488	53.681	53.434	44.065	56.036
Κάρπαθος	23.316	25.716	25.180	20.618	189.350	224.619	224.879	188.766
Κάσος	277	185	200	174	1.723	1.425	848	857
Σύμη	6.856	6.301	5.859	4.954	29.230	26.802	26.447	25.031
Τήλος	743	827	633	567	4.379	4.601	4.574	5.415
Νίσυρος	1.959	2.491	2.121	2.117	11.171	12.905	11.693	11.419
Μείστη	451	533	577	533	2.347	2.568	2.898	2.648
Αστυπάλαια	1.227	1.128	1.147	1.299	7.624	6.221	6.064	6.469
Λειψοί	980	1.258	1.298	471	3.953	4.291	8.312	2.930
Χάλκη	699	637	669		1.793	2.702	2.573	
ΣΥΝΟΛΟ	1.620.854	1.519.599	1.374.652	1.442.020	14.292.879	13.655.681	12.235.655	13.191.627

Πηγή: Μηνιαία δελτία κίνησης τουριστικών καταλυμάτων
Επεξεργασία στοιχείων: Διεύθυνση Τουρισμού Δωδεκανήσου

**ΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΝΗΣΙΟΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΑ
ΝΗΣΙΩΝ ΔΙΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ 1998**

ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΕΣ	ΚΑΡΠΟΥΣΙ		ΠΑΤΜΟΣ		ΚΑΛΥΜΝΟΣ		ΣΥΜΗ		ΛΕΡΟΣ		ΝΙΣΥΡΟΣ	
	Αφίξεις	Διαν/σεις	Αφίξεις	Διαν/σεις	Αφίξεις	Διαν/σεις	Αφίξεις	Διαν/σεις	Αφίξεις	Διαν/σεις	Αφίξεις	Διαν/σεις
Αγγλοι	142	1.043	446	1.912	4.045	37.193	2.251	11.270	651	4.459	100	447
Αυστριακοί	1.084	1.000	134	943	6	17	43	340	10	96	5	8
Βέλγοι - Δουβλίνοι	31	100	150	605	110	679	97	343	16	100	8	20
Γάλλοι	266	1.041	587	2.649	208	909	427	1.539	37	170	35	149
Γερμανοί	1.730	1.042	1.122	6.189	259	1.493	600	4.156	58	448	211	1.314
Γουαλιανέζοι	161	1.005	2	5	1	5	8	82	0	0	0	0
Ιταλοί	978	1.091	95	431	1.027	7.648	98	587	20	131	6	16
Λατινοί	152	1.015	231	1.500	31	81	73	350	18	153	101	607
Ολλανδοί	1.945	9.097	794	3.065	166	922	590	2.982	82	530	43	181
Ουγγαροί	1	10	18	65	5	39	113	53	0	0	2	10
Ιρλανδοί	1	9	14	64	13	106	13	72	3	19	2	8
Εσθονοί	16	120	17	50	118	529	4	8	15	91	2	2
Νορβηγοί	1.339	1.045	132	643	124	800	38	102	42	391	0	0
Ολλανδοί	4.067	4.042	663	2.475	640	4.183	59	440	103	767	9	38
Σουηδοί	56	449	123	511	612	3.838	65	258	104	551	2	2
Ρώσοι	56	0	0	0	0	0	0	0	4	23	0	0
Ρώσοι	56	0	0	0	71	570	5	22	0	0	0	0
Ταίχαν - Σλοβηκοί	13	114	0	0	0	0	0	0	4	36	0	0
Πολωνοί	9	10	0	0	0	0	0	0	12	38	0	0
Ούγγροι	39	321	1	1	0	0	0	0	4	32	2	2
Φινλανδοί	39	321	18	24	49	258	11	57	4	32	33	149
Φινλανδοί	1.718	1.041	349	982	50	227	131	434	16	52	0	0
Αμερικανοί	106	101	38	109	9	62	8	17	2	28	0	0
Καναδοί	24	153	6	16	0	0	16	18	0	0	0	14
Κροατικοί	4	7	34	87	5	23	3	5	3	4	0	0
Κίτινοι	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύριοι - Αιθιοπιοί	0	0	10	19	0	0	33	63	0	0	0	0
Τούρκοι	0	0	12	36	17	89	14	22	0	0	0	0
Νοτιοαφρικανοί	2	0	0	0	1	1	1	1	0	0	6	11
Αιθιοπιοί - Σουδανοί	0	0	0	0	0	0	0	0	5	20	0	0
Αυστρ. - Νεοζιλ.	22	112	130	277	21	102	84	188	20	195	2	16
Αυστροί	395	1.005	142	330	27	154	50	225	20	195	2	16
Αυστροί	395	1.005	142	330	27	154	50	225	20	195	2	16
ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΑΣΤΑΣΕΩΝ	23.329	1.000.000	5.268	23.200	7.615	59.928	4.735	23.634	1.229	8.334	573	2.996
Ελάφεις	1.042	1.000	9.759	30.393	6.321	15.848	2.121	5.596	1.664	6.461	1.386	8.175
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	26.376	1.000.000	15.027	53.681	13.936	75.776	6.856	29.230	2.893	14.795	1.959	11.171

**ΑΦΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΝΗΣΙ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΕΘΝΟΝ
ΝΗΣΩΝ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ 1985**

ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΕΣ	ΛΕΙΨΟΙ		ΑΣΤΥΠΑΛΛΙΑ		ΤΗΛΟΣ		ΧΑΛΚΗ		ΜΕΓΙΣΤΗ		ΣΥΝΟΛΟ
	Αφίξεις	Διαν/σεις	Αφίξεις	Διαν/σεις	Αφίξεις	Διαν/σεις	Αφίξεις	Διαν/σεις	Αφίξεις	Διαν/σεις	
Αγγλοι	127	654	46	202	289	3.021	19	102	22	158	
Αυστριακοί	18	60	10	52	6	43	8	24	0	0	
Βέλγοι - Λουξεμβουγιοί	15	32	18	32	0	0	0	0	0	0	
Γάλλοι	54	124	29	95	10	27	14	37	14	97	
Γερμανοί	85	318	30	98	36	169	54	196	27	267	
Γουγκοσλάβοι	0	0	10	34	0	0	0	0	0	0	
Δανοί	4	10	4	12	0	0	2	4	1	2	
Ελβετοί	8	18	0	0	1	7	0	0	13	88	
Ιταλοί	335	1.444	112	560	44	119	21	41	77	448	
Ισπανοί	0	0	0	0	0	0	8	10	0	0	
Ιρλανδοί	2	12	0	0	0	0	0	0	0	0	
Κύπριοι	0	0	12	96	0	0	0	0	0	0	
Νορβηγοί	19	71	0	0	0	0	0	0	3	6	
Ολλανδοί	17	62	6	24	103	334	1	19	9	55	
Σουηδοί	45	171	0	0	6	24	23	55	0	0	
Ρώσοι	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Τσέχοι - Σλοβάκοι	2	8	20	40	0	0	0	0	0	0	
Πολωνοί	3	24	0	0	0	0	0	0	0	0	
Ούγγροι	5	40	0	0	0	0	0	0	0	0	
Φινλανδοί	4	66	0	0	0	0	0	0	0	0	
Αμερικανοί	10	19	9	25	2	8	0	0	5	29	
Καναδοί	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Ισραηλίτες	0	0	0	0	0	0	0	0	5	18	
Κίπριες	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Σύροι - Λιβανέζοι	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	
Τούρκοι	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	
Νοτιοαφρικανοί	6	24	0	0	0	0	0	0	0	0	
Αιγύπτιοι - Σουδανοί	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Αυστρ.- Νεοζηλ.	4	14	0	0	2	16	3	0	95	400	
Αδιάφοροι	0	0	3	25	0	0	1	3	0	0	
ΣΥΝΟΛΟ ΑΛΛΙΩΝ	763	3.171	309	1.295	500	3.769	154	495	272	1.651	
Ελληνες	217	782	918	6.329	243	610	545	1.293	179	696	
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	980	3.953	1.227	7.624	743	4.379	699	1.793	451	2.347	

Πηγή: Μηνιαία δελτία κίνησης τουριστικών καταλυμάτων / Επεξεργασία στοιχείων: Γραφείο Τουρισμού Δωδ.

2.γ) ΛΕΡΟΣ

Μία θέση στη διεθνή και ελληνική τουριστική ανάπτυξη έρχεται να διεκδικήσει το μοναδικής φυσικής ομορφιάς νησί της Λέρου, τα τελευταία χρόνια, μετά από επίπονες προσπάθειες των κατοίκων του. Είναι ένα από τα ωραιότερα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου με μεγάλα περιθώρια τουριστικής ανάπτυξης και προσέλκυσης ξένων και Ελλήνων επισκεπτών.

Η Λέρος αποτελεί έναν από τους τελευταίους εναπομείναντες νησιωτικούς φυσικούς παράδεισους που μπορούν να προσφέρουν μοναδικές στιγμές στους τουρίστες. Η Λέρος διαθέτει εκπληκτικές θάλασσες, πανέμορφα χωριά, υπέροχες παραλίες και πολλά μνημεία ιστορικού και αρχαιολογικού ενδιαφέροντος.

Όπως ανέφερε ο κ. Αντάρτης, τα τελευταία χρόνια υλοποιούνται έργα αναβάθμισης και βελτίωσης των υποδομών του νησιού με σημαντικότερα την ολοκλήρωση σύντομα του συστήματος ύδρευσης και την επικείμενη κατασκευή του αεροδρομίου.

Όσον αφορά στις τουριστικές υποδομές, όπως επισήμανε ο κ. Ασβεστάς, η Λέρος μπορεί να φιλοξενήσει αυτή τη στιγμή έως 3.500 τουρίστες σε ξενοδοχειακά καταλύματα, ενοικιαζόμενα δωμάτια, κάμπινγκ, ενώ υπάρχουν αρκετά και ποιοτικά καταστήματα για αναψυχή και διασκέδαση.

Ο κύριος όγκος των επισκεπτών που επισκέπτεται τη Λέρο είναι Έλληνες, ενώ από τις αγορές του εξωτερικού υπάρχει ένα ρεύμα τουριστών από τη Βρετανία, την Ολλανδία και τις σκανδιναβικές χώρες.

Οι τοπικές αρχές σε συνεργασία με τους τουριστικούς επιχειρηματίες καταβάλλουν προσπάθειες προβολής του νησιού μέσω συμμετοχών σε εκθέσεις στο εξωτερικό αλλά και στην Ελλάδα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3°

ΚΥΚΛΑΔΕΣ

Οι Κυκλάδες, ως συνδυασμός προορισμών με μοναδικά φυσικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικά, θα δημιουργήσουν και θα αναδείξουν νέες μορφές τουρισμού, όπως ο πολιτιστικός και ο οικολογικός τουρισμός, εμπλουτίζοντας το τουριστικό προϊόν τους με βασικούς στόχους παράλληλα την ποιότητα και τον εκσυγχρονισμό δυναμικού και υποδομών.

Οι Κυκλάδες στηρίχθηκαν για χρόνια σε αυτό που ονομάζουμε συμβατικό μοντέλο τουρισμού, δηλαδή τον μαζικό τουρισμό και είναι γεγονός ότι αυτού του είδους ο τουρισμός μέχρι σήμερα έχει δώσει σε οικονομικό επίπεδο πολύ θετικά αποτελέσματα. Ο στόχος δεν είναι να καταργηθούν ή να παραμερίσουμε αυτό τον τουρισμό διότι οι υποδομές και οι συνθήκες που έχουν δημιουργηθεί το απαιτούν. Συμπληρωματικά, και παράλληλα γίνεται προσπάθεια για την ανάδειξη ενός διαφορετικού προσώπου των Κυκλάδων, ουσιαστικά το διαφορετικό πρόσωπο του κάθε νησιού. Οι Κυκλάδες διαθέτουν ιδιαίτερα συγκριτικά πλεονεκτήματα, στον τομέα του πολιτισμού, του περιβάλλοντος, του μικροκλίματος, των τοπικών προϊόντων και της νοοτροπίας των κατοίκων. Θα δώσουμε εκείνη την κατεύθυνση στον τομέα της υποδομής, στον τομέα της κατάρτισης και στον τομέα των επαγγελματιών να στραφούν σε μορφές τουρισμού που σήμερα εμφανίζονται να είναι περισσότερο ελκυστικές. Οδηγηθήκαμε σε αυτή την προσπάθεια αφενός γιατί ο μαζικός τουρισμός φτάνει τα όριά του σε ορισμένες περιπτώσεις και δεν μπορεί να εξυπηρετηθεί από το μικρό μέγεθος των νησιών και αφετέρου από όσα βλέπουμε στις διεθνείς τουριστικές εκθέσεις για τον επισκέπτη με τις ειδικές απαιτήσεις και αναζητήσεις στο χώρο όπου επισκέπτεται.

Πρέπει να αναβαθμιστεί λοιπόν το τουριστικό προϊόν, να εκσυγχρονιστεί και να βελτιωθεί, προτάσσοντας δύο λέξεις στην προσφορά μας ποιότητα και διαφορετικότητα. Διαφορετικότητα σημαίνει ότι θα πρέπει να δώσει το ειδικό προφίλ, το δικό του χαρακτηριστικό στοιχείο, να το αναδείξει, να το προβάλλει και να το αξιοποιήσει στον πολιτισμό είτε πως οι Κυκλάδες φιλοξένησαν έναν από τους πιο σημαντικούς αρχαίους πολιτισμούς την 3^η χιλιετία ο οποίος έχει αφήσει σημαντικά πολιτιστικά μνημεία. Η μεγάλη ανάπτυξη του τουρισμού πχ. στη Μύκονο ξεκίνησε από τις πρώτες επισκέψεις των περιηγητών στη Δήλο οι οποίοι χρησιμοποιούν ως πέρασμα τη Μύκονο. Αυτό λοιπόν που βρέθηκε στις αρχές της τουριστικής μας ανάπτυξης πρέπει να το ξαναφέρουμε στο προσκήνιο.

Μεταξύ των βασικών αξόνων και των δράσεων στους οποίους θα επικεντρωθούν οι προσπάθειες ανάπτυξης των φορέων αυτοδιοίκησης, περιλαμβάνονται:

Η ολοκλήρωση του προγράμματος χάραξης διαδρομών πολιτιστικού ενδιαφέροντος και αφορά 13 κατ' αρχάς νησιά που παρουσιάζουν ενδιαφέρον με στόχο να επεκταθεί και στα 24 κατοικημένα νησιά των Κυκλάδων. Τα δίκτυα των πεζοδρομίων, τα οποία ξεπερνούν τα 600 χλμ. συνολικά είναι πάνω από το 50% λιθόστρωτα. Παράλληλα, βρίσκεται σε εξέλιξη πρόγραμμα κατάρτισης νέων, ανδρών και γυναικών που έχει στόχο να ειδικευτούν ως οδηγοί σε αυτά τα πολιτιστικά μονοπάτια.

Η χρηματοδότηση του προγράμματος γίνεται σε πρώτη φάση από το πενιχρό νομαρχιακό πρόγραμμα και σε επόμενη φάση έχει ήδη υποβληθεί στην Περιφέρεια νοτίου Αιγαίου πρόταση για χρηματοδότηση από το Γ' ΚΠΣ.

Ο θαλάσσιος τουρισμός είναι ένας τομέας όπου υπάρχει ένα εκτεταμένο πρόγραμμά στο πλαίσιο του Β' ΚΠΣ από μαρίνες αγκυροβόλησης σκαφών που δημιουργούνται στα περισσότερα νησιά των Κυκλάδων. Υπάρχει τρομερή ζήτηση (15.000 θέσεις), ενώ η υποδομή αυτή τη στιγμή είναι πολύ μικρή (3.000 θέσεις) με αποτέλεσμα να φεύγουν πολλά σκάφη σε γειτονικές χώρες. Βρίσκονται στην υλοποίηση μαρίνες στη Σύρο, στη χώρα Νάξου, στη Νάουσα της Πάρου, στον Αδάμαντα της Μήλου, ενώ στην Κύθνο έχει ολοκληρωθεί.

Στο πλαίσιο λιμένων που ήδη βρίσκονται σε εξέλιξη όπως το λιμάνι της Μυκόνου και σε επόμενη φάση της Τήνου προβλέπεται η δημιουργία χώρων για την εξυπηρέτηση των σκαφών αναψυχής.

Ο υποβρύχιος τουρισμός είναι μια άλλη δραστηριότητα που κερδίζει συνεχώς έδαφος. Υπήρχε πρόβλημα με τη δέσμευση υποθαλάσσιων περιοχών εξαιτίας αρχαιολογικού ενδιαφέροντος, αλλά σιγά – σιγά αποδεσμεύονται περιοχές όπως στο νησί της Σαντορίνης.

Μια τέταρτη προσέγγιση σε αυτό που ονομάζουμε ειδικό τουρισμό είναι η ανάδειξη των τοπικών προϊόντων ποιότητας. Οι Κυκλάδες δεν προσφέρονται για μαζικές καλλιέργειες, προσφέρονται όμως εξαιτίας του κλίματος, της καθαρότητας του χώρου, αλλά και της παραδοσιακής γνώσης για προϊόντα μικρής ποσότητας, αλλά πρώτης ποιότητας.

Το κρασί, η φάβα, η ντομάτα, το τυρί αλλά και κάποια προϊόντα που έχουν σχέση με τον τομέα της μεταποίησης όπως η γλυπτική στην Τήνο και η κεραμική στη Σίφνο πρέπει να αναδειχθούν. Προωθείται σε συνεργασία με την Αναπτυξιακή Εταιρεία Κυκλάδων η ένταξη σε ένα ευρωπαϊκό δίκτυο των τοπικών σπεσιαλιτέ. Υπάρχει πρόσκληση στις επιχειρήσεις των Κυκλάδων να υιοθετήσουν το παραδοσιακό πρωινό ή την παραδοσιακή κουζίνα στα γεύματα, διότι ο επισκέπτης θέλει να δοκιμάσει άλλες γεύσεις και τοπικές σπεσιαλιτέ και ήδη πολλές επιχειρήσεις ανταποκρίνονται σε αυτό το κάλεσμα.

Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση δίνει τη δυνατότητα συμμετοχής σε ελληνικές και διεθνείς εκθέσεις σε όλα τα νησιά με τους τοπικούς φορείς τους αλλά και σε μεμονωμένους επιχειρηματίες να προβληθούν. Ακόμη με την έκδοση αφισών και εντύπων παρουσιάζεται το προφίλ των Κυκλάδων και με τις ειδικές εκδόσεις στις οποίες αναφέρονται οι αναζητήσεις του ειδικού τουρισμού.

Για την ανάπτυξη και άλλων μορφών τουρισμού, όπως ο συνεδριακός, ο τουρισμός για τα άτομα με ειδικές ανάγκες, ο τουρισμός για τα άτομα της τρίτης ηλικίας απαιτείται η συνέργια και του ιδιωτικού τομέα. Ο Νομάρχης Κυκλάδων ανήγγειλε πρόγραμμα για τη δημιουργία Ηλεκτρονικού Κέντρου Εμπορίου το οποίο οργανώνει η Αναπτυξιακή Εταιρεία Κυκλάδων μαζί με τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, την Πρωτοβάθμια Αυτοδιοίκηση, και το Επιμελητήριο Κυκλάδων

και δίνει τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις να έρχονται σε επαφή με τις σύγχρονες αναζητήσεις της Ευρώπης και βεβαίως να μπορούν να παρέχουν υπηρεσίες αλλά και να κλείνουν συμφωνίες.

Το άλλο πρόσωπο των Κυκλάδων είναι η ανάδειξη των χαρακτηριστικών των νησιών, του πολιτισμού, του φυσικού περιβάλλοντος, των τοπικών προϊόντων και της μοναδικότητας της ανθρώπινης φύσης. Οι Κυκλάδες εκτός από το φυσικό μουσείο, την καλντέρα της Σαντορίνης, εκτός από τους παραδοσιακούς οικισμούς (Πάρος, Μύκονος, Φολέγανδρος, Αμοργός κ.ά.) εκτός από τις μικροκοινωνίες με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των μικρών νησιών, εκτός από την αγροτική αρχιτεκτονική, εκτός από τους παραδοσιακούς οικισμούς άλλου τύπου (Ερμούπολη, χώρα Άνδρου), έχουν πάνω απ' όλα να προσφέρουν αυτό που ονομάζουμε κυκλαδίτικη ανθρώπινη φύση και κυκλαδίτικο ανθρώπινο χαρακτήρα. Το τουριστικό θαύμα των Κυκλάδων σε καμία περίπτωση δεν είναι ξεκομμένο και ανεξάρτητο από τους εξωστρεφείς, χαρούμενους και φιλόξενους Κυκλαδίτες που έχουν τη δυνατότητα και το επιχειρηματικό ταλέντο και δαιμόνιο να αναδείξουν όλα τα χαρακτηριστικά πλεονεκτήματα των Κυκλάδων.

Σχολιάζοντας τις επιπτώσεις της κρίσης στο Κοσσυφοπέδιο στον τουρισμό των Κυκλάδων επισημαίνεται ότι αυτές είναι αυτή τη στιγμή περισσότερο ορατές στην κίνηση από την αγορά των ΗΠΑ και στις κρουαζιέρες, όπου εκτιμάται ότι θα υπάρξει μεγάλη μείωση.

Ο Νομάρχης Κυκλάδων ανέφερε ότι αν παραταθεί η κλιμάκωση της κρίσης, τότε υπάρχουν βάσιμοι φόβοι ότι οι αρνητικές επιπτώσεις στην τουριστική κίνηση θα είναι πολύ σοβαρές.

3.α ΣΥΡΟΣ – ΤΗΝΟΣ - ΜΥΚΟΝΟΣ

Τα νησιά των Κυκλάδων – εκτός των προορισμών που έχουν όπως η Μύκονος, η Σαντορίνη κλπ. διεθνή ακτινοβολία και δική τους τουριστική ταυτότητα – στηρίζονται στον εσωτερικό τουρισμό, ο οποίος και τα Σαββατοκύριακα και τα τριήμερα αργιών και τους καλοκαιρινούς μήνες γεμίζει κυριολεκτικά τα νησιά, μας είπε ο προϊστάμενος του γραφείου τουρισμού των Κυκλάδων.

Το καζίνο της Σύρου ενίσχυσε σημαντικά την εσωτερική κίνηση και οι συγκοινωνίες βελτιώνονται μήνα με το μήνα και από τα λιμάνια της Αττικής και από τη Θεσσαλονίκη.

Και οι αεροπορικές συνδέσεις πυκνώνουν, αλλά και πολλά σημαντικά έργα που έχουν προγραμματισθεί για τα νησιά γεννούν νέες ελπίδες για τη σταθερή βελτίωση τόσο της ποιότητας ζωής των κατοίκων όσο και των παρεχόμενων τουριστικών υπηρεσιών.

Επισημαίνεται πως υπάρχει ένα σοβαρό πρόβλημα για όλους όσοι έχουν επενδύσει σε μικρά καταλύματα αλλά δεν μπορούν να έχουν άδεια λειτουργίας. Η επιβολή ίσως αυστηρών προδιαγραφών λειτουργίας των καταλυμάτων σε συνδυασμό με τους απαραίτητους εκσυγχρονισμούς – όπου τέτοιοι απαιτούνται – από τους ιδιώτες θα επέτρεπε την ένταξη κι αυτών των καταλυμάτων στο δυναμικό των νησιών και τη χορήγηση άδειας λειτουργίας τους.

Βεβαίως αυτό που είναι απαραίτητο για τα μικρά κυκλαδονήσια είναι να μη μετατραπούν σε μικρές Αθήνες αλλά να επιτύχουν την περαιτέρω ανάπτυξή τους μέσα από ισορροπημένες και σωστές παρεμβάσεις, ταιριαστές με τους τόπους και τη φυσιογνωμία τους.

3.β ΠΑΡΟΣ – ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Σε επένδυση πολλών εκατομμυρίων δραχμών, καθώς και σε άλλες ενδιαφέρουσες πρωτοβουλίες, όπως τη διοργάνωση εθελοντικής αιμοδοσίας, προχώρησε εφέτος η διεύθυνση του Porto Paros, στο πλαίσιο της εξελικτικής πορείας του ξενοδοχείου. Ενδεικτικό του σεβασμού στον άνθρωπο είναι και το επενδυτικό πρόγραμμα που υλοποιήθηκε φέτος στο ξενοδοχείο, που σκοπό έχει την παροχή υπηρεσιών υψηλού επιπέδου στους πελάτες του και το οποίο περιλαμβάνει μεταξύ άλλων, την ανακαίνιση του lobby και την αναβάθμιση του εστιατορίου, την αναδιοργάνωση του mini club, την καινούργια επίπλωση των δωματίων, των βεραντών, τη δημιουργία ελικοδρομίου, την κατασκευή Waterland ευρωπαϊκών προδιαγραφών, δημιουργία watch your step αμερικανικών προδιαγραφών σε όλα τα σκαλιά του ξενοδοχείου, την εγκατάσταση κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης, καθώς και την παροχή σεμιναρίων audio visual 20 ωρών στο προσωπικό κ.ά. Πρέπει να σημειωθεί ότι με τη σημαία της Ευρώπης βραβεύτηκε η 500 μέτρων ακτή του Porto Paros για την καθαριότητα και την άρτια οργάνωσή της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4°

ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ

4.α ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΜΙΚΡΟΙ ΤΟΠΟΙ ΜΕ ΜΕΓΑΛΕΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ - ΕΡΓΑ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου αποτελείται από τρεις νομούς, τους νομούς Λέσβου, Χίου και Σάμου με εννέα συνολικά κατοικημένα νησιά (Λέσβο, Λήμνο, Άγιο Ευστράτιο, Χίο, Οινούσες, Ψαρά, Σάμο, Ικαρία και Φούρνους) συνολικής έκτασης 3.836 τ.χλμ.

- Ο Νομός Λέσβου, έκτασης 2.154 τ.χλμ. με κυριότερα νησιά τη Λέσβο, τη Λήμνο και τον Άγιο Ευστράτιο, περιλαμβάνει 17 δήμους και μία κοινότητα σε τέσσερις επαρχίες.
- Ο Νομός Χίου, έκτασης 904 τ.χλμ. με κυριότερα νησιά τη Χίο, τα Ψαρά και τις Οινούσες, περιλαμβάνει δέκα δήμους σε μία επαρχία.
- Ο Νομός Σάμου, έκτασης 778 τ.χλμ., με κυριότερα νησιά τη Σάμο, την Ικαρία και τους Φούρνους, περιλαμβάνει 8 δήμους σε δύο επαρχίες.
- Ο συνολικός πληθυσμός των νησιών που την απαρτίζουν, είναι βάσει της απογραφής του 1991 199.231 κάτοικοι (το 1,9% του συνολικού πληθυσμού της χώρας), με κατανομή 105.082 στο Νομό Λέσβου, 52.184 στο Νομό Χίου και 41.965 στο Νομό Σάμου.

Οι δημογραφικές συνθήκες στα νησιά του Βορείου Αιγαίου παρουσιάζονται ιδιαίτερα δυσμενείς, λόγω της υπογεννητικότητας και της δημογραφικής εξόδου, που είναι μακροχρόνια και έντονη, με μόνο ανασχετικό παράγοντα την πολύ μικρή εισροή πληθυσμού την περίοδο 1981 - 1991. Σύμφωνα όμως με τα στοιχεία που αναφέρονται στους δείκτες γήρανσης του πληθυσμού, η

Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου κατέχει προνομιούχο θέση, η οποία και πρέπει να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη σε κάθε διαδικασία κατάρτισης αναπτυξιακών παρεμβάσεων.

Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα επικαιροποιημένα στοιχεία της ΕΣΥΕ, η Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου παράγει το 1,36% του ΑΕΠ της χώρας σε τρέχουσες τιμές, από το οποίο το 0,76% η Λέσβος, το 0,31% η Σάμος και το 0,29% η Χίος. Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ στην περιφέρεια είναι μόλις το 70,64% του εθνικού ΑΕΠ της χώρας σε τρέχουσες τιμές του 1991 και το 50% του κοινοτικού μέσου όρου.

Το έδαφος της περιφέρειας είναι κατά 33% ορεινό, κατά 35% ημιορεινό και κατά 32% πεδινό. Διαθέτει αξιόλογες μεταλλικές και μη μεταλλικές ορυκτές πρώτες ύλες και σημαντικούς ενεργειακούς πόρους (γεωθερμία, αιολική και ηλιακή ενέργεια). Οι καλλιεργούμενες εκτάσεις ανέρχονται σε 6,07 στρέμματα/ κάτοικο (αναλογία σχεδόν διπλάσια του εθνικού μέσου όρου με 3,90 στρέμματα ανά κάτοικο).

Η οικονομία των τριών νομών της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου στηρίζεται, κατά κύριο λόγο, στους τομείς της πρωτογενούς παραγωγής και της παροχής υπηρεσιών, με τον τουριστικό τομέα να παρουσιάζει σημαντική πρόοδο τα τελευταία χρόνια.

Η κατανομή εργατικού δυναμικού ανά τομέα και η συμμετοχή κάθε τομέα στη σύνθεση του Ακαθάριστου Περιφερειακού προϊόντος είναι αντίστοιχα οι εξής:

- Πρωτογενής: 25,2% - 16%
- Δευτερογενής: 17,5% - 23%
- Τριτογενής: 57,3% - 61%

Κατά την τελευταία δεκαετία, ο τουρισμός σημείωσε αξιολογή ανάπτυξη στην περιφέρεια, συμβάλλοντας σημαντικά στην αύξηση ή τη συμπλήρωση του περιφερειακού εισοδήματος. Αξιοσημείωτη είναι η αύξηση του ξενοδοχειακού δυναμικού της περιφέρειας, το οποίο σχεδόν τριπλασιάστηκε στη διάρκεια των τελευταίων 15 ετών.

Ο πρωτογενής τομέας χαρακτηρίζεται από μονοκαλλιέργεια (ελιές, σταφύλια, σπυροκηπευτικά, μαστίχα και σιτηρά). Οι δυνατότητες ανάπτυξής του εντοπίζονται στην πληρέστερη αξιοποίηση της ελαιοκομίας και της αμπελοργίας και στην προώθηση θερμοκηπιακών καλλιεργειών (ανθοκομικά, κηπευτικά) και στην ανάπτυξη ποικιλιών εσπεριδοειδών και σπυροφόρων δένδρων. Στην κτηνοτροφία κυριαρχεί η αιγοπροβατοτροφία. Στην αλιεία, μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι ιχθυοκαλλιέργειες και οι οστρακοκαλλιέργειες.

Τα χαρακτηριστικά αυτά, δεν θα ήταν από μόνα τους ικανά να σκιαγραφήσουν τη φυσιογνωμία του τόπου. Κι αυτό, επειδή τα νησιά παρουσιάζουν συναρπαστική πολυμορφία, η οποία ταυτόχρονα τους επιτρέπει να διατηρούν τη μοναδικότητά τους όχι μόνο σε σχέση με τα υπόλοιπα νησιά της Ελλάδας, αλλά και μεταξύ τους. Το ηφαιστειογενές τοπίο, εναλλάσσεται με πυκνή βλάστηση, απέραντοι ελαιώνες βρέχονται από τα ακρογιάλια, ερειπωμένα κάστρα προσαρμόζονται στο σύγχρονο τρόπο ζωής των πρωτευουσών, επίνεια και λιμανάκια σκιάζονται από επιβλητικούς ορεινούς όγκους. Η ίδια πολυμορφία παρουσιάζεται και στις τοπικές παραδόσεις, οι οποίες αποτελούν ένα κομμάτι άρρηκτα συνδεδεμένο με την καθημερινότητα των νησιωτών, ιδιαίτερα αξιοσέβαστο και από τη νέα γενιά, που συνεχίζει στην κουλτούρα της τα προγονικά ήθη και έθιμα, σφυρηλατημένα στο πέρασμα χιλιετιών.

Στο πλαίσιο των άφθαρτων από το χρόνο παραδόσεων, διατηρείται ανεξίτηλη και η παραδοσιακή ελληνική φιλοξενία. Και δεν θα μπορούσε να είναι διαφορετικά. Ο πολιτισμός, η πολιτισμική διάσταση του Βορείου Αιγαίου, δεν θα επέτρεπε ποτέ στους φιλόξενους από τη φύση τους νησιώτες, απλά να συνυπάρξουν με τον επισκέπτη.

Οι ρίζες του πολιτισμού των νησιών του Β. Αιγαίου χάνονται στα βάθη των αιώνων, σε εποχές παλιότερες ακόμα και από τη Σαπφώ, τον Όμηρο και τον Πυθαγόρα. Ίχνη που παραμένουν χειροπιαστά μέχρι σήμερα στα απειράριθμα αρχαιολογικά ευρήματα, που βρίσκονται διάσπαρτα όχι μόνο στα πλούσια σε εκθέματα μουσεία, αλλά και παντού (ιδιαίτερα τα ευρήματα της

Πολιόχνης). Δεν είναι τυχαίο ότι στο Βόρειο Αιγαίο σώζεται το αρχαιότερο βουλευτήριο της Ευρώπης. Βάσει αυτών των χαρακτηριστικών αλλά και των φυσικών στοιχείων της περιοχής (πχ. γεωθερμία, σπάνια χλωρίδα και πανίδα είναι δεδομένη για τον τόπο η ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού).

Βασικός στόχος και προσπάθεια της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου είναι η ανάδειξη του πλούτου των νησιών και, παράλληλα, η δημιουργία των απαραίτητων υποδομών και η τουριστική ανάπτυξή τους, με τέτοιο τρόπο και σε τέτοιο βαθμό, ώστε να διασφαλίζονται οι καλύτερες δυνατές συνθήκες μετάβασης και διαμονής των επισκεπτών στην περιοχή.

Η προσπάθεια αυτή, σε συνδυασμό με τις αντίστοιχες δράσεις των αρμόδιων φορέων και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, έχουν αποδώσει καρπούς τα τελευταία χρόνια, οπότε και παρουσιάζεται αύξηση του τουριστικού ρεύματος προς τα νησιά του συμπλέγματος.

Με βάση τα παραπάνω, ως γενικός αναπτυξιακός στόχος της περιφέρειας υιοθετείται η ανατροπή της τάσης δημογραφικής και οικονομικής συρρίκνωσης μέσα από τη βελτίωση της ελκυστικότητας και της ανταγωνιστικότητας της περιοχής. Η ανάδειξη νέων συγκριτικών πλεονεκτημάτων αλλά και η διαμόρφωση διακριτής ταυτότητας της περιφέρειας, η οποία θα αναδείξει τα συγκριτικά της αυτά πλεονεκτήματα (με κυρίαρχα στοιχεία την ποιότητα υπηρεσιών και προϊόντων αλλά και την πολιτισμική της διάσταση) είναι δύο επίσης βασικοί στόχοι.

Κυρίαρχο στοιχείο της περιοχής είναι κατ' αρχήν ο νησιωτικός χαρακτήρας της, ο οποίος δυστυχώς συνεπάγεται και τη σχετική απομόνωσή της και οι ιδιαιτερότητες του κάθε νησιού χωριστά (ιδιαιτερότητες που έχουν να κάνουν με τη φυσιογνωμία των νησιών σε πολλούς τομείς, από τον κοινωνικό και τον οικονομικό, μέχρι τον πολιτιστικό, αλλά και τον ιστορικό). Έτσι πέραν της απομόνωσης των νησιωτικών περιοχών, παρατηρούμε και:

- Την περιθωριοποίησή τους σε πολλά θέματα υλοποίησης προγραμμάτων από τον εθνικό ή τον περιφερειακό τομέα.
- Την απόσταση που τις χωρίζει από την ηπειρωτική Ελλάδα, με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

- Τις δυσκολίες στις μεταφορές και στις επικοινωνίες.
- Τις δυσκολίες στην παραγωγή ενέργειας.
- Τα εμπόδια στην ανάπτυξη ορισμένων παραγωγικών και οικονομικών κλάδων, όπως πχ. της βιομηχανίας κ.ά., στοιχεία που δίνουν έναν ιδιαίτερο τόνο στα νησιά μας αλλά και δημιουργούν κάποια επιπλέον προβλήματα στην ανάπτυξή τους.

Είναι δεδομένα πχ. η στενότητα των διαθέσιμων φυσικών πόρων, η μείωση και η γήρανση του πληθυσμού, η εγκατάλειψη της αγροτικής γης, καθώς και άλλα στοιχεία προβληματικότητας των νησιών μας. Ο σωστός όμως προγραμματισμός και η συνέπεια στην υλοποίησή του, μας κάνουν να αισιοδοξούμε ότι στο μέλλον τα προβλήματα αυτά θα πάψουν να ταλανίζουν τις τοπικές κοινωνίες των τριών νομών.

Με συνεχή προσπάθεια επίσης, και βεβαίως με την αξιοποίηση των κοινοτικών προγραμμάτων και πρωτοβουλιών, είναι δυνατόν να κατορθώσουμε τη μετατροπή κάποιων από τα δεδομένα μειονεκτικότητας σε στοιχεία διαφορετικότητας, αξιοποιήσιμης στον τουριστικό ή και σε άλλους τομείς.

Από τα στοιχεία που αναφέρθηκαν παραπάνω είναι προφανές ότι επιβάλλεται η ανασχεση όλων των αρνητικών τάσεων. Όσο η οικονομική βάση συρρικνώνεται και ο πληθυσμός φθίνει, τα πράγματα χειροτερεύουν ποσοτικά και ποιοτικά, με αποτέλεσμα να γίνεται όλο και πιο δύσκολη η ανατροπή των αρνητικών δεδομένων. Πρέπει επίσης να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα στο ανθρώπινο δυναμικό και να ανακοπεί ο ρυθμός μετανάστευσης που παρουσιάζεται στα δυναμικότερα στοιχεία του πληθυσμού. Σε διαφορετική περίπτωση διαγράφεται ο κίνδυνος να απορφανιστούν οι τοπικές κοινωνίες από τα δημιουργικότερα στοιχεία τους.

Ιδιαίτερα για την τουριστική ανάπτυξη της περιφέρειας, το ειδικό ολοκληρωμένο πρόγραμμα τουριστικής ανάπτυξης, του ΠΕΠ Βορείου Αιγαίου είναι προϋπολογισμού περίπου 18,5 δισ. δρχ. και περιλαμβάνει παρεμβάσεις:

- Κατασκευής, ανάδειξης και αξιοποίησης λιμανιών και μαρινών.
- Ανάπλασης και διαμόρφωσης παραλιακών οικισμών.
- Βελτίωσης υποδομών ορειβατικών καταφυγίων.

- Πεζοδρόμησης – λιθόστρωσης περιαστικών περιοχών.
- Ανάδειξης ιστορικών και φυσικών διαδρομών.

Ακόμη περιλαμβάνει ιδιωτικές επενδύσεις και έργα ανάδειξης της πολιτιστικής κληρονομιάς, παράδοσης και αξιοποίησης τουριστικών περιοχών (πχ. αναστηλώσεις παραδοσιακών οικισμών, αναπλάσεις ιστορικών κέντρων, συντήρηση και αξιοποίηση ιστορικών μνημείων, ανάδειξη και αξιοποίηση διατηρητέων κτιρίων) καθώς και προβολή – διαφήμιση τουρισμού στο Βόρειο Αιγαίο με την επωνυμία «Αιγαίο – πύλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

Στο πλαίσιο της προβολής έγιναν και γίνονται ενέργειες όπως:

- Εκδόσεις – παραγωγές
- Προβολή και διαφήμιση στο εξωτερικό
- Προβολή και διαφήμιση στο εσωτερικό (πρόσφατα προσκλήθηκαν δημοσιογράφοι από την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης που φιλοξενήθηκαν στη Λέσβο και βάσει χρονοδιαγράμματος δημοσιογράφοι από την υπόλοιπη Μακεδονία και Θεσσαλία θα φιλοξενηθούν σε Χίο και Σάμο αντίστοιχα)
- Μετάκληση επιχειρηματιών,
- Υποδομές στήριξης, προβολής και διαφήμισης
- Συμμετοχή στη Philoxenia, στο Τουριστικό Πανόραμα και στις εκθέσεις Ουτρέχτης, Πράγας, Γκέτεμποργκ, Βερολίνου κ.ά.

Σημειώνεται ότι από το ΠΕΠ, από διαφορετικά υποπρογράμματα όπως αυτή της αγροτικής ανάπτυξης, χρηματοδοτούνται ενέργειες που συμβάλλουν στην τουριστική ανάπτυξη της περιοχής για την εκμετάλλευση των εναλλακτικών μορφών τουρισμού, ενώ καινοτόμο πρόγραμμα αγροτουριστικής ανάπτυξης υλοποιείται σε ορεινές και μειονεκτικές περιοχές και των τριών νομών της περιφέρειας. Ενδεικτικά έργα που ενισχύουν την τουριστική ταυτότητα των νησιών είναι τα παρακάτω:

- Λιμάνι Μύρινας Λήμνου (1,05 δισ.)
- Επέκταση προσήνεμου μόλου λιμανιού Καρλοβασίου Σάμου (1,6 δισ.).
- Ολοκλήρωση λιμανιού Σάμου (900 εκατ.).

- Ολοκλήρωση λιμανιού Ευδήλου (80 εκατ.).
- Αεροδρόμιο Ικαρίας – κατασκευή κτιρίου αεροσταθμού (δεύτερη φάση έργου, 900 εκατ. ολοκληρώθηκε).
- Αναστήλωση / ανάδειξη παραδοσιακού οικισμού Ανάβατου Χίου (800 εκατ.).
- Ανάπλαση ιστορικού κέντρου Μυτιλήνης (2 δισ.) και Νέας Μονής Χίου (727 εκατ.).
- Αποκατάσταση / ανάδειξη 10 μνημείων.
- Μουσείο φυσικής ιστορίας απολιθωμένου δάσους Σιγρίου Λέσβου (615 εκατ.).
- Επτά ιδιωτικές επενδύσεις στον τουριστικό τομέα. Σημαντικά έργα που έμμεσα αφορούν και τον τουρισμό, όπως βελτίωση δημοτικής και κοινοτικής οδοποιίας, πεζοδρομήσεις, έργα ύδρευσης, αποχέτευσης, νοσοκομεία, αλιευτικά καταφύγια, έργα δασικής προστασίας, ενίσχυση ΜΜΕ, σταθμοί βιολογικού καθαρισμού κ.ά., προέρχονται από λοιπά προγράμματα ή μέτρα του ΠΕΠ νήσων Βορείου Αιγαίου.

Οι κυριότεροι στόχοι της αναπτυξιακής προσπάθειας που συντελείται σήμερα στην περιφέρεια νήσων Βορείου Αιγαίου και υλοποιούνται στο πλαίσιο του ΠΕΠ νήσων Βορείου Αιγαίου 1994 – 1999 είναι πέραν της τουριστικής ανάπτυξης, βελτίωσης της ποιότητας ζωής και του περιβάλλοντος, η αγροτική ανάπτυξη και στήριξη επιλεγμένων παραγωγικών τομέων και η αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού για τα οποία πραγματοποιούνται ή δρομολογούνται έργα όπως αυτά που προαναφέρθηκαν, προϋπολογισμού ύψους 29,8 δισ. δρχ., 15 δισ. δρχ. και 13,2 δισ. δρχ. αντίστοιχα.

Παράλληλα, το Ειδικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης ΕΑΠΤΑ (συνολικού προϋπολογισμού 10,9 δισ. δρχ.) έχει βασική επιδίωξη την ενίσχυση της αποκέντρωσης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Στην κατεύθυνση αυτή το ΠΕΠ χρηματοδοτεί τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την υλοποίηση έργων βασικών υποδομών, ποιότητας ζωής, ενίσχυσης τοπικής οικονομίας και αξιοποίησης τουριστικών πόρων.

4.β ΧΙΟΣ – ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ

Στο νομό Χίου καταβάλλεται προσπάθεια εδώ και τέσσερα χρόνια για αναπροσανατολισμό της τουριστικής ανάπτυξης προς τον επιλεκτικό τουρισμό και την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου. Η εφαρμογή δε του τριετούς προγράμματος τουριστικής προβολής της περιοχής με συνολικό προϋπολογισμό 125 εκατ. δρχ. που ξεκίνησε το 1998 είχε ήδη αποτελέσματα εμφανή μέχρι και εντυπωσιακά. Ήδη για τους μήνες Απρίλιο και Μάιο 1999 παρουσιάστηκε διπλασιασμός των αφίξεων από το εξωτερικό σε σχέση με τους αντίστοιχους μήνες του 1998, ενώ ανάλογα αναμένονται τα αποτελέσματα στον εσωτερικό τουρισμό.

Ο άξονας στον οποίο κινούνται οι προσπάθειες της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Χίου και των λοιπών τοπικών φορέων για την επιτυχία σε αυτό το στόχο είναι «Η ανάδειξη του πολιτιστικού και φυσικού περιβάλλοντος».

Οι επιμέρους συνιστώσες αυτού του προγράμματος συνοψίζονται στην εξασφάλιση των απαραίτητων υποδομών για την ανάδειξη του ιστορικού και φυσικού πλούτου της περιοχής μέσω έργων που χρηματοδοτούνται από τα ευρωπαϊκά προγράμματα και υλοποιούνται από την ΝΑ Χίου. Ακόμη στη δημιουργία των απαραίτητων υποδομών για την προστασία του περιβάλλοντος (αποχετευτικά δίκτυα, βιολογικοί καθαρισμοί, διαχείριση απορριμμάτων) και τη βελτίωση των υπηρεσιών μεταφοράς (οδικό δίκτυο, πύλες εισόδου στα νησιά).

Βεβαίως, απαιτείται η εφαρμογή ενός συγκεκριμένου τριετούς προγράμματος τουριστικής προβολής, στο οποίο η Ν.Α. Χίου κατέληξε μετά από εξειδικευμένη μελέτη και αφού επελέγη η τουριστική ταυτότητα (προϊόν προς πώληση).

Παράλληλα είναι αναγκαία και η εφαρμογή ενός προγράμματος αναβάθμισης των υπηρεσιών που παρέχονται από τους επαγγελματίες του τουρισμού προς τους επισκέπτες. Έτσι δρομολογούνται διάφορες τουριστικές δράσεις όπως:

- Τα έργα αξιοποίησης δύο σπηλαίων μεγάλης ιστορικής και περιβαλλοντικής σημασίας (Αγ. Γάλας και Ολύμπου) που υπολογίζεται ότι θα έχουν ολοκληρωθεί μέχρι το 2001.

- Τα έργα αναστήλωσης των Βιγλών (φрукτωριών της Δυτικής Χίου που αναδεικνύουν το σύστημα οργάνωσης της άμυνας του νησιού στα μέσα της χιλιετίας που τελειώνει.
- Τα έργα αναστήλωσης κάστρων και πύργων του νησιού σπουδαιότερα των οποίων είναι ο Ανάβατος (Μυστράς του Αιγαίου), το φρούριο της Χίου καθώς και τα κάστρα Απολίχων (Αρμόλια), της Ωριάς (Καμπιά) και οι πύργοι Δοτιών και Πισπιλούντας.
- Τα έργα ανάδειξης επτά ιστορικών και φυσικών διαδρομών του νομού (μονοπάτια πεζοπορίας).

Οι δράσεις που υλοποιούνται σε αυτή την κατηγορία έχουν συνολικό προϋπολογισμό περίπου 2,5 δισ. δρχ. Τα έργα που στοχεύουν στη βελτίωση των υποδομών προστασίας του περιβάλλοντος περιλαμβάνουν την κατασκευή αποχετευτικών δικτύων και βιολογικών καθαρισμών σε οικισμούς με τουριστική κυρίως ανάπτυξη σε όλες τις γεωγραφικές ενότητες του νομού καθώς και σε δράσεις βελτίωσης του συστήματος διαχείρισης των απορριμμάτων.

Με ένα απόλυτα εξειδικευμένο τριετές πρόγραμμα τουριστικής προβολής η ΝΑ Χίου αφού καθόρισε τα βασικά χαρακτηριστικά του σχεδιαζόμενου τουριστικού προϊόντος διατυπώνοντας τα «δυνατά σημεία» διαφοροποίησής του (πολιτισμός – φύση και τέσσερις εποχές – τοπικά προϊόντα και γαστρονομία) και κατέγραψε τα πιθανά μέσα και δυνατότητες προώθησής του για την αγορά – στόχο κατέληξε στη γενική στρατηγική προώθησης (αναγνώριση – διεύθυνση – ανάπτυξη) και καθόρισε τις συγκεκριμένες ενέργειες τουριστικής προβολής που περιλαμβάνουν:

- α) Καταχωρήσεις
- β) Δημιουργία υλικού προβολής
- γ) Mailings
- δ) Ενέργειες δημοσίων σχέσεων (συμμετοχή σε εκθέσεις, προσκλήσεις, εκδηλώσεις, κλπ.

Οι δράσεις της τουριστικής προβολής υλοποιούνται τόσο από τη Νομαρχιακή Επιτροπή Τουριστικής Προβολής όσο και από την Αναπτυξιακή Εταιρεία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης ΕΝΑ Χίου Α.Ε. Η λειτουργία των επιχειρήσεων

αυτών θα υπακούει στο γενικό κριτήριο ικανοποίησης του πρότυπου τουριστικού προϊόντος για το νομό αλλά και σε συγκεκριμένες προδιαγραφές ποιότητας, για τις οποίες θα ελέγχονται, με τελικό στόχο την πιστοποίηση ποιότητας στις παρεχόμενες υπηρεσίες.

Τέλος, η ΕΝΑ Χίου ΑΕ ξεκίνησε τη λειτουργία κινητής μονάδας τουριστικής πληροφόρησης με στόχο την καλύτερη ενημέρωση των τουριστών σε περιοχές και ώρες όπου δεν έχουν σήμερα αυτή τη δυνατότητα. Με όλες αυτές τις προσπάθειες, στα επιμέρους σημεία της ειδικής στρατηγικής, που η ΝΑ Χίου έθεσε για την τουριστική ανάπτυξη, πιστεύουμε, ολοκληρώνει ο Νομάρχης, ότι η Χίος, έστω και καθυστερημένα, θα βρει το δρόμο της στον τουρισμό κερδίζοντας το κομμάτι που της αναλογεί από την πίτα της τουριστικής αγοράς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5°

ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο πόλεμος στη Γιουγκοσλαβία και η σχέση της γειτονικής Ιταλίας και της βάσης του Αβιάνο με την πολεμόχαρη ατμόσφαιρα, όπως και η θέση των Ιονίων κοντά στο χάρτη των επιχειρήσεων, γέννησαν προβλήματα κυρίως εντυπώσεων και ας πούμε ψυχολογικά για υποψήφιους τουρίστες, γιατί κατ' ουσία τα Ιόνια όπως και όλη η χώρα ουδένα πρόβλημα ή κίνδυνο αντιμετώπιζε από αφορμή την κρίση. Ευτυχώς το κλίμα είναι τελικά θετικό: Ο Μάιος έκλεισε με αυξήσεις της τάξης του 14,5% σε αφίξεις με πτήσεις τσάρτερ στο αεροδρόμιο της Κέρκυρας. Έτσι μια συνολική αύξηση της τάξης του 10% για όλα τα νησιά σε επίπεδο φετινής τουριστικής σεζόν είναι αναμενόμενη και φυσικά για τα Ιόνια όπου θα ταξιδέψουν και πολλοί Έλληνες τουρίστες.

Η σύνδεση με την Ιταλία παρά την κάμψη που παρατηρήθηκε λόγω των γεγονότων επανέρχεται στους παραδοσιακούς ρυθμούς σιγά – σιγά και αναμένεται ένα καλό τουριστικό καλοκαίρι. Τα Ιόνια νησιά έχουν κοινό αναπτυξιακό χαρακτηριστικό τον τουρισμό που αποτελεί και τη βασική πηγή εισοδήματος τους κατοίκους τους είτε εμπλέκονται άμεσα είτε έμμεσα με αυτόν. Τα νησιά του Ιονίου έχουν κοινά χαρακτηριστικά και για το λόγο αυτό μέσω του προγράμματος τουριστικής προβολής της Περιφέρειας προσπαθούμε να τα προωθήσουμε ως μια ενιαία νησιωτική περιοχή, ως μία γεωγραφική ενότητα με τα ίδια φυσικά, περιβαλλοντικά αλλά και αρχιτεκτονικά χαρακτηριστικά. Κύριο χαρακτηριστικό των νησιών είναι τα χρώματα, το γαλαζοπράσινο της θάλασσας και το πράσινο της φύσης. Επίσης η κοινή ιστορική τους διαδρομή από τα ομηρικά χρόνια μέχρι την ενετοκρατία και από την αγγλοκρατία μέχρι σήμερα.

Π Ε Ρ Ι Φ Ε Ρ Ε Ι Α Ι Ο Ν Ι Ω Ν Ν Η Σ Ω Ν

ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΚΑΙ ΗΜΕΔΑΠΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΚΑΤΑ ΝΟΜΟ

ΝΟΜΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΟΥΣ			ΜΕΤΑΒΟΛΗ %		ΙΑΝ.-ΟΚΤ.		ΜΕΤΑΒΟΛΗ % 98/97
	1995	1996	1997	96/95	97/96	1997	1998	
ΚΕΡΚΥΡΑΣ	3.535.969	2.943.619	3.250.964	-16,75	10,44	3.226.644	3.538.077	9,65
ΝΗΣΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑ	3.533.458	2.938.142	3.243.730	-16,85	10,40	3.219.410	3.527.975	9,58
ΛΕΥΚΑΔΑΣ	268.436	129.175	223.163	-51,88	72,76	220.364	210.327	-4,55
ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	310.762	331.066	330.891	6,53	-0,05	323.984	366.638	13,17
ΖΑΚΥΝΘΟΥ	595.221	542.129	754.519	-8,92	39,18	749.693	1.759.483	134,69
ΣΥΝΟΛΟ(ΕΚΤΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ)	4.710.388	3.945.989	4.559.537	-16,23	15,55	4.520.685	5.874.525	29,95

Πηγή: ΕΣΥΕ - ΕΟΤ

ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΚΑΤΑ ΝΟΜΟ

ΝΟΜΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΟΥΣ			ΜΕΤΑΒΟΛΗ %		ΙΑΝ.-ΟΚΤ.		ΜΕΤΑΒΟΛΗ % (Ιαν.-Οκτ.)
	1995	1996	1997	96/95	97/96	1997	1998	
ΚΕΡΚΥΡΑΣ	3.115.649	2.439.270	2.824.502	-21,71	15,79	2.822.553	3.122.123	10,61
ΝΗΣΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑ	3.113.286	2.434.826	2.819.155	-21,79	15,78	2.817.206	3.114.875	10,57
ΛΕΥΚΑΔΑΣ	191.038	49.225	116.767	-74,23	137,21	116.428	108.936	-6,43
ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	223.843	228.187	190.184	1,94	-16,65	189.975	247.047	30,04
ΖΑΚΥΝΘΟΥ	482.804	417.691	622.851	-13,49	49,12	622.654	1.567.731	151,78
ΣΥΝΟΛΟ-ΕΚΤΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	4.013.334	3.134.373	3.754.304	-21,90	19,78	3.751.610	5.045.837	34,50

Πηγή: ΕΣΥΕ - ΕΟΤ

ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΗΜΕΔΑΠΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΚΑΤΑ ΝΟΜΟ

ΝΟΜΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΟΥΣ			ΜΕΤΑΒΟΛΗ %		ΙΑΝ.-ΟΚΤ.		ΜΕΤΑΒΟΛΗ %
	1995	1996	1997	96/95	97/96	1997	1998	98/97 (ΙΑΝ.-ΟΚΤ.)
ΚΕΡΚΥΡΑΣ	420.320	504.349	426.462	19,99	-15,44	404.091	415.954	2,94
ΝΗΣΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑ	420.172	503.316	424.575	19,79	-15,64	402.204	413.100	2,71
ΛΕΥΚΑΔΑΣ	77.398	79.950	106.396	3,30	33,08	103.936	101.391	-2,45
ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	111.243	102.879	140.707	-7,52	36,77	134.009	119.591	-10,76
ΖΑΚΥΝΘΟΥ	88.093	124.438	131.668	41,26	5,81	127.039	191.752	50,94
ΣΥΝΟΛΟ (ΕΚΤΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ)	697.054	811.616	806.233	16,44	-0,79	769.075	828.688	7,75

Πηγή: ΕΣΥΕ - ΕΟΤ

ΜΕΣΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΚΑΤΑ ΝΟΜΟ (%)

ΝΟΜΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΟΥΣ			ΜΕΤΑΒΟΛΗ %		ΙΑΝ.-ΟΚΤ.		ΜΕΤΑΒΟΛΗ %
	1995	1996	1997	96/95	97/96	1997	1998	98/97 (ΙΑΝ.-ΟΚΤ.)
ΚΕΡΚΥΡΑΣ	71,80	62,27	69,21	-9,53	6,94	70,35	77,71	7,36
ΝΗΣΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑ	71,83	62,29	69,30	-9,54	7,00	70,44	77,88	7,44
ΛΕΥΚΑΔΑΣ	58,41	47,11	61,60	-11,30	14,48	62,59	59,29	-3,30
ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	57,22	49,46	45,49	-7,76	-3,98	46,33	55,41	9,08
ΖΑΚΥΝΘΟΥ	67,71	61,29	68,23	-6,41	6,93	69,10	84,46	15,36
ΣΥΝΟΛΟ (ΕΚΤΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ)	69,20	60,20	66,15	-9,01	5,95	67,24	76,77	9,52

Πηγή: ΕΣΥΕ - ΕΟΤ

Ο κοινός τους πολιτισμός και η κοινή τους κουλτούρα με έμφαση στη μουσική, τη ζωγραφική και την ποίηση. Κατά συνέπεια, οι δυνατότητες τουριστικής ανάπτυξης των νησιών είναι πολλές και πολύ διαφορετικές από αυτές που μέχρι σήμερα αναπτύχθηκαν, κυρίως μαζικός τουρισμός χαμηλής ποιότητας.

Ο απώτερος στόχος όλων των έργων που εκτελούνται στα Ιόνια νησιά είναι μέσα από την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των ίδιων των κατοίκων να αναβαθμιστεί και το τουριστικό προϊόν των Ιονίων νησιών, να προστατευτεί το συγκριτικό πλεονέκτημα των νησιών που είναι το απaráμιλλο περιβάλλον τους και να βελτιωθούν οι παρεχόμενες υπηρεσίες.

Μέσω των προγραμμάτων κατάρτισης του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου γίνεται προσπάθεια εκπαίδευσης και κατάρτισης προσωπικού διαφόρων ειδικοτήτων για τους διάφορους τομείς του τουρισμού. Η πορεία των έργων που εκτελούνται μέσω του ΠΕΠ χωρίς να είναι θεαματική είναι ικανοποιητική.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6°

ΚΡΗΤΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Κρήτη, πέραν της αύξησης του αριθμού των τουριστών της, επεκτείνεται επιχειρηματικά – πάντα – και εξακολουθεί να βρίσκεται ακριβώς εκεί που τα γεγονότα, τα προγράμματα, οι εξελίξεις και οι νέες δυνατότητες διαμορφώνονται. Εξακολουθεί να συνενώνεται σε συνεταιρισμούς και εταιρίες κάθε λογής, και να αποκτά ολοένα και περισσότερα εφόδια μπροστά τον αιώνα που έρχεται.

Είναι, όμως επίσης, γεγονός πως πολλά έργα και αποφάσεις που έπρεπε από πολλά χρόνια πριν να έχουν δρομολογηθεί και να έχουν αποδώσει καρπούς ήδη, ακόμη δεν έχουν υλοποιηθεί. Τα όνειρα για 12μηνο τουρισμό, για βελτίωση ποιότητας ζωής των κατοίκων και τουριστών μέσα από απαραίτητα έργα υποδομής για την Κρήτη, για ανάπτυξη, για σωστά αξιοποιημένους αρχαιολογικούς χώρους και άλλους τόπους ενδιαφέροντος, για γραφική ενδοχώρα ζωντανή και ικανή να ξεναγήσει τους ξένους επισκέπτες στα μονοπάτια της αυθεντικής Κρήτης, και τόσα άλλα, καθυστερούν σημαντικά να πάρουν σάρκα και οστά.

Παρά τις σημαντικές προσπάθειες των τελευταίων χρόνων πολλά έχουν αντικειμενικά καθυστερήσει σε σχέση με τους ιδανικούς χρόνους, αλλά και σε σχέση με το πόσο αγαπήθηκε και ζητείται η Κρήτη από τις διεθνείς αγορές. Οι άπειρες δυνατότητές της εγκλωβίζονται στους αργούς ρυθμούς υλοποίησης των στόχων που είναι μεν υψηλοί αλλά εφικτοί. Και πέραν αυτών, μεγαλώνει ολοένα και περισσότερο η «ψαλίδα» μεταξύ μιας πρώτης και μιας τρίτης σχεδόν ταχύτητας ανάπτυξης. Από τη μία εταιρίες μεγάλες, πρωτοπόρες, οικονομικά

μεγέθη τεράστια, προϊόντα επιστημονικής έρευνας και τεχνολογίας με διεθνείς πρωτιές, κέντρα μοναδικά στο είδος τους κι άνθρωποι ισχυροί, δημιουργικοί, κερδισμένοι. Από την άλλη, τόποι και άνθρωποι αφημένοι στην τύχη τους, παρά τα περιστασιακά κέρδη της κάθε χρονιάς από τον τουρισμό ή την καλλιέργεια της γης, δυνατότητες ανεκμετάλλευτες, παρθένα φύση και πλούτος πολιτισμικός που αξίζει να προσεχθεί και να περιφρουρηθεί.

Ξεφεύγοντας όμως από τα μεγέθη – που για την Κρήτη είναι θετικά – αξίζει να επισημάνουμε πως είναι καιρός τόσο η Εταιρεία Τουρισμού, όσο και οι λοιποί φορείς χάραξης τουριστικής πολιτικής για την Κρήτη να δραστηριοποιηθούν περισσότερο και σε θέματα ουσίας για το νησί.

Πρέπει να εξετασθούν οι αδυναμίες και οι ελλείψεις του τουρισμού όχι σε επίπεδο κλίνης ή σε επίπεδο τουριστικής σεζόν, αλλά σε επίπεδο τουριστικού νοικοκυρέματος που είναι πλέον απαραίτητο. Να διασωθούν η Κνωσός και οι λοιποί αρχαιολογικοί χώροι.

Να περιφρουρηθούν και να προβληθούν κατάλληλα οι θησαυροί όλων των μουσείων.

Να νοικοκυρευτούν τα μικρά χωριά τόσο για να βελτιωθεί το επίπεδο ζωής των κατοίκων όσο και για να αποτελούν πόλο έλξης και ενδιαφέροντος.

Να δυναμώσει η καμπάνια για τη διάδοση της κρητικής παράδοσης.

Να αξιοποιηθούν οι πεντακάθαροι, οι παρθένοι τόποι με τον σεβασμό όμως που τους αξίζει και κόντρα σε μια ανάπτυξη άναρχη, άμετρη. Να γυρίσει η Κρήτη λίγο πριν τον εαυτό της επιχειρώντας να αποφύγει τις αδυναμίες που δημιουργεί ο εφησυχασμός και ο γρήγορος πλουτισμός.

Να σκύψουν όλοι οι Κρήτες όχι μόνον στον τουρισμό, αυτόν καθαυτόν, δηλαδή στα μεγέθη και στα κέρδη του, αλλά σ' αυτά που τον γέννησαν στην Κρήτη δεκαετίες πριν...

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ * 1998

Είδος Κατηγορίας	Ν. Ηρακλείου				Ν. Λασιθίου				Ν. Ρεθύμνης				Ν. Χανίων				Σύνολο Κρήτης			
	Μονάδες	Δωμάτια	Κλίνες	Συμχρή %	Μονάδες	Δωμάτια	Κλίνες	Συμχρή %	Μονάδες	Δωμάτια	Κλίνες	Συμχρή %	Μονάδες	Δωμάτια	Κλίνες	Συμχρή %	Μονάδες	Δωμάτια	Κλίνες	
Ξενοδοχεία	L	9	3.098	6.272	12,3	8	1.322	2.479	12,5	1	151	318	1,5					10	4.571	9.069
	A	49	9.539	18.056	35,3	16	2.405	4.601	23,2	16	3.203	6.349	29,6	10	1.107	2.226	11,7	91	16.394	31.237
	B	63	4.996	9.590	18,7	30	1.863	3.572	18,0	37	2.610	5.195	24,2	34	1.826	3.490	18,3	164	11.365	21.837
	C	145	5.124	9.748	19,0	77	2.351	4.410	22,2	67	2.117	4.124	19,2	83	2.319	4.494	23,6	372	11.921	23.779
	D	24	519	997	1,9	15	151	293	1,5	12	172	337	1,6	5	50	112	0,6	56	980	1.972
	E	19	381	752	1,5	12	105	206	1,0	58	123	0,6	14	199	413	2,2	52	743	1.494	3,0
Επιθεωρήσιμα Δομήματα	A	30	1.085	1.970	3,8	18	625	1.169	5,9	5	580	877	4,1	5	127	229	1,2	66	2.419	5.235
	B	23	581	1.191	2,3	13	282	537	2,7	16	411	801	3,7	23	542	988	5,2	75	1.823	3.837
	C	58	1.180	2.118	4,1	40	1.070	1.807	9,1	54	1.733	3.034	14,1	136	3.876	6.618	34,7	208	7.056	13.877
	D	14	230	394	0,8	12	207	353	1,8	6	114	189	0,9	8	144	248	1,3	40	695	1.185
Ξενοδοχεία & επιθεωρήσιμα δωμάτια	L					1	213	414	2,1									1	213	414
	A	1	21	42	0,1													1	21	42
	B																	1	27	52
	C	1	27	52	0,1															
Παρεχόμενα	A									1	5	14	0,1	6	62	131	0,7	7	67	135
	B	2	9	12	0,02					3	45	87	0,4	7	56	115	0,6	12	110	214
Σύνολο		446	26.790	51.194	100	242	10.594	19.841	100	223	11.345	21.448	100	331	10.396	19.064	100	1.244	59.125	111.547
			Δ/ΤΑ 2.390				Δ/ΤΑ 1.613				Δ/ΤΑ 1.910				Δ/ΤΑ 3.164				Δ/ΤΑ 9.157	

* Δεν συμπεριλαμβάνονται ενοικιαζόμενα δωμάτια - κάρπινγκ - κατοικίες

Πηγή: ΕΟΤ, Δίση τουρισμού Κρήτης

**Α ΤΡΙΜΗΝΟ 1999
ΑΦΙΞΕΙΣ ΜΕ ΠΤΗΣΕΙΣ ΤΣΑΡΤΕΡ**

Αεροπορικές Εφημερίσεις

Μήνας	Γερμανία	Αγγλία	Σκανβία	Ολλανδία	Γαλλία	Αυστρία	Βελ./Λουξ.	Ελβετία	Ιταλία	Άλλες χώρες	Αν. Ευρώπη	Πτήσεις	Σύνολο
Ιαν.	-	182	-	249	-	727	-	-	52	47	-	24	1.257
Φεβ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	-
Μάρτ.	15.538	1.813	-	145	-	1.039	122	252	-	286	67	117	19.262

Αεροδρόμιο Λαμία

Μήνας	Γερμανία	Αγγλία	Σκανβία	Ολλανδία	Γαλλία	Αυστρία	Βελ./Λουξ.	Ελβετία	Ιταλία	Άλλες χώρες	Αν. Ευρώπη	Πτήσεις	Σύνολο
Ιαν.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Φεβ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Μάρτ.	681	406	1.339	-	-	210	-	-	-	-	-	15	2.636

Μήνας	Γερμανία	Αγγλία	Σκανβία	Ολλανδία	Γαλλία	Αυστρία	Βελ./Λουξ.	Ελβετία	Ιταλία	Άλλες χώρες	Αν. Ευρώπη	Πτήσεις	Σύνολο
Ιαν.	-	182	-	249	-	727	-	-	52	47	-	24	1.257
Φεβ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	-
Μάρτ.	16.219	2.219	1.339	145	-	1.249	122	252	-	286	67	132	21.898

Πηγή: ΕΟΤ, Δ/ση Τουρισμού Κρήτης

**ΑΦΙΞΕΙΣ - ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ - ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ 1998 - 1997
ΝΟΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ**

Κατηγορία	ΕΛΧ	Α'	Β'	Γ'	Δ'	Ε'	Σύνολο Π/Ε ξεν/χάτων	Επιπλωμένα διαμερίσματα	Γενικά σύνολα
Αφίξεις ημεδαπών	-	17.900	32.419	37.292	1.081	531	89.223	4.076	93.299
Αφίξεις αλλοδαπών	-	51.997	59.029	47.305	1.501	1.615	161.447	69.625	251.272
Σύνολο		69.897	91.448	84.597	2.582	2.146	250.670	73.701	344.571
Διανυκτευσ. ημ.	-	56.750	82.692	101.962	6.582	1.136	249.122	33.994	283.116
Διανυκτευσ. αλλ.	-	444.748	357.619	242.918	14.493	5.492	1.065.270	715.507	1.780.777
Σύνολο		501.498	440.311	344.880	21.075	6.628	1.314.392	749.501	2.063.893
% Πληρότητα	-	100,1	65	49,7	55	16,8	67,4	76,7	70,5

πη: ΕΟΤ, Δ/ση Τουρισμού Κρήτης

**ΑΦΙΞΕΙΣ - ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ - ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ 1998 - 1997
ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ**

Κατηγορία	ΕΛΧ ξεν/χάτων	Α' διαμερίσματα	Β' σύνολα	Γ'	Δ'	Ε'	Σύνολο Π/Ε	Επιπλωμένα	Γενικά
Αφίξεις ημεδαπών	10.989	34.359	14.026	22.653	2.315	262	64.604	2.178	66.782
Αφίξεις αλλοδαπών	104.011	319.384	112.101	54.151	3.775	448	593.870	33.705	627.575
Σύνολο	115.000	353.743	126.127	76.804	6.090	710	658.474	35.883	694.357
Διανυκτευσ. ημ.	36.129	94.018	72.739	117.081	13.153	2.902	336.022	12.081	348.103
Διανυκτευσ. αλλ.	914.178	2.807.038	1.047.368	323.524	30.061	1.619	5.123.788	313.339	5.437.127
Σύνολο	950.307	2.901.056	1.120.107	440.605	43.214	4.521	5.459.810	325.420	5.785.230
% Πληρότητα	66,4	89,2	82,4	58,2	59,3	18	79,1	73	78,8

Πηγή: ΕΟΤ, Δ/ση Τουρισμού Κρήτης

ΑΦΙΞΕΙΣ - ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ - ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ 1998 - 1997
ΝΟΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

Κατηγορία	LUX	Α'	Β'	Γ'	Δ'	Ε'	Σύνολο Π/Ε Εν/χέτων	Επιταξιωμένα διαμερίσματα	Γενικά σύνολα
Αφιξεις ημεδαπών	-	10.849	15.371	1.977	23	216	28.436	1.413	29.849
Αφιξεις αλλοδαπών	-	89.211	56.773	18.265	193	180	164.622	39.075	203.697
Σύνολο		100.060	72.144	20.242	216	396	193.058	40.488	233.546
Διαν/σεις ημ.	-	45.570	35.192	4.632	43	500	85.937	4.139	90.076
Διαν/σεις αλλ.	-	934.986	539.717	157.708	432	328	1.633.171	359.310	1.992.481
Σύνολο		980.556	574.909	162.340	475	828	1.719.108	363.449	2.082.557
% Πληρότητα	-	88,6	80,7	67,8	6,1	9,3	82,9	81,4	82,6
Πληρότητα '97 75,4%									
Πληρότητα '96 69,1%									
Πηγή: ΕΟΤ, Δ/νση Τουρισμού Κρήτης									

ΑΦΙΞΕΙΣ - ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ - ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ 1998 - 1997
ΝΟΜΟΣ ΛΑΣΙΟΙΟΥ

Κατηγορία	LUX	Α'	Β'	Γ'	Δ'	Ε'	Σύνολο Π/Ε Εν/χέτων	Επιταξιωμένα διαμερίσματα	Γενικά σύνολα
Αφιξεις ημεδαπών	6.794	5.667	4.478	21.206	759	216	39.120	944	40.064
Αφιξεις αλλοδαπών	69.038	114.215	33.924	47.373	1.433	287	266.240	16.754	283.024
Σύνολο	75.832	119.882	38.402	68.579	2.192	503	305.360	17.698	323.088
Διαν/σεις ημ.	23.108	23.557	17.716	47.164	1.984	548	114.077	3.374	117.451
Διαν/σεις αλλ.	327.921	800.865	275.798	229.335	3.188	839	1.637.946	142.405	1.780.351
Σύνολο	351.029	824.422	293.514	276.499	5.172	1.387	1.752.023	145.779	1.897.802
% Πληρότητα	64,7	92	69,9	52,6	19,4	12,2	72,3	69,5	72,1
Πληρότητα '97 69,5%									
Πληρότητα '96 61,7%									
Πηγή: ΕΟΤ, Δ/νση Τουρισμού Κρήτης									

ΑΦΙΞΕΙΣ - ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ - ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ 1998 - 1997 ΚΡΗΤΗΣ

Κατηγορία	Πολυτελείας	Α'	Β'	Γ'	Δ'	Ε'	Σύνολα Π/Ε Ξεν/χώρα	Επιπλωμένα διαμερίσματα	Γενικά σύνολα
Αφίξεις ημ.	17.783	68.775	66.294	83.128	4.178	1.225	241.383	8.611	249.994
Αφίξεις αλλ.	173.049	574.807	261.827	167.094	6.902	2.530	1.186.209	179.359	1.365.568
Διασκέσεις ημ.	59.237	219.895	208.339	270.839	21.762	5.086	785.158	53.588	838.746
Διασκέσεις αλλ.	1.242.099	4.987.637	2.220.502	953.485	48.174	8.278	9.460.175	1.530.561	10.990.736
% Πληρότητα	65,9	90,5	76,6	55,2	48	15,8	76,8	76,2	76,7

Πηγή: ΕΟΤ, Δνση Τουρισμού Κρήτης

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΝΕΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΤΟΠΙΟ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι εξειδικευμένες προτάσεις που υπέβαλαν οι τουριστικοί φορείς στον ΕΟΤ στο πλαίσιο της προετοιμασίας του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και της τελικής διαμόρφωσης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Τουρισμός». Το γεγονός ότι στο τρίτο «πακέτο» δίνεται η δυνατότητα συμμετοχής όλων των τουριστικών επιχειρήσεων από τους περισσότερους κλάδους, σε συνδυασμό με τα αυξημένα κονδύλια που εξασφάλισε για τον τομέα το Υπουργείο Ανάπτυξης, δημιουργεί ένα εντελώς διαφορετικό επιχειρηματικό και αναπτυξιακό «τοπίο» από τα αντίστοιχα των προηγούμενων Κ.Π.Σ. Ένα τοπίο που διαγράφεται ανάγλυφα μέσα από τις εξειδικευμένες προτάσεις των φορέων, μαζί με σημαντικές επισημάνσεις και εκτιμήσεις για το σημαντικό ύψος των επενδύσεων στις οποίες προτίθενται να προχωρήσουν οι επιχειρηματίες των διαφόρων κλάδων, τις ανάγκες των επιχειρήσεων και φυσικά τις απαιτούμενες ενέργειες για ποιοτική και ποσοτική αναβάθμιση και ανάπτυξη. Συγκεντρώθηκαν όλες οι προτάσεις των φορέων και παρουσιάζουμε τα βασικά σημεία τους.

Οι προτάσεις των ΞΕΕ και ΠΟΞ. Οι δύο φορείς της ξενοδοχίας Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο και Πανελλήνια Ομοσπονδία Ξενοδόχων, στα πλαίσια του Γ' Κ.Π.Σ. προτείνουν τα εξής:

- Ποιοτικό εκσυγχρονισμό των ξενοδοχείων και εμπλουτισμό των παρεχόμενων υπηρεσιών.

- Ανάπτυξη θεματικών μορφών τουρισμού, με ενίσχυση εγκαταστάσεων ειδικών μορφών τουρισμού.
- Είσοδο των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων στην κοινωνία της πληροφορικής και την προσπάθεια αξιοποίησης των δυνατοτήτων που προσφέρουν οι σύγχρονες μέθοδοι και εφαρμογές της τεχνολογίας πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών.
- Ενίσχυση σύναψης στρατηγικών συμμαχιών και συγχωνεύσεων τουριστικών επιχειρήσεων.
- Κατάρτιση ιδιοκτητών ξενοδοχείων μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Επισημαίνεται ότι η πλειονότητα των ξενοδόχων, που διαχειρίζονται μικρομεσαίες επιχειρήσεις, δεν διαθέτει επαρκή γνώση και πληροφόρηση γύρω από τα τουριστικά θέματα και τις ιδιαιτερότητες που χαρακτηρίζουν τις τουριστικές επιχειρήσεις.
- Τέλος, οι δύο φορείς προτείνουν τη δημιουργία κεντρικού ηλεκτρονικού συστήματος κράτησης θέσεων για τα ελληνικά ξενοδοχεία, με στόχους, τη δημιουργία αξιόλογης και διεθνώς αναγνωρίσιμης ιστοσελίδας στο διαδίκτυο που θα αναφέρεται αποκλειστικά στην Τουριστική Ελλάδα, να είναι εφικτή η διασύνδεση με τον μεγαλύτερο δυνατό αριθμό ελληνικών ξενοδοχείων, τον καθορισμό προτύπων ηλεκτρονικού εμπορίου και ηλεκτρονικής ανταλλαγής παραστατικών. Η υλοποίηση της δράσης θα πρέπει να ανατεθεί στους εργοδοτικούς φορείς του κλάδου, οι οποίοι σε συνεργασία με τον ΕΟΤ, Πανεπιστημιακά Ιδρύματα και τους ΟΤΑ θα αναλάβουν την επίβλεψη του έργου, με κεντρικό διαχειριστή και υπεύθυνο λειτουργίας το ΞΕΕ.

Οι προτάσεις του ΗΑΠΑ. Είναι ο Σύνδεσμος των εν Ελλάδι Τουριστικών και Ταξιδιωτικών Γραφείων, εκφράζει κατ' αρχάς την ικανοποίησή του για την απόφαση της ηγεσίας του Υπουργείου Ανάπτυξης να εντάξει τις επιχειρήσεις του κλάδου στα βασικά μέτρα και στις δράσεις του υπό διαμόρφωση Γ' Κ.Π.Σ. και να τους δώσει τη δυνατότητα να επωφεληθούν από τις διατάξεις του Αναπτυξιακού Νόμου.

Η πλειονότητα του κλάδου αποτελείται από μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες δεν έχουν τις οικονομικές δυνατότητες, με ίδια κεφάλαια να προχωρήσουν σε επιθυμητές αναπτυξιακές επενδύσεις, με αποτέλεσμα να περιορίζονται μόνον σε απολύτως απαραίτητες κινήσεις ή την αποπληρωμή βασικών υποχρεώσεων. Η ουσιαστική ένταξη των τουριστικών και ταξιδιωτικών γραφείων στα βασικά μέτρα και δράσεις του Γ' Κ.Π.Σ. δημιουργεί νέες προοπτικές για τον κλάδο, με την επισήμανση, ωστόσο, ότι η μέγιστη δυνατή αξιοποίηση του νέου πακέτου δεν θα είναι δυνατή εάν δεν συνοδευτεί από τροποποιήσεις στον Αναπτυξιακό Νόμο και στο ισχύον θεσμικό και νομικό πλαίσιο.

Τα βασικότερα σημεία των προτάσεων του Συνδέσμου επί των συγκεκριμένων δράσεων και ενεργειών έχουν ως εξής:

- Στο θέμα του εκσυγχρονισμού και της ποιοτικής αναβάθμισης των υπηρεσιών, τονίζεται ότι θα ήταν σκόπιμο να καλύπτεται από τα σχετικά κονδύλια και η δαπάνη υλοποίησης πολυετών (2 - 5 έτη) επιχειρηματικών σχεδίων που θα περιλαμβάνουν τον τεχνολογικό, διοικητικό, οργανωτικό και επιχειρησιακό εκσυγχρονισμό και ανάπτυξη, καθώς και τις αναγκαίες ενέργειες κατάρτισης των εργαζομένων με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικής τους θέσης στη διεθνή αγορά αλλά και την ενίσχυση του εισερχόμενου τουρισμού. Στη δράση αυτή συμπεριλαμβάνονται: (α) Η εκπαίδευση και η επιμόρφωση του προσωπικού των τουριστικών επιχειρήσεων και (β) Η ανανέωση του στόχου των τουριστικών λεωφορείων (πούλμαν) προκειμένου να επιδιωχθεί η βελτίωση της ποιότητας των μέσων μαζικής μεταφοράς των τουριστών.
- Στη δράση που αφορά τα κίνητρα επιχειρηματικής ανάπτυξης ξεχωρίζουν οι ενέργειες για να επιδοτηθεί η δημιουργία συλλογικού ασφαλιστικού φορέα για κάλυψη των οργανωμένων ταξιδιών, η μείωση της εποχικότητας με επιδότηση της εργασίας των απασχολούμενων υπαλλήλων και η ενίσχυση της προβολής σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο σε συνεργασία με ξενοδοχεία και λοιπές τουριστικές

εγκαταστάσεις και σε συνδυασμό με την οργάνωση εκδηλώσεων, αναβίωση εθίμων και άλλων ενεργειών με στόχο την αύξηση της τουριστικής ζήτησης.

- Στη δράση για τα κίνητρα διεύρυνσης επιχειρηματικής δραστηριότητας ξεχωρίζει η πρόταση του Συνδέσμου για τη Δημιουργία Δεσμών Επιχειρήσεων (Clusters) η οποία θα μπορούσε να αποτελέσει μια ακόμη ενισχυόμενη δράση του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Οι προτάσεις του ΣΕΤΕ, προκειμένου να συμβάλει στη διαδικασία ορθολογικής κατάρτισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος για τον τουρισμό του υπό διαμόρφωση νέου ΚΠΣ και στην καλύτερη εξυπηρέτηση των στόχων της ανάπτυξης του τουριστικού τομέα της χώρας, θεωρεί αναγκαίο να περιληφθούν στο Γ' Κ.Π.Σ. τα παρακάτω μέτρα και ενέργειες.

- Ενίσχυση επενδύσεων ποιοτικού εκσυγχρονισμού υφισταμένων ξενοδοχειακών μονάδων και μετατροπής διατηρητέων παραδοσιακών κτισμάτων σε ξενοδοχειακά καταλύματα.
- Εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής.
- Ενίσχυση της ανανέωσης του εξοπλισμού τουριστικών επιχειρήσεων.
- Ανάπτυξη ορεινού – οικολογικού τουρισμού.
- Ενίσχυση μικρομεσαίων τουριστικών επιχειρήσεων.
- Επιμόρφωση μέσω προγραμμάτων υψηλού επιπέδου που να απευθύνονται ειδικά σε ανώτερα στελέχη τουριστικών επιχειρήσεων.

Οι προτάσεις της ΕΠΕΣΤ. Ο κλάδος του θαλάσσιου τουρισμού και επαγγελματικού τουριστικού σκάφους θα πρέπει να ενταχθεί στο Γ' Κ.Π.Σ. σαν μέρος της τουριστικής βιομηχανίας αλλά και της Εμπορικής Ναυτιλίας, επισημαίνει στις προτάσεις της προς το Υπουργείο Ανάπτυξης. Καθώς το σημαντικότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει ο κλάδος είναι ο ανταγωνισμός από την Τουρκία, δεδομένου του ασύγκριτα χαμηλότερου εργατικού κόστους τόσο κατασκευής όσο κυρίως λειτουργίας των σκαφών, η ΕΠΕΣΤ προτείνει μέτρα τριών κατευθύνσεων.

- Επιδότηση νέων κατασκευών και εκσυγχρονισμού του στόλου.
- Επιδότηση πλοιοκτητριών εταιριών για συγχώνευση εταιριών του κλάδου για την κάλυψη της ανάγκης καλύτερης οργάνωσης των μικρότερων εταιρειών, για απόκτηση γραφείων, εξοπλισμού, μηχανοργάνωσης, εκτύπωσης διαφημιστικών φυλλαδίων, διαφήμισης σε ξένες εφημερίες, για έκδοση πιστοποίησης ISO, για συμμετοχή σε κλαδικές εκθέσεις στο εξωτερικό με στόχο την καλύτερη παροχή υψηλών απαιτήσεων πελατείας, κλπ.
- Επιδότηση ναυτικών και εκπαίδευση μέσω εισφορών στο NAT ή ασφαλιστικά ταμεία για τους απασχολούμενους στα πλοία και την απασχόλησή τους κατά τους εκτός τουριστικής περιόδου μήνες.

ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο αγροτουρισμός είναι μια μορφή τουρισμού που παρέχει στον επισκέπτη την ευκαιρία να κάνει τις διακοπές του σε ένα ήσυχο περιβάλλον, κοντά στη φύση και κοντά στους απλούς ανθρώπους του χωριού που είναι ακόμα δεμένοι με τη γη και την παράδοση. Μπορεί να γνωρίσει από κοντά τα ήθη και τα έθιμα της ελληνικής υπαίθρου. Κυρίως, όμως, μπορεί να χαρεί τη ζεστή ανθρώπινη «φιλοξενία» και την αυθόρμητη καλοσυνάτη συμπεριφορά τους.

Ο αγροτουρισμός αναπτύσσεται με ταχύ, θα λέγαμε, ρυθμό στη χώρα μας αλλά και στις άλλες Ευρωπαϊκές Χώρες. Αυτό είναι αποτέλεσμα τόσο της πολιτικής στον τομέα του Τουρισμού που ακολουθεί η ΕΟΚ και τα κράτη μέλη της, όσο και στην προτίμηση των ανθρώπων να κάνουν τις διακοπές τους στην ύπαιθρο.

Οι δύσκολες συνθήκες ζωής των μεγάλων πόλεων, δημιουργούν στους ανθρώπους έντονη επιθυμία να βρεθούν κοντά στη φύση για να απολαύσουν τη γαλήνη, την ησυχία αλλά και το διαφορετικό τρόπο ζωής που τους προσφέρει η ελληνική ύπαιθρος.

Οι γεωργοί διαθέτουν τα προϊόντα τους στους επισκέπτες. Έτσι οι επισκέπτες μπορούν να γευθούν τα ολόδροσα νόστιμα φρούτα, τα ολόφρεσκα

λαχανικά και άλλα ντόπια γεωργικά και κτηνοτροφικά προϊόντα. Σε μερικές δε περιπτώσεις θα έχουν την ευκαιρία να τα μαζέψουν οι ίδιοι από τα δέντρα ή από το λαχανόκηπο. Οι αγρότισσες φτιάχνουν διάφορα παραδοσιακά τοπικά παρασκευάσματα αξιοποιώντας τα προϊόντα της γεωργικής τους εκμετάλλευσης και της ντόπιας παραγωγής που τα διαθέτουν στους επισκέπτες. Τα παρασκευάσματα αυτά, όπως γλυκά κουταλιού, μαρμελάδες, ζυμαρικά, ελιές, τυριά κ.ά. οι επισκέπτες μπορούν να τα γευτούν στις διακοπές τους, αλλά και να τα αγοράσουν για το σπίτι τους.

Σε μερικές αγροτικές περιοχές κάποιες από τις γεωργικές εργασίες και τις εργασίες του νοικοκυριού γίνονται με παραδοσιακό τρόπο. Ο επισκέπτης θα έχει την ευκαιρία να δει από κοντά τέτοιες εργασίες και να συμμετέχει σε αυτές αν το θελήσει. Η εμπειρία αυτή σε πολλούς από τους επισκέπτες θα είναι ίσως πρωτόγνωρη και ιδιαίτερα στα παιδιά των μεγαλουπόλεων που πολλά πράγματα γύρω από την αγροτική ζωή τα γνωρίζουν μόνο από εικόνες.

Με τον αγροτουρισμό επιδιώκεται η διαφύλαξη, η προβολή και η αξιοποίηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Ο αγροτικός κόσμος είναι η κοιτίδα της ελληνικής παράδοσης και μαζί με την όμορφη φύση αποτελούν την φυσιογνωμία της Ελληνικής υπαίθρου.

Στη διάρκεια του έτους οργανώνονται στην ύπαιθρο διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις, όπως: Πανηγύρια, ελληνικοί χοροί, αναβίωση παλιών εθίμων κ.ά., που ο επισκέπτης μπορεί να συμμετέχει. Η ελληνίδα αγρότισσα και σήμερα ακόμα, με την ευαισθησία, τη δεξιοτεχνία, την εργατικότητα και το λεπτό γούστο που τη διακρίνουν, συνεχίζει την παράδοση στην υφαντική, στο κέντημα, στο πλέξιμο και φτιάχνει χειροτεχνήματα με χαρακτηριστικά της τοπικής λαϊκής τέχνης.

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ

Πολύς λόγος γίνεται στις μέρες μας για την ανάπτυξη εναλλακτικών και διαφοροποιημένων μορφών τουρισμού. Κατά σύμβαση, στη χώρα μας, ο παραπάνω όρος χρησιμοποιείται για να περιγράψει όχι μόνο τα κλασικά παραδείγματα εναλλακτικού τουρισμού όπως ο οικοτουρισμός και ο

αγροτουρισμός, αλλά και όλες τις τουριστικές δραστηριότητες που δεν έχουν έντονο μαζικό χαρακτήρα. Από αυτές, οι πλέον συχνά κατονομαζόμενες είναι ο τουρισμός ειδικών δραστηριοτήτων, ο τουρισμός υγείας, ο θρησκευτικός τουρισμός, τα ταξίδια περιπέτειας και δράσης, ο αθλητικός τουρισμός και ο τουρισμός παραδοσιακών οικισμών.

Ο τουρισμός σε παραδοσιακούς οικισμούς παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον διότι, ενώ σε όλη την Ελλάδα μπορεί κανείς να βρει ένα πολύ μεγάλο αριθμό οικισμών που έχουν ανακηρυχθεί παραδοσιακοί, ελάχιστοι από αυτούς έχουν αξιοποιηθεί τουριστικά. Οι περισσότεροι μένουν εγκαταλελειμμένοι, με λιγοστούς ως καθόλου μόνιμους κατοίκους και με την ουσιαστική αδιαφορία της πολιτείας να παίζει καταλυτικό παράγοντα.

Οι παραδοσιακοί οικισμοί χαρακτηρίζονται από αρχιτεκτονική όψη και πολεοδομική οργάνωση με έντονα στοιχεία από τη λαϊκή παράδοση, την ιστορία του τόπου και την κοινωνική οργάνωση των κατοίκων τους.

Για να χορηγηθεί άδεια λειτουργίας απαιτούνται ορισμένες προηγούμενες εγκρίσεις, όπως έγκριση καταλληλότητας του κτιρίου, έγκριση της αρχιτεκτονικής μελέτης και ορισμένων προμελετών και έγκριση της επίπλωσης και του λοιπού κινητού εξοπλισμού.

Η έγκριση καταλληλότητας του κτιρίου παρέχεται από την αρμόδια διεύθυνση του ΕΟΤ η οποία λαμβάνει υπόψη της διάφορα κριτήρια. Τα σημαντικότερα από αυτά είναι:

- Το αξιόλογο του κτιρίου από αρχιτεκτονική σκοπιά.
- Η σκοπιμότητα δημιουργίας της προτεινόμενης εγκατάστασης στη συγκεκριμένη περιοχή.
- Η ύπαρξη σχετικής πρόβλεψης στο πρόγραμμα τουριστικής ανάπτυξης.
- Η σκοπιμότητα διάσωσης του κτιρίου με τη μετατροπή του σε τουριστική εγκατάσταση. Το κτίριο θα πρέπει να συνδυασθεί με τις ενδεχόμενες δυνατότητες διάσωσής του για άλλη χρήση, που δεν είναι τουριστική.
- Οι ανάγκες της περιφερειακής ανάπτυξης.
- Η βιωσιμότητα της τουριστικής εγκατάστασης που πρόκειται να ιδρυθεί.

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ

Παρά το γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια δίδεται από όλο και περισσότερα ξενοδοχεία βάρος στη δημιουργία χώρων άθλησης, το μεγαλύτερο ποσοστό των ελληνικών ξενοδοχείων είτε δεν έχει επενδύσει σε τέτοιους χώρους είτε η δημιουργία τέτοιων χώρων σταματά στην κατασκευή ενός ή δύο γηπέδων τένις και μίας πισίνας, με αποτέλεσμα αυτά να εξυπηρετούν μικρό αριθμό πελατών και να απευθύνονται σε συγκεκριμένες προτιμήσεις.

Η άθληση είναι σήμερα αναγκαία και πολλές φορές καθημερινή δραστηριότητα του μέσου Ευρωπαίου, Αμερικανού και Έλληνα. Δεδομένου του ότι στο διάστημα των διακοπών υπάρχει αρκετός ελεύθερος χρόνος, ο οποίος μπορεί να χρησιμοποιηθεί και για άθληση, η ύπαρξη αθλητικών εγκαταστάσεων σε ξενοδοχεία αποτελεί πόλο έλξης πολλών πελατών.

Οι αθλητικές εγκαταστάσεις που μπορεί να περιλαμβάνει μια μονάδα είναι οι ακόλουθες:

- Γήπεδα αθλοπαιδιών (τένις, μπάσκετ, βόλεϊ, μίνι σόκερ).
- Κλειστή αίθουσα γυμναστικής και ενδυνάμωσης.
- Αίθουσα αερόμπικ.
- Παιδική χαρά – παιδότοπο.
- Γήπεδα σκουός
- Κολυμβητική δεξαμενή
- Θαλάσσια σπορ, μπιτς βόλεϊ, νεροτσουλήθρες κλπ. (στην περίπτωση που το ξενοδοχείο είναι παραθαλάσσιο)

Είναι αυτονόητο ότι οι αθλητικές εγκαταστάσεις πρέπει να στελεχώνονται από το ανάλογο εξειδικευμένο προσωπικό και να αξιοποιούνται με την οργάνωση τουρνουά, sport camps κλπ.

Με την ευκαιρία της ανάληψης των Ολυμπιακών Αγώνων 2004 από τη χώρα μας, ορισμένες ξενοδοχειακές μονάδες μπορούν να προσανατολιστούν στη δημιουργία αθλητικών εγκαταστάσεων κατάλληλων να χρησιμοποιηθούν για την προετοιμασία των αθλητών και ομάδων. Στην περίπτωση αυτή είναι απαραίτητη η δημιουργία ειδικών εγκαταστάσεων, όπως εργομετρικό κέντρο, κλειστό γυμναστήριο κλπ.

Παρά τη σχετική στασιμότητα που παρατηρήθηκε από τις αρχές του χρόνου στο χώρο κατασκευής γηπέδων γκολφ, οι πρόσφατες πληροφορίες αποδεικνύουν ότι «κάτι κινείται» και πάλι στην Ελλάδα, καθώς αρκετοί επενδυτές Έλληνες και ξένοι, αναζητούν περιοχές και τρόπους δημιουργίας και εκμετάλλευσης γηπέδων γκολφ. Το ενδιαφέρον είναι για πρώτη φορά από την εποχή που ο ΕΟΤ παρουσίασε το γνωστό χάρτη των 25 περιοχών κατάλληλων για γήπεδα γκολφ υπάρχει ενδιαφέρον για νέες, αχαρτογράφητες από τον ΕΟΤ περιοχές, στην Κρήτη, Στερεά Ελλάδα και ΒΑ Αιγαίο.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ιδιαίτερα τώρα, σε εποχές που όλοι έχουν αντιληφθεί και τη δύναμη του συνεδριακού τουρισμού και την ποιότητά του και τη σημασία του για συγκεκριμένους τουριστικούς προορισμούς αλλά και που η τουριστική ηγεσία της χώρας επιλέγει να ακολουθήσει έναν αντικειμενικά σωστό για την εποχή δρόμο: «τη σταδιακή μετάβαση από την προσφορά και διάθεση ενός μαζικού παραθεριστικού προϊόντος σε ένα εμπλουτισμένο προϊόν δραστηριοτήτων που ανταποκρίνεται σε ποικίλα ενδιαφέροντα και που θα ικανοποιεί την ζήτηση περισσότερο εύπορων, εκλεκτών και απαιτητικών κοινωνικοοικονομικών ομάδων.

Συνεδριακά κέντρα μικρότερης ή μεγαλύτερης χωρητικότητας, αίθουσες με τέλειο ή μέτριο τεχνολογικό εξοπλισμό κλπ. γίνονται ολοένα και περισσότερα σε αριθμό σε όλη την Ελλάδα. Η εκθεσιακή δραστηριότητα αποκτά και αυτή άλλες διαστάσεις αφού ο αριθμός των διακινούμενων σε εκθέσεις κάθε είδους ολοένα και αυξάνει και μπορούμε πλέον να μιλάμε και για εκθεσιακό τουρισμό.

Ο συνεδριακός τουρίστας είναι ένας από τους πελάτες που η χώρα επιθυμεί να κερδίσει. Αν και σε αυτή την προσπάθεια αντιμετωπίζονται συνολικά οι ειδικές κατηγορίες (τουρίστες περιήγησης και περιπέτειας, με θρησκευτικά, πολιτιστικά και άλλα ενδιαφέροντα, λάτρεις του θαλάσσιου, αθλητικού τουρισμού κλπ.) και αξίζει να τονιστεί πως η κάθε μία από αυτές τις ομάδες έχει τα δικά της κανάλια προσέγγισης. Επομένως, θα ήταν σκόπιμο κάποια στιγμή να επιτύχουμε τρόπους που θα βρίσκουν στην καρδιά το στόχο τους, δηλαδή

να προκαλούν ευθέως τις ειδικές ομάδες, να διοργανώσουν στην Ελλάδα το συνεδριακό τουρισμό διασαφηνίζοντας ότι για τον τουρισμό κινήτρων είμαστε ο ιδανικός προορισμός.

ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Το μέγα θέμα «θαλάσσιος τουρισμός» μπορεί κανείς να το προσεγγίζει είτε με θλίψη είτε με αισιοδοξία. Κι αυτό γιατί μια χώρα, άλλοτε θαλασσοκράτειρα και με απεριόριστες δυνατότητες να αναπτύξει κάθε είδους θαλάσσια δραστηριότητα, εξακολουθεί μεν να διαθέτει το ατομικό της πλεονέκτημα, ωστόσο, στέκεται και παρατηρεί τον τρόπο με τον οποίο ολοένα χάνει το έδαφος που επρόκειτο να κατακτήσει. Κι αυτό δεν γεννά παρά θλίψη ... Από την άλλη, ο θαλάσσιος τουρισμός, σε πείσμα των προβλημάτων που αναστέλλουν την αναπτυξιακή του πορεία, αντιστέκεται και ελπίζει – όχι τυχαία – σε καλύτερες μέρες.

Τελευταία, γίνεται θέμα για την αύξηση των τελών ελλιμενισμού στις μαρίνες του ΕΟΤ, γίνεται συζήτηση για το ΦΠΑ επί των ναυλώσεων, για τα καύσιμα των σκαφών, για τις εισφορές ΝΑΤ για το νομοσχέδιο 438, 76 και άλλα κλαδικά θέματα, γίνεται λόγος για την στάσιμη πορεία της ζήτησης, για την άνοδο της Τουρκίας και της Ιταλίας, για την πρόοδο του ανταγωνισμού, για ιδανικές μαρίνες σε χώρες της Μεσογείου που ενισχύουν και προβάλλουν το θαλάσσιο τουρισμό, για ρυθμούς ανάπτυξης – των άλλων – εξαιρετικά γρήγορους ...

Γίνεται λόγος για τη δική μας στασιμότητα στην ολοκλήρωση βασικών και απαραίτητων έργων υποδομής, για την οπισθοδρόμηση της ναυπηγικής μας βιομηχανίας, για σειρά μέτρων, κινήτρων, εξαγγελιών που θα στηρίξουν το θαλασσινό πρόσωπο της Ελλάδας, που θα ανανεώσουν το στόχο της ακτοπλοΐας, που θα δημιουργήσουν νέες επενδύσεις της τάξης του 1. τρισ. δρχ. στην επόμενη δεκαετία και 12.000 νέες θέσεις εργασίας, που θα επανατοποθετήσουν και τον θαλάσσιο τουρισμό στη διεθνή τουριστική αγορά κ.ά.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Γενικοί Κανόνες Χρηματοδοτήσεων (βιβλίο Γ. Γαντζίδης, 1.10.1992).
- Γενικές Αρχές Τουρισμού (Σημειώσεις Σ.Δ.Ο. κ.κ. Λάσκαρης).
- European Community – Economic Report 1993 (Institute of Technology, Labour & Environment).
- Ετήσια Έκθεση ΕΤΒΑ 1991.
- Κίνητρα για επενδύσεις στην Ελλάδα – Νόμος 1892/90 (ΕΤΒΑ ΑΕ 1993).
- Κεφάλαιο (περιοδικό τευχ. Ιουν. '93).
- Louie John (Food & Beverage Manager του Ξενοδοχείου Ledra Marriott).
- Memo (περιοδικό Ευρωπαϊκού Προσανατολισμού τευχ. Ιαν. '93).
- Ξενία (περιοδικό ΞΕΕ τευχ. 107 Σεπτ. '93).
- Οι Νέοι Θεσμοί Διοίκησης και Χρηματοδότησης – Ανάπτυξης Επιχειρήσεων (βιβλίο κ.κ. Τσιμπούκης 1988).
- Παρασκευάς Αλέξης (Restaurant Manager του ξενοδοχείου Ledra Marriott).
- Σταύρου Γιώργος (Sales Manager του ξενοδοχείου N.J.V. Meridien).
- Στοιχεία Τουριστικής Νομοθεσίας (βιβλίο Σ.Δ.Ο. κ.κ. Αντωνία Ευθυμιάτου – Πουλάκου 1987).
- Τουρισμός και Οικονομία (περιοδικό τευχ. Φεβρ., Ιαν. Αυγ. 1991, Μαρτ. 1988, Φεβρ., Σεπτ., Ιουν., Αυγ., Απριλ., Νοεμ., Δεκ., Ιουλ., 1992, Φεβρ., Ιαν. 1993, Επετειακό τεύχος).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 13ης Ιουλίου 1992

σχετικά με σχέδια κοινοτικών δράσεων υπέρ του τουρισμού

(92/421/ΕΟΚ)

ΙΣΧΥΕΙ ΤΡΙΓΩΝ

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 235,

την πρόταση της Επιτροπής (1),

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (2),

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (3),

Εκτιμώντας:

ότι ο τουρισμός κατέχει σημαντική θέση στην οικονομία των κρατών μελών και ότι οι τουριστικές δραστηριότητες αποτελούν σημαντική δυναμική πηγή απασχόλησης

ότι ο τουρισμός παρέχει τη δυνατότητα να προωθηθεί η καλύτερη γνώση των πολιτιστικών ριζών της Ευρώπης, των πολιτισμών και των τρόπων ζωής στα κράτη μέλη, για όλες τις κατηγορίες πολιτών, και ότι το γεγονός αυτό μπορεί να συμβάλει στην πρόοδο της ιδέας της ευρωπαϊκής ιδιαιτερότητας

τα αποτελέσματα του ευρωπαϊκού έτους τουρισμού

ότι, βάσει των προηγούμενων, η ανάληψη κοινοτικής δράσης στον τομέα του τουρισμού θα πρέπει να λάβει τη μορφή της ενίσχυσης της οριζόντιας προσέγγισης του τουρισμού στα πλαίσια των κοινοτικών και εθνικών πολιτικών καθώς και της υλοποίησης συγκεκριμένων δράσεων, ότι στην προώθηση αυτή θα πρέπει επίσης να συμπεριληφθεί ο συντονισμός των δράσεων των υπηρεσιών της Επιτροπής που έχουν επιπτώσεις στον τουρισμό, ότι ορισμένες κοινοτικές πολιτικές, ιδίως η πολιτική των μεταφορών και η πολιτική της προστασίας των καταναλωτών, έχουν σημαντικές επιπτώσεις στον τουρισμό εντός της Κοινότητας

ότι η Κοινότητα μπορεί να συμβάλει στη βελτίωση της ποιότητας και της ανταγωνιστικότητας της κοινοτικής τουριστικής προσφοράς, ενισκώντας την υιοθέτηση μιας κοινής προσέγγισης των μεσοπρόθεσμων προβλημάτων που προκύπτουν για τον ευρωπαϊκό τουρισμό, ενθαρρύνοντας την ανάπτυξη της τουριστικής βιομηχανίας, τη διαφοροποίηση των τουριστικών δραστηριοτήτων, την ανάπτυξη διεθνικών δράσεων και υποστηρίζοντας την προώθηση του ευρωπαϊκού τουρισμού στις κυριότερες αγορές των τρίτων χωρών

ότι ο τουρισμός μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην υλοποίηση του στόχου της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής στην Κοινότητα, και ότι μπορεί να προαγάγει την αρμονική ανάπτυξη των οικονομικών δραστηριοτήτων, τη συνεχή και ισόρροπη επέκταση της οικονομίας, την αύξηση του βιοτικού επιπέδου και τη σύφιξη των σχέσεων μεταξύ των κρατών που συνθέτει

ότι τα μέτρα που θα τεθούν σε εφαρμογή δυνάμει του σχεδίου δράσεων πρέπει να ανταποκρίνονται σε ορισμένα κριτήρια, ιδίως την ανάγκη ιεραρχίας της αρχής της επικυρικότητας

ότι ο τουρισμός στην Κοινότητα θα πρέπει να σέβεται τους τοπικούς πληθυσμούς καθώς και το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον, προκειμένου να προωθηθεί η ποιότητα της προσφοράς

ότι είναι αναγκαίο να εξοφασθεί, στον τομέα αυτό, η λειτουργία των δυνάμεων του ελεύθερου ανταγωνισμού, τόσο προς όφελος των καταναλωτών, όσο και για την προώθηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων

ότι, εκτός από την καλύτερη ενσωμάτωση του τουρισμού στις διάφορες κοινοτικές πολιτικές, είναι ανάγκη να ενισχυθεί η στενότερη συνεργασία μεταξύ όλων των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων στον τομέα του τουρισμού, συμπεριλαμβανομένων των εκπροσώπων των περιοχών υποδοχής, ότι το πιο ενδεδειγμένο μέσο για την υλοποίηση της εν λόγω συνεργασίας, χωρίς να υπέρβη τον ορισμό του ανταγωνισμού, είναι η λήψη, σε κοινοτικό επίπεδο, ορισμένων συγκεκριμένων μέτρων, συμπληρωματικών των μέτρων που θεσπίζονται σε εθνική κλίμακα

ότι είναι ανάγκη να αναπτυχθούν οι στατιστικές για τον τουρισμό και να πραγματοποιηθούν οι αναλύσεις για τις διαγραφόμενες προοπτικές νέων μορφών τουρισμού

ότι ενδείκνυται να προβλεφθεί σχέδιο διάρκειας τριών ετών

(1) ΕΕ αριθ. C 120 της 17.5.1992, σ. 13.
(2) ΕΕ αριθ. C 67 της 16.5.1992, σ. 235.
(3) ΕΕ αριθ. C 49 της 24.2.1992, σ. 43.

ότι, για την εφαρμογή του σχεδίου, κρίνεται αναγκαίο ποσό 18 εκατομμυρίων Ε.Ε.

παλαιού είναι εκείνοι που υποβάλλουν αίτηση για εφαρμογή των ενισχύσεων του παρόντος, μετά την έγκριση πενταετίας από τη σύστασή τους ή την έναρξη επιχορήγησης προκειμένου για ατομικές επιχειρήσεις.

β. Για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού των νέων φορέων, παρέχονται όλα τα είδη ενισχύσεων, εναλλακτικά ως εξής:

α. Επιχορήγηση και επιδότηση τόκων ή/και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης.

β. Φορολογική απαλλαγή και επιδότηση τόκων.

γ. Για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού των παλαιών φορέων, παρέχονται μόνο οι ενισχύσεις της φορολογικής απαλλαγής και της επιδότησης των τόκων.

3. Τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο 2 δεν έχουν εφαρμογή προκειμένου:

α. Για τα επιχειρηματικά σχέδια των παλαιών φορέων: α) των υποπεριπτώσεων (xv) και (xvii) της περίπτωσης (α) της παρ. 1 του άρθρου 3, της υποπερίπτωσης (v) της περίπτωσης (ε) της παρ. 1 του ίδιου άρθρου, καθώς και της υποπερίπτωσης (xii) της περίπτωσης (ζ) της παρ. 1 του ίδιου επίσης άρθρου, για τα οποία παρέχεται μόνο επιχορήγηση. Για τα επιχειρηματικά σχέδια διάλυσης και αναδιορθώσεως της παρ. 2 του άρθρου 10, για τα οποία είναι δυνατόν να παρέχονται όλα τα είδη ενισχύσεων του παρόντος, καθώς και άλλα είδη ενισχύσεων που μπορεί να καθοριστούν με την κοινή υπουργική απόφαση της ίδιας ως άνω παραγράφου.

β. Άλλη της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής και κάθε άλλης ενίσχυσης φορολογικού χαρακτήρα, εφόσον προβάλλονται από παλαιούς φορείς.

γ. Για τις ιδιαιτέρως σημαντικές για την εθνική οικονομία επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, τόσο των νέων όσο και των παλαιών φορέων, ύψους άνω των είκοσι πέντε (25) διατ. αρχ. του άρθρου 10, για τις οποίες μπορεί να παρέχονται εναλλακτικά όλα τα είδη των ενισχύσεων σε συνδυασμό με τις παραγράφους 1, 2, 3 και 4 του άρθρου 3 και της παρ. 6 του άρθρου 4 του ν. 4171/1961.

δ. Για επενδύσεις εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων και τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings) που γίνονται από παλαιούς φορείς, για τις οποίες μπορεί να παρέχονται εναλλακτικά όλα τα είδη ενισχύσεων.

ε. Για επενδύσεις ίδρυσης δημοσίας χρήσεως σταθμών αυτοκινήτων που γίνονται είτε από νέους είτε από παλαιούς φορείς, για τις οποίες παρέχεται μόνο επιχορήγηση ανά δημιουργούμενη νόμιμη θέση στάθμευσης.

στ. Για τις κατηγορίες δαπανών επενδύσεων των υποπεριπτώσεων (xvii), (xviii), (xix), (xx) και (xxi), των επιχειρήσεων της περίπτωσης (α) της παρ. 1 του άρθρου 3, που γίνονται είτε από νέους είτε από παλαιούς φορείς, για τις οποίες παρέχεται μόνο η ενίσχυση της επιχορήγησης.

ζ. Για τα θεσπιζόμενα ειδικά καθεστώτα ενίσχυσης της παρ. 1 του άρθρου 10, για τα οποία οι τυχόν παρεκκλίσεις από τους γενικούς κανόνες της προηγούμενης παραγράφου 2 θα καθορίζονται με το προεδρικό διάταγμα θέσπισής τους.

η. Για τις επενδύσεις επιχειρήσεων των Ο.Τ.Α. ή ομοειδών αυτοδιοικήσεων ή συνεταιρισμών της περίπτωσης (ii) και (λ) της παρ. 1 του άρθρου 3, που γίνονται από παλαιούς φορείς, για τις οποίες μπορεί να παρέχονται εναλλακτικά όλα τα είδη ενισχύσεων.

viii. Για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού της περίπτωσης (υ) της παρ. 1 του άρθρου 3 παρέχεται μόνο η ενίσχυση της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων ή/και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού.

θ. Για τις επενδύσεις τεχνικών εταιρειών της περίπτωσης (ω) της παρ. 1 του άρθρου 3 παρέχεται μόνο ενίσχυση της επιχορήγησης.

Άρθρο 3

Υπαγόμενες επιχειρηματικές δραστηριότητες - ενισχυόμενες δαπάνες

1. Στο καθεστώς των ενισχύσεων του νόμου αυτού υπάγονται οι ακόλουθες κατηγορίες επιχειρηματικών δραστηριοτήτων για τις επενδυτικές και λοιπές δαπάνες τους, όπως αυτές προσδιορίζονται για καθεμία κατηγορία δραστηριότητας:

α. Οι μεταποιητικές επιχειρήσεις που ασκούν τις δραστηριότητες οι οποίες περιλαμβάνονται στο άρθρο 15 του παρόντος νόμου.

Ενισχυόμενες δαπάνες:

i. Η κατασκευή, η επέκταση, ο εκσυγχρονισμός βιομηχανοστασίων, κτηριακών, ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων, καθώς και οι δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.

ii. Η κατασκευή νέων αποθηκευτικών ή ψυκτικών χώρων, χώρων ξήρανσης και συντήρησης προϊόντων.

iii. Η αγορά αποπερατωθείσων ή ημιτελών βιομηχανικών ή βιοτεχνικών κτηριακών εγκαταστάσεων που παραμένουν σε αδράνεια και δεν χρησιμοποιούνται τουλάχιστον για δύο (2) έτη πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος.

iv. Η αγορά βιοτεχνικών χώρων σε τυποποιημένα βιοτεχνικά κτίρια των βιομηχανικών περιοχών (ΒΙ.ΠΕ., Β.Ε.ΠΕ. και ΒΙΟ.ΠΑ.) και των τεχνολόγων ή τεχνολογικών πάρκων.

v. Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση.

vi. Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών και μηχανοργάνωσης, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών αγοράς του αναγκαίου λογισμικού και των δαπανών εκπαίδευσης του προσωπικού στο στάδιο εγκατάστασής του.

vii. Οι δαπάνες μελετών που αποσκοπούν στην παραγωγή, ανάπτυξη και εφαρμογή σύγχρονης τεχνολογίας, τεχνολογικής, σύγχρονων μεθόδων και βιομηχανικών σχεδίων των παραγόμενων προϊόντων.

viii. Οι δαπάνες για αποσυναρμολόγηση, μεταφορά και επανασυναρμολόγηση του υφιστάμενου εξοπλισμού, προκειμένου για επιχειρήσεις που μετεγκαθίστανται για περιβαλλοντικούς λόγους, εφόσον μετεγκαθίστανται σε ΒΙ.ΠΕ., Ε.Τ.Β.Α., λοιπές ΒΙ.ΠΕ., Β.Ε.ΠΕ., ΒΙΟ.ΠΑ. και ΒΙ.ΠΑ..

ix. Η αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων διάννησης υλικών και προϊόντων εντός του ευρύτερου εργασιακού χώρου. Η αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων μαζικής μεταφοράς προσωπικού. Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιου σύγχρονου εξοπλισμού

7 45
για ίδιου
674100

η 10 γο
64 2078

II

II

α) να είναι κατάλληλα για τη διατήρηση και την προστασία της ποιότητας του φυσικού περιβάλλοντος, καθώς και της πολιτιστικής κληρονομιάς, χωρίς να θιγεται η ηθική ακεραιότητα του τοπικού πληθυσμού

β) να είναι κατάλληλα για τη βελτίωση της παροχής πληροφοριών και υπηρεσιών καθώς και για την προστασία των τουριστών.

3. Τα μέτρα τίθενται σε εφαρμογή σε συνεννόηση με τις εθνικές αρχές και, αν είναι ανάγκη, με τις περιφερειακές ή τοπικές αρχές, ώστε να λαμβάνεται υπόψη η σημασία του τουρισμού για την περιφερειακή ανάπτυξη.

Άρθρο 5

Κάθε χρόνο, αρχής γενομένης από την ημερομηνία θέσπισης του σχεδίου δράσεων, η Επιτροπή, σε έκθεση που διαβιβάζεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, αξιολογεί τις δραστηριότητες της Κοινότητας που έχουν επιπτώσεις στον τουρισμό.

Άρθρο 6

Η Επιτροπή αξιολογεί, τακτικά, τα αποτελέσματα του σχεδίου δράσεων. Αυτή η αξιολόγηση περιλαμβάνει, εφόσον είναι δυνατόν, αριθμητικά στοιχεία σχετικά με το σχέδιο και γίνεται σύμφωνα με τα κριτήρια του άρθρου 4. Η Επιτροπή ενημερώνει την επιτροπή όσον αφορά την αξιολόγηση αυτή, καθώς και τα αποτελέσματά της. Το αργότερο στις 30 Ιουνίου 1995, η Επιτροπή υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με αυτή την αξιολόγηση. Βάσει αυτής της έκθεσης, το Συμβούλιο αποφασίζει, σύμφωνα με τις διατάξεις της συνθήκης, εάν το σχέδιο δράσεων θα παραταθεί για μια νέα περίοδο.

Βρυξέλλες, 13 Ιουλίου 1992

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

J. CUMMERS

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

I ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

1. Βελτίωση των γνώσεων στον τομέα του τουρισμού και ενίσχυση της συνοχής των δράσεων

Στόχος της δράσης της Κοινότητας είναι να εξασφαλιστεί η καλύτερη συνοχή των μέτρων που λαμβάνονται υπέρ του τουρισμού, με τη βελτίωση των γνώσεων που αφορούν τα χαρακτηριστικά, τις συνιστώσες και τις εξελίξεις του.

Για την εφαρμογή της δράσης αυτής, λαμβάνονται τα ακόλουθα μέτρα:

- α) ανάπτυξη των κοινοτικών στατιστικών για τον τουρισμό
- β) κατάρτιση εμπειροταπεινών μελετών, με τη βοήθεια των οποίων θα καθίσταται δυνατή η καλύτερη γνώση των τουριστικών δραστηριοτήτων, η αξιολόγηση των επιπτώσεων που έχουν οι υφιστάμενες κοινοτικές πολιτικές υπέρ του τουρισμού, η ανάλυση των προοπτικών που διανοίγονται για νέες μορφές τουρισμού και η ανάπτυξη στρατηγικών προσαρμοσμένων στην εξέλιξη της ζήτησης.
- γ) διαβουλεύσεις με τους επαγγελματίες που εργάζονται στο χώρο του τουρισμού στην Κοινότητα.

2. Χρονικός καταμερισμός των διακοπών

Η δράση της Κοινότητας αποσκοπεί στον καλύτερο ετήσιο καταμερισμό του τουρισμού.

Για την εφαρμογή αυτής της δράσης, λαμβάνονται τα ακόλουθα μέτρα:

- α) υποστήριξη της δημιουργίας ενός διεθνούς κλεισίου, στόχος του οποίου θα είναι η ανταλλαγή πληροφοριών και η παρακολούθηση των δραστηριοτήτων που αναπτύσσουν οι κυβερνήσεις και η τουριστική βιομηχανία
- β) υποστήριξη των μέτρων, που έχουν ως στόχο το συντονισμό των δράσεων και στρατηγικών για την προώθηση της εκμετάλλευσης των υποδομών και του εξοπλισμού του τουρισμού κατά τις περιόδους εκτός τουριστικής αιχμής.

3. Διεθνικές δράσεις

Στόχος της δράσης της Κοινότητας είναι να ευνοηθούν οι διεθνικές πρωτοβουλίες ανάπτυξης του τουρισμού που αφορούν πολυάριθμους εξειδικευμένους κλάδους του τομέα.

Για την εφαρμογή αυτής της δράσης, λαμβάνονται τα ακόλουθα μέτρα:

- α) υποστήριξη της συνεργασίας μεταξύ παραμεθόριων περιοχών
- β) υποστήριξη των πρωτοβουλιών διεθνικού χαρακτήρα, οι οποίες συμβάλλουν στη βελτίωση της πληροφόρησης των τουριστών, ιδίως γάρη στη χρήση νέων τεχνολογιών
- γ) ανάπτυξη της τουριστικής συνεργασίας με την Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη και το Μαγκρέπκ, με τη μεταφορά τεχνογνωσίας όσον αφορά την κατάρτιση και τη θέση σε εφαρμογή στρατηγικών προώθησης, το μάρκετινγκ και τη σύσταση μικρομεσαίων τουριστικών επιχειρήσεων
- δ) υποστήριξη της τουριστικής και τεχνικής συνεργασίας στα πλαίσια συμπράξεων μεταξύ των πόλεων
- ε) υποστήριξη προτύπων-σχεδίων με στόχο τη συνεργασία του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα υπέρ της ανάπτυξης τόσο των παραδοσιακών τουριστικών περιοχών που βρίσκονται σε παρακμή, καθώς και των λιγότερο ανεπτυγμένων περιοχών της υφαίθρου.

4. Οι τουρίστες ως καταναλωτές

Η δράση της Κοινότητας αποσκοπεί στο να υποστηρίξει τις πρωτοβουλίες για τη βελτίωση της πληροφόρησης των τουριστών, καθώς και της προστασίας τους, σε τομείς όπως τα υπέρβουρα συστήματα κατάταξης, η σήμανση, τα θέματα «time-shares», οι υπεράριθμες κρατήσεις και οι διαδικασίες προφυγής.

5. Πολιτιστικός τουρισμός

Στόχος της δράσης της Κοινότητας είναι να αξιοποιηθεί η πολιτιστική της κληρονομία για τουριστικούς σκοπούς και ταυτόχρονα να ενθαρρυνθεί η καλύτερη γνώση των πολιτισμών, των παραδόσεων και των τρόπων ζωής των Ευρωπαίων.

Για την εφαρμογή αυτής της δράσης, λαμβάνονται τα ακόλουθα μέτρα:

- α) υποστήριξη πρωτοβουλιών που στοχεύουν στον καθορισμό νέων ευρωπαϊκών πολιτιστικών διαδρομών τουριστικού χαρακτήρα, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, τις ενδιαφερόμενες περιοχές και τις τοπικές αρχές, και στη διάδοση των πληροφοριών αυτών στο κοινό μέσω φυλλαδίων και δημοσιεύσεων
- β) υποστήριξη της ανταλλαγής επιχειριών στο κενό των τεχνικών διαχείρισης, επισκεπτιών
- γ) παροχή κινήτρων και ενισχύσεων για τη χρησιμοποίηση ευρωπαϊκών δικτύων, που θα καθιστούν δυνατή την ανταλλαγή επιχειριών μεταξύ τουριστικών και πολιτιστικών φορέων, ιδίως με στόχο την αξιοποίηση της κληρονομιάς.

6. Τουρισμός και περιβάλλον

Η δράση της Κοινότητας στον τομέα της αλληλεπίδρασης μεταξύ τουρισμού και περιβάλλοντος έχει ως στόχο να ενισχύει τη μεγαλύτερη μέριμνα για το περιβάλλον.

Για την εφαρμογή αυτής της δράσης, λαμβάνονται τα ακόλουθα μέτρα:

- α) υποστήριξη των πρωτοβουλιών που στοχεύουν στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των τουριστών και των παρεχόντων υπηρεσιών σχετικά με την αλληλεπίδραση τουρισμού και περιβάλλοντος, ιδίως με τη δημιουργία ευρωπαϊκού βραβείου
- β) υποστήριξη των καινοτόμων προτύπων-δράσεων που στοχεύουν στη σιμφιλίωση του τουρισμού με την προστασία της φύσης σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο, ιδίως των παράκτιων και ορεινών περιοχών, των προστατευόμενων δρυϊνών και πάρκων, π.χ. μέσω μέτρων για την παροχή οδηγιών στους επισκέπτες
- γ) υποστήριξη της ανάπτυξης δικτύων με αντικείμενο τις διεθνείς ανταλλαγές επιχειριών που αφορούν, μεταξύ άλλων, τα προβλήματα περιβάλλοντος και την ενδεχόμενη εκκίνηση τους στα πλαίσια της τουριστικής εκμετάλλευσης των τοποθεσιών και της διαχείρισής τους
- δ) υποστήριξη των πρωτοβουλιών που ευνοούν τις ήπιες μορφές τουρισμού

7. Αγροτικός τουρισμός

Στόχος της δράσης της Κοινότητας στον τομέα αυτό είναι η ανάπτυξη τουριστικών δραστηριοτήτων στην ύπαιθρο, ιδίως του αγροτικού τουρισμού, των μικρών οικογενειακών ξενοδοχείων ή των δραστηριοτήτων σωματείων, δήμων, ή τοπικών φορέων.

Για την εφαρμογή αυτής της δράσης, λαμβάνονται τα ακόλουθα μέτρα:

- α) υποστήριξη των πρωτοβουλιών σύναψης εταιρικών σχέσεων μεταξύ φορέων σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, ούτως ώστε να καταστεί δυνατή η ανταλλαγή επιχειριών και η μεταφορά των εφαρμοζόμενων πρακτικών με τη διοργάνωση επισκεψίων, σεμιναρίων, με την ανταλλαγή επιχειρηματικών και την εκπόνηση διεθνικών προτύπων σχεδίων ιδίως στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης
- β) βελτίωση της πληροφόρησης των φορέων στην ύπαιθρο και της πρόσβασης που έχουν στα διάφορα διαθέσιμα κοινοτικά συστήματα παροχής ενισχύσεων στο χώρο του αγροτικού τουρισμού, ιδίως με την έκδοση εκλαϊκευμένων εγγράφων και τη δημοσίευση εγχειριδίου των φορέων
- γ) παροχή κινήτρων για τη βελτίωση της ποιότητας της προσφοράς αγροτικού τουρισμού και υποστήριξη μέτρων για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στον τουρισμό της ύπαιθρου.

8. Κοινωνικός τουρισμός

Στόχος της δράσης της Κοινότητας στον τομέα αυτό είναι να διευκολυνθεί η πρόσβαση στον τουρισμό ομάδων προσώπων, τα οποία, για διάφορους λόγους, ιδίως κοινωνικούς ή υγείας, αντιμετωπίζουν δυσχέρειες να κάνουν διακοπές.

Για την εφαρμογή της δράσης αυτής, λαμβάνονται τα ακόλουθα μέτρα:

- α) αμνηστία ενημέρωση, σε κινητικό επίπεδο, δημοσίων και ιδιωτικών φορέων για τις διάφορες πρακτικές μεθόδους που χρησιμοποιούνται στα κράτη μέλη με σκοπό την ενθάρρυνση ορισμένων κατηγοριών τουριστών να φύγουν για διακοπές
- β) υποστήριξη του συντονισμού των δράσεων μεταξύ κρατών μελών ώστε να εξαλειφθούν τα εμπόδια στην ανάπτυξη του τουρισμού για τα μειονεκτούντα άτομα και στην ανταλλαγή πληροφοριών στον τομέα αυτόν.

9. Τουρισμός των νέων

Στόχος της δράσης της Κοινότητας στον τομέα αυτό είναι, προς υποστήριξη των υφιστάμενων κοινοτικών πολιτικών, να κρησθάλει η καλύτερη γνώση του πολιτισμού και του τοπίου ζωής στα κράτη μέλη από την πλευρά της νεολαίας, και να διευκολυνθούν οι διακοπές των νέων.

Για την εφαρμογή αυτής της δράσης, λαμβάνονται τα ακόλουθα μέτρα:

- α) μελέτη της δυνατότητας διευκολύνσεων ανάμεσα στις «κάρτες νέων»
- β) υποστήριξη μελέτης για τη σκοπιμότητα δημιουργίας δικτύου ανταλλαγών στο χώρο των «ευρωπαϊκών τάξεων» (σχολικών ταξιδιών στα οποία συμμετέχουν άτομα από περισσότερα κράτη μέλη).

10. Κατάρτιση

Στόχος της δράσης της Κοινότητας στο πεδίο αυτό είναι, προς υποστήριξη των υφιστάμενων κοινοτικών πολιτικών, να ευνοηθεί η ανταγωνιστικότητα της τουριστικής βιομηχανίας, με την τόνωση του επαγγελματισμού στον κοινοτικό τουρισμό.

Για την εφαρμογή αυτής της δράσης, λαμβάνονται τα ακόλουθα μέτρα:

- α) ενημέρωση των νέων (όσον αφορά τις δυνατότητες που παρέχει ο τουριστικός τομέας και τα τουριστικά επαγγέλματα)
- β) υποστήριξη των δράσεων που έχουν ήδη αναληφθεί με σκοπό τον προσδιορισμό των επαγγελματικών προφόντων του τομέα αυτού και βελτίωση της αισιοβασίας ενημέρωσης για τα προπόντα που αποκτώνται στα διάφορα κράτη μέλη
- γ) ενθάρρυνση της συμμετοχής των τουριστικών επιχειρήσεων και των εργαζομένων τους στα υφιστάμενα κοινοτικά προγράμματα και δράσεις κατάρτισης
- δ) υποστήριξη των σχεδίων συνεργασίας διεθνικού χαρακτήρα, στα οποία συμμετέχουν πανεπιστήμια, τουριστικές σχολές, επαγγελματίες από το χώρο του τουρισμού ή οι ενδιαφερόμενες διοικητικές αρχές, ιδίως όσον αφορά την κατάρτιση στους τομείς του αγροτικού, πολιτιστικού και περιβαλλοντικού τουρισμού
- ε) υποστήριξη των δικτύων που προσκομούν στη βελτίωση της ποιότητας της επαγγελματικής κατάρτισης, ούτως ώστε να ανέλθει η ποιότητα των παρεχόμενων τουριστικών υπηρεσιών.

11. Προβολή σε τρίτες χώρες

Στόχος της δράσης της Κοινότητας στο πεδίο αυτό είναι να γίνουν ελκυστικότερα τα ταξίδια με προορισμό την Ευρώπη για τους τουρίστες από μακρινές χώρες.

Για την εφαρμογή αυτής της δράσης, λαμβάνονται μέτρα περιοριζόμενα σε πρότυπα σχέδια, τα οποία θα προβάλλουν την Ευρώπη ως τουριστικό προορισμό στις αγορές των μακρινών χωρών, των οποίων η αναπτυξη ενδέχεται να έχει επίπτωση στον κοινοτικό τουρισμό, και κατά κύριο λόγο στην αγορά της Βόρειου Αμερικής και της Ιαπωνίας.

II. ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ

Όσον αφορά την εφαρμογή των δράσεων σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 3, δίδεται προτεραιότητα για το οικονομικό έτος 1993, στα μέτρα που παρατίθενται κατωτέρω.

Οι προτεραιότητες αυτές είναι δυνατές να τροποποιηθούν όσον αφορά τα οικονομικά έτη 1994/95 σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 3 παράγραφος 2.

Μέτρα που έχουν προτεραιότητα για το οικονομικό έτος 1993

1. Βελτίωση της γνώσης των θεμάτων του τουρισμού και ενίσχυση της συνοχής των δράσεων
 - α) ανάπτυξη των κοινοτικών στατιστικών για τον τουρισμό
 - β) κατάρτιση εμπειροστατωμένων μελετών με τη βοήθεια των οποίων θα καθίσταται δυνατή η καλύτερη γνώση των τουριστικών δραστηριοτήτων, η αξιολόγηση των επιπτώσεων που έχουν οι υφιστάμενες κοινοτικές πολιτικές υπέρ του τουρισμού, η ανάλυση των προοπτικών και διανοίγονται για νέες μορφές τουρισμού και η ανάπτυξη στρατηγικών προσαρμοσμένων στην εξέλιξη της ζήτησης
 - γ) διαβουλεύσεις με τους επαγγελματίες που εργάζονται στο χώρο του τουρισμού στην Κοινότητα.
2. Χρονικός καταμερισμός των διακοπών
 - α) υποστήριξη της δημιουργίας ενός διεθνούς πλαισίου, στόχος του οποίου θα είναι η ανταλλαγή πληροφοριών και η παρακολούθηση των δραστηριοτήτων που αναπτύσσονται με κλιματιστικές και τουριστικές βιομηχανίες

3. Πολιτικές δράσεις

- α) υποστήριξη της συνεργασίας μεταξύ παραμεθωρίων περιοχών
- β) υποστήριξη των πρωτοβουλιών διεθνικού χαρακτήρα, οι οποίες συμβάλλουν στη βελτίωση της πληροφόρησης των τουριστών, ιδίως γάρη στη χρήση νέων τεχνολογιών
- γ) ανάπτυξη της τουριστικής συνεργασίας με την Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη και το Μεγρέκ, με τη μεταφορά τεχνολογίας όσον αφορά την κατάρτιση και τη θέση σε εφαρμογή στρατηγικών προώθησης, το μάρκετινγκ και τη σύσταση μικρομεσαίων τουριστικών επιχειρήσεων.

5. Πολιτιστικός τουρισμός

- α) υποστήριξη πρωτοβουλιών, οι οποίες στοχεύουν στον καθορισμό νέων τυπολογικών πολιτιστικών διαδρομών τουριστικού χαρακτήρα, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, τις ενδιαφερόμενες περιοχές και τις τοπικές αρχές, και στη διάδοση των πρωτοβουλιών αυτών στα κοινά μέσω φυλλαδίων και δημοσιεύσεων
- β) υποστήριξη της ανταλλαγής εμπειριών στον τομέα των τεχνικών διαχείρισης, επισκεπτιών.

6. Τουρισμός και περιβάλλον

- α) υποστήριξη των πρωτοβουλιών για την ενημέρωση και την εκαισθητοποίηση των τουριστών και των παρεχόντων υπηρεσιών σχετικά με την αλληλεπίδραση τουρισμού και περιβάλλοντος, ιδίως με τη δημιουργία ευρωπαϊκού βραβείου
- β) υποστήριξη των καινοτόμων προτύπων-δράσεων που στοχεύουν στη συμφιλίωση του τουρισμού με την προστασία της φύσης σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο, ιδίως των παράκτιων και ορεινών περιοχών, των προστατευόμενων φυσικών δρυμών και πάρκων, π.χ. μέσω μέτρων για την καροχή οδηγών στους επισκέπτες
- γ) υποστήριξη της ανάπτυξης δικτύων με αντικείμενο τις διεθνείς ανταλλαγές εμπειριών που αφορούν, μεταξύ άλλων, τα περιβαλλοντικά προβλήματα και την ενδεχόμενη επίλυση τους στα πλαίσια της τουριστικής εκμετάλλευσης των τοποθεσιών και της διαχείρισής τους
- δ) υποστήριξη των πρωτοβουλιών με τις οποίες ευνοούνται οι ήπιες μορφές τουρισμού.

7. Αγροτικός τουρισμός

- β) βελτίωση της πληροφόρησης των φορέων στην ύπαιθρο και της ηχοβιομής που έχουν στα διάφορα διαθέσιμα κοινοτικά συστήματα χορήγησης ενισχύσεων στο χώρο του αγροτικού τουρισμού, ιδίως με την έκδοση εκλεκτικευμένων εγγράφων και τη δημοσίευση εγχειριδίου των φορέων
- γ) παροχή κινητρών για τη βελτίωση της ποιότητας της προσφοράς αγροτικού τουρισμού και υποστήριξη μέτρων για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στον τουρισμό της υπαίθρου.

8. Κοινωνικός τουρισμός

- β) υποστήριξη του συντονισμού των δράσεων μεταξύ κρατών μελών ώστε να εξαλειφθούν τα εμπόδια στην ανάπτυξη του τουρισμού για τα μειονεκτούντα άτομα και στην ανταλλαγή πληροφοριών στον τομέα αυτόν.

10. Κατάρτιση

- β) υποστήριξη των δράσεων που έχουν ήδη αναληφθεί με σκοπό τον προσδιορισμό των επαγγελματιών προσόντων του τομέα αυτού και τη βελτίωση της αμοιβαίας ενημέρωσης για τα προσόντα που αποκτώνται στα διάφορα κράτη μέλη
- γ) ενθάρρυνση της συμμετοχής των τουριστικών επιχειρήσεων και των εργαζομένων τους σε υφιστάμενα κοινοτικά προγράμματα και δράσεις κατάρτισης
- δ) υποστήριξη των σχεδίων συνεργασίας διεθνικού χαρακτήρα, στα οποία συμμετέχουν πανεπιστήμια, τμηματικές σχολές, επαγγελματίες από το χώρο του τουρισμού ή οι ενδιαφερόμενες διοικητικές αρχές, ιδίως όσον αφορά την κατάρτιση στους τομείς του αγροτικού, πολιτιστικού και περιβαλλοντικού τουρισμού.

11. Προβολή σε τρίτες χώρες

Πρότυπα σχέδια τα οποία θα προβάλουν την Ευρώπη ως τουριστικό προορισμό στις υπήρες μακρινών χωρών, των οποίων η ανάπτυξη ενδέχεται να έχει επίπτωση στον κοινοτικό τουρισμό, και κατά κύριο λόγο στην αγορά της Βόρειου Αμερικής και της Ιαπωνίας

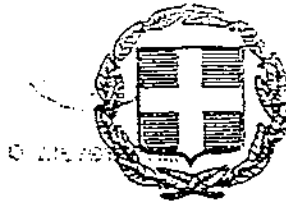
Κ. Καραγιάννης

ΚΕΝΤΡΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΜΜΕ
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΝΕΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ
(Ν. 2601)

Κ εφαρμογή των ^{ΓΝΣ} υπηρεσιών
επιχειρήσεων

ΜΑΙΟΣ 1998

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 81

15 Απριλίου 1988

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2601

Ενισχύσεις ιδιωτικών επενδύσεων για την οικονομική και περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο 1

Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η ανάπτυξη των ιδιωτικών επενδύσεων στην Ελλάδα και μέσω αυτών:

- Η συμβολή στην επίτευξη των στόχων της περιφερειακής ανάπτυξης.
- Η αύξηση των θέσεων απασχόλησης.
- Η αύξηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων.
- Η αναδιοργάνωση τομέων και κλάδων της παραγωγής.
- Η αξιοποίηση επιχειρηματικών ευκαιριών στον ελληνικό και τον ευρύτερο διεθνή χώρο.
- Η συμβολή στην προστασία του περιβάλλοντος και την εξοικονόμηση ενέργειας.

Είδη παρεχόμενων ενισχύσεων

Για την πραγματοποίηση των υπαγόμενων στις διατάξεις του παρόντος νόμου επενδύσεων, προγραμμάτων και επιχειρηματικών σχεδίων, παρέχονται τα ακόλουθα είδη ενισχύσεων:

(α) Επιχορήγηση που συνίσταται στη δωρεάν παροχή από το Δημόσιο χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος της ενισχυόμενης δαπάνης της επένδυσης ή του επιχειρηματικού σχεδίου.

(β) Επιδότηση των τόκων που συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο τμήματος των καταβαλλόμενων τόκων των μεσομακροπρόθεσμων δανείων τετραετούς τουλάχιστον διάρκειας, που λαμβάνονται για την υλοποίηση της ενισχυόμενης δαπάνης της επένδυσης.

(γ) Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο τμήματος των

καταβαλλόμενων δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνάπτεται για την αποκτηση της χρήσης καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού.

(δ) Φορολογική απαλλαγή ύψους μέχρι ενός ποσοστού ή του συνόλου της αξίας της πραγματοποιούμενης και ενισχυόμενης δαπάνης της επένδυσης ή και της αξίας της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση. Η ενίσχυση αυτή συνίσταται στην απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος μη διανεμόμενων κερδών της πρώτης δεκαετίας από την πραγματοποίηση της επένδυσης ή του προγράμματος, με το σχηματισμό ισόποσου αφορολόγητου αποθεματικού.

(ε) Ειδικά κίνητρα, πέραν των ανωτέρω, για ιδιαίδωντες σημαντικές βιομηχανικές, μεταλλευτικές και τουριστικές επενδύσεις, ύψους άνω των είκοσι πέντε (25) δις. δρχ., που προέβλεπαν οι διατάξεις των παραγράφων 1, 2, 3, και 4 του άρθρου 3 και της παρ. 6 του άρθρου 4 του καταργηθέντος νόμου 4171/1961 'Περί λήψεως γενικών μέτρων για την υποβοήθηση των αναπτύξεων της οικονομίας της χώρας' (ΦΕΚ 93 Α/1961).

Άρθρο 2

Διάκριση των επενδυτικών φορέων -
καθορισμός του είδους ενίσχυσης τους

1. Για την εφαρμογή των ενισχύσεων του νόμου αυτού, οι φορείς (εταιρείες ή ατομικοί επιχειρηματίες) της επενδυτικής δραστηριότητας του άρθρου 3 διακρίνονται σε νέους και παλαιούς.

Νέοι είναι νεοϊδρυόμενες εταιρικές ή ατομικές επιχειρήσεις, καθώς και εκείνες που υποβάλλουν αίτηση για εφαρμογή των ενισχύσεων του παρόντος πριν παρέλθω πενταετία από τη σύστασή τους ή την έναρξη εργασιών προκειμένου για ατομικές επιχειρήσεις. Εταιρείες που προήλθαν από μετατροπή άλλης εταιρείας ή ατομικής επιχείρησης ή από συγχώνευση εταιρειών ή και ατομικών επιχειρήσεων ή εκείνες που απορρόφησαν άλλη εταιρεία ή ατομική επιχείρηση ή κλάδο άλλης, καθώς και εκείνες που απορροφήθηκαν από άλλη εταιρεία, δεν νοούνται ως νέοι φορείς, εφόσον μία από τις πιο πάνω εταιρείες ή ατομικές επιχειρήσεις πριν από τη μετατροπή, τη συγχώνευση ή την απορρόφηση αποτελεί παλιό φορέα.

Παλαιοί είναι εκείνοι που υποβάλλουν αίτηση για ενίσχυση των ενισχύσεων του παρόντος, μετά την πενταετία από τη σύστασή τους ή την έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας προκειμένου για ατομικές επιχειρήσεις.

2.α. Για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού των νέων φορέων, παρέχονται όλα τα είδη ενισχύσεων, εναλλακτικά ως εξής:
 1. Επιχορήγηση και επιδότηση τόκων ή/και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης.

2. Φορολογική απαλλαγή και επιδότηση τόκων.
 β. Για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού των παλαιών φορέων, παρέχονται μόνο οι ενισχύσεις της φορολογικής απαλλαγής και της επιδότησης των τόκων.

3. Τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο 2 δεν έχουν εφαρμογή προκειμένου:

1. Για τα επιχειρηματικά σχέδια των παλαιών φορέων: α) των υποπεριπτώσεων (xv) και (xvi) της περίπτωσης (α) της παρ. 1 του άρθρου 3, της υποπεριπτώσεως (v), της περιπτώσεως (ε) της παρ. 1 του ίδιου άρθρου, καθώς και της υποπεριπτώσεως (xii) της περίπτωσης (2) της παρ. 1 του ίδιου επίσης άρθρου, για τα οποία παρέχεται μόνο επιχορήγηση. Για τα επιχειρηματικά σχέδια διάθεσης και αναδιάρθρωσης της παρ. 2 του άρθρου 10, για τα οποία είναι δυνατόν να παρέχονται όλα τα είδη ενισχύσεων του παρόντος, καθώς και άλλα είδη ενισχύσεων που μπορεί να καθοριστούν με την κοινή υπουργική απόφαση της ίδιας ως άνω παραγράφου. β) την ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής και κάθε άλλης ενίσχυσης φορολογικού χαρακτήρα, εφόσον υπαβάλλονται από παλαιούς φορείς.

2. Για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, τόσο των νέων όσο και των παλαιών φορέων, ύψους άνω των είκοσι πέντε (25) διατ. δρχ. του άρθρου 10, για τις οποίες μπορεί να παρέχονται εναλλακτικά όλα τα είδη των ενισχύσεων σε συνδυασμό με τις παραγράφους 1, 2, 3 και 4 του άρθρου 3 και της παρ. 6 του άρθρου 4 του ν. 4171/1961.

3. Για επενδύσεις εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων και τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings) που γίνονται από παλαιούς φορείς, για τις οποίες μπορεί να παρέχονται εναλλακτικά όλα τα είδη ενισχύσεων.

4. Για επενδύσεις ίδρυσης δημοσίας χρήσεως σταθμών αυτοκινητών που γίνονται είτε από νέους είτε από παλαιούς φορείς, για τις οποίες παρέχεται μόνο επιχορήγηση ανά δημιουργούμενη νόμιμη θέση στάθμευσης.

5. Για τις κατηγορίες δαπανών επενδύσεων των υποπεριπτώσεων (xvii), (xviii), (xix), (xx) και (xxi), των επιχειρήσεων της περίπτωσης (α) της παρ. 1 του άρθρου 3, που γίνονται είτε από νέους είτε από παλαιούς φορείς, για τις οποίες παρέχεται μόνο η ενίσχυση της επιχορήγησης.

6. Για τα θεσπιζόμενα ειδικά καθεστώτα ενίσχυσης της παρ. 1 του άρθρου 10, για τα οποία οι τυχόν παρεκκλίσεις από τους γενικούς κανόνες της προηγούμενης παραγράφου 2 θα καθορίζονται με το προεδρικό διάταγμα θέσπίσής τους.

7. Για τις επενδύσεις επιχειρήσεων των Ο.Τ.Α. ή νομαρχιακής αυτοδιοίκησης ή συνεταιρισμών της περίπτωσης (β) και (γ) της παρ. 1 του άρθρου 3, που γίνονται από παλαιούς φορείς, για τις οποίες μπορεί να παρέχονται εναλλακτικά όλα τα είδη ενισχύσεων.

viii. Για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού της περιπτώσεως (β) της παρ. 1 του άρθρου 3 παρέχεται μόνο η ενίσχυση της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων ή/και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού.

ix. Για τις επενδύσεις τεχνικών εταιρειών της περίπτωσης (δ) της παρ. 1 του άρθρου 3 παρέχεται μόνο ενίσχυση της επιχορήγησης.

Άρθρο 3

Υπαγόμενες επιχειρηματικές δραστηριότητες - ενισχυόμενες δαπάνες

1. Στο καθεστώς των ενισχύσεων του νόμου αυτού υπάγονται οι ακόλουθες κατηγορίες επιχειρηματικών δραστηριοτήτων για τις επενδυτικές και λοιπές δαπάνες τους, όπως αυτές προσδιορίζονται για καθεμία κατηγορία δραστηριότητας:

α. Οι μεταποιητικές επιχειρήσεις που ασκούν τις δραστηριότητες οι οποίες περιλαμβάνονται στο άρθρο 15 του παρόντος νόμου.

Ενισχυόμενες δαπάνες:

i. Η κατασκευή, η επέκταση, ο εκσυγχρονισμός βιομηχανοστασίων, κτηριακών, ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων, καθώς και οι δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.

ii. Η κατασκευή νέων αποθηκευτικών ή ψυκτικών χώρων, χώρων ξήρανσης και συντήρησης προϊόντων.

iii. Η αγορά αποπερατωθείσων ή ημιτελών βιομηχανικών ή βιοτεχνικών κτηριακών εγκαταστάσεων που παραμένουν σε αδράνεια και δεν χρησιμοποιούνται τουλάχιστον για δύο (2) έτη πριν την υποβολή της αίτησης παραγωγής στις διατάξεις του παρόντος.

iv. Η αγορά βιοτεχνικών χώρων σε τυποποιημένα βιοτεχνικά κτίρια των βιομηχανικών περιοχών (ΒΙ.ΠΕ., Β.Ε.ΠΕ. και ΒΙΟ.ΠΑ.) και των τεχνολόγων ή τεχνολογικών πάρκων.

v. Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση.

vi. Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών και μηχανοργάνωσης, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών αγοράς του αναγκαίου λογισμικού και των δαπανών εκπαίδευσης του προσωπικού στο στάδιο εγκατάστασής του.

vii. Οι δαπάνες μελετών που αποσκοπούν στην α-σαγωγή, ανάπτυξη και εφαρμογή σύγχρονης τεχνολογίας, τεχνολογίας, σύγχρονων μεθόδων και βιομηχανικών σχεδίων των παραγόμενων προϊόντων.

viii. Οι δαπάνες για αποσυναρμολόγηση, μεταφορά και επανασυναρμολόγηση του υφιστάμενου εξοπλισμού, προκειμένου για επιχειρήσεις που μετεγκαθίστανται για περιβαλλοντικούς λόγους, εφόσον μετεγκαθίστανται σε ΒΙ.ΠΕ., Ε.Τ.Β.Α., λοιπές ΒΙ.ΠΕ., Β.Ε.ΠΕ., ΒΙΟ.ΠΑ. και ΒΙ.ΠΑ..

ix. Η αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων διακίνησης υλικών και προϊόντων εντός του ευρύτερου εργασιακού χώρου. Η αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων μαζικής μεταφοράς προσωπικού. Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιου σύγχρονου εξοπλισμού

7 45
για ίδρυση
βιτρίνας
7 10 για
επιτυχία

II

II

και εγκατάσταση καινούργιου σύγχρονου εξοπλισμού και η κατασκευή εγκαταστάσεων για τη διακίνηση υλικών και προϊόντων.

(vii) Η κατασκευή νέων εργατικών κατοικιών, βρεφονηπιακών σταθμών, κτηρίων ή εγκαταστάσεων, καθώς και η αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού, για τη στεγασή, την αναψυχή ή τη συνεργασία των εργαζομένων της επιχείρησης, εφόσον αυτά γίνονται στην περιοχή που είναι εγκατεστημένη η επιχείρηση.

(viii) Οι δαπάνες επενδύσεων προστασίας του περιβάλλοντος, περιορισμού της ρύπανσης του εδάφους, του υπεδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας, επεξεργασίας του φυσικού περιβάλλοντος και ανακλήσεως του υδάτος.

(ix) Οι δαπάνες κατασκευής του βασικού δικτύου μεταφοράς του θερμού νερού ή ατμού μέχρι τον καταναλωτή, προκειμένου μόνο για τις επιχειρήσεις παραγωγής ενέργειας σε μορφή θερμού νερού ή ατμού.

(x) Οι δαπάνες επενδύσεων για αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, υποκατάσταση υγρών καυσίμων ή ηλεκτρικής ενέργειας με αέρια καύσιμα, επεξεργασμένα απορριπτόμενα υλικά από εγχώριες βιομηχανίες, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ανακτική απορριπτόμενης θερμότητας, καθώς και συμπαραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας. Επίσης οι δαπάνες επενδύσεων για εξοκονόμηση ενέργειας, υπό την προϋπόθεση ότι η επένδυση δεν αφορά τον παραγωγικό εξοπλισμό, αλλά τον εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις λήψης-λιτουργίας της μονάδας και από αυτήν προκύπτει μείωση τουλάχιστον 10% της καταναλισκόμενης ενέργειας.

γ. Επιχειρήσεις (εργαστήρια) εφαρμοσμένης βιομηχανικής, ενεργειακής, μεταλλευτικής, γεωργικής, κτηνοτροφικής, βασικής και ιχθυοκαλλιερητικής έρευνας. Επίσης, επιχειρήσεις ανάπτυξης τεχνολογιών και βιομηχανικών σχεδίων.

Ενισχυόμενες δαπάνες:

(i) Η κατασκευή, η επέκταση, ο εκσυγχρονισμός κτιριακών, ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων, καθώς και οι δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.

(ii) Η αγορά χώρων στέγασής τους, σε τυποποιημένα βιοτεχνικά κτίρια των ΒΙ.Π.Ε., Β.Ε.Π.Ε., ΒΙΟ.ΠΑ., τεχνολογιών ή τεχνολογικών πάρκων.

(iii) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση.

(iv) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών και μηχανοργάνωσης, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών αγοράς του αναγκαίου λογισμικού και των δαπανών εκπαίδευσης του προσωπικού στο στάδιο εγκατάστασής του.

(v) Οι δαπάνες μελετών που αποσκοπούν στην εισαγωγή, ανάπτυξη και εφαρμογή σύγχρονης τεχνολογίας, τεχνογνωσίας και σύγχρονων μεθόδων.

(vi) Η αγορά εξοπλισμού και η κατασκευή εγκαταστάσεων διακίνησης υλικών.

δ. Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας, εφόσον οι επιχειρήσεις αυτές ανήκουν στους τομείς πληροφορικής, τουρισμού, έρευ-

νας, καθώς και τεχνολογική υποστήριξης βιοτεχνικών και βιομηχανικών δραστηριοτήτων.

Ενισχυόμενες δαπάνες:

(i) Η κατασκευή, η επέκταση, ο εκσυγχρονισμός κτιριακών ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων, καθώς και οι δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.

(ii) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση.

(iii) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών και μηχανοργάνωσης, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών αγοράς του αναγκαίου λογισμικού και των δαπανών εκπαίδευσης του προσωπικού στο στάδιο εγκατάστασής του.

(iv) Οι δαπάνες μελετών που αποσκοπούν στην εισαγωγή, ανάπτυξη και εφαρμογή σύγχρονης τεχνολογίας, τεχνογνωσίας και σύγχρονων μεθόδων.

(v) Η αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων μαζικής μεταφοράς προσωπικού.

ε. Επιχειρήσεις ανάπτυξης λογισμικού.

Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης ορίζονται οι προδιαγραφές που πρέπει να πληρούν οι επιχειρήσεις αυτές (όπως αποκλειστικότητα αντικείμενου, ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός επιστημονικού προσωπικού, ελάχιστος απαιτούμενος εξοπλισμός), καθώς και στοιχεία που πρέπει να συνοδεύουν την οικονομοτεχνική μελέτη (όπως συμβάσεις και συνεργασίες, τυχόν ήδη πραγματοποιηθείσες εργασίες) που την υποβάλλουν για την υπαγωγή των επενδύσεων, προγραμμάτων ή επιχειρηματικών σχεδίων τους, στις διατάξεις του παρόντος.

Ενισχυόμενες δαπάνες:

(i) Η κατασκευή, η επέκταση, ο εκσυγχρονισμός κτιριακών, ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων, καθώς και οι δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.

(ii) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση.

(iii) Η αγορά ηλεκτρονικών υπολογιστών, η αγορά του αναγκαίου λογισμικού και οι δαπάνες περαιτέρω ανάπτυξης του, κόστους μέχρι 50% του συνολικού κόστους της επένδυσης.

(iv) Οι δαπάνες μελετών που αποσκοπούν στην εισαγωγή και ανάπτυξη σύγχρονης τεχνολογίας, τεχνογνωσίας και σύγχρονων μεθόδων, το κόστος του οποίου δεν μπορεί να υπερβεί το 20% του συνολικού κόστους της επένδυσης.

(v) Οι δαπάνες υλοποίησης ολοκληρωμένου πολυετούς (2-5 ετών) επιχειρηματικού σχεδίου παλαιών φορέων επιχειρήσεων ανάπτυξης λογισμικού, ελάχιστου συνολικού κόστους 500 εκατομμυρίων δρχ., που περιλαμβάνει τον τεχνολογικό, διοικητικό, οργανωτικό και επιχειρησιακό εκσυγχρονισμό και ανάπτυξη, καθώς και ενδοχόμενες τις αναγκαίες ενέργειες κατάρτισης των εργαζομένων, με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικής τους θέσης στη διεθνή αγορά. Με κοινή απόφαση

7 500 €

715
75
75

75

715

5

(vii) Οι δαπάνες επενδύσεων για προστασία του περιβάλλοντος, περιορισμό της ρύπανσης του εδάφους, του υπεδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας και ανακύκλωσης του ύδατος.

(viii) Οι δαπάνες κύριων προπαρασκευαστικών εργασιών της εκμετάλλευσης που αφορούν σε δρόμους, σιδηροδρόμους, φρέατα και κακλωμένο προσπέλασης.

(ix) Οι δαπάνες επενδύσεων για αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, υποκατάσταση υγρών καυσίμων ή ηλεκτρικής ενέργειας με αέρια καύσιμα, επεξεργασμένα απορριπτόμενα υλικά από εγχώριες βιομηχανίες, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ανακίνηση απορριπτόμενης θερμότητας, καθώς και συμπαραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας. Επίσης οι δαπάνες επενδύσεων για εξοικονομηση ενέργειας, υπό την προϋπόθεση ότι η επένδυση δεν αφορά τον παραγωγικό εξοπλισμό αλλά τον εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις κίνησης-λειτουργίας της μονάδας και από αυτήν προκύπτει μείωση τουλάχιστον 10% της καταναλισκόμενης ενέργειας.

(x) Η κατασκευή νέων εργατικών κατοικιών, βρεφονηπιακών σταθμών, κτιρίων ή εγκαταστάσεων, καθώς και η αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού, για τη στέγαση, την αναμνητή ή τη συντήρηση των εργαζομένων της επιχείρησης, εφόσον αυτά γίνονται στην περιοχή που είναι εγκατεστημένη η επιχείρηση.

(xi) Οι δαπάνες εισαγωγής και προσαρμογής περιβαλλοντικά φιλικής τεχνολογίας στην παραγωγική διαδικασία.

Β. Οι γεωργικές, επιχειρήσεις θερμοκηπιακού τύπου, οι κτηνοτροφικές επιχειρήσεις εστεβλιωμένου ή ημιστεβλιωμένου τύπου, οι επιχειρήσεις επεξεργασίας αναποφλοιωτού ρυζιού, οι γεωργικές επιχειρήσεις νέων καλλιεργιών (συνκατάσταση παλαιών), οι γεωργικές επιχειρήσεις βιολογικής γεωργίας και οι αλιευτικές επιχειρήσεις (υδατοκαλλιέργειες), σύγχρονης τεχνολογίας, όπως καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Γεωργίας.

Ενισχυόμενες δαπάνες:

(i) Η κατασκευή, η επέκταση, ο εκσυγχρονισμός κτιριακών, ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων, καθώς και οι δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.

(ii) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση.

(iii) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών και μηχανοργάνωσης, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών αγοράς του αναγκαίου λογισμικού και των δαπανών εκπαίδευσης του προσωπικού στο στάδιο εγκατάστασής του.

(iv) Οι δαπάνες μελετών που αποσκοπούν στην εισαγωγή, ανάπτυξη και εφαρμογή σύγχρονης τεχνολογίας, τεχνολογίας και σύγχρονων μεθόδων.

(v) Η ίδρυση, η επέκταση και ο εκσυγχρονισμός εργαστηρίων εφαρμοσμένης έρευνας.

(vi) Η αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων διακίνησης υλικών και προϊόντων εντός του ευρύτερου χώρου της μονάδας και μεζικής μεταφοράς προσωπικού, καθώς και η αγορά και εγκατάσταση καινούργιου σύγχρονου εξοπλισμού και η κατασκευή εγκαταστάσεων

διακίνησης υλικών και προϊόντων.

(vii) Η αγορά του αναπαραγωγικού πολλαπλασιαστικού υλικού που είναι απαραίτητο για την έναρξη παραγωγικής λειτουργίας στις περιπτώσεις ίδρυσης ή επέκτασης μονάδων.

(viii) Οι δαπάνες επενδύσεων για προστασία του περιβάλλοντος, περιορισμό της ρύπανσης του εδάφους, του υπεδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας, αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος και ανακύκλωση του ύδατος.

(ix) Οι δαπάνες επενδύσεων για αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, υποκατάσταση υγρών καυσίμων ή ηλεκτρικής ενέργειας με αέρια καύσιμα, επεξεργασμένα απορριπτόμενα υλικά από εγχώριες βιομηχανίες, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ανακίνηση απορριπτόμενης θερμότητας, καθώς και συμπαραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας. Επίσης οι δαπάνες επενδύσεων για εξοικονομηση ενέργειας, υπό την προϋπόθεση ότι η επένδυση αφορά τον εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις κίνησης-λειτουργίας της μονάδας και από αυτήν προκύπτει μείωση τουλάχιστον 10% της καταναλισκόμενης ενέργειας. Οι δαπάνες επενδύσεων για την παραγωγή στερεών καυσίμων από βιομάζα.

(x) Οι δαπάνες για αποσυνομιολόγηση, μεταφορά και επανασυνομιολόγηση του υφιστάμενου εξοπλισμού, προκειμένου για επιχειρήσεις που μεταγκαθίστανται υποχρεωτικά για λόγους περιβαλλοντικούς.

Δ. Αγροτικοί ή αγροτοβιομηχανικοί συνεταιρισμοί, καθώς και ομάδες παραγωγών ή ενώσεις ομάδων παραγωγών, οι οποίες έχουν συσταθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης που πραγματοποιούν επενδύσεις σε μηχανικά ή κτηνοτροφικά προϊόντα ή συγκομιδής αγροτικών προϊόντων.

Ενισχυόμενες δαπάνες:

(i) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση.

(ii) Η αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων διακίνησης προϊόντων.

Κ. Επιχειρήσεις που, για ίδιο λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων, τυποποιούν, συσκευάζουν ή και συντηρούν γεωργικά ή κτηνοτροφικά προϊόντα ή προϊόντα αλιείας και ιχθυοτροφίας.

Ενισχυόμενες δαπάνες:

(i) Οι δαπάνες για κατασκευή, επέκταση ή εκσυγχρονισμό κτιριακών, ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων, καθώς και οι δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.

(ii) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση.

(iii) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών και μηχανοργάνωσης, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών αγοράς του αναγκαίου λογισμικού και των δαπανών εκπαίδευσης του προσωπικού στο στάδιο εγκατάστασής του.

Π. 30
για ίδιους
επίσημα
Π. 10
για ίδιους
κ. φ.δ.

Μόνο
από παλαιά
δίδονται
επιχορηγήσεις
όχι τα
είδη
επιχορηγήσεων

Π. 30

Π. 30
14000
επίσημα

Π. 10
επίσημα

επιχειρηματικής υποστήριξης, όπως είναι η δημιουργία τραπεζών πληρωσίων, η εκπόνηση μελετών οργάνωσης, υαροκετινγκ και διερεύνησης της αγοράς για τα προϊόντα των συμμετεχόντων φορέων, ο συντονισμός ενεργειών για κοινές προμήθειες υλικών, για συμμετοχή σε κοσμητικές προμήθειες, καθώς και εξασφάλιση πιστοποιητικών ποιότητας. Επίσης, η ανάληψη συλλογικής επιχειρηματικής δράσης για πραγματοποίηση κοινών εκθέσεων προϊόντων, κοινών προμηθειών υλικών, κοινής συμμετοχής σε κοσμητικές προμήθειες και δημιουργία δικτύων διανομής στο εσωτερικό ή το εξωτερικό για πρόσβαση σε νέες αγορές.

Ενισχυόμενες δαπάνες στο εσωτερικό ή το εξωτερικό (εκτός κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης):

(i) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση.

(ii) Οι δαπάνες για την κατασκευή ή αγορά των κτιριακών εγκαταστάσεων που είναι αναγκαίες:

- για τη λειτουργία τους,
- για τη δημιουργία μόνιμων εκθεσιακών τους χώρων και
- για τη δημιουργία των αποθηκευτικών ή και ψυκτικών χώρων που απαιτούνται για την προώθηση των προϊόντων των συνασπιζόμενων επιχειρήσεων.

(iii) Οι δαπάνες διαμόρφωσης-διευθέτησης των αγοραζόμενων ή ενοικιαζόμενων κτιριακών εγκαταστάσεων της προηγούμενης υποπεριπτώσεως (ii).

(iv) Η αγορά των αναγκαιών επίπλων και σκευών των γραφείων, των εκθεσιακών, αποθηκευτικών ή και ψυκτικών χώρων τους.

(v) Η αγορά και εγκατάσταση του αναγκαίου τεχνικού και λοιπού εξοπλισμού και η κατασκευή εγκαταστάσεων για την εξυπηρέτηση των σκοπών τους (H/Y, fax, φωτοτυπικά, telex, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός διακίνησης προϊόντων κ.λπ.).

(vi) Η αγορά και εγκατάσταση του αναγκαίου, για το σύνολο των δραστηριοτήτων-σκοπών των κέντρων κοινής επιχειρηματικής δράσης, λογισμικού, περιλαμβανομένων και των δαπανών εκπαίδευσης του προσωπικού κατά το στάδιο εγκατάστασής του.

(vii) Η αγορά των αναγκαιών φορητών αυτοκινήτων για τη διανομή προϊόντων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στα κέντρα κοινής επιχειρηματικής δράσης.

(viii) Οι δαπάνες εκπόνησης μελετών οργάνωσης της κοινής επιχειρηματικής δράσης, καθώς και των αρχικών μελετών μάρκετινγκ για τη διεύθυνση και διύρυνση των μεριδίων αγοράς για τα προϊόντα των συνασπιζόμενων φορέων. Οι επιλέξιμες για ενίσχυση δαπάνες εκπόνησης μελετών δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 10% του συνολικού κόστους επένδυσης του Επιχειρηματικού Κέντρου.

(ix) Η δαπάνη εκπόνησης της οικονομοτεχνικής μελέτης για την υπαγωγή της επένδυσης ίδρυσης του κέντρου κοινής επιχειρηματικής δράσης στις ενισχύσεις του παρόντος.

π. Εταιρείες Διεθνούς Εμπορίου που ιδρύονται ή λειτουργούν ως ανώνυμες εταιρείες υπό την προϋπόθεση ότι αποκλειστικός σκοπός τους είναι η διενέργεια οικονομικών-εμπορικών δραστηριοτήτων διεθνούς εμπορίου και το μεταχικό τους κεφάλαιο ανέρχεται στο

ποσό των τριακοσίων (300) εκατ. δρχ τουλάχιστον, ολοσχερώς καταβεβλημένο.

Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας καθορίζονται οι λεπτομέρειες πλήρωσης των ως άνω προϋποθέσεων, καθώς και οι λοιπές λεπτομέρειες για την υπαγωγή επενδύσεων των εταιρειών αυτών στο κίνητρο του παρόντος νόμου, ιδίως όσον αφορά το σκοπό τους, τον αριθμό και το είδος μετόχων κ.ά.

Ενισχυόμενες δαπάνες στο εσωτερικό και εξωτερικό (εκτός κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης):

(i) Οι δαπάνες για την κατασκευή, την αγορά ή και τη μετατροπή κτιριακών εγκαταστάσεων που είναι αναγκαίες για τη λειτουργία τους, καθώς και για να χρησιμοποιηθούν ως αποθηκευτικοί, ψυκτικοί χώροι χώροι ξήρανσης, συντήρησης, τυποποίησης και συσκευασίας προϊόντων ή ως χώροι διανομής σε ευρύτερες περιφέρειες, καθώς και οι δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.

(ii) Δαπάνες για αγορά και εγκατάσταση καινούργιου σύγχρονου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού και η κατασκευή εγκαταστάσεων για τους χώρους του προηγούμενου εδαφίου (i). Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση.

(iii) Η αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού ποιοτικού ελέγχου, ηλεκτρονικών υπολογιστών και του αναγκαίου λογισμικού, περιλαμβανομένων και των δαπανών εκπαίδευσης του προσωπικού κατά το στάδιο εγκατάστασής του.

(iv) Η αγορά και εγκατάσταση του αναγκαίου τεχνικού και λοιπού εξοπλισμού και η κατασκευή εγκαταστάσεων για την εξυπηρέτηση των σκοπών τους (fax, φωτοτυπικά, telex, εγκαταστάσεις και εξοπλισμοί διακίνησης προϊόντων κ.λπ.).

(v) Οι δαπάνες επενδύσεων για αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, υποκατάσταση υγρών καυσίμων ή ηλεκτρικής ενέργειας με αέρια καύσιμα, επεξεργασμένα απορριπτόμενα υλικά από εγχώριες βιομηχανίες, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ανάκτηση απορριπτόμενης θερμότητας, καθώς και συμπεραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας. Επίσης οι δαπάνες επενδύσεων για εξοικονόμηση ενέργειας, υπό την προϋπόθεση ότι η επένδυση δεν αφορά τον παραγωγικό εξοπλισμό αλλά τον εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις κίνησης-λειτουργίας της μονάδας και από αυτήν προκύπτει μείωση τουλάχιστον 10% της καταναλισκόμενης ενέργειας.

(vi) Η αγορά καινούργιων ή μεταχειρισμένων φορητών αυτοκινήτων ή αυτοκινήτων μισθίων. Στην περίπτωση αγοράς μεταχειρισμένων, η ηλικία τους δεν μπορεί να υπερβαίνει την πενταετία, οι δε παρεχόμενες ενισχύσεις, υπολογίζονται επί κόστους ύψους 4.000.000 δρχ. ανά αυτοκίνητο, είτε αυτό αφορά στο συνολικό κόστος αγοράς του αυτοκινήτου είτε σε τμήμα του.

ρ. Εμπορικές επιχειρήσεις με αντικείμενο εργασιών την αγορά και πώληση υλικών αγαθών.

Ενισχυόμενες δαπάνες:

(i) Οι δαπάνες αγοράς συστημάτων μηχανοργάνωσης, περιλαμβανομένων των δαπανών αγοράς του αναγκαίου λογισμικού και των δαπανών εκπαίδευσης του προσωπικού

(ii) Οι δαπάνες επένδυσης, επεκτάσεως και μετατροπής των κτιρίων σε βάνες ή χώρους κοινωνικών και πολιτικών λειτουργιών.

(iii) Η αγορά και η εγκατάσταση καινούργιων συγχρονών μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού περιλαμβανομένου και του βενεδοχειμαίου. Τα μισθώματα της χρηματοδοτούμενης μισθώσης καινούργιων συγχρονών μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση.

(iv) Η αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων διακίνησης οχημάτων.

3. Τεχνικές υπηρεσίες μόνο για τον εκσυγχρονισμό τους μέσω επεκτάσεως των μηχανημάτων τους και του λοιπού εξοπλισμού τους, πλην των μεταφορικών μέσων οχημάτων και προσωπικού.

Ενισχυόμενες δαπάνες:

(i) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων συγχρονών μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού.

4. Επιχειρήσεις που στενοάζονται σε παραδοσιακά ή διαπρπότες κλάδους κτλ. ή και κτηνικό συγκροτήματα βιοτεχνικού χαρακτήρα και οι οποίες παράγουν ή και τυποποιούν τοπικά παραδοσιακά προϊόντα ή και προϊόντα προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης (Π.Ο.Π.).

Ενισχυόμενες δαπάνες:

(i) Οι δαπάνες για την αγορά, επίσκεψη, επεκτάσει, μετατροπή και επαναχρησιμοποίηση υφιστάμενων κτιριακών εγκαταστάσεων.

(ii) Η κατασκευή, η επέκταση ή ο εκσυγχρονισμός ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων, καθώς και οι δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.

(iii) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων μηχανημάτων παραδοσιακού τύπου και λοιπού εξοπλισμού.

(iv) Η αγορά και εγκατάσταση του αναγκαίου λογιστικού και των δαπανών εκπαίδευσης του προσωπικού στο στάδιο εγκατάστασης του.

(v) Η αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων διακίνησης προϊόντων εντός του ευρύτερου εργοστασιακού χώρου.

(vi) Οι δαπάνες επενδύσεων για τη διασφάλιση της ποιότητας, καθώς και τα έξοδα πιστοποίησης όλων των παραγωγικών διαδικασιών και των προϊόντων, σύμφωνα με τα αντίστοιχα ευρωπαϊκά πρότυπα, από οργανισμούς λεπιστωμένους από τον αρμόδιο εθνικό φορέα.

(vii) Οι δαπάνες επενδύσεων για προστασία του περιβάλλοντος, περιορισμό της ρύπανσης του εδάφους, του υπεδρύου, των υδάτων και της ατμόσφαιρας για επεκτάσει του φυσικού περιβάλλοντος και για ανακίνηση του ύδατος.

2. Επίσης υπάγονται στην ενίσχυση της επιχειρήρησης του νομού αυτού οι ακόλουθες επιχειρηματικές δραστηριότητες, που ασκούνται στην αλλοδαπή, από νομικά πρόσωπα, για τις επενδυτικές και λοιπές δαπάνες τους, όπως αυτές προσδιορίζονται για καθένα δραστηριότητα:

α. Μεταποιητικές επιχειρήσεις όλων των κλάδων, μόνο για ίδρυση παραγωγικών μονάδων. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, μπορεί να εξαιρούνται της ενίσχυσης ορισμένοι κλάδοι ή υπεκλάδοι της μεταποίησης.

Ενισχυόμενες δαπάνες:

(i) Η κατασκευή, η επέκταση, ο εκσυγχρονισμός κτιριακών, ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων, καθώς και οι δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.

(ii) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού. Τα μισθώματα της χρηματοδοτούμενης μισθώσης καινούργιων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση.

(iii) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών και μηχανοργάνωσης, συμπεριλαμβανομένης της αγοράς του αναγκαίου λογιστικού.

(iv) Η αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων διακίνησης οχημάτων και προϊόντων εντός του ευρύτερου εργοστασιακού χώρου και μαζικής μεταφοράς προσωπικού, καθώς και η αγορά και εγκατάσταση καινούργιου εξοπλισμού και η κατασκευή εγκαταστάσεων διακίνησης οχημάτων.

3. Οι γεωργικές επιχειρήσεις θερμοκηπιακού τύπου, οι κτηνοτροφικές επιχειρήσεις εσθλαβισμένου ή ημισεθλαβισμένου τύπου και οι κτηνοτροφικές (υδατοκαλλιέργειες) συγχρονές τεχνολογίας.

Ενισχυόμενες δαπάνες:

(i) Η κατασκευή, η επέκταση, ο εκσυγχρονισμός κτιριακών, ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων, καθώς και οι δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.

(ii) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού. Τα μισθώματα της χρηματοδοτούμενης μισθώσης καινούργιων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση.

(iii) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων συγχρονών συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών και μηχανοργάνωσης, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών αγοράς του αναγκαίου λογιστικού.

(iv) Η αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων διακίνησης οχημάτων και προϊόντων εντός του ευρύτερου χώρου της μονάδας και μαζικής μεταφοράς προσωπικού, καθώς και η αγορά και εγκατάσταση καινούργιου εξοπλισμού και η κατασκευή εγκαταστάσεων διακίνησης οχημάτων και προϊόντων.

(v) Η αγορά του αναπαραγωγικού και πολλαπλασιαστικού υλικού που είναι απαραίτητο για την έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της μονάδας.

3. Δεν μπορούν να υποχθύν στις ενισχύσεις του παρόντος άρθρου:

α. Η αγορά επιβατικών αυτοκινήτων μέχρι έξι (6) θέσεων.

β. Με την επιφύλαξη της υποπερίπτωσης (iv) της περίπτωσης (ο) της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, η αγορά επίπλων και οικείων γραφείου.

γ. Η αγορά οικοπέδων, γηπέδων και αγροτεμαχίων. Επίσης, σε περιπτώσεις αγοράς κτιριακών εγκαταστάσεων δεν μπορεί να ενισχυθεί το πηλο της αξίας τους που αφορά στην αξία του οικοπέδου επί του οποίου αυτές έχουν ανεγερθεί.

δ. Η ανέγερση ή η επέκταση κτιριακών εγκαταστάσεων σε οικόπεδο που δεν ανήκει στο φορέα της επένδυσης. Κατ' εξαίρεση μπορούν να ενισχυθούν:

(i) Η ανέγερση κτιριακών εγκαταστάσεων επί οικοπέδου που δεν ανήκει στο φορέα της επένδυσης, εφόσον έχει προσωροηθεί προς τούτο η χρήση του για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ετών.

↑

Πόσο ενίσχυση επιχορήγησης

Π 50

Π 25

OXI

δίστασμα, προσδιορίζονται περιφέρειες ή νομοί της χώρας, όπου.

α. Ο μέσος όρος της ενεργίας, βάσει των εκάστοτε διαθεσίμων στατιστικών στοιχείων της Ε.Σ.Υ.Ε., για το χρονικό διάστημα της προηγούμενης πενταετίας, υπερβαίνει κατά μια τουλάχιστον ποσοστιαία μονάδα το μέσο όρο της ενεργίας σε όλη τη χώρα για την περίοδο αυτή.

β. Εμφανίζει μείωση ο ενεργός πληθυσμός της χώρας.

Η περιοχή αυτή περιλαμβάνει και τη Ζώνη Ασυρρωτικής του Νότιου Αττικής, όπως αυτή καθορίστηκε με την 37049/3.11.1991 κινή απόφαση (Φ.Ε.Κ 950 Β') των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Εθνικής Οικονομίας και Εσωτερικών.

ΠΕΡΙΟΧΗ Β': Περιλαμβάνει τη ΒΙ.ΠΕ. Ε.Τ.Β.Α. την Επαρχία Λαγκαδά και το τμήμα δυτικά του ποταμού Αξιού του Νομού Θεσσαλονίκης, την Επαρχία Τροιζηνίας του Νομού Αττικής, καθώς και τις περιφέρειες, τους νομούς ή τα τμήματα νομών της Επικράτειας που δεν εντάσσονται στις περιοχές Δ', Γ' και Α'.

ΠΕΡΙΟΧΗ Α': Περιλαμβάνει τους Νομούς Αττικής και Θεσσαλονίκης, πλην των τμημάτων τους που εντάσσονται στις λοιπές περιοχές.

2. Με αποφασίς του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας η ισχύς των οποίων διαρκεί δύο (2) έτη από την έκδοσή τους, καθορίζονται οι χώρες και οι συγκεκριμένες περιοχές αυτών, για τις οποίες εχα εφαρμογή η διαταγή της παρ. 2 του άρθρου 3, με την οποία προβλέπεται η ενίσχυση της επιχορήγησης σε ορισμένες κατηγορίες επενδύσεων που πραγματοποιούνται στις χώρες και τις συγκεκριμένες περιοχές αυτών.

Άρθρο 5

Καθορισμός παρεχόμενων ενισχύσεων

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 3 πιο κάτω, της παρ. 2 του άρθρου 6, καθώς και της περίπτωσης (στ) της παρ. 10 του άρθρου 6, οι ενισχύσεις που παρέχονται στους νέους φορείς, εναλλακτικά, είναι:

α. **Επιχορήγηση των ενισχυόμενων δαπανών και επιδότηση των τόκων των μεσομακροπρόθεσμων επενδυτικών δανείων,** καθώς και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης κατά περίπτωση, ως εξής:

Περιοχή	Ποσοστό επιχορήγησης επί της ενισχυόμενης δαπάνης	Ποσοστό επιδότησης των τόκων των επενδυτικών δανείων της ενισχυόμενης επένδυσης	Ποσοστό της επιδότησης της χρηματοδοτικής μίσθωσης υπολογιζόμενο επί της αξίας πησης από την εταιρεία χρηματοδοτικής μίσθωσης του ενισχυόμενου εξοπλισμού
Δ'	40%	40%	40%
Γ'	30%	30%	30%
Β'	15%	15%	15%

Για την περιοχή Α' και με την επιφύλαξη της παρ. 3 του παρόντος άρθρου, δεν παρέχεται στους νέους φορείς επιχορήγηση, επιδότηση τόκων και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης.

β. **Επιδότηση των τόκων των μεσομακροπρόθεσμων επενδυτικών δανείων και φορολογική απαλλαγή επί της**

αξίας των ενισχυόμενων δαπανών και της αξίας του καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση με χρηματοδοτική μίσθωση, από την έναρξη ισχύος του παρόντος, ως εξής:

Περιοχή	Ποσοστό επιδότησης των τόκων των επενδυτικών δανείων της ενισχυόμενης επένδυσης	Ποσοστό φορολογικής απαλλαγής (ισοορολογητέ αποθεματικό) επί της αξίας της ενισχυόμενης επένδυσης ή και επί του συνολικού μεθυσματος της χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού
Δ'	40%	100%
Γ'	30%	70%
Β'	15%	40%

Για την περιοχή Α' και με την επιφύλαξη της παρ. 3 του παρόντος άρθρου, δεν παρέχεται στους νέους φορείς επιδότηση τόκων και φορολογική απαλλαγή.

2. **Ενισχύσεις που, με την επιφύλαξη της παρ. 3 πιο κάτω, παρέχονται στους παλαιούς φορείς:**

Στους παλαιούς φορείς παρέχονται οι ενισχύσεις της επιδότησης των τόκων των μεσομακροπρόθεσμων τετραετούς τουλάχιστον διάρκειας επενδυτικών δανείων και φορολογική απαλλαγή επί της αξίας των ενισχυόμενων δαπανών που πραγματοποιούνται από την έναρξη ισχύος του παρόντος ή και επί του συνολικού μεθυσματος της χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, του οποίου η χρήση αποκτάται από την έναρξη ισχύος του παρόντος, ως εξής:

Περιοχή	Ποσοστό επιδότησης των τόκων των επενδυτικών δανείων της ενισχυόμενης επένδυσης	Ποσοστό φορολογικής απαλλαγής (ισοορολογητέ αποθεματικό) επί της αξίας της ενισχυόμενης επένδυσης ή και επί του συνολικού μεθυσματος της χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού
Δ'	40%	100%
Γ'	30%	70%
Β'	15%	40%

Για την περιοχή Α' και με την επιφύλαξη της παρ. 3 του παρόντος άρθρου, δεν παρέχεται στους παλαιούς φορείς επιδότηση τόκων και φορολογική απαλλαγή.

3. **Εξαιρέσεις** από τους γενικούς κανόνες παροχής των ενισχύσεων των προηγούμενων παραγράφων 1 και 2.

Κατά παρέκκλιση των οριζόμενων στις προηγούμενες παραγράφους 1 και 2:

α. Για ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων παρέχονται σε όλες τις περιοχές, πλην της περιοχής Α', τα ακόλουθα ποσοστά ενισχύσεων:

Περιοχή	Ποσοστό επιχορήγησης	Ποσοστό επιδότησης τόκων	Ποσοστό επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης
Δ'	25%	25%	25%
Γ'	15%	15%	15%
Β'	-	-	-

ή εναλλακτικά:

10% για τον Αξιότιμο

ΕΝΟΣ

Περιοχή	Ποσοστό φορολογικής απαλλαγής (αφορολόγητο απόθεμα/απομείωμα)	Ποσοστό επιδόματος τόκων
Δ	100%	40%
Γ	100%	40%
Β	70%	30%
Α	60%	25%

2) Για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για παραγωγή ηλεκτρισμού από όλες μορφές ενέργειας και ειδικότερα από την αεολική, την γαλιανική, την υδροηλεκτρική και τη γεωθερμική, που πραγματοποιούνται είτε από τις επιχειρήσεις παραγωγής ενέργειας από τις ως άνω ήπιες μορφές ενέργειας της περίπτωσης (β) της παρ. 1 του άρθρου 3 είτε από τις μεταποιητικές επιχειρήσεις, τις γεωργικές και αλιευτικές επιχειρήσεις σύγχρονης τεχνολογίας, τις μεταλλευτικές επιχειρήσεις εξόρυξης, επεξεργασίας και εν γένει αξιοποίησης βιομηχανικών ορυκτών, τις επιχειρήσεις που για ίδιο λογαριασμό τρίτων τυποποιούν, συσκευάζουν ή και συντηρούν προϊόντα του πρωτογενή τμήμα, τις εταιρείες διεθνούς εμπορίου και τις τουριστικές επιχειρήσεις των περιπτώσεων (α), (ζ), (η), (θ), (κ), (π) και (τ) της παρ. 1 του άρθρου 3, καθώς και τις επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α. ή της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης ή συνεταιρισμούς της περίπτωσης (λ) της ίδιας ως άνω παραγράφου, καθώς επίσης και για επενδύσεις ή και προγράμματα συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας που πραγματοποιούνται από τις πιο πάνω επιχειρήσεις, παρέχονται σε όλες τις περιοχές περιλαμβανομένης και της Α', ενιαίο ποσοστό ως εξής:

- (i) Επιχορήγηση 40%
- (ii) Επιδότηση τόκων 40%
- (iii) Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης 40% ή αναλλεξτκά.
- (i) Φορολογική απαλλαγή 100%
- (ii) Επιδότηση τόκων 40%.

στ. Για τις επενδύσεις και λοιπές δαπάνες των υποβληθέντων μεταποιητικών επιχειρήσεων που αφορούν σε μελέτες, εξοπλισμό, εγκατάσταση και λειτουργία των αναγκαίων υποδομών και διαδικασιών, καθώς και στα έξοδα πιστοποίησης των προϊόντων και των διαδικασιών πιστοποίησης της ποιότητας, σε μετατροπή των μεταποιητικών των βιομηχανικών μονάδων ώστε να γίνουν πιο ευέλικτες, σε εισαγωγή και προσαρμογή περιβαλλοντικού φιλικής τεχνολογίας στην παραγωγική διαδικασία, σε ίδρυση ή επέκταση βιομηχανικών ή βιοτεχνικών μονάδων για την οικολογική αποσυνομιολόγηση προϊόντων που έχουν αναλάβει στην Ελλάδα, καθώς και σε επενδύσεις παραγωγής καινοτομικών προϊόντων, εισαγωγής καινοτομικών στην παραγωγική διαδικασία, κατασκευή του πρωτότυπου εφεύρεσης στα τέλη που καταβάλλονται για τη διεθνή κατοχύρωση της εφεύρεσης από φυσικά ή νομικά πρόσωπα και στα τέλη για την επίσημη ανανέωση της διεθνούς κατοχύρωσης της εφεύρεσης για μία πενταετία, όπως αυτές καθορίζονται στις υπαριθμολογίες (xvii), (xviii), (xix), (xx) και (xxi) της περίπτωσης (α) της παρ. 1 του άρθρου 3, παρέχεται μόνο η ενίσχυση της επιχορήγησης σε ενιαίο ποσοστό 40% για όλες τις περιοχές, περιλαμβανομένης και της Α', ανεξαρτήτως εάν οι επενδύσεις και λοιπές αυτές δαπάνες γίνονται από νέους ή παλαιούς φορείς.

ζ. Για τις επενδύσεις των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών ποιότητας της περίπτωσης (στ) της παρ. 1 του άρθρου 3, παρέχεται μόνο η ενίσχυση της επιχο-

ρήγησης σε ενιαίο ποσοστό 40% για όλες τις περιοχές, περιλαμβανομένης και της Α', ανεξαρτήτως εάν αυτές γίνονται από νέους ή παλαιούς φορείς.

η. Για τις επενδύσεις των δημόσιες χρήσης σταθμών αυτοκινήτων της περίπτωσης (μ) της παρ. 1 του άρθρου 3, παρέχεται μόνο η ενίσχυση της επιχορήγησης που ορίζεται ενιαίο στο ποσό των 600.000 δραχ. ανά νομική θέση σταθμείωσης, για όλες τις περιοχές, περιλαμβανομένης και της Α', ανεξαρτήτως αν αυτές γίνονται από νέους ή παλαιούς φορείς. Το ποσό αυτό της επιχορήγησης μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

θ. Για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού των κέντρων καινης επιχειρηματικής δράσης και των εταιρειών διεθνούς εμπορίου των περιπτώσεων (ο) και (η), της παρ. 1 του άρθρου 3, παρέχονται τα ακόλουθα ποσοστά ενισχύσεων:

Περιοχή	Ποσοστό επιχορήγησης	Ποσοστό επιδόματος τόκων	Ποσοστό επιδόματος χρηματοδοτικής μίσθωσης
Όλες οι περιοχές της χώρας	30%	30%	30%
Αλλοδαπή	25%	25%	25%

ι. Για επενδύσεις των εμπορικών επιχειρήσεων της περίπτωσης (ρ) της παρ. 1 του άρθρου 3, παρέχεται μόνο η ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής ως εξής:

Περιοχή	Ποσοστό φορολογικής απαλλαγής (αφορολόγητο απόθεμα/απομείωμα)
Όλες οι περιοχές της χώρας	50%

κ. Για τις επενδύσεις των επιχειρήσεων εκμετάλλευσης μέσω μεταφοράς ανθρώπων και εμπορευμάτων σε απομακρυσμένες περιοχές της περίπτωσης (ς) της παρ. 1 του άρθρου 3, ανεξαρτήτως εάν αυτές γίνονται από νέους ή παλαιούς φορείς, παρέχονται μόνο οι ενισχύσεις της επιχορήγησης και επιδόματος των τόκων σε ενιαίο ποσοστό 25%.

λ. Για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού των επιχειρήσεων εξόρυξης, επεξεργασίας και εν γένει αξιοποίησης βιομηχανικών ορυκτών, των επιχειρήσεων λατομείωσης μαρμάρων, της περίπτωσης (η) και των μεταλλευτικών επιχειρήσεων της περίπτωσης (ο) της παρ. 1 του άρθρου 3, παρέχονται σε όλες τις περιοχές, πλην της Α', ενιαίο ποσοστό ενίσχυσης ως εξής:

- (i) Επιχορήγηση 30%
- (ii) Επιδότηση τόκων 30%
- (iii) Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης 30% ή αναλλεξτκά.
- (i) Φορολογική απαλλαγή 70%
- (ii) Επιδότηση τόκων 30%.

μ. Για τις επενδύσεις και λοιπές δαπάνες υλοποίησης των ολοκληρωμένων πολυετών επιχειρηματικών σχεδίων των μεταποιητικών βιομηχανικών και των μεταλλευτικών επιχειρήσεων των περιπτώσεων (α) και (ζ) αντίστοιχα της παρ. 1 του άρθρου 3, καθώς και των επιχειρήσεων ανάπτυξης λογισμικού της περίπτωσης (ε) της παρ. 1 του άρθρου 3, που γίνονται από παλαιούς μόνο φορείς, παρέχεται μόνο η ενίσχυση της επιχο-

Αξιοποίηση ορυκτών λατομική

Ν. Ζητούμενο Νομοκρίτων Επιχρημ. σχεδίων βιομηχανικών και μεταλλικών Εταιρειών

εκασι πέντε εκατομμύρια (25.000.000) δρχ..

Για τις επενδύσεις εκσυγχρονισμού των παραπάνω μονάδων δέκα εκατομμύρια (10.000.000) δρχ..

2. Για τις επενδύσεις και λοιπές δαπάνες των μεταπολεμικών επιχειρήσεων που καθορίζονται στην υποπερίπτωση (κxii) της περίπτωσης (α) της παρ. 1 του άρθρου 3, εκασι πέντε εκατομμύρια (25.000.000) δρχ..

3. Για τις επενδύσεις και λοιπές δαπάνες των μεταπολεμικών επιχειρήσεων που καθορίζονται στις υποπερίπτώσεις (κxiii), (κxiv) και (κxv) της περίπτωσης (α) της παρ. 1 του άρθρου 3, πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) δρχ..

Για τις επενδύσεις ίδρυσης βιοτεχνικών και βιομηχανικών μονάδων για οικολογική απορρυπαντική προικόντων, της υποπερίπτωσης (κxii) της περίπτωσης (α) της παρ. 1 του άρθρου 3, δισκόσια πενήντα εκατομμύρια (250.000.000) δρχ..

4. Για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για ίδρυση μονάδων των τουριστικών επιχειρήσεων της περίπτωσης (γ) της παρ. 1 του άρθρου 3, δισκόσια πενήντα εκατομμύρια (250.000.000) δρχ., πλην εκείνων που πραγματοποιούνται στην Πελοπόννησο Δ', για τις οποίες το ελάχιστο ύψος ορίζεται στα εκατόν πενήντα εκατομμύρια (150.000.000) δρχ..

Για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για επέκταση των παραπάνω μονάδων, εκατόν πενήντα εκατομμύρια (150.000.000) δρχ., πλην εκείνων που πραγματοποιούνται στη Δ' Περιοχή, για τις οποίες το ελάχιστο ύψος ορίζεται στα εκατό εκατομμύρια (100.000.000) δρχ..

Για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για εκσυγχρονισμό των παραπάνω μονάδων, περιλαμβανομένου και του ολοκληρωμένης μορφής εκσυγχρονισμού ξενοδοχειακών μονάδων, πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) δρχ.. Ειδικά για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για ολοκληρωμένης μορφής εκσυγχρονισμό ξενοδοχειακών μονάδων κάτω των 50 κλινών, το ελάχιστο ύψος ορίζεται στα εικοσι πέντε εκατομμύρια (25.000.000) δρχ..

5. Για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για επισκευή, αποκατάσταση και μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες της περίπτωσης (τ) της παρ. 1 του άρθρου 3, εκασι πέντε εκατομμύρια (25.000.000) δρχ., πλην εκείνων που πραγματοποιούνται από επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α. ή της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης για τις οποίες το ελάχιστο ύψος ορίζεται σε δεκαπέντε εκατομμύρια (15.000.000) δρχ..

Για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για ολοκληρωμένης μορφής εκσυγχρονισμό τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings), εκασι πέντε εκατομμύρια (25.000.000) δρχ..

στ. Για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για ίδρυση ή επέκταση μονάδων των γεωργικών, κτηνοτροφικών και ιχθυοκαλλιεργητικών επιχειρήσεων της περίπτωσης (θ) της παρ. 1 του άρθρου 3, τριάντα εκατομμύρια (30.000.000) δρχ..

Για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για εκσυγχρονισμό των παραπάνω μονάδων, δέκα εκατομμύρια (10.000.000) δρχ..

ζ. Για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για ίδρυση ή επέκταση μονάδων των επιχειρήσεων που τυποποιούν, συσκευάζουν ή και συντηρούν γεωργικά ή κτηνοτροφικά ή αλιευτικά προϊό-

ντα, της περίπτωσης (η) της παρ. 1 του άρθρου 3, τριάντα εκατομμύρια (30.000.000) δρχ.. Για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για εκσυγχρονισμό των παραπάνω μονάδων, δέκα εκατομμύρια (10.000.000) δρχ..

η. Για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού των αγροτικών ή αγροτοβιομηχανικών συνεταιρισμών της περίπτωσης (ι) της παρ. 1 του άρθρου 3, τριάντα εκατομμύρια (30.000.000) δρχ..

θ. Για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για ίδρυση ή επέκταση μονάδων παραγωγής βιομάζας της περίπτωσης (β) της παρ. 1 του άρθρου 3, τριάντα εκατομμύρια (30.000.000) δρχ.. Για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για εκσυγχρονισμό των παραπάνω μονάδων, δέκα εκατομμύρια (10.000.000) δρχ..

ι. Για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για ίδρυση ή επέκταση των εργαστηρίων ερασιώσιμης έρευνας και βιομηχανικών σχεδίων της περίπτωσης (γ) της παρ. 1 του άρθρου 3, των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας της περίπτωσης (δ) της παρ. 1 του άρθρου 3, καθώς και των επιχειρήσεων ανάπτυξης λογισμικού της περίπτωσης (ε) της παρ. 1 του άρθρου 3, δεκαπέντε εκατομμύρια (15.000.000) δρχ.. Για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για εκσυγχρονισμό των παραπάνω μονάδων αυτών, πέντε εκατομμύρια (5.000.000) δρχ..

κ. Για επενδύσεις ίδρυσης εργαστηρίων παροχής υπηρεσιών ποιότητας, της περίπτωσης (στ) της παρ. 1 του άρθρου 3, δισκόσια πενήντα εκατομμύρια (250.000.000) δρχ.. Για τις επενδύσεις επέκτασης των εργαστηρίων αυτών πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) δρχ..

λ. Για ολοκληρωμένα επιχειρηματικά σχέδια βιομηχανικών και μεταλλευτικών επιχειρήσεων της υποπερίπτωσης (κv) της περίπτωσης (α) της παρ. 1 του άρθρου 3 και της υποπερίπτωσης (κii) της περίπτωσης (β) της παρ. 1 του ίδιου άρθρου, ένα δισεκατομμύριο (1.000.000.000) δρχ..

μ. Για ολοκληρωμένα επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης βιομηχανικών επιχειρήσεων της υποπερίπτωσης (κvi) της περίπτωσης (α) της παρ. 1 του άρθρου 3, δύο δισεκατομμύρια (2.000.000.000) δρχ..

ν. Για ολοκληρωμένα επιχειρηματικά σχέδια επιχειρήσεων ανάπτυξης λογισμικού της περίπτωσης (ε) της παρ. 1 του άρθρου 3, πεντακόσια εκατομμύρια (500.000.000) δρχ..

ξ. Για επενδύσεις της υποπερίπτωσης (ii) των εμπορικών επιχειρήσεων της περίπτωσης (ρ) της παρ. 1 του άρθρου 3, εξήντα εκατομμύρια (60.000.000) δρχ. και προκειμένου για τις επενδύσεις της υποπερίπτωσης (iii) που πραγματοποιούνται από κοινού από πέντε τουλάχιστον εμπορικές επιχειρήσεις, πεντακόσια εκατομμύρια (500.000.000) δρχ..

ο. Για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού των εταιρειών διεθνούς εμπορίου της περίπτωσης (π) της παρ. 1 του άρθρου 3, εκατό εκατομμύρια (100.000.000) δρχ..

π. Για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για ίδρυση ή επέκταση μονάδων των λοιπών κατηγοριών επιχειρήσεων του άρθρου 3 παρ. 1, εξήντα εκατομμύρια (60.000.000) δρχ..

ρ. Για επενδύσεις εκσυγχρονισμού τεχνικών εταιρειών

Handwritten checkmarks and scribbles on the right margin of the page.

προγραμματος χρηματοδοτικής μίσθωσης ή του επιχειρηματικού σχεδίου, πριν τη δημοσίευση της απόφασης υπαγωγής στις διατάξεις του νόμου αυτού, γίνεται με αποκλειστική ευθύνη του επενδυτή και δεν δεσμεύει την κρίση της Γνωμοδοτικής Επιτροπής ούτε την απόφαση της Διοίκησης σχετικά με την υπαγωγή ή μη αυτών στις διατάξεις του παρόντος.

(γ) Επιχορηγούμενες επενδυτικές δαπάνες που προηγούνται της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης υπαγωγής δεν συνυπολογίζονται στο επιχειρηματούμενο κόστος ούτε στην ίδια συμμετοχή του επενδυτή.

9. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για το επενδυτικό δάνειο

(α) Εις περιπτώσεις που στο προτεινόμενο για ενίσχυση επενδυτικό ή επιχειρηματικό σχέδιο προβλέπεται και η χρησιμοποίηση δανείου, αυτό πρέπει:

- (i) να είναι μεσομακροπρόθεσμο, τετραετούς τουλάχιστον διάρκειας,
- (ii) να έχει τη μορφή τραπεζικού δανείου ή ευλογιακού δανείου εκδιδόμενου σε δημόσια ή μη αγορά ή δανείου από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, αποκλεισμένης της μορφής αλληλοχρεού λογισμικού.

(iii) να λαμβάνεται για την πραγματοποίηση του επενδυτικού ή επιχειρηματικού σχεδίου, όπως αυτό θα προκύπτει ρητά από τη σχετική δανειακή σύμβαση και

(iv) να έχει εγκριθεί από τη χρηματοδοτούσα τράπεζα ή το χρηματοδοτικό οργανισμό, κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής στις ενισχύσεις του παρόντος. Το σχετικό έγγραφο της έγκρισης του δανείου και συγκεκρωμένα το ύψος του, τη διάρκεια του, το επιτόκιο, την περίοδο χάριτος και τις εξασφαλίσεις για την παροχή του και να περιλαμβάνεται στον υπεβαλλόμενο με την αίτηση υπαγωγής φάκελο.

Οι τράπεζες, για τη χορήγηση των απαιτούμενων επενδυτικών δανείων λαμβάνουν υπόψη, πέρα από τα δικά τους κριτήρια και τα αντισυμβαλλόμενα κριτήρια, όπως αυτά καθορίζονται στο άρθρο 7 και τις σχετικές αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας ή και Ανάπτυξης.

Το επενδυτικό δάνειο μπορεί να λαμβάνεται και σε συνάλλαγμα.

(β) Σε περίπτωση που το πραγματοποιηθέν ύψος επένδυσης ή επιχειρηματικού σχεδίου είναι μεγαλύτερο από το ενισχυόμενο, το πρόσθετο δάνειο που τυχόν χρησιμοποιήθηκε για την υλοποίηση του επιπλέον αυτού ύψους, παρότι δεν παρέχεται γι' αυτό επιδότηση τόκων πρέπει επίσης να πληροί τις προϋποθέσεις της προηγούμενης περίπτωσης (α).

(γ) Ειδικά, προκειμένου για τα επιχειρηματικά σχέδια, το επενδυτικό δάνειο, όπως αυτό καθορίζεται στην παρούσα παράγραφο, αφορά μόνο στο τμήμα του σχεδίου που αναφέρεται σε επενδύσεις πάγιων στοιχείων. Για το υπόλοιπο τμήμα του σχεδίου που αναφέρεται σε λειτουργικές και συννοσηρές δαπάνες ή έξοδα, δεν έχουν εφαρμογή και συνεπώς δαπάνες ή έξοδα, δεν έχουν εφαρμογή το οποίο τμήμα υλοποιείται στην παρούσα παράγραφο, το οποίο τμήμα υλοποιείται με την πληρωμή απλώς από την επιχείρηση των εν λόγω δαπανών και εξόδων, καθώς και με την καταβολή της επιχορήγησης.

10. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι της επιδότησης τόκων.

(α) Η επιδότηση των τόκων του επενδυτικού δανείου παρέχεται για χρονικό διάστημα έξι (6) ετών από την πρώτη ανάληψη δόσης του δανείου.

Ειδικά για τις ιδιαίτερα σημαντικές επενδύσεις μεταποιητικών βιομηχανικών, μεταλλουργικών και τουριστικών επιχειρήσεων ύψους άνω των εκατό πενήτε διακόσιων (25.000.000.000) δραχμ. του άρθρου 10, καθώς και τις επενδύσεις των επιχειρήσεων που εντάσσονται στα ειδικά καθορισμένα ενισχυόμενα του ίδιου ως άνω άρθρου, η διάρκεια της επιδότησης των τόκων του επενδυτικού δανείου καθορίζεται με την εκάστοτε εκδιδόμενη κοινή υπουργική απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 10 ή το εκάστοτε εκδιδόμενο προεδρικό διαταγή προκήρυξης του ειδικού καθορισμένου ενισχυόμενου της παρ. 1 του ίδιου άρθρου, αντίστοιχα.

(β) Σε περίπτωση κεφαλαιοποίησης τόκων της περιόδου χάριτος του επενδυτικού δανείου, η επιδότηση των τόκων καταβάλλεται απευθείας στη δανειοδοτούσα τράπεζα για μείωση του δανείου που προήλθε από την κεφαλαιοποίηση αυτή.

(γ) Για τον υπολογισμό του επενδυτικού δανείου για το οποίο παρέχεται επιδότηση τόκων, δεν λαμβάνονται υπόψη οι τυχόν μη ενισχυόμενες βασί του παρόντος δαπάνες της επένδυσης.

(δ) Η επιδότηση των τόκων επενδυτικών δανείων που έχουν ληφθεί σε συνάλλαγμα, γίνεται σε δραχμές. Για τον υπολογισμό της επιδότησης των τόκων στις περιπτώσεις αυτές λαμβάνεται η ισότητα που ίσχυε κατά το χρόνο δραχμοποίησης του δανείου, ενώ σε περίπτωση τυμηματικών δραχμοποιήσεων του λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος των ισοτιμιών που ίσχυον κατά τις τμηματικές δραχμοποιήσεις του.

(ε) Η επιδότηση των τόκων παρέχεται υπό την προϋπόθεση ότι οι τόκοι ή το επιτόκιο δεν επιδοτούνται από άλλη πηγή. Το αυτό ισχύει προκειμένου για επενδυτικά δάνεια βιοτεχνικών ή γεωργικών επιχειρήσεων που επιδοτούνται με χρέωση του κοινού λογιστικού του ν. 128/1975 βεσσι των οικειων υπουργικων αποφάσεων.

(στ) Η επιδότηση των τόκων στις περιπτώσεις υπαγωγής επενδύσεων στην ενίσχυση της επιχειρηματικής και επιδότησης τόκων καταβάλλεται εφόσον έχουν εκδοθεί η απόφαση ολοκλήρωσης της επένδυσης και η απόφαση πιστοποίησης της έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της και τηρούνται οι όροι της απόφασης υπαγωγής.

Η επιδότηση των τόκων στις περιπτώσεις ένταξης επενδύσεων στην ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής και επιδότησης τόκων, καταβάλλεται εφόσον έχει πιστοποιηθεί από την αρμόδια τράπεζα η ολοκλήρωση της επένδυσης και η έναρξη της παραγωγικής της λειτουργίας, όπως αυτή καθορίζεται στην παρ. 24 του άρθρου 8. Η σχετική έκθεση ελέγχου της τράπεζας, σε περίπτωση πραγματοποίησης του ελέγχου από αυτήν, προσκομίζεται από τον επενδυτή στην αρμόδια Υπηρεσία Εκταμίευσης.

(ζ) Το ποσό της επιδότησης τόκων που εισπράττει η επιχείρηση μειώνει το ποσό των χρεωστικών τόκων, που αφαιρούνται από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης για να υπολογισθούν τα καθαρά κέρδη που φορολογούνται.

(η) Ειδικά για την εφαρμογή της ενίσχυσης της επιδότησης τόκων, στις περιπτώσεις ένταξης επένδυσης στο καθορισμένο ενισχυόμενο επενδυτικό δάνειο δεν μπορεί να υπερβεί το 70% του συνολικού κόστους των ενισχυόμενων από τον παρόντα νόμο δαπανών της

Προϋποθέσεις ενίσχυσης

ήνω από την ημερομηνία διαβίβασης του φακέλου της επένδυσης ή προγράμματος στην αρμόδια υπηρεσία της Γ.Γ.Ε.Τ.

15. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων, στις επενδύσεις ή και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού περιβαλλοντικού και ενεργειακού χαρακτήρα των εδαφίων (v) και (vi) της υποπερίπτωσης (1) της περίπτωσης (ε) της παρ. 3 του άρθρου 5.

(α) Προκειμένου για επενδύσεις ή προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού που αφορούν σε αξιονοσηρή ενέργεια, η εφαρμογή των ενισχύσεων γίνεται υπό την προϋπόθεση ότι η επένδυση ή το πρόγραμμα δεν αφορά στην παραγωγικό εξοπλισμό, αλλά στον εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις κίνησης - λειτουργίας της μονάδας και ότι από την επένδυση ή το πρόγραμμα προκύπτει μείωση τουλάχιστον 10% της καταναλισκόμενης ενέργειας.

(β) Προκειμένου για επενδύσεις ή προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού που αφορούν σε προστασία του περιβάλλοντος, περιορισμό της ρυπανσης του εδάφους, του υπεδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας, αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και ανακύκλωσης του ύδατος, για το χαρακτηρισμό τους γνωμοδοτεί το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων εντός ενός (1) μηνός από την ημερομηνία διαβίβασης του φακέλου στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο από την αρμόδια υπηρεσία αξιολόγησης της επένδυσης ή του προγράμματος.

(γ) Προκειμένου για τις επενδύσεις ή προγράμματα του εδαφίου (vi) της υποπερίπτωσης (1) και της υποπερίπτωσης (2) της περίπτωσης (ε) της παρ. 3 του άρθρου 5, για το χαρακτηρισμό τους γνωμοδοτεί η Γενική Γραμματεία Ενέργειας του Υπουργείου Ανάπτυξης, εντός ενός (1) μηνός από την ημερομηνία διαβίβασης του φακέλου στην αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας.

17. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή της ενίσχυσης της επιχορήγησης, στις επενδύσεις μεταποιητικών επιχειρήσεων που αφορούν στην παραγωγή καινοτομικών προϊόντων, καθώς και στην εισαγωγή καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία, της περίπτωσης (στ) της παρ. 3 του άρθρου 5.

Ο χαρακτηρισμός τους γίνεται με σχετική γνωμοδότηση της Ειδικής Επιτροπής Επιχειρηματιών της Γ.Γ.Ε.Τ. του Υπουργείου Ανάπτυξης, μέσα σε ένα (1) μήνα από την ημερομηνία διαβίβασης του φακέλου της επένδυσης στην αρμόδια υπηρεσία της Γ.Γ.Ε.Τ.

Με την κοινή απόφαση της παραγράφου 12 πιο πάνω καθορίζονται τα κριτήρια και οι διαδικασίες εξέτασης από τη Γ.Γ.Ε.Τ. για το χαρακτηρισμό των προϊόντων ως καινοτομικών και των επενδύσεων ως καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία.

18. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού σε επενδύσεις ή και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης για ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων, της περίπτωσης (α) της παρ. 3 του άρθρου 5.

α. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, που εκδίδεται κάθε δύο (2) χρόνια

και δεν μπορεί να τροποποιηθεί μέσα στο χρονικό αυτό διάστημα των δύο (2) χρόνων, μπορεί να καθορίζονται τμήματα της Επαρχίας που παρουσιάζουν υπερευγεντικότητα τουριστικής δραστηριότητας, στα οποία δεν έχουν εφαρμογή οι ενισχύσεις της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων, καθώς και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης του παρόντος για ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων. Με κοινή απόφαση, που επίσης εκδίδεται κάθε δύο (2) χρόνια και δεν μπορεί να τροποποιηθεί μέσα στο χρονικό αυτό διάστημα των δύο (2) χρόνων, μπορεί να καθορίζονται τμήματα της Β' περιοχής που παρουσιάζουν έλλειψη τουριστικών κτιρίων ή τουριστικών κτιρίων ορισμένων ταξίων και λειτουργικών μορφών, στα οποία παρεχεται η ενίσχυση της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων ή και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού της περιοχής Γ' για ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων.

β. Επενδύσεις ή και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων μπορούν να ενισχυθούν μόνον εφόσον πραγματοποιούνται:

1. Στης Περιοχής Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης (Π.Ο.Τ.Α.).

2. Στα τμήματα των ενισχυόμενων περιοχών της Επαρχίας που δεν περιλαμβάνονται στην κοινή απόφαση της προηγούμενης περίπτωσης (α). Για να είναι δυνατή η ενίσχυση για ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων στα τμήματα αυτά της Επαρχίας πρέπει επίσης: (α) η επένδυση ή και το πρόγραμμα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού να πραγματοποιούνται σε ζώνη τουρισμού - αναψυχής χαρακτηριζόμενη έτσι σύμφωνα με τα κριτήρια της χωροταξικής ή πολεοδομικής πολιτικής και (β) να εξετασθεί η απαιτούμενη κατάλληλη υποδομή για την εύρυθμη και αποδοτική λειτουργία της ξενοδοχειακής μονάδας. Η συνδρομή των προϋποθέσεων αυτών διαπιστώνεται κατά περίπτωση με ειδική γνωμοδότηση του Ε.Ο.Τ., η οποία εκδίδεται από τον εν λόγω Οργανισμό και προσκομίζεται στην αρμόδια Υπηρεσία Ιδιωτικών Επενδύσεων κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής.

19. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις ή και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, επιπλέον, αποκατάσταση και μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες της περίπτωσης (τ) της παρ. 1 του άρθρου 3.

Για να είναι δυνατή η ενίσχυση τους, πρέπει τα κτίρια αυτά, είτε βρίσκονται σε χαρακτηρισμένο διατηρητέο ή παραδοσιακό οικισμό είτε όχι να έχουν χαρακτηριστεί ως διατηρητέα από το Υπουργείο Πολιτισμού ή ως παραδοσιακά από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ή τον Ε.Ο.Τ..

20. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις ή και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για ολοκληρωμένης μορφής εκσυγχρονισμό ξενοδοχειακών μονάδων ή τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings), της περίπτωσης (τ) της παρ. 1 του άρθρου 3.

(α) Προκειμένου για εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων, το ενισχυόμενο ύψος επένδυσης ή και προγράμματος δεν μπορεί να υπερβεί το ενάμισο (1,5) δις. δρχ. και προκειμένου για εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings), το εκατό εκο-

απορροή των ενισχυσών του παρόντος σε επενδύσεις και προγραμμάτα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού που εφόσον σε μεταγενέστερη μεταποιητική ή μεταλλουργική διαδικασία ή επιχειρησίων των περιπτώσεων (α) και (β) της παρ. 1 του άρθρου 3 υλοποιηθεί.

Η αξία της αξίας ανακαταστάσεως και λειτουργίας της μεταποιητικής ή δραστηριότητας, ληφθείσας κατά παράβαση της προϋπόθεσης της ενίσχυσης της επένδυσης και επιδόσεως τόκων ή της επιδόσεως χρηματοδοτικής μίσθωσης, από τη δημοσίευση της ανωτέρω ολοκληρωτής της επένδυσης ή και του προ-καταβολής χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για μεταγενέστερη και δεν είναι δυνατή η έκδοση ίδιας ή παρόμοιας αξίας στον εγκαταλειφθέντα χώρο, όπως πιστοποιείται με σχετικό έγγραφο του Υπουργείου Ανάπτυξης ή του Υπουργείου Γεωργίας αναλογα. Προκειμένου για την ενοποίηση της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής ή και της επιδόσεως τόκων, το έγγραφο αυτό πρέπει να προσκομίζεται στην ενοχία Δ.Ο.Υ. και στην ενοχία Υπηρεσίας Εκταμίευσης πριν την έναρξη σχηματισμού του φορολογητέου αποθεματικού ή την έναρξη καταβολής της επιδόσεως των τόκων.

27. **Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής σε επένδυση ή και πρόγραμμα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού.**

(α) Το φορολογητέο αποθεματικό της απαλλαγής υπολογίζεται με βάση τα καθαρά κέρδη, που δηλώνονται με βάση την υπεραξίωση δήλωση φορολογίας εισοδήματος, προκύπτουν από τα τηρούμενα βιβλία και ενοχίζονται στον ισολογισμό και τα οποία προέρχονται από το σύνολο των δραστηριοτήτων του φορέα, είτε αυτές περιλαμβάνονται στις υπαγόμενες στον παρόντα νόμο δραστηριότητες είτε όχι και ανεξάρτητα από την ενοχία στην οποία αυτές ασκούνται, μετά την αφαίρεση των κερძών για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού και των κερδών της χρήσης που διανέμονται πραγματικά ή αναλαμβάνονται από τους εταίρους ή τον επικεφαλής για τις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Β κατηγορίας του Κ.Β.Σ., ή φορολογική απαλλαγή πραγματοποιείται από τα καθαρά κέρδη που δηλώνονται με την αρχική δήλωση, αφού αφαιρεθούν οι απολήψεις.

(β) Σχηματίζεται από τα κέρδη της διαχειριστικής χρήσης που έγινε η επένδυση ή η χρηματοδοτική μίσθωση εξοπλισμού. Σε περίπτωση που έχει υποβληθεί αίτηση για ενταξία της επένδυσης στο καθεστώς ενισχύσεων της φορολογικής απαλλαγής και επιδόσεως τόκων σύμφωνα με την παρ. 24 του άρθρου 8, το φορολογητέο αποθεματικό σχηματίζεται επίσης από τα κέρδη της διαχειριστικής χρήσης που έγινε η επένδυση, υπό την προϋπόθεση ότι έχει εκδοθεί η σχετική διοριστική πράξη ενταξίας που προβλέπεται στην περίπτωση (α) της παρ. 24 του άρθρου 8. Αν δεν πραγματοποιηθούν κέρδη κατά τη διαχειριστική αυτή χρήση ή αν αυτά που πραγματοποιούνται δεν επαρκούν, το φορολογητέο αποθεματικό σχηματίζεται από τα κέρδη των εφεσών επόμενων διαχειριστικών χρήσεων μέχρι να καλυφθούν το ποσοστό της αξίας της ενισχυμένης επένδυσης ή και της αξίας του εξοπλισμού που η χρήση του αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση, οι οποίες δεν μπορούν να υπερβούν τις δεκα διαχειριστικές χρήσεις.

(γ) Ειδικά προκειμένου για επενδύσεις ή και προ-

γράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού που η υλοποίησή τους διαρκεί πέραν της μιας διαχειριστικής χρήσης, παρέχεται η δυνατότητα σχηματισμού φορολογητέου αποθεματικού της απαλλαγής από τα κέρδη κάθε διαχειριστικής χρήσης, για τις δαπάνες των επενδύσεων που γίνονται σταδιακά κάθε χρόνο ή και για τα μισθώματα του εξοπλισμού που η χρήση του αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση κάθε χρόνο, με την προϋπόθεση ότι η επένδυση ή και το πρόγραμμα θα ολοκληρωθεί εντός πενταετίας από το χρόνο έναρξής τους.

(δ) Το φορολογητέο αποθεματικό της απαλλαγής ενοχίζεται σε ξεχωριστούς λογαριασμούς στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης.

(ε) Οι φορείς που εφαρμόζουν την ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής υποχρεούνται στην τήρηση προσθέτων βιβλίων, τα οποία καθορίζονται με την κοινή απόφαση της παρ. 24 του άρθρου 8.

(στ) Η επιχείρηση υποχρεούται μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης να υποβάλει στην ενοχία για τη φορολογία της Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) αίτηση με την οποία θα ζητά τον έλεγχο της πραγματοποιηθείσας παραγωγικής επένδυσης. Με την αίτηση συνυποβάλλεται κατάσταση στην οποία αναγράφονται αναλυτικά όλες οι δαπάνες που αναφέρονται στην πραγματοποιηθείσα παραγωγική επένδυση και τα στοιχεία των αντιστοιχών φορολογικών στοιχείων που εκδόθηκαν.

Τα ανωτέρω δικαιολογητικά υποβάλλονται μέσα στις προθεσμίες υποβολής των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, που ορίζονται από τις διατάξεις των άρθρων 62, 64 και 107 του ν. 2238/1994 κατά περίπτωση.

Μετά την υποβολή των πιο πάνω δικαιολογητικών και το αργότερο μέχρι τέλος του οικείου οικονομικού έτους, ο προϊστάμενος της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας υποχρεούται να προέξει στον έλεγχο των πραγματοποιηθεισών επενδύσεων.

Οι ενοχίες επιθεωρητές Δημοσίων Οικονομικών Υπηρεσιών υποχρεούνται να παρακολουθούν την αμετάκλητη και το ευπρόσθετο των διενεργούμενων ελέγχων. Οι διατάξεις της περίπτωσης αυτής εφαρμόζονται αναλόγα και σε περίπτωση παραγωγικών επενδύσεων μέσω χρηματοδοτικής μίσθωσης.

(ζ) Για την εφαρμογή της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής για απόκτηση της χρήσης εξοπλισμού με χρηματοδοτική μίσθωση, έχουν αναλογη εφαρμογή τα οριζόμενα στις περιπτώσεις (α), (β) και (γ) της παρ. 11 του παρόντος άρθρου.

25. **Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή της ενίσχυσης της επιχορήγησης στα επιχειρηματικά σχέδια των μεταποιητικών βιομηχανικών επιχειρήσεων, των μεταλλουργικών επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων ανάπτυξης λογισμικού της υποπερίπτωσης (κν) της περίπτωσης (α), της περίπτωσης (ε) και της υποπερίπτωσης (κβ) της περίπτωσης (ζ) της παρ. 1 του άρθρου 3.**

Η επιχορήγηση παρέχεται για επιχειρηματικά σχέδια ή πρώτα τους, συνολικού ύψους δαπανών μέχρι πέντε (5) δισ. δραχ. προκειμένου για μεταποιητικές βιομηχανικές επιχειρήσεις και μεταλλουργικές επιχειρήσεις και μέχρι δυο (2) δισ. δραχ. προκειμένου για επιχειρήσεις ανάπτυξης λογισμικού.

29. Στην απόφαση υπαγωγής στις ενισχύσεις του παρόντος, καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις κάλυψης της ίδιας συμμετοχής, καθώς και όλοι οι γενικοί

του επιχειρηματικού σχεδίου στις περιοχές της Επι-
κρατείας με τη μεγαλύτερη ενίσχυση και στις περιοχές
απου έχουν συνάψει τακτά σύμφωνο απασχόλησης.

(iv) Ο βαθμός και η σημασία των επενδυτικών σχεδίων
ή και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλι-
σμού ή και επιχειρηματικών σχεδίων του υφάρ που
έχουν υποβάλει στις ενισχυτικές επιχειρηματικές και επι-
βιώσιμες του 1982-1990 και του παρόντος.

(v) Πρόσθετα κριτήρια προτεραιότητας - υπαγωγής
των βιώσιμων επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρη-
ματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού των μεταποιητικών
και μεταλλουργικών επιχειρήσεων καθώς και των επι-
χειρήσεων της περίπτωσης (α) της παρ. 1 του άρθρου 3.

(vi) Η προσεχτική δυναμική ανάπτυξη του κλάδου
στον οποίο πραγματοποιείται η επένδυση ή και το
πρόγραμμα.

(vii) Ο χαρακτήρισμος των προϊόντων που προκύπτει
να παραχθούν ως νέων ή ως προϊόντων εξαιρετικά
προηγμένης τεχνολογίας ή η παραγωγή ηλεκτρισμού
από την εκμετάλλευση ή των μορφών ενέργειας.

(viii) Η ανταγωνιστικότητα των προϊόντων που προ-
κύπτει να παραχθούν σε διεθνές επίπεδο.

(ix) Η συμβολή στην εξοικονόμηση ενέργειας, στην
προστασία του περιβάλλοντος και τη μείωση της ρυ-
πανσης.

(x) Η μεταγκατάσταση λειτουργουσών μονάδων από
την περιοχή Α'. Επίσης, η μεταγκατάσταση από άλλες
περιοχές, εφόσον γίνεται για περιβαλλοντικούς λόγους.

(xi) Ο βαθμός συμμετοχής των πρώτων και βοηθητικών
υλών στο βιομηχανικό κόστος παραγωγής ανά μονάδα
προϊόντος.

(xii) Η πραγματοποίηση των επενδύσεων της υπο-
περίπτωσης (xxii) της περίπτωσης (α) της παρ. 1 του
άρθρου 3 από συνανοόμενες μικρομεσαίες μεταποιητικές
επιχειρήσεις (Μ.Μ.Ε.) της εν λόγω υποπερίπτωσης.

(xiii) Η συμβολή της επένδυσης στη δημιουργία και
απασχόληση άλλων επιχειρήσεων αναλόγως με το βαθμό
των προσερχομένων από την εγχώρα αγορά εισροών
της (υλικών και υπηρεσιών) ως προς τις συνολικές
εισροές που απαιτούνται για τη λειτουργία της.

(3) Πρόσθετα κριτήρια προτεραιότητας - υπαγωγής
των βιώσιμων επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρη-
ματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού του πρωτογενή το-
μέα.

(i) Η κατάσταση της επένδυσης ως δραστηριότητα
υψηλής, μέσης ή χαμηλής προτεραιότητας σύμφωνα με
τη γεωγραφική πολιτική της χώρας.

(ii) Η συμβολή στην εξοικονόμηση ενέργειας, στην
προστασία περιβάλλοντος και τη μείωση της ρύπανσης.

(iii) Η μεταγκατάσταση λειτουργουσών μονάδων εφό-
σον επιβάλλεται για περιβαλλοντικούς λόγους.

(ε) Πρόσθετα κριτήρια προτεραιότητας - υπαγωγής
των βιώσιμων επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρη-
ματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, των τουριστικών
επιχειρήσεων.

(i) Επιπέδο προσφερόμενων υπηρεσιών ιδρυόμενων
ή επεκτεινόμενων ή εκσυγχρονιζόμενων ξενοδοχειακών
μονάδων (τάξη, αστέρια) και τουριστικών οργανωμένων
κατασκηνώσεων.

(ii) Αναβάθμιση σε ανώτερη τάξη προκειμένου για
επενδύσεις εκσυγχρονισμού ξενοδοχειακών μονάδων
και τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων.

(iii) Δημιουργία εγκαταστάσεων ειδικών μορφών του-
ρισμού.

(iv) Μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων
ή οικιών σε ξενοδοχειακές μονάδες.

(v) Η συμβολή στην προστασία του περιβάλλοντος
και τη μείωση της ρύπανσης.

(vi) Η δυνατότητα λειτουργίας της μονάδας πέραν
της τουριστικής περιόδου της ευρύτερης περιοχής.

(στ) Πρόσθετα κριτήρια προτεραιότητας - υπαγωγής
των βιώσιμων επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρη-
ματοδοτικής μίσθωσης ή επιχειρηματικών σχεδίων των
επιχειρήσεων του τομέα παροχής υπηρεσιών:

(i) Υπηρεσίες εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας

(ii) Ανάπτυξη λογισμικού, ανάπτυξη τεχνολογιών και
βιομηχανικών σχεδίων και εργαστήρια εναρμονισμένης
ερευνας.

(iii) Κέντρα κοινής επιχειρηματικής δράσης και έτοι-
μες Διεθνούς Έμπορου

(iv) Μεταφορά και αποθήκευση υγρών καυσίμων και
υγρασιών σε υψιστικές περιοχές.

(v) Κέντρα αποθεραπείας και αποκατάστασης και
στάγες αυτονόητης διαβίωσης, για άτομα με ειδικές
ανάγκες.

(ζ) Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας
καθορίζονται τα στοιχεία αξιολόγησης, η λειτουργία, η
βαθμολόγηση και ο τρόπος εφαρμογής των κριτηρίων
της παραγράφου αυτής καθώς και κάθε λεπτομέρεια
για την εφαρμογή της. Με ομοια απόφαση καθορίζεται
και το καινο και για τους τεσσάρους τομείς των περι-
πτώσεων (γ) έως και (στ) πιο πάνω ελαχιστο ποσοστό
του συνόλου των βαθμών των κοινών και πρόσθετων
κριτηρίων κάθε τομέα, πάνω στο το οποίο κάθε επένδυση
ή πρόγραμμα εγκρίνεται αμέσως κατά την εξέταση και
βαθμολόγηση του, εφόσον το διατιθέμενο κονδύλι ε-
πιχορηγήσεων και επιδοτήσεων χρηματοδοτικής μίσθω-
σης επαρκεί. Αν είναι κατώτερο, εγκρίνεται μόνο στο
τέλος κάθε έτους κατά τα οριζόμενα στην παρ. 10 του
άρθρου 8.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης καθορίζεται επιπρόσθετα το και-
νήριο του δυναμισμού της επιχείρησης στην παρούσα
κατάσταση της, καθώς και τα πρόσθετα, πέραν των
κοινών κριτηρίων της περίπτωσης (β) της παρ. 1 πιο
πάνω που εφαρμόζονται ανάλογα, κριτήρια υπαγωγής
στο καθεστώς ενίσχυσης της επιχορήγησης των επι-
χειρηματικών σχεδίων μεταποιητικών βιομηχανικών και
μεταλλουργικών επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων α-
νάπτυξης λογισμικού της υποπερίπτωσης (xv) της πε-
ρίπτωσης (α), της υποπερίπτωσης (v) της περίπτωσης
(ε) και της υποπερίπτωσης (xii) της περίπτωσης (ζ)
αντίστοιχα, της παρ. 1 του άρθρου 3, που εξετάζονται
από το Υπουργείο Ανάπτυξης. Ως πρόσθετα κριτήρια
νοούνται ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας του επιχειρη-
ματικού σχεδίου, η αλληλουχία των προβλεπόμενων σε
αυτό ενεργειών, η εφικτότητα της υλοποίησης των
στόχων και άλλα.

Με την ίδια απόφαση καθορίζονται τα στοιχεία αξι-
ολόγησης, η λειτουργία, η βαθμολόγηση, ο ανάλογος
τρόπος εφαρμογής όλων των κριτηρίων, καθώς και κάθε
άλλη λεπτομέρεια εφαρμογής, για τα ως άνω επιχει-
ρηματικά σχέδια.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης καθορίζονται, πέραν εκάστων που
ορίζονται στην περίπτωση (α) της παρ. 1 πιο πάνω, τα
πρόσθετα ειδικά κριτήρια υπαγωγής στο καθεστώς ε-
νίσχυσης της επιχορήγησης, των επενδύσεων και λει-
πών δαπανών των υποπεριπτώσεων (xvii), (xviii), (xix),

της παρ. 1 του άρθρου 3 ύψους άνω των 3 δις. δρχ., καθώς και οι επενδύσεις ή επιχειρηματικά σχέδια 1 δις. δρχ. και άνω, εφόσον το 50% τουλάχιστον της ίδιας συμμετοχής προέρχεται από κεφάλαια εξωτερικού. Τρία (3) αντίγραφα του φακέλου διαβιβάζονται από το Ε.Α.Κ.Ε. στη Τεχνική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, προκειμένου η αίτηση αυτή να εξετασθεί για υπαγωγή ή μη στις διατάξεις του παρόντος.

13. Στη Τεχνική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης υποβάλλονται τον Ιανουάριο εκάστου έτους οι αιτήσεις υπαγωγής των επιχειρηματικών σχεδίων της υποπερίπτωσης (xv) της περίπτωσης (α), της υποπερίπτωσης (vi) της περίπτωσης (ε) και της υποπερίπτωσης (ii) της περίπτωσης (ζ) της παρ. 1 του άρθρου 3, ύψους μέχρι 1 δις. δρχ. ή ύψους από 1 δις. δρχ. μέχρι 3 δις. δρχ., εφόσον η ίδια συμμετοχή δεν προέρχεται από κεφάλαια εξωτερικού ή προέρχονται και από κέρφ κλπ. εξωτερικού σε ποσοστό μικρότερο του 50%. Οι αιτήσεις αυτές υποβάλλονται μετά από σχετική προσκλήση για εκδήλωση ενδιαφέροντος, η οποία γίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης, που εκδίδεται το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου κάθε έτους και λαμβάνει ειδική δημοσιότητα στον οικονομικό τύπο.

Επίσης στη Τεχνική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης υποβάλλονται κατά το μήνα Ιανουάριο εκάστου έτους οι αιτήσεις υπαγωγής των επενδύσεων των υποπερίπτώσεων (xvii), (xviii), (ix) και (xix) της περίπτωσης (ε), καθώς και των επενδύσεων της περίπτωσης (στ) της παρ. 1 του άρθρου 3, ύψους μέχρι 1 δις. δρχ. ή ύψους από 1 δις. δρχ. μέχρι 3 δις. δρχ., εφόσον η ίδια συμμετοχή δεν προέρχεται από κεφάλαια εξωτερικού ή προέρχεται και από κεφάλαια εξωτερικού άλλα σε ποσοστό μικρότερο του 50%.

14. Οι αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης, που εμπίπτουν στα ειδικά καθεστώτα ενίσχυσης της παρ. 1 του άρθρου 10, υποβάλλονται στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας ή στις αρμόδιες Υπηρεσίες Ιδιωτικών Επενδύσεων των Περιφερειών, όπως καθορίζονται με το κατά περίπτωση προεδρικό διάταγμα της βεβαίωσης τους και μέσα στις προθεσμίες που επίσης ορίζονται με αυτό.

2. Οι αιτήσεις υπαγωγής και ο φάκελος με τα δικαιολογητικά που της συνοδεύει υποβάλλονται εις τριπλούν και προκειμένου για υποβολή στο Ε.Α.Κ.Ε., εις τετραπλούν.

Η οικονομική προμελέτη που συνοδεύει την αίτηση υπαγωγής στις ενισχυτικές επιχειρηγήσεις ή και επίδοσης τεκμών ή και επίδοσης χρηματοδοτικής μίσθωσης, προκειμένου για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικά σχέδια, συνολικού κόστους άνω των ογδόντα εκατομμυρίων (80.000.000) δρχ., υπογράφεται από οικονομολόγο μέλος του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος (Ο.Ε.Ε.) ή αντίστοιχου Οργανισμού Κρατους-Μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αιτήσεις υπαγωγής που δεν πληρούν την προϋπόθεση αυτή δεν εξετάζονται και τίθενται στο αρχείο.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας καθορίζονται τα τεχνικοοικονομικά στοιχεία και δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση υπαγωγής.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης καθορίζονται τα τεχνικοοικονομικά στοιχεία και δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση

υπαγωγής των επιχειρηματικών σχεδίων της υποπερίπτωσης (xv) της περίπτωσης (ε) και της υποπερίπτωσης (vi) της περίπτωσης (ε) και της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης (ζ) της παρ. 1 του άρθρου 3.

Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης καθορίζονται τα τεχνικοοικονομικά στοιχεία και δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση υπαγωγής των επενδύσεων των υποπερίπτώσεων (xvii), (xviii), (xix), (xx) και (xxi) της περίπτωσης (ε), καθώς και των επενδύσεων της περίπτωσης (στ) της παρ. 1 του άρθρου 3.

Δικαιολογητικά και στοιχεία που ορίζεται ρητό από τις διατάξεις του παρόντος ότι υποβάλλονται με την αίτηση υπαγωγής, δεν είναι απαραίτητα να περιλαμβάνονται στις ως άνω αποφάσεις.

4. Κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής προσκομίζεται στην αρμόδια υπηρεσία αποδεικτικό καταβολής χρηματικού ποσού, το ύψος του οποίου καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Ανάπτυξης και Οικονομικών. Για τον καθορισμό του ποσού αυτού λαμβάνεται υπ όψιν το συνολικό κόστος της υποβληθείσας για έγκριση επένδυσης ή/και προγράμματος χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικού σχεδίου.

Το παραπάνω χρηματικό ποσό κατά περίπτωση καταβάλλεται:

(α) Στην Ε.Ο.Μ.Ε.Χ. προκειμένου για αιτήσεις υπαγωγής που υποβάλλονται σε αυτόν, το δε εισπραττόμενο από το έργο αυτό ποσό αποτελείται έσοδο για την κάλυψη μερών των λειτουργικών δαπανών του που προκύπτουν από την εφαρμογή των κινήτρων του παρόντος νόμου.

(β) Στη Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) προκειμένου για τις αιτήσεις υπαγωγής των λοιπών περιπτώσεων, το δε εισπραττόμενο ποσό αποτελείται έσοδο του Δημοσίου.

5. Αιτήσεις που δεν συνοδεύονται από όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία δεν αιματούν αίτηση υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος, δεν εξετάζονται και τίθενται στο αρχείο της αρμόδιας υπηρεσίας, μη επιστρεφόμενου του καταβληθέντος ή ειπεί χρηματικού ποσού που προβάλεται στην προηγούμενη παρ. 4. Το ίδιο ισχύει και σε περιπτώσεις αιτήσεων υπαγωγής που περιλαμβάνουν το κατά τα ανωτέρω απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία, πλην όμως κατά τον έλεγχο και την εξέταση του φακέλου διαπιστώνεται, μετά από γνώμη της αρμόδιας γνωμοδοτικής επιτροπής, ότι η οικονομοτεχνική μελέτη εμφανίζει σοβαρές ελλείψεις, οι οποίες καθιστούν αδύνατη την αξιολόγηση της υποβληθείσας επένδυσης ή/και προγράμματος χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικού σχεδίου. Μετά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής οι αρμόδιες για την εξέταση της υπηρεσίες ή φορείς δύνανται εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο, να αποστέλλουν με απόδειξη στο φορέα της επένδυσης ή/και του προγράμματος ή του επιχειρηματικού σχεδίου, ή τον αντίκλητό του, έγγραφο με το οποίο ζητείται η προσκόμιση τυχόν προσθέτων στοιχείων και πληροφοριών, καθώς και η παροχή περαιτέρω διευκρινήσεων, προς υποβοήθηση του έργου της αξιολόγησης της αίτησης υπαγωγής.

Με τα έγγραφα αυτά μπορούν να τάσσουν προθεσμίες μέχρι δεκαπέντε (15) ημέρες, από τη με απόδειξη επίδοση αυτών, εντός των οποίων ο φορέας υποχρεούται να απαντήσει.

6. α) Δεν είναι δυνατή η υποβολή, από τον ίδιο φορέα

των σχεδίων ή των επενδύσεων, ανάλογα, που εφόρα σε κατάσταση προσωπικού, υποβάλλεται προς αξιολόγηση και στο Υπουργείο Έργων και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το οποίο, στη συνέχεια, υποβάλλει σχετική αξιολογική έκθεση στην αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας.

β) Η αξιολόγηση των επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης της παρ. 2 του άρθρου 10 εμπεριέχει σε ειδικό εξωτερικό αξιολογητή με μεγάλη εμπειρία σε εκκαθαρίσεις, ελέγχους και συγχωνεύσεις, ο οποίος υποβάλλει ολοκληρωμένη μελέτη αξιολογητικής στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, προκειμένου αυτή να εισηγηθεί στην αρμόδια Γνωμοδοτική Επιτροπή της παρ. 17. Η υπηρεσία για την κατάσταση της εισηγήσεως της αυτής δύναται να ζητά από την κύρια δανειοδοτούσα τραπεζή ή και άλλη τραπεζία γνωμοδότηση επί της βιωσιμότητας του σχεδίου διάσωσης και αναδιάρθρωσης. Με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Ανάπτυξης και Έργων και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζονται η διαδικασία ανάθεσης, τα κριτήρια επιλογής, ο ανώτατος αριθμός επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης, που υπορεί να αναρτηθούν κατ' έτος σε κάθε αξιολογητή, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των εξωτερικών αξιολογητών, καθώς και κάθε άλλη ανάγκη λεπτομέρεια.

11. α) Κάθε επένδυση ή/και πρόγραμμα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοφλισμού εξετάζεται ως προς τη βιωσιμότητα της σύμφωνα με τα κριτήρια της περίπτωσης (α) της παρ. 1 του άρθρου 7 και αν κριθεί βιώσιμη, η γνωμοδοτική επιτροπή προχωρά στη βεβαίωσή της με βάση τα κριτήρια των περιπτώσεων (γ) έως και (στ) της παρ. 1 του άρθρου 7 και εφόσον συγκεντρώνει τουλάχιστον το κοινό ελάχιστο ποσοστό του συνόλου των βαθμών που ορίζεται με την απόφαση της περίπτωσης (ζ) της παρ. 1 του άρθρου 7 και το διατιθέμενο για το συγκεκριμένο έτος ποσό για τις επιχειρηγήσεις και επιδοτήσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης επαρκεί, εγκρίνεται για υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος.

Οι επενδύσεις των υποπεριπτώσεων (xvii), (xviii), (xix), (xx) και (xxi) της περίπτωσης (α) και της περίπτωσης (στ), της παρ. 1 του άρθρου 3, που υποβάλλονται καθ' έτος, εξετάζονται από την αρμόδια υπηρεσία και γνωμοδοτική επιτροπή σε πρώτη φάση ως προς τη βιωσιμότητα τους. Εκείνες που δεν κρίνονται βιώσιμες απορρίπτονται. Για τις επενδύσεις που κρίνονται βιώσιμες ακολουθεί δεύτερη φάση αξιολογήσεως κατά την οποία βεβαιολογούνται με βάση τα κοινά κριτήρια της περίπτωσης (β) της παρ. 1 του άρθρου 7 με τα κατά περίπτωση πρόσθετα κριτήρια των περιπτώσεων (γ) έως και (στ) της παρ. 1 του άρθρου 7, καθώς και με τα ειδικά πρόσθετα κριτήρια που καθορίζονται με την απόφαση της παρ. 3 του ίδιου ως άνω άρθρου. Ακολουθώς κατατάσσονται σε ενιαίο πίνακα σύμφωνα με το ποσοστό του συνόλου των βαθμών του τμήμα τους που έχουν συγκεντρώσει με πρόταξη εκείνων που συγκεντρώνουν το υψηλότερο ποσοστό. Εγκρίνονται δε για υπαγωγή τους στις διατάξεις του παρόντος οι επενδύσεις που προτάσσονται στην κατάταξη και μέχρι την κάλυψη του κατά περίπτωση καθορισθέντος στο συγκεκριμένο έτος ποσού επιχορηγήσεων για τις εν λόγω επενδύσεις. Σε περίπτωση που κατά τη διαδικασία έγκρισης των επενδύσεων του πίνακα κατάταξης προκύπτει ότι το απομένον ποσό επιχορηγήσεων δεν επαρκεί για την κάλυψη όλων των τυχόν ισοβαθμικών

επενδύσεων, εγκρίνονται όλες οι ισοβαθμικές επενδύσεις καθ' υπέρβαση του καθορισθέντος ποσού επιχορηγήσεων. Οι υπολοίπες επενδύσεις, που έχουν καταταγεί σε χαμηλότερη θέση από εκείνη της τελευταίας υπονομευής επένδυσης, απορρίπτονται.

β) Κάθε επιχειρηματικό σχέδιο διάσωσης και αναδιάρθρωσης της παρ. 2 του άρθρου 10 εξετάζεται σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στην παρ. 4 του άρθρου 7 και υπαγεται στις διατάξεις του παρόντος κατά το οριζόμενο στην εν λόγω απόφαση και εφόσον το διατιθέμενο για το συγκεκριμένο έτος ποσό επιχορηγήσεων και λοιπών ενισχύσεων των επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης επαρκεί.

γ) Με την επισύλαξη του δεύτερου εδαφίου της περίπτωσης (α) πιο πάνω, σε περίπτωση που κατά τη διαδικασία εξέτασης και υπαγωγής των επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοφλισμού ή επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης το κατά περίπτωση διατιθέμενο για το συγκεκριμένο έτος ποσό ενισχύσεων εξαντληθεί, τυχόν αιτήσεις υπαγωγής για τις οποίες μέχρι την εξάντληση του ποσού των ενισχύσεων δεν ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες εξέτασης και υπαγωγής από τις αρμόδιες υπηρεσίες και γνωμοδοτικές επιτροπές, εξετάζονται για υπαγωγή τους στις διατάξεις του παρόντος κατά το επόμενο έτος με βάση το ποσό ενισχύσεων που καθορίζονται για το έτος αυτό πριν την εξέταση των αιτήσεων υπαγωγής που θα υποβληθούν μετά την 1η Ιανουαρίου του έτους αυτού.

δ) Επίσης με την επισύλαξη του δεύτερου εδαφίου της περίπτωσης (α) πιο πάνω, εάν μετά την υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος όλων των επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοφλισμού που συγκεντρώσουν τουλάχιστον το κατά περίπτωση κοινό ελάχιστο ποσοστό του συνόλου των βαθμών απομείνει αδιάθετο τμήμα του καθορισθέντος για το συγκεκριμένο έτος ποσού επιχορηγήσεων ή και επιδοτήσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης, το τμήμα αυτό διατίθεται για την υπαγωγή βιώσιμων επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοφλισμού που ή βαθμολογία τους υπολείπεται του ελάχιστου κατά περίπτωση κοινού αυτού ποσοστού. Για το σκοπό αυτόν οι επενδύσεις ή/και τα προγράμματα αυτά όλων των τομέων κατατάσσονται σε ενιαίο πίνακα σύμφωνα με το ποσοστό του συνόλου των βαθμών του τμήμα τους που συγκεντρώσαν με πρόταξη εκείνων που συγκεντρώνουν το μεγαλύτερο ποσοστό. Εγκρίνονται για υπαγωγή τους στις διατάξεις του παρόντος εκείνες οι επενδύσεις ή/και προγράμματα που προτάσσονται στην κατάταξη και μέχρι την κάλυψη του απομένοντος τμήματος του ποσού επιχορηγήσεων ή/και επιδοτήσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης. Σε περίπτωση που κατά τη διαδικασία έγκρισης των επενδύσεων ή/και προγραμμάτων του πίνακα κατάταξης προκύπτει ότι το απομένον ποσό ενισχύσεων δεν επαρκεί για την κάλυψη όλων των τυχόν ισοβαθμικών επενδύσεων ή/και προγραμμάτων, εγκρίνονται όλες οι ισοβαθμικές επενδύσεις ή/και προγράμματα καθ' υπέρβαση του ποσού των ενισχύσεων.

Οι υπόλοιπες επενδύσεις ή/και προγράμματα που έχουν καταταγεί σε χαμηλότερη θέση από εκείνη της τελευταίας υπαγόμενης επένδυσης ή/και προγράμματος απορρίπτονται.

12. Τα επιχειρηματικά σχέδια της υποπερίπτωσης (xv) της περίπτωσης (α), της υποπερίπτωσης (v) της περι-

των ετών της απόφασης υπαρεί να γίνει, μετά από έγκριση του άρθρου 3.

16. Οι αποφάσεις υπαγωγής, καθώς και οι λοιπές αποφάσεις που καθορίζονται στην παρ. 14 εκδίδονται μετά από γνώμη της κατά περίπτωση αρμόδιας γνωμοδοτικής επιτροπής. Είναι δυνατόν να εκδίδονται και χωρίς γνώμη της αρμόδιας γνωμοδοτικής επιτροπής αποφάσεις τροποποιήσεων των αποφάσεων υπαγωγής, εφόσον οι τροποποιήσεις αυτές αναφέρονται σε παρόμοια πράξεις για χρονικό διάστημα μέχρι ενός έτους ή σε αύξηση της εγκρίσιμης κινητρίας όγκου των μηχανολογικών εγκαταστάσεων, υπό τον όρο ότι η αύξηση αυτή δεν υπερβαίνει το 1/5 εκείνης που έχει αρχικά εγκριθεί.

17. Επίσης προγραμματισμός του ύψους των εγκρίσιμων ποσών του παρόντος άρθρου γίνεται επί-δοσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης.

α. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, που εκδίδεται κάθε Ιανουάριο και με την επιβίβαση της επόμενης περίπτωσης (β) και των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 10, καθορίζεται το συνολικό ποσό των επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης που εγκρίνονται ετησίως για τις επενδύσεις ή και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού και το επιχειρηματικό σχέδιο διασώσης και αναδιάρθρωσης. Επίσης με την ίδια απόφαση γίνεται η κατανομή του ως άνω ποσού μεταξύ του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και των λοιπών οργάνων τα οποία έχουν το δικαίωμα υποβολής αποφάσεων υπαγωγής σύμφωνα με την παρ. 14 πιο πάνω. Με την ίδια επίσης απόφαση καθορίζεται και το συνολικό ποσό των ενισχύσεων των επιχειρηματικών σχεδίων διασώσης και αναδιάρθρωσης του άρθρου 10. Ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας είναι δυνατόν με όποιες αποφάσεις να αναπροσαρμόζει κατά τη διάρκεια του έτους το παραπάνω ποσό.

Με όμοιες αποφάσεις καθορίζεται το συνολικό ποσό επιχορηγήσεων που εγκρίνεται ετησίως για κάθε χώρα προκειμένου για την έγκριση των επενδύσεων της Ελλάδας της παρ. 2 του άρθρου 3.

β. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης, που εκδίδεται κάθε Ιανουάριο, καθορίζεται το συνολικό ποσό επιχορηγήσεων που εγκρίνονται ετησίως για τα επιχειρηματικά σχέδια της υποπερίπτωσης (xv) της περίπτωσης (α), της υποπερίπτωσης (iv) της περίπτωσης (ε) και της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης (δ), της παρ. 1 του άρθρου 3, καθώς και για τις επενδύσεις των υποπερίπτώσεων (xvii), (xviii), (xx), (xxi) και (xxii) της περίπτωσης (α) και της περίπτωσης (στ) της παρ. 1 του ίδιου άρθρου. Με όμοιες αποφάσεις είναι δυνατόν να αναπροσαρμόζεται κατά τη διάρκεια του έτους το παραπάνω ποσό.

γ. Ειδικά για το έτος 1998 οι αποφάσεις των προηγούμενων περιπτώσεων (α) και (β) εκδίδονται εντός των τριάντα (30) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

18. Αιτήσεις για υπαγωγή στις ενισχύσεις της επιχορήγησης ή και επιδότησης τόκων ή και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικών σχεδίων, καθώς και αιτήματα για τροποποίηση όρων αποφάσεων υπαγωγής, που έχουν απορριφθεί δεν επανεξετάζονται.

19. Γνωμοδοτικές Επιτροπές.

(α) Γνωμοδοτικές Επιτροπές Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας:

α. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας συστήνεται στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας Κεντρική Γνωμοδοτική Επιτροπή, η οποία γνωμοδοτεί για αιτήσεις υπαγωγής στον παρόντα νόμο επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ύψους μέχρι 5 δις. δραχ., που σύμφωνα με το παρόν άρθρο υποβάλλονται στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας ή το Ε.Α.Κ.Ε. και εξετάζονται από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας. Επίσης γνωμοδοτεί για τις αιτήσεις επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ύψους μέχρι 5 δις. δραχ. που έχουν υποβληθεί για υπαγωγή τους στο ν. 1592/1990 μέχρι και 21 Οκτωβρίου 1997 και δεν έχουν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος εξεταστεί.

Μέλη της Κεντρικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής είναι ο Γενικός Γραμματέας Επενδύσεων και Ανάπτυξης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας ως Πρόεδρος, ο προϊστάμενος της αρμόδιας γενικής διεύθυνσης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, προϊστάμενος των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, καθώς και εκπρόσωποι των συναρμόδιων υπουργείων και λοιπών φορέων ειδικά σε θέματα επενδύσεων.

β. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης, συστήνεται στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας Ειδική Γνωμοδοτική Επιτροπή, η οποία γνωμοδοτεί για αιτήσεις υπαγωγής στον παρόντα νόμο επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ύψους άνω των 5 δις. δραχ., που σύμφωνα με το παρόν άρθρο υποβάλλονται στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας ή το Ε.Α.Κ.Ε. και εξετάζονται από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, για αιτήσεις επιχειρηματικών σχεδίων διασώσης και αναδιάρθρωσης ανεξαρτήτως κόστους, καθώς και για αιτήσεις επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης που εμπάτουν στα ειδικά καθεστώτα ενισχυτής της παρ. 1 του άρθρου 10 και υποβάλλονται στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας ανεξαρτήτως ύψους. Επίσης γνωμοδοτεί για τις αιτήσεις επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ύψους άνω των 5 δις. δραχ., που έχουν υποβληθεί για υπαγωγή τους στο ν. 1692/1990 μέχρι και 21 Οκτωβρίου 1997 και δεν έχουν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος εξεταστεί. Μέλη της επιτροπής είναι ο Γενικός Γραμματέας Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας Επενδύσεων και Ανάπτυξης ως Πρόεδρος, ο Γενικός Γραμματέας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, ο Γενικός Γραμματέας Έρευνας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, ο οποίος συμμετέχει μόνο όταν συζητούνται θέματα για τα οποία έχει γνωμοδοτήσει η Ειδική Επιτροπή Εμπειρογνομημένων της Γ.Γ.Ε.Τ. ή ο Γενικός Γραμματέας Ε.Ο.Τ. του Υπουργείου Ανάπτυξης, ο οποίος συμμετέχει μόνο όταν συζητούνται θέματα τουριστικών επενδύσεων, ο προϊστάμενος της αρμόδιας Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, ο προϊστάμενος της αρμόδιας Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, του Υπουργείου Ανάπτυξης, δύο (2) εμπειρογνώμονες αναγνωρισμένου κύρους σε θέματα βιομηχανικών επενδύσεων, ένας (1) εκπρόσωπος του Σ.Ε.Β., ένας (1) εκπρόσωπος της Γ.Σ.Ε.Ε. και ένας (1) εκπρόσωπος της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών.

(β) Γνωμοδοτικές Επιτροπές Γ.Γ. Βιομηχανίας Υπουργείου Ανάπτυξης:

α. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας

και Ανάπτυξης συστήνεται στη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (Γ.Γ.Ε.Τ.) του Υπουργείου Ανάπτυξης Ειδική Γνωμοδοτική Επιτροπή Επιχειρησιμότητας που γνωμοδοτεί για το χαρακτηρισμό: (1) των προϊόντων ως εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας ή ως νέων, (2) των υπηρεσιών ως εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας, (3) επιχειρήσεων ως εξαιρετικές αναπτυξιακές λογισμικού είτε πρόκειται για επενδύσεις τους ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού είτε πρόκειται για επιχειρηματικά τους σχέδια, (4) επιχειρήσεων ως επιχειρήσεις ανάπτυξης τεχνολογιών, (5) επιχειρήσεων ως επιχειρήσεις (εργαστήρια) εφαρμοσμένης βιομηχανικής, ενεργειακής, μεταλλευτικής, γεωργικής, κτηνοτροφικής και ιχθυοκαλλιέργητικής έρευνας ή των εργαστηρίων αυτών, που ιδρύονται ή επεκτείνονται ή εκσυγχρονίζονται από μεταποιητικές επιχειρήσεις, που αναφέρονται στην περίπτωση (ε) της παρ. 3 του άρθρου 5.

Μέλη της Ειδικής Επιτροπής Επιχειρησιμότητας είναι ο Γενικός Γραμματέας Έρευνας και Τεχνολογίας ως Πρόεδρος, ο προϊστάμενος της αρμόδιας Διεύθυνσης της Γ.Γ.Ε.Τ., δύο (2) εξειδικευμένα σε θέματα τεχνολογίας στελέχη της Γ.Γ.Ε.Τ., είτε αυτά συμμετέχουν σε ειδική ομάδα επιχειρησιμότητας είτε όχι, εκπρόσωπος του Υπουργείου Ανάπτυξης εξειδικευμένος σε θέματα τεχνολογίας και δύο (2) εξωτερικοί εμπειρογνώμονες που προέρχονται από πανεπιστημιακά ή ερευνητικά ιδρύματα ή εργαστήρια.

Στην Επιτροπή μετέχουν επίσης ως μέλη και ένας (1) από κάθε ειδική ομάδα εργασίας επιχειρησιμότητας, που δημιουργείται στη Γ.Γ.Ε.Τ. στα διάφορα γνωστικά πεδία στα οποία υποβάλλονται θέματα προς εξέταση, για την αξιολόγηση των θεμάτων και την κατάρτιση αιτιολογημένης εισήγησης, ο οποίος ορίζεται από το Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας. Τα μέλη αυτά έχουν δικαίωμα ψήφου μόνο για τα θέματα που αξιολογεί η ειδική ομάδα επιχειρησιμότητας στην οποία συμμετέχουν.

(ζ) Η συγκρότηση των ως άνω γνωμοδοτικών επιτροπών γίνεται με απόφαση των οργάνων που είναι αρμόδια για τη σύστασή τους μη δημοσιεύομενες στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με τις αποφάσεις αυτές ορίζονται επίσης οι γραμματείς και οι ανωπληρωτές βοηθοί γραμματείς των επιτροπών, καθώς και οι ασπυγητές.

(η) Για τη διαδικασία λειτουργίας των επιτροπών, την απαρτία και τη λήψη αποφάσεων εφαρμόζονται ανάλογα οι σχετικές διατάξεις των οργανισμών των Υπουργείων Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης, του Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. και των Περιφερειών κατά περίπτωση.

(θ) Δεν μπορούν να συμμετέχουν σε συνεδριάσεις των παραπάνω γνωμοδοτικών επιτροπών μέλη που είναι σύμβουλοι ή συμμετέχουν στο εταιρικό ή μετοχικό κεφάλαιο ή στη διοίκηση επιχειρήσεων ή έχουν καταρτίσει ή συμμετάσχει στην κατάρτιση ή την αξιολόγηση επενδύσεων, προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικών σχεδίων κατά την τελευταία 5ετία, που έχουν υπαχθεί στο ν. 1892/1990 ή στον παρόντα νόμο ή έχουν υποβάλει αίτηση για να υπαχθούν στις διατάξεις του παρόντος, εφόσον στις συνεδριάσεις αυτές εξετάζονται θέματα των επιχειρήσεων αυτών ή θέματα άλλων επιχειρήσεων ίδιου ή συναφούς αντικείμενου.

(ι) Στα μέλη και τους εισηγητές των γνωμοδοτικών επιτροπών που προβλέπονται στο παρόν, καθώς και

στο επιστραφεμένο με την εκτέλεση των ενισχύσεων όργανα εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 6 και επόμενα περί υποβολής δηλώσης παρουσιαστικής τους κατάστασης του ν. 2429/1995.

20. Παρακολούθηση και Έλεγχος

(α) Η παρακολούθηση των επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού που εγκρίνονται από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, γίνεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του, ο δε έλεγχός τους γίνεται από όργανα ελέγχου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας.

(β) Η παρακολούθηση των επενδύσεων ή επιχειρηματικών σχεδίων που εγκρίνονται από τη Γ.Γ. Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης γίνεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες της, ο δε έλεγχός τους γίνεται από όργανα ελέγχου της Γ.Γ. Βιομηχανίας.

(γ) Η παρακολούθηση των επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, που εγκρίνονται από τις Περιφέρειες γίνεται από τις αντίστοιχες υπηρεσίες ιδιωτικών επενδύσεων των Περιφερειών. Ο έλεγχός τους γίνεται από περιφερειακά όργανα ελέγχου.

(δ) Η παρακολούθηση και ο έλεγχος των επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού που εγκρίνονται από τον Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. γίνεται από τις υπηρεσίες και όργανα του φορέα αυτού.

21. Όργανα Ελέγχου

α. Όργανα ελέγχου Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας

1. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας συστήνεται Κεντρικά Όργανα Ελέγχου (Κ.Ο.Ε.) της προόδου των επενδυτικών έργων και γενικότερα των επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και ανεξιδιάθεσης, ανεξάρτητα αν βρίσκονται στο στάδιο υλοποίησης ή έχουν περατωθεί. Ο έλεγχος γίνεται με βάση τους όρους και προϋποθέσεις των αναπτυξιακών νόμων αρμοδιότητας Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, αποφάσεων ή συμβάσεων υπαγωγής στους νόμους αυτούς. Η αρμοδιότητα ελέγχου των Κ.Ο.Ε. αφορά στις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και ανεξιδιάθεσης που έχουν υπαχθεί στο καθεστώς ενισχύσεων της επιχορήγησης ή και επιδότησης τόκων ή επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας συστήνεται ειδικά όργανα ελέγχου με αρμοδιότητα τον επανέλεγχο επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικών σχεδίων που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος ή του ν. 1892/1990 ή του ν. 1252/1982 από οποιαδήποτε υπηρεσία ή φορέα.

β. Όργανα Ελέγχου του Υπουργείου Ανάπτυξης

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης συστήνεται στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης Ειδικά Όργανα Ελέγχου με αρμοδιότητα τον έλεγχο της προόδου υλοποίησης και γενικότερα των επιχειρηματικών σχεδίων της υποπερίπτωσης (κν) της περίπτωσης (α) και της υποπερίπτωσης (ν) της περίπτωσης (ε) και της υποπερίπτωσης (κν) της περίπτωσης (ε) και της υποπερίπτωσης (κν) της περίπτωσης (ε) της παρ. 1 του άρθρου 3, καθώς και των επενδύσεων των υποπερίπτώσεων (κν) (κν), (κν), (κν) και (κν) της περίπτωσης (α) και της περίπτωσης (στ) της παρ. 1 του άρθρου 3, ανεξάρτητα αν βρίσκονται στο στάδιο υλοποίησης ή

της εόσιος, για τον έλεγχο των τωών αυτών. Για τον έλεγχο του κόστους των λοιπών παγίων στοιχείων της επένδυσης μπορούν να χρησιμοποιούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες και γνωμοδοτικές επιτροπές κάθε είδους αποδοκιακά στοιχεία, όπως νόρμες-κοστολόγησης κτιριακών και άλλων κατασκευαστικών εργασιών από το Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδος που θα λαμβάνουν υπόψη τη φύση και το είδος των συγκεκριμένων κτιριακών κατασκευών. Στην περίπτωση που θα διαπιστωθεί με οποιονδήποτε τρόπο υπερωλοποίηση του κόστους της επένδυσης από τον επενδυτή, η αίτηση του για υπανάπτυξη στο νομό αυτόν απορρίπτεται, η δε δέσφεια έγκριση ανακαλείται και επιστρέφεται η τυχόν καταβληθείσα ενίσχυση.

24. *Διαδικασίες και αρμοδιότητες για την ένταξη επενδύσεων στο καθεστώς ενίσχυσεων της φορολογικής απαλλαγής ή/και επιδότησης τόκων, καθώς και για την ένταξη προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης στο καθεστώς ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής.*

α. Για την ένταξη στο καθεστώς ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής και επιδότησης τόκων υποβάλλεται σχετική αίτηση. Οι αιτήσεις υποβάλλονται καθ' ολή τη διάρκεια του έτους: 1) στην κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, προκειμένου για επενδύσεις ύψους μεγαλύτερου των επτακοσίων εκατομμυρίων (700.000.000) δραχμών και 2) στις αρμόδιες υπηρεσίες ιδιωτικών επενδύσεων των Περιφερειών, προκειμένου για επενδύσεις ύψους μέχρι επτακοσίων εκατομμυρίων (700.000.000) δραχμ. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας μπορεί να ανεπροσαρμόζονται τα όρια αυτά.

Κατά την υποβολή της αίτησης προσκομίζεται στην αρμόδια υπηρεσία το αποδοκιακό καταβολής του χρηματικού ποσού που καθορίζεται με την κοινή απόφαση της παρ. 4 πιο πάνω, οι διατάξεις της οποίας έχουν εφαρμογή και για την αίτηση ένταξης στο καθεστώς ενίσχυσεων της φορολογικής απαλλαγής και επιδότησης τόκων.

β. Η ένταξη στο καθεστώς της φορολογικής απαλλαγής και επιδότησης τόκων γίνεται με έκδοση σχετικής πράξης ένταξης του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας ή του αρμόδιου Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας ανάλογο εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή της αίτησης ή εντός τριών (3) μηνών προκειμένου για επενδύσεις για τις οποίες απαιτείται οποιασδήποτε μορφής γνωμοδότηση ή έγκριση από άλλες υπηρεσίες ή φορείς.

γ. Η αίτηση ένταξης μπορεί να υποβληθεί και μετά την έναρξη πραγματοποίησης της επένδυσης υπό την προϋπόθεση ότι η υποβολή της θα γίνει κατά τη διάρκεια της εταιρικής χρήσης στην οποία έγινε η έναρξη.

δ. Η αίτηση ένταξης πρέπει να περιλαμβάνει το καταστατικό του φορέα, τους ισολογισμούς των τριών (3) τελευταίων χρήσεων, συνοπτική περιγραφή της επένδυσης και των στόχων που επιτυγχάνονται με αυτή, προσφορές ή πρωτολογία του εξοπλισμού προκειμένου για ένταξη εξοπλισμού, προσφορές και ακριβείς προϋπολογισμούς των προτεινόμενων εγκαταστάσεων, το σχετικό έγγραφο της δανειοδοτούσας τράπεζας για την έγκριση του δανείου, καθώς και κάθε στοιχείο που είναι απαραίτητο για τον επεκτατικό καθορισμό του είδους και του κόστους της επένδυσης.

Ειδικά προκειμένου για επενδύσεις για τις οποίες προβλέπεται οποιασδήποτε μορφής γνωμοδότηση, χαρακτηρισμός ή έγκριση από άλλες υπηρεσίες ή φορείς κατά τη διαδικασία εξέτασης και ένταξης, το υποβαλ-

λομένο στοιχείο πρέπει να πληρούν τις προς τούτο απαιτήσεις των υπηρεσιών αυτών. Στις περιπτώσεις που σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νομού, απαιτείται έγκριση ή σύμφωνη γνώμη άλλων φορέων, αυτή πρέπει να συνοψοβάλλεται με την αίτηση ένταξης.

Στην αίτηση ένταξης καθορίζεται επίσης και η διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης.

Η ένταξη γίνεται μετά από έλεγχο των αρμόδιων υπηρεσιών σχετικά με την κατηγορία της επιχειρηματικής δραστηριότητας, το είδος της επένδυσης, τις προτεινόμενες προς ενίσχυση δαπάνες, το δάνειο, καθώς και με την τήρηση των προϋποθέσεων, περιορισμών και όρων του άρθρου 6 του παρόντος.

ε. Ο επιτοκιακός έλεγχος ολοκλήρωσης και πιστοποίησης έναρξης παραγωγικής λειτουργίας, καθώς και του κόστους για τυχόν υπερωλοποιήσεις των επενδύσεων που εντάσσονται στο καθεστώς ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής και επιδότησης τόκων, γίνεται από τη χρηματοδοτούσα τράπεζα. Ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας ή ο αρμόδιος Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας, ανάλογα, είναι δυνατόν να αποφασίζουν τη διενέργεια ελέγχου συγκεκριμένης επένδυσης από το αρμόδιο έλεγχου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας ή τα περιφερειακά όργανα έλεγχου της παρ. 21 του άρθρου 6.

Η έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης πιστοποιείται μετά από επιτοκιο έλεγχο, εφόσον αυτή ευρίσκεται εν λειτουργία και έχουν πραγματοποιηθεί αγορές πρώτων υλών και πωλήσεις προϊόντων ή υπηρεσιών σε βεβωό που να τεκμηριώνουν την κοινωτική λειτουργία της μονάδας.

στ. Η ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής για επένδυση για την υλοποίηση της οποίας δεν ζητείται και επιδότηση τόκων, καθώς επίσης και για τα προγραμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, θεωρείται χωρίς να απαιτείται η προηγούμενη υποβολή αίτησης και η έκδοση πράξης ένταξης οποιασδήποτε οργάνου.

ζ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται τα δικαιολογητικά που πρέπει να υποβληθούν από το φορέα, τα στοιχεία τα απαραίτητα για τον έλεγχο του ύψους της επένδυσης ή/και του προγράμματος και για το χρόνο πραγματοποίησης της φορολογικής απαλλαγής, καθώς και τα πρόσθετα βιβλία που πρέπει να εμφανίσουν οι επιχειρήσεις. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται επίσης οι διαδικασίες έλεγχου των επενδύσεων ή και προγραμμάτων και στατιστικής παρακολούθησης των επιχειρήσεων που κάνουν χρήση των ενισχύσεων της φορολογικής απαλλαγής, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής.

Άρθρο 9

Περί καταβολής των ενισχύσεων

1. Η προβλεπόμενη για κάθε οικονομικό έτος δαπάνη σε βέρος του Δημοσίου για την καταβολή των επιχορηγήσεων επενδύσεων και των επιδοτήσεων του παρόντος εγκρίνεται στον προϋπολογισμό των Δημοσίων Επενδύσεων. Οι επιχορηγήσεις επενδύσεων, οι επιδοτήσεις τόκων και οι επιδοτήσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης που καταβάλλονται με βάση τις διατάξεις του παρόντος απορροφούνται από κάθε φόρο, τέλος, χρεώσεως ή δικαίωμα, καθώς και από κάθε άλλη επιβά-

δότης συμμαρτώθηκε με τις προϋποθέσεις της απόφασης υπαγωγής και έχει δαπανήσει για να πραγματοποιηθεί η επένδυση το 50% της ίδιας συμμετοχής και το 50% του τυχόν επενδυτικού δανείου ή δεύτερη δόση καταβάλλεται εφόσον το αρμόδιο όργανο ελέγχου πιστοποιήσει ότι η επένδυση ολοκληρώθηκε, έγινε η έναρξη της παραγωγικής της λειτουργίας κατά το οριζούμενο της παρ. 5 πιο πάνω και ότι ο επενδυτής συμμαρτώθηκε με τις προϋποθέσεις της απόφασης υπαγωγής. Η διαδικασία καταβολής της επιχορήγησης και τα αναγκαία δικαιολογητικά ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης.

8. Τα ποσά της επιχορήγησης του Δημοσίου που εισπράττει η επιχείρηση και αντιστοιχούν σε πάγια στοιχεία εμφανίζονται με τη μορφή αποθεματικού σε ξεχωριστό λογαριασμό στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης. Τα ποσά της επιχορήγησης του Δημοσίου που εισπράττει η επιχείρηση και αντιστοιχούν σε λειτουργικές δαπάνες ή έξοδα μειώνουν το ποσό των δαπανών ή εξόδων που αφαιρούνται από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης για να υπολογιστούν τα καθαρά κέρδη που φορολογούνται. Ανάλογος όρος πηδεται στις αποφάσεις υπαγωγής.

9. **Καταβολή επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης.**

(α) Η επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης καταβάλλεται εφόσον ο μισθωμένος εξοπλισμός έχει εγκατασταθεί στη μονάδα και έχει γίνει έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας του, κατά τα οριζούμενα στην παρ. 5 του άρθρου 9. Στις περιπτώσεις δε που η απόκτηση της χρήσης του εξοπλισμού με χρηματοδοτική μίσθωση συνδυάζεται και με επένδυση που υπάγεται στην ενίσχυση της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων, η επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης καταβάλλεται υπό την προϋπόθεση ότι έχει γίνει και έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

(β) Η επιδότηση καταβάλλεται μετά την εκάστοτε πληρωμή των δόσεων του μισθώματος από την επιχείρηση σε δόσεις καθεμία εκ των οποίων υπολογίζεται επί του τμήματος της αξίας κτίσεως του εξοπλισμού, το οποίο περιλαμβάνεται στην εκάστοτε καταβαλλόμενη δόση του μισθώματος. Σε περίπτωση που η σύμβαση της χρηματοδοτικής μίσθωσης προβλέπει καταβολή των δόσεων του μισθώματος σε διστάματα μικρότερα του τριμήνου, η καταβολή της επιδότησης γίνεται ανά τρίμηνο.

(γ) Τα ποσά των δόσεων της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης που εισπράττει η επιχείρηση μειώνουν το ποσό των δαπανών χρηματοδοτικής μίσθωσης, που αφαιρούνται από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης για να υπολογισθούν τα καθαρά κέρδη που φορολογούνται. Ο σχετικός όρος πρέπει να περιλαμβάνεται στις οικείες αποφάσεις υπαγωγής.

Άρθρο 10

Ειδικά καθεστώτα

1. Ειδικά καθεστώτα ενίσχυσης

Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης, καθώς και του κατά περίπτωση συναρμόδιου υπουργού και στα πλαίσια ισόρροπης περιφερειακής ανάπτυξης, είναι δυνατόν να θεσπίζονται ειδικά καθεστώτα ενίσχυσης περιφερειών της χώρας ή τμημάτων τους ή ορισμένων κατηγοριών επιχειρήσεων ή επενδύσεων του άρθρου 3, ιδιαίτερης σημασίας για την οικονομική α-

ναπτυξής της χώρας. Για την έκδοση κάθε προεδρικού διατάγματος πρέπει να έχει προηγηθεί η εκπόνηση ειδικής μελέτης σκοπιμότητας μέσω της οποίας να τεκμηριώνονται τα ανωτέρω.

Με τα προεδρικά αυτά διατάγματα καθορίζεται η διάρκεια του κάθε ειδικού καθεστώτος ενίσχυσης, οι υπηρεσίες ή όργανα στους οποίους υποβάλλονται οι αιτήσεις υπαγωγής σε αυτά, καθώς και οι προθεσμίες υποβολής των αιτήσεων αυτών, το ποσό επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης που εγκρίνονται συνολικά στο πλαίσιο του συγκεκριμένου ειδικού καθεστώτος ενίσχυσης και για ολη τη διάρκειά του, καθώς και η κατανομή του ποσού αυτού κατά υπηρεσίες ή όργανα εφαρμογής και κατά χρονική περίοδο υποβολής των αιτήσεων. Επίσης καθορίζονται το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής, το ποσοστό επιχορήγησης, επιδότησης τόκων, το ποσοστό επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Με τα κάθε προεδρικά διατάγματα είναι δυνατόν να καθορίζονται και ειδικά πρόσθετα κριτήρια επιλεξιμότητας - υπαγωγής. Επίσης, καθορίζονται η διαδικασία, λειτουργία και ο τρόπος εφαρμογής των κριτηρίων και των κατά περίπτωση πρόσθετων κριτηρίων του άρθρου 7, καθώς και των τυχόν ειδικών πρόσθετων κριτηρίων που καθορίζονται με αυτά.

Τα ως άνω κριτήρια υπαγωγής εφαρμόζονται αυτοτελώς για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού που εντάσσονται στα συγκεκριμένα ειδικά καθεστώτα ενίσχυσης που θεσπίζεται με κάθε προεδρικό διάταγμα.

Περίληψη του περιεχομένου του προεδρικού διατάγματος δημοσιεύεται σε δύο ημερήσιες πολιτικές και δύο οικονομικές εφημερίδες με πανελλήνια κυκλοφορία. Επίσης η περίληψη αποστέλλεται στην υπηρεσία επίσημων εκδόσεων των Ε.Κ. για δημοσίευση στην επίσημη εφημερίδα των Ε.Κ..

Κατά τα λοιπά, για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού που εντάσσονται στα ειδικά καθεστώτα ενίσχυσης της παρούσας παραγράφου, έχουν εφαρμογή οι λοιπές διατάξεις του παρόντος νόμου.

2. Επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης

Μεταποιητικές ή μεταλλευτικές επιχειρήσεις μόνο παλαιών φερέων που απασχολούν τουλάχιστον 150 άτομα και βρίσκονται σε ιδιαίτερα δυσμενή πορεία μπορούν να υποβάλλουν ένα ολοκληρωμένο πολυετές (2-3 έτη) επιχειρηματικό σχέδιο διάσωσης και αναδιάρθρωσης, που θα περιλαμβάνει τον τεχνολογικό, διοικητικό, οργανωτικό και επιχειρησιακό εκσυγχρονισμό, την εξυγίανση και ανάπτυξη τους και ενδεχομένως τις απαραίτητες ενέργειες κατάρτισης των εργαζομένων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Ανάπτυξης και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζονται οι προϋποθέσεις και όροι που πρέπει να συντρέχουν στην επιχείρηση, ώστε αυτή, κατά την κρίση της αρμόδιας υπηρεσίας και γνωμοδοτικής επιτροπής, να θεωρείται ότι ευρίσκεται σε ιδιαίτερα δυσμενή πορεία, προκειμένου να είναι δυνατή η εξέταση και υπογωγή της ενίσχυσης της παρούσας παραγράφου του επιχειρηματικού σχεδίου διάσωσης.

Με την ίδια απόφαση καθορίζονται τα ποσοστά των ενισχύσεων επιχορήγησης, επιδότησης τόκων ή/και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης, καθώς και τα πρόσθετα είδη ενισχύσεων και η έκτασή τους, που παρέχονται στα επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και

των γνωστοποιήσι, στην αρμόδια υπηρεσία και ii) μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα από την αντικατάσταση επίσης θα υποβληθεί στην αρμόδια υπηρεσία γνωστοποίηση και τα σχετικά με τη μεταβίβαση και αντικατάσταση στοιχεία.

4. Σε περίπτωση που η επιχείρηση ήδη έχει υπαχθεί στις ενισχύσεις της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων ή/και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης για επένδυση ή/και προγράμμα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικό της σχέδιο, κατά τη διάρκεια υλοποίησής τους και μέχρι συμπλήρωσής πενταετίας από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης πιστοποίησης της παραγωγικής τους λειτουργίας, μεταβίβαση για οποιονδήποτε λόγο πόγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν επιχορηγηθεί ή/και επιδοτηθεί, η απόφαση υπαγωγής τους θεωρείται αυτοδικαίως ως ουδέποτε εκδοθείσα και η καταβληθείσα επιχορήγηση, επιδότηση τόκων ή επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης καθίσταται άμεσως απαιτητή στο σύνολό της.

Οι παραπάνω ρυθμίσεις δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση που τα μεταβιβαζόμενα πόγια αντικαταστάσουν εντός εξαμήνου από άλλα ίσης τουλάχιστον αξίας και ίδιου είδους, υπό την προϋπόθεση ότι: i) προ της αντικατάστασής τους θα υποβληθεί σχετική γνωστοποίηση στην αρμόδια υπηρεσία και ii) μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα από την αντικατάσταση επίσης θα υποβληθεί στην αρμόδια υπηρεσία γνωστοποίηση και τα σχετικά με τη μεταβίβαση και αντικατάσταση στοιχεία.

5. Επιχείρηση που έχει υπαχθεί στις ενισχύσεις της επιχορήγησης ή και επιδότησης τόκων ή/και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης για επένδυση ή/και πρόγραμμα χρηματοδοτικής μίσθωσης ή επιχειρηματικό της σχέδιο, εντός πενταετίας από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης πιστοποίησης της παραγωγικής τους λειτουργίας, μπορεί να εκμισθώσει την ενισχυθείσα επένδυση είτε στο σύνολό της είτε να εκμισθώσει μέρος των πόγων περιουσιακών στοιχείων που έχουν ενισχυθεί, μετά από έγκριση του αρμόδιου για την έκδοση της απόφασης υπαγωγής οργάνου. Σε περίπτωση εκμίσθωσης χωρίς την έγκριση αυτή, καθίσταται αυτοδικαίως απαιτητή, είτε το σύνολο της καταβληθείσας ενίσχυσης, προκειμένου για εκμίσθωση όλης της επένδυσης ή του εξοπλισμού χρηματοδοτικής μίσθωσης, είτε τμήμα της ανάλογο με το τμήμα της επένδυσης ή του εξοπλισμού χρηματοδοτικής μίσθωσης που έχει εκμισθωθεί.

6. α) Σε περίπτωση που από την υπαγωγή επένδυσης ή/και προγράμματος ή επιχειρηματικού σχεδίου μέχρι συμπλήρωσής πενταετίας από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης πιστοποίησης έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας διαπιστωθεί παύση για οποιονδήποτε λόγο της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης ή/και του εξοπλισμού που αποκτήθηκε με χρηματοδοτική μίσθωση που έχει επιχορηγηθεί ή/και επιδοτηθεί, με την επιφύλαξη της επόμενης περίπτωσης (β), η απόφαση υπαγωγής της επένδυσης ή/και του προγράμματος χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή του επιχειρηματικού σχεδίου θεωρείται αυτοδικαίως ως ουδέποτε εκδοθείσα και η καταβληθείσα επιχορήγηση ή/και επιδότηση καθίσταται άμεσως απαιτητή στο σύνολό της.

β) Οι ρυθμίσεις της προηγούμενης περίπτωσης (α) δεν έχουν εφαρμογή προκειμένου για παύση παραγωγικής λειτουργίας επενδύσεων ή/και εξοπλισμού που αποκτήθηκε με χρηματοδοτική μίσθωση λόγω μερικής ή ολικής καταστροφής τους από πυρκαγιά, πλημμύρα

ή άλλα φυσικά φαινόμενα. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας καθορίζονται οι υποχρεώσεις των φορέων των παραπάνω ενισχυθείσων επενδύσεων ή/και προγραμμάτων ή επιχειρηματικών σχεδίων σχετικά με την αντικατάσταση της καταστραφείσας επένδυσης τους και την παραγωγική επαναλειτουργία τους.

7. Από την έκδοση της απόφασης υπαγωγής επένδυσης ή/και προγράμματος χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικού σχεδίου στις ενισχύσεις της επιχορήγησης ή και επιδότησης τόκων ή/και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και μέχρι συμπλήρωσής πενταετίας από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης πιστοποίησης έναρξης παραγωγικής λειτουργίας ή της απόφασης ολοκλήρωσης προκειμένου για επιχειρηματικό σχέδιο, το σύνολο των μετόχων ή εταιρικών μεριδίων των φορέων των ως ανω επενδύσεων ή/και προγραμμάτων ή επιχειρηματικών σχεδίων δεσμεύεται ως προς τη μεταβίβαση του χωρίς έγκριση του αρμόδιου για την έκδοση της απόφασης υπαγωγής οργάνου στις περιπτώσεις: α) νομιμοποιημένων εταιρειών είτε αυτές τελούν υπό σύσταση κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής είτε έχουν ήδη συσταθεί κατά το χρόνο αυτόν με σκοπό την πραγματοποίηση της συγκεκριμένης επένδυσης και β) υφιστάμενων εταιρειών, είτε αυτές ασκούν κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής μόνο τη δραστηριότητα στην οποία εντάσσεται η επένδυση είτε ασκούν άλλες δραστηριότητες, εφόσον η ίδια συμμετοχή τους στην εγκαινιάζουσα επένδυση, που θα προέλθει από φορολογηθέντα (έκτακτα) αποθεματικά ή θα αποτελέσει αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου τους, είναι τουλάχιστον ίση με το 50% του υφιστάμενου κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής κεφαλαίου της εταιρείας. Η πραγματοποίηση των παραπάνω πράξεων μπορεί να γίνεται μετά από την υποβολή της σχετικής αίτησης στην αρμόδια υπηρεσία, με αποκλειστική ευθύνη του φορέα και των μετόχων ή εταιριών του και δεν δεσμεύει την κρίση της αρμόδιας Γνωμοδοτικής Επιτροπής ούτε την απόφαση της Διοίκησης σχετικά με την έγκριση του αιτηματος μεταβίβασης. Σε περίπτωση μεταβίβασης μετόχων ή εταιρικών μεριδίων πριν από την υποβολή της σχετικής αίτησης, επιστρέφεται αυτοδικαίως το ένα εκατοστό της τυχόν καταβληθείσας ενίσχυσης.

Σε περίπτωση απόρριψης αιτήματος μεταβίβασης, είτε αυτό υπεβλήθη πριν από τη μεταβίβαση είτε μετά από αυτήν, επιστρέφεται αυτοδικαίως τμήμα της καταβληθείσας ενίσχυσης ανάλογο του ποσοστού των μετόχων ή μεριδίων που μεταβιβάστηκαν. Η υποχρέωση για επιστροφή της καταβληθείσας ενίσχυσης βαρύνει εις ολόκληρον και τους μετόχους ή εταιρούς που μεταβίβασαν μετοχές ή μερίδιά τους. Η παραπάνω δεσμεύση για μη μεταβίβαση των μετόχων ή των εταιρικών μεριδίων χωρίς έγκριση του αρμόδιου οργάνου τίθεται ως όρος στο καταστατικό της εταιρείας και δεν μπορεί να απαλειφθεί πριν τη συμπλήρωση πενταετίας από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης πιστοποίησης έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας ή της απόφασης ολοκλήρωσης προκειμένου για επιχειρηματικά σχέδια.

Οι ρυθμίσεις της παραγράφου αυτής δεν έχουν εφαρμογή για τις επιχειρήσεις που είναι εισηγμένες ή εισάγονται στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, από της εισαγωγής των τίτλων τους σε αυτό και για όσο διάστημα είναι εισηγμένοι. Επίσης, οι συνέπειες της παραγράφου αυτής δεν επερχονται στις περιπτώσεις μεταβιβάσεων λόγω κληρονομικής διαδοχής.

Άρθρο 12

1. Από την ισχύ του παρόντος νόμου, οι ασφαλισμένοι στα πιστωτικά ιδρύματα σε καθυστέρηση τραπεζικών ανατοκίζονται, εφόσον τούτο συμφωνηθεί από την πρώτη ημέρα της καθυστέρησης. Οι τόκοι που προκύπτουν προστίθενται στο ληξιπρόθεσμο κεφάλαιο ανά εξάμηνο και ελάχιστο όριο είτε πρόκειται για συμβάσεις δανείων είτε για συμβάσεις αλληλεγγύης λογαριασμού και το προσαύξηση ή οριστικό κατάλοιπο αυτού. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 112 του Εισοδημικού Νόμου Α.Κ.

Εάν δεν υπάρχει συμφωνία ανατοκισμού, ισχύουν οι σχετικές διατάξεις του Αστικού Κώδικα και του Εισοδημικού Νόμου αυτού.

2. Υφιστάμενες συμφωνίες περί ανατοκισμού για συμβάσεις που έχουν καταρτισθεί πριν από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού εξακολουθούν να ισχύουν. Εάν δεν υπάρχει τέτοια συμφωνία, γίνεται αυτοδικαίως ανατοκισμός ανά εξάμηνο και ελάχιστο όριο. Για τα στεγαστικά δάνεια ισχύει ο ειδικός ανατοκισμός μετά έξι δεκαετήρια από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, ενώ για τη χρησιμοση πιστώσεων μέσω πιστωτικών ιδρυμάτων (καστών) ισχύει ο ειδικός ανατοκισμός από την πρώτη ανανέωση τους.

3. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και στις ασφαλές για καθυστέρουμένους τόκους από συμβάσεις δανείων και πιστώσεων που έχουν καταγγείλει ή οι εξ αυτών λογαριασμοί έχουν κλείσει από την έναρξη της ισχύος του ν. 1083/1980 μέχρι τη δημοσίευσή του παρόντος νόμου.

4. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν απηρεάζουν όσα κινήθηκαν τελεσίδικως ή ρυθμιστήκαν με συμβιβασμό ή αναγκώση χρεός ή άλλη συμφωνία μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων και ασφαλτών, αναφορικά με συμβάσεις δανείων ή πιστώσεων, μέχρι τη δημοσίευσή του παρόντος νόμου.

5. Συμβάσεις δανείων ή πιστώσεων σε συναλλαγή σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που δεν κατοικούν ή δεν έχουν την έδρα τους στην Ελλάδα ή συμβάσεις με αντικείμενο παραγωγή χρηματοοικονομικά προϊόντα, όπως και συμβάσεις δανείων ή πιστώσεων μεταξύ πιστωτικών ή χρηματοδοτικών ιδρυμάτων, επιτρέπεται να περιλαμβάνουν συμφωνίες περί ανατοκισμού χωρίς κανένα χρονικό ή άλλο περιορισμό ή να περιλαμβάνουν σε σχετικούς όρους πρότυπων συμβάσεων. Η ρύθμιση αυτή μπορεί, με πράξεις του Διοικητή της Τετραπλής της Ελλάδος, να επεκτείνεται και σε άλλες ειδικής φύσεως χρηματοοικονομικές συναλλαγές.

6. Η διάταξη της παρ. 6 του άρθρου 8 του ν. 1083/1980 (ΟΕΚ 252 Α') καταργείται.

7. Η ισχύς των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων αρχίζει από τη δημοσίευσή του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εκείνων που αφορούν τις συμβάσεις της καταναλωτικής πίστης (καστών), για τις οποίες η ισχύς τους αρχίζει μετά εξάμηνο από τη δημοσίευσή αυτού.

Άρθρο 13

Θέματα φορολογίας εισοδήματος και άλλες διατάξεις

1. Η περίπτωση ε' της παρ. 5 του άρθρου 49 του ν. 2238/1994 (ΟΕΚ 151 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

ε) Εξήντα τοις εκατό (60%) για ακαθάρτους μισθούς

εργακτικών και μηχανικών από την παροχή ανεξάρτητων υπηρεσιών σε οργανωμένα γραφεία με τη χρησιμοποίηση της υποδομής και της οργανώσης των γραφείων του εργοδότη και για την ενεργή συμμετοχή τους στην οικονομία και διαπραχών σχετικών με αυτά το εργο.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου ισχύουν για τα εισοδήματα που αποκτώνται από την 1η Ιανουαρίου 1997 και μετά, καθώς και για τα υποέσους που δεν έχουν παροχθεί οριστικά μέχρι το χρόνο δημοσίευσής του παρόντος και εκκρεμούν στις δημοσικές οικονομικές υπηρεσίες.

3. Η παρ. 3 του άρθρου 55 του ν. 2238/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

3. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, υπερί να καθορίζονται οι ελεγκτικές επαληθεύσεις που πρέπει να διενεργούνται και οι αρχές, οι κανόνες, τα στοιχεία, τα κριτήρια και γενικά ο τρόπος και οι διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται, κατά τον έλεγχο των δηλώσεων που προβλέπεται από το πρώτο εδάφιο της παρ. 1, για ορισμένες ή και όλες τις κατηγορίες εισοδημάτων, ανάλογα και με την προέλευσή και το υψος αυτών καθώς και ειδικός τρόπος επίλυσης των φορολογικών διαφορών που προκύπτουν από τον έλεγχο αυτών. Σε δηλώσεις που ελεγχονται σύμφωνα με τις αποφάσεις του προηγούμενου εδαφίου αλλά δεν επαρκεί επίλυση της φορολογικής διαφοράς, μπορεί με τις αποφάσεις αυτές να ορίζεται η διενέργεια προσθέτων ελεγκτικών επαληθεύσεων. Για τις δηλώσεις αυτές εκδίδονται και κοινοποιούνται τα σχετικά κυκλά ελέγχου ή οι πράξεις και ακολουθείται η οριζόμενη από τις οικείες φορολογικές διατάξεις διαδικασία. Με τις ίδιες αποφάσεις μπορεί να καθορίζεται ειδικός τρόπος επίλυσης των φορολογικών διαφορών που προκύπτουν και από τον έλεγχο δηλώσεων που δεν εμπιστευονται στον τρόπο ελέγχου των αποφάσεων αυτών και να ορίζονται οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται στις περιπτώσεις αυτές.

4. Οι διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 55 του ν. 2238/1994 ισχύουν ανάλογα και για τις λοιπές περιπτώσεις.

5. Στο άρθρο 70 του ν. 2238/1994 προστίθεται παράγραφος 10, που έχει ως εξής:

10. Σε δικαστική επίλυση της διαφοράς, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως και 6, περιορίζεται στο μισό (1/2) το ποσοστό προσελεύσεως κατά 100% ή 50% ή 40% ή 20%, ανάλογα με την περίπτωση, του συντελεστή καθαρού κέρδους ή καθαρού εισοδήματος ή καθαρών μισθών, που προβλέπεται από τις διατάξεις των παραγράφων 2 του άρθρου 32, 2 και 4 του άρθρου 34, 3 του άρθρου 41, 5 του άρθρου 49 και 4 του άρθρου 50. Οι κατά περίπτωση διατάξεις που ορίζουν ότι επί εξωλογιστικού προσδιορισμού εφαρμόζεται ο συντελεστής που προκύπτει από το λογιστικό προσδιορισμό, εφόσον αυτός είναι μεγαλύτερος από το συντελεστή που προβλέπεται για το οικείο επάγγελμα, ισχύουν ανάλογα και κατά την εφαρμογή των διατάξεων του προηγούμενου εδαφίου.

6. Στην παρ. 1 του άρθρου 71 του ν. 2238/1994 προστίθεται νέο εδάφιο, που έχει ως εξής:

Στε δικαστικό συμβιβασμό δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 70.

7. Στο κοινωφελές ίδρυμα με την επωνυμία "Ίδρυμα Ανδρέα Γ. Παπανδρέου" εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 1 παρ. 1 και 12 παρ. 1 του ν. 1610/1986 (ΟΕΚ

δημοσίευση του παρόντος, όπως και αν καταστάνει με οποιονδήποτε τρόπο οριστικές.

20. Υποκείμενα στο παρόν προστιθέμενης αξίας προϊόντα, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1642/1986, ε-γκριστημένα στις περιοχές που εφόρμούνται μειω-μένοι συντελεστές Ο.Π.Α., που πραγματοποιούν έρ-λασσεις μεταφορές, δεν υποχρεούνται να αποδώσουν τη διαφορά του φόρου που προκύπτει μεταξύ μειωμένου και κανονικού συντελεστή Ο.Π.Α., για τις παρασχέσεις από αυτά υπηρεσίες έλασσης μεταφορές από 17.1.1991 μέχρι 30.6.1995, εφόσον κατά το χρονικό αυτό διάστημα εισπραχθούν και αποδώσαν Ο.Π.Α. με μειωμένο συντελεστή. Πράξεις επιβολής φόρου προ-στιθέμενης αξίας και προστίμων, που έχουν εκδοθεί για την ανωτέρω αιτία και αφορούν τη χρονική αυτή περίοδο, εφόσον δεν έχουν καταστεί με οποιονδήποτε τρόπο οριστικές, παύουν να ισχύουν. Τυχόν βεβαιωθέντα ποσά, λόγω ασκήσεως ενδίκων μέσων, καταβληθέντα ή όχι, εκπληκτών με έκδοση ατομικού φυλλίου εκπληκτικής (Α.Φ.ΕΚ.) και διανυσθέντα ή επιστρεφόμενα κατά πε-ριπτώση, εφόσον το προς επιστροφή δικαίωμα δεν έχει παραγραφεί.

21. Οι ενώσεις των ραδιο-ταξί που υπόκεινται στο παρόν προστιθέμενης αξίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1642/1986, για τις παραχρηματικές υπηρεσίες προς τα μέλη τους εναντι συνδεδεμένης, δεν υποχρεούνται να αποδώσουν το φόρο προστιθέμενης αξίας που αναλογεί στις υπηρεσίες που παρεσχέθηκαν μέχρι 31.12.1997, εφόσον αυτός αποδεδειγμένα δεν εισπραχθήκε από τα μέλη τους. Πράξεις επιβολής φόρου προστιθέμενης αξίας, προστίμων κ.λπ., που αφορούν τις παραπάνω υπηρεσίες και έχουν εκδοθεί για την ανωτέρω χρονική περίοδο, εφόσον δεν έχουν καταστεί με οποιονδήποτε τρόπο οριστικές παύουν να ισχύουν. Φόρος που τυχόν καταβλήθηκε για τις παραπάνω υπηρεσίες δεν αναζη-τείται ούτε συμπληρίζεται.

22. Το εδάφιο δεύτερο και τρίτο της παρ. 6 του άρθρου 14 του ν. 2469/1997 (ΦΕΚ 38 Α') καταργούνται.

23. α) Η ισχύς της διατάξης του άρθρου 30 του ν. 2545/1997 (ΦΕΚ 254 Α'), με την οποία ορίζεται μειωμένος συντελεστής Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης 28.000 δραχ. στο ελάχιστο για το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (Ι.Ε.Ι.Ε.Ι.) θέρμανσης, που ληγει στις 28.2.1995, παρα-τείνεται μέχρι 28.4.1998.

β) Το παρόν άρθρο αρχίζει να ισχύει από 1.3.1995.

24. Όλες ανεξαιρέτως οι δαπάνες των εγκεκριμένων προγραμμάτων του Κοινωνικού Φιλανθρωπικού Σπριγής 1994-1999 και των Κοινωνικών Πρωτοβουλιών, που χρημα-τοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ε.Ε. για την εκτέλεση των προβλεπόμενων σε αυτά δράσεων φέρνονται Δημόσιες Επενδύσεις και νόμιμοι οι προγ-ραμματιζόμενες δαπάνες τους βεβαιούνται, από 1.1.1995, τον ειδικό προϋπολογισμό των Δημόσιων Επενδύσεων του Κράτους.

25. α) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών δύ-ναται, σε έκτακτες περιπτώσεις, να ανεπιβληθεί σε υ-παλλήλους του Δημοσιονομικού Κλάδου του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους ΠΕ ή ΤΕ Κατηγορίας η δι-ενέργεια έκτακτου ελέγχου της οικονομικής διαχείρισης των φορέων της παρ. 5' του άρθρου 3 του ν. 2362/1995 (ΦΕΚ 247 Α').

β) Με την ίδια απόφαση καθορίζεται το περιεχόμενο

και η έκταση του ελέγχου, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

γ) Οι ανωτέρω υπάλληλοι κατά την άσκηση αυτών των καθηκόντων έχουν τις αρμοδιότητες των Οικονο-μικών Επιθεωρητών που προβλέπονται από τις διατάξεις του ν.δ/τος 1264/1942.

26. α) Η αλήθεια γνώση της παραγράφου 7 του άρθρου 13 του ν. 2539/1997 (ΦΕΚ 241 Α') είναι: ότι ο προβλε-πόμενος από αυτήν τρόπος χρηματοδότησης των δημο-νικών και κοινοτικών δεν αφορά συνεχιζόμενα έργα των Ο.Τ.Α. που είχαν ενταχθεί στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων μέχρι 31.12.1997 και για το συνολικό ύψος του Προϋπολογισμού τους.

β) Στις απαγορευτικές διατάξεις της ανωτέρω παρα-γράφου δεν περιλαμβάνονται τα έργα των Ο.Τ.Α. που είναι ενταγμένα ή θα ενταχθούν σε προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

27. α) Στις περιπτώσεις, τις νομοσχέσεις αυτοδικοί-κησης, τα νομοσχέδια διαμερισμάτων και τις ενιαίες νο-μοσχέσεις αυτοδικοί-κησης, συνιστώνται οι ακόλουθες θέσεις τακτικού προσωπικού Πανεπιστημιακής Εκπαι-δευσης:

α) είκοσι (20) του κλάδου ΠΕ Μηχανικών, ανά δύο (2) θέσεις σε κάθε περιφέρεια.

β) δεκατρείς (13) του κλάδου ΠΕ Φυσικών, ανά μια (1) θέση σε κάθε περιφέρεια.

γ) εκατόν δεκατεσσάρους (114) του κλάδου ΠΕ Μη-χανικών, ανά δύο (2) θέσεις σε κάθε νομοσχέδιο αυ-τοδικοί-κησης, νομοσχέδιο διαμερισμάτων και ενιαία νομοσχέ-διο αυτοδικοί-κησης.

Για όλες τις ανωτέρω θέσεις απαιτείται ειδικότητα στην Περιβαλλοντολογία.

β) Γενιόντα διορισμού για τους κλάδους της προη-γουμένης παραγράφου είναι τα προβλεπόμενα από το π.δ. 194/1988, όπως ισχύει και αδειούχοι σε θέματα προ-στασίας περιβάλλοντος, που αποδεικνύεται με:

α) διδακτορικό δίπλωμα ελληνικού Α.Ε.Ι. ή ανωγνώρι-σμένο ισότιμο της αλλοδαπής ή

β) μεταπτυχιακό πτλο σπουδών διαρκείας τουλάχιστον ενός (1) ακαδημαϊκού έτους ή ανωγνώρισμένο ισότιμο της αλλοδαπής και αντίστοιχη εμπειρία δύο (2) τουλά-χιστον ετών μετά την απόκτηση του μεταπτυχιακού πτλου.

28. Στους μόνιμους κατοίκους ορεινών οικισμών οι οποίοι έχουν κηρυχθεί σύμφωνα με τις πολεοδομικές διατάξεις, ως παραδοσιακοί οικισμοί χρησιμοποιώντας ειδίκτης προστάσεις και έχουν επιβληθεί ειδικοί εφοί και περιο-ρισμοί δομησης χρησιμοποιείται με αίτηση τους χρηματοδο-τόνιο από την Εθνική Κτηματική Τράπεζα της Ελλάδος για την ανέγερση πρώτης κατοικίας στον οικισμό που διαμένουν και για κόστος κατασκευής μέχρι 20.000.000 δραχ.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονο-μίας, Οικονομικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκεντρωμένης, Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημό-σιων Έργων καθορίζονται οι παραπάνω οικισμοί, το ποσοστό επιδότησης τόκου στο χορηγούμενο δάνειο, τα απαραίτητα δικαιολογητικά για τη χορήγηση του δανείου, η διαδικασία έγκρισης του προϋπολογισμού κατασκευής του κτηρίου από αρμόδια δημόσια υπηρεσία, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή της διατάξης αυτής.

ν. 1892/1990, όπως ισχύει.

κ. Μέχρι την έκδοση των προβλεπόμενων στις περιπτώσεις (ιγ) και (ιδ) της παραγράφου 19 του άρθρου 9 υπουργικών αποφάσεων για τη σύσταση της Γενωδοτικής Επιτροπής του Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. και της Περιφερειακών Γενωδοτικών Επιτροπών, καθώς και μέχρι την έκδοση των αποφάσεων συγκροτήσεως τους σύμφωνα με την περίπτωση (ζ) της ίδιας ως άνω παραγράφου διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται για τον παρόντα νόμο οι κανονιστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ'εφαρμογή των περιπτώσεων (γ) και (δ) αντίστοιχα της παραγράφου 1 και της παραγράφου 4 του άρθρου 3 του κωδικοποιημένου ν. 1892/1990, όπως ισχύει.

λ. Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην περίπτωση (στ) της παραγράφου 19 του άρθρου 9 κοινής υπουργικής απόφασης για τη σύσταση της Ειδικής Γενωδοτικής Επιτροπής Ευπειρογνοουμένων, καθώς και μέχρι την έκδοση της απόφασης συγκροτήσεως της, σύμφωνα με την περίπτωση (ζ) της ίδιας ως άνω παραγράφου, διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ'εφαρμογή του περυσίου εδαφίου της περίπτωσης (δ) της παραγράφου 1 του άρθρου 9 του κωδικοποιημένου ν. 1892/1990, όπως ισχύει.

μ. Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην υποπερίπτωση (1) της περίπτωσης (α) της παραγράφου 21 του άρθρου 8 υπουργικής απόφασης για τη σύσταση των Κεντρικών Οργάνων Ελέγχου (Κ.Ο.Ε.), διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα νόμο η κανονιστική απόφαση που ισχύει για το ν. 1892/1990 βάσει των ρυθμίσεων της παραγράφου 2 του άρθρου 8 και της παραγράφου 11 του άρθρου 23 του εν λόγω νόμου.

ν. Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην περίπτωση (β) της παραγράφου 21 του άρθρου 8 κοινής υπουργικής απόφασης για τη σύσταση των ειδικών οργάνων ελέγχου στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται για τον παρόντα νόμο οι κανονιστικές αποφάσεις που εκδόθηκαν κατ'εφαρμογή της παραγράφου 7 του άρθρου 23α και της περίπτωσης (β) της παραγράφου 8 του άρθρου 23β του κωδικοποιημένου ν. 1892/1990, όπως ισχύει.

ξ. Μέχρι την έκδοση των προβλεπόμενων στην περίπτωση (ε) της παραγράφου 21 του άρθρου 8 αποφάσεων συγκροτήσεως Περιφερειακών Οργάνων Ελέγχου διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται για τον παρόντα νόμο οι συγκροτήσεις νομαρχιακών οργάνων ελέγχου που έχουν γίνει με βάση την παράγραφο 2 του άρθρου 8 του κωδικοποιημένου ν. 1892/1990, όπως ισχύει.

ο. Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην περίπτωση (ζ) της παραγράφου 24 του άρθρου 8 κοινής υπουργικής απόφασης για τα δικαιολογητικά και στοιχεία, καθώς και τις διαδικασίες ελέγχου των επενδύσεων ή και προγραμμάτων που κάνουν χρήση της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής, διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ'εφαρμογή της παραγράφου 4 του άρθρου 13 του κωδικοποιημένου ν. 1892/1990 όπως ισχύει.

π. Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην παράγραφο 5 του άρθρου 9 κοινής υπουργικής απόφασης για τους όρους πλημμετικής καταβολής της επιχορήγησης στα επιχειρησιακά σχέδια, καθώς και μέχρι την έκδοση της υπουργικής απόφασης για τη διαδικασία καταβολής

της επιχορήγησης στα επιχειρησιακά σχέδια και τα αναγκαία δικαιολογητικά που προβλέπεται στην ίδια ως άνω παράγραφο διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται για τον παρόντα νόμο οι κανονιστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ'εφαρμογή της παραγράφου 3 του άρθρου 23α του κωδικοποιημένου ν. 1892/1990, όπως ισχύει.

ρ. Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην παράγραφο 7 του άρθρου 9 υπουργικής απόφασης για τη διαδικασία καταβολής της επιχορήγησης στις ειδικές επενδύσεις αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ'εφαρμογή του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 7 του άρθρου 23β του κωδικοποιημένου ν. 1892/1990, όπως ισχύει.

3. Επίσης:

(α) Μέχρι την έκδοση της απόφασης που προβλέπεται στην υποπερίπτωση (κν) της περίπτωσης (α) και στην υποπερίπτωση (ν) της περίπτωσης (α) της παρ. 1 του άρθρου 3, καθώς και στην παρ. 14 του άρθρου 5, διατηρείται σε ισχύ η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ'εφαρμογή του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 23α του κωδικοποιημένου ν. 1892/1990 και εφαρμόζεται για τα αντιστοίχα θέματα του παρόντος νόμου.

Όπου στην απόφαση αυτή αναφέρεται 'επενδύσεις που εξασούνται παραγωγικές σύμφωνα με το α.1 του ν. 1892/1990, όπως ισχύει', νοούνται οι ενισχυόμενες δαπάνες που κατά περίπτωση καθορίζονται στο άρθρο 3 του παρόντος.

(β) Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην περίπτωση (ζ) της παρ. 1 του άρθρου 3 απόφασης, διατηρείται σε ισχύ η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ'εφαρμογή της περίπτωσης (η) της παρ. 1 του άρθρου 1 του κωδικοποιημένου ν. 1892/1990 και εφαρμόζεται μόνο όσον αφορά τον καθορισμό των περιοχών.

(γ) Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης από την παρ. 2 του άρθρου 4, την παρ. 30 του άρθρου 5 και την περίπτωση (τ) της παρ. 1 του άρθρου 6 απόφασης, κατά παρέκκλιση του περιορισμού της διετούς ισχύος της, διατηρείται σε ισχύ η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ'εφαρμογή του τρίτου εδαφίου της παρ. 8 του άρθρου 5 του κωδικοποιημένου ν. 1892/1990.

(δ) Διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ'εφαρμογή της περίπτωσης (ε) της παρ. 2 του άρθρου 3 του κωδικοποιημένου ν. 1892/1990 μέχρι τη συμπλήρωση διετίας από την έναρξη ισχύος της, οπότε παύει η ισχύς της και μπορεί να εκδοθεί η προβλεπόμενη στην περίπτωση (α) της παρ. 18 του άρθρου 6 του παρόντος απόφαση.

(ε) Η απόφαση που εκδόθηκε το 1997 κατ'εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 23α του κωδικοποιημένου ν. 1892/1990, για πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος υποβολής αιτήσεων για υπογωγή επιχειρησιακών σχεδίων στις διατάξεις του άρθρου 23α του κωδικοποιημένου ν. 1892/1990, επέχει τη θέση της αντίστοιχης εκδήλωσης ενδιαφέροντος της περίπτωσης (δ) της παρ. 1 του άρθρου 8 του παρόντος.

(στ) Μέχρι την έκδοση των αποφάσεων που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 8 διατηρούνται σε ισχύ και κατά περίπτωση εφαρμόζονται για τον παρόντα νόμο η κανονιστική απόφαση που ισχύει για το ν. 1892/

14. α) Ειδικό προκείμενο για επενδύσεις ή/και προγραμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης που θα υποβληθούν για υπαγωγή τους στην ενίσχυση της επιχειρησιμότητας και επιδότησης τόκων ή/και στην ενίσχυση της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης του παρόντος κατά τους τρεις (3) πρώτους μήνες υποβολής αιτήσεων, η έναρξη των έργων των επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης μπορεί να ανατραπεί στην 1η Ιανουαρίου 1997, κατά παρέκκλιση των οριζουσών στο πρώτο εδάφιο της περίπτωσης (α) της παρ. 5 του άρθρου 6.

β) Αιτήσεις για υπαγωγή επιχειρηματικών σχεδίων στα κίνητρα του άρθρου 23α του ν. 1892/1990 που υποβλήθηκαν και δεν έχουν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος εξεταστεί, εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

γ) Αιτήσεις για υπαγωγή επενδύσεων στα κίνητρα του άρθρου 23β του ν. 1892/1990 που τυχόν υποβλήθηκαν και δεν έχουν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος εξεταστεί, εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, με βάση το ποσό επιχειρημάτων που θα οριστεί για το έτος 1998 για τις επενδύσεις αυτές.

δ) Οι αιτήσεις για υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιοργάνωσης υποβάλλονται μετά την έκδοση της προβλεπόμενης στην παρ. 2 του άρθρου 10 κοινής υπουργικής απόφασης.

15. Στους πλειοδοτούντες στους πιο κάτω διαγωνισμούς ή στους επιλεγμένους μετά από προσκλήση εκδήλωσης ενδιαφέροντος φορείς, που υποβάλλουν αίτηση για υπαγωγή στις ενισχύσεις επιχειρησιμότητας και επιδότησης τόκων ή/και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης του παρόντος, επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μοναδών που προκειται να πραγματοποιηθούν σε Π.Ο.Τ.Α. ή σε εκτασεις του Ε.Ο.Τ., για τις οποίες πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι το τέλος του 1997 είχαν προκηρυχθεί πλειοδοτικοί διαγωνισμοί ή προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος, παρέχονται το ποσοστό επιχορήγησης και επιδότησης που προβλεπόνταν από το ν. 1892/1990 ως ισχύει.

16. Η ρυθμίση του δεύτερου εδαφίου της περίπτωσης (γ) της παρ. 4 του άρθρου 6 έχει εφαρμογή και για τα επιχειρηματικά σχέδια που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του άρθρου 23Α του ν. 1892/1990 και δεν έχει εκδοθεί για αυτά η σχετική απόφαση ολοκλήρωσης.

17. Όπου στο ν. 1775/1986 "Έτασεις παροχής επιχειρηματικού κεφαλαίου και άλλες διατάξεις", όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε μεταγενεστερά και στην κοινή υπουργική απόφαση 30512/7.8.1991 "Ενισχύσεις νουπηγικών επιχειρήσεων και νουπηγικών εργασιών" όπως ισχύει, γίνεται αναφορά στο ν. 1892/1990, νοείται ο παρών νόμος.

Άρθρο 16

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 2076/1992 (ΦΕΚ 130 Α') προστίθεται εδάφιο που έχει ως εξής:

«Οι εμείς πιστωτικοί συνεταιρισμοί που λαμβάνουν άδεια λειτουργίας από την Τράπεζα της Ελλάδος ως πιστωτικά ιδρύματα, δύνανται να χρησιμοποιούν στην επωνυμία τους τον όρο "Συνεταιριστική Τράπεζα".»

2. Η τελευταία πρόταση της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 2076/1992 που αναφέρει "ο Συνεταιρισμός αυτός συναλλάσσεται μόνο με τα μέλη του" απαλείφεται και προστίθεται νέο εδάφιο που έχει ως εξής:

«Ο Συνεταιρισμός που λαμβάνει άδεια λειτουργίας ως πιστωτικό ίδρυμα συναλλάσσεται με τα μέλη του, άλλες πιστωτικές ιδρύματα, καθώς και το Ελληνικό Δημόσιο. Κατόπιν έγκρισης της Τράπεζας της Ελλάδος και υπό τυχόν ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις που τυχόν έσται, μπορεί ο συνεταιρισμός να συναλλάσσεται και με μη μέλη του όταν: i) στη συναλλαγή οποιασδήποτε φύσεως συμμετέχει και μέλος του και ii) πρόκειται για δευτερεύουσες τραπεζικές εργασίες διμεσολοβητικού χαρακτήρα.»

3. Η παρ. 9 του άρθρου 25 του ν. 2076/1992 τροποποιείται ως εξής:

«Η εφαρμογή των διατάξεων του ν.δ/τος 17/7-15/8/23 επεκτείνεται αυτόματα σε όλα τα, κατά την έννοια του παρόντος νόμου πιστωτικά ιδρύματα, αφοτου δοθεί η άδεια της Τράπεζας της Ελλάδος για τη λειτουργία τους.»

4. Οι διατάξεις των άρθρων 6-16 του ν. 1675/1986 (ΦΕΚ 204 Α'), όπως ισχύουν, εφαρμόζονται ανάλογα και για τα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν με τη μορφή πιστωτικών συνεταιρισμών του ν. 1667/1986 (ΦΕΚ 196 Α') και έχουν λάβει άδεια λειτουργίας, κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 5-9 του ν. 2076/1992 (ΦΕΚ 130 Α'), από τον κατά περίπτωση χρόνο έναρξης της λειτουργίας τους.

Άρθρο 17

Οι προβλεπόμενες στην παράγραφο 4 του άρθρου 7 του ν. 2557/1997 (ΦΕΚ 271 Α') επιχορηγήσεις προς τους δήμους και τις κοινότητες, καθώς και στα νομικά πρόσωπα αυτών, για την πολιτιστική τους δραστηριότητα, υπάγονται στη διαδικασία που ορίζει το άρθρο 13

παρ. 1 έως 7 και 9 του ν. 2539/1997. Στη διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου δεν υπαγονται επιχορηγήσεις που αφορούν υγεία.

Άρθρο 18

Συναλλαγματική ισοτιμία διμερόφωσης φορολογητέας αξίας

1. Όταν τα στοιχεία διμερόφωσης της φορολογητέας αξίας για την επιβολή του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) και του Εθνικού Προσθέτου Ειδικού Τέλους (Ε.Π.Ε.Τ.) των εμπορικών και ερασιγών αυτοκινήτων, καθώς και των μοτοσυκλετών εκφορτώνονται σε νόμισμα άλλου κράτους, για τον προσδιορισμό της αξίας αυτής λαμβάνεται υποψη η ισοτιμία του νομίσματος αυτού προς τη δραχμή, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 165 μέχρι και 172 του κανονισμού (Ε.Ο.Κ.) 2454/1993.

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 25 του ν. 1165/1913 (ΦΕΚ 73 Α'), που αφορούν τη συναλλαγματική ισοτιμία για τη διμερόφωση της φορολογητέας αξίας επιβολής των φορολογικών επιβαρύνσεων της προηγούμενης παραγράφου, καθώς και οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 78 του ν. 2127/1993 (ΦΕΚ 48 Α') καταργούνται.

3. Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος άρθρου αρχίζει από 16 Μαρτίου 1998.

Άρθρο 19

Στο τέλος του άρθρου 24 του ν. 2523/1997 (ΦΕΚ 179 Α'/11.9.1997) προστίθεται παράγραφος με αριθμό 6, που έχει ως εξής:

«6. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου έχουν εφαρμογή και επί των Προδοσιακών Ανωνύμων Εταιριών (Π.Α.Ε.), καθώς και των ερασιτεχνικών αθλητικών σωματείων, με τη μόνη διαφορά ότι η οφειλή που θα προκύψει από την ολική διοικητική περτέωση θα καταβληθεί σε σαράντα οκτώ (48) ίσες μηνιαίες δόσεις, σύμφωνα με όσα ορίζονται από τη διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 21 του ν. 2443/1996 (ΦΕΚ 265 Α'/3.12.1996). Προϋποθέσεις εφαρμογής της διάταξης αυτής αποτελούν: α) η, εντός ανατρεπτικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως του παρόντος νόμου, υποβολή σχετικής αίτησης προς την ασυδία Δ.Ο.Υ. και β) η κατάθεση του οικείου προκλήτου της διοικητικής επίλυσης της διαφοράς.»

1. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ (ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ)

1. ΕΙΔΗ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ.

Για την πραγματοποίηση των υπαγομένων στις διατάξεις του Ν. 2601/98 επενδύσεων, προγραμμάτων και επιχειρηματικών σχεδίων, παρέχονται τα ακόλουθα είδη ενισχύσεων:

(α) Επιχορήγηση, που συνίσταται στη δωρεάν παροχή από το Δημόσιο χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος της ενισχυόμενης δαπάνης της επένδυσης ή του επιχειρηματικού σχεδίου.

(β) Επιδότηση τόκων, που συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο τμήματος των καταβαλλόμενων τόκων των μεσομακροπρόθεσμων δανείων τετραετούς τουλάχιστον διάρκειας, που λαμβάνονται για την υλοποίηση της ενισχυόμενης δαπάνης της επένδυσης.

(γ) Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης, που συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο τμήματος των καταβαλλόμενων δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνάπτεται για την απόκτηση της χρήσης καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού.

(δ) Φορολογική απαλλαγή ύψους μέχρι ενός ποσοστού ή του συνόλου της αξίας της πραγματοποιούμενης και ενισχυόμενης δαπάνης της επένδυσης ή και της αξίας της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση. Η ενίσχυση αυτή συνίσταται στην απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος μη διανεμόμενων κερδών της πρώτης δεκαετίας από την πραγματοποίηση της επένδυσης ή του προγράμματος, με το σχηματισμό ισόποσου αφορολόγητου αποθεματικού.

(ε) Ειδικά κίνητρα, πέραν των ανωτέρω, για ιδιαζόντως σημαντικές βιομηχανικές, μεταλλευτικές και τουριστικές επενδύσεις, ύψους άνω των είκοσι πέντε (25) δις δρχ., που προέβλεπαν οι διατάξεις των παραγράφων 1, 2, 3, 4 του άρθρου 3 και της παρ. 6 του άρθρου 4 του καταργηθέντος νόμου 4171/1961 «Περί λήψεως γενικών μέτρων για την υποβοήθηση των αναπτύξεων της οικονομίας της χώρας» (ΦΕΚ 93/Α/1961).

2. ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ - ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΙΔΟΥΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΟΥΣ.

Για την εφαρμογή των ενισχύσεων του Ν. 2601/98, οι φορείς (εταιρείες ή ατομικοί επιχειρηματίες) της επενδυτικής δραστηριότητας, διακρίνονται, σε νέους και παλαιούς.

2.1. Νέοι: είναι οι νεοϊδρυόμενες εταιρικές ή ατομικές επιχειρήσεις, καθώς και εκείνες που υποβάλλουν αίτηση για εφαρμογή των ενισχύσεων του παραπάνω Νόμου, πριν παρέλθει πενταετία από τη σύστασή τους ή την ανυρξή επιτηδεύματος προκειμένου για ατομικές επιχειρήσεις.

Εταιρείες που προήλθαν από μετατροπή άλλης εταιρείας ή ατομικής επιχείρησης ή από συγχώνευση εταιρειών ή και ατομικών επιχειρήσεων ή εκείνες που απορρόφησαν άλλη εταιρεία ή ατομική επιχείρηση ή κλάδο άλλης, καθώς και εκείνες που απορροφήθηκαν από άλλη εταιρεία, δεν νοούνται ως νέοι φορείς, εφόσον μία από τις πιο πάνω εταιρείες ή ατομικές επιχειρήσεις

(*) Βλέπε με βάση τον Ν. 1892/90 σελ. 212(87).

4. ΕΠΙΣΧΥΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- 4.1. Η αγορά επιβατικών αυτοκινήτων μέχρι 6xi (6) θέσεων.
- 4.2. Η αγορά γηπέδων, οικοπέδων και αγροτεμαχίων. Σε περίπτωση αγοράς κτιριακών εγκαταστάσεων, δεν μπορεί να ενισχυθεί το τμήμα της αξίας τους, που αφορά στην αξία του οικοπέδου επί του οποίου αυτές έχουν ανεγερθεί.
- 4.3. Η ανέγερση ή επέκταση κτιριακών εγκαταστάσεων επί οικοπέδου που δεν ανήκει στο φορέα της επένδυσης. Κατ' εξαίρεση μπορούν να ενισχυθούν:
 - Η ανέγερση κτιριακών εγκαταστάσεων επί οικοπέδου που δεν ανήκει στον φορέα της επένδυσης, εφόσον έχει παραχωρηθεί προς τούτο η χρήση του για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ετών, από το Δημόσιο, τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού κ.λπ.
 - Η πραγματοποίηση επενδύσεων Χιονοδρομικών Κέντρων, Γηπέδων Γκολφ, παραγωγής ηλεκτρισμού από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, επί οικοπέδου του οποίου η χρήση έχει παραχωρηθεί προς τούτο στο φορέα της επένδυσης για χρονικό διάστημα τουλάχιστον είκοσι (20) ετών.
- 4.4. Η ανέγερση, επέκταση και εκσυγχρονισμός αυτοεξυπηρετούμενων καταλυμάτων, ενοικιαζόμενων δωματίων και ενοικιαζομένων επιπλωμένων διαμερισμάτων ανεξαρτήτως τάξης.
- 4.5. Η ανέγερση και επέκταση τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings).

5. ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

- 5.1. Η κατασκευή, η επέκταση, ο εκσυγχρονισμός κτιριακών, ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων, καθώς και οι δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου
- 5.2. Οι δαπάνες επισκευής, αποκατάστασης και μετατροπής των παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες, καθώς και οι δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.
- 5.3. Η αγορά, η εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού κ.λπ.
- 5.4. Η αγορά και η εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών και μηχανοργάνωσης, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών αγοράς του αναγκαίου λογισμικού και των δαπανών εκπαίδευσης του προσωπικού στο στάδιο εγκατάστασής του.
- 5.5. Η αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων διακίνησης υλικών και μαζικής μεταφοράς προσωπικού.
- 5.6. Οι δαπάνες επενδύσεων για προστασία του περιβάλλοντος, περιορισμό της ρύπανσης του εδάφους, του υπεδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας, αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος και ανακύκλωσης του ύδατος.
- 5.7. Οι δαπάνες για αγορά και εγκατάσταση καινούργιου εξοπλισμού και για κατασκευή πάσης φύσεως εγκαταστάσεων, που προκύπτουν από τις κατά περίπτωση καθοριζόμενες προδιαγραφές και την κείμενη νομοθεσία του Ε.Ο.Τ. και που τυχόν δεν καλύπτονται από τις πιο πάνω οριζόμενες ως ενισχυόμενες δαπάνες.
- 5.8. Οι δαπάνες επενδύσεων για αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, υποκατάσταση υγρών καυσίμων ή ηλεκτρικής ενέργειας με αέρια καύσιμα επεξεργασμένα απορριπτόμενα υλικά από εγχώριες βιομηχανίες, ανανεώσιμες

1. Βλ. και κεφάλαιο 8.9 «εκσυγχρονισμός ξενοδοχειακών μονάδων και οργανωμένων τουριστικών κατασκηνώσεων».

Επιχειρησιακών Έργων (Αριθμός 17 π.λ. 6431461), σύμφωνα με το από 29.1.98 ΠΔ (ΦΕΚ 51/Δ/98) και την 89269/5367 Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 676/Β/90), όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με την υπ' αριθ. 1661/5.10.1994 Κοινή Απόφαση των Υπουργών ΠΕΧΩΔΕ και ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ (ΦΕΚ 786/Β/20.10.1994) (όπου προβλέπεται).

7.1.2. Έγκριση καταλληλότητας οικοπέδου και αρχιτεκτονικής μελέτης από τον ΕΟΤ (Δ/σεις Β/Β5 και ΣΤ/ΣΤ1), Αμερικής 2, 105 64 Αθήνα, σύμφωνα με την 530992/20.9.87 Απόφαση Γεν. Γραμματέα ΕΟΤ «Τεχνικές Προδιαγραφές Τουριστικών Εγκαταστάσεων» (ΦΕΚ 557/Β/87) και την 2647 ΥΠΕΘΟ 538866/ειδ. 135 ΕΟΤ Απόφαση «Μέτρα για την ελεγχόμενη τουριστική ανάπτυξη και την αναβάθμιση της τουριστικής προσφοράς περιοχών της χώρας. Καθορισμός περιοχών Ελέγχου Τουριστικής Ανάπτυξης» (ΦΕΚ 797/Β/87) όπως ισχύει.

7.1.3. Οι εγκρίσεις Ξενοδοχείων στις Περιφέρειες Κ. και Δ. Μακεδονίας, Α. Μακεδονίας - Θράκης και Κρήτης χορηγούνται από τις περιφερειακές Δ/σεις του ΕΟΤ.

7.1.4. Οι εγκρίσεις Ξενοδοχείων δυναμικότητας κάτω των 200 κλινών στις Περιφέρειες Ιονίων νήσων και Ηπείρου και τους νομούς Δωδεκανήσου, Μεσσηνίας, Αχαΐας, Ηλείας και Αττωλοακαρνανίας χορηγούνται από τις περιφερειακές Δ/σεις του ΕΟΤ.

7.1.5. Σε περίπτωση που η ξενοδοχειακή εγκατάσταση συνδυάζεται με Συνεδριακό Κέντρο, Κέντρο Θαλασσοθεραπείας, Εγκαταστάσεις Αξιοποίησης Ιαματικών Πηγών κ.λπ., απαιτείται επιπλέον έγκριση σκοπιμότητας δημιουργίας τους, η οποία χορηγείται από τον Γενικό Γραμματέα του ΕΟΤ μετά από εισήγηση της Δ/σης Α. Α4. Οι εγκρίσεις δημιουργίας έργων ειδικής τουριστικής υποδομής δίδονται από την Κεντρική Υπηρεσία του ΕΟΤ.

7.1.6. Οικοδομική άδεια για την ανέγερση της εγκατάστασης από τα κατά τόπους Γραφεία Πολεοδομίας.

7.1.7. Ειδικό σήμα λειτουργίας που χορηγεί ο ΕΟΤ (Κεντρική Υπηρεσία ή Περιφερειακές Δ/σεις).

Επ σημαίνουμε ότι, προκειμένου να υποβάλλετε αίτηση υπαγωγής της επένδυσης στο καθεστώς κινήτρων του Ν. 2601/98, πρέπει να έχουν προηγηθεί οι εγκρίσεις των παραγράφων 7.1.1. (όπου απαιτείται) και 7.1.2.

7.2. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων του Ν. 2601/98

Επενδύσεις ή και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων μπορούν να ενισχυθούν μόνον εφόσον πραγματοποιούνται:

Α. Στις Περιοχές Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης (Π.Ο.Τ.Α.)²

2. Σχετική νομοθεσία:

1. Άρθρο 29 Ν. 2545/10.12.1997 (ΦΕΚ 254/Α/15.12.1997) «Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές και άλλες διατάξεις».
2. ΚΥΑ υπ' αριθ. 1/751/10.2.1998 (ΦΕΚ 149/Β/20.2.1998) «Απαιτούμενα δικαιολογητικά διαδικασίες και ρύθμιση λοιπών λεπτομερειών για την εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 29 του Ν. 2545/97 «Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές και άλλες διατάξεις».
3. ΚΥΑ υπ' αριθ. 1/3522/9.7.98 (ΦΕΚ 822/Β/6.8.98) «Γενικές κατευθύνσεις τουριστικής πολιτικής για τη δημιουργία ΠΟΤΑ κατά τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 29 του Ν. 2545/97 «Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές και άλλες διατάξεις».

Επίσης για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού των παραγράφων 5.6 και 5.8 του παρόντος και υπό τις προϋποθέσεις της παρ. 16 του άρθρου 6 του Ν. 2601/98, παρέχονται τα ακόλουθα ποσοστά ενισχύσεων:

Περιοχή	Ποσοστά Επιχορήγησης	Ποσοστά Επιδότησης Τόκων	Ποσοστά Επιδότησης Χρηματοδοτικής Μίσθωσης
Δ	40%	40%	40%
Γ	40%	40%	40%
Β	30%	30%	30%
Α	25%	25%	25%

ή εναλλακτικά

Περιοχή	Ποσοστό Φορολογικής Απαλλαγής (Αφορολόγητο Αποθεματικό)	Ποσοστά Επιδότησης Τόκων
Δ	100%	40%
Γ	100%	40%
Β	70%	30%
Α	60%	25%

Τέλος για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για παραγωγή ηλεκτρισμού από ήπιες μορφές ενέργειας και ειδικότερα από την αιολική, την ηλιακή, την υδροηλεκτρική και την γεωθερμική, καθώς και για επενδύσεις ή προγράμματα συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας και υπό τις προϋποθέσεις της παρ. 16 του άρθρου 6 του Ν. 2601/98, παρέχονται σε όλες τις περιοχές, συμπεριλαμβανομένης και της Α ενιαία ποσοστά ως εξής:

Περιοχή	Ποσοστά Επιχορήγησης	Ποσοστά Επιδότησης Τόκων	Ποσοστά Επιδότησης Χρηματοδοτικής Μίσθωσης
Α, Β, Γ, Δ	40%	40%	40%

ή εναλλακτικά

Περιοχή	Ποσοστό Φορολογικής Απαλλαγής (Αφορολόγητο Αποθεματικό)	Ποσοστά Επιδότησης Τόκων
Α, Β, Γ, Δ	100%	40%

8. ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΜΟΡΦΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΣΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ (ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ Γ' ΤΑΞΗΣ).

8.1. Διαδικασίες

Το είδος και η έκταση των επενδυτικών έργων, που περιλαμβάνονται στις επενδύσεις εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής των εγκαταστάσεων και εξοπλισμού των ξενοδοχειακών μονάδων για την υπαγωγή τους στις διατάξεις

Μονοβάθμια ανεξάρτητα εν γένει τα από παλαιότερες προεξέχουσες παρόχους, αναλογιστικά, από τα είδη των ενισχύσεων.

Προβλέπονται ενιαία ποσοστά ενίσχυσης σε όλες τις περιοχές κινήτρων και συγκεκριμένα στις περιοχές κινήτρων Α', Β', Γ' και Δ' ως εξής:

Περιοχή	Ποσοστά Επιχορήγησης	Ποσοστά Επιδότησης Τόκων	Ποσοστά Επιδότησης Χρηματοδοτικής Μίσθωσης
Α, Β, Γ, Δ	25%	25%	25%

ή εναλλακτικά

Περιοχή	Ποσοστό Φορολογικής Απαλλαγής (Αφορολόγητο Αποθεματικό)	Ποσοστά Επιδότησης Τόκων
Α, Β, Γ, Δ	60%	25%

Η ίδια συμμετοχή ορίζεται σε ποσοστό 40%, επί του ύψους της επένδυσης, ανεξαρτήτως περιοχής κινήτρων.

Επίσης για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού των παραγράφων 5.6 και 5.8 του παρόντος και υπό τις προϋποθέσεις της παρ. 16 του άρθρου 6 του Ν. 2601/98, παρέχονται τα ακόλουθα ποσοστά ενισχύσεων:

Περιοχή	Ποσοστά Επιχορήγησης	Ποσοστά Επιδότησης Τόκων	Ποσοστά Επιδότησης Χρηματοδοτικής Μίσθωσης
Δ	40%	40%	40%
Γ	40%	40%	40%
Β	30%	30%	30%
Α	25%	25%	25%

ή εναλλακτικά

Περιοχή	Ποσοστό Φορολογικής Απαλλαγής (Αφορολόγητο Αποθεματικό)	Ποσοστά Επιδότησης Τόκων
Δ	100%	40%
Γ	100%	40%
Β	70%	30%
Α	60%	25%

Τέλος για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για παραγωγή ηλεκτρισμού από ήπιες μορφές ενέργειας και ειδικότερα από την αιολική, την ηλιακή, την υδροηλεκτρική και την γεωθερμική, καθώς και για επενδύσεις ή προγράμματα συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας και υπό τις προϋποθέσεις της παρ. 16 του άρθρου 6 του Ν. 2601/98, παρέχονται σε όλες τις περιοχές, συμπεριλαμβανομένης και της Α ενιαία ποσοστά ως εξής:

τα συνολικά προϋπολογισθέντα ύψη της εκουγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής τω μονάδας, περιλαμβανομένου και του τυχόν προγράμματος χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, είναι μεγαλύτερα.

9.4. Καθορισμός παρεχόμενων ενισχύσεων⁵

Για τις επενδύσεις εκουγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων, ανεξάρτητα αν γίνονται από παλαιούς φορείς, παρέχονται εναλλακτικά όλα τα είδη των ενισχύσεων.

Προβλέπονται ενιαία ποσοστά ενίσχυσης σε όλες τις περιοχές κινήτρων και συγκεκριμένα στις περιοχές κινήτρων Α', Β', Γ' και Δ' ως εξής:

Περιοχή	Ποσοστά Επιχορήγησης	Ποσοστά Επιδότησης Τόκων	Ποσοστά Επιδότησης Χρηματοδοτικής Μίσθωσης
Α, Β, Γ, Δ	25%	25%	25%

ή εναλλακτικά

Περιοχή	Ποσοστό Φορολογικής Απαλλαγής (Αφορολόγητο Αποθεματικό)	Ποσοστά Επιδότησης Τόκων
Α, Β, Γ, Δ	60%	25%

Η ίδια συμμετοχή ορίζεται σε ποσοστό 40%, επί του ύψους της επένδυσης, ανεξαρτήτως περιοχής κινήτρων.

Επίσης για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού των παραγράφων 5.6 και 5.8 του παρόντος και υπό τις προϋποθέσεις της παρ. 16 του άρθρου 6 του Ν. 2601/98, παρέχονται τα ακόλουθα ποσοστά ενισχύσεων:

Περιοχή	Ποσοστά Επιχορήγησης	Ποσοστά Επιδότησης Τόκων	Ποσοστά Επιδότησης Χρηματοδοτικής Μίσθωσης
Δ	40%	40%	40%
Γ	40%	40%	40%
Β	30%	30%	30%
Α	25%	25%	25%

ή εναλλακτικά

Περιοχή	Ποσοστό Φορολογικής Απαλλαγής (Αφορολόγητο Αποθεματικό)	Ποσοστά Επιδότησης Τόκων
Δ	100%	40%
Γ	100%	40%
Β	70%	30%
Α	60%	25%

5. Ο περιορισμός των δέκα πέντε εκατομμυρίων δρχ. για κάθε μόνιμη θέση απασχόλησης (βλ. παράγραφο 14) δεν έχει εφαρμογή για επενδύσεις ή και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για ολοκληρωμένης μορφής εκουγχρονισμό οργανωμένων τουριστικών κατασκηνώσεων.

10.1.3. Έγκριση κατασκευαστικής μικροπέδου και αρχιτεκτονικής μελέτης από τον ΕΟΤ (Δ/νσεις Δ/ΒΣ και ΣΤ/ΣΤ1), Αμερικής 2, 105 64 Αθήνα. Οι εγκρίσεις δημιουργίας έργων ειδικής τουριστικής υποδομής δίδονται από την Κεντρική Υπηρεσία του ΕΟΤ.

10.1.4. Οικοδομική άδεια για την ανέγερση της εγκατάστασης από τα κατά τόπους Γραφεία Πολεοδομίας.

10.1.5. Ειδικό σήμα λειτουργίας που χορηγεί ο ΕΟΤ (Κεντρική Υπηρεσία ή Περιφερειακές Δ/νσεις).

Επισημαίνουμε ότι, προκειμένου να υποβάλλετε αίτηση υπαγωγής της επένδυσης στο καθεστώς κινήτρων του Ν. 2601/98, πρέπει να έχουν προηγηθεί οι εγκρίσεις των παραγράφων 10.1.1. και 10.1.2. (όπου απαιτείται) και 10.1.3.

10.2. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων του Ν. 2601/98

Οι απήσεις των φορέων για ένταξη στις ενισχύσεις του εν λόγω Νόμου, των επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού λιμένων σκαφών αναψυχής (μαρινών) και Γηπέδων Γκολφ, συνοδεύονται υποχρεωτικά από τη σχετική έγκριση της Γενικής Γραμματείας Στήριξης Λιμένων Αναψυχής του Υπουργείου Ανάπτυξης ή του ΕΟΤ αντίστοιχα για τη δημιουργία ή την επέκταση ή τον εκσυγχρονισμό τους, βάση της κείμενης νομοθεσίας.

Ειδικά τα κέντρα προπονητικού - αθλητικού τουρισμού, μπορούν να ιδρύνονται μόνο από ξενοδοχειακές επιχειρήσεις στα πλαίσια βελτίωσης της λειτουργίας των ξενοδοχειακών τους μονάδων. Επίσης τέτοια κέντρα μπορούν να ιδρύνονται και από εταιρείες που έχουν εταίρους ή μετόχους ξενοδοχειακές επιχειρήσεις και που εκμεταλλεύονται ξενοδοχειακές μονάδες. Και σε αυτήν την περίπτωση η δημιουργία του κέντρου προπονητικού - αθλητικού τουρισμού στόχο έχει την αναβάθμιση και διαφοροποίηση των παρεχόμενων υπηρεσιών των ξενοδοχειακών μονάδων των εταιρών ή μετόχων που δημιουργούν το κέντρο.

10.3. Ελάχιστο ύψος επένδυσης

Το ελάχιστο ύψος επένδυσης για τις επενδύσεις ίδρυσης εγκαταστάσεων ειδικής τουριστικής υποδομής καθορίζεται σε 250.000.000 δρχ., πλην εκείνων των επενδύσεων που πραγματοποιούνται στις περιοχές κινήτρων Δ', για τις οποίες το ελάχιστο ύψος ορίζεται στα 150.000.000 δρχ.

Για επενδύσεις επέκτασης των παραπάνω μονάδων, το ελάχιστο ύψος καθορίζεται σε 150.000.000 δρχ., πλην εκείνων των επενδύσεων που πραγματοποιούνται στις περιοχές κινήτρων Δ', για τις οποίες το ελάχιστο ύψος ορίζεται στα 100.000.000 δρχ.

10.4. Καθορισμός παρεχομένων ενισχύσεων⁶

Για τις επενδύσεις σε έργα ειδικής τουριστικής υποδομής, παρέχονται ενιαία ποσοστά ενίσχυσης σε όλες τις περιοχές κινήτρων, ως εξής:

6. Οι παρεχόμενες ενισχύσεις της επιχορήγησης και της επιδότησης της χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν μπορούν να υπερβούν το όριο των δέκα πέντε εκατομμυρίων (15.000.000) δρχ. για κάθε νέο θέση μόνιμης και πλήρους απασχόλησης που δημιουργείται από την επένδυση ή και το πρόγραμμα απόκτησης εξοπλισμού με χρηματοδοτική μίσθωση μέσα στην πρώτη πενταετία από την ολοκλήρωση και πιστοποίηση έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της (βλ. και κεφ. 14 του παρόντος).

Τόκους για επενδύσεις ή και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για παραγωγή ηλεκτρισμού από ήπιες μορφές ενέργειας και ειδικότερα από την αιολική, την ηλιακή, την υδροηλεκτρική και την γεωθερμική, καθώς και για επενδύσεις ή προγράμματα συμπαράγωγής ηλεκτροικής ενέργειας και θερμότητας και υπό τις προϋποθέσεις της παρ. 16 του άρθρου 6 του Ν. 2601/98, παρέχονται σε όλες τις περιοχές, συμπεριλαμβανομένης και της Α ενιαία ποσοστά ως εξής:

Περιοχή	Ποσοστό Επιχορήγησης	Ποσοστά Επιδότησης Τόκων	Ποσοστά Επιδότησης Χρηματοδοτικής Μίσθωσης
Α, Β, Γ, Δ	40%	40%	40%

ή εναλλακτικά

Περιοχή	Ποσοστό Φορολογικής Απαλλαγής (Αφορολόγητο Αποθεματικό)	Ποσοστά Επιδότησης Τόκων
Α, Β, Γ, Δ	100%	40%

11. ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ Ή ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ ΣΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ (ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ Γ' ΤΑΞΗΣ).

11.1. Διαδικασίες

Συνοπτικά αναφέρουμε τις απαιτούμενες διαδικασίες για τη μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε τουριστικά καταλύματα ανεξάρτητα από τον τρόπο χρηματοδότησης (ίδια κεφάλαια ή αναπτυξιακός νόμος).

11.1.1. Έγκριση αρχιτεκτονικής μελέτης μετατροπής παραδοσιακού ή διατηρητέου κτιρίου σε ξενοδοχειακή μονάδα από τον ΕΟΤ (Δ/νσεις Β/Β4 και ΣΤ/ΣΤ1), Αμερικής 2, 105 64 Αθήνα, σύμφωνα με το Π.Δ. 33/1979 «Περί τουριστικών καταλυμάτων εντός παραδοσιακών κτισμάτων» - ΦΕΚ 10/Α/1979. (βλ. και πληροφοριακό έντυπο Δ/νσεως Β/Β4 ΕΟΤ, για τις διαδικασίες ελέγχου και απαιτούμενων δικαιολογητικών, όσον αφορά στη θεώρηση σχεδίων αναστήλωσης ή μετασκευής παραδοσιακών κτισμάτων σε Τουριστικά καταλύματα, με βάση το Π.Δ. 33/79.

11.1.2. Οι εγκρίσεις για τη μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε τουριστικά καταλύματα δίδονται από την Κεντρική Υπηρεσία του ΕΟΤ.

11.1.3. Οικοδομική άδεια για την μετασκευή του κτιρίου από τα κατά τόπους Γραφεία Πολεοδομίας.

11.1.4. Ειδικό σήμα λειτουργίας που χορηγεί ο ΕΟΤ (Κεντρική Υπηρεσία ή Περιφερειακές Δ/νσεις).

Επισημαίνουμε ότι προκειμένου να υποβάλλετε αίτηση υπαγωγής της επένδυσης στο καθεστώς κινήτρων του Ν. 2601/98, πρέπει να έχουν προηγηθεί, οι εγκρίσεις της παραγράφου 11.1.1.

11.2. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων του Ν. 2601/98

Για να είναι δυνατή η εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις ή και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, επισκευής, αποκατάστασης και μετατροπής παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες, πρέπει τα κτίρια αυτά, είτε βρίσκονται σε χαρακτηρισμέ-

Τέλος, για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για παραγωγή ηλεκτρισμού από ήπιες μορφές ενέργειας και ειδικότερα από την αιολική, την ηλιακή, την υδροηλεκτρική και την γεωθερμική, καθώς και για επενδύσεις ή προγράμματα συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας και υπό τις προϋποθέσεις της παρ. 16 του άρθρου 6 του Ν. 2601/98, παρέχονται σε όλες τις περιοχές, συμπεριλαμβανομένης και της Α ενιαία ποσοστά ως εξής:

Περιοχή	Ποσοστά Επιχορήγησης	Ποσοστά Επιδότησης Τόκων	Ποσοστά Επιδότησης Χρηματοδοτικής Μίσθωσης
Α, Β, Γ, Δ	40%	40%	40%

ή εναλλακτικά

Περιοχή	Ποσοστό Φορολογικής Απαλλαγής (Αφορολόγητο Αποθεματικό)	Ποσοστά Επιδότησης Τόκων
Α, Β, Γ, Δ	100%	40%

12. ΧΡΟΝΟΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ

Οι αιτήσεις υπαγωγής στο Ν. 2601/98, υποβάλλονται από 1 Ιανουαρίου μέχρι και 15 Σεπτεμβρίου, εκάστου έτους.

13. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΣΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ ΤΟΚΩΝ Ή ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΦΑΚΕΛΩΝ

- Στην Κεντρική Υπηρεσία του ΥΠΕΘΟ και σύμφωνα με τις επιφυλάξεις που τίθενται από την σχετική διάταξη του εν λόγω Νόμου, υποβάλλονται οι αιτήσεις υπαγωγής των επενδύσεων ύψους άνω του 1,2 δισ. δρχ., που πραγματοποιούνται στα όρια της περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, καθώς και οι επενδύσεις ύψους άνω των 700.000.000 δρχ. που πραγματοποιούνται στην υπόλοιπη Επικράτεια.
- Στο Ελληνικό Κέντρο Επενδύσεων Α.Ε. (ΕΛ.Κ.Ε.) υποβάλλονται οι αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, ύψους άνω των 3 δισ. δρχ., καθώς και οι επενδύσεις ή επιχειρηματικά σχέδια 1 δισ. δρχ., και άνω, εφόσον το 50% τουλάχιστον της ίδιας συμμετοχής προέρχεται από κεφάλαια εξωτερικού. Τρία (3) αντίγραφα του φακέλου διαβιβάζονται από το ΕΛ.Κ.Ε. στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας προκειμένου η αίτηση αυτή να εξετασθεί για υπαγωγή ή μη στις διατάξεις του εν λόγω Νόμου.
- Επίσης στην Κεντρική Υπηρεσία του ΥΠΕΘΟ υποβάλλονται, ανεξαρτήτως ύψους, επενδύσεις ή και προγράμματα Συνεδριακών Κέντρων, Κέντρων Θελασσοθεραπείας, Κέντρων Τουρισμού - Υγείας, Χιονοδρομικών Κέντρων, Κέντρων Προπονητικού - Αθλητικού Τουρισμού, Λιμένων Σκαφών Αναψυχής, Γηπέδων Γκολφ και επιχειρήσεων Αξιοποίησης Ισματικών Πηγών.
- Στις Υπηρεσίες Ιδιωτικών Επενδύσεων των Περιφερειών και σύμφωνα με τις επιφυλάξεις που τίθενται από την σχετική διάταξη του σχεδίου νόμου, υποβάλλονται αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων ύψους μέχρι 700.000.000 δρχ. για επενδύσεις που πραγματοποιούνται μέσα στα όρια κάθε Περιφέρειας ή προκειμένου για την Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας και Θράκης ύψους μέχρι 1,2 δισ. δρχ.

Επιπλέον, μίσθωση, δωρεοπροσόν να υπαχθούν το άνω των δέκα πέντε εκατομμυρίων (15.000.000) δρχ. για κάθε νέα θέση, μόνιμη και πλήρους απασχόλησης που δημιουργείται από την επένδυση ή και το πρόγραμμα απόκτησης εξοπλισμού με χρηματοδοτική μίσθωση μέσα στην πρώτη πενταετία από την ολοκλήρωση και πιστοποίηση έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της.

Ειδικά προκειμένου για επενδύσεις ή και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού των τουριστικών επιχειρήσεων, ως δημιουργούμενες θέσεις μόνιμης και πλήρους απασχόλησης νοούνται και οι θέσεις εποχιακής συνεχούς απασχόλησης τουλάχιστον τρίμηνης διάρκειας.

Για τον υπολογισμό του ποσού της ενίσχυσης, ο αριθμός των δημιουργούμενων από την επένδυση ή και πρόγραμμα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού νέων θέσεων μόνιμης απασχόλησης είναι εκείνος που καθορίζεται από την αρμόδια υπηρεσία και Γνωμοδοτική Επιτροπή στα πλαίσια αξιολόγησης της βιωσιμότητας της επένδυσης ή και του προγράμματος χρηματοδοτικής μίσθωσης και τίθεται στην απόφαση υπαγωγής.

Σε περίπτωση, που κατά την πιστοποίηση έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας διαπιστωθεί η δημιουργία περισσότερων θέσεων πλήρους απασχόλησης από τις καθορισθείσες στην απόφαση υπαγωγής, με την εκδιδόμενη απόφαση πιστοποίησης της έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας, παρέχεται η πρόσθετη επιχορήγηση ή/και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης, που αντιστοιχεί στις επί πλέον αυτές θέσεις και μέχρι την κάλυψη του ποσού επιχορήγησης ή/και επιδότησης, που προκύπτει από την εφαρμογή του κατά περίπτωση προβλεπόμενου ποσοστού ενίσχυσης. Πρόσθετες, πέραν εκείνων, που καθορίστηκαν στην απόφαση υπαγωγής, θέσεις εργασίας που τυχόν δημιουργούνται μετά την πιστοποίηση της έναρξης παραγωγικής λειτουργίας, δεν μπορούν να συνυπολογισθούν για την παροχή πρόσθετου ποσοστού ενίσχυσης.

Οι επενδυτές στην υποβαλλόμενη οικονομοτεχνική μελέτη, που συνοδεύει την αίτηση υπαγωγής, υποχρεούνται να υποβάλλουν τεκμηριωμένη ανάλυση και στοιχεία σχετικά με τις δημιουργούμενες νέες θέσεις απασχόλησης σε όλα τα επίπεδα της επιχείρησης.

Οι νέες θέσεις απασχόλησης πρέπει να δημιουργούνται ως εξής:

- Κατά την ημερομηνία του ελέγχου πιστοποίησης της έναρξης λειτουργίας της επένδυσης ή και του προγράμματος χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού θα πρέπει να έχει προσληφθεί αριθμός μισθωτών εργαζομένων, ίσος τουλάχιστον με το 50% των θέσεων που έχουν καθοριστεί με την απόφαση υπαγωγής, ενώ μέχρι το τέλος του πρώτου χρόνου από την ημερομηνία πιστοποίησης της έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης ή και του προγράμματος χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, θα πρέπει να έχει καλυφθεί το 75% των νέων αυτών θέσεων.
- Ακολούθως κατά το χρονικό διάστημα του δεύτερου έως και πέμπτου έτους θα πρέπει ο μέσος ετήσιος όρος των εργαζομένων στις νέες αυτές θέσεις να αντιστοιχεί τουλάχιστον στον οριζόμενο με την απόφαση υπαγωγής της επένδυσης αριθμό δημιουργούμενων θέσεων απασχόλησης.

Θέσεις απασχόλησης που δημιουργούνται από άλλη(-ες) επένδυση ή και πρόγραμμα(-τα) χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, δεν λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό των δημιουργούμενων από την επένδυση θέσεων που καθορίζονται στην απόφαση υπαγωγής.

Με την επιφύλαξη της επόμενης παραγράφου, ο περιορισμός των δέκα πέντε εκατομμυρίων δρχ. για κάθε μόνιμη θέση απασχόλησης δεν έχει εφαρμογή για επενδύσεις ή και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για ολο-

13. Μπορούν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, να επείραστον από τα κτήρια ακίνητα το αργότερο εντός των επόμενων τριάντα (30) εργάσιμων ημερών από την ως άνω ημερομηνία εκτός των οποίων δημοσιεύεται και η περίληψη της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

- Για την εισαγωγή των αιτήσεων υπαγωγής στην αρμόδια γνωμοδοτική επιτροπή τηρείται η απόλυτη σειρά προτεραιότητας με την οποία έχουν υποβληθεί οι αιτήσεις αυτές.

17. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ, ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΟΡΟΙ ΓΙΑ ΤΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΔΑΝΕΙΟ

Στις περιπτώσεις που στο προτεινόμενο για ενίσχυση επενδυτικό ή επιχειρηματικό σχέδιο προβλέπεται και η χρησιμοποίηση δανείου, αυτό πρέπει:

- να είναι μεσομακροπρόθεσμο, τετραετούς τουλάχιστον διάρκειας.
- να έχει τη μορφή τραπεζικού δανείου ή ομολογιακού δανείου εκδιδόμενου σε δημόσια ή μη εγγραφή ή δανείου από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, αποκλειόμενης της μορφής αλληλόχρεου λογαριασμού.
- να λαμβάνεται για την πραγματοποίηση του επενδυτικού ή επιχειρηματικού σχεδίου, όπως αυτό θα προκύπτει ρητά από τη σχετική δανειακή σύμβαση και
- να έχει εγκριθεί από τη χρηματοδοτούσα ή το χρηματοδοτικό οργανισμό, κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής στις ενισχύσεις του εν λόγω Νόμου.

Το επενδυτικό δάνειο μπορεί να λαμβάνεται και σε συνάλλαγμα:

Σε περίπτωση που το πραγματοποιηθέν ύψος επένδυσης ή επιχειρηματικού σχεδίου είναι μεγαλύτερο από το ενισχυόμενο, το πρόσθετο δάνειο που τυχόν χρησιμοποιήθηκε για την υλοποίηση του επιπλέον αυτού ύψους, παρότι δεν παρέχεται γι' αυτό επιδότηση τόκων πρέπει επίσης να πληροί τις προαναφερόμενες προϋποθέσεις.

Ειδικά προκειμένου για τα επιχειρηματικά σχέδια, το επενδυτικό δάνειο, αφορά μόνο στο τμήμα του σχεδίου που αναφέρεται σε επενδύσεις πάγιων στοιχείων (βλ. και παρ. 9 άρθρου 6 του Ν. 2601/98).

18. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ, ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΟΡΟΙ ΤΗΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ ΤΟΚΩΝ

- Η επιδότηση των τόκων του επενδυτικού δανείου παρέχεται για χρονικό διάστημα έξι (6) ετών από την πρώτη ανάληψη δόσης του δανείου.
- Ειδικά για τις ιδiazόντως σημαντικές επενδύσεις Μεταποιητικών, Μεταλλευτικών και Τουριστικών επιχειρήσεων άνω των είκοσι πέντε δισ. (25) δρχ., καθώς και τις επενδύσεις των επιχειρήσεων που εντάσσονται στα ειδικά καθεστώτα, η διάρκεια της επιδότησης των τόκων του επενδυτικού δανείου καθορίζεται από την εκάστοτε εκδιδόμενη κοινή υπουργική απόφαση ή το εκαστοτε εκδιδόμενο προεδρικό διάταγμα προκήρυξης του ειδικού καθεστώτος ενίσχυσης.
- Σε περίπτωση κεφαλαιοποίησης τόκων της περιόδου χάριτος του επενδυτικού δανείου, η επιδότηση των τόκων καταβάλλεται απευθείας στη δανειοδοτούσα τράπεζα για μείωση του δανείου που προήλθε από την κεφαλαιοποίηση αυτή.
- Η επιδότηση των τόκων επενδυτικών δανείων που έχουν ληφθεί σε συνάλλαγμα, γίνεται σε δραχμές.
- Η επιδότηση των τόκων παρέχεται υπό την προϋπόθεση ότι οι τόκοι ή το επιτόκιο δεν επιδοτούνται από άλλη πηγή.

- Η ένταξη στο κόστος της φορολογικής απαλλαγής και επιδότησης τόκων γίνεται με έκδοση σχετικής πράξης ένταξης του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας ή του αρμόδιου Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας ανάλογα, εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή της αίτησης ή εντός τριών μηνών, προκειμένου για επενδύσεις για τις οποίες απαιτείται οποιασδήποτε μορφής γνωμοδότηση ή έγκριση από άλλες υπηρεσίες ή φορείς.
- Η αίτηση ένταξης μπορεί να υποβληθεί και μετά την έναρξη πραγματοποίησης της επένδυσης υπό την προϋπόθεση ότι η υποβολή της θα γίνει κατά τη διάρκεια της εταιρικής χρήσης στην οποία έγινε η έναρξη.
- Η ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής για επένδυση για την υλοποίηση της οποίας δεν ζητείται και επιδότηση τόκων, καθώς επίσης και για τα προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, εφαρμογής χωρίς να απαιτείται η προηγούμενη υποβολή αίτησης και η έκδοση πράξης ένταξης οποιουδήποτε οργάνου (βλ. και παρ. 24 άρθρου 8 του Ν. 2601/98).

21. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ - ΕΝΑΡΞΗ ΕΚΤΑΜΙΕΥΣΗΣ

Η καταβολή του ποσού της επιχορήγησης από το Δημόσιο πραγματοποιείται σε δόσεις ανάλογα με την πρόοδο των εργασιών της επένδυσης και μετά από πιστοποίηση των αρμοδίων οργάνων ελέγχου.

Η επιχορήγηση καταβάλλεται απευθείας στον επενδυτή και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η εκχώρηση της επιχορήγησης σε τράπεζες για την παροχή βραχυπρόθεσμου δανεισμού ισόποσου της εκχωρούμενης επιχορήγησης, που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση της επένδυσης.

Η έναρξη εκταμίευσης της επιχορήγησης του Δημοσίου για την επένδυση γίνεται αφού προηγουμένως έχει γίνει ο αναγκαίος έλεγχος των αρμοδίων οργάνων και έχει αποδεδειγμένα καταβληθεί και δαπανηθεί για την πραγματοποίηση της επένδυσης η ίδια συμμετοχή του επενδυτή σε ποσοστό 50% και το 25% της τυχόν συμμετοχής της χρηματοδοτούσας τράπεζας.

Στην περίπτωση που δεν έχει χρησιμοποιηθεί δανεισμός, η εκταμίευση της επιχορήγησης του Δημοσίου γίνεται σύμφωνα με τα παραπάνω, αφού θα έχει καταβληθεί και δαπανηθεί στα επενδυτικά έργα η ίδια συμμετοχή του επενδυτή σε ποσοστό 50% και το 25% του υπολοίπου πέραν της ελαχίστης κατά περιοχή ίδιας συμμετοχής ποσού.

Η επιχορήγηση καταβάλλεται σε τρεις (3) φάσεις ως εξής:

- τμήμα της, ίσο με το 60% καταβάλλεται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης σε δύο δόσεις.
- τμήμα της, ίσο με το 20% καταβάλλεται μετά την πιστοποίηση ολοκλήρωσης της επένδυσης και έκδοσης της σχετικής απόφασης ολοκλήρωσής της.
- το υπόλοιπο 20% καταβάλλεται μετά την πιστοποίηση έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης και έκδοσης της σχετικής απόφασης έναρξης της παραγωγικής της λειτουργίας.

Η επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης καταβάλλεται εφόσον ο μισθωμένος εξοπλισμός έχει εγκατασταθεί στη μονάδα και έχει γίνει έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας του. Στις περιπτώσεις δε που η απόκτηση της χρήσης του εξοπλισμού με χρηματοδοτική μίσθωση συνδυάζεται και με επένδυση που υπάγεται στην ενίσχυση της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων, η επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης καταβάλλεται υπό την προϋπόθεση ότι έχει γίνει και έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

Η επιδότηση καταβάλλεται μετά την εκάστοτε πληρωμή των δόσεων του μισθώματος από την επιχείρηση σε δόσεις καθεμιά εκ των οποίων υπολογίζεται επί του τμήματος της αξίας κτήσεως του εξοπλισμού, το οποίο εμπεριέχεται στην εκάστοτε καταβαλλόμενη δόση του μισθώματος. Σε περίπτωση που η σύμβαση της χρηματοδοτικής μίσθωσης προβλέπει καταβολή των δόσεων του μισθώματος σε διαστήματα μικρότερα του τριμήνου, η καταβολή της επιδότησης γίνεται ανά τρίμηνο.

1455
ΠΟΤΑ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 149

20 Φεβρουαρίου 1998

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

- Επενδύσεις διαθέσιμων ασφαλιστικών Ταμείων 1
- Τροποποίηση της αριθμ. 50485/30.8.1990 Υπουργικής απόφασης «Σύσταση και συγκρότηση της Κεντρικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής του άρθρου 8 του Ν. 1892/1990 και καθορισμός της διαδικασίας λειτουργίας της», όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε μεταγενέστερα 2
- Τροποποίηση της αριθμ. 25782/ΔΙΟΕ 757/29.6.1994 απόφασης σχετικά με την «Ανασυγκρότηση της Περιφερειακής Γνωμοδοτικής Επιτροπής Στερεάς Ελλάδος» 3
- Απαιτούμενα δικαιολογητικά, διαδικασίες και ρύθμιση λοιπών λεπτομερειών για την εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρ. 29 του Ν. 2545/97 «Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές και άλλες διατάξεις» 4
- Προγράμματα Σπουδών ΕΑΠ - Διδακτρα φοιτητών 5
- Ανασυγκρότηση της Ε.Ε.Κ.Ε.Δ. 6

γ. Του άρθρου 14 του Ν. 2042/92 (ΦΕΚ 75/Α'), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 11 του Ν. 2469/97 (ΦΕΚ 38/Α').

δ. Των άρθρων 3 επόμεν. και 17 επόμεν. του Ν. 2533/1997 «Χρηματιστηριακή Αγορά Παραγώγων και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 228/Α').

ε. Του άρθρου 16, παρ. 16, του Ν. 1558/85 «Κυβέρνηση και κυβερνητικά όργανα» (ΦΕΚ 137/Α') και του άρθρου 28Α του ίδιου νόμου, το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 27 του Ν. 2081/92 (ΦΕΚ 154/Α').

ζ. Του άρθρου 1 του Π.Δ. 437/85 «Καθορισμός αρμοδιοτήτων των Υπουργείων» (ΦΕΚ 157/Α').

η. Την απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπ. Οικονομικών με αριθμό 1107147/1239/0006Α/4.10.96 (ΦΕΚ 922/Β').

2. Το υπ' αριθμ. 49/2.1.98 έγγραφο του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών.

3. Το γεγονός ότι από την απόφαση αυτή δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ & ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Αριθ. 4494/Β191

Επενδύσεις διαθέσιμων ασφαλιστικών Ταμείων.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α. Του άρθρου 2, παρ. 1 του Ν. 1266/82 «Όργανα ασκήσεως νομισματικής, πιστωτικής και συναλλαγματικής πολιτικής» (ΦΕΚ 81/Α').

β. Του Α.Ν. 1611/50 (ΦΕΚ 304/Α'), όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τα Ν.Δ. 2999/54 και 3855/56

Επιτρέπεται: στα ασφαλιστικά Ταμεία, κατά τη διαχείριση των διαθέσιμων τους και ύστερα από σχετική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου τους, να αγοράζουν και να πωλούν μετοχές των ανωνύμων εταιρειών «Χρηματιστήριο Παραγώγων Αθηνών (ΧΠΑ)» και «Εταιρία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Επί Παραγώγων (ΕΤΕΣΕΠ)» από τα κατατεθειμένα στην Τράπεζα της Ελλάδος βάσει του Α.Ν. 1611/1950 διαθέσιμα κεφάλαιά τους, με εντολή προς την Τράπεζα, τηρουμένων πάντοτε των ποσοστών που προβλέπει το άρθρο 14 του Ν. 2042/1992.

αικών προκειμένου για Π.Ο.Τ.Α., που έχουν ως πόλο έλξης τη Βόλασσα) και στην αισθητική του τοπίου. Η αξιολόγηση της αντοχής των φυσικών πόρων θα πρέπει να συνεκτιμά όχι μόνο την επιβάρυνση από τη δημιουργία της Π.Ο.Τ.Α. αλλά και την τεχόν επιβάρυνση της περιοχής από τη βελτίωση της προσπελασιμότητας και των εξυπηρετήσεων.

Αναμενόμενες επιπτώσεις στην πολιτιστική κληρονομιά: Εξετάζεται η συμβατότητα της επιδιωκόμενης ανάπτυξης με την ανάγκη της προστασίας του τοπίου σε περίπτωση γειτνίασης με αρχαιολογικούς χώρους, παραδοσιακούς οικισμούς κ.λπ., αλλά και οι επιπτώσεις από την αναμενόμενη αύξηση των επισκεπτών στους παραπάνω τουριστικούς πόρους.

Εξαγωγή συνθετικών συμπερασμάτων (αναμενόμενες επιπτώσεις από την ίδρυση και λειτουργία της Π.Ο.Τ.Α.).

Προβλεπόμενα μέτρα για την πρόληψη, τον περιορισμό ή/και την εξουδετέρωση των δυσμενών επιπτώσεων από την ίδρυση και λειτουργία της Π.Ο.Τ.Α.

Μέτρα (έργα, ρυθμίσεις κλπ.) που, κατά τον επενδυτή, κρίνεται σκόπιμο να αναλάβει ο δημόσιος τομέας για την ενίσχυση των υποδομών της ευρύτερης περιοχής, με αδρομερή εκτίμηση του κόστους.

Ζ. Οικονομικά στοιχεία-χρηματοδότηση: Η σχετική έκθεση περιλαμβάνει:

Συνολικό εκτιμώμενο κόστος επένδυσης (για ολοκλήρωση Π.Ο.Τ.Α.)

Εκτιμώμενο κόστος για:

μελέτες,

απόκτηση γης-απαλλοτριώσεις.

Έργα (1) γενικής υποδομής (2) ειδικής υποδομής (δηλ. συνεδριακό κέντρα, μαρίνες, γήπεδα γκολφ, κέντρα θαλάσσιοθεραπείας, κέντρα τουρισμού υγείας, αθλητικό-προπονητικά κέντρα κ.λπ. (3) ανοδομής (δηλ. κύρια και μη κύρια ξενοδοχειακό καταλύματα, κατοικία κ.λπ.)

Χρηματοδοτικό σχήμα (επιχορήγηση αναπτυξιακού νόμου, ίδια συμμετοχή, δανειακά κεφάλαια).

2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΟΡΙΘΘΕΤΗΣΗ ΜΙΑΣ Π.Ο.Τ.Α.

α. Ο φάκελλος με τα ανωτέρω υπό στοιχ. 1 (α έως και ζ) δικαιολογητικά υποβάλλεται σε έξι (6) αντίτυπα στον ΕΟΤ (Δ/νση Α Έρευνας - Ανάπτυξης Τμήμα Α4 Επενδύσεων).

β. Ο ΕΟΤ οφείλει εντός πέντε (5) εργοσιμων ημερών από την υποβολή να αποστέλλει με αγγελιαφόρο και επί αποδειξει δύο (2) εκ των αντιτύπων αυτών στις δύο αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΧΩΔΕ δηλ. τη Δ/νση Χωροταξίας και τη Δ/νση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού.

γ. Οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΕΟΤ (Δ/νσεις Α Έρευνας - Ανάπτυξης και Β Έφαρμογής Προγραμμάτων και Χωροταξίας) και οι κατά τα ανωτέρω αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΧΩΔΕ ορίζουν κοινή σύσκεψη, εντός είκοσι (20) εργοσιμων ημερών από τη λήψη των φακέλλων εκ μέρους

του ΥΠΕΧΩΔΕ, κατά τη διάρκεια του κοινού πρακτικού, στο οποίο βεβαιώνεται

η τυπική και ουσιαστική πληρότητα των στοιχ. 1 (α έως ζ)

η συμβατότητα της πρότασης Γ εγκεκριμένο χωροταξικό σχέδιο, ειδικού επιπέδου ή με τομεακή ανάπτυξη

λέξη ή με τις γενικές κατευθύνσεις τουριστικής πολιτικής της κοινής υπουργικής απόφασης της παρ. 3 του άρθρου 29 του Ν. 2545/97.

Το κοινό πρακτικό αποτελεί εσωτερική διαδικασία συνεργασίας των δύο φορέων (ΕΟΤ-ΥΠΕΧΩΔΕ) για την κατ' αρχήν διαπίστωση της συνδρομής αναγκαίων προϋποθέσεων του άρθρου 29 του Ν. 2545/97 και της παρούσας απόφασης και σε καμιά περίπτωση δεν δημιουργεί δέσμευση της Πολιτείας ή/και αντίστοιχη αξίωση του αιτούντος για την αποδοχή της αίτησης και έγκριση της προτεινόμενης Π.Ο.Τ.Α.

δ. Αντίγραφο του κοινού πρακτικού αποστέλλονται από τον ΕΟΤ, εντός πέντε (5) εργοσιμων ημερών από τη σύναξή του και επί αποδειξει μαζί με αντίστοιχα αντίτυπα του φακέλλου της Π.Ο.Τ.Α στο οικείο νομαρχιακό συμβούλιο, προκειμένου αυτό να γνωμοδοτήσει σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 29 του Ν. 2545/97 και στην αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΕΘΟ.

ε. Ο ΕΟΤ, το ΥΠΕΘΟ και η Δ/νση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού του ΥΠΕΧΩΔΕ, με βάση τα στοιχεία του φακέλλου και έχοντας υπόψη τους το περιεχόμενο του κοινού πρακτικού της παρ. 2γ της παρούσας, γνωστοποιούν εγγράφως στο ΥΠΕΧΩΔΕ/Δ/νση Χωροταξίας τις επί της ουσίας πλήρως τεκμηριωμένες απόψεις τους για την προτεινόμενη Π.Ο.Τ.Α.

στ. Η διεύθυνση Χωροταξίας του ΥΠΕΧΩΔΕ συντάσσει και προωθεί για προσυπογραφή το Σχέδιο της κοινής Απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων για τον χαρακτηρισμό και την οριοθέτηση της Π.Ο.Τ.Α. εντός είκοσι (20) εργοσιμων ημερών από τη λήψη της γνώμης του νομαρχιακού συμβουλίου ή την πάροδο άπρακτης της προθεσμίας της ίδιας διάταξης καθώς και τη λήψη των απόψεων των λοιπών συναρμόδιων υπηρεσιών ως ανωτέρω.

ζ. Στην περίπτωση που, σύμφωνα με το κοινό πρακτικό ΕΟΤ-Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., δεν διαπιστώνεται πληρότητα φακέλλου ή συμβατότητα της επένδυσης, σύμφωνα με το υπό στοιχ. 2γ ανωτέρω, ενημερώνεται σχετικά εγγράφως ο αιτών με φροντίδα του ΕΟΤ και διακόπτεται η τήρηση της ως άνω διαδικασίας. Η διαδικασία, που διακόπηκε λόγω έλλειψης πληρότητας φακέλλου, είναι δυνατόν να επαναληφθεί εξ αρχής εφόσον συμπληρωθεί ο φάκελλος.

3. Διευκρινίζεται ότι ο χαρακτηρισμός και η οριοθέτηση έκτασης (ή εκτάσεων) ως Π.Ο.Τ.Α. υποκαθιστά εξ όλων των κατά νόμον προβλεπόμενων διαδικασιών για την

έγκριση της ίδρυσης των πάσης φύσεως τουριστικών εγκαταστάσεων μόνο την προέγκριση χωροθέτησης (αρμοδιότητας Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.) και την έγκριση καταλληλότητας του γηπέδου ή οικοπέδου (αρμοδιότητας ΕΟΤ). Όλες οι άλλες κατά νόμον διαδικασίες (έγκριση αρχιτεκτονικής μελέτης εγκαταστάσεων από ΕΟΤ, έγκριση περιβαλλοντικών όρων από Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και ΕΟΤ, διαδικασίες υπογωγής στο κίνητρα του Αναπτυξιακού Νόμου στο Υ.Π.Ε.Θ κ.λπ.) τηρούνται κανονικά και στην περίπτωση των Π.Ο.Τ.Α.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 10 Φεβρουαρίου 1998

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΟΛΙΟΠΛΑΝΟΣ

Αριθ. Β7/88

(5)

Προγράμματα Σπουδών ΕΑΠ - Διδάκτρα φοιτητών.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Έχοντας υπόψη:

Τις διατάξεις:

1. Των άρθρων 12 παρ. 2α και 27 του Ν. 2083/92 «Κοινοχρονισμός της Ανώτατης Εκπ/σης» (ΦΕΚ 159).
2. Του άρθρου 11 παρ. 8α του Ν. 2327/95 «Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας, ρύθμιση θεμάτων Έρευνας, Παιδείας ... και άλλες διατάξεις».
3. Του άρθρου 2 παρ. 2γ του Ν. 2552/97 «Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο και άλλες διατάξεις».
4. Του άρθρου 3 παρ. 2 εδ.α του Ν. 2552/97.
5. Του άρθρου 5 παρ. 6, 8, 12 και 15 του Ν. 2552/97.
6. Του άρθρου 10, παρ. 1, 2 και 11 του Ν. 2552/97.
7. Του άρθρου 11 παρ. 1 του Ν. 2552/97.
8. Το αριθ. 32/16.12.97 πρακτικό της Διοικούσας Επιτροπής του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, αποφασίζουμε:

Α) Στο Πρόγραμμα Σπουδών Μεταπτυχιακής Εξειδίκευσης Καθηγητών Αγγλικής Γλώσσας της Σχολής Ανθρωπιστικών Σπουδών, που έχει καθορισθεί να λειτουργήσει κατά το τρέχον Ακαδ. έτος, σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ. 11 του Ν. 2552/97, δημιουργούνται οι εξής θεματικές ενότητες (Θ.Ε.):

Πρόγραμμα Σπουδών

Υποχρεωτικές Θεματικές Ενότητες

1. Language Learning Skills and Materials (Reading and writing)
2. Language Learning Skills and Materials (Listening and Speaking)
3. Course Design and Evaluation

4. Assessment in Language Learning

Κατ' επιλογήν θεματικές ενότητες

1. Educational Technology for ELT
2. Teaching English for Specific Purposes
3. Intercultural Studies
4. The Education of language Teachers
5. Teaching Grammar
5. TESOL for Young Learners

Σύμφωνα με το νόμο (άρθρο 5 παρ. 8 Ν. 2552/97) οι φοιτητές κατά τη διάρκεια ενός έτους μπορούν να παρακολουθούν κατά ανώτατο όριο έως και τρεις (3) Θ.Ε. Κατ' εξαίρεση, κατά το πρώτο έτος λειτουργίας του Προγράμματος, οι φοιτητές θα μπορούν να παρακολουθήσουν όχι έως δύο θεματικές ενότητες.

Για την εισαγωγή φοιτητών στο ανωτέρω πρόγραμμα του Ε.Α.Π. απαιτείται η κατοχή πτυχίου Τμήματος Αγγλικής Φιλολογίας ή ισοτίμου με αυτό. Η επιλογή των Μεταπτυχιακών φοιτητών γίνεται με συνεκτίμηση των κριτηρίων που αναφέρονται στο άρθρο 12 παρ. 2α του Ν. 2083/92.

Για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος ειδίκευσης, απαιτείται επιτυχής παρακολούθηση και εξέταση των τεσσάρων υποχρεωτικών Θ.Ε. του αναφερομένου προγράμματος, καθώς και δύο επιπλέον Θ.Ε. από τις κατ' επιλογήν Θ.Ε. που αναφέρονται στο πρόγραμμα και η συγγραφή Επιστημονικής εργασίας.

Β) Στο πρόγραμμα Σπουδών Μεταπτυχιακής Επιμόρφωσης, Ανοικτής και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης, της Σχολής Ανθρωπιστικών Σπουδών, που έχει καθορισθεί να λειτουργήσει κατά το τρέχον Ακαδ. έτος, σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ. 11 του Ν. 2552/97, δημιουργείται μία μόνο Θεματική Ενότητα με τίτλο:

«Ανοικτή και εξ αποστάσεως Εκπαίδευση».

Για την απόκτηση του πιστοποιητικού Μεταπτυχιακής Επιμόρφωσης απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση και εξέταση της αναφερομένης Θ.Ε.

Για την επιλογή μεταπτυχιακών φοιτητών στο ανωτέρω πρόγραμμα προηγούνται οι κάτοχοι διδακτορικών διπλωμάτων, μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών, υποψήφιοι διδάκτορες με δημοσιευμένο επιστημονικό έργο, διδάσκοντες σε τριτοβάθμια ιδρύματα.

Συνεκτιμώμενα κριτήρια επιλογής είναι τα αναφερόμενα στο άρθρο 12 παρ. 2α του Ν. 2083/92.

Γ) Το ποσό συμμετοχής των φοιτητών α) στις δαπάνες του ΕΑΠ για την απόκτηση του απαραίτητου εκπαιδευτικού πληροφοριακού και υλικού αξιολόγησης και β) στις ιδιαίτερες δαπάνες επικοινωνίας που συνδέονται με την εφαρμογή του συστήματος της εξ αποστάσεως διδασκαλίας, καθορίζεται στο ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) δραχμών, ανά θεματική ενότητα.

Η ΔΕ του ΕΑΠ απονέμει υποτροφίες ολικής ή μερικής απαλλαγής από την ανωτέρω συμμετοχή έως και του 10% των φοιτητών που εγγράφονται στο ως άνω πρόγραμμα

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 822

6 Αυγούστου 1998

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

- Γενικές κατευθύνσεις τουριστικής πολιτικής για την δημιουργία Περιοχών Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης κατά τις διατάξεις της παρ. 3, του άρθρου 29 του Ν. 2545/97 «Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές και άλλες διατάξεις» 1
- Αναγνώριση της ΑΕ Σ3Τ, σαν φορέα ελέγχου της απόδοσης λεβήτων ζεστού νερού 2
- Αναγνώριση ΕΠΕ Γενικές Εφαρμογές Τεχνολογίας & Επιστήμης (ΓΕΤΕ) σαν φορέα ικανό για την εκτέλεση δοκιμών σε δοχεία πίεσης 3

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ & ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Αριθμ. Τ/3522

(1)

Γενικές κατευθύνσεις τουριστικής πολιτικής για την δημιουργία Περιοχών Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης κατά τις διατάξεις της παρ. 3, του άρθρου 29 του Ν. 2545/97 «Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές και άλλες διατάξεις».

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

1. Τις διατάξεις του Ν. 2545/97 «Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές περιοχές & άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 254/Α/97) και δη τις διατάξεις της παρ. 3, του άρθρου 29 του νόμου αυτού.

2. Τις διατάξεις του Ν. 1558/85 «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» (ΦΕΚ 137/Α/85), όπως συμπληρώθηκε και τροποποιήθηκε και σήμερα ισχύει.

3. Τις διατάξεις του ΑΝ. 1665/50 περί ΕΟΤ όπως κυρώθηκε με το Ν. 1624/51 και τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τα Ν.Δ 4109/71 και 201/74 καθώς και με το Ν. 2160/93.

4. Το Π.Δ. 27/1-2-96 «περί συγχώνευσης των Υπουργείων Τουρισμού, Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Εμπορίου στο Υπουργείο Ανάπτυξης» (ΦΕΚ 19/Α/1-2-98).

5. Το Π.Δ. 377/96 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτή Υπουργού και Υφυπουργών» (ΦΕΚ 244/Α/25-9-96).

6. Την απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ, Αριθ.Δ17α/03/99/Φ221/29. 10.96 «Ανάθεση αρμοδιοτήτων Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ στους Υφυπουργούς ΠΕΧΩΔΕ κλπ» (ΦΕΚ 1006/3/96).

7. Το γεγονός ότι από τις κανονιστικές διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

1. Εγκρίνουμε ως έχει την 500309/22.4.98 Απόφαση ΕΟΤ «Γενικές κατευθύνσεις τουριστικής πολιτικής για την δημιουργία Περιοχών Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης».

2. Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 9 Ιουλίου 1998

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΥΦΥΠ. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ & ΔΗΜ. ΕΡΓΩΝ

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΩΝΙΔΙΩΝΟΣ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

(Οι κατευθύνσεις αυτές συντάσσονται βάσει των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 29 του Ν.2545/97 «Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές και άλλες διατάξεις» ΦΕΚ 254/Α/97).

ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Ο Ελληνικός Τουρισμός παρά τα σημαντικά επιτεύγματά του και την αναπτυκτικότερη θετική συμβολή του στους κρίσιμους δείκτες της οικονομίας μας², εμφανίζει από τα μέσα της 10ετίας του '80 μια σειρά διαρθρωτικών προβλημάτων όπως:

1 Δηλ (στοιχεία 1996) 9.782.061 εκατομμύρια οφρεις στα συνολικά 6.217 δισ. δολάρια συναλλαγματικές εισπράξεις, ένα εκατομμύριο κίνες σε κύρια και βοηθητικά καταλύματα κ.ο.κ.

2 Δηλ. (στοιχεία 1996) συμμετοχή στο ΑΕΠ κατά 8,45%, στους άδηλους πόρους κατά 30,41% και στην κάλυψη του εμπορικού ελλείμματος κατά 33,85%. Έχει υπολογισθεί (πηγή ΥΠΤΟ) ότι ο Τουρισμός καταναλώνει προϊόντα των τοκτών παραγωγικών κλάδων, που ανέρχονται σε ποσοστό επί του ΑΕΠ 14,7%.

• η αναβάθμιση της ζήτησης, που προϋποθέτει την αναβάθμιση της τουριστικής προσφοράς προς την κατεύθυνση τόσο του εκσυγχρονισμού της υφιστάμενης τουριστικής υποδομής και αναδομής και του εμπλουτισμού της, όσο και της δημιουργίας νέας προσφοράς υψηλής στάθμης.

• η διαφοροποίηση του συνολικού ελληνικού προϊόντος, μέσω της βελτίωσης του επιπέδου των προσφερόμενων υπηρεσιών, καθώς και "ανοίγματος" προς τις νέες μορφές τουρισμού για την προσέλκυση διαφοροποιημένης πελατείας, με στόχο τη μαζική και σταδιακή απεξάρτηση από το μαζικό τουρισμό χαμηλής απόδοσης, την ανάπτυξη του θεματικού τουρισμού και την προσέλκυση ζήτησης σε δωδεκάμηνη βάση.

2. Μέτρα Πολιτικής

Όλα τα μέτρα (θεσμικά, οργανωτικά και χρηματοδοτικά) που εισηγούνται και υλοποιούνται ΥΠ. ΑΝ και ο ΕΟΤ, είναι απόλυτα προσαρμοσμένα στην πολιτική αυτή και εξυπηρετούν έναν ή περισσότερους στόχους της. Κατά συνέπεια:

• Οι Δημόσιες Επενδύσεις αφορούν αποκλειστικά στη διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος, με τη δημιουργία υποδομών ειδικών μορφών τουρισμού (θαλάσσιος, ορεινός, σικολογικός, πολιτιστικός, θεραπευτικός, αστική αναψυχή). Έτσι, θα δοθούν αναπτυξιακές διέξοδοι στην ενδοχώρα και σε μη ανεπτυγμένες παραλιακές περιοχές και, συγχρόνως, θα εμπλουτισθεί η προσφορά των ανεπτυγμένων περιοχών με υποδομές για ειδική πελατεία και για ενεργητική διάθεση του ελεύθερου χρόνου.

Στο μέτρο 1.1. του επιχειρησιακού προγράμματος Τουρισμός - Πολιτισμός έχουν ενταχθεί μαρίνες, καταφύγια και αγκυροβόλια συνολικού προϋπολογισμού 15 δισ. δρχ., εκ των οποίων 10 δισ. αντιστοιχούν στη δημόσια δαπάνη, ενώ παράλληλα στο μέτρο 1.2. (ορεινός, θεραπευτικός, κλπ. τουρισμός) έχουν ενταχθεί έργα προϋπολογισμού 13 περίπου δισ. δρχ., που στο σύνολό του αποτελεί δαπάνη του δημοσίου.

• Όσον αφορά στις ιδιωτικές επενδύσεις, έχουν ήδη ενταχθεί στο Ν.2601/98 «Ενισχύσεις ιδιωτικών επενδύσεων για την οικονομική και περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας και άλλες διατάξεις»:

- κίνητρα για τους εκσυγχρονισμούς των ξενοδοχείων (25% σε όλη τη χώρα)

- κίνητρα για τα έργα ειδικής τουριστικής υποδομής (μαρίνες, συνεδριακά κέντρα, κέντρα θαλασσοθεραπείας, κέντρα τουρισμού υγείας, υδροθεραπευτήρια, κέντρα χιονοδρομικού τουρισμού): 35% σε ολόκληρη την χώρα με εξαίρεση τα γήπεδα γκολφ και τα αμιγή συνεδριακά κέντρα, που λαμβάνουν 40% στην Επικράτεια

- προώθηση εξαιρετικά περιορισμένου αριθμού νέων ξενοδοχειακών μονάδων (σε παραδοσιακά κτίρια, μη ανεπτυγμένες τουριστικά περιοχές, ΠΟΤΑ)

- δυνατότητα ενίσχυσης των τουριστικών ΜΜΕ για συμβουλευτικές υπηρεσίες, εισαγωγή φιλικών προς το περιβάλλον μεθόδων, αξιοποίηση νέων τεχνολογιών, συμμετοχή σε εκθέσεις κλπ.

• Στον τομέα του marketing, η διαφημιστική μας παρουσία εξειδικεύεται προς δύο αναγκαίες κατευθύνσεις:

- συντήρηση της εικόνας της Χώρας ως προορισμού παραθεριστικού τουρισμού, αλλά με παράλληλη σταδιακή μεταφορά της έμφασης στον εμπλουτισμό της τουριστικής προσφοράς και το βελτιωμένο επίπεδο υπηρεσιών και

- προώθηση των ειδικών μορφών τουρισμού και δη σε περιόδους εκτός αιχμής

• Στον τομέα του ανθρωπίνου δυναμικού, εκτός από τα κονδύλια, που ο ΕΟΤ διαθέτει για προγράμματα κατάρτισης σε τομείς, όπου υλοποιείται η πολιτική του (4 περίπου δισ. έχουν ενταχθεί προς το σκοπό αυτό στο μέτρο 1.5. του ΕΠ «Τουρισμός - Πολιτισμός», Υποπρόγραμμα «Τουρισμός», στο σύνολό τους δημόσια δαπάνη) προωθούνται σταδιακά συνεργασίες με διάφορους φορείς (Περιφέρειες, ΤΕΔΚ κλπ) για παροχή από τον ΕΟΤ τεχνικής βοήθειας.

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΘΗΚΗΣ ΝΕΩΝ ΚΛΙΝΩΝ ΣΤΟ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ - Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΟΡΙΣΜΩΝ

Η διαπιστωμένη υπέρ-προσφορά κλινών στους παραδοσιακούς τουριστικούς προορισμούς (Αττική, Κρήτη, Κέρκυρα, Ρόδος, Κω, Χαλκιδική), στα ανεπτυγμένα μικρά νησιά (Σκιάθος, Μύκονος, Πάρος, Σαντορίνη) αλλά και στους νέους τουριστικούς προορισμούς (Νησιά Β. Αιγαίου) σε σχέση με τη ζήτηση, οδήγησε στη διαμόρφωση και εφαρμογή μιας πολιτικής σχετικής ανασχεσης της δημιουργίας νέων κλινών σ' ολόκληρη τη χώρα. Γιατί είναι γεγονός, ότι οι υφιστάμενες σήμερα ένα εκατομμύριο περίπου κλίνες (σε κύρια και μη κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα), λειτουργώντας με βελτιωμένη τουριστική περίοδο και όχι με τις σημερινές συνθήκες 3μηνης έως 7μηνης λειτουργίας, είναι σε θέση να καλύψουν πολύ υψηλότερα επίπεδα διανυκτερεύσεων και κατά συνέπεια πολύ υψηλότερο αριθμό αφίξεων στα σύνορα.

Όμως, μια παλιπική πλήρους ανασχεσης της δημιουργίας νέων κλινών είναι λανθασμένη και απορριπτέα για τους ακόλουθους λόγους:

• Δεν λαμβάνει υπόψη της το γεγονός ότι οι περιοχές με μεγάλες συγκεντρώσεις τουριστικής δραστηριότητας και δη καταλυμάτων έχουν πλήρως αστικοποιηθεί, χωρίς προηγούμενο σχεδιασμό και μέριμνα για έργα γενικής υποδομής και για εγκαταστάσεις και χώρους κοινωνικού εξοπλισμού και ήδη εμφανίζονται υποβαθμισμένες από περιβαλλοντική σκοπιά και κατά συνέπεια από τη σκοπιά της συνολικής ποιότητας ζωής.

Η άναρχη και σε σημαντικό βαθμό αυθαίρετη δόμηση καταλυμάτων και συμπληρωματικών τουριστικών εγκαταστάσεων στις περιοχές αυτές (και δη καταλυμάτων μέσης και χαμηλής στάθμης, σε μικρά και συχνά ακατάλληλα οικοπέδα, χωρίς ελεύθερους χώρους και πράσινο), οδήγησε σε μια συνολική περιβαλλοντική και οικονομική - τουριστική απαξίωση τους και σε αδυναμία τους να προσελκύσουν μαζικό - έστω - τουρισμό μέσης και υψηλής συγκριτικά στάθμης, πολύ δε περισσότερο να διαφοροποιήσουν τη ζήτησή τους και να στραφούν σε ζήτηση ειδικών μορφών τουρισμού, βελτιώνοντας και την περίοδο λειτουργίας τους, δεδομένου ότι δεν διαθέτουν εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής (δηλ. Συνεδριακά Κέντρα, Μαρίνες, Γήπεδα Γκολφ, Κέντρα Θαλασσοθεραπείας, Υδροθεραπευτήρια, Αθλητικά - Προπονητικά Κέντρα, Θεματικά Πάρκα κ.ο.κ.)

Ήδη, το κράτος επιδοτεί τέτοιες μορφές εγκαταστάσεων στις ανεπτυγμένες τουριστικές περιοχές μέσω του αναπτυξιακού νόμου, όμως, αυτό δεν είναι αρκετό για να επιτευχθεί στην πράξη αναβάθμιση της ποιότητας της ζήτησης που προσελκύουν, και σε μεγάλο βαθμό οι περιοχές αυτές θα συνεχίσουν ν' αποτελούν υποδοχείς

3. Υπαρξη διαπιστωμένου επενδυτικού ενδιαφέροντος του ιδιωτικού τομέα. Δικαιούμενοι να εκδηλώσουν ενδιαφέρον είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα ιδιοκτήτες της έκτασης και συγχρόνως υποψήφιοι επενδυτές ή κοινοπραξίες, στις οποίες συμμετέχει και ο ιδιοκτήτης/ες της έκτασης. Στην κοινοπραξία είναι δυνατόν να συμμετέχει και Ο.Τ.Α. εφόσον είναι ιδιοκτήτης της έκτασης εν όλω ή εν μέρει. Οι επιθυμούντες να εκδηλώσουν το ενδιαφέρον τους θα πρέπει να είναι σε θέση να χρηματοδοτήσουν το συνολικό επενδυτικό πρόγραμμα κατά τους όρους του αναπτυξιακού νόμου και συγκεκριμένα:

3.1. Λαμβάνοντας τα κίνητρα του Ν. 2601/95 για τα ξενοδοχειακά καταλύματα και τις υπαγόμενες στον ίδιο νόμο εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής (συνεδριακά κέντρα, λιμένες αναψυχής, κέντρα θαλασσοθεραπείας, κέντρα τουρισμού υγείας, γήπεδα γκολφ, εγκαταστάσεις χιονοδρομικού τουρισμού, υδροθεραπευτήρια, κέντρα προπονητικού - αθλητικού τουρισμού).

3.2. Ο επενδυτής θα πρέπει -εφόσον θα προσφύγει και σε δανειοδότηση για την κάλυψη μέρους του συνολικού κόστους της επένδυσης - να έχει εξασφαλίσει το θετικό ενδιάμεσον έγκυρου τραπεζικού οργανισμού.

3.3. Ακόμη, θα πρέπει να έχει σοβαρή επιχειρηματική εμπειρία στην οργάνωση και λειτουργία τουριστικών επιχειρήσεων ή να εξασφαλίζει με σχετική σύμβαση τη συνεργασία φορέα, που διαθέτει το προσόν αυτό.

4. Το επενδυτικό σχέδιο για τη δημιουργία Π.Ο.Τ.Α. θα πρέπει να συνεπάγεται ελάχιστο συνολικό ύψος επένδυσης 20 δισ. δραχμές (εξαιρουμένης της αξίας της γης, όπως άλλωστε προβλέπει ο αναπτυξιακός νόμος 2601/95) και να περιλαμβάνει:

- Τουριστικά καταλύματα (κύρια και μη κύρια ξενοδοχειακά) διαφόρων λειτουργικών μορφών και τάξεων ΑΑ και Α, τουλάχιστον 1500 συνολικά κλινών.

- Κέντρα εστίασης - αναψυχής διαφόρων λειτουργικών μορφών.

- Δύο τουλάχιστον εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής (όπως π.χ. μαρίνα, συνεδριακό κέντρο, γήπεδο γκολφ, κέντρο θαλασσοθεραπείας, κέντρο τουρισμού υγείας, υδροθεραπευτήριο, χιονοδρομικό κέντρο, θεματικό πάρκο, αθλητικό - προπονητικό κέντρο).

- Εμπορικό κέντρο ή και ολοκληρωμένο συγκρότημα παραδοσιακής βιοτεχνίας.

- Λουτρικές εγκαταστάσεις, αν η έκταση είναι παραθαλάσσια.

- Αθλητικές εγκαταστάσεις και,

- προαιρετικά, οικιστικό συγκρότημα.

Στο ελάχιστο κόστος των 20 δισ. δραχ. συμπεριλαμβάνονται όλες οι κατά τα ανωτέρω χρήσεις καθώς και τα αναγκαία έργα γενικής υποδομής της έκτασης (ή των εκτάσεων).

5. Συμβατότητα της επένδυσης με τα κριτήρια της χωροταξικής, πολεοδομικής και περιβαλλοντικής πολιτικής και καταλληλότητα του χώρου για την ανάπτυξη της αιτούμενης χρήσης.

6. ΠΟΤΑ δεν δημιουργούνται, σύμφωνα και με όσα εκτέθηκαν ανωτέρω, στις περιοχές της ΚΥΑ 61404/25.9.97 (ΦΕΚ ΒΒ2/Β/97), όπου υφίσταται ικανοποιητική εν όλω ή εν μέρει τουριστική ανωδομή (καταλύματα) ενώ είναι δυνατόν να χωροθετηθούν στα λοιπά (εκτός εκείνων των ανωτέρω ΚΥΑ) τμήματα της Επικράτειας, εφόσον συντρέχουν τα ακόλουθα επί μέρους κριτήρια (που ελέγχονται σε επίπεδο νομού ή νησιού):

6.α. Δημογραφικά κριτήρια

6.α.1. πληθυσμός που υσταξύ των δύο τελευταίων απογραφών εμφανίζει μείωση ή περιορισμένη αύξηση (όχι άνω του 5%)

6.α.2. αναστατικός πληθυσμός σε ποσοστό ανώτερο του μέσου εθνικού όρου (δηλ. του 28,4%)

6.α.3. ηρεϊούσα γήρανση του πληθυσμού

6.α.4. περιοχές αραιοκατοικημένες αριθμός κατοίκων ανά τ.χλμ. μικρότερος του μέσου εθνικού όρου (δηλ. των 79,2 κατοίκων)

6.α.5. ύπαρξη έντονης αστικής πόλωσης

6.β. Υπαρξη τεχνικής υποδομής

6.β.1. οδικό δίκτυο αρκετά ανεπτυγμένο, με ικανό ποσοστό ασφαλτόστρωσης

6.β.2. θαλάσσιες συγκοινωνίες υπαρκτές, έστω και μικρής σημασίας. Υπαρξη υποδομής σε μαρίνες και αλιευτικά καταφύγια.

6.β.3. αεροπορική συγκοινωνία. Χρονοαπόσταση από διεθνές αεροδρόμιο στην έκταση της ΠΟΤΑ μικρότερη των 90 λεπτών

6.β.4. μη ανεπτυγμένο βιομηχανικό δυναμικό

6.β.5. επαρκής υποδομή βασικής, μέσης και ανωτέρας εκπαίδευσης, καθώς και υποδομή υγείας (νομαρχιακό νοσοκομείο)

6.γ. Κριτήρια σχετικά με την Απασχόληση

6.γ.1. μείωση απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα

6.γ.2. τάση αύξησης απασχόλησης στον τριτογενή τομέα

6.γ.3. αυξητική τάση του ποσοστού ανεργίας

6.δ. Κριτήρια τουριστικής ανάπτυξης

6.δ.1. υφιστάμενο μέγεθος τουριστικού τομέα κατώτερο των δυνατοτήτων που διαγράφουν οι τουριστικοί πόροι της περιοχής.

6.δ.2. ύπαρξη ξενοδοχειακών κλινών σε ποσοστό < 1% του συνόλου της Χώρας

6.δ.3. ύπαρξη ξενοδοχειακών κλινών σε αριθμό < 50 κλινών / 1.000 κατοίκους

6.δ.4. ανυπαρξία ξενοδοχειακών κλινών ΑΑ τάξης

6.δ.5. ανυπαρξία κλινών Α' τάξης ή περιορισμός τους μόνο στα αστικά κέντρα

6.δ.6. οι πραγματοποιούμενες συνολικά διανυκτερεύσεις σε κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα να μην υπερβαίνουν το 1% του συνόλου της Χώρας

6.δ.7. οι πραγματοποιούμενες διανυκτερεύσεις αλλοδαπών να μην υπερβαίνουν το 0,5% του συνόλου της Χώρας.

7. Με βάση την Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος για τη δημιουργία ΠΟΤΑ (ΑΠ ΕΟΤ 502580/31.1.97) και τις επενδυτικές προτάσεις, που υποβλήθηκαν στα πλαίσια αυτής, έχουν επλεγεί από τον ΕΟΤ δύο επενδυτικές προτάσεις για δημιουργία ΠΟΤΑ, μία στο Νομό Μεσσηνίας και μία στο Νομό Αιτωλοακαρνανίας. Αμφότερες οι επενδυτικές αυτές προτάσεις πληρούν όλους ανεξαιρέτως τους όρους και τις προϋποθέσεις της παρούσας απόφασης και ως εκ τούτου δεν ελέγχεται εκ νέου η συμβατότητά τους με τις γενικές κατευθύνσεις τουριστικής πολιτικής της κοινής υπουργικής απόφασης της παρ.3 του άρθρ.29 του Ν.2545/87, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.2 εδ. γ της Κ.Υ.Α Τ/751/10.2.98 (ΦΕΚ 149/Β/98) των Υπουργών Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

Αθήνα, 22 Απριλίου 1998

Ο Γενικός Γραμματέας
ΝΙΚΟΣ ΣΚΟΥΛΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 1067

3 Δεκεμβρίου 1997

(Το παρόν ΦΕΚ επανεκτυπώθηκε λόγω λαθών και παραλείψεων)

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Αριθ. Τ.4403

Προδιαγραφές Εγκαταστάσεων Αξιοποίησης Ιαματικών Πηγών για την υπανωλή τους στο καθεστώς κινήτρων του Ν. 1892/90, όπως ισχύει.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ & ΔΗΜ. ΕΡΓΩΝ

Εχοντας υπόψη:

α- τις διατάξεις του Ν. 1558/85 «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» (ΦΕΚ 137/Α/85)

β- τις διατάξεις του Π.Δ. 27/96 «περί συγχωνεύσεως των Υπουργείων Τουρισμού, Βιομηχανίας-Ενέργειας και Τεχνολογίας και Εωτερίου, στο Υπουργείο Ανάπτυξης» (ΦΕΚ 19/Α/96)

γ- τις διατάξεις του Π.Δ. 377/25.9.96 «περί διορισμού Υπουργού Ανάπτυξης και Υφυπουργών» (ΦΕΚ 244/Α/96).

δ- τις διατάξεις του Ν. 1624/51 «περί κυρώσεως, τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του Α.Ν. 1565/50 περί συστάσεως Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού» (ΦΕΚ 71/Α/51)

ε- τις διατάξεις του Ν. 1892/90 «Για τον Εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 2234/94, (άρθρο 1 παρ. 1 σδ. β') και ιδίως τη διάταξη της παρ. 1 εδάφιο β' του άρθρου 1 του Νόμου αυτού (ΦΕΚ 142/Β/94).

στ- τις διατάξεις των Ν. 2188/21.5/17.6/1920 «περί ιαματικών πηγών» (ΦΕΚ 132/Α/20) και του Β.Δ. 7 21.8/1920 καθώς και του Ν. 4086/26.7.1960 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων τινών περί ιαματικών πηγών» (ΦΕΚ 112/Α/60).

ζ- των διατάξεων του Ν. 4844/30 «περί διατάξεων ασφαρισμών της εκμετάλλευση των ιαματικών πηγών» (ΦΕΚ 258/Α/30)

η- τις διατάξεις της υπ' αρ. 1177/Τ Απόφασης «περί Εγκριτικής Κανονισμού του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού - περί Εποπτείας και Λειτουργίας των Υδροθεραπευτηρίων Ιαματικών Πηγών και των εν αυτοίς εγκαταστάσεων» (ΦΕΚ 318/Β/60)

θ- τις διατάξεις του Π.Δ. 51/89 (ΦΕΚ 19/Α/88), όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 255/89 (ΦΕΚ 121/Α/89) και το Π.Δ. 207/91 (ΦΕΚ 75/Α/91)

ι- το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας από-

φασης δεν προκαλείται επιβάρυνση του Κρατικού Προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Για την υλογωγή των Εγκαταστάσεων Αξιοποίησης Ιαματικών Πηγών (Κέντρων Υδροθεραπείας Ιαματικού Υδάτος) στο καθεστώς των κινήτρων του Ν. 1892/90, εδ. θ. παρ. 1 του άρθρου 1, όπως ο νόμος αυτός τροποποιήθηκε με τον Ν. 2234/94 και σήμερα ισχύει, καθορίζουμε τις ελάχιστες προδιαγραφές ως ακολούθως:

ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΠΗΓΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Στόχοι
2. Γενικό
 - 2.1. Ορισμοί
 - 2.2. Χαρακτηριστικά
3. Διαδικασία έγκρισης εγκαταστάσεων αξιοποίησης ιαματικών πηγών
4. Έπιλογή θέσης εγκαταστάσεων αξιοποίησης ιαματικών πηγών
 - 4.1 Κριτήρια (Προδιαγραφές)
 - 4.2 Δικαιολογητικά
5. Κριοδορικές Προδιαγραφές
6. Προδιαγραφές ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων και εξοπλισμού
7. Δικαιολογητικά έγκρισης αρχιτεκτονικής μελέτης
8. Παράρτημα (μπεδείγματα)

1.- ΣΤΟΧΟΙ

1.1. Με την παρούσα απόφαση θεσμοθετούνται, ως ελάχιστες προδιαγραφές Εγκαταστάσεων Αξιοποίησης Ιαματικών Πηγών (Κέντρων Υδροθεραπείας Ιαματικού Υδάτος, εφεξής Κ.Υ.Ι.Υ.) προκειμένου οι εγκαταστάσεις αυτές να υπαχθούν στο καθεστώς του Ν. 1892/90, όπως ισχύει, οι αναγκαίες φυσικές, τεχνικές, λειτουργικές, υγειονομικές προϋποθέσεις και οι ειδικές απαιτήσεις (π.χ. Ατόμων Μειωμένης Κινητικότητας) με στόχο να καλύπτονται οι ανάγκες των ακόλουθων κατηγοριών της ειδικής τουριστικής πελατείας τους:

Α. Λογόμενοι με παθήσεις στις οποίες ενδείκνυται η χρησιμοποίηση των Ιαματικών Υδάτων (Λουτροθεραπεία, Ποσιθεραπεία και Εισπνοθεραπεία)

Β. Λογόμενοι Προληπτικής Υδροθεραπείας

2.2.δ. Ακόμη, αναγκαία προϋπόθεση για τη δημιουργία Κ.Υ.Ι.Υ. είναι η λειτουργία στην ευρύτερη περιοχή και συγκεκριμένα σε ακτίνα 5 χλμ από το γήπεδο/οικοπέδο του Κ.Υ.Ι.Υ., κύριων Ξενοδοχειακών καταλυμάτων ΑΑ, Α και Β τάξης, συνολικής δυναμικότητας τουλάχιστον με αυτή του Κ.Υ.Ι.Υ. (όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 1.2. της παρούσας)

Είναι αυτονόητο, ότι μέρος ή το σύνολο του απαιτούμενου κατά την παράγραφο αυτή αριθμού κλινών μπορεί να αναγειρείται, εφόσον οι υφιστάμενες στην περιοχή κλινές δεν επαρκούν, σε συνδυασμό με το Κ.Υ.Ι.Υ. εφόσον με βάση άλλες διατάξεις η δημιουργία νέων κλινών στην περιοχή δεν απαγορεύεται

3. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΠΗΓΩΝ (Κ.Υ.Ι.Υ.)

3.1. Α' ΣΤΑΔΙΟ: Έγκριση σκοπιμότητας - χωροθέτησης

3.1.α. Έγκριση Σκοπιμότητας: Ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει στην αρμόδια Διεύθυνση της Κεντρικής Υπηρεσίας του Ε.Ο.Τ., τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στα εδάφια α, β, γ, στ και κ της παραγράφου 4. 2. της παρούσας, καθώς επίσης τεχνική έκθεση, που θα αφορά στα στοιχεία των παραγράφων 2.2.α,β,γ,δ και του πίνακα 4.1. α, β, γ της παρούσας.

Η έγκριση Σκοπιμότητας χορηγείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα του ΕΟΤ, μετά την εισήγηση των συναρμοδίων Διευθύνσεων (Α, Β, ΙΔ) και ισχύει για ένα χρόνο. Αν εν τω μεταξύ έχει εκδοθεί έγκριση καταλληλότητας οικοπέδου/γήπεδου η διάρκεια ισχύος της έγκρισης σκοπιμότητας ακολουθεί τη διάρκεια ισχύος της έγκρισης καταλληλότητας. Για την ανανέωση της έγκρισης σκοπιμότητας αιτείται η υποβολή των στοιχείων που προβλέπονται από τις προδιαγραφές δημιουργίας Κ.Υ.Ι.Υ. κατά το χρόνο της ανανέωσης.

2. Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση ίδρυσης, επέκτασης ή εκσυγχρονισμού Κ.Υ.Ι.Υ. σε συνδυασμό με ίδρυση, επέκταση ή εκσυγχρονισμό Ξενοδοχειακής εγκατάστασης (κατά την παρ. 2.α. του παρόντος) στην Ξενοδοχειακή μονάδα παρέχονται τα κίνητρα του αναπτυξιακού νόμου, που ισχύουν στην περιοχή υλοποίησης της επένδυσής για τις εγκριτικές αυτές του τίπου και όχι τα κίνητρα, που ισχύουν για το Κ.Υ.Ι.Υ. (και τούτο βεβαίως εφόσον τηρούνται οι προϋποθέσεις της παρ. 5 του άρθρου 2 του Π.Δ. 465/95).

Κατά τη διαδικασία της έγκρισης σκοπιμότητας, ελέγχεται μεταξύ άλλων η θεραπευτική ή προληπτική αξία του Ιαματικού Πόρου, που αποτελεί βασική προϋπόθεση για τη διαπίστωση της σκοπιμότητας υπανωγής της εγκατάστασης στα κίνητρα του Αναπτυξιακού Νόμου.

3.1.β. Προέγκριση Χωροθέτησης: Ο ενδιαφερόμενος, εφόσον απαιτείται κατά νόμον, υποβάλλει στην αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΕΧΩΔΕ αίτηση, με τα απαιτούμενα για την τήρηση της διαδικασίας προέγκρισης χωροθέτησης δικαιολογητικά, καθώς και αντίγραφο της αναφερόμενης στο εδάφιο (α) έγκρισης του ΕΟΤ για τη σκοπιμότητα δημιουργίας του Κέντρου Υδροθεραπείας Ιαματικού Ύδατος (Κ.Υ.Ι.Υ.).

3.2. Β' ΣΤΑΔΙΟ: Καταλληλότητα γηπέδου / οικοπέδου

Υποβάλλεται πλήρης φάκελος με τα δικαιολογητικά α - κ της παρ. 4.2 της παρούσας στην αρμόδια Διεύθυνση της Κεντρικής Υπηρεσίας του Ε.Ο.Τ.. Για την έγκριση ή απόρριψη ακολουθείται διαδικασία ανάλογη της προβλεπόμενης για τις Ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις (ΦΕΚ 557/Β/87).

Η έγκριση καταλληλότητας γηπέδου/οικοπέδου για τη δημιουργία Κ.Υ.Ι.Υ. ισχύει για δύο (2) χρόνια και για την ανανέωση της απαιτείται η υποβολή των στοιχείων που προβλέπονται από τις προδιαγραφές δημιουργίας Κ.Υ.Ι.Υ. κατά το χρόνο της ανανέωσης.

3.3. Γ' ΣΤΑΔΙΟ: Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων

Ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει στην αρμόδια Υπηρεσία του ΥΠΕΧΩΔΕ αίτηση με τα απαιτούμενα κατά νόμον δικαιολογητικά για την τήρηση της διαδικασίας έγκρισης περιβαλλοντικών όρων σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

3.4. Δ' ΣΤΑΔΙΟ: Έγκριση Αρχιτεκτονικής Μελέτης

Υποβάλλεται πλήρης φάκελος με τα δικαιολογητικά της παραγράφου 7 της παρούσας στην αρμόδια Διεύθυνση της Κεντρικής Υπηρεσίας του Ε.Ο.Τ.. Συνυποβάλλεται το δικαιολογητικό υπ' αριθμ. Α της παρ. 4.2 της παρούσας, καθώς και τα δικαιολογητικά της παρ. 6.1 (έγκριση εγκατάστασης βιολογικού καθαρισμού). Για την έγκριση ή απόρριψη ακολουθείται η διαδικασία που προβλέπεται για τις Ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις (ΦΕΚ 557/Β/87).

Η έγκριση Αρχιτεκτονικής Μελέτης από τον ΕΟΤ ισχύει τέσσερα (4) χρόνια. Αν εν τω μεταξύ έχει εκδοθεί οικοδομική άδεια η διάρκεια ισχύος της έγκρισης του ΕΟΤ ακολουθεί τη διάρκεια ισχύος της οικοδομικής άδειας. Αν μετά την παρέλευση της τετραετίας δεν έχει εκδοθεί οικοδομική άδεια ή η άδεια που έχει εκδοθεί μείνει ανεκτέλεστη και λήξει, απαιτείται ανανέωση των εγκρίσεων του ΕΟΤ (Α, Β, Γ, Δ ΣΤΑΔΙΑ) σύμφωνα με τα ισχύοντα κατά τον χρόνο της ανανέωσης.

• Περιγραφή του περιβάλλοντος χώρου (ιδιαίτερα πρέπει να περιγραφθούν τα φυσικά και δομημένα περιβάλλον και η συμβατότητα της προτεινόμενης εγκατάστασης με τις υφιστάμενες χρήσεις γης).

• Νομικό Καθεστώς δόμησης (εντός σχεδίου, ΖΟΕ, εκτός σχεδίου, κ.λ.π.).....

• Χαρακτηριστικά Εγκατάστασης (Τμήμα Τουριστικής Εγκατάστασης, δυναμικότητα, τάξη κ.λ.π.)

• Στοιχεία της υπάρχουσας γενικής και τουριστικής υποδομής και ανωδομής της ευρύτερης περιοχής:

- δυνατότητες ηλεκτροδότησης (Υπαρξη Δικτύου Χαμηλής Τάσης, απόσταση από τον πλησιέστερο υποσταθμό της ΔΕΗ, διαθέσιμη ηλεκτρική ισχύς κ.λ.π.)

- δυνατότητα υδροδότησης

- δυνατότητα τηλεφωνικής σύνδεσης

• Επιπλέον προσκομίζεται συμπληρωμένος από τον μηχανικό πίνακας γεπιτιάσεων σύμφωνα με το υπόδειγμα (5) του παραρτήματος

στ. Έκθεση Ειδικών Στοιχείων Περιβάλλοντος⁵ όπως:

• Γεωγραφικό Περιβάλλον. Γενική Περιγραφή και φυσιογνωμία της περιοχής με επισήμανση βιομηχανιών ή βιοτεχνιών, αγωγών λυμάτων κ.λ.π. σε ακτίνα τουλάχιστον δέκα (10) χλμ. από τη μονάδα.

• Ιστορικά στοιχεία της Ιαματικής Πηγής

• Χλωρίδα: Κύρια είδη αυτοφυή και άλλα χαρακτηριστικά είδη που ευδοκούν στην περιοχή

• Θάλασσα: Θερμοκρασίες (μεταβολές ημέρας εποχής, ρεύματα, περιοδικότητα, κυματισμοί, μορφή ακτών).

• Μετεωρολογικά Στοιχεία: Μετρήσεις στην Περιοχή, όπου προβλέπεται η δημιουργία της μονάδας, που θα αφορούν σε:

• Θερμοκρασίες, ετήσιες, μηνιαίες μέγιστες - ελάχιστες

- Υγραμετρία

- Ανεμολόγιο

- Βροχοπτώσεις

- Νεφώσεις και Ηλιοφάνεια

- Ιονομετρικά Στοιχεία

- Στοιχεία από την Σεισμολογική Υπηρεσία της περιοχής, όπου βρίσκεται η Ιαματική Πηγή

ζ. Σκαρίφημα Γενικής Διάταξης σε επίπεδο προσχεδίου, το περιεχόμενο του οποίου ορίζεται στο Π.Δ. 696/74.

5. Τα στοιχεία της παρ. στ αξιολογούνται στα πλαίσια της εξέτασης της σκοπιμότητας δημιουργίας του Κ.Υ.Ι.Υ. για τη διαμόρφωση συνολικής εικόνας, χωρίς να αποιελούν στοιχείο απόρριψης, θα περιλαμβάνονται όμως και στη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.

η. Υπεύθυνη δήλωση του αιτούντα σε ειδικό έντυπο του Ν. 1522/86 ότι είναι ιδιοκτήτης του γηπέδου/οικόπεδου, που ορίζεται στο τοπογραφικό διάγραμμα με τα στοιχεία Α.Β. Γ, κ.λ.π. εμβαδού μ2 (βλ. υπόδειγμα 4 στο παράρτημα).

Σε περίπτωση περισσοτέρων του ενός εξ' αδικαιρέτου ιδιοκτητών υποβάλλονται είτε ανεξάρτητες δηλώσεις, είτε κοινή όπου θα αναγράφονται τα στοιχεία όλων και θα υπογράφεται από όλους. Ο κάθε ιδιοκτήτης θα δηλώνει το ποσοστό συνιδιοκτησίας του και το σύνολο των παρουσιών θα πρέπει να καλύπτει το 100% της ιδιοκτησίας.

Επίσης θα πρέπει να δηλώνεται ότι 1) το γηπέδο/οικόπεδο αποτελεί ενιαίο έκταση, που δεσμεύεται στο σύνολό της για τη δημιουργία του Κ.Υ.Ι.Υ. και 2) στο μέλλον για οποιαδήποτε απεδέσμευση τμήματος του οικοπέδου ή της έκτασης θα πρέπει να υπάρχει η σύμφωνη γνώμη του ΕΟΤ.

Στην υπεύθυνη δήλωση θα σημειώνεται ακόμη 1) αν το γηπέδο ή μέρος του αποτελεί χαρακτηρισμένη δασική έκταση και 2) αν το οικόπεδο αποτελεί προϊόν κατάρτησης αγροτικού κλήρου ή δασικής έκτασης.

Η δημιουργία Κ.Υ.Ι.Υ. σε γήπεδα/οικόπεδα επί των οποίων υπάρχει συγκυριότητα χωρίς την συμφωνία όλων των συγκυριών ή σε γήπεδα/οικόπεδα στα οποία έχει συσταθεί οριζόντια ιδιοκτησία δεν είναι δυνατή.

θ. Λοιπές βεβαιώσεις - έγγραφα από συναρμόδιους φορείς:

• Βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας για τον τρόπο ύδρευσης:

- Εφ' όσον το Κ.Υ.Ι.Υ. υδρεύεται από το δίκτυο της πόλης ή του οικισμού, ότι υπάρχει δυνατότητα παροχής τσ σιων λίτρων την ημέρα, όσον προβλέπονται για τη δυναμικότητα του Κ.Υ.Ι.Υ. και του Ξενοδοχείου

- Εφ' όσον η ύδρευση γίνεται από γεώτρηση, θα προσκομίζεται άδεια χρήσης νερού και εκτέλεσης έργου σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1739/87 και εκτελεστικών διαταγμάτων του.

• Κυκλοφοριακή σύνδεση του οικοπέδου/γηπέδου με το δρόμο προσπέλασης εγκεκριμένη από την καθ' ύλην και κατά τόπο κρατική υπηρεσία.

• Βεβαίωση πολεοδομικού Γραφείου ως υπόδειγμα (3) του παραρτήματος

ι. Έγκριση Χωροθέτησης από το ΥΠΕΧΩΔΕ εφ' όσον απαιτείται

κ. Βεβαίωση από την Αρμόδια Υπηρεσία του ΕΟΤ / ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΠΗΓΩΝ (1Δ3) σχετικά με τα χαρακτηριστικά του Ιαματικού Υδάτος προς χρήση του για το Κ.Υ.Ι.Υ., σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στον πίνακα 4.1.γ.

λ. Εγκεκριμένη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων σύμφωνα με τις διατάξεις της 69269/5387/24.10.90 Κοινής Απόφασης που αφορά σε «κατάταξη έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες, περιοχόμενο Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ), καθορισμός περιοχόμενου ειδικών περιβαλλοντικών μελτών (ΕΜΠ) και λοιπές διατάξεις», σύμφωνα με το Ν. 1650/1986 και την 1661/5.10.94 ΚΥΑ (ΦΕΚ 786/β/20.10.94) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

Τα παραπάνω δικαιολογητικά (β-ζ) πρέπει να υποβάλλονται σε τρία (3) αντίτυπα, σφραγισμένα και υπογε-

Α/Α ΧΩΡΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΡΙΘ. ΧΩΡΩΝ ΕΛΑΧ. ΜΕΤΡΩΣ

5. Αθληση

Το Κ.Υ.Ι.Υ. έχουν αυξημένες ανάγκες σε αθλητικές δραστηριότητες που θα συμπληρώνουν το θεραπευτικό τμήμα, αλλά και θα εμπλουτίζουν το προσφερόμενο από το Κ.Υ.Ι.Υ. προϊόν. Δεδομένου, όμως, ότι το είδος των αθλητικών δραστηριοτήτων και κατά συνέπεια και των συναφών εγκαταστάσεων ποικίλει ανάλογα με τη θέση του Κ.Υ.Ι.Υ. αλλά και τις λοιπές δραστηριότητες που προσφέρει, καθώς και τους χώρους στους οποίους απευθύνεται, δεν προτείνονται εδώ συγκεκριμένες αθλητικές εγκαταστάσεις ως υποχρεωτικές, αλλά αναφέρονται ενδεικτικά, με την επισημάνση, ότι όποιες επιλεγούν από τον επενδυτή, θα πρέπει να προσφέρονται σε ικανοποιητικό αριθμό.

5.1. Γήπεδα τένις με WC.

και ανάλογο σπαδυτήρια τουλ. 2

5.2. Εγκαταστάσεις και εξοπλισμός

ναυταθλητισμού και θαλασσίων αθλημάτων

5.3. Χώρος παιχνιδιού σκακιού με τις

ανάλογες βοηθητικές εγκαταστάσεις

6. Χώροι στάθμευσης (μπαϊθέρια)

ή στεγασμένοι θέσεις στάθμευσης για 20 αυτοκίνητα ΙΧ, ΕΤ

7. Χώροι προσωπικού - Βοηθητικοί χώροι

7.1. Χώρος προσωπικού με σαίς 1 μ2 30,0

7.2. Αποδυτήρια προσωπικού ανδρών με WC, καταιωνιστήρα και ερμάριο στον προθάλαμο 2+2

7.3. Αποδυτήρια προσωπικού γυναικών με WC, καταιωνιστήρα και ερμάριο στον προθάλαμο 2-2

7.4. Γενικές Αποθήκες 2 μ2 αποθήκη 20,0

7.5. Αποθήκες εξοπλισμού και υλικών 3 μ2 αποθήκη 15,0

Παρατηρήσεις:

1. Όλοι οι χώροι κύριας χρήσης του Κ.Υ.Ι.Υ. θα πρέπει να βρίσκονται τουλάχιστον στην ίδια στάθμη με το έδαφος και να πληρούν τις προϋποθέσεις φυσικού φωτισμού και αερισμού.

11. Για αμιγές Κ.Υ.Ι.Υ. θα προβλέπονται 40 θέσεις στάθμευσης Ιδιωτικής Χρήσης Επιβατικών Αυτοκινήτων (ΙΧΕ)

2. Απαραίτητα κατά τη σύνταξη της μελέτης του Κ.Υ.Ι.Υ. θα λαμβάνονται υπόψη οι οδηγίες του ΥΠΕΧΩΔΕ για τα άτομα με ειδικές ανάγκες τόσο στην αρχιτεκτονική μελέτη, όσο και στη μελέτη των εγκαταστάσεων, του εξοπλισμού και της επιλογής των υλικών. Ιδιαίτερα επισημαίνουμε την υποχρέωση για την επικάλυψη των δαπέδων με αντιολισθητικό υλικό.

6. ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ¹⁾

Α/Α	Εγκαταστάσεις	Ελάχιστη τιμή ανά Παρατηρήσεις
1.	Βιολογικός καθαρισμός	Θα τηρούνται οι προϋποθέσεις της Ε.Π.Σ. 221/65 Υγειονομικής Διάταξης, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
2.	Κεντρικό μηχανοστάσιο	200,00μ2
3.	Γραφείο συντηρητή + w.c.	20,00μ2
4.	Εργαστήριο μικροεπισκευών	20,00μ2
5.	Αποθήκη υλικού εγκαταστάσεων	20,00μ2
6.	Χώρος ηλεκτροπομπωτικού ζεύγους	15,00μ2
7.	Ανεκμιστήρας υδραυλικός πελατών	Υπεχρεωτικός, εάν η μελέτη προβλέπει περισσότερους του ενός ορόφους

7. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

7.1. Φωτοσυνίγραφο του εγγράφου Έγκρισης Καταλληλότητας του οικοπέδου.

7.2. Αρχιτεκτονικά Σχέδια ανά τύπο κτιρίου

α) Όψεις τέσσερις (4) σε κλίμακα 1:50

β) Τομές δύο (2) σε κλίμακα 1:50

γ) Κατόψεις (όπου θα σημειώνονται πλήρεις διαστάσεις, τα εμβαδά των χώρων, εξοπλισμός και στάθμες εσωτερικών χώρων και περιβάλλοντος χώρου. Επίσης θα σημειώνονται οι χαρακτηρισμοί των χώρων) σε κλίμακα 1:50.

7.3. Χάρτης της ευρύτερης περιοχής σε κλίμακα 1:50.000 ή υπόβαθρο της Γ.Υ.Σ., όπου θα σημειώνεται με ευκρίνεια η ακριβής θέση του γηπέδου/οικοπέδου, η σύνδεση του με το οδικό και τα λοιπά δίκτυα τεχνικής υποδομής της ευρύτερης περιοχής, καθώς και η χιλιομετρική απόσταση από τον πλησιέστερο ΟΤΑ και την ιαματική πηγή.

7.4. Διάγραμμα κάλυψης του γηπέδου/οικοπέδου σε κλίμακα 1:200 ως 1:100, όπου θα αναγράφονται το εμβαδόν του γηπέδου/οικοπέδου, οι ισχύοντες στην περιοχή όροι δόμησης, οι επιτρεπόμενες επιφάνειες και οι αντίστοιχες πραγματοποιούμενες, αναλυτικά και συνολικά.

Θα εμφανίζονται μόνο τα κτίσματα με τις αποστάσεις τους από τα όρια, την απόσταση από την ακτογραμμή ή τη γραμμή σιγαλού κατά τα ισχύοντα καθώς και η απόσταση από το δρόμο. Επίσης θα σημειώνεται το οικοδομίσιο μνημείο του γηπέδου/οικοπέδου.

Το διάγραμμα κάλυψης πρέπει να είναι θεωρημένο από το αρμόδιο Πολεοδομικό Γραφείο για τους γενικούς ή ειδικούς όρους δόμησης που ισχύουν στην περιοχή, αν υπάρχει ή όχι αναστολή οικοδομικών εργασιών στην περιοχή και αν έχουν ήδη αρχίσει οικοδομικές εργασίες.

Τα παραπάνω μπορούν να βεβαιώνονται από τον μηχαν

12. Είναι αναγκαίο οι εγκαταστάσεις να είναι κατάλληλες για τις συνθήκες και το περιβάλλον στο οποίο θα λειοθυρηθούν. Ακόμη, τα χρησιμοποιούμενα υλικά για τις δεξαμενές και τους αγωγούς μεταφοράς πρέπει να μην επηρεάζουν τη σύσταση του ιαματικού Υδάτος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ (1)

ΧΑΡΤΟΣΗΜΜΟ 10 δρχ.
ΜΗΧΑΝΟΣΗΜΜΟ 60 λεπτών

ΠΡΟΣ: Τον ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
Δ/ση Α, Τμήμα Α4 (γραφ. 510)
Δ/ση Β, Τμήμα Β5 (γραφ. 260)
Αμερικής 23, 105 64 Αθήνα

ΑΙΤΗΣΗ
ΕΠΩΝΥΜΟ:
ΟΝΟΜΑ:
ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΡΟΣ:
ΟΝΟΜΑ ΣΥΖΥΓΟΥ:
Δ/ΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ:
ΟΔΟΣ: ΑΡΙΘ:
ΠΕΡΙΟΧΗ ή Τ.Κ.:
ΠΟΛΗ:
ΕΠΑΡΧΙΑ:
ΝΟΜΟΣ:
ΑΡΙΘΜ. ΑΣΤΥΝ. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ:
ΑΡΙΘΜ. ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ:

Σας υποβάλλω τα συντημένα δικαιολογητικά και παρακαλώ να μου χορηγήσετε την απαιτούμενη έγκριση σκοπιμότητας/καταλληλότητας γηπέδου/οικόπεδου, για τη δημιουργία εγκατάστασης αξιοποίησης ιαματικής πηγής σε γήπεδο/οικόπεδο ιδιοκτησίας μου εμβαδούτ.μ., που βρίσκεται (πόλη, χωριό, θέση)του Νομού.....

Στο παρελθόν έχω/δεν έχω λάβει για το ίδιο γήπεδο/οικόπεδο έγκριση δημιουργίας εγκατάστασης αξιοποίησης ιαματικής πηγής με αρ. Πρωτ. ΕΟΤ....

Ο ΑΙΤΩΝ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ:
ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ:

(υπογραφή)

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ (2)

ΒΕΒΑΙΩΣΗ
Αριθ. Πρωτ.

Ο Πρόεδρος της Κοινότητας ή ο Δήμαρχος ή ο Νομάρχης κ.λπ. βεβαιώνω ότι ο δρόμος που περνά από την ιδιοκτησία του.....είναι χαρακτηρισμένος σαν (Εθνικός ή Δημοτικός ή Καινοτικός ή Επαρχιακός ή Αγροτικός) και έχει ελάχιστο πλάτος 5,50 μ. σ' όλο του το μήκος μέχρι τη συμβολή του με το δρόμο.....
(Κεντρική οδική αρτηρία)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Η πιο πάνω βεβαίωση (έγγραφο) θα συνοδεύεται από τα διαγράμμιστα οικοπέδου όπου επίσης και θα αναγράφεται (στο Διάγραμμα).

(Σφραγίδες - Υπογραφές)

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ (5)
ΔΗΛΩΣΗ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ

Το γήπεδο/οικόπεδο ιδιοκτησίας..... στη θέση..... του Νομού.....

ΑΠΕΧΕΙ ΑΠΟ:	ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΣΕ ΜΕΤΡΑ:
1. Νεκροταφείο	
2. Γραφείο τελετών	
3. Οχλούσα βιομηχανία	
4. Νοσοκομείο	
5. Αγροτικό Ιατρείο / Α' Βοήθειες	
6. Αεροδρόμιο	
7. Σιδηροδρομικός σταθμός	
8. Σιδηροδρομική γραμμή	
9. Εντός περιοχής κατοικίας	
10. Δημόσιο πάρκο	
11. Εκπαιδ. ιδρύματα - Παιδ. σταθμοί	
12. Διατηρητέα κτίρια	
13. Παραδοσιακοί οικισμοί	
14. Κεντρικό τμήμα πόλεως	
15. Εμπορικός δρόμος με ασυμβιβ. χρήση	
16. Αναπτυσσόμενη περιοχή	
17. Αρχαιολογικοί χώροι	
18. Πυροσβεστική Υπηρεσία	
19. Υποβαθμισμένη περιοχή	
20. Πυλώνες υψηλής τάσης	
21. Έλας	
22. Οχλούσες εγκαταστάσεις	
23. Στρατιωτικές εγκαταστάσεις	
24. Λατομεία	
25. Εγκατάσταση βιολογ. καθ. πόλεως	
26. Ιαματικές πηγές	
27. Άλλες τουριστικές εγκαταστάσεις	
Ημερομηνία	Ο ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ (Σφραγίδα - Υπογραφή)

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 694

8 Ιουλίου 1998

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Καθορισμός ύψους καταβολής χρηματικού ποσού (παραβόλου) για την υποβολή αιτήσεων υπαγωγής επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικών σχεδίων, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 8 του Ν. 2601/98 καθώς επίσης και για την υποβολή αιτήσεων ένταξης επενδύσεων στο καθεστώς επιδότησης τόκων παράλληλα με τη φορολογική απαλλαγή σύμφωνα με την παράγραφο 24 του άρθρου 8 του Ν. 2601/98.	1
Καθιέρωση με αμοιβή εργασίας κατά τις απογευματινές ώρες των υπαλλήλων του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Χημικών κατά το Α' εξάμηνο 1998. ...	2
Καθιέρωση με αμοιβή εργασίας κατά τις απογευματινές ώρες των υπαλλήλων του Ταμείου Ασφάλισης Προσωπικού Π.Γ.Ν.Α. «Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ».	3
Καθορισμός του επιτοκίου που θα ισχύσει για την τριακοστή πρώτη (31) τρίμηνη τοκοφόρο περίοδο (30.6.98 έως 30.9.98) του Α' δανείου Οικονομικής Εξυγίανσης Ν. 1914/90.	4
Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων Υφυπουργού και δικαιώματος υπογραφής «Με εντολή Υφυπουργού» στον Γενικό Γραμματέα Αθλητισμού.	5
Τροποποίηση της συστατικής πράξης της σιγγούς δημοτικής επιχείρησης με την επωνυμία «Τεχνική και Περιβάλλοντος ΑΛΦΑ - ΑΛΦΑ» του Δήμου Αγίων Αναργύρων Αττικής.	6
Υπαγωγή του τακτικού προσωπικού της Κοινότητας Τεχνάρου Ν. Θεσπρωτίας στις διατάξεις του Α' μέρους του Ν. 1188/1981.	7
Ψήφιση Ο.Ε.Υ. Κοινότητας Γδοχιών Ν. Λασιθίου.	8
Διορθώσεις Σφαλμάτων	
Διορθωση σφάλματος στην απόφαση του Υφυπουργού Εσωτ. Δημ. Δ/σης και Αποκέντρωσης.	9

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ & ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Αριθ. 57335

(1)

Καθορισμός ύψους καταβολής χρηματικού ποσού (παραβόλου) για την υποβολή αιτήσεων υπαγωγής επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικών σχεδίων, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 8 του Ν. 2601/98 καθώς επίσης και για την υποβολή αιτήσεων ένταξης επενδύσεων στο καθεστώς επιδότησης τόκων παράλληλα με τη φορολογική απαλλαγή σύμφωνα με την παράγραφο 24 του άρθρου 8 του Ν. 2601/98.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τον Ν. 1559/1985 «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα».
2. Τις διατάξεις του Ν. 2601/98 «Ενισχύσεις Ιδιωτικών επενδύσεων για την οικονομική και περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας και άλλες διατάξεις» και ειδικότερα τις παραγράφους 4 και 24 του άρθρου 8, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Το ύψος του χρηματικού ποσού που καταβάλλεται κατά περίπτωση στον Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. ή στις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (ΔΟΥ), σύμφωνα με τις παραγράφους 4 και 24 του άρθρου 8 του Ν. 2601/98 για την υποβολή αιτήσεων υπαγωγής επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικών σχεδίων καθώς επίσης και για την υποβολή αιτήσεων ένταξης επενδύσεων στο καθεστώς επιδότησης τόκων παράλληλα με την ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής, καθορίζεται ως ακολούθως:

1. Ποσό πενήντα χιλιάδων δραχμών (50.000 δρχ.) για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικών σχεδίων συνολικού κόστους μέχρι και εκατό εκατομμυρίων δραχμών (100.000.000 δρχ.).
2. Ποσό εκατό χιλιάδων δραχμών (100.000 δρχ.) για

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 527

29 Μαΐου 1998

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

- Τεχνοοικονομικά στοιχεία και δικαιολογητικά που πρέπει να συνοδεύουν τις αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού στις διατάξεις του Νόμου 2601/98 για την παροχή των κινήτρων επιχορήγησης, επιδότησης επιτοκίου και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης..... 1
- Καθορισμός τιμής διάθεσης του έργου «Εφαρμοστικό Τελωνειακό Δασμολόγιο (TARIC) - Φορολογικές Επιβαρύνσεις έτους 1998..... 2
- Τροποποίηση της 1034825/1565-20/0016/7.5.1998 απόφασης Υπουργού Οικονομικών με την οποία ρυθμίζονται τα χρέη των σεισμοπαθών οφειλετών Νομού Ηλείας..... 3
- Αύξηση για το έτος 1998 των καταβαλλόμενων συντάξεων του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Υπαλλήλων Φαρμακευτικών Εργασιών..... 4
- Αύξηση των συντάξεων του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Πρόνοιας και Κοινής Διανομής Πωλητών Βενζίνης..... 5
- Χρόνος έναρξης λειτουργίας των Ε.Υ.Π.Ε.Α. - ΙΚΑ και χωρική (κατά τόπο) αρμοδιότητα αυτών..... 6

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Αριθ. 55734

(1)

Τεχνοοικονομικά στοιχεία και δικαιολογητικά που πρέπει να συνοδεύουν τις αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού στις διατάξεις του Νόμου 2601/98 για την παροχή των κινήτρων επιχορήγησης, επιδότησης επιτοκίου και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Έχοντας υπόψη :

1. Τις διατάξεις του Ν. 2601/98 «Ενισχύσεις ιδιωτικών επενδύσεων για την Οικονομική και Περιφερειακή Ανάπτυξη της Χώρας» και ειδικότερα το άρθρο 8, παραγρ. 3, πρώτο εδάφιο.

2. Τις διατάξεις του Ν. 1558/85 (ΦΕΚ 137/Α/26.7.85. «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά όργανα» όπως ισχύει, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και τεχνοοικονομικά στοιχεία που θα πρέπει να συνοδεύουν τις αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων στις διατάξεις του Ν.2601/98 για την παροχή των κινήτρων επιχορήγησης, επιδότησης επιτοκίου και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης σύμφωνα με το άρθρο 8 παραγρ. 3, πρώτο εδάφιο του ίδιου νόμου, είναι κατά περίπτωση τα εξής :

Α) ΓΕΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ που σφορούν όλες τις υποβαλλόμενες επενδυτικές προτάσεις

1. Αποδεικτικό καταβολής χρηματικού παράβολου σύμφωνα με την σχετική απόφαση του του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας.

2. Το Ειδικό Ερωτηματολόγιο που διανέμεται από τις αρμόδιες για την παραλαβή των αιτήσεων Υπηρεσίες συμπληρωμένο και υπογεγραμμένο από τον φορέα της επένδυσης ή προγράμματος χρηματοδοτικής μίσθωσης ή όσους θα συμμετάσχουν στον υπό σύσταση φορέα της επένδυσης.

3. Τεχνοοικονομική μελέτη της επένδυσης που να περιλαμβάνει :

α) Γενικά πληροφοριακά στοιχεία του φορέα της επένδυσης ή όσων θα συμμετάσχουν στον υπό σύσταση φορέα

β) Στοιχεία δραστηριότητας της ήδη σε λειτουργία υφισταμένης επιχείρησης

γ) Αναλυτική περιγραφή του επενδυτικού σχεδίου

δ) Αναλυτική περιγραφή της παραγωγικής διαδικασίας

ε) Τεχνικά στοιχεία και σχέδια κτιριακών εγκαταστάσεων και γραμμών παραγωγής (υφισταμένων και προβλεπόμενων) συνοδευόμενα από πρωτότυπες προσφορές, προτιμολόγια & prospectus ενός ή περισσότερων προμηθευτικών ή κατασκευαστικών οίκων για το σύνολο των επενδυτικών δαπανών αναλυτικά και κατά κατηγορία σύμφωνα με το άρθρο 3 του Ν.2601/98.

στ) Οικονομικά στοιχεία (Ανάλυση προβλεπομένων οικονομικών αποτελεσμάτων)

ζ) Στοιχεία αγοράς

του Ν. 692/98 και του Ν. 2601/98 και υποβολή φωτοαντιγράφων όλων των από φάσεων υπογωγής, ολοκληρωτικά και λειτουργίας με τις τυχόν τροποποιήσεις τους.

ζ) Στον τρόπο που θα καλυφθεί η ίδια συμμετοχή στην επένδυση και θα χρηματοδοτηθεί το κεφάλαιο κίνησης.

η) Εάν η εταιρεία δεν υφίσταται και υπάρχει υποχρέωση από τον Νόμο για σύσταση θα υποβάλλεται δήλωση όπου θα δηλώνεται η νομική μορφή και η σύνθεση του κεφαλαίου της.

10) Βεβαίωση εγγραφής στο Βιοτεχνικό Επιμελητήριο για τις υποβαλλόμενες αιτήσεις των βιοτεχνικών επιχειρήσεων.

11) Ισολογισμοί της τελευταίας πενταετίας ή λογιστικές καταστάσεις τελευταίας τριετίας όπου δεν προβλέπεται από τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων η δημοσίευση ισολογισμών (υποβάλλονται από τους υφιστάμενους φορείς).

12) Βεβαίωση των τεχνικών Υπηρεσιών της Νομαρχίας ότι η θέση που επιλέχθηκε για την εγκατάσταση της επιχείρησης βρίσκεται στη ζώνη των (20) χιλιομέτρων από τα σύνορα ή εντός των διοικητικών ορίων των Δήμων & Κοινοτήτων που τέμνονται από τη ζώνη αυτή.

13) Βεβαίωση της οικείας Νομαρχίας ότι ο πληθυσμός του νησιού που θα εγκατασταθεί η επένδυση σύμφωνα με την τελευταία απογραφή δεν υπερβαίνει τους 3.100 κατοίκους.

14) Δήλωση ότι η βιομηχανική μονάδα θα εγκατασταθεί σε ΒΙΠΕ ΕΤΒΑ ή ΒΕΠΕ (ΒΙΠΕ, ΒΙΟΠΑ, ΒΙΠΑ και τεχνόπολη) με κατάθεση του συμβολαίου αγοράς του αναγκαίου για την επένδυση οικοπέδου ή την αίτηση προς το αρμόδιο φορέα διοίκησης ή διαχείρισης της ΒΙΠΕ, ΒΕΠΕ για απόκτηση οικοπέδου και βεβαίωση αυτού για τη δυνατότητα διάθεσης του αναγκαίου οικοπέδου.

Η ανωτέρω δήλωση δεν απαιτείται σε περίπτωση μη ύπαρξης ΒΙΠΕ ή ΒΕΠΕ εντός του νομού που θα εγκατασταθεί η μονάδα.

Επίσης σε περίπτωση εγκατάστασης της μονάδας εκτός ΒΙΠΕ ή ΒΕΠΕ είναι απαραίτητη η πλήρης και τεκμηριωμένη αιτιολόγηση της επιλογής του τόπου εγκατάστασης.

15) Στοιχεία που να τεκμηριώνουν ότι η μετεγκατάσταση γίνεται για λόγους περιβαλλοντικούς.

16) Συμβάσεις μεταφοράς τεχνολογίας, KNOW HOW όπου θα αναφέρεται η παραχώρηση αδειάς, το είδος της τεχνολογίας, οι πληρωμές, η διάρκεια της σύμβασης κλπ.

Β) ΕΙΔΙΚΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ (Πράγματα πέραν των γενικών δικαιολογητικών)

1) Για επενδύσεις μονάδων μεταποίησης (βιομηχανικές ή βιοτεχνικές) (άρθρο 3 παραγρ. 1α του Ν.2601/98).

α) Για επενδύσεις ιδιαίτερα ρυπογόνες (χημικές, επεξεργασίας πετρελαίου και παραγώγων αυτού, μεταλλουργικές σιδήρου - χόλυβα, διάθεσης τοξικών αποβλήτων και γενικώς έργα και δραστηριότητες που κατατάσσονται στην Α' κατηγορία σύμφωνα με την ΚΥΑ 69269/5357/24.10.93 των Υπουργών ΠΕΧΩΔΕ και Ανάπτυξης).

- Έγκριση περιβαλλοντικών όρων σύμφωνα με την παρ. 1 του ΚΥΑ.

- Άδεια εγκατάστασης ή και επέκτασης από το ΥΠΑΝ.

- Έγκριση διάθεσης υγρών αποβλήτων.

β) Επενδύσεις μονάδων εμφιάλωσης νερού

- Βεβαίωση καταλληλότητας νερού (μικροβιολογική

ανάλυση) και ποιότητας νερού (χημική ανάλυση) από την Δ/ση Υγιεινής της οικείας Νομαρχίας.

Αναγνώριση φυσικού μεταλλικού νερού σύμφωνα με το ΠΔ 433/93 από το Υπουργείο Υγείας & Πρόνοιας.

- Άδεια χρήσης νερού από το τμήμα Βιομηχανίας της οικείας Νομαρχίας.

2) Για επενδύσεις μονάδων -σταθμών ηλεκτροπαραγωγής (άρθρο 2 παραγρ. 1β του Ν.2610/98).

α) Για Αιολικούς Σταθμούς

- Προέγκριση χωροθέτησης & έγκρισης περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

- Άδεια εγκατάστασης ή και επέκτασης σύμφωνα με το Ν.2244/95 από το ΥΠΑΝ.

β) Για Υδροηλεκτρικούς Σταθμούς:

- Άδεια χρήσης νερού για εκμετάλλευση και άδεια εγκατάστασης (ενιαία άδεια) από το ΥΠΑΝ.

- Βεβαίωση της ΔΕΗ όταν η ισχύς είναι 2 MW έως και 5 KW ότι το έργο δεν έχει ενταχθεί στο δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης της ΔΕΗ.

γ) Για σταθμούς συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού -Θερμότητας:

- Προέγκριση χωροθέτησης και έγκρισης περιβαλλοντικών επιπτώσεων

- Άδεια εγκατάστασης ή και επέκτασης από το ΥΠΑΝ.

- Έγκριση διάθεσης αποβλήτων σύμφωνα με τις Υγειονομικές Διατάξεις Ε1 Β221/1965 και Γ1/17831/1971.

δ) Για Γεωθερμικούς Σταθμούς:

- Άδεια παραχώρησης του δικαιώματος εκμετάλλευσης του γεωθερμικού δυναμικού από το Υπουργείο Ανάπτυξης σε ειδικούς φορείς (άρθρο 46 Ν.1416/84) σε επιχειρήσεις του δημόσιου τομέα και γεωργικούς και βιοτεχνικούς Συν/σμούς για αξιοποίηση Γεωθερμικού Δυναμικού (θερμά υπόγεια και επιφανειακά ύδατα και θερμότητα γεωλογικών σχηματισμών) δια εκμισθώσεις μόνο των δικαιωμάτων του Δημοσίου με απόφαση του ΥΠΑΝ.

- Άδεια παραχώρησης του δικαιώματος εκμετάλλευσης του γεωθερμικού δυναμικού από το Υπουργείο Ανάπτυξης σε ειδικούς φορείς (άρθρο 46 Ν.1416/84) σε επιχειρήσεις του δημόσιου τομέα και γεωργικούς και βιοτεχνικούς Συν/σμούς για αξιοποίηση Γεωθερμικού Δυναμικού (θερμά υπόγεια και επιφανειακά ύδατα και θερμότητα γεωλογικών σχηματισμών) δια εκμισθώσεις μόνο των δικαιωμάτων του Δημοσίου με απόφαση του ΥΠΑΝ.

- Άδεια εγκατάστασης ή και επέκτασης από το ΥΠΑΝ

- Έγκριση διάθεσης αποβλήτων σύμφωνα με τις Υγειονομικές Διατάξεις Ε1 Β221/1965 και Γ1/17831/1971.

3) Για επενδύσεις εργοστηρίων εφαρμοσμένης βιομηχανικής ενεργειακής μεταλλευτικής, γεωργικής, κτηνοτροφικής, δασικής και υδροκαλλιεργητικής έρευνας. Επιχειρήσεις ανάπτυξης τεχνολογιών και βιομηχανικών σχεδίων (Άρθρο 3 παραγρ. 1γ του Ν.2601/98).

- Αναλυτική περιγραφή των προδιαγραφών των εργοστηρίων και του αντικείμενου έρευνας αυτών.

4) Για επενδύσεις παροχής υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας (Άρθρο 3 παραγρ. 1δ του Ν.2601/98).

Απαιτούνται μόνο τα γενικά δικαιολογητικά.

5) Για επενδύσεις επιχειρήσεων ανάπτυξης λογισμικού (Άρθρο 3 παραγρ. 1ε Ν.2601/98).

Απαιτούνται μόνο τα γενικά δικαιολογητικά.

6) Για επενδύσεις μεταλλευτικών επιχειρήσεων (Άρθρο 3 παραγρ. 1ζ του Ν.2601/98).

- Έγκριση περιβαλλοντικών όρων από το ΥΠΕΧΩΔΕ.

- Άδεια μεταλλευτικών ερευνών από την οικεία Νομαρχία (δρυση μεταλλείου).

- Άδεια παραχώρησης για εκμετάλλευση με Π.Δ του ΥΠΑΝ.

- Άδεια εγκατάστασης ή επέκτασης σε περίπτωση ε-

τάστασης αυτόνομης διεξώδης στέμων ΜΕΑ (Άρθρο 3 παράγραφ. 1 του Ν.2601/98).

- Άδεια ίδρυσης από την Δύση Κοινωνικής Πρόνοιας της οικείας Νομαρχίας.

18) Για επενδύσεις Τουριστικών επιχειρήσεων (Άρθρο 3 παράγρ. 1 του Ν.2601/98).

- Έγκριση αρχιτεκτονικών σχεδίων από τον ΕΟΤ για τις επενδύσεις που αφορούν ξενοδοχειακές μονάδες, Συνεδριακά Κέντρα, Χιονοδρομικά Κέντρα, Κέντρα θαλάσσιας θεραπείας, κέντρα τουρισμού υγείας, κέντρα προπονητικού - αθλητικού τουρισμού, γήπεδα γκολφ, εγκαταστάσεις αξιοποίησης ιαματικών πηγών.

Έγκριση προδιαγραφών των ως άνω μονάδων από τον ΕΟΤ.

Ειδική γνωμάτευση του ΕΟΤ για την καταλληλότητα της περιοχής (ζώνη τουρισμού - αναψυχής, κατάλληλη υποδομή) για ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων Β' τάξης και άνω σε περιοχές που δεν περιλαμβάνονται στην ΚΥΑ των υπουργών Εθν. Οικονομίας Ανάπτυξης & ΠΕΧΩΔΕ με την οποία εξαιρούνται ορισμένες περιοχές τις χώρες για ίδρυση και επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων.

- Δήλωση ότι η τουριστική επιχείρηση θα εγκατασταθεί εντός ΠΟΤΑ με κατάθεση του συμβολαίου αγοράς του αναγκαίου για την επένδυση οικοπέδου ή την αίτηση προς τον αρμόδιο φορέα εκμετάλλευσης για την απόκτηση αυτού.

- Έγκριση περιβαλλοντικών όρων (ΥΠΕΧΩΔΕ) και έγκριση της Γραμματείας Στήριξης τουριστικών λιμένων του Υπ. Ανάπτυξης για παραχώρηση της χερσής και εκμετάλλευσης της ζώνης του τουριστικού λιμένα (μαρίνα).

Έγκριση από τον ΕΟΤ για την ίδρυση μονάδων αξιοποίησης ιαματικών πηγών.

Έγκριση από τον ΕΟΤ για την ίδρυση κέντρων θαλάσσιας θεραπείας.

- Για επενδύσεις που αφορούν την μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες Γ' τάξης και άνω υποβάλλονται:

α) Έγκριση πράξης του ΥΠΕΧΩΔΕ ή του Υπουργείου Πολιτισμού και Επιστημών για τον χαρακτηρισμό του κτίσματος σαν παραδοσιακό ή διατηρητέο ή σε περίπτωση που το κτίσμα βρίσκεται σε παραδοσιακό οικισμό.

β) Έγκριση καταλληλότητας κτιρίου και αρχιτεκτονικών σχεδίων από ΕΟΤ για την μετατροπή του κτίσματος σε ξενοδοχειακή μονάδα ή παραδοσιακό κατάλυμα.

- Για επενδύσεις που αφορούν εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων Γ' τάξης και άνω ή κατασκευαστικών κέντρων υποβάλλονται:

α) Εγκεκριμένα από τον ΕΟΤ τροποποιητικά αρχιτεκτονικά σχέδια εάν αυτό απαιτείται από την κείμενη νομοθεσία, καθώς και πλήρη σειρά εγκεκριμένων αρχιτεκτονικών σχεδίων της μονάδας από τον ΕΟΤ.

β) Δήλωση σε περίπτωση υποβολής επενδυτικού σχεδίου ή προγράμματος χρηματοδοτικής μέσωσης που αφορά εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων ή κατασκευαστικών κέντρων ότι αυτό δεν έχει υπαχθεί στις διατάξεις του Ν.1262/82, του 1892/90 ή του Ν. 2601/98 σε περίπτωση ύπαρξης υπαγωγής ότι έχει παρέλθει 7ετία από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ολοκλήρωσης της επένδυσης.

γ) Δήλωση ότι έχει παρέλθει 7ετίας από την έναρξη λειτουργίας του ξενοδοχείου ή του Camping, και υπο-

βολή του ειδικού σήματος των αδειών λειτουργίας αυτών.

δ) Δήλωση, ότι τα προτεινόμενα για εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής τμήματα της ξενοδοχειακής μονάδας ή του κατασκευαστικού κέντρου είναι διαφορετικό από τυχόν υπαχθέντα στους Αναπτυξιακούς Νόμους πριν την 31-8-1994 σε περίπτωση που δεν έχει παρέλθει 7ετία από την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης του εγκριθέντος εκσυγχρονισμού.

Υποβολή των εγκριτικών αποφάσεων υπαγωγής.

19) Για επενδύσεις Ιερών Λιμένων (Άρθρο 3 παράγρ. 1 του Ν.2601/98)

- Υποβολή αρχιτεκτονικών σχεδίων για την ανέγερση αποκατάσταση & μετατροπή και εκσυγχρονισμό των κτιριακών εγκαταστάσεων και τις αντίστοιχες εγκρίσεις ό-που απαιτούνται.

20) Για επενδύσεις τεχνικών εταιρειών (Άρθρο 3 παράγρ. 1 του Ν.2601/98).

Απαιτούνται μόνο τα γενικά δικαιολογητικά.

21) Για επενδύσεις επιχειρήσεων που στεγάζονται σε παραδοσιακά ή διατηρητέα λιθόκτιστα κτίρια ή και κτιριακά συγκροτήματα μηχανικού χαρακτήρα που παράγουν ή και τυποποιούν τοπικά παραδοσιακά προϊόντα ή και προϊόντα ΠΟΠ (Άρθρο 3 παράγρ. 1 χ του Ν.2601/98).

- Έγκριση πράξης του ΥΠΕΧΩΔΕ ή του Υπουργείου Πολιτισμού και Επιστημών για τον χαρακτηρισμό του κτίσματος σαν παραδοσιακό ή διατηρητέο.

- Βεβαίωση αναγνώρισης για το προϊόν ΠΟΠ σύμφωνα με τον κανονισμό 2081/92 της Ε.Ε από την Δύση Γεωργίας της οικείας Νομαρχίας της περιοχής που προέρχεται το προϊόν.

Άρθρο 2

Τα παραπάνω δικαιολογητικά και στοιχεία δεν μπορούν να αντικατασταθούν με υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/86 εκτός των ειρηζομένων στην παρούσα απόφαση.

Άρθρο 3

Αιτήσεις που δεν συνοδεύονται από όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα απόφαση και στις λοιπές διατάξεις του Ν. 2601/98 ή η οικονομοτεχνική μελέτη εμφανίζει σοβαρές ελλείψεις οι οποίες καθιστούν αδύνατη την αξιολόγηση της επένδυσης, δεν συνιστούν αίτηση υπαγωγής, δεν εξετάζονται και τίθενται στο αρχείο της αρμόδιας Υπηρεσίας.

Άρθρο 4

Από την παρούσα απόφαση δεν προκύπτει δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Άρθρο 5

1) Η έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης αρχίζει από την δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2) Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 19 Μαΐου 1998

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 870
19 Αυγούστου 1998

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

- Είδος και έκταση των έργων, που πρέπει να περιλαμβάνονται στα επενδυτικά προγράμματα ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για τον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων και εξοπλισμού των τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings) τάξης Γ και ανώτερης, για να θεωρείται ο εκσυγχρονισμός αυτός ως ολοκληρωμένης μορφής και να είναι δυνατή η εφαρμογή των ενισχύσεων του Ν. 2601/98..... 1
- Τροποποίηση των ΙΒ/5852/85 (ΦΕΚ 400/τ.Β'/28.7.85) και 11208/18.12.95 αποφάσεων «περί καθορισμού ποσοστών εσόδων των Πολυτεχνικών Σχολών»..... 2
- Χαρακτηρισμός ως ιστορικού διατηρητέου μνημείου του κτηρίου ιδ. Σπηλιού Σπηλιόπουλου στην Βιλιβίνα Καλαβρύτων Ν. Αχαΐας..... 3
- Χαρακτηρισμός ως ιστορικού διατηρητέου μνημείου του κτηρίου ιδιοκτ. Νήτσικα και Μ. Γκομόζα στο Τρίκορφο Ν. Φωκίδας..... 4
- Έγκριση του Ειδικού Κανονισμού Λιμένα Ελευσίνας με αριθμ. 45 «συμπλήρωση του με αριθμ. 43 Ειδικού Κανονισμού Λιμένα Ελευσίνας για τον παραπολιτισμό πλοίων στα αγκυροβόλια Ελευσίνας»..... 5

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ

- Διόρθωση σφάλματος στην ΔΥ1α/22943/97/20.2.98 απόφαση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας..... 6
- Διόρθωση σφάλματος στη ΣΤ/7378/27.4.98 απόφαση του Προέδρου του Ο.Ε.Ε.Κ..... 7
- Διόρθωση σφάλματος στη ΣΤ/4548/11.3.98 απόφαση του Προέδρου του Ο.Ε.Ε.Κ..... 8
- Διόρθωση σφάλματος στη ΣΤ/7386/27.4.98 απόφαση του Προέδρου του Ο.Ε.Ε.Κ..... 9
- Διόρθωση σφάλματος στη ΣΤ/7535/29.4.98 απόφαση του Προέδρου του Ο.Ε.Ε.Κ..... 10
- Διόρθωση σφάλματος στη ΣΤ/7389/27.4.98 απόφαση του Προέδρου του Ο.Ε.Ε.Κ..... 11
- Διόρθωση σφάλματος στη ΣΤ/7390/27.4.98 απόφαση του Προέδρου του Ο.Ε.Ε.Κ..... 12

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Αριθ. 58692

Είδος και έκταση των έργων, που πρέπει να περιλαμβάνονται στα επενδυτικά προγράμματα ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για τον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων και εξοπλισμού των τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings) τάξης Γ και ανώτερης, για να θεωρείται ο εκσυγχρονισμός αυτός ως ολοκληρωμένης μορφής και να είναι δυνατή η εφαρμογή των ενισχύσεων του Ν. 2601/98. (1)

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του Ν.2601/98 "Ενισχύσεις ιδιωτικών επενδύσεων για την οικονομική και περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας" (ΦΕΚ 81/Α/15.4.98) και ειδικότερα το εδάφιο β της παρ.20 του άρθρου 6 αυτού.
2. Τις διατάξεις του Ν. 1558/85 "Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα" (ΦΕΚ 137/Α/26.7.85) όπως συμπληρώθηκε και τροποποιήθηκε και σήμερα ισχύει, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Για να είναι δυνατή η εφαρμογή των ενισχύσεων του Ν.2601/98 σε επενδυτικά προγράμματα ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για τον εκσυγχρονισμό τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings) τάξης Γ και ανώτερης, όπως αυτές ορίζονται στην περίπτωση Β της παρ.1 του άρθρου 2 του Ν.2160/93 (ΦΕΚ 18/Α/19.7.93), θα πρέπει η επένδυση ή/και το πρόγραμμα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού να αφορά σε ολοκληρωμένης μορφής εκσυγχρονισμό της μονάδας, που να οδηγεί στην αναβάθμιση του εξοπλισμού, των κτιριακών και λοιπών εγκαταστάσεών της και της σύνθεσης των εξυπηρετήσεων καθώς και του λειτουργικού επιπέδου της, ώστε να εξασφαλίζεται συνολικά βελτιωμένη ποιότητα και ποικιλία προσφερομένων υπηρεσιών.

Άρθρο 2

Στα προγράμματα ολοκληρωμένης μορφής εκσυγχρονισμού τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings) περιλαμβάνονται οι εξής κατηγορίες έργων:

Κατηγορία 1η

Έργα που αποσκοπούν στην ασφάλεια του προσωπικού και των πελατών της μονάδας: π.χ. αντικατάσταση περιφραξής γηπέδου, πυρασφάλεια - βελτίωση υφιστάμενης μεθόδου με σύγχρονα μέσα, αντικεραυνική προστασία, κυκλοφοριακή σύνδεση με την οδό προσπέλασης του γηπέδου όταν αυτή δεν είναι υποχρεωτική από τις κείμενες διατάξεις μετά από έγκριση του ΕΟΤ ή αναβάθμιση της υφιστάμενης σύνδεσης σε ανώτερης κατηγορίας μετά έγκριση της αρμόδιας ΔΕΚΕ, σήμανση των εγκαταστάσεων, λοιπά έργα ασφάλειας και προστασίας των πελατών κ.λ.π.

Κατηγορία 2η

Έργα που αποσκοπούν στην προστασία της υγείας πελατών και προσωπικού: π.χ. τοποθέτηση περιφράξεων ή χειρολισθήρων σε μέρη επικίνδυνα για μικρά παιδιά ή ηλικιωμένους, αντικατάσταση επικινδύνων για την υγεία τμημάτων των κτιρίων, των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού π.χ. αντικατάσταση ολισθηρών πλακιδίων δαπέδων με μη ολισθηρά ή αντικατάσταση ανθυγιεινών υλικών, όπως αμιάντος, κρύσταλλα κλπ, τοποθέτηση φίλτρων καθαρισμού του πόσιμου νερού, εγκαταστάσεις ηλεκτρονικών ή άλλων μέσων εποπτείας παιδοτόπων με συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης ή αποτροπής ατυχημάτων στα παιδιά, ηχομόνωση υφιστάμενων κέντρων διασκέδασης, δημιουργία χώρου παροχής πρώτων βοηθειών κατά τις τεχνικές προδιαγραφές ΕΟΤ, όταν αυτή δεν είναι υποχρεωτική, ή αναβάθμιση του υφιστάμενου κ.α.

Κατηγορία 3η

Έργα που αποσκοπούν στην εξοικονόμηση ενέργειας και φυσικών πόρων: π.χ. ηλιακοί θερμοσίφωνες, παραγωγή ηλεκτρισμού από ήπιες πηγές ενέργειας, ανακύκλωση ύδατος, γεωτρήσεις, αντικατάσταση λαμπτήρων πυρακτώσεως με λαμπτήρες φθορισμού, κ.λ.π. καθώς και επενδυτικά έργα που αποσκοπούν στην προστασία του περιβάλλοντος, υδάτων, εδάφους και ατμόσφαιρας καθώς και στη φιλική διαχείριση του περιβάλλοντος όπως βιολογικός καθαρισμός ως παράρτημα Ι, διαχείριση απορριμμάτων κ.λ.π.

Κατηγορία 4η

Έργα που αποσκοπούν στη σύνδεση της μονάδας με περιφερειακά εθνικά ή διεθνικά δίκτυα πληροφοριών, με τράπεζες δεδομένων κ.λπ. καθώς και έργα που αποσκοπούν στην διεπιχειρησιακή συνεργασία είτε με ομοειδείς επιχειρήσεις είτε με επιχειρήσεις που προσφέρουν διαφορετικό είδος υπηρεσιών στο τουριστικό κοινό.

Κατηγορία 5η

Έργα που αποσκοπούν στην εξυπηρέτηση ατόμων με ειδικές ανάγκες: διαμόρφωση οικίσκων, WC και Douches, κεκλιμένων επιπέδων γιά την απρόσκοπτη πρόσβαση σε όλους τους χώρους της κατασκήνωσης ατόμων με ειδικές ανάγκες, τοποθέτηση ειδικών μηχανημάτων για πρόσβαση στην πισίνα ή τη θάλασσα, τοποθέτηση ειδικών οπτικών ή ηχητικών βοηθημάτων, τηλεφωνικών θαλάμων κ.λ.π, προμήθεια και ανανέωση του αναγκαίου εξοπλισμού. Τα έργα της κατηγορίας αυτής απαιτούν προηγούμενη έγκριση σχεδίων από τον ΕΟΤ.

Κατηγορία 6η

Έργα που αφορούν στις κτιριακές και λοιπές εγκαταστάσεις της μονάδας, στην αντικατάσταση ή και συμπλήρωση του εξοπλισμού (ξενοδοχειακού και αναψυχής),

στην αναβάθμιση του περιβάλλοντος χώρου, υπό την προϋπόθεση ότι τα έργα αυτά πραγματοποιούνται σε μαζική κλίμακα και δεν αποτελούν απλά έργα επισκευής ή συντήσεως συντήρησης.

Κατηγορία 7η

Προσθήκη νέων εγκαταστάσεων και εξοπλισμού άθλησης και αναψυχής, όπως π.χ. εστιατόριο, καφετέρια, υπαίθριο bar, πισίνα ανοιχτή ή κλειστή θερμαινόμενη, σάουνα και γυμναστήριο, γήπεδα αθλοπαιδιών, νέες εγκαταστάσεις παιδικής χαράς για μικρά παιδιά κλπ

Άρθρο 3

1. Έργα, που συνεπάγονται την αύξηση της δυναμικότητας της τουριστικής οργανωμένης κατασκήνωσης (θέσεις, άτομα) δεν αποτελούν εκσυγχρονισμό της και δεν ενισχύονται βάσει των διατάξεων του Ν.2601/98.
 2. Προγράμματα εκσυγχρονισμού τουριστικών οργανωμένων κατασκήνωσης, για να θεωρούνται ως ολοκληρωμένης μορφής και να είναι δυνατή η ενίσχυσή τους βάσει των διατάξεων του Ν.2601/98 πρέπει να περιέχουν έργα που εντάσσονται σε τέσσερις (4) τουλάχιστον από τις επτά (7) κατηγορίες έργων τουρισμού του άρθρου 2 της παρούσης. Στο πρόγραμμα πρέπει να περιλαμβάνονται υποχρεωτικά και έργα πυρασφάλειας και βιολογικού καθαρισμού των κατηγοριών 1 και 3 αντίστοιχα, καθώς και έργα που αποσκοπούν στην εξυπηρέτηση ατόμων με ειδικές ανάγκες της κατηγορίας 5, εφόσον αυτά δεν υφίστανται ή δεν βρίσκονται σε λειτουργία ή υφίστανται και λειτουργούν χωρίς όμως να εξασφαλίζουν τις ελάχιστες κατά περίπτωση προϋποθέσεις της κείμενης νομοθεσίας. Η υποχρέωση για τα έργα της 5ης κατηγορίας δεν ισχύει μόνο στην περίπτωση, που στην οργανωμένη τουριστική κατασκήνωση δεν προβλέπονται (λόγω κλίσεως εδάφους) θέσεις τροχόσπιτων και σκηνών με αυτοκίνητο ή αν η κατασκήνωση διατάσσεται σε αναβαθμούς.
- Σε περίπτωση, που στο πρόγραμμα δεν περιλαμβάνονται έργα βιολογικού καθαρισμού ή πυρασφάλειας, πρέπει να υποβάλλεται πιστοποιητικό της υγειονομικής υπηρεσίας ή περιφερειακής υπηρεσίας αντίστοιχα, με το οποίο θα βεβαιώνεται, ότι υπάρχει και λειτουργεί σύμφωνα με τις υποχρεωτικές προϋποθέσεις της κείμενης νομοθεσίας βιολογικός καθαρισμός ή πυρασφάλεια αντίστοιχα. Στις περιπτώσεις, που η εκσυγχρονιζόμενη μονάδα είναι συνδεδεμένη με το κεντρικό αποχετευτικό δίκτυο της περιοχής, υποβάλλεται σχετική βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας.
- Στην περίπτωση, που στο πρόγραμμα δεν περιλαμβάνονται έργα, που αποσκοπούν στην εξυπηρέτηση ατόμων με ειδικές ανάγκες (ΑΜΕΑ), πρέπει να υποβάλλεται έγγραφο της αρμόδιας για τον έλεγχο των ιδιωτικών μελετών υπηρεσίας του ΕΟΤ (Κεντρικής ή Περιφερειακής), που θα βεβαιώνει είτε, ότι έχει εφαρμοσθεί η συγκεκριμένη από τον ΕΟΤ σχετική με ΑΜΕΑ μελέτη, είτε, ότι για τη συγκεκριμένη οργανωμένη τουριστική κατασκήνωση δεν μπορούν να προβλεφθούν τα σχετικά έργα λόγω κλίσεως εδάφους κλπ.
3. Στην παρούσα προσαρτάται παράρτημα Ι, που περιέχει ενδεικτική απαρίθμηση των έργων της 6ης κατηγορίας καθώς και των έργων βιολογικού καθαρισμού της 3ης κατηγορίας.
 4. Τα προτεινόμενα για υπαγωγή πρόσθετα έργα πρέπει να είναι πέραν των ελαχίστων απαιτούμενων από την ισχύ-

ουσα νομοθεσία κατά τη δημιουργία και τη διάρκεια λειτουργίας της μονάδας (τεχνικές προδιαγραφές ΕΟΤ κλπ)

5. Έργα, που για την πραγματοποίησή τους προϋποθέτουν έγκριση αρχιτεκτονικών σχεδίων ή άλλης μορφής έγκριση από τον ΕΟΤ, πρέπει να συνοδεύονται, κατά την υποβολή της πρότασης για ένταξη στην πρώτη δέσμη κινήτρων του Ν.2601/98 ή την επιδότηση επποκίου παράλληλα με τη φορολογική απαλλαγή, από τις εγκρίσεις αυτές. Προκειμένου για την εφαρμογή της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής, οι εγκρίσεις αυτές, πρέπει να έχουν εξασφαλιστεί πριν από τον έλεγχο που θα πραγματοποιηθεί από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. Σημειώνεται, ότι, πέραν των έργων της κατηγορίας (5), έγκριση του ΕΟΤ απαιτείται, εφόσον με το πρόγραμμα τροποποιούνται κατόψεις, τομές

ή όψεις των κτιρίων ή επέρχεται οποιαδήποτε μεταβολή στη διάταξη του περιβάλλοντα χώρου.

Άρθρο 4

1. Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Β)
 2. Από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.
- Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 5 Αυγούστου 1998

οι ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΠΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ
Περιβάλλον χώρος	Νέες δέντροφυτεύσεις ή αντικατάσταση υφιστάμενων δέντρων με άλλα πιο αποδοτικά σε πλάτος και ύψος, του υφιστάμενου πράσινου δημιουργία σκιάδων στις θέσεις σκηνών, υπαίθριοι / εσωτερικοί διάδρομοι, πλακοστρώσεις, αντικατάσταση χλοοτάπητα, νέες διαμορφώσεις περιβάλλοντα χώρου (υπαίθριοι / στεγασμένοι χώροι στάθμευσης, ταξίδια, καθιστικά, παρτέρια, κλπ). Αντικατάσταση περιφράξης ή σημαντικού μέρους της (σε συνδυασμό και με κατηγορία 1)
Διαχείριση υδάτινων πόρων	Εκμετάλλευση πηγών, υδρομάστευση, γεωτρήσεις, κρημνήθια και εγκατάσταση μηχανημάτων και συσκευών επεξεργασίας, σφύρα αποσκλήρυνσης (σε συνδυασμό με την κατηγορία 3)
Αθλητικές εγκαταστάσεις	Βελτίωση υφιστάμενων εγκαταστάσεων (γήπεδα, πισίνες) μετατροπή υφιστάμενης πισίνας σε θερμαινόμενη, αντικατάσταση κλακιδίων, μηχανημάτων ανανέωσης / θέρμανσης ύδατος. Αντικατάσταση ταπήτων και περιφράξεων γηπέδων, αντικατάσταση μηχανημάτων και εξοπλισμού απαραίτητου για τη λειτουργία πάσης φύσεως αθλητικών εγκαταστάσεων καθώς και για την ασφάλεια σε περιπτώσεις ειδικών συνθηκών και ατυχημάτων (το τελευταίο σε συνδυασμό με την κατηγορία 1)
Αρχιτεκτονικές παρεμβάσεις στα υφιστάμενα κτίρια ή τον περιβάλλοντα χώρο	Αρχιτεκτονικές αναδείξεις προσώπων, εσωτερικών χώρων, δωματίων, στεγών, αποκλειομένης της αύξησης θέσεων
Κατασκευή οικίσκων	Σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές, σε αντικατάσταση θέσεων σκηνών (χωρίς αύξηση του αριθμού των ατόμων)
Στέγες - μονώσεις - ηχομόνωση	Ολική επισκευή ή αντικατάσταση στέγης, προσθήκη ή αντικατάσταση μόνωσης με νέα σύγχρονα υλικά, προσθήκη ή αντικατάσταση μόνωσης κάθε μορφής
Ψευδοροφές	Προσθήκη ή αντικατάσταση ψευδοροφών

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ
Κουσώματα	Αντικατάσταση, χρωματισμοί σε μαζική βάση
Επιχρισματα - Χρωματισμοί	Αντικατάσταση επιχρισμάτων, χρωματισμοί στο σύνολο ή μεγάλο μέρος της τουριστικής εγκατάστασης, εις όσον συνδυάζονται και με άλλες εργασίες εκσυγχρονισμού, Τοποθέτηση και αντικατάσταση επενδύσεων κατακόρυφων επικοινωνιών
Μηχανολογικός εξοπλισμός	Νέος εξοπλισμός, αντικατάσταση στοιχείων μηχανολογικού εξοπλισμού
Θέρμανση - ενέργεια Κλιματισμός	Κεντρική θέρμανση / κλιματισμός, όπου δεν υπάρχει αντικατάσταση θερμαντικών / κλιματιστικών σωμάτων σε μαζική βάση, εγκατάσταση συστημάτων εναλλακτικών μορφών ενέργειας και αντικατάσταση στοιχείων τους (σε συνδυασμό με την ομάδα 3), αντικατάσταση κλιματιστικών μηχανημάτων με πλήρους τεχνολογίας (θέρμανση ψύξη, έλεγχος καπνού σκόνης υγρασίας)
Υδραυλικές εγκαταστάσεις Είδη υγιεινής λουτρά πλυντήρια	Προσθήκη λουτρών, βελτίωση των χώρων υγιεινής πελατών ή προσωπικού, αναδιοργάνωση χώρων υγιεινής, αντικατάσταση σωληνώσεων και υδραυλικών εγκαταστάσεων, αντικατάσταση ειδών υγιεινής και πλακιδίων, Αντικατάσταση συσκευών με νέες προηγμένης τεχνολογίας, εξοπλισμός των χώρων με πρόσθετες συσκευές όπως π.χ. στεγνωτήρες για τα χέρια, επίτοιχοι στεγνωτήρες για τα μαλλιά, πλυντήρια ή στεγνωτήρια ρούχων με κερματοδέκτη και
Βιολογικοί καθαρισμοί	Προσθήκη βιολογικού καθαρισμού, επέκταση εγκατάστασης, αντικατάσταση βιολογικού καθαρισμού με σύγχρονης τεχνολογίας
Ηλεκτρονικός εξοπλισμός	Αγορά και εγκατάσταση συστημάτων Η/Υ (σε συνδυασμό με την κατηγορία 5), Προμήθεια και τοποθέτηση ηλεκτρονικών κλειδαριών, συσκευές ασύρματης επικοινωνίας. Προσθήκη τηλεφωνικών κέντρων, όπου δεν υπάρχουν, Αντικατάσταση τηλεφωνικών κέντρων με σύγχρονης τεχνολογίας.
Κινητός εξοπλισμός	Νέα μηχανήματα και αντικατάσταση μηχανημάτων μαγειρείου bar, οικίσκων και με νεώτερα προηγμένης τεχνολογίας Νέα σκαφύ κουζίνας εστιατορίου ή μαζική αντικατάστασή τους, Μαζική αντικατάσταση επιπλών, ταπήτων, ηλεκτρικών ειδών, ειδών λινόβηχης, Προμήθεια ηλεκτρικών τροχοφόρων για τη μεταφορά των πελατών εντός του χώρου της εγκατάστασης.

